

New Testament

Pangasinan Language

Pangasinan - Bible - New Testament

Mateo	3	
Marcos	91	
Lucas	147	
Juan	241	
Gawgawa	309	
Roma	398	
1 Corinto	437	
2 Corinto	476	
Galacia	500	
Efeso	513	
Filipos	527	
Colosas	536	
1 Tesalonica	545	
2 Tesalonica	553	
1 Timoteo	558	
2 Timoteo	569	
Tito	577	
Filemon	582	
Hebreo	584	
Santiago	612	
1 Pedro	622	
2 Pedro	632	
1 Juan	639	
2 Juan	649	
3 Juan	651	
Judas	653	
Puyan	656	

Pangasinan - Bible - New Testament

Mateo

Mateo 1

- ¹ Sikato yay listaan na saray lalaki nen Jesu-Cristo a kabyangay boleg nen David a kabyangay boleg nen Abraham.
- ² Si Abraham so ama nen Isaac; si Isaac so ama nen Jacob; si Jacob so ama nen Juda tan saray agagi to.
- ³ Si Juda so ama di Fares tan Zara (si Tamar so ina ra); si Fares so ama nen Esrom; si Esrom so ama nen Aram.
- ⁴ Si Aram so ama nen Aminadab; si Aminadab so ama nen Naason; si Naason so ama nen Salmon.
- ⁵ Si Salmon so ama nen Booz (si Rahab so ina to); si Booz so ama nen Obed (si Ruth so ina to); si Obed so ama nen Jesse.
- ⁶ Si Jesse so ama nen Ari David. Si David so ama nen Solomon (say gendat ya asawa nen Urias so ina to).
- ⁷ Si Solomon so ama nen Roboam; si Roboam so ama nen Abias; si Abias so ama nen Asa.
- ⁸ Si Asa so ama nen Josafat; si Josafat so ama nen Joram; si Joram so ama nen Ozias.
- ⁹ Si Ozias so ama nen Jotam; si Jotam so ama nen Acaz; si Acaz so ama nen Ezekias.
- ¹⁰ Si Ezekias so ama nen Manases; si Manases so ama nen Amon; si Amon so ama nen Josias.

- 11** Si Josias so ama nen Jeconias tan saray agagi to. Dia ed sayan panaon nibantak ed Babilonia iray Israelita.
- 12** Nen asumpal so inkibantak dad Babilonia, nianak si Salatiel tan si Jeconias so ama to. Si Salatiel so ama nen Zorobabel;
- 13** si Zorobabel so ama nen Abiud; si Abiud so ama nen Eliakim; si Eliakim so ama nen Azor.
- 14** Si Azor so ama nen Sadoc; si Sadoc so ama nen Akim; si Akim so ama nen Eliud.
- 15** Si Eliud so ama nen Eleazar; si Eleazar so ama nen Matan; si Matan so ama nen Jacob.
- 16** Si Jacob so ama nen Jose ya asawa nen Maria, ya ina nen Jesus a tatawagey Cristo.
- 17** No ontan sirin, labinapat so kailalakan manlapud Abraham ya anggad David; labinapat met so kailalakan manlapud David ya anggad inkibantak ed Babilonia na saray Israelita; ontan met a labinapat so kailalakan manlapud saman ya inkibantak da ya anggad inkianak na Misias.
- 18** Onyay impakaiyanak nen Jesu-Cristo: Si Maria ya ina nen Jesus akisipanan a mikasal ed kinen Jose. Balet kasakbayan na impanamung dan dua, nalmuan a malokun si Maria lapud pakayari na Ispiritu Santo.
- 19** Matonung a too si Jose a kasipan nen Maria, kanyan ag to labay a nasabyay kababaingan si Maria. Ninunot to sirin ya isian ya anggapoy makaamta.
- 20** Balet nen nununoten to ya, pinmayawar so sakey ya anghil na Katawan ed kugip to a nankuan: "Jose, a kabyangay boleg nen David, ag ka natatakot ya ituloy mon ikasal si Maria, ta nanlapud pakayari na Ispiritu Santo so lokun to.
- 21** Mananak na laki. Jesus so ingaran mod sikato, ta sikatoy mangilaban ed saray totoo tod saray kasalanan da."

²² Agawa yan amin, pian nasumpal so inkuan na Katawan diad panamegley na propita,

²³ "Manlokun so sakey a birhin, tan mananak na laki a tawagen day Emmanuel" (a say labay ton ibaga: "Say Dios walad sikatayo").

²⁴ Kanyan nen abangon si Jose, ginawa to may imbaga na anghil na Katawan. Inkasal toy Maria,

²⁵ balet ag to inakdulan ya anggad impangyanak nen Maria na ogaw a laki. Jesus so inngaran nen Jose ed sayan ogaw.

Mateo 2

¹ Nianak si Jesus ed baley na Betlehem ed Judea, nen manookey si Ari Herodes. Ag abayag, sinmabid Jerusalem iray makakabat a totoon nanlapud Bokig.

² Nantepet-tepet ira, "Iner so kawalaay nianak ya ari da ray Judio? Anengneng mi so bitewen ton linmetaw ed bokig, kanyan linma kami dian mangigalang ed sikato."

³ Nen nadngelan to ya nen Ari Herodes mapalaloy inkagunigon to; ontan met na amin da ray taga Jerusalem.

⁴ Impatawag ton amin iray manonan papari tan saray iskriba, ta tinepet tod sikara no iner so pangyanakan ed Cristo.

⁵ "Diad Betlehem ed Judea," ebat da. "Ta onyay insulat na propita,

⁶ 'Sika, O Betlehem, diad dalin na Juda, aliwan sikay sankaabebaan ed saray manonan baley na Juda; ta panlapwan kay sakey a pangulo a mangiwanwan ed saray totook ya Israel.'"

⁷ Si Herodes impaawit ton anggapoy makaamta ira may makakabat a nanlapud Bokig, tan tinepet tod sikara no kapigay inletaw na bitewen.

⁸ Insan to ra imbakid Betlehem tan imbilin tod sika ra, "Apiger yon anapen itay ogaw. No nalmo yo la, ipakabat yod siak, pian makakar ak met a mangigalang ed sikato."

⁹ Kadngel dad sayan bilin, linma la ra. Diad dalan, anengneng da lamet imay bitewen ya anengneng dad bokig a nanlapwan da. Tinombuk da may bitewen ya anggad intonda tod petek na kawalaay ogaw ya aanapen da.

¹⁰ Agaylay liket da ed impakanengneng dad samay bitewen!

¹¹ Kaloob dad abung anengneng day ogaw tan si Maria ya ina to. Dinmakhomo ran angigalang ed samay ogaw. Impaway da ray awit dan rigalo a balituk, insinso, tan mira, insan da inter ed sikato.

¹² Binilin iray Dios ed kugip da ya ag la ra ompapanengneng ed kinen Herodes, kanyan sananey lay dinalan dan pinmawil.

¹³ Kasiput da ray may makakabat a totoo, pinmayawar ed kugip nen Jose so sakey ya anghil na Katawan. Inkuanto may anghil, "Bangon ka, ta batik kad Egipto a kaibam so ogaw tan say ina to. Ag kayod man ontataynan ya anggad ag ko ibagad sika, ta anapen nen Herodes so ogaw a pateyen."

¹⁴ Binmangon si Jose tan diad saman a labi, pinmikal a mamaarap ed Egipto a kaiba toy ogaw tan say ina to.

¹⁵ Nanayam irad man ya anggad impatey nen Herodes. Agawa ya pian nasumpal so inkuan na Katawan diad panamegley na propita, "Tinawag koy Anak kon papawayen a manlapud Egipto."

¹⁶ Nen akabatan nen Herodes a niluko na saramay makakabat a totoo, agaylay pasnuk to. Lapud petang na olo to, ingganggan to a pateyen iray ogogaw a lalaki ed Betlehem tan diad saray kaliber-liber a pasen. Impapatey to ray amin ya ogogaw a lalaki, manlapud duay taon a mampaleksab, onung ed panaon na inletaw na bitewen a naamtaan tod saramay makakabat a totoo.

¹⁷ Diad sayan agawa, asumpal so inkuanen propita Jeremias:

¹⁸ "Nadngel so tanul ed Rama— tanul na ampaipait a pannangis tan panugaog. si Raquel saray anak to nanangisan to ra; maneermen tan ag naligliwa, ta amin da inatey la."

¹⁹ Nen inatey lay Herodes, sakey ya anghil na Katawan so pinmayawar ed kugip nen Jose dimad Egipto.

²⁰ Inkuanto may anghil, "Bangon ka tan isempet mo lad dalin na Israel so ogaw tan say ina to, ta inatey la ra may mamapatey ed ogaw."

²¹ Binmangon sirin si Jose tan insemptet to lad dalin na Israel so ogaw tan say ina to.

²² Balet nen abalitaan nen Jose a si Arquelao so manookey ed Judea, ta sikatoy sinmalat ed ama ton Herodes, tinmakot a manayan diman. Abilin lamet diad kugip to, kanyan linmad luyag na Galilea.

²³ Diad baley na Nazaret so nanayaman to. Ginawa to ya pian nasumpal so inkuan na saray propita, "Sikatoy natawag a Nazareno."

Mateo 3

¹ Diad saraman ya agew sinmabiy Juan a Managbinyag ed kalawakay Judea tan nampupulong diman.

² Inkuanto, "Magbabawi kayod saray kasalanan yo, ta asingger lay Panariay tawen!"

³ Nipaakar ed kinen Juan so sinalita nen propita Isaias nen inkuanto, "Walay toon mambabandod kalawakan, 'Iparaan yoy dalan na Katawan tan apiger yoy panakaran to!'"

⁴ Bagoy kamilyo so kawes nen Juan, tan katat so balkes to. Dorun tan dilo so impambilay to.

⁵ Dinmadagod sikato ray totoon taga Jerusalem tan luyag na Judea, pati saray nanlalapud kaliberliber na Ilog na Jordan.

⁶ Impapatwa ray kasalanan da, tan binibinyagan to rad Ilog na Jordan.

⁷ Nen anengneng to ray amayamay a Pariseo tan Saduseo ya ondadagod sikaton mampabinyag, inkuantod sikara, "Sikayon apoliyay oleg! Siopay angibagad sikayon naliktaran yoy sanuk na Dios ya asingsingger lan onsabi?"

⁸ Ipanengneng yod panagbilay yo a binenegan yo la ray kasalanan yo.

⁹ Tan ag yo iisipen a nasaniban yoy peteg a kipapasen yo diad pangibaga yon laki yoy Abraham. Kuankod sikayo a walay pakayari na Dios a pagmaliwen a tuan anak nen Abraham ira yan bato!

¹⁰ Akaparaan lay wasay a pamopod saray kiew ya anggad lamut. Amin a kiew ya ag mambungay maung so napopo tan napoolan.

¹¹ Siak bibinyagan ta kayo ed danum a pakanengnengay impagbabawi tan impangibeneg yod saray kasalanan yo; balet say manomtombuk ya onsalat ed siak et binyagan to kayo ed Ispiritu Santo tan apoy. Lalon makapanyari nen siak tan ag ak manepeg ya anggan manlibit na saray sandalya to.

¹² Sankabembenan toy bigaon pantaep to na trigo. Tiponen toy ilik ed kamalir to, balet poolan toy taep ed apoy ya ag balut naerep.”

¹³ Diad saman met a panaon, si Jesus linmad Ilog na Jordan a nanlapud Galilea, ta pabinyagan ed kinen Juan.

¹⁴ Ag labay komun a binyagan nen Juan, kanyan inkuantod kinen Jesus, "Anta siak komuy nepeg a binyagan mo, linma ka dian pabinyagan ed siak?"

¹⁵ Inmebat si Jesus, "Paolyan mon onyay nagawa natan, ta sikato yay nepeg tan gawaen, pian nagawaay amin a kakaukolan na Dios." Inmabuloy sirin si Juan.

¹⁶ Nen abinyagan lay Jesus, sinmakbit a nanlapud danum. Alokasan ed satay tawen, tan anengneng toy Ispiritu na Dios a singa malapati ya ondadapod sikato.

¹⁷ Insan walay bosis a nanlapud tawen a nankuan, "Sikato yay inararok ya Anak; sikatoy pakaliliketan ko."

Mateo 4

¹ Inyakar na Ispiritu si Jesus ed kalawakan a tuksoen na Diablo.

² Kasumpal nen Jesus a nanayunoy apataplon agew tan labi, narasan.

³ Nitán met lay mananukso tan inkuinto, "No sikan talagay Anak na Dios, iganggan mod sarayan bato a magmaliw iran tinapay.”

- ⁴ Inmebat si Jesus, "Onya so ibabagay Masanton Sulat: 'Aliwa labat a tinapay so pambilay na too, no ag pati amin a salitan ibabalikas na Dios.'" "
- ⁵ Insan inyakar na Diablo si Jesus ed toktok na Timplo diad Masanton Siudad,
- ⁶ tan inkuan to, "No sikan talagay Anak na Dios, tabuy ka! Ta ibabagay Masanton Sulat: 'Igangan na Dios iray anghil ton mangasikasod sika; ampayaen da kad lima ra, pian diad bato anggan saray salim ag mo ra nitopa.'" "
- ⁷ Inmebat si Jesus, "Ibabaga met na Masanton Sulat: 'Ag mo tutuksoen so Katawan a Dios mo.'" "
- ⁸ Insan inyakar na Diablo ed atagtagay a palandey, tan impanengneng ton amin iray nanarian ed sayan mundo, say pakayari tan say kayamanan da.
- ⁹ "Iter kod sika ra yan amin," kuay Diablo. "no ondakmomo ka tan mangigalang kad siak."
- ¹⁰ Inkuanen Jesus, "Ekal ka dia, Satanas! Ta ibabagay Masanton Sulat: 'Igalang moy Katawan a Dios mo, tan sikato labat so panlingkuran mo!'" "
- ¹¹ Tinmaynan sirin imay Diablo, tan sinmabi ray anghil a nanlingkur ed kinen Jesus.
- ¹² Nen akabatan nen Jesus ya aprisoy Juan, pinmawil ed Galilea.
- ¹³ Balet aliwa lan diad Nazaret so nanayaman to, no ag ingen diad Capernaum. Sayan baley walad gilig na Dayat na Galilea, diad sakop na Zabulon tan Neftali.
- ¹⁴ Agawa ya pian nasumpal so imbaga nen propita Isaia:
- ¹⁵ "Dalin na Zabulon, dalin na Neftali, a mamarap ed dayat, diad nibaliw na Jordan, Galilea a kawalaan da ray Hintil!
- ¹⁶ Saray totoo sayan pasen ya abayag iran walad kabilongetan, anengneng day marlang a silew! Onsisindag yan silew ed saray manaayam diad kabilongetay patey!" "

- 17** Nanlapud saman, ginapoan nen Jesus so nampupulong. Inkuanto, "Pansibkelan yo la ray kasalanan yo, ta asingger lay Panarian na tawen!"
- 18** Nen aminsan a manaakar si Jesus ed gilig na Dayat na Galilea, anengneng toy Simon, a tatawagey Pedro, tan si Andres ya agi to. Peles dan mansasabokul ed dayat, ta sumisigay ira.
- 19** Inkuanen Jesus ed sikara, "Tombuk kayod siak, ta gawaen ta kayon sumisigay na too."
- 20** Tinaynan dan tampol iray iket da, tan akila rad sikato.
- 21** Intuloy nen Jesus so panaakar to, tan anengneng to met iray sanagin Santiago tan Juan ya anak nen Zebedeo. Wala rad baloto ra a kaiba ray ama ra, tan ipaparaan da ray iket da. Tinawag met ira nen Jesus.
- 22** Tinaynan dan tampol so ama ra tan say baloto, ta akila rad kinen Jesus.
- 23** Niliber nen Jesus so intiron Galilea a nambabangat ed saray sinagoga. Nampupulong na Maung a Balitan nipaakar ed Panarian, tan pinapaabig to met ya amin iray a totoon walay sasakiten tan liliknaen.
- 24** Kinmayat ed intiron Siria so balitan nipaakar ed kinen Jesus, kanyan inaawit dad sikaton amin iray mansasakit tan amin iray manlilikna na kairapan: saray totoon inaponay dimonyo, saray dumurulot, tan saray paralitiko. Pinapaabig nen Jesus iran amin.
- 25** Tinombuk na amayamay a totoon nanlapud Galilea, Decapolis, Jerusalem, Judea, tan saray nanlapud biek na Ilog na Jordan.

Mateo 5

- 1** Anengneng nen Jesus a dakerakel iray totoo, kanyan linmad nipokdul a pasen tan inmirung diman. Dinago na saray disipulo to,
- 2** tan onyay imbangat tod sikara:
- 3** "Maliket iray mamibirbir na pankaukolan dad maispiritu ran bengatla, ta kayaryan day Panarian na tawen!
- 4** "Maliket iray maneermen, ta ligliwaen iray Dios!

- 5 "Maliket iray mapaabeba, ta tawiren day dalin ya insipay Dios!
- 6 "Maliket iray mampipilalek a manumpal na linaway Dios, ta iter tod sikaray pampilalekan da!
- 7 "Maliket iray mapangasi, ta kasian iray Dios!
- 8 "Maliket iray malinis so puso ra, ta napinengnengan day Dios!
- 9 "Maliket iray manggagaway polaing na mareen a panoolup da ray katoowan, ta ibilang iray Dios ya anak to!
- 10 "Maliket iray napapairap lapud panusumpal day linawa na Dios, ta kayaryan day Panarian to!
- 11 "Maliket kayo no sikayoy pabpabaingan, parpairapen, tan pagpaogesen na totoo lapud disipulo ta kayo.
- 12 Manliket tan manggayaga kayo, ta balbaleg so tumang yod tawen. Onya met so impampapairap na totoo saray propita ya akaonan nambibilay nen sikayo."
- 13 "Sikayoy asin ed sankamundoan. No tinmabang lay asin, ag lan balut nipawil so gendat a taway to. Anggapo lan balut so kakanaan to, kanyan ibantak la tan nagatin-gatinan lay totoo.
- 14 "Sikayoy silew ed sankamundoan. Ag niamut so siudad a walad tapew na pokdul.
- 15 Anggapoy manelsel na lamparaan, insan sakuban to lamlamang na timba. Nepeg ton iyan ed, panangipatoonan pian nasilewen iray amin a totoo loob na abung.
- 16 Ontan met, iwandag yod arap na katoowan so silew yo, pian nanengneng da ray maung a gawa yo, et diad ontan, idayew day Ama yon walad tawen."
- 17 "Ag yo iisipen a linma ak dian manderal na Ganggan nen Moises tan saray bangat da ray propita. Linma ak dia, aliwan lapud panderal ko, no ag ingen lapud pangipaliwawak tan panumpal kod saraya.

- ¹⁸ Tandaan yo ya! Naandi so tawen tan dalin, balet anggan say sankamelagan a kabyangay Ganggan so ag naandiy kana anggad pakasumpal na amin a bengatla.
- ¹⁹ Kanyan siopamay ag mangoonur na anggan sankamelagan ed sarayan ganggan tan mangibabangat ed arum a totoon ag da met onuren, sikatoy nipasen a sankabebeaan ed Panariay tawen. Balet siopamay manusumpal ed Ganggan, tan mangibabangat ed arum a totoon sumpalen da met, sikatoy nipasen ya atagey ed Panariay tawen.
- ²⁰ Ipurek kod sikayo: no say panumpal yoy linaway Dios et ag ontalona ed panusumpal da ray iskriba tan saray Pariseo, ag kayon balut makaloob ed Panariay tawen.”
- ²¹ "Nadngel yon ninganggan ed saray totoo nen saman, 'Ag ka mamapatey; siopamay mamatey walay ebatan tod huis.'
- ²² Balet ibagak ed sikayo natan: siopamay mampasnuk ed agi to, nayaran walay ebatan tod huis. Siopamay mamabaing ed agi to, nayaran walay ebatan tod Sanidrin. Siopamay mangikuan ed agi to, 'Ambagel ka!' nayaran onlad apoy na impirno.
- ²³ Kanyan no mamaarap kad altar a mangibagat ed Dios, et anunotan mo a walay irap na linaway agim ed sika,
- ²⁴ itilak mod arap na altar so bagat mo tan mipulangan ka nid sikato, insan ka ompawil a mangibagat na panangarom ed Dios.
- ²⁵ "No walay angisegep na kasod sika ed korti, miariglo ka ambegyan wala niy panaon, kasakbayan na bista. Ta no andi, ipalima to kad huis; say huis ipalima to kad polis a mangiprisod sika.
- ²⁶ Diman ka manayam, kuankod sika, anggad ag mo nabayaray amin a multam.”
- ²⁷ "Nadngel yon niganggan ed saray totoo nen saman. 'Ag ka mikakaloguran ed ag mo asawa.'

- 28 Balet ibagak ed sikayo natan: siopamay onlilinggis a walay getma ton marotak ed sakey a bii, mankakasalanen lad puso to na pikakaloguran.
- 29 No say kawanan a matam so makasengeg na pankakasalanen mo, sokit mo insan mo ibantak! Magmaung nin naekal so sakey a kabyangay; laman mo, nen say nibantak ed impirno so intiron laman mo.
- 30 No say kawanan a limam so makasengeg na pankakasalanen mo, potut mo insan mo ibantak! Magmaung nin anggapoy sakey a limam, nen say nibantak ed impirno so intiron laman mo.”
- 31 "Nadngel yo met a niganggan: 'Siopamay lakin mangisian ed asawa to, nakaukolan ya itdan toy sulat na pansiyen.'
- 32 Balet ibagak ed sikayo natan: no say laki et isian toy ag mikakaloguran ya asawa to, mankasalanen yan laki no miasawa lamet imay bii, ta dadagdagen ton mikaloguran. Say mangasawad saman a bii mankasalanen met na pikakaloguran.”
- 33 "Nadngel yo met a niganggan ed saray totoo nen saman, 'Ag mo bebenegay sipan mo, no ag ingen sumpal moy sinambaan mod arap na Katawan.'
- 34 Ibagak balet ed sikayo natan: ag kayo mansasamban balut! Ag yo pansasambaay tawen, ta trono na Dios;
- 35 o say dalin, ta panangitooan to ray sali to; o say siudad na Jerusalem, ta panaayamay makapanyarin Ari.
- 36 Ag mo met pansasambaay olom, ta ag mo napagmaliw ya ampoti o andeket so anggan sakey a buek mo.
- 37 Masarag lan ibaga yoy 'On' odino 'Andi.' Say arum nin salitan iyarum yod saya so manlapud samay Maoges.”
- 38 "Nadngel yo met a niganggan nen saman, 'Say mata bayaran na mata; say ngipen bayaran na ngipen.'

³⁹ Balet ibagak ed sikayo natan: ag kayo ombabawi ed siopaman a nanggaway maoges ed sikayo. No walay manampal ed kawanan ya aping mo, ipatampal mo niy kawigin aping mo.

⁴⁰ No walay mangisegep ed sikad korti, ta labay ton alaey sakey a kawes mo, iter mo ni ingey sananey a kawes mo.

⁴¹ No walay mamasoot ed sikan mila kay sakey a kilometro, mila kad sikato na sakey ni a kilometro.

⁴² Itdan moy onkerew ed sika, tan ag mo papabaingay miutang ed sika.”

⁴³ "Nadngel yo met a niganggan nen saman, 'Arom iray kakaarom tan bosul mo ray kalaban mo.'

⁴⁴ Balet ibagak ed sikayo natan: Aro yo ray kalaban yo tan pikasi yo ray mamapairap ed sikayo,

⁴⁵ pian nibilang kayon tuan anak na Ama yon walad tawen. Ta say agew to ipapasinag tod saray maoges tan diad saray maung a totoo, tan mangiiter na oran ed saray manggagaway kaogsan tan diad saray manggagaway kaabigan.

⁴⁶ No saray mangarod sikayo labat so aroen yo, anto ni tumang ya alagaren yo? Gagawaen ya met na anggan saray sumisingil na buis.

⁴⁷ No say igalang yo labat et saray kakaaro yo, antoy pidomaan yod saray arum? Gagawaen ya met na saray Hintil!

⁴⁸ Kanyan nakaukolan ya ayadyari kayo, a singa say ayadyarin Ama yo a walad tawen."

Mateo 6

¹ "Manalwar kayo, ta ompan ipanta yod saray totoo so panggagawa yoy kaabigan. No ontay gawaen yo, anggapoy naalagar yon tumang a manlapud Ama yon walad tawen.

² "Kanyan no mangiter kay payabol, ag ka mamapaknul na trumpita a pangipakabat mo, a singa gagawaen da ray totoon mansimpisimpitan diad

saray sinagoga tan daladalan. Gagawaen da ya pian idayew iray totoo. Tandaan yo ya! Naawat da lay tumang da.

³ No mangiter kay payabol, ag mo ipapaamta ed anggan siopa a maasingger ed sika.

⁴ Gawam yan anggapoy makaamta, tan say Amam a makakanengneng na gagawaen mod maamut so mangiter na tumang ed sika.”

⁵ "No mampikasi kayo, ag kayo mialalig ed saray mansimpisimpitan a totoo. Labalabay day akaalagey a mampikasi diad saray sinagoga tan suysuyok na dalan, pian nanengneng iray amin a totoo. Tandaan yo ya! Naawat da lay tumang da.

⁶ No mampikasi ka, loob kad kuartom tan ikaput moy puirta, insan ka mampikasi ed Amam ya ag nanengneng. Say Amam a makakanengneng na gagawaen mod maamut so mangiter ed sika na tumang.

⁷ "No mampikasi kayo ag kayo mangikakanay amayamay ya andi-kakanaan a salita, a singa gagawaen da ray Hintil. Say abaloan da dengelen iray Dios no andorokey iray pikakasi ra.

⁸ Ag yo ra aaligen! Amta la na Ama yo iray nakakaukolan yo, kasakbayan yo ran kerewen.

⁹ Onyay pampikasi yo sirin: 'Ama min walad tawen: Nagalang komuy ngaran mo;

¹⁰ onsabi la komuy Panarian mo; nagawa komun ed tapew na dalin so linawam a singa pakagagawa to ed tawen.

¹¹ Itdan mo kami pay kanen mid sayan agew.

¹² Pirdonam pa iray kasalanan mi, a singa pamipirdona mid saray nankasalanan ed sikami.

¹³ Tan ag mo kami pa iyaakar ed pakatuksoan, no ag ingen iyagel mo kamid samay Maoges.’

- 14 "Ta no pirdonaen yo ray mankakasalanan ed sikayo, pirdonaen ki met na Ama yon walad tawen.
- 15 Balet no ag yo pirdonaen iray mankakasalanan ed sikayo, ag ki met pirdonaen na Ama yon walad tawen."
- 16 "No manayuno kayo, ag yo aaligen iray mansimpisimpitan a totoo. Liberliber iran nengneng day maermen tan narasan, pian naamtaay totoon manaayuno ra. Tandaan yo ya! Naawat da lay tumang da.
- 17 No manayuno ka, mandilamos tan mansagaysay ka,
- 18 pian ag naamtaay totoo so panaayunom; say Amam labat ya ag nanengneng so makaamta. Say Amam a makanenengneng ed sika ed maamut et tumangan to ka.
- 19 "Ag kayo mantitipon na kayamanan diad dalin para sikayon dili, ta nayaran deralen na bokbok tan lati, o natakew ni.
- 20 Ingen, mantipon kayoy kayamanan diad tawen a para sikayon dili, ta ag diman nayaran deralen na bokbok tan lati tan ag met natakew.
- 21 Ta no iner so kawalaay kayamanan mo, diman met so kawalaay pusom."
- 22 "Say mata so pinagkasilew na laman. Kanyan no anggapoy sakit na matam, naliwawaan met so intiron laman mo.
- 23 Balet no walay sakit na matam, nabilongetan met so intiron laman mo. Kanyan no say liwawan walad sika et bilonget manaya, agaylay bilonget!"
- 24 "Anggapoy toon makapanlingkur ed duaran amo, ta bosulen toy sakey tan aroen toy sakey, panlingkuran toy sakey tan balawen toy sakey. Ag kayo makapanlingkur ed Dios tan say kayamanan.
- 25 "Sikato yay makasengeg na pangibabagaan kod sikayo ya ag kayo mapagpagad pambilay yo, no antoy kanen tan inomen yo, o antoy ikawes yo. Ag ta mamabli niy bilay nen say kakanen? Ag ta mamabli niy laman nen say kawes?

- ²⁶ Imano yo pa ray manok ed tagey. Ag ira mantatanem, ni manaani, ni mantitipon ed kamalir na nakan. Anggaman ontan, papakanen iray Ama yon walad tawen. Ag kayo ta mamabli nen saray manok?
- ²⁷ Siopad sikayo so makaparokey na bilay to na anggan saksakey a bekta, lapud pampaga to?
- ²⁸ "Tan akin et mapagpaga kayod ikawes yo? Imano yo pa no panoy ibabaleg da ray rosas a balang. Ag ira mankikimey; ag ira manggagaway ikawes da.
- ²⁹ Anggaman ontan, ibagak ed sikayo: anggan si Solomon a mayaman ag akapankawes na onyan kinarakep na sakey ed sarayan rosas.
- ³⁰ No say Dios so mangakawes ed saray karikaad kaalogan, a mabilay ira natan tan napoolan la ra nabwas, ag lalo kasin kawesan to kayo? Agaylay kapoy na pananisia yo!
- ³¹ Kanyan ag kayo mapagpaga. Ag kayo tepet a tepet na: 'Antoy kanen mi kasi?' o 'Antoy inomen mi kasi?' o 'Antoy ikawes mi kasi?'
- ³² Sikara yay aanapen na saray Hintil. Amtay Ama yod tawen a nakakaukolan yo ra yan amin.
- ³³ Sikayo, balet, anap yon onona so Panarian na Dios tan say pambilay yon onung ed linawa to, et iter tod sikayoy amin a nakaukolan yo.
- ³⁴ Ag kayo sirin mapaga ed nakaukolan yo nabwas, ta say ontombuk ya agew makaoley lad saray dilin kapagaan to. Ag yo la iyaarum ed sayan agew iray kapagaan nabwas."

Mateo 7

- ¹ "Ag yo sisintinsiaay kapara yon too, pian ag ki met sintinsiaay Dios.
- ² Ta no panoy panisintinsia yod arum a too, ontan met so panisintinsia na Dios ed sikayo; tan no panoy panusukat yod arum a too, ontan met so panusukat na Dios ed sikayo.
- ³ Akin et iimanoen moy mokat ed matay agim, balet et ag mo nanaimanoy troson wadtad dilin matam?

- ⁴ Panoy pangibagam ed agim, 'Gala pa ta ekalen koy mokat ed matam,' no walay troso ed dilin matam?
- ⁵ Mansimpisimpitan! Ekal mo nin onona so troson wadtad matam, insan ka makanengneng a maung tan naekal moy mokat ed matay agim.
- ⁶ "Ag yo iiter ed saray aso so bengatlan masanto, ta poliktaran tan ketketen da kayo. Ag yo met ibabantak ed saray baboy iray alahas yo, ta gatingatinan da ra labat."
- ⁷ "Kerew kayo, et naitdan kayo. Mananap kayo, et makalmo kayo. Toktok kayo, et nalokasan a para sikayo so puirta.
- ⁸ Ta naitday siopaman a mikerew; makalmoy siopaman a mananap; tan nalokasay siopaman ya ontoktok.
- ⁹ Sikayo ran ama, iter yo kasiy bato ed anak yo no onkerew na tinapay?
- ¹⁰ O itdan yo kasiy oleg no mikerew na sira?
- ¹¹ No sikayo, anta maoges kayo, et amta yoy mangiter na pankaabigay anak yo, lalo la sirin a say Ama yon walad tawen et itdan to ray onkerew ed sikato na bengatlan pankaabigan da.
- ¹² "Kanyan gawa yod kapara yon totoo so labay yon gawaen da met ed sikayo. Sikato ya so labay ya ibaga na Ganggan nen Moises; sikato ya met so imbabangat da ray propita."
- ¹³ "Loob kayod mainget a puirta, ta maawang so puirta tan mainomay so dalan a mamaarap ed impirno, tan sikato yay dadalanen na amayamay a totoo.
- ¹⁴ Balet mainget so puirta tan mairap so dalan a mamaarap ed bilay, tan dagdaiset iray makakalmod sayan dalan."
- ¹⁵ "Manalwar kayod saray tila-tilan propita. Omparontal irad sikayo a singa ra karniro balet, diad tuay tua, singa ra asod katakelan.
- ¹⁶ Nabirbir yo rad panamegley na gawgawa ra. Ta say ubas ag naborbor ed kasabitan, tan say igos ag naborbor ed kiew ya aliwan igos.

- 17 Say maung a kiew mambunga met na maung; say makapoy a kiew mambunga met na makapoy.
- 18 No maung so kiew, ag makapambungay makapoy; no makapoy so kiew, ag makapambungay maung.
- 19 Say kiew ya ag mambungay maung, popoen tan poolan.
- 20 Kanyan sirin, nabirbir yo ray tila-tilan propita diad panamegley na gawgawa ra.”
- 21 "Aliwan amin da ray ontawag ed siak na 'Katawan, Katawan,' so makaloob ed Panariay tawen, no ag labat saray manumpal ed linaway Amak a walad tawen.
- 22 No onsabiy Agew na Okum, dakerakel iray mangibagad siak na: 'Katawan, Katawan! Diad ngaran mo nampupulong kami, pinapaekal mi ray dimonyo tan nanggagawa kami ray milagro!’
- 23 Balet ikuankod sikara, 'Ag ta kayon balut kabat. Arawi kayod siak, sikayon managgaway kaosgan!’“
- 24 "Kanyan siopamay ondengel tan manumpal ed sarayan salitak, aliling toy sakey a toon makalakal ya angipaalagey ed bato na abung to.
- 25 Sinmabiy maples ya oran, dinmelap, tan katekep to niy maksil a bagyon binmasig ed saman ya abung. Ag balet nagba, ta bato so pundasion to.
- 26 "Siopamay ondengel ed sarayan salitak et ag to ra lamlamang sumpalen, aliling toy sakey a toon anggapoy kalakal ya angipaalagey ed buer na abung to.
- 27 Sinmabiy maples ya oran, dinmelap, tan katekep to niy maksil a bagyon binmasig ed saman ya abung. Nagba yan abung, tan makapataktakot so inkagba to!”
- 28 Kasumpal to ra yan imbaga nen Jesus mankelaw iray totood impambangat to,

²⁹ ta imbangat to ran walay pakayari, aliwan singa panagbangat da ray iskriba.

Mateo 8

¹ Linmeksab si Jesus a nanlapud nipokdul a pasen tan tinombuk na amayamay a totoo.

² Linmad sikatoy sakey a toon akating, tinmalimukor ed arap nen Jesus tan inkuinto, "Katawan, no labay mo, nayarian mo ak a paabigen."

³ Inyonat nen Jesus so lima to, diniwit to tan inmebat, "Labay ko. Abig ka la!" Inmabig a tampol imay toon akating.

⁴ Insan binilin nen Jesus, "Ag mo yan balut ibabalitad anggan siopa. Lakad pari tan panengneng ka, insan ka mangibagat onung ed Ganggan nen Moises, pian napaneknekan ed balang sakey ya inmabig ka la."

⁵ Kasabi nen Jesus ed Capernaum, inmasingger ed sikato so sakey a kapitan na sanlasus a sondalo tan akikasi. Inkuinto,

⁶ "Katawan, mansasakit so katulong ko. Wadmad abung ya akarokul tan ag makagalaw. Mapalaloy kakairapan to."

⁷ "Laen kon paabigen," kuanen Jesus.

⁸ Balet inmebat imay kapitan, "Katawan, ag ak manepag a laen mo nid abung ko. Ibagam labat lay salita et onabig lay katulong ko.

⁹ Ta sakey ak met a walad silong na pakaoley na arum a totoo, tan wala met iray sondalo ed silong na pakaoley ko. Kanyan no kuankod sakey, 'Laka!' onla; no kuankod sananey, 'Gala!' ondago. No iganggan kod aripen ko 'Gawam ya!' gawaen to."

¹⁰ Mankelaw si Jesus nen nadngel to ya. Inkuintod saray totoon manomtombuk ed sikato, "Kuankod sikayo: ag ko ni akarumog na singa onyan pananisiay too, ya anggan diad Israel.

¹¹ Tandaan yo ya! Amayamay iray manlapud bokig tan sagur a mirongod kindi Abraham, Isaac, tan Jacob ed Panariay tawen.

- 12 Balet saray nepeg day walad Panarian et nibantak irad paway ya ambibilonget, tan diman ira onakis tan onngayet iray ngipen da.”
- 13 Insan inkuanen Jesus ed samay kapitan, "Nayarian mo lay onsempet. Nagaway kekerewen mo, onung ed pananisiam." Inmabig ed saman a bekta imay katulong to.
- 14 Linmay Jesus ed abung nen Pedro, tan anengneng ton mansasakit so biin katolongan nen Pedro. Napepetang, kanyan akarokul.
- 15 Binembenan nen Jesus so lima to, et nakal so petang to. Binmangon tan sinirbian toy Jesus.
- 16 Nen labi la, inyakar na saray totoo ed kinen Jesus iray dakerakel ya inaponan na saray dimonyo. Pinapaekal to ray dimonyo diad sakey labat a salita to, tan pinapaabig ton amin iray mansasakit.
- 17 Ginawa to ya, pian nasumpal so imbaga nen propita Isaias, "Sikaton diliy nansakbat na saray kakapoyan tayo, tan inekal to ray sakisakit tayo.”
- 18 Nen anengneng nen Jesus ya aliber na amayamay a totoo, ingganggan tod saray disipulo to ya onla rad biek na dayat.
- 19 Walay sakey ya iskriban inmasingger ed sikato. "Maistro," kuantu, "sipaparaan ak a milad anggan iner a laen mo.”
- 20 Inmebat si Jesus, "Wala ray ongib a panaayaman da ray asod katakelan, tan wala met iray obung da ray manok ed tagey, balet anggapoy anggan narokulan na Anak na Too.”
- 21 Sakey met a lakin disipulo so nankuan, "Katawan, abuloyan mo ak pa nin onsempet a mangipompon ed kindi amak.”
- 22 "Mila kad siak," kuanen Jesus, "tan paolyan mo la ray inaatey a mangipompon na inaatey da.”
- 23 Linmogan si Jesus ed baloto a kaiba to ray disipulo to.
- 24 Kabebekta sinmabiy baleg a bagyo ed dayat, tan ngalngali la natabunan na daluyon imay baloto. Balet naogip si Jesus.

- ²⁵ Saray disipulo nila ran binangon tan inkuanda, "Ilaban mo kami, Katawan, ta onlelereg itayo la!"
- ²⁶ "Akin et ontan lay takot yo?" kuanen Jesus. "Agaylay kapoy na pananisia yo!" Inmalagey ed satan si Jesus, tan ingganggan ton ontoday bagyo tan saray daluyon. Tinmondan tuay bagyo tan dinmeen so dayat.
- ²⁷ Mankelaw iran amin tan inkuanda, "Anton too ya kasi, et pati say dagem tan saray daluyon et ontotoluk irad sikato?"
- ²⁸ Nen sinmabiy Jesus ed lugar da ray Gadarino, diad nibaliw na dayat, inabet na duaran totoo a nanlapud saray inongib a lobuk. Inaponay dimonyo ra yan dua tan masebesebeg ira, kanyan anggapoy ondaralan ed saman a pasen.
- ²⁹ Inmeyaeyag iran tampol, "Antoy getmam a gawaen ed sikami, Anak na Dios? Linma ka mamairap ed sikami, anggan ag ni asabiy panaon?"
- ³⁰ Diad asingger diman, wala ray baboy a manaalibok.
- ³¹ Kinerew na saray dimonyo ed kinen Jesus, "No paekalen mo kami, ibaki mo kami pa lad saraman a baboy."
- ³² "Laka la," kuanen Jesus. Kanyan inmekal la rad saramay duaran lalaki tan linma rad saramay baboy. Balet batik ya amin ira may baboy tinmaboy irad dayat, tan nalner ira.
- ³³ Binmabatik ira may mankokomponi na saray baboy, tan kasabi rad baley, imbabalita ra so amin ya agawa. Imbabalita ra met no antoy nagmaliwan da ra may duaran inaponay dimonyo.
- ³⁴ Kanyan linma ray amin ya ombaley a mangabet ed kinen Jesus. Nen anengneng da, kinerew dad sikaton ontaynan lad lugar da.

Mateo 9

- ¹ Linmogan si Jesus ed baloto tan kabaliw tod dayat, pinmawil ed baley to.
- ² Walay sakey a lakin paralitiko a nilibit na pigaran totoo ed dokulan to tan inyakar dad kinen Jesus. Anengneng nen Jesus so pananisia ra, kanyan

inkuantod samay paralitiko, "Pakpel moy linawam, anak ko! Apirdona la ray kasalanan mo!"

³ Wala met diman iray pigaran iskriba tan inkuandad kanunotan da, "Sayan too et mansasalitay sumpad Dios!"

⁴ Amta nen Jesus so walad kanunotan da kanyan inkuanto, "Akin et maoges so walad kanunotan yo?"

⁵ Dinay lalon mainomay ya ibaga: say pangibagay, 'Apirdona la ray kasalanan mo,' o say pangibagay, 'Alagey ka, insan ka manakar'?

⁶ Paneknekan kod sikayo sirin a say Anak na Too et walay pakayari tod tapew na dalin a mamirdonay kasalanan." Inkuantod satan ed samay paralitiko, "Alagey ka, alam tay dokulan mo, tan sempet ka la!"

⁷ Inmalagey imay too tan sinmempet ed abung to.

⁸ Nen anengneng na saray totoo so agawa ontan lay takot da, tan indayew day Dios lapud impangiter toy onya lan pakayari ed saray totoo.

⁹ Inmalis si Jesus manlapud saman a lugar. Nen manaakar anengneng toy Mateo, sakey a sumisingil na buis, ya akayorung ed opisina to. Inkuanen Jesus ed sikato, "Tombuk kad siak." Inmalagey si Mateo tan akilad sikato.

¹⁰ Nen mangakan ed abung nen Mateo si Jesus tan saray disipulo to, amayamay iray sinmabin sumisingil na buis tan saray makasalanan, tan akirongo ra.

¹¹ Anengneng ya na pigaran Pariseo, kanyan tinepet dad saray disipulo nen Jesus, "Akin et mirorongoy maestro yo ed saray sumisingil na buis tan saray makasalanan?"

¹² Nadngel ira nen Jesus, kanyan sikatoy inmebat, "Aliwan saray maksil so laman so mankaukolan na doktor, no ag saray mansasakit.

¹³ Laki la tan aral yoy kabaliksan na sayan ibabagay Masanton sulat: 'Say panangasi so labay ko, aliwan say pangibagat na ayayep.' Ag ak dia linman

manawag ed saray matonung, no ag ingen linma ak dian manawag ed saray makasalanan.”

14 Linma ray disipulo nen Juan a Managbinyag ed kinen Jesus tan inkuanda, "Naynay kamin manaayuno; ontan met na saray Pariseo. Balet akin et ag manaayuno ray disipulom?"

15 Inmebat si Jesus, "Manermen sirin iray mibabansal? Andi! Ambegyan wadman ni so nubio, ag ira manermen. Balet onsabi so agew ya ontaynan lay nubio; sikato lad satay panayuno ra.

16 "Anggapoy toon mangisakab na balon abel ed daan a kawes. Ta no kinmosen imay insakab, lalon pabalegen to ni may botaw na daan a kawes.

17 Anggapo met so mangikargay balon alak ed pananginan a katat a dagdaan la. Ta no onyay gawaen to, ompatdok imay pananginan, naibung so alak, tan naderal ni may katat. Nepeg a say balon alak ikargad balo met a pananginan, pian mambayag iran dua.”

18 Nen peles nen Jesus ya ibabaga ra ya, sinmabiy sakey a Judion opisyal. Tinmalimukor ya angigalang ed arap nen Jesus tan inkuanto, "Kapatepatey na anak kon bii. Balet mila kad siak, itapew moy limam ed sikato, pian nabilay.”

19 Akila sirin si Jesus a kaiba to ray disipulo to.

20 Tinmombuk ed sikatoy sakey a biin labinduay taon lan maniirap lapud alablabas a pandadala to. Sinmingger tan diniwit toy saloy na kawes nen Jesus.

21 Ta inkuantod sikaton dili, "No nadiwit ko labat so kawes to, onabig ak la.”

22 Linmingaw si Jesus, anengneng to may bii tan inkuanto, "Paksil moy linawam, anak ko! Say pananisiam so amaabig ed sika." Inmabig may bii diad saman a bekta.

23 Nen sinmabiy Jesus ed abung to may opisyal, anengneng to ray musikon managtogtog ed pompon tan saray totoon kingalangan.

- ²⁴ Inkuantod sikara, "Paway kayon amin! Ag inatey so ogaw; nanaogip labat." Balet inelek-elekan da labat si Jesus.
- ²⁵ Nen akapaway la ray totoo, linmoob si Jesus ed kuarto, binembenan toy limay ogaw, et binmangon la.
- ²⁶ Kinmayat yan agawa ed saman a pasen.
- ²⁷ Tinmaynan si Jesus ed saman a pasen tan tinombuk na duaran bulag a tinmatawag na maksil, "Anak nen David, kasian mo kami!"
- ²⁸ Kaloob nen Jesus ed abung, inasinggeran na saramay bulag. Tinepet tod sikara, "Manisia kayon nagawaan ko ya?" "On, Katawan," ebat da.
- ²⁹ Diniwit to ray kamataan da tan inkuanto, "Nagawa komun sirin so kekerewen yo, onung ed pananisia yo."
- ³⁰ Diad saman a bekta, makanengneng la ra. Binilin to ran maung, "Ag yo ya ibabaga ed anggan siopa."
- ³¹ Balet kasiput da, imbabalita rad saman a pasen so ginawa nen Jesus.
- ³² Nen oonla la ra, wala ray angyakar ed kinen Jesus na sakey a lakin emel lapud inaponay dimonyo.
- ³³ Kapangekal nen Jesus ed dimonyo, ginapoan to may laki so nansalita. Mankelaw iran amin. Inkuanda, "Ag kami ni akanengneng na onya lan pakayari ed Israel!"
- ³⁴ Balet inkuanda ray Pariseo, "Say pangulo da ray dimonyo so mangiiter ed sikato na pakayarin mamaekal ed saray dimonyo."
- ³⁵ Nililiber nen Jesus ya amin iray bario tan baley. Nambabangat ed loob na saray sinagoga tan nampupulong na Maung a Balitan nipaakar ed Panarian. Pinapaabig to met ya amin iray totoon maniiirap na nandoroman sakit tan liliknaen.
- ³⁶ Nen anengneng to ray dakerakel a totoo, akasian to ra lapud mapagpaga tan pakaskasi ra, a singa ra karniron anggapoy pastol.

³⁷ Kanyan inkuantod saray disipulo to, "Dakel so aaniyen, balet dagdaiset so manani.

³⁸ Pikasi yod Katawan na aaniyen a mangibaki na totoon manani."

Mateo 10

¹ Tinawag nen Jesus iray labinduan disipulo to, tan initdan to ray pakayarin mamaekal ed saray maoges ya ispiritu tan mamaabig ed saray sakit tan liliknaen.

² Nia so kangaranan da ray labinduan apostol: si Simon a tatawagey Pedro tan si Andres ya agi to; saray sanagin Santiago tan Juan ya anak nen Zebedeo;

³ si Felipe tan si Bartolome; si Tomas, tan si Mateo a sumisingil na buis; si Santiago ya anak nen Alfeo, tan si Tadeo; si Simon a Patriota, tan

⁴ si Judas Iscariote a pinmaway a traidor.

⁵ Imbaki nen Jesus ira yan labindua tan onyay imbilin tod sikara: "Ag kayo oonla ed lugar da ray Hintil; ontan met ya ag kayo oonlad anggan anton baley da ray Samaritano.

⁶ Laka yo ingen ed saray abalang a karnirod bansay Israel.

⁷ Ipulong yod sikara, 'Asingger lay Panarian na tawen!'

⁸ Paabig yo ray mansasakit tan pabilay yo ray inaatey. Paabig yo met iray akating tan paekal yo ray dimonyo. Angawat kayon anggapoy bayar, kanyan mangiter kayo met ya anggapoy bayar.

⁹ Ag kayo mangibubulsa na balituk, pilak, o gambang a kuarta.

¹⁰ Ag kayo met manaawit na bayung ed pambiahi yo, ni kawes, ni sandalya, ni anggan baston. Ta say kumikimey nepeg ya itdan na pambilay to.

¹¹ "No onsabi kayod sakey a baley o bario, mananap kayoy toon manepeg a pipundoan yo; miayam kayod sikato ya anggad ag yo itaynan ed saman a lugar.

- ¹² Kaloob yod sakey ya abung ikuanyo, 'Manari komuy kareenan ed sayan abung!'
- ¹³ No manepeg iray totood saman ya abung, itilak yoy impaabet yon kareenan ed sikara; balet no ag da kayo awaten, babawi yo.
- ¹⁴ No walad sikaray ag mangawat o ag ondengel ed sikayo, taynan kayod saman ya abung o baley tan pokpok yoy dabuk ed sali yo.
- ¹⁵ Tandaan yo ya! Diad Agew na Okum, anlemew ni so dusa da ray taga Sodoma tan Gomorra nen saray taga satan a baley!"
- ¹⁶ "Dengel kayo! Ibabaki ta kayon singa karniro ed pegley da ray asod katakelan. Nakaukolan a maalwar kayo a singa saray oleg tan mauyamo kayo a singa saray malapati.
- ¹⁷ Manalwar kayo, ta wala ray totoon mangerel tan mangidalem ed sikayod korti. Siplatan da kayod saray sinagoga ra.
- ¹⁸ Lapud itombuk yod siak, salaysayen da kayod arap na saray arari tan arum ni ran manoley, pian napaneknekan yod sikara ran saray Hintil so Maung a Balita.
- ¹⁹ No iyakar da kayod korti, ag kayo mapaga no antoy ibaga yo, o no panoy pangibaga yo. Diad satan ya oras, onsabid kanunotan yoy ibaga yo.
- ²⁰ Ta aliwan sikayoy mansalita; say Ispiritu na Ama yo so mansalidad panamegley yo.
- ²¹ "Papatey na saray totoo iray agagi ran dili. Papatey na saray kaamaan iray anak da; ontan met a labanan tan papatey na saray anak iray atateng da.
- ²² Lapud itotombuk yod siak, bosulen kayoy amin a totoo. Balet nilaban so toon mansiansian anggad kasamputan.
- ²³ No pairapen da kayod sakey a baley, batik kayod sananey. Kuankod sikayo: kasakbayan a naakar yoy amin a baley na Israel, onsabi lay Anak na Too.
- ²⁴ "Anggapoy babangatan a palabsanan toy bumabangat to; anggapo met so aripen a palabsanan toy amo to.

- ²⁵ Kanyan masarag lan magmaliw so babangatan a singa say bumabangat to, tan say aripen a singa say amo to. No Beelzebul so ipangaran dad panguloy pamilya; nagkalalon aliwliway ipangaran dad saray kabyangan na pamilya to!”
- ²⁶ "Ag yo sirin tatakotan iray totoo. Anggapoy asakuban ya ag ompaway, tan anggapoy akaamut ya ag nakabatan.
- ²⁷ Say ibabagak ed sikayod ambilonget, olit yon maliwawa; tan say iyeesaes kod sikayo, ibando yon manlapud toktok na saray abung.
- ²⁸ Ag yo tatakotan iray mamatey na laman ya ag da balet napatey so kamarerwa. Say Dios so takotan yo, ta nayarian ton deralen ed impirno so kamarerwa tan laman.
- ²⁹ Nasaliw yoy duaran anuyaw na mamurmura, balet anggapoy anggan sakey ed sikara so napelag no ag iyabuloy na Ama yo.
- ³⁰ Anggan say buek na olo yo et abalang ira.
- ³¹ Kanyan ag kayo natatakot, ta mabli kayo ni nen saray amayamay ya anuyaw!”
- ³² "Siopamay mamirbir ed siak ed arap na saray totoo, birbiren ko met ed arap na Amak a walad tawen.
- ³³ Balet siopamay mangiborid siak ed arap na totoo, iborik met ed arap na Amak ed tawen.”
- ³⁴ "Ag yo iisipen a linma ak dian mangiter na kareenan ed dalin. Andi! Linma ak dian awit koy ispada, aliwan say kareenan.
- ³⁵ Ta linma ak dian panlalabanen ko ray anak a lalaki tan saray kaamaan da, saray anak a bibii tan saray kinaan da, saray manugang a bibii tan saray katolongan dan bibii.
- ³⁶ Saray kalaban na sakey a too et saray kabyangan na pamilya to lamlamang.

³⁷ "Siopamay babaleg so panangaro tod ama o ina to nen say panangaro tod siak et ag manepeg ed siak. Ontan met, siopamay babaleg so panangaro tod anak ton laki o bii nen say panangaro tod siak, ag manepeg ed siak.

³⁸ Siopamay ag to sakbatey krus to tan ontombuk ed siak, ag manepeg a disipulok.

³⁹ Siopamay alablabas so pangaaro tod bilay to, nabalang to ni ingen; siopamay makabalang na bilay to nisengeg ed siak, naalmo to ni ingen."

⁴⁰ "Say mangawat ed sikayo awaten to ak met, tan say mangawat ed siak awaten to met so angibakid siak.

⁴¹ Say mangawat ed sakey a propita, lapud inkapropita to, minabang ed tumang na saman a propita. Say mangawat ed maung a too, lapud inkamaung to, minabang ed tumang na saman a too.

⁴² Tandaan yo ya! Say mangiter na anggan sakey a bason ambetel a danum ed sakey ed saray sankaabebaan a disipulok, lapud sikatoy disipulok, walay awaten ton awaten a tumang to."

Mateo 11

¹ Kasumpal a binilin nen Jesus iray labinduan disipulo to, tinmaynan ed saman a pasen tan linman nambabangat tan nampupulong ed saray baley ya asingger diman.

² Nen walad loob na prisowan si Juan a Managbinyag, nadngelan to ray gawgawa nen Cristo. Kanyan angibakiy Juan na pigaran disipulo to.

³ Tinepet dad kinen Jesus, "Ibagam pad sikami: sika may aalagden min onsabi o manalagar kami niy sananey?"

⁴ Inkuanen Jesus ed sikara, "Pawil kayod kinen Juan tan ibaga yoy narerengel tan nanenengneng yo:

⁵ saray bulag makakanengneng ira, saray lopuy makakaakar ira, saray akating onaabig ira, saray telek mamakadngel ira, saray inaatey nabibilay ira, tan saray mairapbilay nipupulong ed sikara so Maung a Balita.

- ⁶ Maliket so toon ag naekalay pananisia ed siak!”
- ⁷ Nen ompapawil la ray disipulo nen Juan, nansalitay Jesus na nipaakar ed kinen Juan, "Nen linma kayod kalawakan, antoy getma yon nengnengen? Sakey a bolo ya ipapalig-palig na dagem?
- ⁸ Anton talaga so labay yon nengnengen? Sakey a toon akakawes na marakep? Diad palasio kawalaan da ray akakawes na onya.
- ⁹ Anton talagay labay yon nengnengen diman? Sakey a propita? On, kuankod sikayo: matalona nen say propita so anengneng yo.
- ¹⁰ Ta nipaakar ed kinen Juan so ibabagay Masanton Sulat: 'Inkuay Dios, Niay managpulong ko; sikatoy ibakik ya onona nen sika a mangiparaay dalanen mo.'
- ¹¹ Tandaan yo ya! Si Juan a Managbinyag so sankatalonaan ed amin da ray totoon nianak, balet atagtagey ni so toon sankaabebaay pasen tod Panariay tawen.
- ¹² Nanlapud impampulong nen Juan a Managbinyag ya anggad natan, nanairapan a maung so Panariay tawen tan sasamsamen na masesebeg a totoo.
- ¹³ Ta sinalita da ray propita tan say Ganggan nen Moises so nipaakar ed Panariay tawen, anggad insabi nen Juan.
- ¹⁴ No panisiaan yo ra, si Juan so Elias a nipasakbay ya onsabi.
- ¹⁵ Dengel kayo sirin, sikayo ran walay layag!
- ¹⁶ "Antoy pangiparaan kod saray totoo sayan panaon? Singa ra ogogaw a manyodyorong ed tindaan ya eeyagan da ray kagalaw da,
- ¹⁷ 'Tinogtogan mi kayoy sasayawan, ag ki met sinmayaw; angansion kamiy makapaermen, ag ki met inmakis!'
- ¹⁸ Sinmabiy Juan, manaayuno tan ag oniinom na alak, balet ibabaga ra ya inaponay dimonyo.

- ¹⁹ Sinmabiy Anak na Too, mangakan tan oniinom, balet kuanda, 'Nengneng yo yan too! Masiba tan mainom na alak, tan kakaaro to ray sumisingil na buis tan saray makasalanan!' Anggaman ontan, diad saray gawgawa so pakapatnagan a tua so kakabatay Dios."
- ²⁰ Insan ginapoan nen Jesus a nampasnukan ira may baley a nanggagawaan toy karaklan na saray milagro to, lapud ag da ni binenegan iray kasalanan da.
- ²¹ "Pakaskasi ka, Corazin! Pakaskasi ka met, Betsaida! Ta no dimad Tiro tan Sidon so akagawaan na sarayan milagro, abayag la ra komuy taga diman a nankawes na sako tan nampulapol na dapul ed laman da, a pakanengnengay impangibeneg dad saray kasalanan da!
- ²² Tandaan yo sirin a diad Agew na Okum, anlemlemew so dusa da ray taga Tiro tan Sidon nen say sikayo!
- ²³ Tan sika, Capernaum, labay moy niatagey ya anggad tawen? Nibantak ka ni inged impirno! Ta no agawa komun ed Sodoma ray milagron agawad sika, wala nin anggad natay Sodoma!
- ²⁴ Tandaan mo sirin, a diad Agew na Okum, anlemlemew so dusa na Sodoma nen say sika!"
- ²⁵ Inkuanen Jesus ed satan, "Misasalamat ak ed sika, Ama, Katawan na tawen tan dalin, ta inyamut mo ra yan bengatla ed saray makabat tan makatalus, tan impaamtam ed saray totoon mapaabeban singa saray ogogaw.
- ²⁶ On, Ama, agawa ya ta sikatoy nilabay mo.
- ²⁷ "Inter na Amak ed siak iray amin a bengatla. Anggapoy mikabat ed Anak likud ed Ama; anggapoy mikabat ed Ama likud ed Anak tan saray labay a pangipakabatan na Anak.
- ²⁸ "Dago kayod siak, amin yon nakekesawan ed panaawit yoy ambelat, ta pampainawaen ta kayo.
- ²⁹ Sakbat yoy pakok tan manaral kayod siak, ta mauyamo tan mapaabeba ak, et makapampainawa kayo.

30 Ta mainomay so ipasakbat kod sikayo, tan anlemew so ipaawit kod sikayo."

Mateo 12

1 Aminsan ya Agew na Panagpainawa, ondadalan ed katrigowan si Jesus tan saray disipulo to. Lapud narasan ira, nanaala ra may disipulo to na bungay trigo tan kinokotim da.

2 Nen anengneng na saray Pariseo a gagawaen da ya, inkuandad kinen Jesus, "Nengneng moy gagawaen da ra tay disipulom. Sebel itan no Agew na Panagpainawa!"

3 Inmebat si Jesus, "Ag yo ta nin balut abasa so ginawa nen David nen sikato tan saray kakaiba to et narasan ira?

4 Linma rad abung na Dios tan kinan da may tinapay ya imbagat ed Dios. Sumpad Ganggan a kanen da man a tinapay, ta saray papari labat so nayaran mangan ed saman.

5 O ag yo ta ni abasan balut ed Ganggan nen Moises a no Agew na Panagpainawa saray paparid Timplo et onsusumpa rad igaganggay Agew na Panagpainawa? Et ag da met ya pankakasalan!

6 Kuankod sikayo a wala diay lalon makapanyari nen say Timplo.

7 Ag yo komun imbaga a mankakasalan iray anggapoy kasalan no amta yo labat so kabaliksan na ibabagay Masanton Sulat, 'Panangasi so labay ko, aliwan say bagat.'

8 Ta say Anak na Too so Katawan na say Agew na Panagpainawa."

9 Inmalis si Jesus tan linmad sakey a sinagoga.

10 Walad may lakin aparalisis so sakey a lima to. Wala ra met dimay pigaran totoo a labay dan idalem si Jesus kanyan tinepet da, "Sumpa kasid Ganggan so panambal no Agew na Panagpainawa?"

11 Inmebat si Jesus, "Panon no wala bilang so karniro na sakey ed sikayo a naplag ed bobun no Agew na Panagpainawa? Ag yo kasi agwatan?

- 12 Lalon mabli niy too nen say karniro, andi ta? Kanyan iyabuloy sirin na Ganggan a manggawa tayoy kamaungan no Agew na Panagpainaawa.”
- 13 Insan kuanen Jesus ed samay laki, "Iyonat moy limam." Inyonat toy lima to, et inmabig tan nagmaliw a singa samay sakey a lima to.
- 14 Tinmaynan ira may Pariseo tan implano ra no panoy pamatey dad kinen Jesus.
- 15 Nen akabatan nen Jesus yan plano ra, tinmaynan diman. Amayamay iray totoon akilad sikato. Pinaabig to ray amin a mansasakit,
- 16 balet binilin to ran ag da ibabalitad anggan siopa so nipaakar ed sikato.
- 17 Agawa ya pian napatway imbaga nen propita Isaias:
- 18 "Sava so aripen ko a pinilik, sikatoy inarok tan pakaliliketan ko. Iter koy Ispirituk ed sikato, tan sikatoy mangipakabat na katonungan ed amin a katoowan.
- 19 Ag to oningal o misangsangan, ag mambando ed saray dalan.
- 20 Ag to poteren so pikewet a tanobung, odino erepey makuykuyep lan lamparaan. Manseet ya anggad napanalo toy inkatonung:
- 21 tan sikatoy panilaloan na amin a katoowan.”
- 22 Inyakar dad kinen Jesus so sakey a lakin bulag tan ag makasalita lapud inaponay dimonyo. Pinaabig nen Jesus, kanyan makanengneng tan makatongtong la.
- 23 Mankelaw iray amin a totoo tan inkuanda, "Sikato la ya kasiy Anak nen David?”
- 24 Balet nen nadngel ya na saray Pariseo inkuanda, "Napapaekal to ray dimonyo lapud si Beelzebul a prinsipì na saray dimonyo et initdan toy pakayari.”
- 25 Amta nen Jesus so walad isip da, kanyan inkuantod sikara, "Ag mambayag so nanarian a pankokolkolay totoo ya apagen. Ontan met ya ag mansiansia so balang baley o pamilya a naapag-apag tan manlalaban iray kabyangan to.

- 26** No si Satanas so mamapaekal ed kinen Satanas, lalabanan toy sikaton dili! Panon a mambayag so nanarian to?
- 27** No kuanyon mamapaekal ak na saray dimonyo lapud pakayarin iiter nen Beelzebul ed siak, siopa sirin so mangiiter ed saray disipulo yo na pakayarin mamaekal ed saray dimonyo? Saray dilin disipulo yoy mamapaneknek a nalilingo kayo!
- 28** Say Ispiritu na Dios so mangiiter ed siak na pakayarin mamaekal ed saray dimonyo, tan sikato yay mamapaneknek a sinmabi lad sikayoy Panariay Dios.
- 29** "Anggapoy makaloob a mantakew ed abung na toon mabiskeg, likud no baluren to ni kasakbayan ton takewan. No abalur to la, sikato labat so pakaloob tod abung a mantakew.
- 30** "Siopamay ag ontombuk ed siak, onlaban lamlamang ed siak. Siopamay ag mangibad siak a mansinup, mambuyak lamlamang.
- 31** Kanyan kuankod sikayo: napirdonay amin a kasalanan na too tan amin a maoges a lalabiren to balet ag balut napirdona so toon manlabir na bengatlan sumpad Ispiritu Santo.
- 32** Napirdona so toon manlabir na bengatlan sumpad Anak na Too; balet ag napirdona so toon manlabir na bengatlan sumpad Ispiritu Santo, natan o diad arapen a panaon."
- 33** Maung so bungay kiew no maung so sengeg to; makapoy so bungay kiew no makapoy so sengeg to. Diad bunga so pakabirbiran no maung o makapoy so sakey a kiew.
- 34** Apoliyan kayon talagay oleg! Panon kayon makapansalitay maung no maoges kayo? Ta manlapud puso so ibalikas na sangi!
- 35** Maung so manlapud maung a too, lapud napnoy puso to na kamaungan. Maoges so manlapud maoges a too, lapud napnoy puso to na kaogsan.
- 36** "Kuankod sikayo: no onsabiy Agew na Okum, ebatan na balang sakey so imbolus ton salita ya anggapoy kakanaan.

- 37 Ta diad saray salitam so pakapirdonay kasalanan mo, tan diad saray salitam so pakasintinsiaan moy dusa.”
- 38 Wala ray pigaran iskriba tan Pariseo a nankuan, "Maistro, labay min naimatunan a manggawa kay milagro.”
- 39 Inmebat si Jesus, "Agaylay kaogsan na totood sayan panaon! Anggapoy pananisia rad Dios! Onkekerew kayoy milagro, anto? Anggapoy milagron naimatunan yo no ag say milagro nen propita Jonas.
- 40 No panoy impanayam nen Jonas a taloy agew tan labi ed dalem na eges na balbaleg a sira, ontan met so panayam na Anak na Too a taloy agew tan labi diad dalem na dalin.
- 41 Diad Agew na Okum onalagey iray taga Ninive tan akusaen da kayo, ta nansibkelan da ray kasalanan da nen nadngel dan nampulong si Jonas. Balet kuankod sikayo a wadyay lalon makapanyari nen si Jonas!
- 42 Diad Agew na Okum onalagey so Riyna Seba tan akusaen to kayo, ta nanlapud arawdawin pasen ya ondengel labat ed kakabatan nen Solomon. Balet kuankod sikayo a wadyay lalon makapanyari nen si Solomon!”
- 43 "No ompaway ed sakey a too so maoges ya ispiritu, mananap na amagan pasen a pampainawaan to. No anggapoy naalmo to,
- 44 ikuantod sikaton dili, 'Ompawil ak ed abung kon tinaynan ko!' Ompawil sirin tan naalmoan to ya anggapoy manaayam, malinis, tan masinup.
- 45 Onlad satan a mangawit na pitoran ispiritu a lalon maoges nen say sikato, tan kaiba to ran manayam diman. Lalon maoges so kipapasen to yan too nen say gendat. Onya met so pagmaliwan da ray maoges a totoo ed sayan panaon.”
- 46 Mansasalita niy Jesus nen sinmabiy ina to tan saray agagi ton lalaki. Nanalagar irad arapay abung, ta labay dan pitongtongay Jesus.
- 47 Inkuan na sakey ed saray totoon wadman, "Wadyay inam tan saray agagim a lalaki. Wala rad paway a manaalagar, ta labay da ka konon pitongtongan.”

⁴⁸ Inmebat si Jesus, "Siopay inak ? Siopa ray agagik?"

⁴⁹ Insan to intoro ray disipulo to tan inkuento, "Niay inak tan saray agagik!

⁵⁰ Ta siopamay manggaway linawa na Amak a walad tawen, sikatoy agik, sikatoy inak."

Mateo 13

¹ Diad saman lamlamang ya agew pinmaway ed abung si Jesus tan inmirung ed gilig na dayat.

² Minongkug na amayamay a totoo, kanyan linmogan ed sakey a baloto tan diman lay inirungan to. Balet walad gilig na danum iray totoo.

³ Dakerakel a bengatla so sinalita nen Jesus ya imparalan ed alimbawa. Inkuento: "Walay sakey a dumaralus a linman nampasek.

⁴ Nen mansisibwag wala ray ilik a dinmapod gilig na dalan. Sinmabi ray manok ya atap tan tinotoktok da ra may ilik.

⁵ Saray arum ya ilik dinmapod dalin a batoy dalem to. Lapud kinaraiset tan kinainpis na dalin, tinmubo ran tampol.

⁶ Balet nen atagey lay agew, nales tan amagaan ira lapud ataptapew iray lamut da.

⁷ Saray arum ya ilik dinmapo rad dalin a tutuboay dikarikan masabit. Nen baleg la ra may dikarikan masabit, pinatey da ra may tinmubon ilik.

⁸ Wala met iray ilik a dinmapod mabonan dalin tan nambungang ra. Wala ray nambungang sanlalasus, wala ray sananemaplo, tan wala met iray santatalomplo."

⁹ Insan kuanen Jesus, "Dengel kayo sirin, sikayo ran walay layag!"

¹⁰ Sinmingger iray disipulo ed kinen Jesus tan tinepet da, "Akin et ipaparalan mod alimbaway ibabagam ed sikara?"

¹¹ Inmebat si Jesus, "Niiter ed sikayoy pakaamta ed saray bengatlan nipaakar ed Panariay tawen, balet andid sikara.

- 12 Ta say toon wala to naitdan ni, pian nawalaan na masoluk; balet say anggapo to, naala ni so anggan dagdaiset a walad sikato.
- 13 Say makasengeg no akin et ipaparalan kod alimbaway ibabagak ed sikara et saya: onnenengneng ira, balet ag ira makanengneng; onderengel ira, balet ag ira makadngel odino makatalus.
- 14 Kanyan ontutway propisiya nen Isaias nen inkuinto: 'Ondengel lan ondengel ira yan totoo, balet ag da natalusan; onnengneng la ran onnengneng balet ag da nanengneng,
- 15 ta inmawet so olo ra yan totoo, saray layag da nakar dan pinepetan, tan inkopit day mata ra. Lapud ag da labay a makanengneng, o makadngel, o makatalus ira, ta ompan lagi ompawil irad siak a mabolbolus, et paabigen ko ra, kuay Dios.'
- 16 "Balet maliket kayo, ta makakanengneng iray mata yo tan makakadngel iray layag yo.
- 17 Tandaan yo ya! Nampirawatan na amayamay a propita tan saray maung a totoo so makanengneng ed nanenengneng yo, balet ag da anengneng. Nampirawatan da met a dengelen so narerengel yo, balet ag da nadngel."
- 18 "Dengel kayo sirin ed kabaliksan na alimbawan nipaakar ed dumaralus a nampasek.
- 19 Saramay ilik a dinmapod gilig na dalan aliling day salitan nipaakar ed Panarian a derengelen na totoo, balet ag da natatalusan. Laen na samay Maoges ya ekalen imay salitay Dios a dinmapod puso ra.
- 20 Saramay ilik a dinmapod dalin a batoy dalem to aliling day salitay Dios a derengelen na totoo tan tampol dan aawaten a sililiket.
- 21 Balet ag onlalamut tan ag mansiasiansiad puso ra. Kanyan no onsabi lay kairapan a sikara lay napasegsegang makasengeg ed salitay Dios, bigla met la ran ombetel.

- ²² Saramay ilik a dinmapod kasabitan aliling day salitay Dios a dedengelen na totoo, balet kabebekta dederalen na saray kapagaan na panagbilay tan say inkaagum ed kayamanan, kanyan ag ira mambunga.
- ²³ Saray ilik a dinmapod mabonan dalin aliling day salitay Dios a dedengelen na totoo tan natalusan da. Sikara yay mambunga. Wala ray mambungay sanlalasus, wala ray sananemaplo, tan wala met iray santatalomplo.”
- ²⁴ Wala niy alimbawan imbaga nen Jesus ed sikara: "Say Panariay tawen alimbawa toy sakey a lakin nampasek na maung iran bokel ed dalin to.
- ²⁵ Sakey a labi balet, nen nanaogip iray totoo, walay dinmagon kalaban to ya angisibwag na saray bokel na dika; insan la linma.
- ²⁶ Tinmubo ray trigo tan nen ombebeyag la ra, pinmaway met iray dika.
- ²⁷ Linmad sikato ray aripen to tan inkuanda, 'Ag ta maung iran bokel so insibwag yo? Nanlapwan sirin na saray dika?’
- ²⁸ Inmebat, 'Ginawa na sakey a kalaban itan.' Tinepet da ra may aripen, 'Labay mo a baguten mi ra may dika?’
- ²⁹ 'Andi,' ebat to, 'ta no baguten yo ray dika, ompan napibagut yo ray trigo.
- ³⁰ Paolyan yon mambansag iran ontuboy trigo tan dika ya anggad panagani. Ibagak ed saray manani ed satan ya onaen dan baguten iray dika tan balkuten da ran ibantak ed apoy, insan da anien iray trigo tan ikarga da rad kamalir.”
- ³¹ Sinalita nen Jesus so sananey nin alimbawa: "Say Panariay tawen aliling toy bokel na mustasa a sakey ed saray sankamelagan a bokel. No itanem na sakey a tood dalin to, ombaleg tan magmaliw a sankabalgan ed amin da ray tantanaman. Magmaiww nin kiew tan nayaran panobungay manok iray sangasanga to.”
- ³² Sinalita nen Jesus so sananey nin alimbawa: "Say Panariay tawen aliling toy bokel na mustasa a sakey ed saray sankamelagan a bokel. No itanem na sakey a tood dalin to, ombaleg tan magmaliw a sankabalgan ed amin da ray

tantanaman. Magmaiiw nin kiew tan nayaran panobungay manok iray sangasanga to.”

33 Sinalita nen Jesus so sakey nin alimbawa: "Say Panariay tawen aliling toy libadura ya inkames na sakey a bii ed taloran sukat na arina, anggad inmalsa may intiroy angikamesan to.”

34 Amin iray imbaga nen Jesus ed totoo imparalan tod saray alimbawa. Anggapoy imbaga tod sikara ya ag imparalan ed alimbawa.

35 Ginawa to ya pian nasumpal so imbagay propita: "Iparalan kod saray alimbawa so pansalitak ed sikara; ibagak ed sikaray bengatlan ag ni naamtan nanlapud inkapalsay mundo.”

36 Tinaynan nen Jesus iray totoo tan linmoob ed abung. Inmasingger iray disipulo tod sikato tan kuanda, "Ipaliwawam pad sikamiy kabaliksan to may alimbawan nipaakar ed dikad alog.”

37 Inmebat si Jesus, "Samay toon nampasek na maung iran bokel, say Anak na Too;

38 samay alog a nampasekan to, say mundo; saramay maung a bokel, saray totoon nepeg day walad Panarian; saramay dika, saray totoon nepeg day walad Panarian to may Maoges;

39 samay kalaban a nansibwag na saray bokel na dika, say dilin Diablo. Samay panagani, say anggaan na mundo; tan saramay omaani, saray anghil.

40 No panoy impanipon tan impamool na saray dika, ontan met so nagawa diad sampat na mundo.

41 Ibaki na Anak na Too ray anghil to tan tiponen da, manlapud Panarian to, iray amin a totoon panlalapway kasalanan tan amin iray totoon manggagaway kaogsan.

42 Insan da ra ibantak ed manliub ya apoy a diman ira manakis tan manngayet.

- 43 Balet saray totooy Dios onsinag ira a singa agew ed Panariay Ama ra. Dengel kayo sirin, sikayo ran walay layag!”
- 44 "Say Panariay tawen aliling toy kayamanan a nikotkot ed alog. Nalmoy sakey a too, balet tinabunan to ni. Diad liket to, inlako ton amin iray kayaryan to, insan pinawil tan sinaliw to may alog.”
- 45 "Say Panariay tawen aliling to met so sakey a nogosianti a manaanap na saliwen ton mararakep a pirlas.
- 46 Nen akalmoy pirlas a mabmabli, inlako ton amiy kayaryan to tan sinaliw to may pirlas.”
- 47 "Say Panariay tawen aliling to met so baleg ya iket ya impelag ed dayat tan akala na amin a klasiy sira.
- 48 Nen napno la, ginoyur na saray sumisigay ed gilig na dayat. Inmirung ira tan impambibiigan da ra may sira, inkarga rad tiklis iray maung tan imbantak da ray makapoy.
- 49 Onya met so nagawa diad anggaan na mundo: ompaway iray anghil tan ibiig da ray maoges ed saray maung a totoo.
- 50 Ibantak da ray maoges ed manliub ya apoy tan diman ira manakis tan manngayet.”
- 51 Tinepet nen Jesus ed sikara, "Natatalusan yo ra yan amin?" "On," ebat da.
- 52 Kanyan kuantu, "Ontan sirin, balang iskriban magmaliw a disipulo ed Panariay tawen, miparad akanabung a mangipaway na balo tan daan iran bengatla a manlapud panangisinupan to.”
- 53 Nen asumpal a sinalita nen Jesus ira yan alimbawa, tinmaynan ed saman a pasen
- 54 tan pinmawil ed dilin baley to. Nambang at ed sinagoga ra tan mankelaw iran amiy akadngel ed sikato. Inkuanda, "Iner so angalaan toy ontan lan kakabatan? Panoy pakagagawa to ray milagro?

55 Aliwa tan sikato ya may anak na karpintiro? Aliwa tan manngaray Maria so ina to, tan di Santiago, Jose, Simon, tan Judas iray agagi to?

56 Ag ta manaayam ira diay agagi ton bibii? Iner kasiy angalaan to ra yan amin?"

57 Ag da sirin sinisia si Jesus. Inkuantod sikara, "Narayew ed anggan iner so propita, likud ed dilin baley tan abung to."

58 Ag to nanggaway dakel a milagrod man lapud anggapoy pananisia ra.

Mateo 14

1 Diad saman met a panaon so impakadngel nen Herodes a manooley ed Galilea na balitan nipaakar ed kinen Jesus.

2 Inkuanen Herodes ed saray katulong to, "Si Juan a Managbinyag so tatawagen day Jesus. Inmolin binmilay, kanyan ontan lay pakayari to."

3 Ta impaerel nen Herodes si Juan, impabalur to, insan to impaipriso. Ginawa to ya, lapud kinen Herodias ya asawa nen Felipe. Si Felipe agi nen Herodes.

4 Amimpiga-pigan imbaga nen Juan ed kinen Herodes, "Maoges ya iyamung moy Herodias, ta asaway agim!"

5 Kanyan labay nen Herodes a pateyen si Juan, balet antakot ed saray Judio ta ipapasen dan propita si Juan.

6 Nen agew na inkianak nen Herodes, sinmayaw so marikit ya anak nen Herodias ed arap da ray sangkaili. Aliketan a maung si Herodes.

7 Kanyan inkuanto, "Sambaan ko ya anggan antoy kerewen mo, iter kon iter ed sika!"

8 Onung na imbilin nen ina to kinerew to, "Iter mod siak ed bandihado, diad sayan bekta, so olo nen Juan a Managbinyag!"

9 Naermenay Herodes, balet lapud samay sipan ton nadngel na amin a sangkaili to, ingganggan ton iter day kerew to may marikit.

10 Kanyan impapotul toy olo nen Juan.

- 11 Akakargad bandihado may olo ya inter dad samay marikit, insan to met inter ed kinen ina to.
- 12 Sinmabi ray disipulo nen Juan tan inala ray bangkay to ya impompon. Insan da imbalitad kinen Jesus so agawa.
- 13 Kadngel nen Jesus ed sayan balita, linmogan ed sakey a baloto, tan linman nambukbukor ed sakey a pasen a mareen. Balet nen nadngelan na totoo, tinaynan da ray balbaley da tan nanakar iran tinmombuk ed kinen Jesus.
- 14 Sinmakbit si Jesus ed gilig na danum. Nen anengneng toy amayamay a totoo, akasian to ra tan pinaabig to ray mansasakit ya awit da.
- 15 Nen onngangarem la, inmasingger iray disipulo to tan kuanda, "Arawid kaabungan yan pasen, insan onseselek lay agew ni met. Ibakim la ray totoo, ta manaliw iray kanen da diad kaliber-liber iran bario."
- 16 "Ag nakaukolan ya onsempet la ra," kuanen Jesus. "Sikayo ingey mangiter na kanen da."
- 17 Inmebat ira, "Limlimaray tinapay tan dugduaray sira tayo."
- 18 "Awit yo ra dia," kuanen Jesus.
- 19 Pinayorung tod karikaan iray totoo. Inala tod satan ira may limaran tinapay tan duaran sira, tinmangay ed tawen tan akisalamat ed Dios. Pinipisag to ra may tinapay tan imbaga tod saray disipulo yaibunog dad saray totoo.
- 20 Angan iran amin tan napsel ira. Nen tinipon na saray disipulo so soluk napnoy labinduan tiklis.
- 21 Sakey a liman libon lalaki ray angan, andi bali ni ray bibii tan saray ogogaw.
- 22 Pinalogan nen Jesus ed baloto ray disipulo to, tan pinaona to ran binmaliw, legan ton pasisiputen iray totoo.
- 23 Nen apasiput to la ray totoo, linmad nipokdul a pasen tan nampikasi. Nen asabiy labi, bukbukor nen Jesus diman.

- ²⁴ Diad sayan bekta arawi la may baloto tan kibang-kibang, ta onsusubad dagem.
- ²⁵ Nen palbangon, dinmagod sikara si Jesus a manaakar ed tapew na danum.
- ²⁶ Nen anengneng na saray disipulo a manaakar ed tapew na danum si Jesus, ataktakot ira. "Anyani!" iningaingal da.
- ²⁷ Balet tampol ya inkuantod sikara, "Pakpel yoy loob yo, ta siak ya. Ag kayo natatakot!"
- ²⁸ Inkuanen Pedro, "Katawan, no tuan sika, parago mo ak a manakar ed tapew na danum."
- ²⁹ "Gala dia," ebat nen Jesus. Kanyan linmeksab si Pedro ed danum, tan ginapoan toy manakar a mamaarap ed kinen Jesus.
- ³⁰ Balet nen alikas toy maksil a dagem, ataktakot tan nankalkalnan onlelereg. "Ilaban mo ak, Katawan!" iningal to.
- ³¹ Siningkat nen Jesus a tampol si Pedro tan inkuan to, "Melmelag so pananisiam! Akin et nanduaruwa ka sirin a?"
- ³² Linmogan iran duad baloto, tan tinmonday maksil a dagem.
- ³³ Inggalang na saramay walad baloto si Jesus tan kuanda, "Tua a sikay Anak na Dios!"
- ³⁴ Binmaliw irad dayat tan sinmakbit irad Genesaret.
- ³⁵ Abirbir na saray taga diman si Jesus tan imbalita ran tampol ed kaliber-liber iran pasen so insabi to. Kanyan inawit da ray mansasakit tan
- ³⁶ akikasi rad sikaton padiwit tod saramay mansasakit so saloy na kawes to. Inmabig iran amiy nandiwit.

Mateo 15

- ¹ Aminsang ya agew, wala ray pigaran Pariseo tan iskriba a nanlapud Jerusalem a sinmingger ed kinen Jesus. Tinepet dad sikato,

- ² "Akin et ag oonuren na saray disipulom so bangat ya impabangon da ray lalaki tayo? Ag ira manooras na lima ra kasakbayan da a mangan, onung ed ganggan!"
- ³ Inmebat si Jesus, "Akin sikayo ey? Diad pangoonur yoy bangat da ray lalaki yo, ag yo la laingen oonurey ganggay Dios.
- ⁴ Ta inkuay Dios, 'Igalang moy amam tan inam,' tan 'Nakaukolan ya ompatey so siopaman a toon mamapaoges ed ama o ina to.'
- ⁵ Balet ibabangat yo a no say sakey a too et ibaga ton imbagat tod Dios so antokaman a nitulong tod ama o ina to,
- ⁶ ag la nakaukolan ya igalang toy ama to. Diad panusumpal yod ganggan yon dili, gagawaen yon andi-kakanaan so ganggay Dios.
- ⁷ Mansimpisimpitan kayon totoo! Tuay imbaga nen Isaias nipaakar ed sikayo: 'Inkuay Dios—
- ⁸ Gagalangen ak na sarayan totoo diad panamegley na bibil da; balet diad tuay tua, arawrawid siak so puso ra.
- ⁹ Kanyan say pangidadayew dad siak anggapoy kana, ta anggan saray ganggay too gagawaen dan ganggay Dios ira!"
- ¹⁰ Insan pinaasingger lamet nen Jesus iray totoo tan inkuanto, "Dengel kayon amin tan talusan yoy ibagak!
- ¹¹ Aliwan say onloob no ag say ompaway ed sangiy too so mandotak ed sikato."
- ¹² Linma ray disipulo ed sikato tan kuanda, "Amtam ya apasakitan mo ray Pariseo lapud samay imbagam?"
- ¹³ Inmebat si Jesus, "Nabagut so balang tanaman ya ag intanem na Amak a walad tawen.
- ¹⁴ Paolyan yo ra labat. Bulag iran manangiwanwan; et no itabin na bulag so kapara ton bulag, napelag iran duad banawang."

- 15 Inkuanen Pedro, "Ipaliwawam pad sikamiy kabaliksan na samay alimbawa."
- 16 Inkuanen Jesus ed sikara, "Anggapo ta niy pakatalus yo met?
- 17 Ag yo ta amta a say onloob ed sangiy too et onlad eges to, insan ompaway met lamlamang?
- 18 Balet saray ompaway ed sangiy too et manlapud puso to, tan sikara yay mandotak ed sikato.
- 19 Ta manlapud pusoy too iray maoges a kanunotan, panagpatey, pikakaloguran, pilalawanan, panagtakew, panagtila, tan panagpaoges ed kaparan too.
- 20 Sikara yay mandotak ed sakey a too. Say ag panoras na lima kasakbayan a mangan, onung ed ibabaga ran nakaukolan a gawaen—ag to ya dotakay sakey a too."
- 21 Tinmaynan diman si Jesus tan linmad pasen ya asingger ed saray siudad na Tiro tan Sidon.
- 22 Linmad sikatoy sakey a biin taga Canaan a manaayam diman tan inkuanen, "Katawan, Anak nen David, kasian mo ak pa! Inaponay dimonyo so anak kon bii tan mapalaloy kakairapan to."
- 23 Balet ag inebatan nen Jesus na anggan sakey a salita. Inmasingger iray disipulod sikato tan kuanda, "Ibakim la, ta totombuken to itayo tan maingaingal."
- 24 Inkuanen Jesus, "Nibaki ak labat ed saray karniron abalang na saray totood Israel."
- 25 Balet nantalimukor imay biid arap nen Jesus tan kuanen, "Tulongan mo ak kari, Katawan."
- 26 Inmebat si Jesus, "Ag manepeg ya alaey kakanen na saray ogogaw, insan ibontuk ed saray aso."

- 27 "Tua tay imbagam, Katawan," kuantu may bii, "balet anggan saray aso mangakan iray keran napepelag ed lamisaay amo ra."
- 28 Inmebat si Jesus, "Mabisbiskeg so pananisiam! Nagaway kekerewen mo." Manlapud saman ya oras, inmabig imay anak ton bii.
- 29 Kasiput nen Jesus diman, pinmawil ed gilig na Dayat na Galilea. Tinmakdang ed nipokdul a pasen, insan inmirung.
- 30 Sinmabiy dakerakel a totoon awit da ray piley, bulag, lopuy, emel tan amayamay ni ran arum a mansasakit. Inyan da rad arap nen Jesus, tan pinapaabig to ra.
- 31 Mankelaw iray totoo nen naimatunan dan mansasalita la ra may emel, inmaabig la ra may lopuy, manaakar la ra may piley, tan makakanengneng la ra may bulag. Inggalang da so Dios na Israel.
- 32 Tinawag nen Jesus iray disipulo to tan inkuantu, "Nakakasian ko ra yan totoo, ta taloy agew lan kaibak ira, et anggapoy naakan da. Ag ko met labay iran pasempeten a narasan, ta ompan naelew irad dalan."
- 33 Tinepet na saray disipulo, "Iner ed sayan kalawakan so napangalaan tayo na ondugan ipakan ed ontan lan karakel na totoo?"
- 34 "Pigaray tinapay yo?" tinepet nen Jesus ed saray disipulo. "Pitora, tan walay pigaran ankelag a sira," ebat da.
- 35 Pinayorung nen Jesus ed dalin iray totoo.
- 36 Inala to ra may pitoran tinapay tan saramay sira, akisalamat ed Dios, pinipisag to ra, insan to ra inter ed saray disipulo tan imbunog dad saray totoo.
- 37 Angan iran amin tan napsel ira. Nen tinipon na saray disipulo so keran tinapay, napnoy pitoran tiklis.
- 38 Apat a libon lalakiy angan, andi bali ni ray bibii tan saray ogogaw.
- 39 Pinasempet nen Jesus iray totoo, insan linmogan ed baloto tan linmad lugar na Magadan.

Mateo 16

- 1 Wala ray Pariseo tan Saduseo a sinmingger ed kinen Jesus. Labay dan suboken kanyan kinerew dan manggaway sakey a milagron manlapud tawen.
- 2 Inkuanen Jesus, "No onselek lay agew ikuanyo, 'Maung so panaon, ta ambalangay tawen.'
- 3 Balet diad kabwasan ikuanyo, 'Makapoy so panaon, ta ambalanga tan malorem so tawen.' Amta yon parlesan so panaon diad pakanengneng yoy tawen, ag yo balet natalusan iray tanday panaon natan!
- 4 Maoges tan aliwan matoor ed Dios iray totood sayan panaon! Labay yoy makanengneng na milagro, anto? Anggapoy nanengneng yo no ag say milagro nen Jonas!" Tinaynan nen Jesus ira tan inmarawi.
- 5 Nen binmaliw ed dayat iray disipulo, alingwanan day nambalon na tinapay.
- 6 Inkuanen Jesus ed sikara, "Manalwar kayod libadura na saray Pariseo tan saray Saduseo."
- 7 Nantotongtongan ya na saray disipulo. Inkuanda, "Imbaga to ya, ta ag itayo nambalon na tinapay."
- 8 Amta nen Jesus so pantotongtongan da, kanyan tinepet to, "Akin et pantotongtongan yoy ag yo impanbalon na tinapay? Makapoy so pananisia yo!
- 9 Ag yo ta ni natalusan? Alingwanan yo ta la may impampipisag koy limaran tinapay kinan na liman libon totoo? Pigaran tiklis so atipon yod saman a?
- 10 Tan samay pitoran tinapay kinan na apat a libon totoo; ag yo ta man nanunotan? Pigaran tiklis a tinapay so atipon yod saman a?
- 11 Akin sirin et ag yo natalusan ya aliwan nipaakar ed tinapay so labay kon ibaga? Manalwar kayod libadura da ray Pariseo tan saray Saduseo!"
- 12 Insan atalusan na saray disipulo ya aliwan samay libaduran ikakanad tinapay so imbaga ton alwaran da, no ag say bangat da ray Pariseo tan saray Saduseo.

- 13 Nen sinmabiy Jesus ed lugar na Cesarea na Filipos tinepet tod saray disipulo to, "Siopa so Anak na Too, onung na ibabagay totoo?"
- 14 Inmebat ira, "Wala ray mangibabagan si Juan a Managbinyag. Ibabagay arum a si Elias; wala met iray mangibabagan si Jeremias o sakey ed saray propita."
- 15 "Sikayo balet, antoy kuanyo? Siopa ak?" tinepet nen Jesus.
- 16 Inmebat si Simon Pedro, "Sika so Cristo ya Anak na Dios a mabilay."
- 17 Inkuanen Jesus ed sikato, "Maliket kan tua, Simon ya anak nen Jonas! Ta say Amak ed tawen so angipaamtad sika yan katwaan, aliwan say too.
- 18 Kanyan kuankod sika: sakey kan baton-dampay, Pedro, tan diad tapew na sayan baton-dampay a pundasion, ipaalagey koy iglisiak ya ag taloen na anggan say pakayari na patey.
- 19 Iter kod sikay tombuk na Panariay tawen. Say isebel mo diad dalin so nisebel met ed tawen; say iyabuloy mo diad dalin so niabuloy met ed tawen."
- 20 Insan impurek nen Jesus ed saray disipulo to ya ag da ibabagad siopaman a sikato so Cristo.
- 21 Nanlapud saman, ginapoan ya imbaga nen Jesus a nakaukolan ya onla ed Jerusalem tan pairapen na saray mamatakken na baley, saray manonan papari, tan saray iskriba. Papatey da, balet onolid bilay diad kumatlon agew.
- 22 Inyarawi nen Pedro na daiset si Jesus tan nansalitaan to. Inkuanto, "Ag itan yabuloy na Dios komun, Katawan! Ag itan nepeg a nagawad sika!"
- 23 Balet inarap nen Jesus tan inkuanto, "Arawi kad siak, Satanas! Sakey kan mansasaray dalanen ko! Say labay na too so nununoten mo, aliwan say labay na Dios!"
- 24 Inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Siopamay malabay ya ontombuk ed siak, nakaukolan a lingwanan toy sikaton dili, sakbaten toy krus to, insan ontombuk ed siak.

²⁵ Ta naandiay bilay so toon mangilaban na bilay to; balet nilaban so toon mangiter na bilay to nisesengeg ed siak.

²⁶ Antoy nagonggona na sakey a toon nakayarian toy intiron mundo, no naandi lamlamang so bilay to? Anggapoy nibayar na too a pamapawil toy bilay to.

²⁷ Ta onsabiy Anak na Too a walad sikatoy pakayari na Ama to, tan kaiba to ray anghil to. Diad satan met a bekta so pambayar tod balang too, onung ed gawgawa to.

²⁸ Tandaan yo ya! Wala ra diad sikayoy ag ompatey ya anggad ag da nanengneng so Anak na Too ya onsabin sakey ya Ari."

Mateo 17

¹ Kasumpal na anem agew, intagar nen Jesus si Pedro tan saray sanagin Santiago tan Juan, insan tinmakdang ira ed atagey a palandey.

² Nen wadman ira naimatunan da a naoman so nengneng nen Jesus: sinminag a singa agew so lupa to tan pinmotin singa liwawa so kawes to.

³ Insan anengneng na sarayan taloran disipulo si Moises tan si Elias a mitotongtong ira ed kinen Jesus.

⁴ Kanyan kuanen Pedro ed kinen Jesus, "Maung, Katawan, a wadya itayo. No labay mo, manggawa ak na taloran ayaman dia: sakey so para sika, sakey so para si Moises, tan sakey so para si Elias."

⁵ Mansasalita niy Pedro nen tinarungan iray maliwliwawan lorem tan walay bosis a nanlapud man ya inkuento, "Sikato yay inararok ya Anak a pakaliliketan ko—dengel kayod sikato!"

⁶ Diad ontan lan inkataktakot da ra may disipulo ed samay bosis, tinmakba rad dalin.

⁷ Inmasingger si Jesus, kinablit to ra tan inkuento, "Alagey kayo, tan ag kayo natatakot."

⁸ Nen tinmangwa ra, anggapo lay anengneng da no ag si Jesus labat.

- ⁹ Nen onlalasur iran nanlapud palandey binilin ira nen Jesus, "Ag yo ibabalitad siopaman yan naimatunan yo, anggad ag ni inmolid bilay so Anak na Too."
- ¹⁰ Tinepet ed satan na saramay disipulo, "Akin et ibabaga da ray iskriba a nakaukolan ya ononan onsabi ni diay Elias?"
- ¹¹ "Tua ya ononan onsabiy Elias," kuanen Jesus, "tan pasimbaloen ton amin iray bengatla.
- ¹² Balet kuankod sikayo: Wadya lay Elias, balet ag binirbir na totoo tan ginawa rad sikatoy labalabay da. Ontan met so pamairap dad Anak na Too."
- ¹³ Atalusan da lad saman a si Juan a Managbinyag so labay ton ibaga.
- ¹⁴ Nen pinmawil ira asabian day amayamay a totoo. Sinmingger so sakey a too, nantalimukor ed arap nen Jesus
- ¹⁵ tan inkuanto, "Katawan, kasian moy anak kon laki, ta dumurulot tan mapalaloy kakairapan to. Naynay a natumbad apoy tan napelag ed danum no onsigi.
- ¹⁶ Inyakar kod saray disipulom, balet ag da napaabig."
- ¹⁷ Inmebat si Jesus: "Agaylay kinaoges tan ag yo panisiad Dios, sikayon totoo sayan panaon! Anggad kapigan kasiy piolup-olup kod sikayo? Anggad kapigan kasiy pananos kod sikayo? Iyakar yo pa dia tay ogaw."
- ¹⁸ Nampasnukan nen Jesus imay dimonyo, kanyan inmekal ed samay ogaw. Tan manlapud saman a bekta, inmabig.
- ¹⁹ Linma ray disipulo kinen Jesus tan tinepet dad sikato nen anggapoy arum a makadngel, "Akin et ag mi napaekal imay dimonyo ed samay ogaw?"
- ²⁰ Inmebat si Jesus, "On, ta kulang so pananisia yo. Tandaan yo ya! No walay pananisia yon anggan singa kamelag na bokel na mustasa, nayarian yon ibagad sayan palandey ya onalis, et onalis a tua. Anggapoy ag yo nagawaan!"
- ²² Nen nantitipon iray disipulo ed Galilea, kuanen Jesus ed sikara, "Ngalngali la niawat so Anak na Too ed lima da ray totoo.

²³ Pateyen da, balet onolid bilay diad kumatlon agew." Naermenan ed satan iray disipulo.

²⁴ Nen sinmabid Capernaum si Jesus tan saray disipulo to, inmasingger iray sumisingil na buis a para Timplo ed kinen Pedro tan tinepet da, "Mambabayar tay Maistro yoy buis a para Timplo?"

²⁵ "On!" ebat nen Pedro. Kasabi tod abung, tinepet a tampol nen Jesus ed sikato, "Simon, antoy kuanmod saya? Siopay mambayar na lisinsia o buis ed saray ari na sayan mundo? Saray mibabaley o saray sangkaili?"

²⁶ "Saray sangkaili," ebat nen Pedro. Inkuanen Jesus, "No ontan sirin, ag nakaukolan a mambayar na buis iray mibabaley.

²⁷ Balet pian anggapoy nibaga rad sikatayo, lakad dayat ta mambanwit ka. Alam so onaan a siran nabanwit mo. Walay kuartan naalmom ed sangi to a dugan ibayar tan buis a para Timplo. Alam, ta ibayar mo."

Mateo 18

¹ Diad saman a bekta, linma ray disipulo ed kinen Jesus tan tinepet da, "Siopay manona ed Panariay tawen?"

² Tinawag nen Jesus so sakey ya ogaw, pinaalagey tod pegley da,

³ tan inkuant, "Tandaan yo ya! No ag yo pasimbaloey panagbilay yo tan ag yo aligen iray ogogaw, ag kayon balut makaloob ed Panariay tawen.

⁴ Say toon mampapaabeban singa sayan ogaw, sikatoy sankatageyan ed Panariay tawen.

⁵ Tan siopamay mangaawat ed sakey a singa sayan ogaw lapud siak, aawaten to ak."

⁶ "Magmaung nin bitinay baleg a gilingan so beklew na sakey a too tan ipalner ed kaaralmay dayat nen say sikatoy pansengegay pankasalanan na sakey ed sarayan ogogaw a manisiad siak.

⁷ Makapataktakot so kipapasen ed tapew na dalin, lapud saray bengatlan pansengegay pankasalanan da ray totoo! Anggan kapigan ag naandi ray

bengatlan pansengegay pankasalanan, balet makapataktakot so nasagmak na toon panlapwan da!

8 "Kanyan no say limam o salim so pansengegay pankasalanan mo potut mo, insan mo ibantak! Magmaung nin onla kad bilay a saksakey so limam o salim, nen say onla kad apoy ya andianggaan a nantopag so limam tan salim.

9 No say matam so pansengegay pankasalanan mo sokit mo, insan mo ibantak! Magmaung nin onla kad tawen a saksakey so matam, nen say onla kad andianggaan ya apoy a nantopag so matam."

10 "Imano yo ta ompan balawen yoy sakey ed sarayan ogogaw. Kuankod sikayo a diad tawen, saray anghil da ra yan ogogaw et wala ran naynay ed arap na Amak ed tawen.

12 "Anto kasiy gawaen na sakey a toon walay sanlasus a karniro to et abalang so sakey? Taynan to ra may siamaplo tan siam a mankakabkab na dikad kapokdulan tan anapen to may abalang a karniro.

13 Kuankod sikayo a no nalmo, to la, lalon panliketan to may sakey a karniro nen saramay siamaplo tan siam ya ag abalang.

14 Ontan met ya ag labay na Ama yod tawen a nabalang so sakey ed sarayan ogogaw."

15 "No mankasalanan ed sika so agim, lakad sikato tan tawag moy imano to. Balet gawam yan anggapoy makaimatun. No dengelen to ka, apapawil moy agim.

16 Balet no ag to ka dengelen mangitagar kay sakey o duaran totoo, pian napaneknekan na duara o taloran tasi ray amin a pantongtongan yo.

17 No ag to ni ra dengelen, idalem mo lad iglisia. No ag to ni dengeley pati iglisia, ipasen mon sakey a Hintil o sakey a sumisingil na buis."

18 "Kuanko sirin ed sikayon amin a say isebel yod dalin so nisebel met ed tawen; say iyabuloy yod dalin so niabuloy met ed tawen.

- 19 "Kuanko nid sikayo: no mankasakey diad tapew na dalin so duarad sikayo a mikerew na antokaman, iter na Amak ed tawen so kerewen da.
- 20 Ta inerman so pantitiponay duara o taloran totoo lapud siak, wala ak ed nanleletan da."
- 21 Sinmingger ed satan si Pedro ed kinen Jesus tan tinepet to, "Katawan, mamimpigan pirdonaen koy agik ed pankasalanan tod siak? Mamimpito?"
- 22 Inmebat si Jesus, "Andi! Aliwan mamimpito labat, no ag ingen mamimpiton pitomplo.
- 23 Ta say Panariay tawen aliling toy sakey ya arin labay toy mikuintaan ed saray aripen to.
- 24 Kapanggigapo ton mikuintaan, walay inyakar dad sikaton sakey ya aripen a piga-pigan milyon a pisos so utang to.
- 25 Anggapoy nibayar to, kanyan inggangan na ari a sikatoy ilako, pati say asawa to, saray anak to, tan amin a kayaryan to, pian makabayar.
- 26 Nantalimukor imay aripen ed arap na ari tan akikasi, 'Mananos ka karid siak, ta bayaran kon bayaray amin ya utang kod sika!'
- 27 Akasian nen ari kanyan pinirdona toy utang to, insan to la imbaki.
- 28 "Nen ompaway la may aripen, nabet toy kapara ton aripen ya akautang ed sikatoy pigan lasus a pisos. Siningkat to, insan to titikelen. 'Bayaran mo lay utang mod siak!' inkuanto.
- 29 Samay kapara ton aripen nantalimukor ed arap to tan akikasi, 'Mananos ka karid siak; bayaran ta kan bayaran!'
- 30 Balet ag inmabuloy. Impaipriso to ni ingen ya anggad ag to pakabayar.
- 31 Nen anengneng na saray arum ya aripen so agawa, naermenan iran maung. Linma rad samay ari tan indalem day amin ya gawa.
- 32 Tinawag na ari may aripen tan inkuanto, 'Maoges kan aripen! Ag ta ka impambayar na utang mo lapud akikasi ka.

33 Kinasian mo met komun imay kaparam ya aripen a singa impangasik ed sika!’

34 Diad ontan lan pasnuk to may ari, impaipriso to ya anggad ag to pakabayar.

35 "Ontan met so gawaey Amak ed tawen ed sikayo, no ag yo pirdonaen ed intiron puso yo so agi yo."

Mateo 19

1 Kasumpal nen Jesus ya imbaga ra ya, tinmaynan ed Galilea tan linmad lugar na Judea, diad nibaliw na Ilog na Jordan.

2 Tinombuk na amayamay a totoo, tan diman to pinapaabig iray mansasakit.

3 Wala ray Pariseon sinmingger ed sikato, ta labay dan erelen ed salita to. Tinepet da, "Iyaabuloy kasi na Ganggan ya isian na sakey a laki so asawa to ya anggan antoy makasengeg?"

4 Inmebat si Jesus, "Ag yo ta nababasad Masanton Sulat a nanlapud gapo et pinalsay Dios so laki tan bii?"

5 Tan inkuay Dios, 'Sikato yay makasengeg a taynan na laki so ama tan ina to tan iyamung toy asawa to, tan mankasakey iran dua.'

6 Kanyan aliwa la ran duara no ag ta saksakey la ran laman. Ag nepeg sirin a siyaney too so impankasakey na Dios."

7 Tinepet na saray Pariseo, "Akin sirin et ingganggan nen Moises ya itdan na laki so asawa to na kasulatay pansiyen insan to isian?"

8 Inkuanen Jesus, "Inyabuloy nen Moises a nayarian yon isiay kaasawaan yo lapud anawet so puso yo. Balet aliwan onyan talaga nen kagapoy mundo.

9 Kanyan kuankod sikayo: mikaloguray siopaman a lakin mangisian ed asawa to tan mangasaway sananey, no ag milalaki so asawa to."

10 Inkuanda ray disipulo, "No ontay kipapasen na laki tan say asawa to, lalon maung ni siriy ag mangasawa."

- 11** Inkuanen Jesus, "Aliwan para amin a lalaki yan bangat, no ag labat para saray angiteray Dios.
- 12** Ta nandoromay makasengeg no akin et ag mangasawa ray lalakin arum. Wala ray ag mangasawa lapud inanak iran ag da nayariay mangasawa; wala met iray ag da nayarian lapud gaway too; saray arum, balet, ag ira mangasawa lapud panlilingkur dad Panariay tawen. Siopamay makatombuk ed sayan bangat sikato yay tombuken to."
- 13** Wala ray totoon angawit na ogogaw ed kinen Jesus, ta labay dan itapew to ray lima tod sarayan ogogaw tan ipikasi to ra. Balet nampasnuk iray disipulo ed sarayan totoo.
- 14** Inkuanen Jesus, "Paolyan yo ray ogogaw ya ondagod siak. Ag yo ra sesebelan, ta saray totoon singa sarayan ogogaw so makankien na Panariay tawen."
- 15** Intatapew to ray lima tod sikara, insan la linma.
- 16** Aminsang, walay sakey a lakin linmad kinen Jesus. Inkuanto, "Maistro, antoy maung a gawaen ko, pian nagamuran koy bilay ya andi-anggaan?"
- 17** Inmebat si Jesus, "Akin et tetepetan mo ak no antoy maung? Saksakey labat so maung. No labay mon nagamuray bilay, onur mo ray ganggan."
- 18** "Anto ra tan a ganggan?" tepet to . Inmebat si Jesus, "Ag ka mamapatey; ag ka mikakaloguran; ag ka mantatakew; ag ka mantitila ed pantasim;
- 19** igalang moy amam tan inam; tan arom so kaparam a too a singa panangarom ed sikan dili."
- 20** Inkuanto may balolaki, "Oonuren ko la ra yan amin. Anto niy kakulangan ko?"
- 21** Inkuanen Jesus ed sikato, "No talagan labay mon anggapoy kakulangan mo, ilakom ya amin so kayaryan mo, insan mo iter so panlakoan mo ed saray mairap-bilay. Nawalaan kad satan na kayamanan ed tawen. Insan ka dia ompawil ya ontombuk ed siak."

- ²² Kadngel tod saya, maermen ya inmalis lapud agaylay inkayaman to.
- ²³ Inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Kuankod sikayo a mairap na toon mayaman so onloob ed Panariay tawen.
- ²⁴ Kuanko nid sikayo a mainomay niy kamilyon onloob ed abut na dagom nen say toon mayaman ya onloob ed Panariay Dios."
- ²⁵ Nen nadngel ya na saray disipulo, ontan lay pankelaw da kanyan tinepet da, "Siopay nayaran nilaban sirin?"
- ²⁶ Ninengneng nen Jesus ira tan kuantu, "Ag nagawaan ya na too, balet nagawaan na Dios iray amin a bengatla."
- ²⁷ Nansalitay Pedro, "Ag mo lilingwanan a tinaynan miy amin a bengatla tan tinmombuk kamid sika. Antoy nitumang ed sikami?"
- ²⁸ Inkuanen Jesus, "Kuankod sikayo a no say Anak na Too et akayorung lad mapagalang a trono diad Balon Mundo, sikayon ontotombuk ed siak onyorung ki met ed labinduan trono a manintinsia ed saray labinduan boleg na Israel.
- ²⁹ Tan siopamay taynan toy abung, saray agagin lalaki o bibii, say ama o ina, saray anak, o saray dalin lapud siak—sikatoy natumangan a maminlasus tan tawiren toy bilay ya andi-anggaan.
- ³⁰ Balet amayamay iray makakaona natan a naonur, tan amayamay met iray nanaonur natan a makaona."

Mateo 20

- ¹ "Say Panariay tawen singa sakey a toon walay kaubasan to. Pinmaway na kabkabwasan a mananap na mankimey.
- ² Nen akapipaknaan ya upaan to ray sakey a dinario ed sanagew, imbaki to la ran mankimey ed kaubasan to.
- ³ Pinmaway lamet a linmad tindaan nen alas nuibid kabwasan, tan akanengneng na lalakin manalalagey labat ya anggapoy gagawaen da.

- ⁴ Inkuantod sikara, 'Lakayo met ed kaubasan ko. Mankimey kid man, ta upaan ta kayoy manepeg.'
- ⁵ Linma ra sirin a mankimey. Diad alas dosi lamet tan diad alas tris, onman met ni so ginawa to.
- ⁶ Nen alas singkod ngarem, pinmaway lamet tan wala ni ray anengneng to a lalakin anggapoy gagawaen da. Tinepet tod sikara, 'Akin et wadya kayon mandadarak na oras yon sanagew?'
- ⁷ 'Anggapo lantiy mangalad sikami a mankimey,' kuanda. Inkuanto, 'No ontan sirin, lakayo met a mankimey ed kaubasan ko!'
- ⁸ "Nen onsisironget la, samay akankaubasan tinawag toy inkargado to tan inkuanto, 'Tawag mo la ra may mankikimey tan iter moy upa ra. Igapom ed saray onur a nankimey ya anggad saray onaan.'
- ⁹ Saramay ginmapon nankimey na alas singko, akaawat iray sansasakey a dinario.
- ¹⁰ Nen onsoblay ira may onaan a ginmapon nankimey, abaloan dan atagtagey ni so upa ra. Balet sansasakey met a dinario so naawat da.
- ¹¹ Kapangawat da, nanriklamo rad samay ankankiey kaubasan.
- ¹² Inkuanda, 'Saksakey oras a nankimey ira may onur a sinmabi; sikami, balet, sanagew kamin nankimey ed kapetangay agew. Akin et namparay upa mi?'
- ¹³ Inkuantod sakey ed sikara, 'Kaaro, ag ta ka sasaolen. Ag ka ta akapipaknaan ed siak ya upaan ta kay sakey a dinario?
- ¹⁴ Alam la tay upam tan laka la. Labay kon iparay naawat mod samay onur a sinmabi.
- ¹⁵ Akin, anggapo tay kanepegan kon manggawad labay kon gawaen ed kayaryan kon dili? O mairap kasi so linawam lapud kamaungan ko?"
- ¹⁶ Insan kuanen Jesus, "Kanyan makaona ray nanaonur, tan naonur iray makakaona."

- ¹⁷ Nen walad dalan si Jesus a mamaarap ed Jerusalem, imbiig to ray disipulo ton akitongtongan leleg dan manaakar.
- ¹⁸ Inkuantod sikara, "Oonla itayod Jerusalem a diman niawat so Anak na Too ed lima da ray manonan papari tan saray iskriba. Sintinsiaan da a pateyen,
- ¹⁹ insan da ipalima ed saray Hintil. Ludlureyen da, lewet-leweten da, insan da ipasak ed krus. Balet onolid bilay diad kumatlon agew."
- ²⁰ Sinmingger ed kinen Jesus so asawa nen Zebedeo a kaiba to ray anak ton lalaki. Nantalimukor ed arap nen Jesus tan walay kekerewen to.
- ²¹ "Antoy labay mo?" tepet nen Jesus. Inmebat, "Iyabuloy mo pa komun ya onyorung ed sikad nanarian mo ra yay duaran anak ko, say sakey diad nikawanan mo tan say sakey diad nikawigim."
- ²² "Ag yo amtay kekerewen yo," kuanen Jesus. "Nayarian yo kasiy oninom ed kupan inoman ko?" "Nayarian mi," ebat da.
- ²³ Inkuanen Jesus, "Nayarian yon tua so oninum ed kupan inoman ko. Balet andid limak so pampili no siopay onyorung ed nikawanan ko tan diad nikawigik. Para saray angiganaan na Amak ira yan pasen."
- ²⁴ Nen nadngelan ya na saray samploran disipulo, asanukan irad saramay sanagi.
- ²⁵ Tinawag nen Jesus iran amin tan inkuanto, "Kabat yo a saray manoley ed saray Hintil walay pakayari rad saray totoon ooleyan da, tan nagawa so labay da ray walay betang.
- ²⁶ Aliwan onya balet so nepeg a nagawad sikayo. Siopaman ed sikayo so labay toy mangipangulo, nepeg toy manlingkur ed sikayon amin.
- ²⁷ Tan siopaman ed sikayo so labay toy manona, nepeg a paaripen ed sikayo,
- ²⁸ a singa say Anak na Too ya ag linma dian palingkuran, no ag ingen manlingkur tan mangisaklang na bilay to, a panondon ed saray amayamay a totoo."

29 Nen ontataynan irad Jerico, amayamay iray totoon tinmombuk ed kinen Jesus.

30 Walay duaran lalakin bulag a manyodyorong ed gilig na dalan. Nen nadngel dan ondadalan si Jesus tinmawag iray maksil, "Anak nen David, kasian mo kami!"

31 Nampasnukan ira na saray totoo tan babanoed da ran oningal, balet lalon maksil so intawag da, "Anak nen David, kasian mo kami!"

32 Tinmonday Jesus, tinawag to ra tan tinepet to, "Antoy labay yo a gawaen kon para sikayo?"

33 "Katawan," kuanda, "gawam pa a makanengneng kami!"

34 Akasian ira nen Jesus, kanyan diniwit to ray mata ra. Akanengneng iran tampol, insan ira tinmombuk ed sikato.

Mateo 21

1 Manasingger la rad Jerusalem. Kasabi rad Betfage, diad Palandey na Kaolibaan, pinaona nen Jesus iray duaran disipulo to

2 tan binilin to ra, "Laka yod ontombuk a bario. Makarumog kayon tampol diman na akapagor a kabatyan ya asno tan say kilaw to. Okbar yo ra tan awit yo ra diad siak.

3 No walay mangibagay bangatlad sikayo, ikuanyon nakaukolan ira na Katawan, et iter to ran tampol."

4 Agawa ya pian nasumpal so imbagay propita:

5 "Ibaga yod siudad na Sion, Onsasabid sikay arim. Mapaabeba tan akakabayod asno, akakabayod kilaw na asno."

6 Inmona sirin ira may disipulo tan sinumpal day pagagawa nen Jesus.

7 Inala ra may kabatyan ya asno tan say kilaw to. Insapin da ray kolibemben da, insan kinmabayoy Jesus.

- ⁸ Amayamay so totoon inyaaplag dad dalan iray kolibemben da. Saray arum nampopoter iray sangasangay kiew tan indadatak dad dalan.
- ⁹ Ineeyag na saray totoon walad onaan tan saray walad onur nen Jesus, "Hosanna ed Anak nen David! Bindisionan komuy Dios so onla dia ed ngaray Katawan! Nagalang komuy Dios a Sankatageyan!"
- ¹⁰ Agoloy intiron Jerusalem nen onsabiy Jesus. "Siopa ya kasi?" tepet da.
- ¹¹ Inmebat iray totoo, "Sikato yay propitan manngaray Jesus a taga Nazaret na Galilea."
- ¹² Linmoob si Jesus ed Timplo tan pinataynan to ray manlalako tan mansasaliw diman. Imbabalintuag to ray lamisaan da ray managsalat na kuarta tan saray yorungan da ray managlakoy malapati.
- ¹³ Insan inkuantod sikara, "Nabasad Masanton Sulat a say Dios inkuan to: 'Say abung ko natawag ya abung a panagpikasiyan.' Balet ginawa yon ayaman da ray matatakew!"
- ¹⁴ Wala ray bulag tan piley a sinmingger ed kinen Jesus dimad Timplo tan pinapaabig to ra.
- ¹⁵ Akapasnuk iray manonan papari tan saray iskriba nen anengneng day makapakelkelaw iran gagawaen nen Jesus tan saray ogogaw a mankulkulyaot ed loob na Timplo, "Hosanna ed Anak nen David!"
- ¹⁶ Tinepet dad kinen Jesus, "Narerengel moy ibabaga ra?" "Narerengel ko," ebat to. "Ag yo ta ni abasad Masanton Sulat? 'Imbangat mo ray ogogaw tan saray mansususo a mangiter na nagnap a dayew.'" "
- ¹⁷ Tinaynan ira nen Jesus, pinmaway ed siudad tan linmad Betania. Diman naogip ed saman a labi.
- ¹⁸ Kaimbwasan, narasan si Jesus nen ompapawil ed siudad.
- ¹⁹ Akanengneng na kiew ya igos ed gilig na dalan, kanyan nila to. Balet anggapoy nalmo ton bunga, no ag ta kabolubolung. Inkuantod samay kiew, "Ag ka lan balut mambunga!" Tampol ya amagaan imay kiew.

- ²⁰ Mankelaw ira may disipulo nen anengneng da tan tinepet da, "Panoy inkamagaan ton tampol yan kiew?"
- ²¹ Inmebat si Jesus, "Tandaan yo ya! No manisia kayo tan anggapoy duaruwa yo, nayarian yon gawaen so ginawak ed sayan igos. Aliwan satan labat, nayarian yo nin ibagad sayan palandey, 'Alis kad tan, tabuy kad dayat,' et nagaway imbaga yo.
- ²² No walay pananisia yo, naawat yoy antokaman a kerewen yod pikakasi yo."
- ²³ Pinmawil si Jesus ed Timplo. Nen peles ton mambabangat, dinago na saray manonan papari tan saray mamatakken a Judio tan tinepet dad sikato, "Antoy pankatonungan mon manggawad saraya? Siopay angiter ed sika yan pankatonungan?"
- ²⁴ Inmebat si Jesus, "Wala pa labat so tepeten kod sikayo. No ebatan yo ak, ibagak ed sikayo no antoy pankatonungan kon manggawad saraya.
- ²⁵ Nanlapway pankatonungan nen Juan a maminyag, nanlapud Dios o nanlapud too?" Nantetepetan ira, "Antoy iyebat tayo? No ibaga tayon nanlapud Dios, ikuantod sikatayo, 'Akin et ag yo sinisiay Juan?"
- ²⁶ Balet no ibaga tayon nanlapud too, antakot tayo ed gawaey totoo, ta manisia ran sakey a propita si Juan."
- ²⁷ Kanyan inmebat irad kinen Jesus, "Ag mi amta." Inkuantod sikara, "Ag ko met sirin ibagad sikayo no antoy pankatonungan kon manggawad saraya."
- ²⁸ "Antoy nibaga yod saya? Walay sakey a toon duaray anak ton lalaki. Linmad samay pangulowan tan inkuanto, 'Anak ko, laka natan a mankimey ed kaubasan.'
- ²⁹ 'Ag ko labay,' kuantu may anak. Balet nansalat na kanunotan to tan linma met lamlamang.
- ³⁰ Insan linma may ama ed yogtan ya anak to tan onman met so imbaga to. 'On,' ebat na anak, balet ag linma lamlamang.

31 Siopad saramay duaran anak so anumpal ed linaway ama ra?" tepet nen Jesus. "Samay pangulowan," ebat da. Inkuanen Jesus, "Kuankod sikayo a saray sumisingil na buis tan saray marorotak a bibii so makaonan makaloob ed Panariay Dios.

32 Ta linma diay Juan tan imbangat tod sikayoy maptek a panagbilay, et ag yo sinisia. Balet sinisia na saray sumisingil na buis tan saray marorotak a bibii. Anggaman a naimatunan yo ya, ag kayo nagbabawi tan anisiad sikato."

33 "Dengel kayo nid sakey ya alimbawa," kuanen Jesus. "Walay sakey a toon nantanem na ubas. Inalar to tan nanggaway panagpespesay ubas. Amaalagey met na atagey a panagbantayan. Impaasikaso tod saray kasamak, insan linmad sananey a bansa.

34 Nen asabiy panaon a panagborbor na ubas, imbaki ton miapag ed saray kasamak iray aripen to.

35 Balet siningkat na saray kasamak ira may aripen. Pinepekpek day sakey, pinatey da niy sakey, tan tinutupak day kumatlo.

36 Angibaki lamet na dakdakel nin aripen to, balet onman ed onaan so ginawa rad sikara.

37 Diad kaonuran, imbaki toy anak ton dili, 'Andi-saew a galangen day anak ko,' inkuantod sikaton dili.

38 Kanengneng balet na saramay kasamak ed samay anak, nantotongtong ira. Inkuanda, 'Nitan lay mananawir na kaubasan. Pateyen tayo, pian kayaryan ti lay kaubasan!'

39 Kanyan inerel da, impaway dad kaubasan, insan da pinatey.

40 "Natan, no onsabi may akankiey kaubasan, antoy gawaen tod saramay kasamak ey?" tinepet nen Jesus.

41 Inmebat ira, "Andi-saew a papatey to ra man a totoon maoges, insan to ipaabang imay kaubasan tod saray arum a mangiter na apag to no nasabiy panagborbor."

⁴² Inkuanen Jesus, "Ag yo ta ni abasa ed Masanton Sulat? 'Say baton impasen ya andi-kakanaan na saray karpintiro nagmaliw lamlamang a sankakanaan a bato. Ginawa ya na Katawan; makapakelkelaw a nengnengen!'

⁴³ "Kanyan kuankod sikayo: naekal ed sikayoy Panariay Dios tan niiter ed saray totoon mamapaway na manepeg iran bunga."

⁴⁵ Nadngel na saray manonan papari tan saray Pariseo ra yan alimbawa nen Jesus tan amta ran nipaakar ed sikaray sasalitaen to.

⁴⁶ Kanyan erelan da lawari, balet antakot irad saray totoo lapud ipapasen dan sakey a propita si Jesus.

Mateo 22

¹ Nambangot lamet si Jesus ed saray totoo ya imparalan ed alimbawa. Inkuanto,

² "Say Panariay tawen alimbawa toy sakey ya arin angiparaay ponsia, ta mankasal so anak to.

³ Imbaki to ray aripen to a tawagen da ray totoon naimbitaan, balet ag da labay so ondago.

⁴ Imbaki to ray arum ya aripen tan imbilin tod sikara: 'Ibaga yod saray naimbitaan ya akaparaan lay ponsiak, pinatey ko la ray bakak tan saray pinataban kilaw. Akaparaan la ya amin, kanyan gali la!'

⁵ Balet ag ni yan siansia inasikaso na saramay naimbitaan, ta saray kimey da so inarap da. Walay linmad daralusan a dalin to, walay linmad panninigosioan to.

⁶ Saray arum sinisingkat da ni ra may aripen, pinapabaingan da ra, insan da ni ra pinapatey.

⁷ Mapalaloy pasnuk to may ari. Imbaki to ray sondalo to tan pinatey da met iray amatey ed saramay aripen, insan da pinoolay siudad da.

⁸ Tinawag to ray aripen to tan inkuantod sikara, 'Akaparaan lay ponsiak, balet ag manepeg iray inimbitaan ko.

- ⁹ Kanyan lakayod saray nansasangaay dalan tan imbitaan yo ray amin a nanengneng yo.'
- ¹⁰ Linma sirin iray aripen ed saray dalan tan inimbitaan da ray amin a totoon nalmo ra, maoges man o maung ira. Diad karakel na totoo, napnoy pasen a pamponsiaan.
- ¹¹ "Samay ari linmoob a nengnengen to ray sangkaili. Anengneng toy sakey a lakin ag akakawes na pibabansal.
- ¹² Tinepet nen arid sikato, 'Kaaro, akin et linma ka dian ag akakawes na pibabansal?' Balet ag akasel imay laki.
- ¹³ Inkuanto may arid saray aripen to, 'Balur yo ray lima tan sali to tan ibantak yod kabilongetan ed paway. Onnangis diman tan onngalatenget iray ngipen to.'
- ¹⁴ "Ta amayamay so naimbitaan, balet dagdaiset so napili."
- ¹⁵ Tinmaynan iray Pariseo tan nantotongtongan da no panoy pangerel dad kinen Jesus, diad panamegley na pantepet da.
- ¹⁶ Imbaki rad kinen Jesus iray pigaran disipulo ra tan pigara met a totoo nen Herodes. Inkuanda, "Maistro, kabat min tuan amin iray ibabagam, ta ibabangat mo ray totoo no antoy linawa na Dios nipaakar ed sikara. Ag ka manangibiig, lapud nampaparay pangipapasen mod amin a totoo.
- ¹⁷ Ibagam pa sirin ed sikami no antoy isip mod saya? Sumpad Ganggan kasi so pambayar na buis ed Impirador na Roma o andi?"
- ¹⁸ Amta nen Jesus so maoges a getma ra kanyan inkuanto, "Mansimpisimpitan kayo! Akin et labay yo ak ya erelen?"
- ¹⁹ Ipanengneng yo pad siak so kuartan ibabayar ed buis!" Inter dad sikatoy kuarta,
- ²⁰ insan tinepet tod sikara, Siopay akanlupa tan akanngaran na nitatak ed kuarta?"

- ²¹ "Say Impirador," ebat da. "No ontan sirin," kuanen Jesus, "iter yod Impirador so nabebetangay Impirador, tan iter yo met ed Dios so nabebetangay Dios."
- ²² Mankelaw ira nen arengel da ya, tan tinmaynan la ra.
- ²³ Diad saman lamlamang ya agew, wala ray Saduseo a linmad kinen Jesus. (Sikara yay mangibabagan ag onolid bilay iray inatey.)
- ²⁴ "Maistro," inkuanda, "imbangan nen Moises a no inatey so sakey a lakin anggapoy ilalak, nakaukolan ya asawaen na agi to may abalo, pian mananak ira para samay inatey.
- ²⁵ Natan, wala ray pitoran lalakin sanaagi a nanayam diad lugar mi nen saman. Angasawa may pangulowan, balet inatey ya anggapoy ilalak. Kanyan inasaway kumadwan agi to may balo nen kuya to.
- ²⁶ Balet inatey met ya anggapoy ilalak. Onyay agawad samay kumatlo ya anggad samay kumapito.
- ²⁷ Diad kaonuran, inatey met imay bii.
- ²⁸ Natan, diad iyolid bilay na saray inatey, siopay makanasawa ed samay bii, et anta amin da ra may pitoran sanaagi et nambabalesan dan inasawa?"
- ²⁹ Inmebat si Jesus ed sikara, "Nalilingo kayo! On, a, ta ag yo amtay Masanton Sulat odino say pakayari na Dios.
- ³⁰ Ta no onolid bilay iray inatey, ag la ra mangasawa tan miasawa, tan magmaliw iran singa saray anghil ed tawen.
- ³¹ Natan, nipaakar ed kiolid bilay: ag yo ta ni nababasay imbaga na Dios ed sikayo? Ta inkuanto,
- ³² 'Siak so Dios nen Abraham, Dios nen Isaac, tan Dios nen Jacob.' Say labay to yan ibaga sikatoy Dios da ray mabilay, aliwan Dios na saray inatey."
- ³³ Nen nadngel ya na totoo, ontan lay pankelaw dad saray bangat to.
- ³⁴ Nen nadngelan na saray Pariseo ya ag pinaesel nen Jesus iray Saduseo, nantitipon ira.

³⁵ Walay sakey ed sikaran makabat ed Ganggan a sinali ton ereley Jesus diad panamegley na sakey a tepet.

³⁶ "Maistro," inkuinto, "diad Ganggan dinay manona?"

³⁷ Inmebat si Jesus, " 'Arom so Katawan a Dios mo ed intiron pusom, diad intiron kamarerwam, tan diad intiron kanunotan mo.'

³⁸ Sikato yay manonan ganggan.

³⁹ Say kumadwa a manonan ganggan kaparpara to: 'Arom so kaparam a too a singa panangarom ed sikan dili.'

⁴⁰ Sarayan duan ganggan sasakopen da ray amin a Ganggan nen Moises tan sarayangat da ray propita."

⁴¹ Legan a nantitipon iray Pariseo, tinepet nen Jesus ed sikara,

⁴² "Antoy nibaga yon nipaakar ed Cristo? Siopay akananak ed sikato?" "Si David," ebat da.

⁴³ Tinepet nen Jesus, "Akin sirin et si David, nen pinuayan na Ispiritu, et tinawag toy 'Katawan' so Cristo? Ta inkuanen David,

⁴⁴ 'Say Katawan inkuantod Katawan ko: Yorung ka ed nikawanan ko, anggad napasukok ed sika iray kalaban mo.'

⁴⁵ No si David a dili et tinawag to na 'Katawan' so Cristo, panoy pangibaga yon sikatoy kabyangay boleg nen David?"

⁴⁶ Anggapoy anggan sakey ya akaebad ed kinen Jesus. Kanyan nanlapud saman ya agew, anggapo lay makakpel a mantepet ed sikato.

Mateo 23

¹ Inkuanen Jesus ed saray totoo tan saray disipulo to,

² "Naitdan iray Pariseo tan saray iskriba na pakayarin mangipatalus na Ganggan nen Moises.

³ Kanyan tombuk tan sumpal yo ray amin ya ibabaga ran gawaen yo. Balet ag yo aaligen so gagawaen da, ta ag da lamlamang susumpaley ibabangat da.

- ⁴ Manggagawa ray ambelat a sasakbaten ya ipapasakbat dad arum a totoo, balet ag da labay ya igalaw so anggan tamoro ra diad pangiba ra.
- ⁵ Labay da labat ya ipanengneng ed saray totoo iray amin a gagawaen da. Nengneng yoy kakabaleg na pilaktiria a pangiinan day bersikuloy Masanton Sulat ed muling da! Nengneng yo met so ontan lan karokey na palagaygay na kawes da!
- ⁶ Labalabay day sankamaungan iran pasen diad saray ponsia tan saray yorungay kagalangan diad sinagoga.
- ⁷ Labalabay day paigalang ed publiko tan patawag na 'Maistro.'
- ⁸ Sikayo, balet, ag kayo patatawag na 'Maistro,' ta saksakey so Maistro yo tan sanaagi kayon amin.
- ⁹ Tan nepeg ya ag yo tatawagen so siopaman a too na 'Ama' diad dalin, ta saksakey so Ama yon walad tawen.
- ¹⁰ Ag kayo met patatawag na 'Pangulo,' ta saksakey so Pangulo yo a si Cristo.
- ¹¹ Say manonad sikayo nakaukolan a manlingkur ed sikayo.
- ¹² Say toon mampaatagey ed laman ton dili, napaabeba; say toon mampaabeba, napaatagey."
- ¹³ "Pakaskasi ki la, sikayon iskriba tan sikayon Pariseo! Mansimpisimpitan a totoo! Ikakaput yoy puirtay Panarian na tawen pian ag makaloob iray totoo. Anta ag yo la labay so onloob ed Panariay tawen, pibabali yo nin sesebelan iray totoon malabay!
- ¹⁵ "Pakaskasi ki la, sikayon iskriba tan sikayon Pariseo! Mansimpisimpitan a totoo! Babaliwen yo ray dayat tan bebeltangen yo ray bansa pian naayat yo labat so sakey a Hintil ed pananisia yon Judio. Balet no naayat yo la, doblen yoy kanepegan ton onlad impirno, a singa sikayo met!
- ¹⁶ "Pakaskasi ki la, sikayo ran bulag a manangiwanwan! Ibabangat yo, 'No say Timplo so pansambaay sakey a too, ag nakaukolan a sumpalen to. Balet no say balituk ed Timplo so pansambaan to, nakaukolan a sumpalen to!'

- 17 Bubulag, anggapoy kalakal a totoo! Antoy lalon manona, say balituk o say Timplo a mamapasantod balituk?
- 18 Ibabangat yo ni, 'No say altar so pansambaay sakey a too, ag nakaukolan a sumpalen to. Balet no say bagat ed altar so pansambaan to, nakaukolan a sumpalen to.'
- 19 Agaylay inkabulag yo! Antoy manona, say imbagat o say altar a mamapasantod imbagat?
- 20 No ontan sirin, no say altar so pansambaan na sakey a too, say altar so talagan pansambaan to tan amin a wadman ed tapew na altar.
- 21 No say Timplo so pansambaan na sakey a too, say Timplo tan say Dios a manaayam diman so talagan pansambaan to.
- 22 Ontan met, no say tawen so pansambaan na sakey a too, say tronoy Dios tan say akayorung diman so talagan pansambaan to.
- 23 "Pakaskasi ki la, sikayon iskriba tan sikayon Pariseo! Mansimpisimpitan a totoo! Iiter yoy kakaplo na anggan saray rikado a singa say yirbabuina, anis, tan kumino, balet ag yo susumpalen iray lalon ambelat ya ibabagay Ganggan a singa say katonungan, say panangasi, tan say inkamatoor. Nepeg yo ra yan sumpalen, balet ag yo met papaolyan iray arum a ganggan.
- 24 Bubulag a manangiwanwan! Sasapiten yoy apangat ed iinomen yo, balet aakmunen yoy kamilyo!
- 25 "Pakaskasi ki la, sikayon iskriba tan sikayon Pariseo! Mansimpisimpitan a totoo! Lilinisan yoy paway na tasa tan plato yo, balet napnoy dotak so dalem da ra ya, lapud inkaagum tan inkasiblet.
- 26 Bulag a Pariseo! Linisan mon onaay dalem na tasa tan plato, et nalinisan met lad satan so paway da!
- 27 "Pakaskasi ki la, sikayon iskriba tan sikayon Pariseo! Manisimpisimpitan a totoo! Singa kayo saray pantion a pinintaay ampoti; marakerakep a tuad

paway, balet diad dalem napno ray pokepokel na inaatey tan amin a karotakan.

28 Ontan met, maumaung kayo diad pakanengneng na saray totoo, balet diad tuay tua, napno kayoy pansimpisimpitan tan kaogsan.”

29 "Pakaskasi ki la, sikayon iskriba tan sikayon Pariseo! Mansimpisimpitan a totoo! Igagawaan yoy mararakep a lobuk iray propita tan aadornoan yoy pantion da ray totoon nambilay a matonung.

30 Kuanyo ni, 'No nambilay kami komun nen panaon da ray lalaki mi, ag kami angibad sikara ya amatey ed saray propita!'

31 Kanyan aakoen yo a tuan anak kayo ray amatey ed saray propita!

32 Sigi sirin, ituloy yoy inggapo nen saman na saray lalaki yo!

33 Ooleg tan anak na ooleg kayo! Panon yon naliktaray dusa ed impirno?

34 Kanyan kuankod sikayo: mangibaki ak ed sikayo na saray propita, saray makakabat a totoo, saray bumabangat. Balet pateyen yoy pigarad sikara, tan ipasak yod krus iray arum. Sipsiplatan yo ray arum ed saray sinagoga yo, tan osil-osilan yo rad binaley-baley.

35 Lapud saya, napelag ed sikayoy dusa na impamatey ed saray totoon matonung, manlapud si Abel ya anggapoy kasalanan to ya anggad impamatey dad kinen Zacarias ya anak nen Barakias. Sikatoy pinatey yo diad nanleetay Timplo tan altar.

36 Kuankod sikayon tua: napelag so dusa ed saray totood sayan panaon lapud amin da ra yan inkagawa!”

37 "Jerusalem, O Jerusalem! Papateyen mo ray propita tan tutupaken mo ray totoon imbakiy Dios ed sika! Amimpiga-pigan labay kon tiponen iray anak mo, a singa panitipon na nganak ed saray siwsiw to diad silong na payak to, balet ag mo labay!

38 Kanyan, natan, sigput a napaolyan so abung mo.

³⁹ Kuankod sikayo, a manlapud natan, ag yo ak la nanengneng a balut ya anggad pangibaga yoy 'Bindisionay Dios so onsabid ngaray Katawan.'"

Mateo 24

¹ Pinmaway si Jesus ed Timplo. Nen oonla la, linmad sikato ray disipulo to tan intoro rad sikato ray paalagey na Timplo.

² Inkuantod sikara, "Nanenengneng yo ra tan a paalagey? Ibagak ed sikayo: anggapoy anggan sakey a baton natilak ed pasen to, ta nageba ran amin."

³ Nen manyodyorung si Jesus ed Palandey na Kaolibaan, linman maamut ed sikato ray disipulo. Tinepet da, "Kapigan so pakagawa da ra ya, tan antoy pakapatnagan ya asingger lay isabim tan say anggaay panaon?"

⁴ Inmebat si Jesus, "Manalwar kayo tan ag kayo palilingo ed siopaman.

⁵ Ta amayamay iray onsabi tan ikana ray ngaran ko ya ikuanda, 'Siak so Cristo!' Dakel iray napalingo ra.

⁶ Makadngel kayo ray bakal diad asingger tan saray balitan nipaakar ed saray bakal diad arawi, balet ag kayo mapaga. Nakaukolan a nagawa ra ya, balet aliwa nin sikato yay anggaay mundo.

⁷ Manlalaban iray bansa; ontan da met iray nanarian. Wala ray onsabin eras tan yegyeg ed nandoroman pasen.

⁸ Balet sarayan amin et gapo ra labat na kairapan, a singa onaan a pasakit na malokun.

⁹ "Erlen da kayon pairapen, insan da kayo ni pateyen. Bosulen kayoy amin a totoo lapud siak.

¹⁰ Amayamay ed satan iray mangibeneg ed pananisia ra. Mampapaogesan tan mambobosulan ira.

¹¹ Amayamay met iray omparontal a tila-tilan propita, tan dakerakel so napalingo ran totoo.

¹² Lapud mapalalon ikayat na kaogsan, ombetel so panangaroy amayamay a totoo.

- ¹³ Balet nilaban so toon mansiansia ya anggad kasamputan.
- ¹⁴ Nipulong ed intiron mundo yan Maung a Balita a nipaakar ed Panariay Dios, a pamaneknek ed amin a katoowan. Kasumpal to ya, insan lad satan onsabiy kasamputan.”
- ¹⁵ "Onung na imbaga nen propita Daniel, nanengneng yoy 'Makapataktakot a Managderal' ya akaalagey ed masanton pasen. (Paimano ed saray mambabasa: talusan yoy labay to yan ibaga!)
- ¹⁶ No onya lay nagawa, nakaukolan ya ombatik ed kapalandeyan iray taga Judea.
- ¹⁷ Say toon walad toktok na abung nakaukolan ya ag la manabalan onlasur a mangalad dalem na abung na saray kagawaan to.
- ¹⁸ Say walad alog nakaukolan ya ag la onsempet a mangalay kawes to.
- ¹⁹ Diad saratan ya agew, agaylay panirap da ray malokun tan saray walay anak nin mansususo!
- ²⁰ Mikasi kayod Dios ya aliwa komun a panaoy ambetel o Agew na Panagpainawa so ibatik yo!
- ²¹ Ta say baleg a kairapan ed satan a panaon et ag ni asalsali na totoo nanlapud impamalsay mundo ya anggad natan, tan ag met la naolit ya anggad kapigan.
- ²² Balet pinaraiset na Dios ira tan ya agew, pian nilaban iray totoon pinili to; ta no andi, anggapo komuy nilaban.
- ²³ "Kanyan ag kayo manigsisia no walay mangikuan ed sikayo, 'Wadyay Cristo!' odino 'Wadmay Cristo!'
- ²⁴ Ta dakel iray tila-tilan Cristo tan tila-tilan propita ya onsabi. Manggawa ray anakabaleg a tanda tan pakelaw pian napalingo ra, no nayari, iray totoon piniliy Dios.
- ²⁵ Tandaan yo! Imbagak la yad sikayo kasakbayan a nagawa.

- 26 "Tan ag kayo oonla no ibagay totood sikayo, 'Walad kalawakan so Cristo!' Ag kayo manigsisia no ibaga ra, 'Onaamut ed sayan pasen!'"
- 27 Ta say Anak na Too onsabi a singa kirmat ya onggulis ed tawen manlapud bokig ya anggad sagur.
- 28 "No iner so kawalaay bangkay, diman so pandadagopan da ray buitri."
- 29 "Kasumpal na satan a kairapan, ombilonget so agew tan ag la onsinag so bulan. Napelag iray bitewen a manlapud tawen, tan saray pakayarid liwang ag da natombuk so gendat a kinaoksuy da.
- 30 Insan onletaw ed tawen so tanday Anak na Too. Onakis ya amin iray totood intiron mundo, tan nanengneng day Anak na Too a walad lorem tan onsasabin walay baleg a pakayari tan kagalangan.
- 31 Ontanul so baleg a trumpita, tan ibaki tod apatiran suyok na mundo ray anghil to tan, manlapud amin a pasey mundo, tiponen da ray totoon piniliy Dios."
- 32 "Aral yoyangat a manlapud kiew ya igos. No onkolaney tan mambolung la ray sanga-sanga to, amta yon asingger lay tiagew.
- 33 Ontan met a no nanengneng yo la ra yan nagagawa, naamtaan yon asingger lay panaon, ngalngali lan onggapo ingen.
- 34 Tandaan yo ya! Nagawa ra yan amin kasakbayan a naandi ray totood sayan panaon.
- 35 Naandipat so tawen tan dalin, balet ag balut naandipat iray salitak."
- 36 "Balet anggapoy mikabat no kapigay isabi na sayan agew o oras. Ag kabat na saray anghil ed odino say anggan say Anak. Say Ama labat so mikabat.
- 37 Ta say isabiy Anak na Too, singa samay inkagawa nen panaon nen Noe.
- 38 Kasakbayan na delap, nanaakan tan naiinom iray totoo, angaasawa tan akikiasawa ra. Onyay ginagawa ra anggad inloob nen Noe ed biong.
- 39 Balet ag da amtay nagagawa anggad sinmabiy delap tan nalner iran amin. Onya met so nagawa diad isabiy Anak na Too.

- ⁴⁰ Diad satan a panaon, walay duaran lalakin mankikimey ed alog; naalay sakey tan natilak so sakey.
- ⁴¹ Walay duaran bibiin manggigiling; naalay sakey tan natilak so sakey.
- ⁴² Manalwar kayo sirin, ta ag yo amtay agew na isabiy Katawan yo.
- ⁴³ Tandaan yo ya! No amta komun na makanabung so isabiy matakew, ag onogip pian ag makaloob so matakew ed abung to.
- ⁴⁴ Kanyan nakaukolan a sipaparaan kayo, lapud onsabiy Anak na Too ed oras ya ag yo iilaloan.”
- ⁴⁵ "Siopa sirin so napanmatalakan tan marunong ya aripen? Say aripen ya ipasen na amo to a sikatoy pangulo da ray kapara ton aripen tan mangiter na kanen da diad manepeg ya oras.
- ⁴⁶ Maliket yan aripen no nasabian na amo ton gagawaen toy kimey to!
- ⁴⁷ Samay amo, kuankod sikayo, pagmaliwen to may aripen a manasikasoy amin a kayamanan to.
- ⁴⁸ Balet no maoges yan aripen ikuantod sikaton dili, 'Mabayag nin onsabiy amok!'
- ⁴⁹ Gapoan tod satan a lewet-leweten iray kapara ton aripen; mikan tan miinoman ed saray buanges.
- ⁵⁰ Insan onsempet so amo to ed agew ya ag to iilaloan tan diad oras ya ag to amta.
- ⁵¹ Dusaen a maung na amo to tan ipila tod kawalaan da ray mansimpisimpitan a totoo. Onnangis diman tan onngalatenget iray ngipen to."

Mateo 25

- ¹ "Diad satan ya agew, say Panariay tawen aliling toy samploran mamarikit ya angala ray sansasakey a lamparaan, tan pinmaway iran mangabet ed nubio.

- ² Kulang na kalakal so limarad sikara, tan makalakal so limara.
- ³ Inawit day lamparaan da ra may kulang na kalakal, balet ag ira nambaloy larak.
- ⁴ Balet saramay makalakal inawit da ray lamparaan da tan nambalon iray larak.
- ⁵ Ag sinmabid dugan oras so nubio, kanyan mantomeg ira, insan ira akaogip.
- ⁶ "Kapegleyan lay labi nen walay ingal, 'Wadya lay nubio! Gali dia ta abet yo!'
- ⁷ Binmangon a tampol ira may samploran mamarikit tan imparaan da ray lamparaan da.
- ⁸ Inkuanda ra may kulang na kalakal ed saramay makalakal. 'Itan yo kami pay larak yo, ta nanaerep la ray lamparaan mi.'
- ⁹ 'Andi,' ebat da ra may makalakal, 'ta ompan ag ondugad para sikatayon amin. Say maung lakayo lan manaliw ed saray manlalakoy larak.'
- ¹⁰ Linma sirin ira may kulang na kalakal tan legan dan manasaliw, sinmabiy nubio. Saramay limaran makalakal, lapud akaparaan la ra, akiolup irad nubio a linmoob ed pambansalan. Kaloob da, nikaput so puirta.
- ¹¹ "Insan sinmabi ra may kulang na kalakal tan inkuanda, 'Katawan, katawan, lokasan mo kami pa!'
- ¹² Balet inmebat imay nubio, 'Kuankod sikayo, ag ta kayo kabat!'"
- ¹³ Inkuanen Jesus a pamasamput, "Manalwar kayo sirin, ta ag yo amtay agew odino say oras."
- ¹⁴ "Say Panariay tawen aliling toy sakey a toon onlan mambiahin. Tinawag to ray aripen to tan impia toy kayaryan tod sikara.
- ¹⁵ Initdan to ray kuarta onung ed pakayariy balang sakey. Initdan toy liman liboy pisos so sakey ya aripen, duan liboy sakey, tan sanliboy sakey. Insan la linma.

- 16 Samay akaawat na liman liboy pisos innigosio ton tampol, tan akatuboy liman liboy pisos.
- 17 Ontan met so ginawa to may akaawat na duan libo, tan akatuboy duan liboy pisos.
- 18 Samay akaawat na sanlibo balet, inkotkot tod dalin, ta inyamut to may kuartay amo to.
- 19 "Kasumpal na andokey a panaon, pinmawil imay amo ra tan akikuintaan ed sikara.
- 20 Linma may naitdan na liman liboy pisos tan inkuanto, 'Amo, nia may inter mod siak a liman liboy pisos. Nia met so liman liboy pisos a tinubok!'
- 21 Inkuanto may amo, 'Maabig so ginawam, maung tan matoor ya aripen! Lapud napampiaan kad melag a kantidad, ipiak ed sikay baleg a kantidad. Gala, ta miliket kad amom!'
- 22 Linma met imay naitdan na duan liboy pisos tan inkuanto, 'Amo, nia may inter mod siak a duan liboy pisos. Nia met so duan liboy pisos a tinubok!'
- 23 Inkuanto may amo 'Maabig so ginawam, maung tan matoor ya aripen! Lapud napampiaan kad melag a kantidad, ipiak ed sikay baleg a kantidad. Gala, ta miliket kad amom!'
- 24 Tinmombuk imay naitday sanliboy pisos, tan inkuanto, 'Amo, amtak a mapeget ka. Amtak a manaani kad ag yo nantaneman, tan manggagapas kad ag mo nampasekan.
- 25 Antakot ak ed sika, kanyan inyamut kod dalin, imay kuartam. Nia la may sanliboy pisos yo!'
- 26 Inkuanto may amo, 'Maoges tan mangiras ya aripen! Amtam a manaani ak ed ag ko nantaneman tan manggagapas ak ed ag ko nampasekan, anto?
- 27 Indipositom komun sirin ed bangko so kuartak, pian walay tubo to no onsabi ak.

- 28 Ala yoy kuartan walad sikato tan iter yod samay aripen a wala lay samplon liboy pisos to.
- 29 Ta say toon wala lay bengatlad sikato, naaruman niy walan bengatlad sikato; balet say toon anggapoy bengatlad sikato, naala so anggan samay dagdaiset a bengatlan walad sikato.
- 30 Nipaakar ed sayan anggapoy kanan aripen, ibantak yod kabilongetan ed paway. Diman onnangis tan onngalatenget iray ngipen to."
- 31 "No onsabin Ari so Anak na Too a kaiba to ray amin ya anghil, onyorung ed mapagalang a trono to.
- 32 Mantitipon ed satay amin a katoowan ed arap to. Pambibiigan to rad duaran grupo, a singa say pastol ya ibibiig to ray karniro ed saray kanding.
- 33 Ipasen tod nikawanan to ray karniro tan diad nikawigi to, saray kanding.
- 34 Insan ikuay Ari ed saramay walad nikawanan, 'Gali dia, sikayo ran binindisionay Amak! Tawir yoy panarian a niparaan a para sikayo, nanlapu lad inkiletneg na mundo.
- 35 Ta narasan ak et pinakan yo ak, napgaan ak et pinainom yo ak, sakey ak a sangkaili et pinatuloy yo ak ed abung yo.
- 36 Nen anggapoy nisulong ko initdan yo ak na kawes, nen mansasakit ak inasikaso yo ak, tan nen wala ak ed prisowan binisita yo ak.'
- 37 Onebat ed satan ira may matonung a totoo, 'Katawan, kapigay impakanengneng mid sikan narasan et pinakan mi ka, o napgaan et pinainom mi ka?
- 38 Kapigay impakanengneng min sangkaili ka et pinatuloy mi kad abung mi, o anggapoy nisulong mo et initdan mi kay kawes?
- 39 Kapigay impakanengneng mid sikan mansasakit o apriso et binisita mi ka?'
- 40 Onebat so Ari ed sikara, 'Kuankod sikayo: nen ginawa yo yad anggan sakey a sankamelagan ed sarayan agagik, ginawa yod siak!'

⁴¹ "Insan ikuantod saray walad nikawigi to, 'Arawi kayod siak, sikayo ran insambay Dios! Lakayod apoy ya andi-anggaan a niparaan ed Diablo tan saray anghil to!

⁴² Ta narasan ak et ag yo ak pinakan, napgaan ak et ag yo ak pinainom.

⁴³ Sakey ak a sangkaili et ag yo ak pinatuloy ed abung yo. Anggapoy nisulong ko et ag yo ak initday kawes. Nansakit tan apriso ak et ag yo ak binisita.'

⁴⁴ Insan onebat ira, 'Katawan, kapigay impakanengneng mid sikan narasan o napgaan, o sakey a sangkaili, o anggapoy nisulong, o mansasakit, o apriso, et ag mi ka tinulongan?'

⁴⁵ Onebat so Ari ed sikara, 'Kuankod sikayo: nen ag yo tinulongan so sakey a sankamelagan ed saraya, ag yo ak tinulongan.'

⁴⁶ Sikara ya sirin so onlad dusan andi-anggaan; saray matonung so panagbilay da sikaray onlad bilay ya andi-anggaan."

Mateo 26

¹ Kasumpal nen Jesus ya imbangat ira yan amin, inkuantod saray disipulo to,

² "Amta yo a duay agew ni, insan Pista na Paskua la. Diad satan niawat ya ipasak ed krus so Anak na Too."

³ Saray manonan papari tan saray mamatakken na baley nantitipon irad palasio nen Caifas, a Pangulon Pari.

⁴ Implano ran erelen a maamut si Jesus, insan da pateyen.

⁵ "Balet ag tayo pateyen legan na pista, ta ag la pigan manggolo ray totoo," inkuanda.

⁶ Nen si Jesus et walad abung nen Simon ya akating, diad Betania,

⁷ walay biin linmad sikato a sankawit toy botilyan alabastro a napnoy mabmablin pabalingit tan inkalbo tod olo nen Jesus a mangakan.

⁸ Asanukan iray disipulo nen anengneng da yan gagawaen to. Inkuanda, "Akin yan panagdarak?

- ⁹ Inlako la komuy mabli, insan inter ed saray mairap-bilay so nanlakoan!”
- ¹⁰ Amta nen Jesus so ibabaga ra, kanyan inkuanto, "Akin et balbalawen yo yan bii? Maabig tan marakep yan ginawa tod siak.
- ¹¹ Ta kaiba yo lawas iray mairap-bilay balet ag yo ak lawas kaiba.
- ¹² Kinalboan toy laman ko na pabalingit a pangiparaan na pangipompon ed siak.
- ¹³ Natan, tandaan yo ya! Inerman ed sankamundoan so pangipulongan na sayan Maung a Balita, nasalitay ginawa to yan bii a pakanudnunotan ed sikato.”
- ¹⁴ Say sakey ed saray labinduan disipulo salanti samay manngaran na Juda Iscariote et linmad saray manonan papari
- ¹⁵ tan inkuanto, "Antoy iter yod siak no iyawat koy Jesus ed sikayo?" Imbilangan day talomplon kuartan pilak tan inter dad sikato.
- ¹⁶ Kanyan nanlapud saman, ginapoan nen Judas so mananap na pankanawnawan mangyawat ed kinen Jesus.
- ¹⁷ Diad ononan agew na Pistay Tinapay ya Anggapoy Libadura, linma ray disipulo ed kinen Jesus tan tinepet da, "Iner so labay mon pangiparaanan miy panganan moy Paskua?”
- ¹⁸ Inmebat si Jesus, "Laka yod sakey a toon wadman ed siudad tan ikuanyod sikaton ibabagay Maistro: 'Asingger lay oras ko. Diad abung moy pamaskuan ko tan saray disipulok.'“
- ¹⁹ Inonur da ra may disipulo so ganggan nen Jesus, tan imparaan day Pandem na Paskua.
- ²⁰ Kasabi na labi, dinmongod pananganan si Jesus tan saray disipulo to.
- ²¹ Leleg dan mangakan inkuanen Jesus, "Kuankod sikayo: mantraidor ed siak so sakey ed sikayo.”
- ²² Agolon maung so kalakal da ra may disipulo, tan sinansakey dan tinepet, "Siak kasi, Katawan?”

- ²³ Inmebat si Jesus, "Say kabansag kon mangisasawsaw na lima tod aralem a plato, sikatoy mantraidor ed siak.
- ²⁴ Ompatey so Anak na Too, onung na ibabagay Masanton Sulat, balet kaskasian so toon mantraidor ed Anak na Too! Magmaung ni komun ya ag la nianak!"
- ²⁵ Si Judas, a sikatoy traidor, tinepet to, "Maistro, siak kasi?" Inmebat si Jesus, "Sika lan dili so mangibabaga."
- ²⁶ Nen peles dan mangakan, angalay tinapay si Jesus. Kasumpal ton akisalamat ed Dios, pinipisag to, insan to inter ed saray disipulo to tan kuantu, "Ala yo ya tan akan yo; sikato yay laman ko."
- ²⁷ Insan inala toy kupa, tan kasumpal ton akisalamat ed Dios, inter tod sikara tan inkuanto, "Inom kayon amin ed sayan kupa,
- ²⁸ ta sikato yay dalak a mamaneke ed impisipanay Dios, say dalak ya onterter a para amayamay a totoo, pian napirdona ray kasalanan.
- ²⁹ Kuankod sikayo ya ag ko lan balut oninom na sayan tabul na ubas ya anggad agew na iynom koy balon tabul na ubas ed Panarian na Amak a kaiba ta kayo."
- ³⁰ Anganta ray sakey ya imno, insan ira linma ed Palandey na Kaolibaan.
- ³¹ Inkuanen Jesus ed sikara, "Diad saya met lamlamang a labi, ibatikan tan taynan yo ak ya amin, ta ibabagay Masanton Sulat, 'Pateyen na Dios so pumapastol, et nataytayak iray karniro.'
- ³² Balet kayari na iyolik ed bilay, onaan ta kayon onlad Galilea."
- ³³ Inkuanen Pedro ed sikato, "Anggan taynan da kan amin, ag ta kan balut taynan!"
- ³⁴ Inmebat si Jesus, "Tandaan mo ya! Kasakbayay ikukaok na lalung ed sayan labi, mamitlon ibagam ya ag mo ak kabat."
- ³⁵ Balet inmebat si Pedro, "Ag kon balut ibagan ag ta ka kabat, anggan kaiba ta kan pateyen da!" Onya met so imbaga na amin da ray arum a disipulo.

- ³⁶ Intagar nen Jesus iray disipulo to ed sakey a lugar a manngaray Getsemani. Inkuantod sikara, "Yorung kayo dia, ta onla ak diman a mampikasi."
- ³⁷ Intagar to ra balet di Pedro tan saray duaran anak nen Zebedeo. Insan agunigon a maung tan apagaan
- ³⁸ tan kuantod sikara, "Agaylay ermen ko tan ngalngalik la ipatey. Dia kayo tan mipuyat kayod siak."
- ³⁹ Kaarawi toy daiset, dinmakmomo a sinmabid dalin so lupa to tan nampikasi, "Amak, no nayari komun, ipaliis mo siak yan kupay kairapan! Balet aliwan say linawak, no ag ingen say linawam, so nasumpal."
- ⁴⁰ Pinawil to ra may taloran disipulo, tan asabian to ran akaogip. Inkuantod kinen Pedro, "Ag yo ta nayariay mipuyat ed siak ya anggan saksakey oras?"
- ⁴¹ Mampuyat tan mampikasi kayo, pian ag kayo napelag ed tukso. Sipaparaan so ispiritu, balet makapoy so laman."
- ⁴² Pinmidwan inmarawi si Jesus tan nampikasi, "Amak, no ag nipaliis yan kupay kairapan likud ya inomen ko, say linawam so nasumpal."
- ⁴³ Pinawil to lamet iray disipulo to tan asabian to ran akaogip, ta mapalaloy pakakaogip da.
- ⁴⁴ Tinaynan to ra lamet nen Jesus tan inmarawi. Mikatlo la yan pampikasi to, tan nampaparay imbaga to.
- ⁴⁵ Pinmawil ed saray disipulo to tan inkuanto, "Akaogip tan mamapainawa kayo ni anggad natan? Nengneng yo! Sinmabi lay oras a niawat so Anak na Too ed lima da ray makasalanan.
- ⁴⁶ Bangon kayo, ta onla ti la. Wadya lay toon mantraidor ed siak!"
- ⁴⁷ Mansasalita niy Jesus nen sinmabi si Judas a sakey ed saray labinduan disipulo. Kaiba to ray amayamay a totoon sankawit da ray ispada tan pekpek. Sarayan totoo imbaki na saray manonan papari tan saray mamatakken na baley.

- 48 Samay traidor initdan to ray kakaiba to na pakabirbiran da: "Say anguban ko sikato man so aanapen yo. Erel yo!"
- 49 Kasabi nen Judas, dinago ton tampol si Jesus tan inkuanto, "Say kareenay walad sika komun, Maistro," insan to inanguban.
- 50 Inkuanen Jesus ed sikato, "Kaaro, gawam lay inakaran mo dia!" Sinmingger ira may totoo, siningkat day Jesus, insan da binembenay malet.
- 51 Walay sakey a kaiba nen Jesus a binagut toy ispada to tan sinigbat toy aripen na Pangulon Pari, et apingolan.
- 52 Inkuanen Jesus ed sikato, "Ikaluban mo la tay ispadam, ta say mangikanay ispada, ispada met so pateyan to.
- 53 Ag mo ta amtan nayarian koy onkerew na tulong ed Amak, tan mangibakin tampol dia na masoluk a labinduan batalyon na anghil?
- 54 Balet no ontan, panon a nasumpal so ibabagay Masanton Sulat ya onyay nagawa?"
- 55 Insan inkuanen Jesus ed saramay totoo. "Akin et sankaaawit yo ray ispada tan pekpek a mangerel ed siak? Tulisan ak sirin? Inagew-agew ak a nanyoyorung a nambanghat ed Timplo, balet ag yo ak inerel.
- 56 Balet agawa yan amin pian nasumpal so ibabaga ray propita ed Masanton Sulat." Nagsibatik ya amin iray disipulo tan tinaynan dan bukbukor si Jesus.
- 57 Saramay angerel ed kinen Jesus inyakar dad abung nen Caifas a Pangulon Pari, a nantitiponan da ray iskriba tan saray mamatakken na baley.
- 58 Tinmombuk si Pedro ed kinen Jesus, balet walad bandad arawi. Tinmuloy ya anggad solar na Pangulon Pari tan inmirung diman a kaiba to ray guardia, pian naimatunan toy kasumpalan.
- 59 Ginawa na saray manonan papari tan amin a kabyangay Sanidrin so anggaay nayarian da a mananap na ipakasalanan dad kinen Jesus, pian napapatey da.

⁶⁰ Balet ag ira akarumog, anggaman ya amayamay iray namparontal a nantilan sumpad kinen Jesus. Diad kaonuran, walay duaran pinmarontal

⁶¹ tan inkuanda, "Inkuanto yan too, 'Sarag kon gebaen so Timplo na Dios, insan ko ipaalagey ed loob na taloy agew."

⁶² Inmalagey imay Pangulon Pari tan inkuantod kinen Jesus, "Anggapoy iyebat mod sayan ipapakasalanan dad sika?"

⁶³ Balet ag inmesel si Jesus. Inkuanto lamet imay Pangulon Pari, "Diad ngaran na Dios a mabilay, pansambaen ta ka: ibagam ed sikami no talagan sikay Cristo ya Anak na Dios."

⁶⁴ Inmebat si Jesus, "Sika lan dili so mangibabaga. Balet kuankod sikayon amin a manlapud natan, nanengneng yoy Anak na Too ya akayorung ed nikawanay Dios a Makapanyarin-amin. Nanengneng yo met ya onsasabin walad saray lorem na tawen!"

⁶⁵ Kadngel na Pangulon Pari ed saya, ginebyas ton pinilat so kawes to tan inkuanto, "Nansalitay sumpad Dios! Ag tayo la nakaukolay arum ni ran tasi! Nadngel yoy kaogsay salita ton sumpad Dios!

⁶⁶ Antoy kuanyo?" Inmebat ira, "Nankasalanan, tan nepeg a pateyen."

⁶⁷ Insan da niluklukdaay lupa to, tan kinakabil da. Inkuanda ray nantatampal ed sikato.

⁶⁸ "Mampropisiya ka, Cristo! Ibagam pa no siopay anampal ed sika?"

⁶⁹ Wadman nin manyodyorung ed solar si Pedro nen inasinggeray bii a sakey ed saray katulong na Pangulon Pari tan inkuanto, "Kaiba ka met nen Jesus a taga Galilea."

⁷⁰ Balet imbori nen Pedro ed arap day amin a wadman. Inkuanto, "Ag ko amta tay ibabagam."

⁷¹ Insan linmad puirtay solar. Naimano met diman na sananey a biin katulong, tan kuantod saramay lalakin wadman, "Akilkila met yan too ed kinen Jesus a taga Nazaret."

⁷² Imbori nen Pedro lamet tan inkuanto, "Sambaan ko ya ag ko amta tan a too!"

⁷³ Ag abayag, sinmingger ed kinen Pedro ira may lalakin manalalagey diman tan inkuanda, "Sakey kan talaga ed sikara, anto? Nabirbir la ed panagsalitam!"

⁷⁴ Balet nansamba lamet si Pedro a kuantu, "Nitay Dios, anggan dusaen to ak no mantitila ak. Talagan ag ko kabat itan a too!" Diad saman a bekta, kinmukaok so sakey a lalung.

⁷⁵ Insan anunotan nen Pedro may sinalita nen Jesus ed sikato, "Kasakbayay ikukaok na lalung, ibori mo ak a mamitlo." Pinmaway si Pedro tan inmakis na ampaipait.

Mateo 27

¹ Kasabiy kabwasan, nantotongtongan na amin a manonan papari tan saray mamatakken na baley no panoy pamatey dad kinen Jesus.

² Binalur day Jesus, insan da inyakar ed kinen Pilato a gobirnadur.

³ Nen anengneng nen Judas, samay traidor, a sinintinsiaan dan pateyen si Jesus, nagbabawi. Impawil to may talomplon kuartan pilak ed saramay manonan papari tan saramay mamatakken na baley.

⁴ "Nankasalahan ak, ta inyawat kon papatey so toon anggapoy kasalahan!" inkuanto. "Antoy pibabalian mi? Sikay akaoley ed satan!" inebat da.

⁵ Imbantak nen Judas imay kuartan pilak ed loob na Timplo. Linma la, insan imbitay toy laman to.

⁶ Dinokdok na saramay manonan papari may kuarta tan inkuanda, "Bayar yay dala na sakey a too! Onung ed Ganggan, ag nayaran ikargad pananginay kuarta ed Timplo."

⁷ Kasumpal dan nampapaknaan, insaliw da may kuarta na dalin da ray managgaway banga, tan ginawa ran panangipomponan na bangkay da ray sangkaili.

- ⁸ Kanyan anggad sayan agew, tatawagen na "Alog na Dala" man a dalin.
- ⁹ Tinmua sirin so inkuanen propita Jeremias, "Inala ray talomplon kuartan pilak (sikato yay nampapaknaan da ray Israelitan bili na bilay to),
- ¹⁰ tan insaliw day dalin na saray managgaway banga, onung na ingganggan ed siak na Katawan."
- ¹¹ Manalalagey natan si Jesus ed arap na Gobirnadador na Roma. "Sikay ari da ray Judio?" tinepet to may Gobirnadador na Roma. Inmebat si Jesus, "Sika lan dili so mangibabaga."
- ¹² Balet ag inebatan nen Jesus iray ipapakasalanen da ray manonan papari tan saray mamatakken na baley.
- ¹³ Kanyan inkuanen Pilato, "Ag mo narerengel ya amin iray ipapakasalanen dad sika?"
- ¹⁴ Balet ag lan balut inmebat si Jesus, kanyan ontan lay pankelaw to may Gobirnadador.
- ¹⁵ Kapag Pista na Paskua, kaogaliyan na gobirnadador na Roma so mangibolus na siopaman a prison kerewey karaklan.
- ¹⁶ Diad saman a panaon, walay bantug a priso a manngaray Barabbas.
- ¹⁷ Nen nantitipon sirin iray totoo, tinepet nen Pilato, "Siopay labay yon ibolus kod sikayo, si Barabbas o si Jesus a tatawagey Cristo?"
- ¹⁸ Ta kabkabat nen Pilato ya inyawat day Jesus ed sikato lapud pakakaibeg da.
- ¹⁹ Aliwan satan labat. Nen wadman ya akayorong si Pilato ed panagsintinsiaan, impaibaga na asawa to, "Ag ka mibabalid satan a toon anggapoy kasalanan, ta diad kugip ko kalabyan nairapan ak a maung lapud sikato."
- ²⁰ Saramay manonan papari tan saramay mamatakken na baley nilagyat da ray totoo a kerewen dad kinen Pilato ya ibolus toy Barabbas tan papatey to si Jesus.

- 21** Balet tinepet nen Pilato ed saray totoo, "Siopad sarayay duara so labay yon ibolus ko?" "Si Barabbas!" kuanda.
- 22** Inkuanen Pilato, "Anto sirin so gawaen kod kinen Jesus a tatawagey Cristo?" "Paipasak mod krus!" inebat dan amin.
- 23** Tinepet nen Pilato, "Akin, antoy ginawa ton maoges?" Balet lalon inkasikasil dan ineyag, "Paipasak mod krus!"
- 24** Nen alikas nen Pilato ya anggapoy nagawaan to tan onggagapo lay golo, amaalay danum tan nanoras na lima tod arap na totoo. Inkuanto, "Anggapoy kasalanan ko ed ipatey na sayan too! Makaoley kayo!"
- 25** Inmebat iray totoo, "Sikami tan saray anak mi so onebat ed ipatey to!"
- 26** Imbolus tod sikara si Barabbas, balet impapasiplatan toy Jesus tan inyawat ton ipasak ed krus.
- 27** Si Jesus inyakar na saray sondalo nen Pilato ed palasioy gobirnadador, tan minokut na sakey a batalyon na sondalo.
- 28** Nilakseban da, insan da sinolungay ambalbalangan kawes.
- 29** Nanliken iray sanga-sangan masabit tan ginawa ran singa korona, insan da inyan ed olo to. Impabemben dad kamanan a lima toy sakey a bislak. Nantatalimukor irad arap to tan niludlurey da. Inkuanda, "Andokey komun so bilay na Ari da ray Judio!"
- 30** Nilulukdaan da, inala ra may bislak tan impapaspas dad olo to.
- 31** Kasumpal dan niludlurey, nilakseb da may inkawes dad sikato, tan insolung da may dilin kawes to. Insan da impaway ya ipasak ed krus.
- 32** Nen ompapaway ira, nabet day sakey a lakin taga Cirene a manngaray Simon, tan pinasoot dan impasakbat ed sikatoy krus nen Jesus.
- 33** Sinmabi rad pasen a tatawagey Golgota a kabaliksan toy "Pasen na Lapis-lapis na Olo."
- 34** Initdan dad may Jesus na alak a nilaukay apgo. Balet nen atimtiman to, ag to labay ya inomen.

- 35 Impasak dad krus tan, kayari ran nampapalaranan iray kawes to, inapag da.
- 36 Kasumpal to ya, inmirung ira tan binantayan day Jesus.
- 37 Insulat dad olowan to may impakasalan dad sikato: "Sikato yay Jesus ya Ari da ray Judio."
- 38 Insan da impasak a kaiba nen Jesus so duaran tulisan ed sansakey a krus, diad nikawanan tan diad nikawigi to.
- 39 Si Jesus pineyeng-peyengan tan pinapabaingan na saray totoon onlalabas.
- 40 Inkuanda, "Aha, aliwa tan sika may maneral na Timplo, insan mo ipaalagey ed loob na taloy agew? Ilaban moy laman mon dili, no tuan sikay Anak na Dios! Epas kad tan ed krus!"
- 41 Ontan met, niludlurey na saray manonan papari, saray iskriba, tan saray mamatakken na baley. Inkuanda,
- 42 "Inlaban to ray arum, balet ag to nilaban so laman ton dili! Ha! Aliwa tan sikatoy Ari na Israel? Onepas pa natan ed krus, et panisiaan mi la!
- 43 Manmamatalek ed Dios tan inkuanto, 'Siak so Anak na Dios!' Nengnengen pa sirin no labay na Dios ya ilaban natan!"
- 44 Niludlurey met na anggan saramay tulisan ya impasak dad krus, a singa sikato.
- 45 Nanlapud alas dosi ya anggad alas tris na ngarem, binmilonget so intiron dalin.
- 46 Nen sakey ya alas tris ed ngarem, inmeyag si Jesus na makmaksil, "Eli, Eli, lema sabachthani?" a labay ton ibaga, "Dios ko, Dios ko, akin et inkaindan mo ak?"
- 47 Nadngel ya na arum a manalalagey diman tan inkuanda, "Tatawagen toy Elias!"

48 Batik a tampol so sakey ed sikara, tan angalay ispongha. Impasepsep tod anapseng ya alak, inyan tod ngoroy tiken, insan to ipapasopsop ed kinen Jesus.

49 Balet inkuanday arum, "Alagar ka, ta nengnengen tayo pa no onsabiy Elias a mangilaban ed sikato!"

50 Inmeyag lamet na maksil si Jesus, insan inyawat toy ispiritu to.

51 Diad saman a bekta, apaldua so kurtina ed Timplo, manlapud tagey ya anggad saloy. Yinmegyeg so dalin, apisag iray bato,

52 alokasan iray lobuk, tan amayamay ya inaatey lan totooy Dios so apaolid bilay.

53 Pinmapaway irad saray lobuk nen kasumpal ya inmolid bilay si Jesus, tan linma rad Masanton Siudad a diman ira anengneng na amayamay a totoo.

54 Ataktakot a maung imay kapitan tan saramay sondalon kaiba to a mambabantay ed kinen Jesus nen naimatunan da may yegyeg tan amin ya agawa. Inkuanda, "Tuan sikatoy Anak na Dios!"

55 Wala met iray amayamay a bibiin walad bandad arawi ya onnenengneng ed nagagawa. Manlapu lad Galilea, ontotombuk la ra yan bibii ed kinen Jesus tan manlilingkur irad sikato.

56 Kaiba ra met si Maria Magdalena, si Maria ya ina di Santiago tan Jose, tan say asawa nen Zebedeo.

57 Nen labi la, sinmabiy sakey a toon manngaray Jose a taga Arimatea. Mayaman yan too tan sakey ed saray disipulo nen Jesus.

58 Linmad kinen Pilato tan kinerew ton alaen bangkay nen Jesus, kanyan ingganggan nen Pilato ya iter dad sikato.

59 Inala sirin nen Jose may bangkay nen Jesus tan binalkut tod malinis a sidan abel,

60 insan to insorub ed lobuk ton dili, ya agano nin inyongib tod. Kasumpal to ya, angitolin na baton baleg ya insara tod puirta, insan la linma.

⁶¹ Wadman a manyodyorung ed arap na lobuk si Maria Magdalena tan samay sakey a Maria.

⁶² Kaimbuas, salantiy say agew a kasumpal na Panagparaan, saray manonan papari tan saray Pariseo nantitipon iran akitongtong ed kinen Pilato.

⁶³ Inkuanda, "Nanunotan mi a nen mabilay ni man a matilan too inkuanto, 'Onoli ak ed bilay kasumpal na taloy agew.'

⁶⁴ Kanyan pabantayan mo pan maung imay angipomponan ed sikato ya anggad kumatlon agew, ta ag la pigan takewen na saray disipulo toy bangkay to. Insan dad satan ibagbagad saray totoo, 'Inmolid bilay!' Magmaliw a lalon maoges ni yan tila nen say inmona."

⁶⁵ "Mangawit kayoy guardia sirin," kuanen Pilato ed sikara, "tan pabantayan yon malet imay lobuk."

⁶⁶ Linma rad angipomponan, minarkaan da may baton insara pian ag da panduaruwaan ya anggapoy mandiwit, tan intilak da may guardia a mambantay.

Mateo 28

¹ Kasumpal na Agew na Panagpainawa, nen manlimatad agew na Simba, si Maria Magdalena tan samay sakey a Maria linma rad lobuk, ta nengnengen da.

² Biglan yinmegyeg na maksil. Linmeksab a nanlapud tawen so sakey ya anghil, insan to intolin imay insaran bato, tan niyorungan to.

³ Maliwliwawan singa kirmat so lupa to, tan ampotipotin maung so kawes to.

⁴ Diad takot da ra may guardia ed samay anghil, manggiwgiw ira tan nagmaliw iran singa inatey.

⁵ Akisalita may anghil dad saramay bibii, "Ag kayo natatakot. Kabat kon aanapen yoy Jesus ya impasak ed krus.

⁶ Andi dia, ta inmoli lad bilay, onung na imbaga to. Singger kayo tan nengneng yoy pasen a dinokulan to.

- ⁷ Ganatan yo lay onla tan ibaga yod saray disipulo to, 'Inmolid bilay si Jesus tan onona nen sikayo ya onlad Galilea. Diman yo nanengneng!' Tandaan yoy imbagak ed sikayo”
- ⁸ Maganat ira sirin a linma la tan batik iran mangibagad saray disipulo to. Makaliliket ira, balet nantaruk na takot so liket da.
- ⁹ Kabebekta inabet nen Jesus ira tan inkuanto, "Say kareenan komuy walad sikayo!" Sinmingger irad sikato, inegnaan da ray sali to tan inggalang da.
- ¹⁰ Inkuanen Jesus ed sikara, "Ag kayo natatakot. Laka yo tan ibaga yod saray agagik ya onla rad Galilea, tan diman da ak nanengneng.”
- ¹¹ Kasiput da ra may bibii, pigarad saramay sondalon nambantay na lobuk so pinmawil ed ciudad, tan imbaga rad saray manonan papari iray amin ya agawa.
- ¹² Nantitipon iray manonan papari tan saray mamatakken na baley, tan nantotongtongan da no panoy gawaen da. Initdan da ra may guardia na dakerakel a kuarta
- ¹³ tan inkuanda, "Ibaga yod saray katoowan a linma ray disipulo to tan tinakew day bangkay to, nen naogip kayo.
- ¹⁴ No narengelan ya na Gobirnador, ag kayo mapaga, ta sikamiy makaoley a mitongtong ed sikato.”
- ¹⁵ Inawat na saramay guardia may kuarta, tan inonur day pagagawa rad sikara. Anggad sayan agew, onyay nibabalita ed saray Judio.
- ¹⁶ Linma ra may labinsakey a disipulo ed Galilea, diad palandey ya imbilin nen Jesus a laen da.
- ¹⁷ Nen anengneng day Jesus inggalang da, anggaman a wala ni ray manduaruwad sikara.
- ¹⁸ Inmasingger si Jesus tan inkuantod sikara, "Niiter lad siak so amin a pakayari dimad tawen tan diad dalin.

¹⁹ Kanyan, laka yod saray katoowan ed amin a bansa tan gawa yo ran disipulok. Binyagan yo ra diad ngaray Ama tan diad Anak tan diad Ispiritu Santo,

²⁰ tan ibangat yo ran mangonur ed amin ya ingganggan kod sikayo. Tan tandaan yo! Siak, ibaan ta kayo lawas anggad pansamput na panaon."

Marcos

Marcos 1

- 1** Sikato yay Maung a Balitan nipaakar ed Jesu-Cristo, say Anak na Dios.
- 2** Ginmapo onung na insulat nen propita Isaias: "Inkuay Dios, 'Niay managpulong ko. Sikatoy ibakik ya onona nen sika a mangiparaay dalanen mo.'
- 3** Walay toon mambabandod kalawakan, 'Iparaan yoy dalan na Katawan tan apiger yoy panakaran to!"
- 4** Kanyan si Juan linmad kalawakan a nambibinyag tan nampupulong. Inkuanto, "Magbabawi kayod saray kasalanan yo tan mampabinyag kayo, et say Dios pirdonaen to kayo."
- 5** Dinmadagon ondengel ed kinen Juan iray amin a taga Judea tan siudad na Jerusalem. Impapatwa ray kasalanan da, tan binibinyagan to ra ed Ilog na Jordan.
- 6** Bagoy kamilyo so kawes nen Juan, tan katat so balkes to. Dorun tan dilo so impambibilay to.
- 7** Inkuantod saray totoo, "Walay manomtombuk ya onsoblay ed siak a lalon makapanyari nen siak, tan ag ak manepag a mangokbar na sandalya to.
- 8** Siak bibinyagan ta kayo ed danum, balet sikato binyagan to kayo ed Ispiritu Santo."
- 9** Ag abayag, sinmabi si Jesus a nanlapud Nazaret, sakey a baley ed Galilea, tan bininyagan nen Juan ed Ilog na Jordan.
- 10** Kasakbit nen Jesus, anengneng ton tampol ya alokasay tawen tan say Ispritun singa malapati ya ondadapod sikato.
- 11** Insan walay bosis a nanlapud tawen ya inkuanto, "Sika so dilin Anak ko ya inararok; pakaliliketan ta ka."
- 12** Kasumpal na sayan agawa, say Ispiritu pinaonla tod kalawakan si Jesus.

- 13 Nanayam diman ya apataploy agew tan legan tod man, tinutukso nen Satanas. Wala met irad may ayayep ya atap, balet nanlilingkur iray anghil ed sikato.
- 14 Nen apriso lay Juan, linmay Jesus ed Galilea tan nampupulong na Maung a Balitan nanlapud Dios.
- 15 Inkuanto, "Sinmabi la so nigetar a panaon tan asingger lay Panarian na Dios! pansibkelan yo la ray kasalanan yo, tan manisia kayo lad Maung a Balita!"
- 16 Nen aminsan a manaakar si Jesus ed gilig na Dayat na Galilea, anengneng to ray sanagin Simon tan Andres. Peles dan mansasabokul ed dayat, ta sumisigay ira.
- 17 Inkuanen Jesus ed sikara, "Tombuk kayod siak, ta gawaen ta kayon sumisigay na too."
- 18 Tinaynan dan tampol iray iket da, tan akila rad sikato.
- 19 Kaakar toy daiset, anengneng to met iray sanagin Santiago tan Juan ya anak nen Zebedeo. Wala rad baloto ra tan ipaparaan da ray iket da.
- 20 Tinawag nen Jesus iran tampol, kanyan tinaynan dad baloto so ama ra tan saray inopaan dan totoo, tan akila rad kinen Jesus.
- 21 Linma rad baley na Capernaum, et nen ontombuk ya Agew na Panagpainawa, ginapoan nen Jesus so nambang at ed sinagoga.
- 22 Mankelaw iray totoo a dinmengel ed sikato ta walay pakaoley ton nambang at ed sikara, tan aliwan singa saray iskriba.
- 23 Kabebekta linmoob ed sinagoga so sakey a lakin inaponay maoges ya ispiritu,
- 24 tan ineyaeyag to, "Antoy pibabalian mod sikami, Jesus a taga Nazaret? Linma ka dian maneral ed sikami? Kabat ko no siopa ka: sika so Masanto na Dios!"

- 25 Ingganggan nen Jesus imay maoges ya ispiritu, "Ag ka maingal! Ekal kad sikato!"
- 26 Samay maoges ya ispiritu pinatayegteg ton maung imay laki, inmingal na maksil, insan inmekal ed sikato.
- 27 Agaylay pankelaw dan amin, kanyan nantetepetan ira, "Anto ya kasi? Balo ya kasin banget? Walay pakaoley to yan too a mangganggan ed saray maoges ya ispiritu, et oonuren da!"
- 28 Maples a kinmayat diad amin a pasen na Galilea so balitan nipaakar ed kinen Jesus.
- 29 Kasiput dad sinagoga, tinmuloy iran tampol ed abung di Simon tan Andres. Kaiba ra met si Santiago tan si Juan.
- 30 Akarokul so biin katolongan nen Simon, ta napepetang. Kanyan kasabi nen Jesus, imbaga ra yan tampol ed sikato.
- 31 Dinago nen Jesus ed dinokulan to, binembenan tod lima, insan inibaan ton binmangon. Nakal so petang to, tan nansirbid sikara.
- 32 Kaselek na agew, inyakar na saray totoo ed kinen Jesus iray amin a mansasakit tan saray inaaponan na saray dimonyo.
- 33 Dinmagop iray amin ya ombaley ed arap na saman ya abung.
- 34 Amayamay iray pinapaabig ton manliliknay nambabangil a sakit tan pinapaekal to ray dakerakel a dimonyo. Ag to pinapaesel iray dimonyo, lapud kabat da no siopay Jesus.
- 35 Diad ontombuk ya agew, ambilonget ni nen binmangon si Jesus. Linmad sakey a mareen a pasen tan nampikasid man.
- 36 Balet inanap nen Simon tan saray kakaiba to si Jesus.
- 37 Nen nalmo ra inkuandad sikato, "Anapen kay amin a totoo."
- 38 Balet inmebat si Jesus, "Onla ti met a mampulong ed saray kaliber-liber a pasen, ta sikato yay makasengeg na inakaran ko dia."

³⁹ Niliber toy intiron Galilea a nampupulong ed saray sinagoga tan nampapapaway na saray dimonyo.

⁴⁰ Walay sakey a lakin akating a linmad kinen Jesus, tinmalimukor ed arap to tan akikasi. Inkuanto, "No labay mo, nayarian mo ak a paabigen."

⁴¹ Akasian nen Jesus kanyan inyonat toy lima to, diniwit to, tan inkuanto, "Labay ko. Abig ka la!"

⁴² Diad saman a bekta nakal so kating to tan inmabig.

⁴³ Pinaonlan tampol nen Jesus kayari ton

⁴⁴ binilin a maung, "Ag mo yan balut ibabalitad anggan siopa. Lakad pari tan panengneng ka, insan ka mangibagat onung ed Ganggan nen Moises, pian napaneknekan ed balang sakey ya inmabig ka la."

⁴⁵ Linma la may laki, balet imbabalita tod amin a pasen so agawad sikato. Diad karakel na angibalitaan to, si Jesus ag la makaonlan maparontal ed anggan anton baley. Nanaayam la sirin ed saray pasen ya ag natotoowan, tan diman la dinadagoy totoon nanlapud amin a lugar.

Marcos 2

¹ Kalabas na pigaran agew, pinmawil si Jesus ed Capernaum. Kinmayat so balita a sinmempet ed abung.

² Ontan lay karakel na dinmadago, kanyan napnoy totoo so anggad pati arapay abung. Nen nampupulong si Jesus ed sikara na nipaakar ed Maung a Balita,

³ wala ray sinmabin totoo. Kaiba ray sakey a paralitikon nilibit na apatiran totoo.

⁴ Balet lapud karakel na totoo, ag da niasingger ed kinen Jesus imay mansasakit. Kanyan binongawan day atep ya apetekan nen Jesus, insan da inyabeba may paralitikon walad dokulan.

⁵ Anengneng nen Jesus so pananisia ra, kanyan inkuantod samay paralitiko, "Anak ko, apirdona la ray kasalanan mo."

- ⁶ Wala met diman iray akayorung a pigaran iskriba tan inkuandad kanunotan da,
- ⁷ "Akin et ontan so panagsalita to yan too? Sumpad Dios tay ibabaga to! Siopay makapirdona na kasalanan no ag say Dios labat?"
- ⁸ Amtan tampol nen Jesus so walad kanunotan da, kanyan inkuantod sikara, "Akin et ontay walad kanunotan yo?"
- ⁹ Dinay lalon mainomay ya ibagad sayan paralitiko: say pangibagay, 'Apirdona ray kasalanan mo,' o say pangibagay 'Alagey ka, alam so dokulan mo tan manakar ka'?
- ¹⁰ Paneknekan kod sikayo sirin a say Anak na Too et walay pakayari tod tapew na dalin a mamirdonay kasalanan." Inkuantod satan ed samay paralitiko,
- ¹¹ "Kuankod sika, alagey ka, alam tay dokulan mo, tan sempet ka la!"
- ¹² Naimatonan dan amin ya inmalagey, inala toy dokulan to, insan la linman tampol. Agaylay pankelaw na amin a toood man tan indayew day Dios. "Ag kami ni akanengneng na onya!" kuanda.
- ¹³ Pinmawil si Jesus ed gilig na Dayat na Galilea. Tinombuk na amayamay a totoo, tan binangatan to ra.
- ¹⁴ Nen manaakar si Jesus anengneng toy Levi ya akayorung ed opisina to. Sumisingil na buis si Levi ya anak nen Alfeo. Inkuanen Jesus ed sikato, "Tombuk kad siak." Inmalagey si Levi tan akilad sikato.
- ¹⁵ Dakerakel met iray akilan sumisingil na buis tan saray makasalanan. Amayamay ed sikaray akirongo ed kinen Jesus tan saray disipulo to nen mangakan irad abung nen Levi.
- ¹⁶ Anengneng ya na pigaran iskriba a kabyangan na saray Pariseo, kanyan tinepet dad saray disipulo nen Jesus, "Akin et mirorongod saray sumisingil na buis tan saray makasalanan?"

17 Nadngel ira nen Jesus kanyan sikatoy inmebat, "Aliwan saray maksil so laman da so mankaukolan na doktor, no ag ingen saray mansasakit. Ag ak dia linman manawag ed saray matonung, no ag ingen linma ak dian manawag ed saray makasalanan."

18 Aminsang, manaayuno ray Pariseo tan saray disipulo nen Juan a Managbinyag. Wala ray toton linmad kinen Jesus tan tinepet da, "Manaayuno ray disipulo nen Juan a Managbinyag; ontan met na saray disipulo da ray Pariseo. Balet akin et ag manaayuno ray disipulom?"

19 Inmebat si Jesus, "Napanayuno yo kasi ray mibabansal leleg a kaiba ra niy nubio? Ambegyan kaiba ra niy nubio, ag ira makapanayuno."

20 Balet onsabiy agew ya ontaynan lay nubio; sikato lad satay panayuno ra.

21 "Anggapoy mangisakab na balon abel ed daan a kawes. Ta no onyay gawaen to, samay balon abel ya insakab et lalon pabalegen to ni may botaw na daan a kawes."

22 Anggapo met so toon mangikargay balon alak ed pananginan a katat a dagdaan la. Ta no onyay gawaen to, say balon alak pilaten toy pananginan a katat, et nadarak so alak tan say pananginan. Kanyan say balon alak nepeg ya ikargad balon pananginan!"

23 Aminsang ya Agew na Panagpainawa, ondaralan ed katrigowan si Jesus tan saray disipulo to. Nen manaakar ira, nanaala ra may disipulo to na bungay trigo.

24 Kanyan saray Pariseo inkuandad kinen Jesus, "Nengneng moy gagawaen da ra tay disipulom. Sebel itan no Agew na Panagpainawa!"

25 Inmebat si Jesus, "Ag yo ta nin balut abasa so ginawa nen David nen si Abiatar so Pangulon Pari? Nen si David tan saray kakaiba to et narasan ira tan anggapoy naakan da, linmoob irad abung na Dios tan kinan day tinapay ya imbagat ed Dios. Onung ed Ganggan, say pari labat so nayaran mangan na sayan tinapay, balet kinan nen David tan initdan to ni ra may kakaiba to."

²⁶ Inmebat si Jesus, "Ag yo ta nin balut abasa so ginawa nen David nen si Abiatar so Pangulon Pari? Nen si David tan saray kakaiba to et narasan ira tan anggapoy naakan da, linmoob irad abung na Dios tan kinan day tinapay ya imbagat ed Dios. Onung ed Ganggan, say pari labat so nayaran mangan na sayan tinapay, balet kinan nen David tan initdan to ni ra may kakaiba to."

²⁷ Insan kuanen Jesus, "Say Agew na Panagpainawa so niletneg a pankaabigay too; say too ag pinalsa a para Agew na Panagpainawa.

²⁸ Ontan sirin, say Anak na Too so Katawan na anggan Agew na Panagpainawa."

Marcos 3

¹ Nen pinmawil si Jesus ed sinagoga, walad may lakin aparalisis so sakey a lima to.

² Wala ra met dimay totoon labay dan akusaen si Jesus, kanyan siniim da no mantambal kasi ed Agew na Panagpainawa.

³ Inkuanen Jesus ed samay lakin aparalisis so lima to, "Gala diad arap."

⁴ Insan to tinepet ed saray totoon wadman, "Antoy nayaran gawaen no Agew na Panagpainawa, onung ed Ganggan? Say panggaway maung, o say panggaway maoges? Say panambut na bilay, o say pamatey ed sakey a too?" Balet anggapoy eseesel da.

⁵ Legan a nenengnengen nen Jesus iray totood kaliber-liber to, akapasnuk; balet nantaruk na ermen so pasnuk to, lapud kinaawet na puso ra. Inkuantod samay laki, "Iyonat moy limam." Inyonat ton tuay lima to, tan inmabig ed saman a bekta.

⁶ Pinmaway ira may Pariseo tan akitongtong iran tampol ed saray disipulo nen Herodes, tan nampapaknaan da a pateyen si Jesus.

⁷ Linmad gilig na Dayat na Galilea si Jesus tan saray disipulo to. Amayamay iray tinmombuk ed sikara a taga Galilea; ontan met na saray taga Judea,

- ⁸ Jerusalem, Idumea, pati saray taga nibaliw na Jordan tan kaliber-liber na Tiro tan Sidon. Dinmadago ra yan amin nen nadngelan da a dakerakel so gagawaen nen Jesus.
- ⁹ Imbaga nen Jesus ed saray disipulo to a mangiparaan iray baloton loganan to, ta ompan narisgo lapud karakel na totoon onderesdes ed sikato.
- ¹⁰ Amayamay la ray pinapaabig to, kanyan amin da ray mansasakit nanseseksekan iran onasingger ed kinen Jesus, pian nadiwit da.
- ¹¹ Tan kapag si Jesus et nanengneng na saramay totoon inaaponan na maoges iran ispiritu, ondapa rad saliyan to tan iyingaingal da, "Sika so Anak na Dios!"
- ¹² Binilibilin to ra may maoges ya ispiritu ya ag dan balut ibabaga no siopa si Jesus.
- ¹³ Tinmakdang si Jesus ed nipokdul a pasen. Tinawag to ray labay ton kaiba, tan dinmago rad sikato.
- ¹⁴ Pinili tod sikaray labindua tan inngaran to ra na apostol. "Pinili ta kayon kaibibak," kuanen Jesus. "Ibaki ta kayon mampulong,
- ¹⁵ tan naitdan kayoy pakayarin mamaekal ed saray dimonyo."
- ¹⁶ Nia ray labinduan pinili to: si Simon ya inngaran nen Jesus na Pedro;
- ¹⁷ si Santiago tan si Juan ya anak ira nen Zebedeo (sikaray inngaran nen Jesus na Boanerges—"Anak na Karul" so labay to yan ibaga);
- ¹⁸ di Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago ya anak nen Alfeo; si Tadeo, si Simon a Patriota,
- ¹⁹ tan si Judas Iscariote a nantraidor ed sikato.
- ²⁰ Nen sinmempet si Jesus ed abung, amayamay lamet iray atiptipon a totoo. Diad karakel da, ag naarap nen Jesus tan saray disipulo to so mangan.
- ²¹ Nen nadngelan ya na saray kakanayon to, labay da lan iyarawi lapud saray totoo et ibabaga ran nanaambagel.

- ²² Wala ray iskriban nanlapud Jerusalem a nankuan, "Inaponan nen Beelzebul a prinsipi da ray dimonyo. Sikatoy mangiiter ed sayan too na pakayarin mamaekal ed saray dimonyo."
- ²³ Pinaasingger nen Jesus sirin iray totoo tan sinalita tod sikaray pigaran alimbawa. Inkuanto, "Nayari kasin si Satanas et paekalen toy sikaton dili?"
- ²⁴ No manlalaban iray totoo sakey a nanarian, ag mambayag itan a nanarian.
- ²⁵ No manlalaban iray kabyangan na sakey a pamilya, naderal itan a pamilya.
- ²⁶ Ontan met sirin a no si Satanas et labanan toy sikaton dili, tan saray ooleyan to et manlalaban ira, asingger lan mangangga so nanarian to.
- ²⁷ "Anggapoy makaloob a mantakew ed abung na toon mabiskeg, likud no baluren to ni kasakbayan to a takewan. No abalur to la, sikato labat so pakaloob tod abung a mantakew.
- ²⁸ "Tandaan yo ya! Napirdonay amin a kasalanan na too tan amin a maoges a lalabiren to.
- ²⁹ Balet ag balut napirdona so toon manlabir na bengatlan sumpad Ispiritu Santo, ta nanggaway andianggaan a kasalanan."
- ³⁰ Imbaga ya nen Jesus lapud kuanda ray arum, "Si Jesus inaponay maoges ya ispiritu."
- ³¹ Sinmabiy ina tan saray lalakin agagi nen Jesus. Wala rad paway na abung, kanyan impatawag da.
- ³² Si Jesus et walad pegley na amayamay a totoon manyodyorung ed loob na abung. Inkuandad sikato, "Wadmay inam tan saray agagim a lalaki a manaalagar ed sika diad paway. Patatawag da ka."
- ³³ Inmebat si Jesus, "Siopay inak? Siopa ray agagik a lalaki?"
- ³⁴ Insan to ninengneng ira may akayorung ed kaliber-liber to tan inkuanto, "Sikara ya so inak tan saray agagik a lalaki!"
- ³⁵ Ta siopamay manumpal na linaway Dios, sikatoy agik, sikatoy inak."

Marcos 4

- 1 Nambang at lamet si Jesus ed gilig na Dayat na Galilea. Diad karakel na totoon dinmadagod sikato, linmogan ed sakey a baloton walad tapew na danum. Saray totoo balet, nandengel irad sakbit, diad gilig na danum.
- 2 Amayamay iray imbangat tod sikara ya imparalan ed alimbawa. Diad pambabangat to inkuantod sikara:
- 3 "Dengel kayo! Walay sakey a dumaralus a linman nampasek.
- 4 Nen mansisibwag, wala ray ilik a dinmapod gilig na dalan. Sinmabi ray manok ya atap tan tinotoktok da ra.
- 5 Saray arum ya ilik dinmapod dalin a batoy dalem to. Lapud kinaraisit tan kinainmpis na dalin, tinmubo ran tampol.
- 6 Balet nen atagey lay agew, nalnes tan amagaan ira, lapud ataptapew iray lamut da.
- 7 Saray arum ya ilik dinmapod dalin a tutuboay dikarikan masabit. Nen baleg la ra may dikarikan masabit, pinatey da ra may tinmubon ilik; kanyan ag ira akapambunga.
- 8 Wala met iray ilik a dinmapod mataban dalin. Tinmubo, binmaleg, tan nambunga ra. Wala ray nambungay santatalomplon bokel so balang dawa, wala ray sananemaplo, tan wala ni ra ingey sanlasus."
- 9 Insan kuanen Jesus, "Dengel kayo sirin, sikayo ran walay layag!"
- 10 Nen bukbukor la nen Jesus sininggeran na saray labinduan disipulo tan saray pigarad saramay nandengel, tan kinerew dan ipaliwawa to ray alimbawa.
- 11 Inkuanen Jesus, "Niiter ed sikayoy pakaamta ed saray maamut a bengatlan nipaakar ed Panariay Dios, balet saray arum narerengel da labat ed panamegley na alimbawa.

- ¹² Kanyan, 'Nengneng la ra man a nengneng, ag da met lamlamang nanengneng; dengel la ra man a dengel, ag da met lamlamang natalusan; ta ompan lagi ompawil irad Dios, et pirdonaen to ra.'"
- ¹³ Inkuanen Jesus ed sikara: "Ag yo ta natalusan yan alimbawa? Panon sirin so pakatalus yod saray arum ni ran alimbawa ey?
- ¹⁴ Say isisibwag to may dumaralus say salitay Dios.
- ¹⁵ Saramay ilik a dinmapod gilig na dalan aliling da ray totoon kadngel dad salitay Dios, laen iran tampol nen Satanas ya ekalen imay salitan nadngel da.
- ¹⁶ Saray arum a totoo aliling da ray may ilik a dinmapod dalin a batoy dalem to. Kadngel dad salita, awaten dan sililiket.
- ¹⁷ Balet ag onlamut; kanyan ag mansiansiad puso ra. Kanyan no onsabi lay kairapan o sikara lay napasegsegang makasengeg ed salitay Dios, bigla la ran ombetel.
- ¹⁸ Saray arum a totoo aliling da ra may ilik a dinmapod tutuboay dikarikan masabit. Dengelen dan tuay salita,
- ¹⁹ balet deralen ira na saray kapagaan na panagbilay, say inkaagom ed kayamanan, tan say alablabas a pampirawat ed arum ni ran bengatla; kanyan ag ira mambunga.
- ²⁰ Balet saray arum a totoo aliling da ra may ilik a dinmapod mataban dalin. Dengelen day salitay Dios, awaten da tan mambunga ra. Wala ray mambungay santatalomplo, wala ray sananemaplo, tan wala ni ra ingey sanlalasus."
- ²¹ Intuloy nen Jesus so nansalita. Inkuanto, "No say lamparaan et selselan, sakuban kasi na timba o iyan kasid silong na katri? Ag kasi itapew ed panangipatoonan?
- ²² Anggapoy akaamut ya ag ompaway, tan anggapoy asakuban ya ag ombawag.
- ²³ Dengel kayo sirin, sikayo ran walay layag!"

- ²⁴ Insan inkuantod sikara, "Talusan yon maung so narerengel yo. No panoy panukat yod arum a totoo, ontan met so panukat na Dios ed sikayo—lalon mapeget ni ingen.
- ²⁵ Say toon wala lay bengatlad sikato, naitdan ni; balet say anggapoy bengatlad sikato, naala so anggan say dagdaiset a walan bengatlad sikato."
- ²⁶ Intuloy nen Jesus so nampaliwawa: "Say Panariay Dios aliling toy sakey a toon mansisibwag na ilik ed dalin to.
- ²⁷ Kasumpal to, naogip no labi tan ombangon no agew. Saray ilik balet, ontutubo tan ombabaleg ira, ya ag to amta no panon so itutubo tan ibabaleg da.
- ²⁸ Say dalin so mamapabaleg tan mamapabunga: ontubon onaan, mambolung, tan diad kaonuran, mambunga.
- ²⁹ No tinmakken la ray bunga, samay nantanem anien to la ra, ta asabi lay panagani."
- ³⁰ Tinepet nen Jesus, "Antoy pangiparaan tayod Panariay Dios? Anton alimbawa so mangipalnew?
- ³¹ Say Panariay Dios aliling toy bokel na mustasa, a sankamelagan a bokel diad tapew na dalin.
- ³² Balet no nitanem la, ombaleg tan magmaliw a sankabalegan ed saray tantanaman. Mansanga na masalsalompapak, tan nayaran panobungan na saray manok ed tagey."
- ³³ Onyay impanpupulong nen Jesus ed salitay Dios, diad panamegley na amayamay ya alimbawa. No kaonungay nayaran dan talusan, ontan met so imbabangat tod sikara.
- ³⁴ Ag to nampulong no ag imparalan ed alimbawa. Balet no bukbukor to la tan saray disipulo to, ipaliwawa ton amin ed sikara.
- ³⁵ Nen onlalabi la, diad saman lamlamang ya agew, inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Ombaliw itayo."

³⁶ Tinaynan da sirin ira may totoo tan linmogan irad baloton kawalaan la nen Jesus, insan ira binmaliw. Wala met iray baloton kabansag da.

³⁷ Kabebekta, sinmabi so maksil a bagyo. Lapud saray daluyon ya onsisipwak ed baloto, ngalngali la napanoy danum.

³⁸ Akadanganan a naogip si Jesus, diad bandad sampat na baloto. Niliing na saray disipulo tan inkuanda, "Maistro, anggapo labat so pagpagam? Onlelereg itayo la!"

³⁹ Binmangon si Jesus tan ingganggan to may maksil a bagyo, "Tonda ka!" Insan kuantod saray daluyon, "Deen kayo!" Tinmondan tuay bagyo tan dinmeen a maung so dayat.

⁴⁰ Kayari to man, kuanen Jesus ed sikara, "Akin et agaylay takot yo? Anggapo ta niy pananisia yo?"

⁴¹ Asabian iray balbaleg a takot tan inkuandad sakey tan sakey, "Siopa kasi yan too, a pati say dagem tan saray daluyon et ontotoluk irad sikato?"

Marcos 5

¹ Nen sinmabi rad biek na dayat, sinmamar irad dalin da ray Geraseno.

² Kaepas nen Jesus ed baloto, inabet a tampol na sakey a lakin nanlapud saray inongib a lobuk. Inaponay ispiritun maoges yan laki,

³ tan manaayam ed saray inongib a lobuk. Anggapoy makarel ed sikato,

⁴ ta amimpiga-piga da lan binalur iray lima tan saray sali to, balet kapag baluren da sarasarag ton pulpultoten so golung-golung tan pangpangen iray balatyang ed saray sali to. Diad kinabiskeg to anggapoy toon makapangipuger ed sikato.

⁵ Labi tan agew so panaakar-akar ton maneeyageyag ed saray lobuk tan diad nipokpokdul iran pasen. Susugat-sugaten to ni na bato so laman ton dili.

⁶ Arawi niy kawalaan to, anengneng to lay Jesus. Mambabtik a dinmago tan nantalimukor ed arap nen Jesus,

- ⁷ insan to iningaingal, "Jesus, Anak na Sankatageyan a Dios, antoy pibabalim ed siak? Diad ngaray Dios, ipangasim ta ag mo ak papairapen!"
- ⁸ (Imbaga to ya lapud inkuanen Jesus ed sikato, "Maoges ya ispiritu, ekal kad sayan too!")
- ⁹ Tinepet nen Jesus, "Antoy ngaran mo?" "Say ngaran ko 'Amayamay,' ta dakel kami," inkuanto.
- ¹⁰ Insan akikasid kinen Jesus ya ag to komun paalisen ed saman a pasen ira may ispiritun maoges.
- ¹¹ Diad asingger diman, wala ray amayamay a baboy a manaalibok ed gilig na palandey.
- ¹² Saramay ispiritu akikasi rad kinen Jesus. Inkuanda, "Ibaki mo kamin onloob ed saramay baboy."
- ¹³ Inabuloyan to ra, kanyan pinmaway ira may ispiritun maoges ed samay laki tan linmoob irad saramay baboy. Amin da ra may baboy—sakey a duan liboy bilang da—binmatik irad pandel, naplag irad dayat tan nalner ira.
- ¹⁴ Binmabatik ira may mankokomponi na saray baboy tan imbabalita rad baley tan diad saray bario so agawa. Kanyan dinmadago ray totoo, ta nengnengen da no antoy agawa.
- ¹⁵ Kaasingger dad kinen Jesus, anengneng da may lakin inaponan nen saman na saray dimonyo. Wadman a manyodyorung, akakawes la, tan duga lay kalakal to. Diad impakanengneng da, ataktakot ira.
- ¹⁶ Saramay akaimaton tinongtong dad saray dinmadagon totoo no antoy agawad samay lakin inaponan na saray dimonyo, tan no antoy agawad saramay baboy.
- ¹⁷ Kanyan kinerew dad kinen Jesus ya ontaynan lad lugar da.
- ¹⁸ Nen onlologan lay Jesus ed baloto, samay toon inaponan na saray dimonyo kinerew ton mila,

- 19** balet ag inabuloyan nen Jesus. Inkuanto ingen, "Sempet ka lad abung, tan ibagam ed pamilyam tan saray kakanayon mo ray amin a ginaway Katawan ed sika lapud panangasi to."
- 20** Sinmempet la may too tan imababaga tod Decapolis ya amin iray ginawa nen Jesus ed sikato; tan mankelaw iray amin ya akadngel.
- 21** Binmaliw lamet si Jesus ed biek na dayat, tan amayamay iray totoon dinmadagod sikato.
- 22** Wala met so dinmagon sakey a toon manngaray Jairo, sakey ya opisyal na sinagogad man. Kasabi to, dinmakmomod arap nen Jesus
- 23** tan akikasi, "Ompapatey so anak kon manmarmarikit. Mila ka kari, ta itapew mo labat so limam ed sikato, et onabig tao mambilay!"
- 24** Akilan tuay Jesus ed sikato. Dakerakel met iray totoon tinmombuk tan nantotolakan iran onsinger ed kinen Jesus.
- 25** Walay sakey a biin labinduay taon lan maniirap lapud alablabas a pandadala to.
- 26** Amayamay lay nampapatambalan ton doktor tan agastos to lan amin so kuarta to, balet ag onaabig no ag ingen lalon onlolor so sakit to.
- 27** Nadngelan toy ibabaga ray totoo nipaakar ed kinen Jesus, kanyan akiletletan ya anggad impakaasingger to. Diniwit toy kawes nen Jesus,
- 28** ta kuantod sikaton dili, "No nadiwit ko labat so kawes nen Jesus, onabig ak la."
- 29** Tinmondan tampol so pandadala to, tan alikas tod laman to ya inmabig la.
- 30** Diad saman met a bekta, alikna nen Jesus a walay pakayarin pinmaway ed sikato, kanyan inarap to ray walad nibeneg to tan inkuanto, "Siopay aniwit ed siak?"
- 31** Inmebat iray disipulo to, "Anta sankanengneng mon deresdesen kay dakerakel a totoo, tepeten mo no siopay aniwit ed sika?"

- ³² Intuloy nen Jesus so pannenengneng tod kaliber-liber to, diad panaanap to no siopay nanggawa.
- ³³ Samay bii amta toy agawa, kanyan manggiwgiw ed takot to. Dinmagon nantalimukor ed arap nen Jesus, tan impatwa ton amin so agawa ed sikato.
- ³⁴ Inkuanen Jesus, "Anak ko, say pananisiam so amaabig ed sika. Onla kan mareen lay kalakal mo, tan ag la ompawil so sakit mo."
- ³⁵ Mansasalita niy Jesus nen pigaran totooy sinmabi a nanlapud abung nen Jairo. "Inatey lay anak mo," kuanda, "akin et aabalaen mo niy Maistro?"
- ³⁶ Balet ag inimano nen Jesus so imbaga ra. Inkuan to ingen ed kinen Jairo, "Ag ka natatakot; pabiskeg moy linawam."
- ³⁷ Anggapoy inabuloyan nen Jesus a milad sikato no ag si Pedro tan saray sanagin Santiago tan Juan labat.
- ³⁸ Nen sinmabi rad abung nen Jairo, anengneng nen Jesus a magolo-golo ray totoo. Wala ray mannangnangis tan manogogaog.
- ³⁹ Linmoob ed abung tan inkuantod saray totoo, "Akin et magologolo kayo? Akin et mannangnangis kayo? Ag inatey so ogaw; nanaogip labat!"
- ⁴⁰ Inelek-elekan da labat si Jesus. Pinapaway to ran amin, likud ed saray ateng na ogaw tan saramay taloran disipulo, insan linma rad kuarton kawalaay ogaw.
- ⁴¹ Binembenan tod lima tan inkuinto, "Talitha, koum," a say labay ton ibaga, "Ining, ibabagak ed sika, bangon ka!"
- ⁴² Binmangon a tampol imay ogaw, a mantaoy labindua, tan nanakar. Ontan lay pankelaw dan amin.
- ⁴³ Impurpurek nen Jesus ya anggapoy pangibagaan dan balut na sayan agawa. Insan kuinto, "Itan yoy kanen to."

Marcos 6

- ¹ Tinaynan nen Jesus iman a pasen, tan pinmawil ed baley to a kaolup to ray disipulo to.

- ² Kasabiy Agew na Panagpainawa, ginapoan toy nambang at ed sinagoga. Amayamay ed saray totoo wadman so mankelaw nen sikatoy nadngel da. Inkuanda, "Iner kasiy angalaan to yan too na saraya? Nanasulan to kasi na onya lan kakabatan? Panoy pakagawa toy onya la ran milagro?"
- ³ Aliwa kasin sikato ya may karpintiro, ya anak nen Maria, tan sikatoy agi di Santiago, Jose, Judas, tan Simon? Ag ta manaayam ira diay agagi ton bibii?" Sikatoy ag da sirin sinisia.
- ⁴ Inkuanen Jesus ed sikara, "Gagalangen na karaklan so sakey a propita, balet ag gagalangen na saray kabaleyan to kakanayon to tan anggan say dilin pamilya to."
- ⁵ Kanyan ag to akagawad man na milagro. Anggaman ontan, intatapew toy lima tod pigaran mansasakit tan pinapaabig to ra.
- ⁶ Mankelaw a maung lapud ag da panisiad sikato. Linman nambabangat si Jesus ed kaliber-liber iran bariod man.
- ⁷ Tinawag to ray labinduan disipulo tan imbaki to ran sanderwa. Kasakbayan to ran imbaki, initdan to ray pakayarin mamaekal na saray maoges ya ispiritu
- ⁸ tan binilin to ra, "Ag kayo manaawit na antokaman diad pampulong yo, likud labat ed baston. Ag kayo anggan manaawit na tinapay, bayung, o kuarta.
- ⁹ Nayaran mansandalya kayo, tan duga lay sakey a kawes yo."
- ¹⁰ Imbaga to nid sikara, "Manayam kid abung a pamatuloyan dad sikayo, anggad ag yo isiput ed saman a baley.
- ¹¹ No onsabi kayod pasen ya anggapoy toon mangawat o ondengel ed sikayo, taynan kid man tan pokpok yoy dabuk ed saray sali yo, a tanda na maoges a ginawa ra."
- ¹² Linma sirin iray labindua a nampulong na pampatauli da ray totoo ed saray kasalanan da.

- 13** Dakel iray pinapaekal dan dimonyo ed saray totoon inaaponan. Dakel met iray mansasakit a pinopoyukan day larak, tan pinapaabig da ra.
- 14** Nadngelan nen Ari Herodes ira yan amin ya agawgawa, lapud bantug lay Jesus. Wala ray totoon inkuanda, "Inmolin binmilay si Juan a Managbinyag! Sikaton makapanggagawa na ontan la ran milagro."
- 15** Inkuan met na saray arum, "Si Elias ya." Wala ni ra ingey mangibabaga, "Sakey yan propita, a singa saray propita nen saman."
- 16** Nen nadngel ya nen Herodes, inkuanto, "Si Juan yan impapotulan koy olo. Inmolid bilay!"
- 17** Si Herodes so amaerel ed kinen Juan, insan to impaipriso. Ginawa to ya lapud kinen Herodias ya inamung to, anggaman ya asaway agi ton si Felipe.
- 18** Ta amimpiga-pigan imbaga nen Juan ed kinen Herodes, "Sumpad ganggan so pangyaamung mod asaway agim!"
- 19** Kanyan ansakit so linawa nen Herodias ed kinen Juan. Labay to ni ingen a papatey, balet ag to ya nagawaan lapud kinen Herodes.
- 20** Antakot nen Herodes si Juan, ta amta to a maung tan masanton too, kanyan iyaagel to. Labalabay ton dengelen si Juan, anggaman a saray ibabaga to et ag makapareen na isip to.
- 21** Sinmabin siansiy pankanawnawa nen Herodias nen nantaryay Herodes ed inkianak to. Inimbitaan nen Herodes iray mambebebembay ambelat iran betang ed gobirno, saray opisyal da ray sondalo, tan saray manonan totood Galilea.
- 22** Namparontal so marikit ya anak nen Herodias tan sinmayaw. Alay liket nen Herodes tan saray sangkaili to diad impambantay da. Kanyan inkuan na arid samay marikit, "Kerew kad siak na antokaman a labay mo et iter kod sika."
- 23** Sinambaan to nin inkuan, "Iter kon iter ed sikay kerewen mo, anggan say kapaldua na nanarian ko!"

- ²⁴ Pinmaway natan imay marikit tan intepet tod ina to, "Antoy kerewen ko?" "Say olo nen Juan a Managbinyag," ebat nen ina to.
- ²⁵ Amawil a tampol imay marikit ed ari, insan inkuanto, "Labay ko komun a diad sayan bekta, iter yod siak a walad bandihado so olo nen Juan a Managbinyag!"
- ²⁶ Naermenan a maung so ari, balet ag to nayarian a pabaingan imay marikit lapud walay samban ag to nabenegang ed arap na saray sangkaili to.
- ²⁷ Kanyan angiganggan na sakey a guardian mangalay olo nen Juan. Linmad prisowan imay guardia tan pinutolan toy olo si Juan.
- ²⁸ Pinmawil ya awit toy olon akaiyan ed bandihado, insan to inyawat ed samay marikit. Say marikit ed satan inter tod kinen ina to.
- ²⁹ Nen akabatan ya na saray disipulo nen Juan, nila ran inala so bangkay to tan impompon da.
- ³⁰ Pinmawil iray apostol ed kinen Jesus tan insalaysay dad sikatoy amin a ginagawa tan imbabangat da.
- ³¹ Diad gaway karakel na totoon onsasabi tan onsisiput, ag naarap nen Jesus tan saray disipulo to so mangan. Kanyan kuantod sikara, "Onla tayod sakey a pasen a pakapambukbukoran tayo, ta pian makapampainawa kayoy daiset."
- ³² Nambaloto ran linmad sakey a pasen ya ag natotoowan.
- ³³ Anggaman ontan, dakel iray akaimanod intaynan da tan abirbir da ra. Kanyan saray totoon nanlapud amin a baley mambabtik iran linmad lugar ya arapen nen Jesus tan saray disipulo to, tan akaona ni ran sinmabid man.
- ³⁴ Kasakbit nen Jesus, anengneng toy dakerakel a totoo. Kaskasian to ra, ta singa ra karniron anggapoy pastol. Binangatan to ra sirin na nambabangil a bengatla.
- ³⁵ Nen onngangarem la, inasinggeray disipulo to tan inkuanda, "Ag natotoowan yan pasen, insan onseselek lay agew ni met.

- 36 Ibakim la ray totoo a manaliw na kanen da diad kaliber-liber iran bario tan baley.”
- 37 Inmebat si Jesus, "Sikayo ingey mangiter na kanen da." "Say labay mon ibaga," kuanda, "onla kamin manaliw na tinapay a mambili na duan lasus a dinario ya iter min kanen da?”
- 38 "Pigaray awit yon tinapay? Lakayo pa ta nengneng yo," inkuantod sikara. Nen anengneng da inkuanda, "Walay limaran tinapay tan duaran sira.”
- 39 Ingganggan nen Jesus iray disipulo to a pantitiponen ya agrupo-grupo tan payorungen dad karikaan iray amin a totoo.
- 40 Kanyan amongkumongkug ya inmiirung iray totoo. Wala ray grupon sanlalasus, wala met iray sanlilimamplo.
- 41 Insan inala nen Jesus ira may limaran tinapay tan duaran sira, tinmangay ed tawen, tan akisalamat ed Dios. Pinipisag to ra may tinapay tan inter to rad saray disipulo to, ta ibunog dad saray totoo. Ontan met, inaapag tod sikaran amin ira may duaran sira.
- 42 Angan iran amin tan napsel ira.
- 43 Nen tinipon da ray disipulo so kera-keran tinapay tan sira, napnoy labinduan tiklis.
- 44 Diad saray angan, liman libo la ray lalaki.
- 45 Pinalogan a tampol nen Jesus ed baloto iray disipulo to tan pinaona to ran binmaliw ed Betsaida, legan ton pasisiputen iray totoo.
- 46 Nen apasiput to la ray disipulo to, linmad nipokdul a pasen tan nampikasi.
- 47 Nen labi la, wala nid pegley na dayat so baloton niloganan da ra may disipulo, balet bukbukor nen Jesus ed sakbit.
- 48 Anengneng ton naiirapan a mansasakay iray disipulo to, ta susubaen day dagem. Nen palbangon la, tinombuk ira nen Jesus a nanakar ed tapew na danum. Labsanan to ra lawari,

⁴⁹ balet anengneng dan manaakar ed tapew na danum. Abaloan dan anyani, kanyan inmeyag irad takot da.

⁵⁰ Ataktakot iran amin diad impakanengneng dad sikato. Balet tampol ya inkuantod sikara, "Pakpel yoy loob yo, ta siak ya. Ag kayo natatakok!"

⁵¹ Akilogan ed kawalaan dan baloto. Kabebekta, tinmonda may maksil a dagem. Nikelawan a maung iray disipulo,

⁵² ta ag da atalusay kabaliksan na impamarakel nen Jesus na tinapay; ag natokur na kakabatan da.

⁵³ Binmaliw irad dayat tan kasakbit dad Genesaret, diman da insarsar so baloto.

⁵⁴ Abirbir na totoon tampol si Jesus.

⁵⁵ Kanyan binmatik iran linma ed saray kaliber-liber a pasen, tan intombuk dad kinen Jesus iray ag makayarin walad dokulan diad inerman a narengelan dan kawalaan to.

⁵⁶ Diad inerman a nila ton bario, baley, o kaalogan, saray totoo inawit dad plasa ray mansasakit da, tan akikasi rad sikaton pariwit toy anggan saloy na kawes to. Inmabig iray amin ya akariwit.

Marcos 7

¹ Nantitipon ed kawalaan nen Jesus iray Pariseo tan pigaran iskriba a nanlapud Jerusalem.

² Naimano ra a pigarad saray disipulo to so mangakan a marotak so lima ra, lapud ag ira nanoras onung ed kaogaliyan na saray Judio.

³ Ta amin da ray Judio, lautlad saray Pariseo, et ag ira mangan no ag ni ra nanoras na lima ra, onung ed kaogaliyan ya impabangon na saray lalaki ra.

⁴ No manlapu ra tindaan, ag ira mangan na antokaman no ag da ni naorasan. Dakdakil ni so abangonan dan bangat na lalaki ra, a singa say panagoras na saray losur, boyug, gansan yaung, tan dokulan.

- ⁵ Kanyan tinepet na saray Pariseo tan saray iskriba ed kinen Jesus, "Akin et ag oonuren na saray disipulom so bangat ya impabangon da ray lalaki tayo, ta mangakan iran ag ni nanoras na lima ra?"
- ⁶ Inmebat si Jesus ed sikara, "Duga so imbaga nen Isaias nipaakar ed sikayo. Mansimpisimpitan kayo, onung na insulat to: 'Inkuay Dios— Gagalangen ak na sarayan totoo diad panamegley na bibil da; balet diad tuay tua, arawrawid siak so puso ra.
- ⁷ Kanyan say pangidadayew dad siak anggapoy kana, ta anggan saray ganggay too gagawaen dan ganggay Dios ira!"
- ⁸ Insan kuanen Jesus, "Palpaolyan yoy ganggan na Dios, oonuren yo balet so tinawir yo ran bangat na too."
- ⁹ Intuloy nen Jesus, "Masilib kayon mangipaliis na ganggay Dios, pian naonur yoy bangat yon dili.
- ¹⁰ Singa satan, imbaga nen Moises, 'Igalang moy amam tan inam,' tan, 'Nakaukolan ya ompatey so siopaman a mampaoges ed ama o ina to.'
- ¹¹ Balet ibabangat yo a no ikuay sakey a too ed ama to odino ina to, 'Antokaman a nayarian kon itulong ed sikayo so Korban' (kabaliksan to yay innunot ed Dios),
- ¹² ag to la nakaukolan so ontulong ed ama odino ina to.
- ¹³ Ditan la nanengneng a gagawaen yon andikabaliksan so salitay Dios lapud bangat ya ipapatawir yod amin. Tan amayamay ni ray onyan gagawaen yo."
- ¹⁴ Pinaasingger lamet nen Jesus iray totoo tan inkuantod sikara, "Dengel kayon amin tan talusan yoy ibagak.
- ¹⁵ Aliwan say onloob no ag ingen say ompaway ed too so mandotak ed sikato."
- ¹⁷ Tinaynan nen Jesus iray totoo tan nen akaloob lad abung, tinepet da ray disipulo to so nipaakar ed sayan alimbawa.

- ¹⁸ Inkuanen Jesus ed sikara, "Anggapo ta niy pakatalus yo met? Ag yo ta amta ya ag mandotak ed too so kakanen to,
- ¹⁹ ta ag onlad puso to, no ag ingen diad eges to, insan ompaway met lamlamang?" (Diad impangibaga nen Jesus na onya, impakabat to a nayaran kanen so antokaman a nakan.)
- ²⁰ Impatombuk to ni, "Say mandotak ed too say ompaway a manlapud sikato.
- ²¹ Ta manlapud otel na pusoy too iray maoges a kanunotan, pilalawanan, panagtakew, panagpatey,
- ²² pikakaloguran, panagagom, tan amin iray kaogsan a singa panagsaol, panaggaway karumsisan, panagimon, panagpaoges ed kaparan too, panagpaatagey na linawa, kaambagelan.
- ²³ Diad pusoy too so panlalapwan da ra yan amin, tan sikaray mandotak ed sikato."
- ²⁴ Tinmaynan diman si Jesus tan linmad pasen ya asingger ed saray siudad na Tiro tan Sidon. Akipundod man ed sakey ya abung. Anggaman a labay ton anggapo komuy makaamtan wadman, siansian akabatay totoo.
- ²⁵ Ta say insabi to so abalitaan na sakey ya ina a walay anak ton ogaw a biin inaponay maoges ya ispiritu. Dinago ton tampol si Jesus tan dinmakmomod arap to.
- ²⁶ Griega yan bii tan nianak ed Fenicia, sakey baley ed Siria. Akikasid kinen Jesus a paekalen to la komun so dimonyo walad anak to.
- ²⁷ Imbaga nen Jesus ed sikato, "Paolyan mo pa nin napesel iray ogogaw, ta ag nepeg ya alaen so kakanen da insan ibontuk ed saray aso."
- ²⁸ Inmebat may bii, "Tua tan Katawan, balet saray ason walad silong na lamisaan mangakan ira na ibung da ray ogogaw."
- ²⁹ Kanyan inkuanen Jesus ed sikato, "Lapud sayan imbalikas mo, nayaran mo lay onsempet. Pinmaway lay dimonyo ed anak mo."

- ³⁰ Sinmempet imay bii tan asabian toy anak ton mareereen ya akarokul, ta tinaynanan lay dimonyo.
- ³¹ Diad impawil nen Jesus ed Dayat na Galilea a nanlapud lugar na Tiro, dinmalan ed Sidon tan Decapolis.
- ³² Inyasingger na pigaran totoo ed kinen Jesus so sakey a toon telek tan ataata, tan akikasi rad sikato ya itapew toy lima tod saman a laki.
- ³³ Inyarawi nen Jesus ed karaklan imay laki. Nen siksikara lan dua, inseksek to ray tamoro tod saray layag to may telek. Insan linmukda tan diniwit toy dila na laki.
- ³⁴ Tinmangay si Jesus ed tawen, inmingas na araldalem, tan inkuanto, "Ephphatha," a kabaliksan toy, "Lokas ka!"
- ³⁵ Akadngel a tampol nakal so panaataata to, tan akapansalitay maptek.
- ³⁶ Binilin nen Jesus iray totoon ag da ya totongtongen ed siopaman, balet no panoy impangisebel to ed sikara, diman linmoor so impangibawag da.
- ³⁷ Ontan lay pankelaw da ray akadngel ed sayan balita tan inkuanda, "Agaylay abig na amin a gagawaen to! Iitdan toy pakadngel iray telek, tan pakasalita iray emel!"

Marcos 8

- ¹ Kalabas na pigaran agew, nantitipon lamet iray dakerakel a totoo. Lapud anggapoy naakan da, tinawag nen Jesus iray disipulo to tan inkuantod sikara,
- ² "Nakakasian ko ra yan totoo, ta taloy agew lan kaibak ira et anggapoy naakan da.
- ³ No pasempeten ko ran narasan, naelew irad dalan. Wala pa ni met iray nanlapud arawi."
- ⁴ Inkuanda ray disipulo, "Iner ed sayan kalawakan so napangalaan na ondugan ipakan ed ontan lan karakel na totoo?"
- ⁵ "Pigaray tinapay yo?" tinepet nen Jesus ed sikara. "Pitora," ebat da.

- ⁶ Si Jesus pinayorung tod dalin iray totoo. Inala to may pitoran tinapay, akisalamat ed Dios, pinipisag to ra, insan to ra inter ed saray disipulo to, ta ibunog da. Imbunog da ra sirin ed saray totoo.
- ⁷ Wala met so pigaran ankelag a sira ra. Akisalamat lamet ed Dios si Jesus, insan to met impaibunog ed saray totoo ira may sira.
- ⁸ Angan iran amin tan napsel ira. Nen tinipon day kera-keran tinapay, napnoy pitoran tiklis.
- ⁹ Sakey ya apat a libon totoo ray angan. Pinasempet to la ra nen Jesus.
- ¹⁰ Sikato balet linmogan ed baloto a kaiba to ray disipulo to, tan linma rad lugar a tatawagey Dalmanuta.
- ¹¹ Wala ray Pariseo a sinmingger ed kinen Jesus tan akisangsangan irad sikato. Labay dan suboken, kanyan kinerew dan manggaway sakey a milagron manlapud tawen.
- ¹² Inmingas na araldalem si Jesus, insan inkuanto, "Akin et mananap na milagro ray totoo sayan panaon? Ibagak ed sikayo, ag ira naitdan na antokaman a milagro!"
- ¹³ Tinaynan to ray totoo, linmogan ed baloto, insan binmaliw.
- ¹⁴ Alingwanan na saray disipulo so nambalon na tinapay. Saksakey so tinapay a walad baloto.
- ¹⁵ Binilin nen Jesus iray disipulo to, "Manasikaso kayo! Alwaran yoy libadura na saray Pariseo tan say libadura nen Herodes."
- ¹⁶ Nantotongtongan ya na saray disipulo. Inkuanda, "Imbaga to ya, ta ag itayo nambalon na tinapay."
- ¹⁷ Amta nen Jesus so pantotongtongan da, kanyan tinepet to, "Akin et pantotongtongan yoy ag yo impanbalon na tinapay? Ag yo ni natebek o natalusan? Inmawet ta so puso yo?"
- ¹⁸ Walay mata yo, ag kayo makanengneng? Walay layag yo, ag kayo makadngel? Alingwanan yo ta la

- 19 may impampipisag koy limaran tinapay a kinan na liman libon totoo? Pigaran tiklis so kera-keran atipon yod saman?" "Labindua," inkuanda.
- 20 "Nen pinipisag ko may pitoran tinapay a kinan na apat a libon totoo, pigaran tiklis so atipon yod saman?" tinepet tod sikara. "Pitora," kuanda.
- 21 "Et ag yo ni natalusan?" tinepet nen Jesus ed sikara.
- 22 Sinmabid Betsaida si Jesus tan saray disipulo to. Inyasingger na pigaran totoo ed kinen Jesus so sakey a lakin bulag, tan kinerew dad sikato a diwiten to.
- 23 Intabin nen Jesus imay bulag tan impaway tod baley. Nilukdaan nen Jesus iray mata to may laki tan intapew tod sikato ray lima to, insan tinepet to, "Walay nanenengneng mo?"
- 24 Kinmonineng imay bulag tan inkuanto, "Makanenengneng ak na totoo, balet singa ra kakiewan a manaakar."
- 25 Intapew lamet nen Jesus iray lima to ed saray mata to may laki. Innengneng ton maung natan iray mata to. Pinmawil so pakanengneng to, tan linminew lan amin ed saray mata to.
- 26 Pinasempet la nen Jesus tan binilin to, "Ag ka la onsasamar ed baley."
- 27 Linmay Jesus a kaolup to ray disipulo to ed saray bario na Cesarea na Filipos. Nen wala rad dalan tinepet tod sikara, "Siopa ak, onung na ibabagay totoo?"
- 28 Inmebat irad sikato, "Wala ray mangibabagan sika si Juan a Managbinyag. Ibabagay arum a sika si Elias; wala met iray mangibabagan sakey ka ed saray propita."
- 29 "Sikayo balet, antoy kuanyo? Siopa ak?" tepet tod sikara. "Sika so Cristo," ebat nen Pedro.
- 30 Insan to ra binilin, "Ag yo ibabagad siopaman no siopa ak."
- 31 Nanlapud saman, impakabat nen Jesus ed saray disipulo to a say Anak na Too et nepeg a manirap a maung; ag awaten na saray mamatakken na baley,

saray manonan papari, tan saray iskriba; papatey da ni, balet onolid bilay kasumpal na taloy agew.

32 Malinlinew so impangibaga to ya ed sikara, kanyan si Pedro inyarawi toy daiset si Jesus tan nansalitaan to.

33 Balet imbeneg nen Jesus tan inarap to ray disipulo, insan to nampasnukay Pedro. Inkuanto, "Arawi kad siak, Satanas! Say labay na too so nununoten mo, aliwan say labay na Dios."

34 Pinaasingger natan nen Jesus iray totoo tan saray disipulo to. Inkuanto, "Siopamay malabay ya ontombuk ed siak, nakaukolan a lingwanan toy sikaton dili, sakbaten toy krus to, insan ontombuk ed siak.

35 Ta naandiay bilay so toon mangilaban na bilay to; balet nilaban so toon mangiter na bilay to makasengeg ed siak tan say Maung a Balita.

36 Antoy nagonggona na sakey a toon nakayaryan toy intiron mundo, no naandi lamlamang so bilay to?

37 Anggapoy nibayar na too a pamapawil toy bilay to!

38 Kanyan siopamay mangibaing ed siak tan saray salitak ed sayan panaon a makasalanan tan ag mamirbir ed Dios, sikato met so ibaing na Anak na Too, no onla dian ompawil a kataruk toy kagalangay Ama tan kaiba to ray masanton anghil."

Marcos 9

1 Inkuan ni nen Jesus ed sikara, "Tandaan yo ya! Walad sikayo ray ag ompatey anggad ag da nanengneng so Panariay Dios a napnoy pakayari."

2 Kasumpal na anem agew, intagar nen Jesus iran talo labat di Pedro, Santiago, tan Juan, insan tinmakdang ira ed atagey a palandey. Nen wadman ira, naimatunan da a naoman so nengneng nen Jesus.

3 Sinmilesileng tan pinmotipoti so kawes to; anggapoy pumepesak a makapapotiy kawes a singa poti to.

- ⁴ Insan anengneng na sarayan taloran disipulo si Elias tan si Moises a mitotongtong irad kinen Jesus.
- ⁵ Inkuanen Pedro ed kinen Jesus, "Maistro, maung a wadya itayo. Manggawa tayoy taloran ayaman: sakey so para sika, sakey so para si Moises, tan sakey so para si Elias."
- ⁶ Lapud baleg a takot da ra may taloran disipulo, ag amta nen Pedro so ibabaga to.
- ⁷ Walay lorem a linmesa tan tinarungan to ra. Insan walay bosis a nanlapud lorem a kuantu, "Sikato yay inararok ya Anak—dengel kayod sikato!"
- ⁸ Kabebekta linmingaw ira may disipulo ed kaliber-liber, et anggapo lay anengneng da no ag si Jesus labat.
- ⁹ Nen onlalasur iran nanlapud palandey, binilin ira nen Jesus ya ag dan balut ibabalita so anengneng da, anggad ag ni inmolid bilay so Anak na Too.
- ¹⁰ Inonur day bilin to, balet nantetepetan ira no antoy kabaliksan na kiolid bilay.
- ¹¹ Tinepet dad sikato, "Akin et ibabaga da ray iskriba a nakaukolan ya ononan onsabi ni diay Elias?"
- ¹² Inmebat ed sikara, "Tua ya ononan onsabiy Elias tan pasimbaloen ton amin iray bengatla. Balet akin et ibabagay Masanton Sulat a mapalaloy kairapan na Anak na Too tan nabalaw-balaw?"
- ¹³ Kuankod sikayo balet a wadya lay Elias, tan ginawa na totood sikatoy labalabay da onung na ibabagay Masanton Sulat nipaakar ed sikato."
- ¹⁴ Kasempet da, anengneng day amayamay a totoon akamokut ed saray disipulon atilak. Misasangsangan iray iskriba ed sarayan disipulo.
- ¹⁵ Kanengneng na saray totoo ed kinen Jesus, nikelawan ira. Inabet da, insan da imbano.
- ¹⁶ Tinepet nen Jesus ed sikara, "Antoy pisasangsangan yod sikara?"

- 17** Inmebat so sakey ed saramay akamokut, "Maistro, inyakar kod sikara yay anak kon laki lapud inaponay maoges ya ispiritu tan ag makasalita.
- 18** Kapag pasigien na ispiritu ya inmapon ed sikato, natumba tan mamboraboray songut to. Manngalngalatenget iray ngipen to, insan mampataker so intiron laman to. Kinerew kod saray disipulom a paekalen da so maoges ya ispiritu balet ag da nayarian."
- 19** Inkuanen Jesus ed sikara, "Agaylay ag yo panisiad Dios, sikayon totood sayan panaon! Anggad kapigan kasiy piolup-olup kod sikayo? Anggad kapigan kasiy pananos kod sikayo? Iyakar yo pa dia tay ogaw."
- 20** Inyasingger da sirin imay ogaw ed sikato. Kanengneng na maoges ya ispiritud kinen Jesus, pinatayegteg to may ogaw. Niparugsod dalin, insan nantolin-tolin tan nambora-boray songut to.
- 21** "Panoy kabayag lan inaponay ispiritun maoges?" tinepet nen Jesus ed ama na ogaw. "Nanlapu lad ogaw ni," ebat to may ama.
- 22** "Naynay ya ibontuk na ispiritun maoges ed apoy tan danum, ta labay ton pateyen. No walay nayarian mon gawaen, kasian tan tulongan mo kami!"
- 23** Inkuanen Jesus, "On, no sikan dili et nayarian mo! Siopamay manisia, nayarian ton gawaey amin a bengatla."
- 24** Inmebat a tampol na makmaksil imay ama na ogaw, "Manisia ak, balet kulang ni. Aruman mo pa!"
- 25** Nen anengneng nen Jesus a pinasia lay totoon ondarago, ingganggan tod ispiritun maoges, "Ispiritun managpaemel, iganggan kod sikan ekal kad satay ogaw, tan ag ka lan balut ompapawil ed sikato!"
- 26** Inmakis na ampaipait imay maoges ya ispiritu, tan pinatayegteg to may ogaw, insan inmekal. Nagmaliw a singa bangkay imay ogaw, kanyan inkuan da ray karaklan, "Inatey la!"
- 27** Balet inala nen Jesus imay ogaw ed lima tan inibaan ton binmangon, et inmalagey.

- 28 Nen linmoob si Jesus ed abung, maamut a tinepet na saray disipulo to, "Akin kasi et ag mi napaekal imay maoges ya ispiritu?"
- 29 Inmebat si Jesus ed sikara, "Saman a klasi na ispiritu, ag napapaway no ag dia labat ed panamegley na pikakasi."
- 30 Tinaynan da man a pasen tan dinmalan irad Galilea. Ag labay nen Jesus a nakabatan na totoo no iner so kawalaan to,
- 31 lapud ibabangat tod saray disipulo to, "Niawat so Anak na Too ed lima da ray totoon mamatey ed sikato, balet onolid bilay kayariy taloy agew."
- 32 Ag atalusan ya na saray disipulo to, balet antakot dan osisaen ed sikato.
- 33 Linma rad Capernaum. Nen wala rad loob na abung tinepet nen Jesus ed saray disipulo to, "Anto may pansasangsangan yod dalan?"
- 34 Ag ira inmesel, lapud say pansasangsangan da et no siopay manona ed sikara.
- 35 Inmirung si Jesus tan tinawag to ray labinduan disipulo, insan kuantod sikara, "Siopamay labay to so walad onaan, mampaonur tan manlingkur ed amin."
- 36 Tinawag toy sakey ya ogaw tan pinaalagey tod pegley da. Inampupo to tan kuantod saray labinduan disipulo,
- 37 "Siopamay mangawat ed sakey a singa sayan ogaw lapud siak awaten to ak; tan siopamay mangawat ed siak, aliwan siak labat lay awaten to, no ag ingen pati say angibakid siak."
- 38 Inkuanen Juan ed kinen Jesus, "Maistro, akanengneng kamiy sakey a toon mamapaekal na saray dimonyo ed ngaran mo. Binano mi, lapud ag kabyangan na olupan tayo."
- 39 Balet kuanen Jesus, "Ag yo babanoen, ta anggapoy toon manggaway milagrod ngaran ko, insan pansalitaan to ak a tampol na maoges.
- 40 Ta say ag onsumpad sikatayo, kaiba tayo.

41 Tandaan yo ya! Siopamay mamainom na danum ed sikayo lapud mananombuk kayo nen Cristo, walay awaten ton awaten a tumang to."

42 "Magmaung nin bitinay baleg a gilingan so beklew na sakey a too insan ibontuk ed dayat, nen say sikato so pansengegay pankasalanan na sakey ed sarayan ogogaw a manisiad siak.

43 Potut moy limam no sikatoy pansengegay pankasalanan mo. Magmaung nin onloob kad bilay a pokul so sakey a limam nen say duaray limam ya onlad impirno a kawalaay apoy ya ag balut naerep.

45 Potut moy salim no sikatoy pansengegay pankasalanan mo. Magmaung nin onla kad tawen a saksakey so salim, nen say nibantak kad impirnon nantopag so salim.

47 Sokit moy matam no sikatoy pansengegay pankasalanan mo, ta magmaung nin onloob kad Panariay Dios a bulag so sakey a matam nen say nibantak kad impirnon nantopag so matam.

48 Diman, 'ag ompatey iray bigis a mankibkib ed sikara, tan ag naerep a balut so apoy.'

49 "Ta say apoy linisan tan pasilengen toy balang sakey.

50 Maung so asin, balet no tinmabang la, panoy pakapangipawil na gendat a taway to? Magmaliw kayo komun a singa kipapasen na asin et, diad ontan, mareen so panoolup yo."

Marcos 10

1 Inmalis si Jesus nanlapud saman a pasen. Linmad lugar na Judea tan binmaliw ed Ilog na Jordan. Dinago lamet na dakerakel a totoo, tan binangatan to ra a singa gagawaen ton gendat.

2 Wala ray Pariseon sinmingger met ed kinen Jesus, ta labay da ya erelen ed salita to. "Ibagam ed sikami," tinepet da, "iyabuloy kasi na Ganggan ya isian na sakey a laki so asawa to?"

3 "Antoy ingganggan nen Moises ed sikayo?" tinepet nen Jesus ed sikara.

- ⁴ Inmebat ira, "Inyabuloy nen Moises a say laki nayarian ton isian so asawa to, kasumpal ton itday kasulatan na pansiyen."
- ⁵ Inkuanen Jesus ed sikara, "Anawet so puso yo, kanyan ingganggan nen Moises so ontan.
- ⁶ Balet nanlapud impamalsay Dios ed mundo nibaga, 'Pinalsay Dios so laki tan bii.
- ⁷ Sikato yay makasengeg a taynan na laki so ama tan ina to tan iyang toy asawa to,
- ⁸ et mankasakey iran dua.' Kanyan aliwa la ran duara, no ag ta saksakey la ran laman.
- ⁹ Ag nepeg sirin a siyanen na too so impankasakey na Dios."
- ¹⁰ Nen wala rad abung tinepet na saray disipulo ed kinen Jesus so nipaakar ed saya.
- ¹¹ Inkuantod sikara, "Say lakin mangisian ed asawa to tan mangasaway sananey mankasalanan ed asawa to, ta mikakaloguran.
- ¹² Mikaloguran met so biin mangisian na asawa to tan miasawad sananey."
- ¹³ Wala ray totoon angawit na ogogaw ed kinen Jesus, ta labay dan diwiten to ra yan ogogaw. Balet nampasnuk iray disipulo ed sarayan totoo.
- ¹⁴ Asanukay Jesus nen anengneng to yan ginawa da ray disipulo to tan kuantod sikara, "Paolyan yo ray ogogaw ya ondagod siak. Ag yo ra sesebelan, ta saray totoon singa sarayan ogogaw so makankien na Panariay Dios.
- ¹⁵ Tandaan yo ya! Siopamay ag onabuloy a pasakop ed Panariay Dios a singa sakey ya ogaw, ag balut makaloob ed Panariay Dios."
- ¹⁶ Insan to inaampupo ra may ogogaw, intatapew to ray lima tod sikara, tan binibindisionan to ra.
- ¹⁷ Nen onaalis lay Jesus, walay sakey a lakin mambabtik a linmad sikato. Tinmalimukor ed arap nen Jesus, insan tinepet to, "Maung a Maistro, antoy nepeg kon gawaen pian nagamuran koy bilay ya andi-anggaan?"

- 18** Inmebat si Jesus ed sikato, "Akin et tatawagen mo ak na maung? Anggapoy arum a maung no ag say Dios labat.
- 19** Amtam iray ganggan: 'Ag ka mamapatey; ag ka mikakaloguran; ag ka mantatakew; ag ka mantitila ed pantasim; ag ka mansasaol; igalang moy amam tan inam.'"
- 20** "Maistro," kuantu may laki, "nanlapud ogaw ak ni, oonuren ko la ra yan amin."
- 21** Maararon ninengneng nen Jesus, tan kuantod sikato, "Wala niy sakey a kakulangan mo. Laka, ta ilakom ya amin so kayaryan mo, insan mo iter ed saray mairap-bilay so panlakoan mo. Nawalaan kad satan na kayamanan ed tawen. Insan ka dia ompawil ya ontombuk ed siak."
- 22** Nen nadngel na samay laki yan balikas nen Jesus, abaliw so lupa to tan tinmaynan a maermen lapud agaylay inkayaman to.
- 23** Ninengneng nen Jesus iray walad kaliber-liber to tan kuantod saray disipulo to, "Mairap a tuloy ya onloob ed Panariay Dios iray mamayaman!"
- 24** Nikelawan iray disipulo ed sarayan balikas to. Inkuanen Jesus lamet, "Anak, talagan mairap so onloob ed Panariay Dios.
- 25** Mainomay niy kamilyon onloob ed abut na dagom nen say toon mayaman ya onloob ed Panariay Dios."
- 26** Nikelawan la ran maung ed saya, kanyan nantetepetan ira, "Siopay nayari a nilaban sirin ey?"
- 27** Ninengneng ira nen Jesus tan inmebat, "Ag ya nagawaan na too, balet nagawaan na Dios, ta say Dios nayaryan to a gawaen ya amin iray bengatla."
- 28** Nansalitay Pedro, "Ag mo lilingwanan a tinaynan miy amin a bengatla tan tinmombuk kamid sika."
- 29** "On," kuanen Jesus ed sikara, "tan tandaan yo ya: siopamay taynan toy abung, agagi, ina, ama, anak, dalin, lapud siak tan say Maung a Balita,

- 30 makaawat na maminlasus ed sayan bilay—saray abung, agagi, ina, anak, dalin—balet katekep day pamairap ed sikato. Tan diad biek a bilay makagamur na bilay ya andi-anggaan.
- 31 Balet amayamay iray makakaona natan a naonur, tan amayamay met iray nanaonur natan a makaona.”
- 32 Mamapaarap la ra natan ed Jerusalem tan walad onaay Jesus. Mankelaw iray disipulo tan natatakot iray arum a totoon manontombuk. Binukoran lamet nen Jesus ira may labinduan disipulo, insan to tinongtong iray nagawad sikato.
- 33 Inkuantod sikara, "Oonla itayod Jerusaelm a diman niawat so Anak na Too ed lima da ray manonan papari tan saray iskriba. Sintinsiaan da a pateyen, insan da ipalima ed saray Hintil.
- 34 Ludlureyen, luklukdaan, lewetleweten, tan pateyen da. Balet onolid bilay kasumpal na taloy agew.”
- 35 Inmasingger ed kinen Jesus ira di Santiago tan Juan ya anak nen Zebedeo. Inkuanda, "Maistro, pikasi mi pan iter moy kerewen mi.”
- 36 "Antoy labay yon gawaen ko para sikayo?" tinepet nen Jesus ed sikara.
- 37 Inmebat ira, "Iyabuloy mo pa komun ya onyorung kami ed nikawanan tan nikawigim, no onyorung ka lad trono na Panarian mo.”
- 38 Inkuanen Jesus ed sikara, "Ag yo amtay kekerewen yo. Nayarian yo kasiy oninom ed kupan nepeg kon inoman? Nayarian yo kasiy mampabinyag ed pampabinyagan ko?”
- 39 "Nayarian mi," ebat da. Inkuanen Jesus ed sikara, "Nayarian yoy oninom ed kupan inoman ko tan mampabinyag ed pampabinyagan ko,
- 40 balet andid limak so pampili no siopay onyorung ed nikawanan tan nikawigik. Onyorung iray angiganaan ed saratan a pasen.”
- 41 Nen nadngel ya na saray samploran disipulo, asanukan ira ed kinen Santiago tan si Juan.

⁴² Tinawag nen Jesus iran amin tan inkuan to, "Kabat yo a saray nipasen a manoley ed saray Hintil walay pakayari rad saray totoon ooleyan da, tan nagawa so labay da ray walay betang.

⁴³ Aliwan onya balet so nepeg a nagawad sikayo. Siopaman ed sikayo so labay toy mangipangulo, nepeg toy manlingkur ed sikayon amin.

⁴⁴ Tan siopaman ed sikayo so labay toy manona, nepeg a paaripen ed sikayo.

⁴⁵ Ta anggan say Anak na Too ag linma dian palingkuran, no ag ingen manlingkur tan mangisaklang na bilay to, a panondon ed saray amayamay a totoo."

⁴⁶ Sinmabiy Jesus ed Jerico a kaiba to ray disipulo to tan saray amayamay a totoo. Nen ontataynan la rad man, walay sakey a toon bulag a manngaray Bartimeo ya anak nen Timeo. Manyodyorung ed gilig na dalan a mipapayabol.

⁴⁷ Nen nadngel ton si Jesus a taga Nazaret so onlalabas, tinmawag na maksil, "Jesus, Anak nen David! Kasian mo ak!"

⁴⁸ Dakel iray amasnuk ed sikato tan imbaga ran mandeen, balet lalon tinmawag na maksil, "Anak nen David, kasian mo ak!"

⁴⁹ Tinmonday Jesus tan impatawag to. Kanyan tinawag da may bulag tan kuanda, "Pabiskeg moy linawam. Alagey ka, ta patatawag to ka."

⁵⁰ Inekal toy kolibemben to, biglan inmalagey, tan sinmingger ed kinen Jesus.

⁵¹ Tinepet nen Jesus ed sikato, "Antoy labay mon gawaen kon para sika?" Inmebat imay bulag, "Maistro, labay koy makanengneng."

⁵² Inkuanen Jesus, "Inmabig ka la, lapud pananisiam. Nayarian mo lay onla." Inmabig ed saman a bekta tan tinmombuk ed kinen Jesus.

Marcos 11

¹ Asingger la rad Jerusalem nen sinmabi rad alusadsar na Palandey na Kaoliba, diad saray baley na Betfage tan Betania. Pinaona nen Jesus iray duaran disipulo to,

- ² tan binilin to ra, "Laka yod ontombuk a bario. Kasabi yod man narumog yon tampol so asnon akasinger tan ag nin balut kinabayoan. Okbar yo tan awit yo dia.
- ³ No walay mantepet no akin et ookbaran yo ikuanyod sikato, 'Say Katawan nakaukolan to. Andi bali, ta paipawil to met la dian tampol.'"
- ⁴ Kanyan linma ra tan arumog day sakey ya asno ed dalan, ya akasinger ed puirta na sakey ya abung. Et nen ookbaran da may asno,
- ⁵ tinepet na saray totoon manalalagey diman, "Akin et ookabaran yo tan?"
- ⁶ Inmebat ira may disipulo, onung ed imbilin nen Jesus ed sikara, kanyan inabuloyan da ra.
- ⁷ Inyakar da may asno ed kinen Jesus, insapin da ray kolibemben da, insan kinmabayoy Jesus.
- ⁸ Saray dakel a totoo inyaaplag dad dalan iray kolibemben da. Saray arum nampopoter iray sangasangay kiew tan indadatak dad dalan.
- ⁹ Ineeyag da ray totoon walad onaan tan walad onur nen Jesus, "Hosanna! Bindisionan komuy Dios so onla dia ed ngaray Katawan!
- ¹⁰ Bindisionan komuy Dios so onsabin panarian nen David ya ama tayo! Nagalang komuy Dios a Sankatageyan!"
- ¹¹ Linmay Jesus ed Jerusalem tan linmoob ed Timplo. Ninengneng ton amin iray bengatlan wadman. Lapud onlalabi la, pinmaway tan linma ed Betania a kaiba to ray labinduan disipulo to.
- ¹² Kaimbwasan, nen manaakar iran nanlapud Betania, narasan si Jesus.
- ¹³ Diad ag arawi anengneng toy mabolubolung a kiew ya igos. Inmasingger a mananap na bunga, balet kabolubolung lapud aliwa nin panagbungay igos.
- ¹⁴ Inkuanen Jesus ed samay kiew ya igos, "Anggapo lan balut so mangay bungam!" Nadngel ya na saray disipulo to.

- ¹⁵ Kasabi rad Jerusalem linmoob si Jesus ed Timplo tan pinataynan to ray manlalako tan mansasaliw diman. Imbabalintuag to ray lamisaan da ray managsalat na kuarta tan saray yorungan da ray managlakoy malapati,
- ¹⁶ tan ag to inabuloyan ya ondalan ed loob na Timplo so siopaman a walay awit.
- ¹⁷ Insan imbangat tod saray totoo, "Nabasad Masanton Sulat a say Dios inkuento, 'Say abung ko natawag ya abung a panagpikasiyan na amin a katoowan.' Balet ginawa yon ayaman da ray matatakew!"
- ¹⁸ Sayan inkagawa nadngelan na saray manonan papari tan saray iskriba, kanyan ginapoan day mananap na pakapatey dad kinen Jesus. Antakot irad sikato lapud mankelaw iray totoo ed saray bangat to.
- ¹⁹ Nen labi la, pinmaway lamet a nanlapud siudad si Jesus tan saray disipulo to.
- ²⁰ Nen manaakar irad kabkabwasan na ontombuk ya agew, anengneng dan amagaan ya anggad lamut imay kiew ya igos.
- ²¹ Anunotan nen Pedro may agawa tan inkuento, "Katawan, nengneng mo, inatey imay igos ya insambam!"
- ²² Inmebat si Jesus ed sikara, "Tandaan yo ya! No manisia kayo ed Dios,
- ²³ nayarian yon ibagd sayan palandey, 'Alis kad tan, tabuy kad dayat,' et gawaen na Dios so ontan, no ag manduaruway puso yo tan manisia kayon nagawa.
- ²⁴ Kanyan kuankod sikayo ya antokaman a kerewen yod pikakasi yo, manisia kayo ya andi-saew a naawat yo et niiter ya amin ed sikayo.
- ²⁵ No onalagey kayon mampikasi, pirdona yo ray nankasalanan ed sikayo, pian pirdonaen met na Ama yon walad tawen iray kasalanan yo."
- ²⁷ Pinmawil ira lamet ed Jerusalem. Nen manaakar si Jesus ed loob na Timplo, inmasingger iray manonan papari, saray iskriba, tan saray mamatakken na baley.

- 28 Tinepet dad sikato, "Antoy pankatonungan mon manggawad saraya? Siopay angiter ed sika na pankatonungan a manggawad saraya?"
- 29 Inmebat si Jesus ed sikara, "Wala pa labat so tepeten kod sikayo. No ebatan yo ak, ibagak ed sikayo no antoy pankatonungan kon manggawad saraya.
- 30 Nanlapway pankatonungan nen Juan a maminyag: nanlapud Dios o nanlapud too?"
- 31 Nantetepetan ira, "Antoy iyebat tayo? No ibaga tayon nanlapud Dios, ikuantod sikatayo, 'Akin et ag yo sinisiay Juan?'
- 32 Balet no ibaga tayon nanlapud too..." (Antakot irad saray totoo, tan manisia ran amin a si Juan et propita.)
- 33 Kanyan inmebat irad kinen Jesus, "Ag mi amta." Inkuanen Jesus ed sikara, "Ag ko met sirin ibagad sikayo no antoy pankatonungan kon manggawad saraya."

Marcos 12

- 1 Insan nansalitay Jesus ed sikara diad panamegley na saray alimbawa. Inkuanto, "Walay sakey a toon nantanem na saray ubas. Inalar to tan nanggaway panagpespesay saray ubas. Amalagey met na atagey a panagbantayan. Impaasikaso tod saray kasamak, insan linma ed sananey a bansa.
- 2 Nen asabiy panaon a panagborbor na ubas, imbaki ton miapag ed saray kasamak so sakey ya aripen to.
- 3 Balet siningkat na saray kasamak imay aripen, pinepekpek da, insan da pinapawil a kalima-lima.
- 4 Angibaki may akanubas na sananey ya aripen to. Saray kasamak pinepekpek da ed olo, insan da pinapabaingan.
- 5 Angibaki ni lamet imay akanubas na sananey ya aripen to, tan natan pinatey la ya na saray kasamak to. Onya met so ginagawa na sarayan

kasamak ed saray arum nin imbaki to. Pinepekpek da ray pigara tan pinapatey da ray arum.

⁶ Wala niy sakey labat ya akeraan a nayaran ibaki to, salanti say inararo ton anak. Diad kaonuran sirin imbaki toy anak to tan inkuan to, 'Andi-saew a galangen day anak ko.'

⁷ Balet saramay kasamak nantotongtong ira tan kuanda, 'Nitan lay mananawir na kaubasan. Pateyen tayo, pian kayaryan ti lay kaubasan!'

⁸ Kanyan siningkat da may anak, pinatey da, insan da imbantak ed paway na kaubasan.

⁹ "Anto natay gawaen na akankiey kaubasan?" tinepet nen Jesus. "Onlan papatey to ra man a totoo, insan to ipaasikasoy kaubasan ed saray arum.

¹⁰ Ag yo ta ni abasa ed Masanton Sulat? 'Say baton impasen ya andi-kakanaan na saray karpintiro nagmaliw lamlamang a sankakanaan a bato.

¹¹ Ginawa ya na Katawan; makapakelkelaw a nengnengen!"

¹² Sinali na saray manonan Judio ya erelen si Jesus lapud atebek dan nipaakar ed sikaray sasalitaen to ed sayan alimbawa. Balet antakot irad saray karaklan, kanyan pinaolyan da la tan tinmaynan la ra.

¹³ Wala ray pigaran Pariseo tan pigaran totoo nen Herodes ya imbaki da ran mangerel ed kinen Jesus diad panamegley na pantepet da.

¹⁴ Inmasingger irad kinen Jesus tan kuanda, "Maistro, kabat min tua ya amin so ibabagam. Aliwan kan manangibiig, ta nampaparay pangipapasen mod amin a totoo. Ibabangat mo ray totoo no antoy linawa na Dios nipaakar ed sikara. Ibagam pad sikami, sumpad Ganggan kasi so pambayar na buis ed Impirador na Roma? Mambayar kamiy buis odino andi?"

¹⁵ Balet atebek nen Jesus so maoges a getma ra, kanyan kuantod sikara, "Akin et labay yo ak ya erelen? Itdan yo ak pa na sakey a kuarta ta nengnengen ko."

- 16** Initdan day sakey a kuarta, tan tinepet tod sikara, "Siopay akanlupa tan akanngaran na nitatak ed kuarta?" "Say Impirador," ebat da.
- 17** Kanyan si Jesus kuantu, "Iter yod Impirador so nabebetangay Impirador, tan iter yo met ed Dios so nabebetangay Dios." Kanyan mankelaw irad sikato.
- 18** Wala ray Saduseo a linmad kinen Jesus. (Sikara yay mangibabagan ag onolid bilay iray inatey.) Inkuandad kinen Jesus.
- 19** "Maistro, insulat nen Moises yan ganggan para sikami: 'No inatey so sakey a lakin anggapoy ilalak, nakaukolan ya asawaen na agi to may balo pian mananak ira para samay inatey.'
- 20** Wala nen saman iray pitoran sanaagi. Angasawa may pangulowan, balet inatey ya anggapoy ilalak.
- 21** Say kumadwad pangulowan inasawa to may balo na kuya to, balet inatey met ya anggapoy ilalak.
- 22** Ontan to met so agawad kumatlon agi tan pati saray arum ya agagi to. Inatey iran amin ya anggapoy ilalak. Diad kaonuran, inatey met imay bii.
- 23** Natan, diad iyolid bilay na saray inatey, siopay makanasawa ed samay bii, anta amin da ra may pitoran sanaagi et nambabalesan dan inasawa?"
- 24** Inmebat si Jesus ed sikara, "Nalilingo kayo! Amta yo no akin? Lapud ag yo amta so Masanton Sulat odino say pakayari na Dios.
- 25** Ta no onolid bilay iray inatey, ag la ra mangasawa tan miasawa, tan magmaliw iran singa saray anghil ed tawen.
- 26** Natan, nipaakar ed kiolid bilay: ag yo ta ni abasa ed libro nen Moises so nipaakar ed abeban kiew a napopoolan? Nisulat diman a say Dios kauntod kinen Moises, 'Siak so Dios nen Abraham, Dios nen Isaac, tan Dios nen Jacob.'
- 27** Say labay to yan ibaga et sikatoy Dios na saray mabilay, aliwan Dios na saray inatey. Alingo kayon talaga!"

- 28 Nadngel na sakey ya iskriba so sangsangan da. Naimano to a si Jesus et maung so ebat to ed saray Saduseo, kanyan inmasingger tan tinepet to, "Dinan so sankamanonan ganggan?"
- 29 Inmebat si Jesus, "Saya so sankamanona: 'Dengel mo, Israel! Say Katawan a Dios tayo et bukbukor to so Katawan.
- 30 Arom so Katawan a Dios mo ed intiron pusom, diad intiron kamarerwam, diad intiron kanunotan mo, tan diad intiron biskeg mo.'
- 31 Say kumadwa saya: 'Arom so kaparam a too a singa panangarom ed sikan dili.' Anggapo lay arum a ganggan a manona nen sarayan dua."
- 32 Samay iskriba kuantod kinen Jesus, "Duga tan, Maistro! Tua tay imbagam a saksakey so Dios, tan anggapo lay arum no ag sikato labat.
- 33 Kanyan say too nepeg ton aroen so Dios ed intiron puso to, tan diad intiron nunot to, tan diad intiron biskeg to. Nepeg to met ya aroen so kapara ton too a singa panangaro tod sikaton dili. Lalon maung ni ya, nen say pangibagat na ayayep a poolan ed altar tan say pangisaklang na arum ni ran bagat ed Dios."
- 34 Naimano nen Jesus so kakabatay ebat to, kanyan kuantod sikato, "Ag ka arawi ed Panarian na Dios." Kasumpal to ya, anggapo lay arum a makakpel a mantepet ed sikato.
- 35 Diad pambabangat nen Jesus ed Timplo, inkuinto, "Panoy pangibaga na saray iskriba a kabyangay boleg nen David so Cristo?
- 36 Pinuyanan na Ispiritu Santo si David a nankuan: 'Say Katawan inkuintod Katawan ko: Yorung ka ed nikawanan ko, anggad napasukok ed sika iray kalaban mo.'
- 37 Si David a dili tinawag to na Katawan so Cristo; panon sirin a sikatoy kabyangay boleg nen David?" Makaliliket iray karaklan a dinmengel ed kinen Jesus.

³⁸ Diad pambabangat to, inkuantod sikara, "Manalwar kayod saray iskriba a labalabay day akar-akar ya andokey so saloy na kawes da, tan igalgalang irad publiko.

³⁹ Labalabay dan pilien iray manonan yorungan ed saray sinagoga tan saray sankaabigan a pasen ed saray ponsia.

⁴⁰ Kakatkatan da ray balon bibii, insan andorokey so pampikasi ra a pandisimula rad gagawaen da. Lalon ambelat so dusa ra!"

⁴¹ Sanen inmirung si Jesus ed abay na panagpelagan ed Timplo, inimano to ray totoo a mangipepelag na kuarta. Dakel iray totoon mamayaman ya angipelag na anakabaleg a kantidad.

⁴² Nen inmasingger so sakey a balon bii, angipelag na duaran sinsilyo a mankantidad na dagdaiset.

⁴³ Tinawag to ray disipulo, tan kuantod sikara, "Kuankod sikayo a sayan mairap-bilay a balo et angipelag na dakel ni nen say impelag na siopaman ed sikaran amin.

⁴⁴ Ta amin da ray arum angipelag ira labat na nasosolukan da balet sayan bii, anggan mairap so bilay to, inter to lan amin so walan pambilay to."

Marcos 13

¹ Nen ompapaway lad Timplo si Jesus, inkuan na sakey ed saray disipulo to, "Maistro, nengneng mo! Agaylay dakep na saray paalagey tan saray baton inkakana ra!"

² Inkuanen Jesus ed sikato, "Nanenengneng mo ra yan anakabaleg a paalagey? Anggapoy anggan sakey a baton natilak ed pasen to, ta nageba ran amin."

³ Manyodyorong si Jesus ed Palandey na Kaolibaanan a kapetekay Timplo nen inmasingger irad sikato di Pedro, Santiago, Juan, tan Andres. Maamut dan tinepet,

- ⁴ "Kapigan so pakagawa da ra ya, tan antoy pakapatnagan ya asingger lan nagawa ra yan amin?"
- ⁵ Inkuanen Jesus ed sikara, "Manalwar kayo tan ag kayo palilingo ed siopaman.
- ⁶ Ta amayamay iray onsabi tan ikana ray ngaran ko ya ikuanda, 'Siak so Cristo!' tan dakel iray napalingo ra.
- ⁷ Makadngel kayo ray bakal diad asingger tan saray balitan nipaakar ed saray bakal diad arawi, balet ag kayo mapaga. Nakaukolan a nagawa ra ya, balet aliwa nin sikato yay anggaay mundo.
- ⁸ Manlalaban iray bansa; ontan da met iray nanarian. Wala ray onsabin yegyeg ed nandoroman pasen, tan wala ray onsabin eras. Balet saraya et gapo ra labat na kairapan, a singa onaan a pasakit na malokun.
- ⁹ "Manalwar kayo! Ta erelen da kayo tan akusaen da kayo ed korti. Leweten da kayo ed saray sinagoga; iyarap da kayo ed saray manoley tan arari nisesengeg ed siak, pian napaneknekan yod sikara so Maung a Balita.
- ¹⁰ Nakaukolan a nipulong ya onona so Maung a Balita ed saray katoowan ed amin a bansa.
- ¹¹ No erelen da kayo tan akusaen da kayod korti, ag kayo mapaga no antoy ibaga yo. Diad satan ya oras, ibaga yoy antokaman a niiter ed sikayo. Ta saray ibaga yo et manlapud Ispiritu Santo, aliwan diad sikayon dili.
- ¹² Saray totoo papatey da naani ray agagi ra. Ontan met so gawaen da ray atateng ed saray anak da. Saray anak labanan da ray atateng da tan papatey da ni ra.
- ¹³ Bosulen kayoy amin a katoowan lapud siak. Balet nilaban so toon mansiansia ya anggad kasamputan."
- ¹⁴ "Nanengneng yoy 'Makapataktakot a Managderal' ya akaalagey ed ag to kanepegan a pasen. (Paimano ed saray mambabasa: talusan yoy labay to yan

ibaga!) No onya lay nagawa, nakaukolan ya ombatik ed kapalandeyan iray taga Judea.

15 Say toon walad toktok na abung nakaukolan ya ag la manabalan onlasur tan mangalay bengatla ed dalem na abung to.

16 Say walad alog nakaukolan ya ag la onsempet a mangalay kawes to.

17 Diad saratan ya agew, agaylay panirap da ray malokun tan saray walay anak nin mansususol!

18 Mikasi kayod Dios ya ag nagawa ya komun ed panaoy ambetel!

19 Ta say baleg a kairapan ed saratan ya agew et ag balut mipara ed anggan anton kairapan, manlapud impamalsay Dios ed mundo ya anggad natan, tan ag met la naolit ya anggan kapigan.

20 Balet pinaraiset na Dios ira tan ya agew, pian nilaban iray totoon pinili to; ta no andi, anggapo komuy nilaban.

21 "Kanyan ag kayo manigsisia no walay mangikuan ed sikayo, 'Wadyay Cristo!' odino, 'Wadmay Cristo!'

22 Ta dakel iray tila-tilan Cristo tan tila-tilan propita ya onsabi. Manggawa ray tanda tan pakelaw pian napalingo ra, no nayari, iray totoon piniliy Dios.

23 Manasikaso kayo! Imbagak lad sikayo ra yan amin kasakbayan iran nagawa."

24 "Kasumpal na satan a kairapan, ombilonget so agew tan ag la onsinag so bulan.

25 Napelag iray bitewen a manlapud tawen, tan saray pakayarid liwang ag da natombuk so gendat a kinaoksuy da.

26 Insan nanengneng day Anak na Too a walad saray lorem tan onsasabin walay baleg a pakayari tan kagalangan.

27 Ibaki tod apatiran suyok na mundo ray anghil to tan, manlapud amin a pasey mundo, tiponen da iray totoon piniliy Dios."

- 28 "Aral yoy bangat a manlapud kiew ya igos. No onkolaney tan mambolung la ray sanga-sanga to, amta yon asingger lay tiagew.
- 29 Ontan met a no nanengneng yo la ra yan nagagawa, naamtaan yon asingger lay panaon. Ngalingali lan ongapo ingen.
- 30 Tandaan yo ya! Nagawa ra yan amin kasakbayan a naandi ray totood sayan panaon.
- 31 Naandipat so tawen tan dalin, balet ag balut naandipat iray salitak."
- 32 "Balet anggapoy mikabat no kapigan so isabi na sayan agew o oras. Ag kabat na anggan saray anghil ed tawen, ni say Anak. Say Ama labat so mikabat.
- 33 Manalwar tan manasikaso kayo, ta ag yo amta so isabi na sayan oras.
- 34 Miolibay ya ed sakey a toon mambiahi ed arawin pasen. Ipaasikaso toy abung to ed saray aripen to. Itdan toy balang sakey na kimey tan bilinen toy bantay ed puirta a manalagar lawas ed isabi to.
- 35 Sipaparaan kayo komun sirin, ta ag yo amtay isabi na akanabung. Nayaran onsabi no atapew ni so labi, o no pegley labi, o no palbangon, o no ngalingali lan ompaway so agew.
- 36 No onsabin bigla, ag to kayo komun nasabian ya akaogip.
- 37 No antoy ibabagak ed sikayo, ibabagak ed amin: Mamparaan kayo sirin lawas!"

Marcos 14

- 1 Duay agew labat la natan kasakbayan na Pista na Paskua tan pista na Tinapay ya Anggapoy Libadura. Saray manonan papari tan saray iskriba manaanap iray pankanawnawan mangerel a maamut ed kinen Jesus, insan da pateyen.
- 2 Balet inkuanda, "Ag tayo pateyen legan na pista, ta ag la pigan manggolo ray totoo."

- ³ Si Jesus walad abung nen Simon ya akating, diad Betania. Nen mangakan, inmasingger so sakey a biin sankaaawit toy botilyan alabastro a napnoy mabmablin pabalingit a ginawad puron nardo. Binetag toy sangab na botilya, insan to inkalbod olo nen Jesus imay pabalingit.
- ⁴ Asanukan iray arum a totoon wadman tan inkuandad sakey tan sakey, "Akin et dinarak yan pabalingit?
- ⁵ Inlako la komun na masoluk a talon lasus a dinario, insan inter ed saray mairap-bilay so nanlakoan!" Ontan lay impambalaw dad samay bii.
- ⁶ Balet inkuanen Jesus, "Paolyan yon bukor! Akin et balbalawen yo? Maabig tan marakep yan ginawa tod siak.
- ⁷ Ta kaiba yo lawas iray mairap-bilay tan nayarian yo ran tulongan ed anggan anton oras a labay yo. Balet ag yo ak lawas kaiba.
- ⁸ Ginawa na sayan bii so anggaay nayarian to. Kinalboan toy laman ko na pabalingit a pangiparaan na pangipompon ed siak.
- ⁹ Natan, tandaan yo ya! Inerman ed sankamundoan so pangipulongay Maung a Balita, nasalitay ginawa to yan bii a pakanudnunotan ed sikato."
- ¹⁰ Si Judas Iscariote, sakey ed saray labinduan disipulo, linmad saray manonan papari a mitongtong na nipaakar ed pangyawat tod kinen Jesus ed sikara.
- ¹¹ Makaliliket iran maung nen nadngel day imbaga nen Judas tan insipan dan itday kuarta. Kanyan ginapoan nen Judas so mananp na pankanawnawan mangyawat ed kinen Jesus.
- ¹² Diad ononan agew na Pistay Tinapay ya Anggapoy Libadura, a sikato met so panagpatey na saray kilaw a karniro ya onkanad Paskua, tinepet da ray disipulo ed kinen Jesus, "Iner so labay mon pangiparaanan miy panganan moy Paskua?"
- ¹³ Imbaki nen Jesus so duaran disipulo to tan binilin to ra, "Laka yod siudad. Naabet kid may sakey a lakin sankasakbat toy samboyug a danum.

- 14 Tombuk yod looban ton abung. Insan ikuanayod akanabung a patetepet na Maistro: 'Iner so kawalaay kuarton panganan ko tan saray disipulok na Pandem na Paskua?'
- 15 Ito ro tod satan so sakey a maawang a kuarto ed tagey, a wala la ray ikanan kagawaan ya akaparaan. Iparaan yod may pandeman tayo."
- 16 Pinmikal ira may disipulo, linma rad siudad, tan amin ira may imbaga nen Jesus ed sikara arumog da. Kanyan imparaan day Pandem na Paskua.
- 17 Nen labi la, sinmabiy Jesus tan saray labinduan disipulo to.
- 18 Nen wala rad lamisaan a mangakan, inkuanen Jesus, "Kuankod sikayo: sakey ed sikayo ran karongok natan so mantraidor ed siak."
- 19 Agoloy kalakal da ray may disipulo kanyan nansosoblay iran nantepet, "Siak kasi, Katawan?"
- 20 Inmebat si Jesus, "Sakey ed sikayon labindua, say kabansag kon mangisawsaw na tinapay ed aralem a plato.
- 21 Ompatey so Anak na Too, onung na ibabagay Masanton Sulat, balet kaskasian so toon mantraidor ed Anak na Too! Magmaung ni komun ya ag la nianak!"
- 22 Nen peles dan mangakan, angalay tinapay si Jesus. Kasumpal ton akisalamat ed Dios, pinipisag to, insan to inter ed saray disipulo to tan kuantu, "Ala yo ya; sikato yay laman ko."
- 23 Insan inala toy kupa, tan kasumpal ton akisalamat ed Dios, inter tod sikara. Inminom ira ya amin.
- 24 Inkuanen Jesus ed sikara, "Sikato yay dalak a mamaneke nek ed impisipanay Dios, say dalak ya onterter para saray amayamay a totoo.
- 25 Kuankod sikayo ya ag ak la oninom na sayan tabul na ubas, anggad agew na iyyinom ko na balon tabul na ubas ed Panariay Dios."
- 26 Anganta ray sakey ya imno, insan ira linma ed Palandey na Kaolibaan.

- 27 Inkuanen Jesus ed sikara, "Ibatikan tan taynan yo ak ya amin, ta ibabagay Masanton Sulat, 'Pateyen na Dios so pumapastol et nataytayak iray karniro.'
- 28 Balet kayari na iyolik ed bilay, onaan ta kayon onlad Galilea."
- 29 Inkuanen Pedro ed sikato, "Anggan taynan da kan amin, ag ta kan balut taynan!"
- 30 Inmebat si Jesus, "Tandaan mo ya! Kasakbayay pidwan ikukaok na lalung ed sayan labi, mamitlon ibagam ya ag mo ak kabat."
- 31 Lalon makmakpel ya inmebat si Pedro, "Ag kon balut ibagan ag ta ka kabat, anggan kaiba ta kan pateyen da!" Onya met so imbaga na amin da ray arum a disipulo.
- 32 Linma rad pasen a manngaray Getsemani. Inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Yorung kayo dia, legan kon mampikasi."
- 33 Intagar to ra balet di Pedro, Santiago, tan Juan. Insan agunigon a maung tan apagaan
- 34 tan kuantod sikara, "Agaylay ermen ko tan ngalngalik la ipatey. Dia kayo tan mampuyat kayo."
- 35 Kaarawi toy daiset, dinmakmomod dalin tan nampikasi a no nayari ag la komun onsabid sikatoy oras na kairapan.
- 36 Inkuanto, "Ama, O Ama! Nayarian mon gawaey amin a bengatla. Ipaliis mo pad siak yan kupay kairapan. Balet aliwan say linawak, no ag ingen say linawam, so nasumpal."
- 37 Pinawil to ra may taloran disipulo, tan asabian to ran akaogip. Inkuantod kinen Pedro, "Akaogip ka, Simon? Ag mo ta nayariay mampuyat na saksakey oras?
- 38 Mampuyat tan mampikasi kayo, pian ag kayo napelag ed tukso. Sipaparaan so ispiritu, balet makapoy so laman."
- 39 Inmarawi lamet a nampikasi, tan inolit to may kerew to.

- ⁴⁰ Pinawil to lamet iray disipulo to tan asabian to ran akaogip, ta mapalaloy pakakaogip da. Ag da amtay iyebat dad sikato.
- ⁴¹ Diad pitlon impawil to inkuantod sikara, "Akaogip tan mamapainawa kayo nin anggad natan? Duga la tan! Sinmabi lay oras a niawat so Anak na Too ed lima da ray makasalanan.
- ⁴² Bangon kayo, ta onla itayo la. Nengneng yo, wadya lay toon mantraidor ed siak!"
- ⁴³ Mansasalita niy Jesus nen sinmabi si Judas a, sakey ed saray labinduan disipulo. Kaiba to ray totoon sankaaawit da ray ispada tan saray pekpek. Sarayan totoo imbaki na saray manonan papari, saray iskriba, tan saray mamatakken na baley.
- ⁴⁴ Samay traidor initdan to ray kakaiba to na pakabirbiran da: "Say anguban ko sikato man so aanapen yo. Erel yo tan no awiten yo, bantayan yon maung."
- ⁴⁵ Kasabi nen Judas, dinago ton tampol si Jesus tan inkuento, "Maistro!" insan to inanguban.
- ⁴⁶ Kanyan inerel day Jesus tan binembenan day malet.
- ⁴⁷ Balet walay sakey ed saray manalalagey diman ya inoyus toy ispada to tan sinigbat toy aripen na Pangulon Pari, et apingolan.
- ⁴⁸ Inkuanen Jesus ed sikara, "Akin et sankaaawit yo ray ispada tan saray pekpek a mangerel ed siak? Tulisan ak sirin?
- ⁴⁹ Inagew-agew ak a nambabangat ed Timplo tan wadman kayo met, balet ag yo ak inerel Balet nakaukolan a nasumpal so ibabagay Masanton Sulat."
- ⁵⁰ Nagsibatik ya amin iray disipulo tan tinaynan day Jesus.
- ⁵¹ Sakey a balolakin akakolibemben labat na oles so tinmombuk ed kinen Jesus. Siningkat na saray totoo
- ⁵² balet akaokpus, insan binmatik a labus-lakseb ta atilak to la may kolibemben to.

- 53 Inyakar day Jesus ed abung na Pangulon Pari, a nantitiponan da ray manonan papari, saray mamatakken na baley, tan saray iskriba.
- 54 Tinmombuk si Pedro ed kinen Jesus, balet walad bandad arawi. Tinmuloy ya anggad solar na Pangulon Pari, inmirung diman a kaiba to ray guardia, tan akidandang.
- 55 Ginawa na saray manonan papari tan amin a kabyangay Sanidrin so anggaay nayarian da a mananap na ipakasalanan dad kinen Jesus, pian napapatey da. Balet anggapoy narumog da.
- 56 Dakel iray tasin nantila sumpad kinen Jesus, balet ag nantutukoyay salita ra.
- 57 Insan wala ray inmalagey a nantila sumpad kinen Jesus.
- 58 "Nadngel min inkuan to, 'Gebaen ko yan Timplo a ginaway too, insan kayariy taloy agew mangipaalagey ak na sananey ya aliwan ginaway too.'" " "
- 59 Balet anggan sikara ag da napantutukoyay salita ra.
- 60 Inmalagey so Pangulon Pari ed arap dan amin, tan tinepet tod kinen Jesus, "Anggapoy iyebat mod sayan ipapakasalanan dad sika?"
- 61 Balet mareereen si Jesus tan ag balut inmesel. Tinepet lamet na Pangulon Pari ed kinen Jesus, "Sika so Cristo ya Anak na Galgalangen a Dios?"
- 62 Inmebat si Jesus, "On, siak, tan nanengneng yoy Anak na Too ya akayorung ed nikawanay Dios a Makapanyarin-amin. Nanengneng yo met naani ya onsasabin walad saray lorem na tawen!"
- 63 Pinilat na Pangulon Pari so kawes to tan inkuan to, "Ag tayo la nakaukolay arum ni ran tasi!"
- 64 Nadngel yoy kaogsay salita ton sumpad Dios! Antoy kuanyo?" Nankakasakeyan dan amin a si Jesus et nepeg a pateyen.
- 65 Ginapoan na saray arum a nilulukdaan si Jesus tan pinerengan da. Kinakabil da ran kuanda, "Ibagam pa no siopay angabil ed sika?" Inala na saray guardia, insan da met tinatampal.

⁶⁶ Wadman niy Pedro ed solar nen sinmabi so bii a sakey ed saray katulong na Pangulon Pari.

⁶⁷ Nen anengneng toy Pedro a mandarangdang, kinonineng ton maung tan kuantu, "Kaiba ka met nen Jesus a taga Nazaret."

⁶⁸ Balet imbori nen Pedro tan inkuantu, "Ag ko amta...ag ko natatalusan itay ibabagam!" Insan linmad puirtay solar. Diad saman a bekta kinmukaok so sakey a lalung.

⁶⁹ Anengneng lamet na samay biin igaganggan tan kuantu ed saray wadman, "Sayan too sakey ed sikara!"

⁷⁰ Balet imbori lamet nen Pedro. Ag abayag, inkuan lamet na saramay wadman ed kinen Pedro, "Ag mo nibori a sakey kad sikara, lapud taga ka met Galilea."

⁷¹ Balet nansamba lay Pedro a kuantu, "Nitay Dios, anggan duasen to ak no mantitila ak! Tua ya ag ko kabat itay toon ibabaga yod siak!"

⁷² Diad saman a bekta, kinmukaok lamet so lalung. Insan anunotan nen Pedro may sinalita nen Jesus ed sikato, "Kasakbayan a pidwan ikukaok na lalung, ibori mo ak a mamitlo!" Inmakis na ampaipait si Pedro.

Marcos 15

¹ Kasabiy kabwasan, nantitipon a namplano ray manonan papari, saray mamatakken na baley, saray iskriba, tan saray arum ni ran kabyangay Sanidrin. Binalur day Jesus, insan da inyakar ed kinen Pilato.

² Tinepet nen Pilato ed kinen Jesus, "Sikay ari da ray Judio?" Inmebat si Jesus, "Sika lan dili so mangibabaga."

³ Amayamay iray ipapakasalanan na saray manonan papari ed kinen Jesus,

⁴ kanyan tinepet nen Pilato lamet, "Akin et ag ka onebat? Nadngel moy ontan lan karakel na ipapakasalanan dad sika!"

⁵ Ag lan balut inmebat si Jesus, kanyan agaylay pankelaw nen Pilato.

- ⁶ Kapag Pista na Paskua, mangibolus si Pilato na siopaman a prison kerewey karaklan.
- ⁷ Diad saman a panaon walay sakey a lakin manngaray Barabbas a walad prisowan. Kaiba to ray totoon akapatey nen walay golon sumpad gobirno.
- ⁸ Nen nantitipon sirin iray totoo tan kinerew dad kinen Pilato ya ibolus toy sakey a priso,
- ⁹ tinepet tod sikara, "Labay yon ibolus kod sikayoy ari da ray Judio?"
- ¹⁰ Ta kabkabat nen Pilato ya inyawat na saray manonan papari si Jesus ed sikato, lapud pakakaibeg da.
- ¹¹ Balet saray manonan papari sinogsogan da ray totoo a kerewen dad kinen Pilato ya ibolus toy Barabbas, aliwan si Jesus.
- ¹² Tinepet lamet nen Pilato ed saray totoo, "Anto sirin so gawaen kod sayay toon tatawagen yoy ari da ray Judio?"
- ¹³ Ineyag dad sikato, "Ipasak mod krus!"
- ¹⁴ "Akin, antoy ginawa ton maoges?" tinepet nen Pilato. Lalon inkasikasil dan ineyag, "Ipasak mod krus!"
- ¹⁵ Labay nen Pilato a paliketen iray totoo, kanyan imbolus tod sikara si Barabbas. Impapasiplatan toy Jesus, tan inyawat ton ipasak ed krus.
- ¹⁶ Si Jesus inyakar na saray sondalo ed dalem na palasioy gobirnadador, tan tinawag da ray arum a kakaiba rad batalyon.
- ¹⁷ Sinolungan day Jesus na granatin kawes, nanliken iray sangasangan masabit tan ginawa ran singa korona, insan da inyan ed olo to.
- ¹⁸ Inggagalang dad satan a kuanda, "Andokey komun so bilay na Ari da ray Judio!"
- ¹⁹ Pinapaspas day olo to tan nilulukdaan da, insan ira nantatalimukor a mangigalang ed sikato.

- ²⁰ Kasumpal dan niludlurey, nilakseb da may granatin inkawes dad sikato tan insolung da may dilin kawes to. Insan da impaway ya ipasak ed krus.
- ²¹ Nabet dad dalan so sakey a lakin manngaray Simon, a nanlapud bario ya oonlad siudad, tan pinasoot dan impasakbat ed sikatoy krus nen Jesus. Si Simon taga Cirene tan ama di Alejandro tan Rufo.
- ²² Inyakar day Jesus ed pasen a manngaray Golgota a kabaliksan toy "Pasen na Lapis-lapis na Olo."
- ²³ Initdan dad may Jesus na alak a nilaukay mira, balet ag to ininom.
- ²⁴ Impasak dad krus, tan inapag da ray kawes to kayari ran nampapalaranan, pian naamtaan da no dinay betang na sakey tan sakey ed sikara.
- ²⁵ Alas nuibid kabwasan nen impasak dad krus.
- ²⁶ Nisulat so impakasalanan dad sikato: "Say Ari da ray Judio."
- ²⁷ Insan da impasak a kaiba nen Jesus so duaran tulisan ed sansakey a krus, diad nikawanan tan nikawigi to.
- ²⁹ Si Jesus pineyeng-peyengan tan pinapabaingan na saray totoon onlalabas: "Aha, aliwa tan sika may maneral na Timplo, insan mo ipaalagey ed loob na taloy agew?"
- ³⁰ Epas kad tan ed krus tan ilaban moy laman mon dili!"
- ³¹ Onton met, niludlurey na saray manonan papari tan saray iskriba. Inkuandad sakey tan sakey, "Inlaban to ray arum, balet ag to nilaban so laman ton dili!
- ³² Onepas pa natan ed krus so Cristo ya ari na Israel, pian nanengneng mi tan panisiaan mi la!" Niludlurey met na saramay duaran nipasak ed krus, a singa sikato.
- ³³ Nanlapud alas dosi ed kaagewan, say intiron dalin binnilonget ed loob na taloy oras.
- ³⁴ Diad alas tris, inmeyag si Jesus na makmaksil, "Eloi, Eloi, lema sabachthani?" a labay ton ibaga, "Dios ko, Dios ko, akin et inkaindan mo ak?"

³⁵ Nadngel ya na saray arum a wadman tan inkuanda, "Dengel yo, tatawagen toy Elias!"

³⁶ Batik so sakey ed sikara tan angalay ispongha. Impasepsep tod anakseng ya alak, insan to inyan ed ngoroy tiken. Impasopsop tod kinen Jesus tan kuantu, "Alagar kayo! Nengnengen tayo pa no onsabiy Elias a mangyepas ed sikato ed krus!"

³⁷ Inmeyag na maksil si Jesus, insan inatey.

³⁸ Diad saman a bekta, apaldua so kurtina ed Timplo, manlapud tagey ya anggad saloy.

³⁹ Naimatunan na samay sondalon kapitan a manaalagey ed arap na krus no panon so ineyag tan impatey nen Jesus. "Tuan Anak na Dios yan too!" inkuanto.

⁴⁰ Wala ray pigaran bibii a walad bandad arawi ya onnenengneng ed nagagawa. Wadman met ira di Salome, Maria Magdalena, tan sakey nin Maria ya ina nen Jose tan si Santiago a yogtan to.

⁴¹ Nanlapu lad Galilea, ontotombuk la ra yan bibii ed kinen Jesus tan manlilingkur irad sikato. Wadman met iray dakel a bibii a kaiba nen Jesus a linmad Jerusalem.

⁴² Onlalabi la nen sinmabiy Jose a taga Arimatea. Sikatoy sakey ed saray gagalangen a kabyangay Sanidrin, tan mampipilalek ed isabi na Panariay Dios. Agew ed saman a Panagparaan (salanti say agew a kasakbayan na Agew na Panagpainawa), kanyan linman mataletalek si Jose ed kinen Pilato tan kinerew ton alaen so bangkay nen Jesus.

⁴³ Onlalabi la nen sinmabiy Jose a taga Arimatea. Sikatoy sakey ed saray gagalangen a kabyangay Sanidrin, tan mampipilalek ed isabi na Panariay Dios. Agew ed saman a Panagparaan (salanti say agew a kasakbayan na Agew na Panagpainawa), kanyan linman mataletalek si Jose ed kinen Pilato tan kinerew ton alaen so bangkay nen Jesus.

⁴⁴ Nikelawan si Pilato nen nadngelan to ya inatey lay Jesus. Pinatawag to may kapitan da ray sondalo tan tinepet to no tuan inatey lay Jesus.

⁴⁵ Nen nadngel toy paneknek na kapitan a talagan inatey lay Jesus, inyabuloy to ya alaen nen Jose so bangkay.

⁴⁶ Analiw si Jose na abel a sida. Nen niepas to lay bangkay nen Jesus, binalkut tod samay abel, insan insorub tod lobuk ya inongib ed baton-dampay. Kasumpal to ya, angitolin na baton baleg ya insara tod puirtay lobuk.

⁴⁷ Ombabantay si Maria Magdalena tan si Maria ya ina nen Jose, kanyan anengneng day angipomponan ed kinen Jesus.

Marcos 16

¹ Asumpal lay Agew na Panagpainawa. Si Maria Magdalena, si Maria ya ina nen Santiago, tan si Salome, analiw iray pabalingit ya ipoyuk dad bangkay nen Jesus.

² Diad kabkabwasay Simba, nen ompapaway lay agew, linma rad pantion.

³ Nen wala rad dalan, inkuandad sakey tan sakey, "Siopa kasi so napikasian tayon mangitolin na baton akasara ed sangab na pantion?"

⁴ (Agaylay kabaleg to may bato.) Balet nen ontangwa ra anengneng dan nitolin la.

⁵ Nen linmoob irad pantion, nikelawan ira nen anengneng day sakey a balolakin akaampoti a manyodyorung ed nikawanan.

⁶ Inkuanto, "Ag kayo mankelaw. Aanapen yoy Jesus a taga Nazaret a nipasak ed krus, anto? Andi dia, ta inmoli lad bilay. Nengneng yoy angiparokulan dad sikato.

⁷ Laka yod kinen Pedro tan saray arum a disipulo tan ikuanyo: 'Onona nen sikayo si Jesus ya onlad Galilea tan diman yo nanengneng, onung na imbaga tod sikayo!'"

⁸ Kanyan pinmaway tan batik ira lapud mapalaloy takot tan pankelaw da. Anggapon balut so imbagbaga rad arum, ta natatakot ira.

[⁹ Linma ra may bibii ed kinen Pedro tan saray kakaaro to. Diad antikey a panangibaga, imbalita ray amin a nibagad sikara.

¹⁰ Kasumpal to ya, inkayat nen Jesus a dili ed amin a sokung na mundo, diad panamegley da ray disipulo to, so masanto tan mabilay lawas a balita na andi-anggaan a kilalaban.]

¹¹ Nen nadngel dan imbaga ton mabilay si Jesus tan anengneng to, ag da sinisia.

¹² Kasumpal to ya, pinmanengneng si Jesus diad nidoman nengneng ed saray duaran disipulo nen wala rad dalan a mamaarap ed bario.

¹³ Pinmawil ira tan imbaga rad arum a kakaiba ra, balet ag da ra sinisia.

¹⁴ Kasumpal to ya, pinmanengneng si Jesus ed saray labinsakey a disipulo legan dan mangakan. Nampasnukan to ra, lapud anawet so puso ra tan ag ira anisia ed saramay akanengneng ed sikato ya inmoli lad bilay.

¹⁵ Inkuantod sikara, "Laka kayod intiron mundo tan ipulong yoy Maung a Balita ed amin a pinalsa.

¹⁶ Siopamay manisia tan nabinyagan, nilaban; siopamay ag manisia, nadusa.

¹⁷ Saray mananisia naitdan ira na saray tanda na pakayari: papawayen da ray dimonyo ed ngaran ko; mansalita ray nandoroman salita;

¹⁸ no mamemben iray oleg tan no oninom iray samal anggapoy maoges a nagawad sikara; tan onabig iray mansasakit a pangitapewan da ray lima ra."

¹⁹ Kasumpal ya akisalitay Katawan a Jesus ed sikara, niatagey ed tawen tan inmirung ed nikawanan na Dios.

²⁰ Linma sirin a nampupulong ed amin a pasen iray disipulo. Tinulongan iray Katawan ed sayan kimey da. Initdan to ray pakayari a manggaway milagro a pamaneknek ton katwaan so salita ya impupulong da.]

Lucas

Lucas 1

- 1 Kagalgalang kon Teofilo: Amayamay la ray nanoksuy tan nansulat na nipaakar ed saray bengatlan agawgawad pegley mi.
- 2 Insulat da ray imbabalitad sikami na saray akakkaimatun nanlapud gapo ed sarayan agawgawa tan nampupulong na salitay Dios.
- 3 Kasumpal kon inaral a maung yan agawgawa nanlapud inggapo ra, ninunot kon maabig ya isulat ko ran maoksuy para sika.
- 4 Gawaen ko ya sirin, pian naamtaan moy katwaan da ray imbabangat dad sika.
- 5 Nen si Herodes so ari na Judea, walay sakey a parin manngaray Zacarias, a kabyangay olup na paparin ipapangulo nen Abias. Say asawa nen Zacarias et si Elizabet, a kabyangay kailalakan nen Aaron.
- 6 Matonung so pambibilay dan dua ed arap na Dios, tan diad panusumpal dan amiy ganggan tan bilin to, anggapoy pakabalawan ed sikara.
- 7 Anggapoy anak da, ta lepes si Elizabet; insan sakey ni, mataktakken la ran dua.
- 8 Aminsan ya agew, si Zacarias manlilingkur a sakey a pari ed arap na Dios, ta asabi lay liber na kawalaan ton olup na papari.
- 9 Onung ed kaogaliyan a totombuken na saray papari, nambibinagut ira. Si Zacarias so apalaran a mampool na insinso altar, kanyan linmoob ed Timplo Katawan.
- 10 Saray totoo balet, wala rad paway na Timplo tan mampipikasi ra nen oras na panagpool na insinso.
- 11 Pinmayawar ed sikatoy sakey ya anghil na Katawan a manalalagey ed nikawanan na altar a panagpoolay insinso.
- 12 Nikelawan si Zacarias tan ataktakot nen anengneng to may anghil.

- 13** Inkuan to may anghil, "Ag ka natatakot, Zacarias, ta dinengel na Dios so pikakasim! Si Elizabet ya asawam et mananak na sakey a laki. Juan so pangngaran mod sikato.
- 14** Agaylay panliket tan panggayagam, tan agaylay panliket na amayamay a totoo ed kianak to!
- 15** Ta magmaliw a matalonggaring yan too ed arap na Dios. Ag oninom na alak o antokaman a makabuek. Napano la na Ispiritu Santo ya anggan wala nid eges nen ina to.
- 16** Dakel iray totoo taga Israel a papawilen tod Katawan a Dios da.
- 17** Onlan onona nen say Katawan, tan nawalan na singa pakayari tan ispiritu nen propita Elias. Papawilen toy panaarowan da ray ama tan anak. Papawilen to met ed dalan da ray matonung iray totoo bangar. Diad ontan, iparaan to ray totoo a mangawat ed Katawan."
- 18** Inkuanen Zacarias ed samay anghil, "Panon ko a naamtaan a nagawa yan tua, anta masikesiken ak la tan akolakolaw met lay asawak?"
- 19** Inmebat may anghil, "Siak si Gabriel a manalalagey ed arap na Dios. Imbaki to ak a mangibagad sika yan maung a salita.
- 20** Manlapud natan naemel ka tan ag ka makasalita, anggad pakagawa na sayan imbagak, lapud ag mo panisiaan ya ontua ray imbagak ed sika no nasabiy niganan agew."
- 21** Leleg to ya, aalagaren na totoo si Zacarias. Mankelaw ira no akin et agaylay bayag tod dalem na Timplo.
- 22** Nen ompaway ag to la makasalita, kanyan naamtaan dan walay pinmayawar ed sikato diad dalem na Timplo. Ag makasalitan balut, kanyan sinisinyasan to labat iray totoo.
- 23** Nen asumpal lay liber nen Zacarias a manlingkur ed Timplo, sinmempet la.
- 24** Ag abayag, nanlokun a tua si asawa ton Elizabet tan limay bulan ya ag inmalis ed abung.

- 25 Inkuanto, "Tinulongan ak natan na Katawan. Inekal toy kababaingan kod saray totoo!"
- 26 Diad kumanem a bulan na lokun nen Elizabet, imbakiy Dios si anghil Gabriel ed Nazaret, sakey a baley ed Galilea,
- 27 ta walay paibaga tod sakey a marikit a manngaray Maria. Akisipanan la yan marikit a miasawad kinen Jose a kabyangay boleg nen Ari David.
- 28 Kasabi to may anghil ed kinen Maria inkuanto, "Manggayaga ka, ta pinalaboan kay Dios! Say Katawan walad sika!"
- 29 Agoloy kanunotan nen Maria ed sayan imbalikas to may anghil tan inisisip to no antoy labay ton ibaga.
- 30 Inkuan na anghil, "Ag ka natatakot, Maria, ta pinalaboan kay Dios.
- 31 Manlokun tan mananak kay sakey a laki, tan Jesus so pangingaran mod sikato.
- 32 Magmaliw a matalonggaring yan laki tan natawag ya Anak na Sankatageyan a Dios. Say Dios a Katawan pagmaliwen ton sakey ya ari, a singa si David a laki ton.
- 33 Manarin andi-anggaan ed saray kabyangay boleg nen Jacob, tan anggapoy anggaan so panarian to!"
- 34 Inkuanen Maria ed samay anghil, "Panon yan nagawa, anta sakey ak a birhin?"
- 35 "Onlad sikay Ispiritu Santo," ebat na anghil, "tan tarungan kay pakapanyariy Sankatageyan a Dios. Kanyan natawag ya Anak na Dios so masanton ogaw ya iyanak mo.
- 36 Nanunotan moy kanayon mon Elizabet? Lepes tan akolaw la, balet kumanem bulan to lan malokun natan.
- 37 Anggapoy ag nagawaan na Dios."
- 38 Inmebat si Maria, "Aripen ak na Katawan. Nagawad siak komun itay ibabagam." Insan linma la may anghil.

- 39 Ag abayag, maganat a linmay Maria ed sakey a nipokdul a baley na Judea.
- 40 Kasabi tod abung nen Zacarias, inggalang toy Elizabet.
- 41 Nen nadngel nen Elizabet imay impangigalang nen Maria, ginmalaw so ogaw ed eges to. Napnoy Ispiritu Santo si Elizabet
- 42 tan inkuantod maksil a bosis, "Sikay sankaliketan ed amin da ray bibii! Maliket met so ogaw ya iyanak mo!
- 43 Siopa ak a bisitaey ina na Katawan ko?
- 44 Ta kadngel koy impangigalang mod siak, ginmalaw yay ogaw ed eges ko diad liket to.
- 45 Agaylay liket mo, ta manisia kan nasumpal so impaibagad sikay Katawan!"
- 46 Inkuanen Maria: "Itanduroy pusok so Katawan,
- 47 tan manliket so ispirituk lapud Dios a Manangilaban ko,
- 48 ta anunotan to ak a magter ya aripen to! Manlapud natan, tawagen ak a maliket na amin da ray katoowan,
- 49 lapud saray makapakelaw a bengatlan ginaway Makapanyarin Dios ed siak. Masanto so ngaran to:
- 50 ipanengneng toy panangasi to ed amin da ray mangigagalang ed sikato, manlapud sakey a kailalakan ya anggad ontombuk iran kailalakan.
- 51 Impakana toy biskeg da ray taklay to, binuybuyak to ray mapaatagey tan saray getma ra.
- 52 Tinumba to ray makapanyarin ari ed trono ra, tan intanduro to ray mapaabeba.
- 53 Pinesel to na maung a bengabengatla iray narasan, tan pinataynan ton kalima-lima iray mamayaman.
- 54 Sinumpal toy insipan tod saray lalaki tayo, diad impanulong tod aripen ton Israel;
- 55 anunotan ton kinasian ya anggad angga si Abraham tan saray anak to!"

- 56 Akiyam a taloy bulan si Maria ed kinen Elizabet, insan la sinmempet ed abung.
- 57 Sinmabi lay oras na pananak nen Elizabet, tan inyanak toy sakey a laki.
- 58 Abalitaan da ray kakaabay tan kakanayon to so baleg a panangasi na Katawan ed sikato, kanyan akiliket irad sikato.
- 59 Nen waloy agew to la may ogaw, dinmago ray totoon manegat ed sikato. Zacarias komuy pangingaran dad sikato pian iboloy dad kinen ama to,
- 60 balet inkuanen ina to, "Andi! Juan so pangingaran ed sikato."
- 61 "Balet anggapoy anggan sakey a kanayon mo a manngaray onya!" inkuanda.
- 62 Sininyasan dad satay Zacarias, ta tinepet da no antoy labay ton ngaran na anak to.
- 63 Kinmerew si Zacarias na pansulatan to, tan insulat to: "Juan so ngaran to!" Mankelaw iran amin!
- 64 Diad saman a bekta ginmapon nansalita lamet si Zacarias, tan inggalang toy Dios.
- 65 Ataktakot iray kakaabay da tan kinmayat yan balita ed intiron nipokdul a pasen na Judea.
- 66 Ninunnunot ya na amin da ray akabalita tan tinetepet da, "Anto kasiy pagmaliwan to yan ogaw?" Ta walad sikatoy pakayari na Katawan.
- 67 Napnoy Ispiritu Santo si Zacarias ya ama na ogaw tan onyay propisiya to:
- 68 "Nagalang komuy Katawan a Dios na Israel! Ta nila ton tinulongan tan inyagel so bansa to.
- 69 Angibakid sikatayo na makapanyarin Manangilaban, a kabyangan boleg nen David ya aripen to.
- 70 Sikato yay insipan to lan abayag diad panamegley da ray masanton propita to.

- ⁷¹ Insipan ton iyagel to itayod saray kalaban tayo, tan ipaliis to itayod saray mamobosul ed sikatayo.
- ⁷² Imbaga to met a kasian to ray lalaki tayo, tan nunoten toy masanton impisipanan to.
- ⁷³ Sinambaan to ed ama tayon Abraham ya iyagel to itayod saray kalaban tayo, pian anggapoy takot tayon manlingkur ed sikato.
- ⁷⁴ Sinambaan to ed ama tayon Abraham ya iyagel to itayod saray kalaban tayo, pian anggapoy takot tayon manlingkur ed sikato.
- ⁷⁵ Magmaliw itayon masanto tan matonung ed pakanengneng to, legan tayon mambilay.
- ⁷⁶ "Sika balet, anak, natawag ka a propitay Sankatageyan a Dios. Ta onla kan onona nen say Katawan ya iparaan moy dalanen to;
- ⁷⁷ tan ibagam ed saray totoo to a nilaban ira, diad pakapirdonay kasalanan da.
- ⁷⁸ Maaro tan mapangasiy Dios tayo. Iwandag toy maliwliwawan agew na kilalaban ed sikatayo,
- ⁷⁹ pian nasilewan ton manlapud tawen iray walad bilonget tan anino na patey, tan iwanwan to itayod dalan na kareenan."
- ⁸⁰ Binmaleg imay ogaw tan binmiskeg so ispiritu to. Nanayam ed kalawakan ya anggad insabiy agew a pangiparontal toy sikaton dili ed saray totood Israel.

Lucas 2

- ¹ Diad saraman ya agew, ingganggan nen Impirador Augusto a mampalista ray amin a totoon nasasakopay Impirio na Roma.
- ² Agawa yan onaan a palista nen si Cirenio so gobirnadador na Siria.
- ³ Linma sirin a mampalista so balang sakey a too ed dilin baley to.

- ⁴ Diad Nazaret, Galilea, so panaayaman nen Jose, kanyan linmad Judea ed baley na Betlehem a nianakan nen Ari David. Dimay nila nen Jose, ta kabyangay boleg nen David.
- ⁵ Kaiba ton mampalista si Maria ya asawaen to. Malokun si Maria,
- ⁶ tan nen wadman irad Betlehem, asabian lad may pananak.
- ⁷ Nananak na sakey a laki, a sikato so pangulowan ya anak to. Binalkut toy lamping imay ogaw, insan to imparokul ed sakey ya atotung, ta anggapoy pasen da ed abung a pundowan.
- ⁸ Walad saman a pasen iray pumapastol a mampupuyat, ta babantayan dad alog iray karniro ra.
- ⁹ Pinmayawar so sakey ya anghil ed sikara, tan say karlangay Katawan sinmindag ed kaliber-liber da. Ontan lay inkataktakot da,
- ¹⁰ balet inkuanto may anghil, "Ag kayo natatakot! Ta awit kod sikayoy maung a balitan mangiter na baleg a liket ed amin a katoowan.
- ¹¹ Ta diad sayan agew, nianak ed baley nen David so Manangilaban, say Criston Katawan!
- ¹² Say pakabirbiran yo onya: naalmo yoy sakey ya ogaw a binalkut ed lamping tan akarokul ed atotung."
- ¹³ Kabebekta, pinmayawar met a kaiba to may anghil so amayamay iran mangatatawen ya anghil a mangigagalang ed Dios:
- ¹⁴ "Galang ed Dios ed tawen a sankatageyan, tan diad dalin kareenan ed saray totoon pakaliliketan to!"
- ¹⁵ Kaalis da ra may anghil ya ompawil lad tawen, inkuanda ra may pumapastol ed sakey tan sakey, "Itilad Betlehem, ta nengnengen tayo yan agawa ya imbalitay Katawan ed sikatayo."
- ¹⁶ Magangganat iran linma sirin, tan nalmo ray Maria tan si Jose, tan say ogaw ya akarokul ed atotung.

- 17 Nen anengneng da may ogaw, tinongtong da so imbagay anghil ed sikara nipaakar ed samay ogaw,
- 18 tan mankelaw iray amin ya akadngel ed sayan tinongtong da.
- 19 Ninunnunot ira yan amin nen Maria tan inyatol to rad puso to.
- 20 Sinmempet ira may pumapastol ya idaydayew tan igalgalang day Dios lapud samay anengneng tan naimatunan da, ya agawa ran amin onung na imbalitay anghil ed sikara.
- 21 Kasabiy kumawalon agew, sinegat da may ogaw tan Jesus so impangingaran dad sikato. Saya may ngaran ya inter na anghil kasakbayan a ninginew imay ogaw.
- 22 Nen asabiy agew a pampalini di Jose tan Maria, onung ed Ganggan nen Moises, linma rad Jerusalem. Inawit dan isaklang ed Katawan imay ogaw.
- 23 Ta nisulat ed ganggan na Katawan: "Amin a pangulowan ya anak a laki et nakaukolan ya isaklang ed Katawan."
- 24 Wala met so imbagat da, onung ed ganggay Katawan: "Sankaparis a palekpek o duaran sibong na malapati."
- 25 Walay lakin manaayam ed Jerusalem a say ngaran to et Simeon. Matonung tan maasingger ed Dios yan too, tan aalagaren to a nilaban so Israel. Walad sikatoy Ispiritu Santo
- 26 ya angipaamtad sikato ya ag ompatey anggad ag to nanengneng so Cristo ya insipay Katawan.
- 27 Diad puyan na Ispiritu, linmad Timplo si Simeon. Nen inloob na saray atateng so ogaw a Jesus ta sumpalen day ibabagay Ganggan,
- 28 inampopo nen Simeon imay ogaw tan inggalang toy Dios. Inkuanto:
- 29 "Natan, Katawan, nayarian mo ak lan alaen, siak ya aripen mo, onung na sipan mo.
- 30 Ta anengneng na dilin matak so panangilaban mo,

- 31 ya imparaan mod arap na amin a katoowan:
- 32 Say silew a mamaliwawad saray Hintil, tan mangiter na dayew ed bansam ya Israel.”
- 33 Mankelaw ira may ama tan ina na ogaw ed imbaga nen Simeon nipaakar ed sikato.
- 34 Binindisionan nen Simeon, tan inkuantod Maria ya ina nen Jesus, "Pinili na Dios yan ogaw a kaderalan o kilabanan na dakel a totood Israel. Sikatoy sakey a tandan manlapud Dios, balet sumpaen na amayamay a totoo,
- 35 et diad ontan, ombawag iray maamut a nununoten da. Nipaakar met ed sika, singa natoruk na ispada so pusom.”
- 36 Wala met so sakey a biin propita ya akolakolaw la. Manngaray Anna tan anak nen Fanuel a kabyangay tribu nen Aser. Pitoy taon labat ya akiamung ed asawa to,
- 37 insan abalo, tan natan walomplo tan apat taon to lan abalo. Ag la onaalid ed Timplo, tan agew-labin igagalang toy Dios diad panamegley na panaayuno tan pampipikasi to.
- 38 Diad saman ya oras, linmad Timplo tan akisalamat ed Dios, insan nansalitay nipaakar ed kinen Jesus diad amin da ray manaalagar ed panondon na Dios ed Jerusalem.
- 39 Nen asumpal da lan ginaway amin a walad ganggay Katawan, pinmawil la rad Galilea, diad baley dan Nazaret.
- 40 Binmaleg imay ogaw tan nagmaliw a mabiskeg, napnoy kakabatan, tan inararoy Dios.
- 41 Tinaon-taon, kapag Pistay Paskua, oonlad Jerusalem iray atateng nen Jesus.
- 42 Nen mantaon na labindua si Jesus, linma rad pista onung na kaogaliyan na saray totoo.

- ⁴³ Kasumpal na pista, linma la ran onsempet. Balet si Jesus tinmilak ed Jerusalem ya ag amtay atateng to.
- ⁴⁴ Abaloan dan kaiba to ray arum a totoon onsesempet met la, kanyan sanagew la ran manaakar, insan da inanap ed saray kakanayon tan kabkabat da.
- ⁴⁵ Nen ag da naalmo, pinmawil irad Jerusalem a mananap ed sikato.
- ⁴⁶ Kayariy taloy agew, nalmo rad dalem na Timplo. Akayorung ed pegley da ray mamaistro, onderengel ed sikara tan tetepetan to ra.
- ⁴⁷ Mankelaw iray amin ya akadngel ed sikato, lapud kakabatan tan saray ebat to.
- ⁴⁸ Mankelaw met iray atateng to nen anengneng da. Inkuanen ina to, "Anak, akin et onyay ginawam ed sikami? Mapalaloy pagpaga mi nen amam diad panaanap mid sika."
- ⁴⁹ Inmebat ed sikara, "Akin et inanap yo ak sirin a? Ag yo ta amtan nakaukolan a wala ak ed abung na Amak?"
- ⁵⁰ Balet ag da atalusan yan imbaga tod sikara.
- ⁵¹ Kaiba ran pinmawil si Jesus ed Nazaret, tan matoluk ed saray atateng to. Inyatol nen ina to ra yan amin ed puso to.
- ⁵² Binmaleg si Jesus, binmaleg met so kakabatan to, tan say panangaroy Dios tan saray totoo ed sikato.

Lucas 3

- ¹ Kumalabinliman taon la na panooley nen Impirador Tiberio. Si Poncio Pilato so gobirnadador na Judea, si Herodes so manoley ed Galilea, tan si agi ton Felipe so manoley ed Iturea tan Traconite. Si Lisantias so manoley ed Abilinia.
- ² Di Anas tan Caifas iray pangulon papari. Diad sayan panaon, sinmabid kalawakan so salitay Dios ed kinen Juan ya anak nen Zacarias.

- ³ Niliber to sirin so intiron lugar na Jordan. Impupulong to, "Magbabawi kayod saray kasalanan yo tan mampabinyag kayo, et say Dios pirdonaen to kayo."
- ⁴ Agawa ya onung na insulat nen propita Isaias ed libro to: "Walay mambabandod kalawakan, 'Iparaan yoy dalan na Katawan tan apiger yoy panakaran to!
- ⁵ Nakaukolan a natabunan iray abeban pasen tan napalanas iray nipokdul tan nipalandey a pasen. Nakaukolan a napetek iray malikon daladalan, tan napatar iray matibagkul a daladalan,
- ⁶ Tan nanengneng na amin a katoowan so panangilaban na Dios!"
- ⁷ Dakerakel iray totoo a linman pabinyagan ed kinen Juan. Inkuantod sikara, "Sikayon anak na ooleg! Siopay angibagad sikayon ibatikan yoy onsabin sanuk na Dios?
- ⁸ Ipanengneng yod panagbilay yo sirin a binenegan yo la ray kasalanan yo. Tan ag yo ibagbagad sikayon dili, 'Anak kami nen Abraham.' Kuankod sikayo a nayarian na Dios a pagmaliwen ya anak nen Abraham ira yan bato.
- ⁹ Akaparaan lay wasay a pamatang ed saray kiew ya anggad lamut. Amin a kiew ya ag mambungay maung nabatang tan nibantak ed apoy."
- ¹⁰ Tinepet na saray totoo sikato, "Antoy nepeg min gawaen sirin?"
- ¹¹ Inmebat, "Say duaray kawes to nepeg ton iter so sakey ed anggapoy kawes to. Ontan met a say walay kanen to nepeg toy mangiter."
- ¹² Wala ray sumisingil na buis a linman pabinyagan ed sikato. Tinepet da, "Maistro, antoy nepeg min gawaen?"
- ¹³ "Ag kayo manisingil na masoluk nen say nepeg yon singilen," ebat to.
- ¹⁴ Wala met iray sondalon nantepet, "Sikami met ey? Antoy nepeg min gawaen?" Inmebat ed sikara, "Ag kayo mimialay kuartad siopaman diad pamasoot o pangakusad sikato. Pasarag yoy suildo yo."

- 15 Binmiskeg so ilalo ray amin a totoo tan tinetepet dad sikaran dili no si Juan et sikato la kasiy Cristo ya aalagden da.
- 16 Kanyan inkuanen Juan ed sikaran amin, "Siak bibinyagan ta kayo ed danum, balet walay manomtombuk ed siak. Sikatoy makapanyari nen siak tan ag ak manepeg ya anggan mangokbar na sandalya to. Sikato binyagan to kayo ed Ispiritu Santo tan apoy.
- 17 Sankabembenan toy bigaon pantaep to na trigo. Tiponen toy ilik ed kamalir to, balet poolan toy taep ed apoy ya ag balut naerep."
- 18 Amayamay niy imbabangat nen Juan diad pampupulong toy Maung a Balita.
- 19 Balet nansalitaan toy Herodes a gobirnadador, lapud inasawa nen Herodes si Herodias ya asaway mabilay nin agi to, tan lapud amin da ray arum a ginagawa ton maoges.
- 20 Insan pinabelat ni nen Herodes so kasalanan to, ta impaipriso toy Juan.
- 21 Kasumpal ya abinyagan ya amin iray totoon dinmadago, abinyagan met si Jesus. Nen mampipikasi si Jesus, alokasay tawen
- 22 tan dinmapod sikatoy Ispiritu Santo ed nengneng na laman a singa malapati. Insan walay bosis a nanlapud tawen a nankuan, "Sika so dilin Anak ko ya inararok; pakaliliketan ta ka."
- 23 Mantalomploy taon si Jesus nen ginapoan toy mampulong. Abaloan na saray totoo a si Jesus et anak nen Jose, ya anak nen Eli,
- 24 ya anak nen Matat. Si Matat anak nen Levi, ya anak nen Melki. Si Melki anak nen Janai, ya anak nen Jose.
- 25 Si Jose anak nen Matatias, ya anak nen Amos. Si Amos anak nen Nahum, ya anak nen Esli. Si Esli anak nen Nage,
- 26 ya anak nen Maat, ya anak nen Matatias. Si Matatias anak nen Semei, ya anak nen Josek. Si Josek anak nen Joda,

²⁷ ya anak nen Joanan. Si Joanan anak nen Resa, ya anak nen Zorobabel, ya anak nen Sealtiel, ya anak nen Neri.

²⁸ Si Neri anak nen Melki, ya anak nen Adi. Si Adi anak nen Cosam, ya anak nen Elmadam, ya anak nen Er.

²⁹ Si Er anak nen Josue, ya anak nen Eliezer, ya anak nen Jorim, ya anak nen Matat. Si Matat anak nen Levi,

³⁰ ya anak nen Simeon, ya anak nen Juda. Si Juda anak nen Jose, ya anak nen Jonan, ya anak nen Eliakim,

³¹ ya anak nen Melea. Si Melea anak nen Mena, ya anak nen Matata, ya anak nen Natan, ya anak nen David.

³² Si David anak nen Jesse, ya anak nen Obed, ya anak nen Booz. Si Booz anak nen Salmon, ya anak nen Naason,

³³ ya anak nen Aminadab, ya anak nen Admin. Si Admin anak nen Arni, ya anak nen Esrom, ya anak nen Fares. Si Fares anak nen Juda,

³⁴ ya anak nen Jacob. Si Jacob anak nen Isaac, ya anak nen Abraham. Si Abraham anak nen Tare, ya anak nen Nacor.

³⁵ Si Nacor anak nen Serug, ya anak nen Reu, ya anak nen Peleg, ya anak nen Eber, ya anak nen Sela.

³⁶ Si Sela anak nen Cainan, ya anak nen Arfajad, ya anak nen Sem. Si Sem anak nen Noe, ya anak nen Lamec,

³⁷ ya anak nen Matusalem, ya anak nen Enoc. Si Enoc anak nen Jared, ya anak nen Mahalaleel, ya anak nen Cainan.

³⁸ Si Cainan anak nen Enos, ya anak nen Set. Si Set anak nen Adan, tan si Adan anak na Dios.

Lucas 4

¹ Sinmiput si Jesus ed Jordan a napnoy Ispiritu Santo, tan inyakar ed kalawakan na Ispiritu.

- ² Tinutuksod man na Diablo ed loob na apataploy agew. Ag angan a balut legan to yan panaon kanyan kasumpal to, narasan a maung.
- ³ Inkuay Diablo ed sikato, "No sikan talagay Anak na Dios, iganggan mod sayan bato a magmaliw a tinapay."
- ⁴ Inmebat si Jesus, "Ibabagay Masanton Sulat, 'Aliwa labat a tinapay so pambilay na too!'"
- ⁵ Insan inyakar na Diablo ed atagtagey a pasen tan diad sakey a bekta, impanengneng tod sikatoy amin a nanarian ed intiron mundo.
- ⁶ "Iter kod sikay amin a pakayari tan kayamanan na sarayan nanarian," inkuay Diablo. "Ta nipalima yan amin ed siak, tan nayarian kon iter ed siopaman a labay ko.
- ⁷ Kanyan no ondakmomo ka tan mangigalang kad siak, kien mo la ra yan amin."
- ⁸ Inmebat si Jesus, "Ibabagay Masanton Sulat, 'Igalang moy Katawan a Dios mo, tan sikato labat so panlingkuran mo!'"
- ⁹ Inyakar na Diablo si Jesus ed toktok na Timplod Jerusalem tan inkuanto, "No sikan tuay Anak na Dios, tabuy ka!
- ¹⁰ Ta ibabagay Masanton Sulat, 'Iganggan na Dios iray anghil ton mangasikasod sika';
- ¹¹ tan 'Ampayaen da kad saray lima ra, pian diad bato anggan saray salim ag mo nitopa."
- ¹² Balet inkuanen Jesus, "Ibabaga met na Masanton Sulat, 'Ag mo tutuksoen so Katawan a Dios mo!'"
- ¹³ Kasumpal na Diablo a ginaway anggaay nayarian to a manuksod kinen Jesus, linma la tan nanalagar na pankanawnawan panukso to lamet.
- ¹⁴ Pinmawil ed Galilea si Jesus, tan walad sikatoy pakayari na Ispiritu Santo. Kinmayat ed amin a kaliber-liber a pasen so balitan nipaakar ed sikato.
- ¹⁵ Nambabangat ed sinagoga ra, tan indadayew na amin a totoo.

- 16** Sinmempet si Jesus ed Nazaret, say baley a binalegan to. Onung na kaogaliyan to, linmoob ed sinagoga nen Agew na Panagpainawa. Inmalagey a mambasay Masanton Sulat,
- 17** tan say libro nen propita Isaias so inter dan basaen to. Binoskag tod pasen ya onyay akasulat:
- 18** "Walad siak so Ispiritu na Katawan, ta pinili to ak a mampulong na Maung a Balita ed saray mairap-bilay. Imbaki to ak a mangibalitad saray apriso a nabolus la ra, tan saray bulag a makanengneng la ra. Imbaki to ak met a mangibalitad saray napapairap a nainawaan la ra,
- 19** tan mangipakabat na manepeg a taon a pangilabay Katawan."
- 20** Nilokut nen Jesus imay nambasaan to, insan to inderew ed samay manlilingkur ed sinagoga. Inmirung, tan sankanengneng na amin a totoo.
- 21** Inkuantod sikara, "Asumpal ed sayan agew so ibabaga to yan parti na Masanton Sulat a nadngel yo."
- 22** Indayew na amin a totoo, tan mankelaw irad saray mararakep a salita to. "Aliwa tan sikato ya may anak nen Jose?" tepet da.
- 23** Kanyan inkuantod sikara, "Andisaew ya ibaga yod siak imay oliran: 'Doktor, tambal moy laman mon dili!' Ikuanyo met ni, 'Gawam met ed dilin baley mo ray abalitaan min ginagawam ed Capernaum!'"
- 24** Insan intuloy to, "Kuankod sikayo: anggapoy propitan naawat ed dilin baley to.
- 25** Balet kuankod sikayo ya amayamay so balon bibii ed Israel nen panaon nen Elias. Diad saman, taloy taon tan kapaldua ya ag inmoran a balut, kanyan walay balbaleg ya eras ed lapag na saman a dalin.
- 26** Balet ag nibakiy Elias ed anggan siopad sikara. Nibaki inged sakey a balon bii ed Sarepta, sakey a baley ed Sidon.
- 27** Ontan met amayamay iray akating ed Israel nen panaon nen propita Eliseo, balet anggapoy inmabig ed sikara. Si Naaman labat a taga Siria so inmabig."

- 28 Mapalaloy pasnuk na amin da ra may totoon wadmad sinagoga nen nadngel da ya.
- 29 Inmalagey ira, insan da impaway ed ciudad. Inyakar dad toktok na nipalandey a pasen ya angipaalageyan na ciudad da, insan da ipepelag.
- 30 Balet linmabas ed pegley da, tan linma la.
- 31 Linmay Jesus ed Capernaum, diad Galilea, ta nambangot diman nen Agew na Panagpainawa.
- 32 Mankelaw irad panagbangot to, ta walay pakaoley so salita to.
- 33 Walad man ed sinagoga so sakey a lakin inaponay ispiritu na maoges a dimonyo. Ineyaeyag to,
- 34 "Antoy pibabalian mod sikami, Jesus a taga Nazaret? Linma ka dian maneral ed sikami? Kabat ko no siopa ka: sika so Masanto na Dios!"
- 35 Ingganggan nen Jesus imay maoges ya ispiritu, "Ag ka maingal! Ekal kad sikato!" Tinumba na dimonyo may laki ed arap na amin a totoo, insan inmekal ya ag to pinasakitan.
- 36 Mankelaw ira ya amin tan nantetepetan ira, "Anto ra ya kasin salita? Walay pakaoley tan pakayari to yan too a mangganggan ed saray maoges ya ispiritu, et oonuren da!"
- 37 Kinmayat ed saman a pasen so balitan nipaakar ed kinen Jesus.
- 38 Tinmaynan si Jesus ed sinagoga tan linmad abung nen Simon. Atagey so petang na biin katolongan nen Simon, kanyan imbaga rad kinen Jesus.
- 39 Dinago nen Jesus tan nanalagey ed abay na dinokulan to, insan to ginanggan ya onekal imay petang. Nakal so petang to may bii, binmangon a tampol, tan nansirbid sikara.
- 40 Kaselek na agew, amin iray manliliknay anggan anton sakit inyaakar na saray kakaaro ra ed kinen Jesus. Intatapew toy lima tod balang sakey ed sikara, tan pinapaabig to ran amin.

⁴¹ Pinmapaway iray dimonyo ed amayamay a totoo. Nen ompapaway ira, iniingal da, "Sikay Anak na Dios!" Balet binano ra nen Jesus, tan ag to ra abuloyan a mansalita, lapud amta ran sikato so Cristo.

⁴² Nen asabiy kabwasan, inmalis si Jesus tan linmad nisolinek a pasen. Inanap na totoo, et nen nalmo ra, popokpokan dan ag ni komun ontaynan.

⁴³ Balet inkuantod sikara, "Nakaukolan kon ipulong met ed arum iran baley so Maung a Balitan nipaakar ed Panariay Dios, ta sikato yay makasengeg na angibakiay Dios ed siak."

⁴⁴ Kanyan nampupulong si Jesus diad saray sinagoga ed Judea.

Lucas 5

¹ Aminsang ya agew, manalalagey si Jesus ed gilig na Dayat na Genesaret. Manleletletan ya onsingger ed sikato ray totoon ondengel ed salitay Dios.

² Anengneng nen Jesus so duaran baloto a tinaynan ed gilig na dayat na saray sumisigay, ta oorasan da ray iket da.

³ Linmogan ed sakey ed saray baloto tan kinerew tod kinen Simeon ya akankien ed saya ya itolak toy daiset ed danum. Inmirung ed samay baloto, insan nampulong ed saray totoo.

⁴ Kasumpal ton nansalita, inkuantod kinen Simon, "Laka yo ed bandad aralem tan ipelag yo ray iket yo, pian makala kayoy sira."

⁵ "Maistro," ebat nen Simon, "sanlabi kami lan nansagput, et anggapoy nala mi. Balet lapud ibabagam, ipelag ko ray iket."

⁶ Onyay ginawa ran tua, tan lapud karakel na nala ran sira, ngalngali la napilat ira may iket.

⁷ Kinaweyan dan ondago tan ontulong iray kakaiba rad samay sakey a baloto. Dinmago ra tan diad inkapanoy duaran baloto na siran inkarga ra, ngalngali ra onlereg.

⁸ Nen naimatunan nen Simon Pedro yan agawa, dinmakmomo ed saliyan nen Jesus tan inkunto, "Arawi kad siak, Katawan, ta makasalanan ak a too!"

- ⁹ Nikelawan si Simon tan saray amin a wadman, lapud karakel na siran nala ra.
- ¹⁰ Ontan met a nikelawan ira may kakaiba to, a di Santiago tan Juan ya anak nen Zebedeo. Inkuanen Jesus ed kinen Simon, "Ag ka natatakot. Manlapud natan, magmaliw kan sumisigay na too."
- ¹¹ Insarsar da ra may baloto ra, tinaynan day amin a kayaryan da, tan akila rad kinen Jesus.
- ¹² Aminsang, nen si Jesus et walad sakey a baley, dinmagod sikatoy sakey a laki ya akating so intiron laman to. Kanengneng tod kinen Jesus, dinmakmomo tan akikasi. Inkuanto, "Katawan, no labay mo, napagmaliw mo ak a paabigen!"
- ¹³ Inyonat nen Jesus so lima to, diniwit to tan inmebat, "Labay ko. Magmaliw ka lan malinis!" Nakal a tampol so kating to may laki.
- ¹⁴ Binilin nen Jesus, "Ag mo yan balut ibabalitad anggan siopa. Lakad pari tan panengneng ka, insan ka mangibagat onung ed Ganggan nen Moises, pian napaneknekan ed balang sakey ya inmabig ka la."
- ¹⁵ Balet lalon kinmayat so balitan nipaakar ed kinen Jesus, kanyan dinmago ray amayamay a totoo ya ondengel ed sikato tan mampatambal ed saray sakisakit da.
- ¹⁶ Balet si Jesus naynay ya onlad nisolinek iran pasen a mampikasi.
- ¹⁷ Aminsang ya agew nen mambabangat si Jesus, wadman met iray Pariseo tan saray bumabangat na Ganggan a nanlapud Jerusalem tan amin a baley diad Galilea na Judea. Walad si Jesus so pakayariy Katawan, kanyan nayarian toy mamaabig ed saray mansasakit.
- ¹⁸ Sinmabi ray totoo a sankalibit day sakey a paralitikon walad dokulan. Ipapasoot day onloob ed abung pian niasingger dad kinen Jesus imay paralitiko.

- 19** Balet anggapoy nadalan da, lapud karakel na totoo. Kanyan kinmalab irad atep na abung tan binongaw da, insan da inyabebad arap nen Jesus, diad pegley na totoo imay paralitikon walad dokulan.
- 20** Nen anengneng nen Jesus so pananisia ra, inkuinto, "Kaaro, apirdona la ray kasalanan mo."
- 21** Saramay Pariseo tan saramay iskriba inkuintad kanunotan da, "Siopa yan too et sumpad Dios so sasalitaen to? Siopay makapirdona na kasalanan no ag say Dios labat?"
- 22** Amta nen Jesus so walad kanunotan da, kanyan inkuintod sikara, "Akin et ontay walad kanunotan yo?"
- 23** Dinay lalon mainomay ya ibaga: say pangibagay, 'Apirdona ray kasalanan mo,' o say pangibagay, 'Alagey ka, insan ka manakar'?
- 24** Paneknekan kod sikayo sirin a say Anak na Too et walay pakayari tod tapew na dalin a mamirdonay kasalanan." Inkuintod satan ed samay paralitiko, "Kuankod sika, alagey ka, alam tay dokulan mo, tan sempet ka la!"
- 25** Inmalagey a tampol ed arap na amin a totoo may laki, inala to may dokulan to, insan la sinmempet a mandaydayew ed Dios.
- 26** Agaylay pankelaw na amin a totoo man, tan natatakot met ira. Indayew day Dios tan inkuinta, "Makapakelaw iray naimatonan mid sayan agew!"
- 27** Kasumpal to ya, pinmaway si Jesus. Anengneng toy sakey a sumisingil na buis a manngaray Levi, ya akayorung ed opisina to. Inkuanen Jesus ed sikato, "Tombuk kad siak."
- 28** Inmalagey si Levi, tinaynan ton amin iray kayaryan to, tan akilad sikato.
- 29** Diad abung nen Levi, intaryaan toy Jesus na baleg a ponsia. Karongod man nen Jesus iray amayamay a sumisingil na buis tan arum ni ran totoo.
- 30** Ngoro-ngoro ray Pariseo tan saray iskriban kabyangan da. Tinepet dad saray disipulo nen Jesus, "Akin et mangakan tan oniinom kayo a kaiba yo ray sumisingil na buis tan saray makasalanan?"

- 31 Si Jesus so inmebat ed sikara, "Aliwan saray maksil so laman so mankaukolan na doktor, no ag saray mansasakit.
- 32 Ag ak dia linman manawag ed saray matonung, no ag ingen linma ak dian manawag ed saray makasalanan, pian mampatauli ra."
- 33 Wala ray angibagad kinen Jesus, "Saray disipulo nen Juan mabetbet iran manayuno tan mampikasi; ontan da met iray disipulo na saray Pariseo. Balet andi-tonda so paniinom tan pangakan da ray disipulom."
- 34 Inmebat si Jesus, "Napanayuno yo kasi ray mibabansal leleg a kaiba ra niy nubio?
- 35 Balet onsabiy agew ya ontaynan lay nubio; sikato lad satay panayuno ra."
- 36 Sinalita nen Jesus met yan alimbawa ed sikara, "Anggapoy mamilat na balon abel, insan to isakab ed daan a kawes. Ta no onyay gawaen to, naderal to may balon kawes, tan sakey ni, mabambanday.
- 37 Anggapo met so mangikargay balon alak ed pananginan a katat a dagdaan la. Ta no onyay gawaen to, ompatdok imay pananginan, naibung so alak, tan naderal ni may katat.
- 38 Nepeg a say balon alak ikargad balo met a pananginan!
- 39 Tan anggapoy malabay ya oninom na balon alak no atawayan to lay daan, ta ikuanto, 'Magmaung niy daan ya alak!'"

Lucas 6

- 1 Aminsan ya Agew na Panagpainawa, ondaralan ed katrigowan si Jesus tan saray disipulo to. Lapud narasan ira nanaala ray disipulo to na bungay trigo, nililirlir dad lima ra, tan kinakakan da.
- 2 Tinepet na pigaran Pariseo, "Akin et gagawaen yoy sebel no Agew na Panagpainawa?"
- 3 Inmebat si Jesus ed sikara, "Ag yo ta nin balut abasa so ginawa nen David nen sikato tan saray kakaiba to et narasan ira?

- ¹⁷ Kaleksab da, inmalagey si Jesus ed nipatar a pasen. Dakerakel met iray wadman a disipulo to, tan amayamay a totoon nanlapud intiron Judea tan Jerusalem, tan saray pasen ed gilig na dayat a nasasakopay Tiro tan Sidon.
- ¹⁸ Dinmago ran mandengel ed kinen Jesus tan mampatambal na sakisakit da. Dinmago met iray papairapen na saray ispiritun maoges, tan pinapaabig to ra.
- ¹⁹ Labay na amin a totoo a diwiten si Jesus, ta walay pakayarin manlalapud sikato a mamapaabig ed sikaran amin.
- ²⁰ Ninengneng nen Jesus iray disipulo to tan inkuan to: "Maliket kayon mairap-bilay, ta kayaryan yoy Panarian na Dios!
- ²¹ "Maliket kayon narasan natan, ta napesel kayo! Maliket kayon mannangis natan, ta napaliket kayo!
- ²² "Maliket kayo no bosul-bosulen, ipolpolisay, pabpabaingan, tan pagpaogesen da kayo, lapud Anak na Too!
- ²³ Manggayaga kayo tan lukso kayod liket no nagawa ya, ta balbaleg so tumang yod tawen. Onya met so ginagawa na saray lalaki ra ed saray propita.
- ²⁴ "Pakaskasi ki la, sikayon mamayaman, ta naawat yo lay ligliwa yo!
- ²⁵ "Pakaskasi ki la, sikayon napepesel natan, ta naerasan kayo! Pakaskasi ki la, sikayon maneelek natan, ta onermen tan onakis kayo!
- ²⁶ "Pakaskasi ki la no daydayewen kayoy amin a totoo, ta onyay ginagawa na saray lalaki ra ed saray tila-tilan propita."
- ²⁷ "Balet kuankod sikayon onderengel ed siak: Aro yo ray kalaban yo, manggawa kayoy kamaungan ed saray mamobosul ed sikayo,
- ²⁸ kerew yod Dios a bindisionan to ray mangisasambad sikayo, tan pikasi yo ray mamapairap ed sikayo.
- ²⁹ No walay manampal na sakey ya aping mo, patampal mo niy pagpag. No walay mamasoot a mangalay kawes mo, iter mo ni ingey kamisitam.

- 30** No walay siopaman a mikerew ed sika, iter moy kerewen to. No walay mangalay antokaman a kayaryan mo, ag mo la bababawien.
- 31** Gawa yod kapara yon totoo so labay yon gawaen da met ed sikayo.
- 32** "No saray mangaarod sikayo labat so aaroen yo, anto niy tumang ya alagaren yo? Anggan saray makasalanan aaroen da met iray mangaarod sikara!
- 33** No saray manggaway kamaungan ed sikayo labat so panggawaan yoy kamaungan, anto niy tumang ya alagaren yo? Gagawaen ya met na anggan saray makasalanan!
- 34** No saray ilaloan yon makabayar labat so papautangen yo, anto niy tumang ya alagaren yo? Anggan saray makasalanan pautangen da met iray makasalanan ya amta ran makabayar!
- 35** Aliwan ontan! Aro yo ray kalaban yo, tan manggawa kayoy kamaungan ed sikara. Mamabayes kayo ya ag yo ilaloan lan ompawil. No sikato yay tombuken yo, balbaleg so naawat yon tumang tan nibilang kayon anak na Sankatageyan a Dios. Ta maung so Dios ed saray maoges tan saray ag da amtay mamirbir na utang na linawa.
- 36** Nepeg yoy mapangasi, a singa say mapangasin Ama yo."
- 37** "Ag yo sisintinsiaay kapara yon too, pian ag kayo met sintinsiaay Dios. Ag yo dudusaey kapara yon too, pian ag kayo met dusaey Dios. Pirdona yoy kapara yon too, pian pirdonaen kayo met na Dios.
- 38** Mangiter kayod kapara yon too, pian mangiter met so Dios ed sikayo. Say iter na Dios ed sikayo et singa salup a pinatuk, pinerper tan mantampuwag. Ta no panoy panukat yod arum a too, ontan met so panukat na Dios ed sikayo."
- 39** Sinalita met nen Jesus yan alimbawa, "Ag nayaran itabin na bulag so kapara ton bulag, ta no andi napelag iran duad banawang.

- 40 Anggapoy babangatan a palabsanan toy bumabangat to. Balet balang babangatan ya asumpal to lay aral to, mipara lad bumabangat to.
- 41 "Akin et imanoen moy mokat ed matay agim, balet et ag mo naimanoy troson wadtad dilin matam?
- 42 Panoy pangibagam ed agim, 'Agi, gala pa ta ekalen koy mokat ed matam,' no ag mo nanengneng so troson wadtad dilin matam? Mansimpisimpitan! Ekal mo nin onona so troson wadtad matam, insan ka makanengneng a maung tan naekal moy mokat ed matay agim."
- 43 "Anggapoy maung a kiew a mambungay makapoy, tan anggapoy makapoy a kiew a mambungay maung.
- 44 Diad bunga so pakabirbiran no maung o makapoy so sakey a kiew. Ta say igos ag naborbor ed kasabitan, tan say ubas ag naborbor ed sengeg ya aliwan ubas.
- 45 Maung so manlalapud maung a too, lapud napnoy puso to na kamaungan. Maoges so manlalapud maoges a too, lapud napnoy puso to na kaogsan. Ta manlalapud puso so ibabalikas na sangi."
- 46 "Akin et tatawagen yo ak na 'Katawan, Katawan!' et ag yo lamlamang totombukey ibabagak?
- 47 Ipanengneng kod sikayo no antoy aliling na toon onsisingger ed siak, ondedengel, tan ontotombuk ed saray salitak.
- 48 Aliling toy sakey a toon angotkot na aralem, tan inletneg tod baton-dampay so pundasion na abung ya impaalagey to. Dinmelap, tan say maksil a danum binmasig ed saman ya abung, balet ag agalaw, lapud malet so inkagawa to.
- 49 Say toon ondengel ed saray salitak, balet et ag to ra lamlamang tombuken, aliling toy sakey a toon angipaalagey na abung ed dalin tan anggapoy pundasion. Nen sinmabiy delap, nagban tampol iman ya abung, tan makapataktakot so inkaderal to!"

Lucas 7

- 1** Kasumpal nen Jesus ya imbaga ra ya amin ed saray totoo, linmad Capernaum.
- 2** Walad may sakey a kapitan na sanlasus a sondalo a say inararo ton katulong et mansasakit tan ngalngali la ompatey.
- 3** Nen abalitaan toy nipaakar ed kinen Jesus, angibaki na pigaran mamatakken a Judio, ta kerewen dad kinen Jesus a paabigen to may katulong na kapitan.
- 4** Linma ra sirin ed kinen Jesus tan akikasi ra, "Maneppeg a tulongan mo yan too,
- 5** ta inaro toy a bansa tayo. Impaalageyan to itayo niy sakey a sinagoga."
- 6** Akila sirin si Jesus ed sikara. Nen asingger lad abung, angibaki may kapitan na kakaaro to ed kinen Jesus tan impaibaga to, "Katawan, ag mo la aabalaey sikan dili. Ag ak maneppeg a laen mo nid abung ko.
- 7** Ontan met ya ag ak maneppeg ya onlad sika. Ibagam labat lay salita, et onabig lay katulong ko.
- 8** Ta sakey ak met a walad silong na pakaoley na arum a totoo, tan wala met iray sondalo ed silong na pakaoley ko. Kanyan no kuankod sakey, 'Laka!' onla; no kuankod sananey, 'Gala!' ondago. No iganggan kod aripen ko, 'Gawam ya!' gawaen to."
- 9** Mankelaw si Jesus nen nadngel to ya. Inarap to ray totoon ontotombuk ed sikato tan inkunto, "Kuankod sikayo: ag ko ni akarumog na ontan lan pananisiay too, ya anggan diad Israel!"
- 10** Kapawil dad abung na kapitan ira may totoon imbaki, asabian dan inmabig la may katulong.
- 11** Ag abayag, linmay Jesus ed sakey a baley a manngaray Nain. Akilad sikato ray disipulo to tan saray dakerakel a totoo.

- ¹² Nen asingger lad puirtay baley, nabet toy tolur na bogbogtung a lakin anak na sakey a biin balo. Amayamay iray mitotolur.
- ¹³ Nen anengneng na Katawan imay ina na inatey akasian to, kanyan inkuanto, "Ag ka onaakis."
- ¹⁴ Inmasingger, insan to diniwit so longun, kanyan tinmonda ra may mangaawit. Inkuanto natan, "Balolaki, kuankod sika, bangon ka!"
- ¹⁵ Inmalagey imay inatey tan ginapoan toy mansalita, tan inter nen Jesus ed samay ina to.
- ¹⁶ Asabiay takot iray amin a wadman, tan indaydayew day Dios. Inkuanda, "Sinmabid pegley tayo so matalonggaring a propita! Ag nilingwanay Dios ya ilaban iray totoo to!"
- ¹⁷ Binmawag yan balitan nipaakar ed kinen Jesus ed intiron Judea tan diad amin a kaliber-liber a pasen.
- ¹⁸ Saray disipulo nen Juan imbalita rad sikato ra yan amin. Tinawag nen Juan so duarad sikara,
- ¹⁹ tan imbaki to rad Katawan a manepet, "Sika may aalagden min onsabi, o manalagar kami niy sananey?"
- ²⁰ Kasabi rad kinen Jesus inkuanda, "Imbaki kami dia nen Juan a Managbinyag tan patetepet to no sika may aalagden min onsabi o manalagar kami niy sananey."
- ²¹ Diad saman ya oras, pinapaabig nen Jesus iray amayamay a mansasakit, saray nanairapan, tan saray inaaponay dimonyo. Iniitdan toy pakanengneng met iray amayamay a bulag.
- ²² Inmebat ed saramay imbaki nen Juan, "Pawil kayod kinen Juan tan ibaga yoy anengneng tan nadngel yo: saray bulag makakanengneng ira, saray lopuy makakaakar ira, saray akating onaabig ira, saray telek makakadngel ira, saray inatey nabibilay ira, tan saray mairap-bilay nipupulong ed sikara so Maung a Balita.

- 23** Maliket so toon ag naekalay pananisia ed siak!”
- 24** Nen kasiput da ra may imbaki nen Juan, nansalitay Jesus nipaakar ed kinen Juan, "Nen linma kayod kalawakan, antoy getma yon nengnengen? Sakey kasin bolo ya ipapalig-palig na dagem?
- 25** Anton talaga so labay yon nengnengen? Sakey a toon akakawes na marakep? Walad saray palasio ray mankakawes na mararakep tan mambibilay ed inawa!
- 26** Anton talaga so labay yon nengnengen diman? Sakey a propita? On, kuankod sikayo, matalona nen say propita so anengneng yo.
- 27** Ta nipaakar ed kinen Juan so ibabagay Masanton Sulat: 'Inkuay Dios, Niay managpulong ko. Sikatoy ibakik ya onona nen sika a mangiparaay dalanen mo!’
- 28** Kuankod sikayo a si Juan so sankatalonaan ed amin da ray totoon nianak, balet matalona ni nen sikato so toon sankaabebaay pasen ed Panariay Dios.”
- 29** Dinengel na amin ya ombaley si Jesus, pati saray sumisingil na buis. Sikaray amirbir a matonung so Dios nen nampabinyag irad kinen Juan.
- 30** Balet ag sinumpal na saray Pariseo tan saray iskriba so linaway Dios para sikara, ta ag ira nampabinyag ed kinen Juan.
- 31** Intuloy nen Jesus, "Antoy pangiparaan kod saray totood sayan panaon? Antoy kaparpara ra?
- 32** Singa ra ogogaw a manyodyorung ed tindaan ya eeyagan da ray kagalaw da, 'Tinogtogan mi kayoy sasayawan, ag ki met sinmayaw; angansion kamiy makapaermen, ag ki met inmakis!’
- 33** Sinmabiy Juan a Managbinyag, manaayuno tan ag oniinom na alak, balet kuanyo, 'Walay dimonyo ed sikato!’
- 34** Sinmabiy Anak a Too, mangakan tan oniinom, balet kuanyo, 'Nengneng yo yan too. Masiba tan mainom na alak, tan kakaaro to ray sumisingil na buwis tan saray makasalanan!’

- ³⁵ Anggaman ontan, diad saray gawgawa so pakapatnagan a tua so kakabatay Dios.”
- ³⁶ Inimbitaan na sakey a Pariseo si Jesus a mangan ed abung to. Linma sirin si Jesus ed abung to may Pariseo tan dinmongo a mangan.
- ³⁷ Diad saman a baley, walay biin bantug a makasalanan. Nadngelan ton mangakay Jesus ed abung to may Pariseo, kanyan linman sankawit toy botilyan alabastro a napnoy pabalingit.
- ³⁸ Inmasingger ed nibeneg nen Jesus, diad saliyan to. Mannangnangis diman tan manterter so lua to ed sali nen Jesus. Pinonasan to ray sali nen Jesus na buek to, inanguban to ra tan pinoyukan to ray pabalingit.
- ³⁹ Nen anengneng ya na samay Pariseon angimbata, inkuantod sikaton dili, "No tuan propita yan too, kabat to komun no siopa yan bii so mandiriwit ed sikato—sakey a makasalanan!”
- ⁴⁰ "Simon," inkuanen Jesus, "wala pay labay kon ibagad sika." "Anto man, Maistro?" ebat to.
- ⁴¹ Inkuanen Jesus, "Walay duaran too ya akautang ed sakey a managpabayes na kuarta. Say sakey akautang na sanliboy pisos tan samay sakey akautang met na sanlasus pisos.
- ⁴² Anggapod sikaran duay makabayar, kanyan pinirdona to la ray utang da. Siopa natan ed sikaran duay lalon baleg so pangaro tod samay managpabayes?”
- ⁴³ "Samay lalon dakel so utang ton apirdona," ebat nen Simon. "Dugay ebat mo," kuanen Jesus.
- ⁴⁴ Insan to nilingaw imay bii tan inkuantod kinen Simon, "Nanenengneng mo yan bii, anto? Linmoob ak ed abung mo, et ag mo ak labat initdan na danum a panoras ko ray salik. Balet sayan bii inorasan to ray salik na lua to, tan pinonasan to ra na buek to.

⁴⁵ Ag mo ak inanguban, balet ag to tinondaan ya inangub-anguban iray salik nanlapud insabik dia.

⁴⁶ Ag mo anggan nilarakay olok, balet sayan bii pinoyukan to ray salik na pabalingit.

⁴⁷ Kanyan kuankod sika ya apirdona ray amayamay a kasalanan to; papaneknekan ya na impanengneng ton balbaleg a panangaro to. Balet say toon dagdaiset so kasalanan ton apirdona, dagdaiset met so panangaron ipanengneng to.”

⁴⁸ Insan kuanen Jesus ed samay bii, "Apirdona la ray kasalanan mo.”

⁴⁹ Saray karongo tod lamisaan inkuandad sikaran dili, "Siopa ya kasin too et mamipirdonay pati anggan saray kasalanan?”

⁵⁰ Balet inkuanen Jesus ed samay bii, "Say pananisiam so angilaban ed sika. Laka la, tan pakpel moy linawam.”

Lucas 8

¹ Ag abayag, nanliliber si Jesus ed saray baley tan bario a nampupulong tan nampapakabat na Maung a Balitan nipaakar ed Panariay Dios. Kaiba to ray labinduan disipulo to

² tan pigaran bibii a pinapaabig tod saray maoges ya ispiritu tan saray sakisakit. Sikara ya di Maria a tatawagey Magdalena ya angekalan toy pitoran dimonyo,

³ Juana ya asawa nen Cusa ya opisyal nen Herodes, Susana, tan arum ni ran amayamay a bibii. Sarayan bibii inkakana ray kayamanan da ed intulong dad kinen Jesus tan saray disipulo to.

⁴ Ag nanaoput iray totoon manlalapud binaleybaley ya ondaragod kinen Jesus. Nen atiptipon la ray amayamay a totoo, sinalita to yan alimbawa:

⁵ "Walay sakey a dumaralus a linman mampasek na ilik to. Nen mansisibwag, wala ray dinmapod gilig na dalan, kanyan agatin-gatinay totoo tan tinotoktok na saray manok ya atap.

- ⁶ Saray arum ya ilik, dinmapod dalin a batoy dalem to. Katubo ra, naldes iran tampol ta amagay dalin a tinuboan da.
- ⁷ Saray arum ya ilik dinmapod dalin a tutuboay dikarikan masabit. Nen baleg la ra may dikarikan masabit, pinatey da ra may tinmubon ilik.
- ⁸ Wala met iray ilik a dinmapod mabonan dalin, tinmobo ra, tan nambunga na sanlalasus ya ilik so balang dawa." Insan inkquanto na maksil, "Dengel kayo sirin, sikayo ran walay layag!"
- ⁹ Tinepet na saray disipulo nen Jesus no antoy talus to yan alimbawa.
- ¹⁰ Inmebat si Jesus, "Niiter ed sikayoy pakaamta ed saray maamut a bengatlan nipaakar ed Panariay Dios. Nipaamtad saray arum, balet diad panamegley na saray alimbawa, pian nengneng la ra man a nengneng, ag da nanengneng met lamlamang; tan dengel la ra man a dengel, ag da natalusan met lamlamang."
- ¹¹ "Sikato ya so kabaliksan na sayan alimbawa: say ilik so salitay Dios.
- ¹² Saramay ilik a dinmapod gilig na dalan aliling day totoon onderengel ed salitay Dios, balet lalaen ira na Diablo tan eekalen toy salita ed puso ra, pian ag da sisiaen et ag ira nilaban.
- ¹³ Saramay ilik a dinmapod dalin a batoy dalem to aliling day totoon ondedengel ed salitay Dios tan aawaten dan sililiket, balet ag onlalamut. Sisiaen da magano, balet no natukso ra, bigla met la ran ombetel.
- ¹⁴ Saramay ilik a dinmapod kasabitan aliling day totoon ondedengel, balet dederalen ira na saray gunigon, kayamanan, tan minumundon likeliket na panagbilay, kanyan ag ontatakken iray bunga ra.
- ¹⁵ Saramay ilik a dinmapod mabonan dalin aliling day totoon ondedengel ed salitay Dios, insan da aasikasoen ed matoor tan maung a puso ra, tan pansiasiansiaen dan anggad mambunga ra."

- 16 "Anggapoy toon manelsel na lamparaan insan to sakubay timba, o iyan tod silong na katri. Iyan to inged panangipatoonan, pian nanengneng na saray onloob so liwawa to.
- 17 Anggapoy akaamut ya ag ompaway, tan anggapoy asakuban ya ag naamtaan tan ombawag.
- 18 "Kanyan asikaso yoy karerengel yo. Ta say toon wala lay bengatlad sikato, naaruman niy walan bengatlad sikato; balet say toon anggapoy bengatlad sikato, naala so anggan say dagdaiset a bengatlan ipapasen to a walad sikato."
- 19 Sinmabiy ina tan saray lalakin agagi nen Jesus. Balet lapud karakel na totoo, ag da napinengnengan.
- 20 Inkuan na sakey ed saray totoon wadman, "Wadmay inam tan saray agagim a lalaki a manalalagey ed paway, ta labay da ka konon nanengneng."
- 21 Inkuanen Jesus ed sikara, "Say inak tan saray agagik et saray totoon onderengel ed salitay Dios tan susumpalen da."
- 22 Aminsang ya agew, linmogad baloto si Jesus tan saray disipulo to. Inkuantod sikara, "Ombaliw itayo." Kanyan sinmiput ira.
- 23 Nen ombabaliw ira, akaogip si Jesus. Binmagyo ed kawalaan dan dayat, tan say baloto ngalngali la napanoy danum, kanyan piligro la ra.
- 24 Sininggeran na saray disipulo si Jesus tan binangon da. "Maistro, Maistro, onlelereg itayo la!" kuanda. Binmangon si Jesus tan ingganggan to ya ontoday bagyo tan saray anakabaleg a daluyon. Tinmonda ran tua, tan dinmeen a maung so dayat.
- 25 Insan kuantod saray disipulo, "Iner so kawalaay pananisia yo?" Balet mankelaw tan natatakot ira, tan inkuandad sakey tan sakey. "Siopa kasi yan too et igganggan toy anggan say bagyo tan saray daluyon, et ontotoluk irad sikato?"
- 26 Sinmarsar irad lugar da ray Gadareno, a walad basil na Galilea.

- ²⁷ Kasakbit nen Jesus, inabet na sakey a lakin taga diman. Inaponan na saray dimonyo yan laki, tan abayag lan ag mankakawes. Ag manaayam ed abung; diad saray inongib a lobuk so panaayaman to.
- ²⁸ Nen anengneng toy Jesus, inmingal, dinmakmomod arap to, tan inkuanton makmaksil, "Jesus, Anak na Sankatageyan a Dios! Antoy pibabalim ed siak? Pikasik ed sikan ag mo ak papairapen!"
- ²⁹ Imbaga to ya, lapud ingganggan nen Jesus so ispiritun maoges ya onekal ed saman a too. Naynay ton looban imay laki, tan anggan antoy pambantay ed sikato, anggan antoy pamalur ed saray sali tan lima to na golunggolung, sarasarag ton ekalen, insan paonlaen ed kalawakan na dimonyo.
- ³⁰ Tinepet nen Jesus ed sikato, "Antoy ngaran mo?" "Amayamay," ebat to, ta dakerakel a dimonyoy inmapon ed sikato.
- ³¹ Saramay dimonyo kinerew dad kinen Jesus ya ag to ra paonlaen ed araldalem a pasen.
- ³² Diad asingger diman, wala ray amayamay a baboy a manaalibok ed giligilig na palandey. Akikasi ra may dimonyo a paonlaen to rad saramay baboy, et inabuloyan to ra.
- ³³ Kanyan pinmaway ira may dimonyo ed samay laki tan linmoob irad saramay baboy. Insan binmatik ed pandel ira may baboy, naplag irad dayat tan nalner ira.
- ³⁴ Nen anengneng na saray mankokomponi na saray baboy so agawa, binmatik ira tan imbabalita rad baley tan diad saray bario.
- ³⁵ Kanyan dinmadago ray totoo a nengnengen da no antoy agawa. Kaasingger dad kinen Jesus, anengneng da may lakin angekalan to na saray dimonyo. Manyodyorung ed saliyan nen Jesus, akakawes la, tan duga lay kalakal to. Diad satan, ataktakot ira.
- ³⁶ Tinongtong met na saramay akanengneng no panoy inabig to.

- 37 Amin da ray Gadareno kinerew dad kinen Jesus ya ontaynan la, ta ontan lay takot da. Kanyan linmogan lay Jesus ed baloto tan linma la.
- 38 Kasakbayan ya onsiput, akikasin milad kinen Jesus imay lakin angekelan na saray dimonyo. Balet pinasempet to la tan inkuantto,
- 39 "Pawil ka lad abung, tan ibalitam so ginaway Dios ed sika." Linma la sirin tan imbalita tod intiron baley so ginawa nen Jesus ed sikato.
- 40 Kapawil nen Jesus ed biek na dayat maliket ya inawat na saray totoo, ta talagan aalagaren da.
- 41 Sinmabi met si Jairo, sakey ya opisyal na sinagogad man. Dinmakmomod saliyan nen Jesus tan akikasin onla ed abung to,
- 42 ta ompapatey so saksakey ya anak ton bii a mantaoy labindua. Nen oonla lay Jesus, deresdesen na amayamay a totoo.
- 43 Walad may biin labinduay taon la manirap lapud alablabas a pandadala to. Agastos to lad saray doktor iray amin a kuarta to, balet anggapoy makapaabig ed sikato.
- 44 Inmasingger ed nibeneg nen Jesus, insan to diniwit so saloy na kawes nen Jesus. Tinmondan tampol so pandadala to.
- 45 Tinepet nen Jesus, "Siopay aniwit ed siak?" Nen anggapoy mamirbir, inkuanen Pedro, "Maistro, deresdesen tan leletleten kay amayamay a totoo!"
- 46 Balet inkuanton impasoot, "Walay aniwit ed siak, ta alikas kon walay pakayarin pinmaway ed siak."
- 47 Nen alikas to may bii ya ag to niamut so ginawa to, dinmagon manggiwgiw tan dinmakmomod saliyan nen Jesus. Imbaga tod arap na amin a totoo no akin et diniwit toy Jesus, tan no panoy inyabig ton tampol.
- 48 Inkuanen Jesus ed sikato, "Anak ko, say pananisiam so amaabig ed sika. Onla kan mareen lay kalakal mo!"

⁴⁹ Nen peles nen Jesus a mansasalita, sinmabiy sakey a lakin nanlapud abung to may inkargadoy sinagoga. "Inatey lay anak mo," kuantod kinen Jairo, "akin et aabalaen mo niy Maistro?"

⁵⁰ Nen nadngel ya nen Jesus, inkuantod kinen Jairo, "Ag ka natatakot. Manisia ka labat et onabig la."

⁵¹ Kasabi nen Jesus ed abung, anggapoy inabuloyan ton onloob no ag di Pedro, Juan, Santiago, tan say ama tan say ina to may ogaw.

⁵² Amin a wadman paneermenan tan panaakisan da may inatey ya ogaw. Inkuanen Jesus, "Ag kayo onaakis. Ag inatey so ogaw; nanaogip labat!"

⁵³ Inelek-elekan da labat si Jesus, ta amta ran inatey la may ogaw.

⁵⁴ Binembenan nen Jesus so limay ogaw tan inkuan to, "Anak, bangon ka!"

⁵⁵ Binmilay tan inmalagey a tampol. Insan ingganggan nen Jesus a pakanen da.

⁵⁶ Mankelaw iray atateng to, balet impurek nen Jesus ya anggapon balut so pangibagaan dad sayan agawa.

Lucas 9

¹ Tinawag nen Jesus iray labinduan disipulo tan initdan to ray pakayari tan pakaoley a mamaekal ed saray dimonyo tan mamaabig ed saray sakisakit.

² Insan to ra imbakin mangipulong na Panariay Dios tan mamaabig ed saray mansasakit.

³ Inkuantod sikara, "Ag kayo manaawit na antokaman diad pampulong yo. Ag kayo manaawit na anggan bastun, bayung, kakanen, kuarta, tan duga lay sakey a kawes yo.

⁴ Manayam kayod abung a pamatuloyan dad sikayo, tan diman kayo manayam anggad isiput yod saman a baley.

⁵ No ag kayo awatey totoo ed sakey a baley, taynan kid man tan pokpok yoy dabuk ed saray sali yo, a tanda na maoges a ginawa ra."

- ⁶ Sinmiput la sirin ira may disipulo, tan nililiber da ray bario a nampupulong na Maung a Balita tan nampapaabig ed saray mansasakit ed amin a pasen.
- ⁷ Si Herodes a manooley ed Galilea nadngelan to ra yan amin ya agawgawa. Agoloy isip to, ta wala ray mangibabagan abilay si Juan a Managbinyag.
- ⁸ Wala met iray mangibabagan pinmanengneng si Elias. Wala ni ray arum a mangibabagan abilay so sakey ed saray propita nen saman.
- ⁹ Inkuanen Herodes, "Impapotul koy olo nen Juan. Balet siopa yan toon amayamay so nababalitaan kon nipaakar ed sikato?" Kanyan nampilalekan ton nanengneng si Jesus.
- ¹⁰ Kapawil da ra may apostol, imbaga rad kinen Jesus iray amin a ginagawara. Intagar ira nen Jesus tan linma ran kabukbukoran da ed sakey a baley a manngaray Betsaida.
- ¹¹ Nen nadngelan ya na totoo, tinombuk day Jesus tan maliket ya angawat ed sikara. Nansalitay Jesus ed sikara na nipaakar ed Panariay Dios, tan pinapaabig to ray mansasakit.
- ¹² Nen onngangarem la, dinmagod kinen Jesus iray labinduan disipulo. Inkuandad sikato, "Ibakim la ray totoo, pian makakar irad kaabungan ed saray kaliber-liber a bario, et makalmo ray kanen tan ogipan da, ta arawid kaabungan yan pasen."
- ¹³ Balet inkuanen Jesus ed sikara, "Sikayo ingey mangiter na kanen da." Inmebat ira, "Anggapoy kanen tayo no ag labat limaran tinapay tan duaran sira. Say labay mon ibaga, onla kamin manaliw na kanen da ra yan amin a totoo?"
- ¹⁴ (Sakey a liman libon lalaki so wadman.) Inkuanen Jesus ed saray disipulo, "Payorung yo ray totoo a sanlilimamplod sakey a grupo."
- ¹⁵ Onyay ginawa ran tua, tan pinayorung da ran amin.

- ¹⁶ Inala nen Jesus ira may limaran tinapay tan duaran sira, tinmangay ed tawen, tan akisalamat ed Dios. Pinipisag to ra tan inter tod saray disipulo to ya ibunog dad saray totoo.
- ¹⁷ Angan ira ya amin tan napsel ira. Nen tinipon na saray disipulo so kera-keran tinapay tan sira, napnoy labinduan tiklis.
- ¹⁸ Aminsang nen mampipikasi a bukor si Jesus, sinmingger iray disipulod sikato. Tinepet tod sikara, "Siopa ak, onung na ibabagay totoo?"
- ¹⁹ "Wala ray mangibabagan sika si Juan a Managbinyag," ebat da. "Ibabagay arum a si Elias ka; wala met iray mangibabagan sakey ka ed saray propita nen saman ya inmolid bilay."
- ²⁰ "Sikayo balet, antoy kuanyo? Siopa ak?" tepet tod sikara. Inmebat si Pedro, "Sikay Cristo na Dios!"
- ²¹ Binilin ira nen Jesus ya ag da yan balut ibabaga ed anggan siopa.
- ²² Inkuanto nid sikara, "Nepeg a manirap a maung so Anak na Too. Ag awaten na saray mamatakken na baley, saray manonan papari, tan saray iskriba. Papatey da, balet onolid bilay diad kumatlon agew."
- ²³ Insan inkuantod sikaran amin, "Siopamay malabay ya ontombuk ed siak, nakaukolan a lingwanan toy sikaton dili, sakbaten ton inagew-agew so krus to, insan ontombuk ed siak.
- ²⁴ Ta naandiay bilay so toon mangilaban na bilay to; balet nilaban so toon mangiter na bilay to a nisesengeg ed siak.
- ²⁵ Antoy nagonggona na sakey a toon nakayaryan toy intiron mundo, no naderal o naandi lamlamang so bilay to?
- ²⁶ Siopamay mangibaing ed siak tan saray salitak, sikato met so ibaing na Anak na Too, no onla dian ompawil a kataruk toy kagalangay Ama, tan kaiba to ray masanton anghil.
- ²⁷ Tandaan yo ya! Walad sikayo ray ag ompatey, anggad ag da nanengneng so Panariay Dios."

- ²⁸ Kalabas na waloy agew kasumpal ton imbaga ra ya, tinmakdang si Jesus ed palandey ta mampikasi. Intagar to ra di Pedro, Juan tan Santiago.
- ²⁹ Nen mampipikasi, naoman so nengneng na lupa to. Pinmotipotin mankidyam so kawes to.
- ³⁰ Kabebekta, wala ray duaran lalakin mitotongtong ed sikato: si Moises tan si Elias.
- ³¹ Pinmanengneng iran walay mangatatawen a liwawa, tan mitotongtong irad kinen Jesus na nipaakar ed magano lan panumpal toy linaway Dios, salanti say ipatey tod Jerusalem.
- ³² Nanaogip si Pedro tan saramay kaiba to, balet bigla ran abangon tan anengneng day mangatatawen a liwawa nen Jesus tan saramay duaran lalakin akaalagey a kaiba to.
- ³³ Nen ontataynan la ra may lalaki, inkuanen Pedro ed kinen Jesus, "Maistro, maung ta wadya itayo. Manggawa kamiy taloran ayaman: sakey so para sika, sakey so para si Moises, tan sakey so para si Elias." (Diad tuay tua ag to amtay ibabaga to.)
- ³⁴ Mansasalita niy Pedro nen walay lorem a linmesa tan tinarungan to ra. Ataktakot ira nen tinarungan iray lorem.
- ³⁵ Insan walay bosis a nanlapud samay lorem ya inkuanen, "Sikato yay Anak ko a pinilik. Dengel kayod sikato!"
- ³⁶ Katonda to may bosis, anengneng dan bukbukor la nen Jesus. Saramay taloran disipulo ag da nin balut imbagbaga ed anggan siopa so anengneng da.
- ³⁷ Diad ontombuk ya agew, linmeksab la ra. Amayamay so totoon inmabet ed kinen Jesus.
- ³⁸ Walay sakey a tood man ya inmeyag, "Maistro! Kerewen kod sika a nengneng mo pay anak konlaki. Bukbukor to ni met yan anak ko!"

³⁹ Inaponay dimonyo tan no onsigi, bigla-biglan makaingal, insan mantayetayegteg tan mambora-boray songut to. Ontan lay pamapairap na dimonyo ed sikato tan ag to taynan!

⁴⁰ Akikasi ak ed saray disipulom a paekalen da, balet ag da nayarian.”

⁴¹ Inmebat si Jesus, "Agaylay kinaoges tan ag yo panisiad Dios, sikayon totood sayan panaon! Anggan kapigan kasiy piolup-olup kod sikayo? Anggad kapigay pananos kod sikayo?" Insan inkuantod samay too, "Iyakar mo pa dia tay anak mo.”

⁴² Nen ondarago may ogaw, tinumbay dimonyo tan pinatayegteg to. Nampasnukan nen Jesus imay dimonyo, pinaabig to may ogaw, insan to impawil ed ama to.

⁴³ Mankelaw ya amin iray totoo ed pakapanyariy Dios. Pankelkelawan niy totoo so amin a gagawaen nen Jesus nen inkuantod saray disipulo to,

⁴⁴ "Ag yo lilingwanay ibagak ed sikayo natan! Say Anak na Too nipalima ed pakayariy totoo.”

⁴⁵ Balet ag da amtay kabaliksan to ya. Niamut yad sikara, pian ag da natalusan. Antakot da met a tepeten ed kinen Jesus no antoy labay to yan ibaga.

⁴⁶ Nansasangsanganan na saray disipulo no siopay manona ed sikara.

⁴⁷ Amta nen Jesus no antoy nununoten da, kanyan anawag na sakey ya ogaw tan pinaalagey tod abay to.

⁴⁸ Insan kuantod sikara, "Siopamay mangawat ed sayan ogaw lapud ngaran ko, awaten to ak; tan siopamay mangawat ed siak, awaten toy angibakid siak. Ta say sankaabebaan ed sikayon amin, sikatoy manona.”

⁴⁹ Inkuanen Juan, "Maistro, akanengneng kamiy sakey a toon mamapaekal na saray dimonyo ed ngaran mo. Binano mi, lapud aliwan kabyangan na olupan tayo.”

- 50 Inkuanen Jesus ed sikato tan saray arum a disipulo, "Ag yo babanoen, ta say ag onsumpad sikayo, kaiba yo lamlamang."
- 51 Nen asingger lay panaon a kiatagey nen Jesus ed tawen, ginetma toy onlan onla ed Jerusalem.
- 52 Imbaki toy pigaran totoo ya onona ran onlad sakey a bario ed Samaria a mangiparaan na tuloyan to.
- 53 Balet ag inawat na saray totoo man, lapud kabat dan getma to lay onlad Jerusalem.
- 54 Nen naamtaan ya na saray disipulon si Santiago tan si Juan, inkuanda, "Katawan, onabuloy kan manawag kamiy apoy a manlapud tawen a maneral ed sikara?"
- 55 Linmingaw si Jesus tan nampasnukan to ra;
- 56 insan la ra linmad sakey a bario.
- 57 Nen wala rad dalan, inkuay sakey a too ed kinen Jesus, "Ontombuk ak ed sika, anggan iner so laen mo."
- 58 Inkuanen Jesus ed sikato, "Wala ray ongib a panaayaman da ray asod katakelan, tan wala met iray obung da ray manok ed tagey, balet say Anak na Too anggapoy anggan narokulan to."
- 59 Inkuantod sananey a laki, "Tombuk kad siak." "Katawan," ebat to may laki, "abuloyan mo ak pa nin onsempet a mangipompon ed kinen amak."
- 60 Inkuanen Jesus, "Paolyan mo la ray inaatey a mangipompon na inaatey da. Lakan mampulong na nipaakar ed Panariay Dios."
- 61 Inkuan met na sakey, "Ontombuk ak ed sika, Katawan, balet abuloyan mo ak nin mampatanir ed pamilyak."
- 62 Inkuanen Jesus ed sikato, "Siopamay mambabakan lingaw-lingaw nid beneg, anggapoy kana tod Panariay Dios."

Lucas 10

- ¹ Kasumpal to ya, nampili si Jesus na pitomplo tan duan totoo. Pinaona to ra ed saray baley tan lugar a laen to, tan impanoolup ta ran sandederwa.
- ² Inkuantod sikara, "Amayamay so aaniyen, balet dagdaiset iray manani. Kerew yod akankiey aaniyen a mangibaki niy arum a manani.
- ³ Laka yo la! Ibaki ta kayon singa saray karniro ed pegley da ray asod katakelan.
- ⁴ Ag kayo manaawit na pitaka, bayung, o sapatos. Ag kayo tonda-tondad dalan a mangigalang ed anggan siopa.
- ⁵ Kaloob yod anggan dinan ya abung ikuanyo nin onaan, 'Manari komuy kareenan ed sayan abung!'
- ⁶ No walay manaayam diman a manangarod kareenan, natilak ed sikatoy kareenan a pilalek yon manari. No anggapo, ompawil ed sikayoy kareenan a pilalek yon manari.
- ⁷ Manayam kayod saman ya abung; akan tan inom yoy iparongo rad sikayo, ta nepeg a bayaran so kumikimey. Ag kayo salat a salat na panayaman yon abung.
- ⁸ No awaten da kayon malikeliket ed sakey a baley, akan yoy iparongo rad sikayo,
- ⁹ paabig yo ray mansasakit, tan ikuanyod saray totoo man, 'Inmasingger lad sikayo so Panariay Dios.'
- ¹⁰ Balet no ag da kayo awaten ed sakey a baley, paway kayod saray daladalan tan ikuanyo,
- ¹¹ 'Anggan say dabuk na baley yo a pinmepeket ed saray sali mi, ipagpag mi a tanday maoges a ginawa yo. Balet, tandaan yo ya, inmasingger lay Panariay Dios!'
- ¹² Kuankod sikayo a no Agew na Okum, lalon anlemew so dusa na baley na Sodoma nen sayan baley!"

13 "Pakaskasi ka, Corazin! Pakaskasi ka met, Betsaida! Ta no dimad Tiro tan Sidon so akagawaan na sarayan milagro, abayag la ra komuy taga diman a nankawes na sako tan nampulapol na dapul ed laman da, a pakanengnengay impangibeneg dad saray kasalanan da!

14 Diad Agew na Okum, lalon anlemew so dusa da ray taga Tiro tan Sidon nen say sikayo.

15 Tan sika, Capernaum, labay moy niatagey ya anggad tawen? Nibantak ka ni inged impirno!"

16 Inkuantod saray disipulo to, "Siopamay ondengel ed sikayo, siak so dengelen to. Siopamay mangipolisay ed sikayo, siak so ipolisay to; tan say mangipolisay ed siak, say angibakid siak so ipolisay to."

17 Makakaliket a pinmawil ira may pitomplo tan duan disipulo. "Katawan," inkuanda, "pati saray dimonyo onuren da kami no iganggan mi ran onekal diad ngaran mo."

18 Inmebat si Jesus, "Anengneng koy Satanas a naplag a singa kirmat a nanlapud tawen!

19 Dengel kayo! Initdan ta kayoy pakaoley ya onggatin ed saray oleg tan alakdan, tan maneral na amin a pakayari nen Satanas. Anggapoy makarigsod sikayo.

20 Balet ag kayo manliliket lapud oonuren kayo ray maoges ya ispiritu. Manliket kayo ingen lapud nisulat ed tawen iray kangaranan yo."

21 Diad saman ya oras, si Jesus pinagayagay Ispiritu Santo. Inkuanen Jesus, "Misalamat ak ed sika, Ama, Katawan na tawen tan dalin, ta inyamut mo ra yan bengatla ed saray makabat tan makatalus, tan impaamtam ed saray totoon mapaabeban singa saray ogogaw. On, Ama, agawa ya ta sikatoy nilabay mo.

22 "Inter na Amak ed siak iray amin a bengatla. Anggapoy mikabat ed Anak likud ed Ama; anggapoy mikabat ed Ama likud ed Anak tan saray labay a pangipakabatan na Anak."

- ²³ Insan inarap nen Jesus iray disipulo tan inkuantod sikaran anggapoy arum a makadngel, "Maliket kayo ta nanenengneng yo ray nanenengneng yo natan!
- ²⁴ Ta amayamay iray ari tan propita, kuankod sikayo, a nampiwarat a makanengneng na nanenengneng yo natan, balet ag da anengneng. Nampirawat met iran makadngel na narerengel yo natan, balet ag da nadngel."
- ²⁵ Walay sakey a makabat ed Ganggan ya inmalagey ta labay ton suboken si Jesus. "Maistro," tepet to, "antoy nepeg a gawaen ko pian nagamuran koy bilay ya andi-anggaan?"
- ²⁶ Inmebat si Jesus ed sikato, "Antoy nisulat ed Ganggan? Panoy pangipapatalus mo?"
- ²⁷ Inkuanto may too, " 'Arom so Katawan a Dios mo ed intiron pusom, intiron kamererwam, intiron biskeg mo, tan intiron kanunotan mo'; tan, 'Arom so kaabay mo a singa panangarom ed sikan dili.'"
- ²⁸ "Dugay ebat mo," kuanen Jesus. "Onur mo itan et nagamuran moy bilay ya andi-anggaan."
- ²⁹ Balet labay to may makabat ed Ganggan a bawiey kagalangan to, kanyan tinepet tod kinen Jesus, "Siopay kaabay ko?"
- ³⁰ Inmebat si Jesus, "Walay sakey a toon mampapaleksab a nanlapud Jerusalem tan oonlad Jerico. Diad dalan, sinabat na tutulisan, inala ray pati kawes ya akasolung ed sikato, pinepekpek da, insan da tinaynan a patey-pateyan.
- ³¹ Nibanan walay sakey a parin dinmalan diman. Nen anengneng to may too, pinaliisan to tan intuloy toy panaakar to.
- ³² Dinmalan met diman so sakey a Levita. Nen akasabid saman a pasen tan anengneng to may too, pinaliisan to tan intuloy toy panaakar to.
- ³³ Wala met so sakey a Samaritano a dinmalan diman. Nen akasabid saman a pasen tan anengneng to may too, akasian to.

34 Inasinggeran to, kinalboan toy larak tan alak iray sugat to, tan binerber to ra. Insan pinakabayo tod dilin ayep to; inawit tod abung a pundowan, tan diman to inasikaso.

35 Nen ontombuk ya agew, angaut na kuartad bulsa to, insan to inter ed samay inkargadoy abung a pundowan. Inkuanto, 'Asikasom, ta kapawil ko dia, bayaran koy amin a nagastos mo nid panasikasom ed sikato.'

36 Insan tinepet nen Jesus ed samay makabat ed Ganggan, "Onung ed sikan dili, siopad saramay talora so nanggaway kanepegan na kaabay ed samay toon sinabat na saray tulisan?"

37 "Samay angasid sikato," ebat to may makabat ed Ganggan. Inkuanen Jesus, "Laka la, sirin, tan ontan met so gawaen mo."

38 Nen intuloy nen Jesus tan saray disipulo to so panaakar da, sinmabid sakey a bario. Walad may sakey a biin anangkailid sikato ed abung to. Marta so ngaran to,

39 tan walay agi ton manngaray Maria. Si Maria inyorung tod salian na Katawan tan dinmengel ed sarayangat to.

40 Si Marta, balet, nakekesawad pansisirbi to, kanyan naingungotan. Dinmagod kinen Jesus tan inkuanto, "Katawan, anggapo tay walad sika, a satay agik et palpaolyan to ak a mankikimey a bukor? Ibagam karid sikaton tulongan to ak!"

41 Inmebat so Katawan, "Sika, Marta, amayamay a bengatla so pampapagaan tan pansasakitan moy olo.

42 Saksakey so talagan nakaukolan! Pinili nen Maria so lalon maung a gawaen, tan ag ya naekal ed sikato."

Lucas 11

1 Aminsan, mampipikasi si Jesus ed sakey a pasen. Nen asumpal, inkuan na sakey ed saray disipulo to, "Katawan, ibangat mo kami pan mampikasi, a singa impangibangat nen Juan ed saray disipulo to."

- ² "No mampikasi kayo," kuanen Jesus, "onyay ibaga yo: 'Ama: Nagalang komuy ngaran mo; onsabi la komuy Panarian mo.
- ³ Itdan mo kami pay kanen min inagew-agew.
- ⁴ Pirdona mo kami pad saray kasalanan mi, ta pirdonaen mi ray amin a nankakasalanan ed sikami. Tan ag mo kami iyaakar ed pakatuksoan."
- ⁵ Insan inkuanton intuloy nen Jesus ed saray disipulo to, "No bilbilang ta walay sakey ed sikayo ya onlad abung na kaaro to diad pegley-labi tan ikuanto, 'Kaaro, pabayes mo ak pay taloran tinapay,
- ⁶ ta sinmabiy sakey a kaarok a mambiabiahi et anggapoy niparongok ed sikato!'
- ⁷ Et onebat so kaaro ton walad loob na abung, 'Ag mo ak gugunigonen! Akatalak lay puirta tan akarokul ak la tan saray anak ko. Ag ko la nayariay ombangon a mangiter ed sikay nakaukolan mo.'
- ⁸ Kuankod sikayo, anggan ag to bangonan ya itdan lapud impankaaro ra, bangonan to lamlamang ya itday nakaukolan to lapud panamasoot to.
- ⁹ Kanyan kuankod sikayo: Kerew kayo, et naitdan kayo. Mananap kayo, et makalmo kayo. Toktok kayo, et nalokasan para sikayo so puirta.
- ¹⁰ Ta naitday siopaman a mikerew; makalmoy siopaman a mananap; tan nalokasay siopaman ya ontoktok.
- ¹¹ Sikayo ran ama, iter yo kasiy oleg ed anak yo no onkerew na sira?
- ¹² O itdan yo kasiy alakdan no onkerew na iknul?
- ¹³ No sikayo, anta maoges kayo, et amta yoy mangiter na pankaabigay anak yo, lalo la sirin a say Aman walad tawen et iter toy Ispiritu Santo ed saray onkerew ed sikato."
- ¹⁴ Aminsang, mamapaekal si Jesus na sakey a dimonyon mamapaemel ed sakey a laki. Kaekal na dimonyo, nansalita may laki. Mankelaw iray totoo,
- ¹⁵ balet inkuanda ray arum, "Si Beelzebul a prinsipi da ray dimonyo so mangiiter na pakayarid sikato a mamaekal ed sikara."

- ¹⁶ Wala ni ray arum a totoon labay dan suboken si Jesus, kanyan kinerew dad sikaton manggaway milagro a pakanengnengan a walad sikatoy Dios.
- ¹⁷ Balet amta nen Jesus so walad isip da, kanyan inkuantod sikara, "No manlalaban iray totood sakey a nanarian, ag mambayag itan a nanarian. No manlalaban iray kabyangan na sakey a pamilya, naderal itan a pamilya.
- ¹⁸ No ontan sirin, no naapag-apag tan manlalaban iray ooleyan nen Satanas, panon a mansiansiay nanarian to ey? Ibabaga yo a si Beelzebul so mangiiter ed siak na pakayarin mamaekal ed saray dimonyo.
- ¹⁹ No mamapaekal ak na saray dimonyo diad pakayari nen Beelzebul, siopay mangiiter ed saray disipulo yo na pakayarin mamaekal ed sikara? Saray dilin disipulo yoy mamapaneknek a nalilingo kayo!
- ²⁰ Andi, no ag ingen say Dios so mangiiter ed siak na pakayarin mamaekal ed saray dimonyo. Sikato yay mamapaneknek a sinmabi lad sikayoy Panariay Dios.
- ²¹ "No say toon mamabantay ed abung to et mabiskeg tan akaparaan iray armas to, arawid takew iray kayaryan to.
- ²² Balet no labanan tan taloen na lalon mabiskeg nen sikato, naala ni ra may armas a nanmatalakan to, tan apagen na sayan matakew iray tinatakew to.
- ²³ "Siopamay ag ontombuk ed siak, onlaban lamlamang ed siak. Siopamay ag mangibad siak a mansinup, mambuyak lamlamang."
- ²⁴ "No ompaway ed sakey a too so maoges ya ispiritu, mananap na amagan pasen a pampainawaan to. No anggapoy naalmo to, ikuantod sikaton dili, 'Ompawil ak ed abung kon tinaynan ko.'
- ²⁵ Ompawil sirin tan naalmoan to ya anggapoy manaayam, malinis, tan masinup.
- ²⁶ Onlad satan a mangawit na pitoran ispiritu a lalon maoges nen say sikato, tan kaiba to ran manayam diman. Lalon maoges so kipapasen to yan too nen say gendat."

- 27** Nen ibabaga ya nen Jesus, walay sakey a biid saramay totoon wadman a nansalita. Inkuantod kinen Jesus, "Agaylay liket na biin angyanak tan nampasusod sika!"
- 28** Balet inmebat si Jesus, "Lalo ni ingen a maliket iray ondedengel ed salitay Dios tan oonuren da!"
- 29** Nen ondarakel iray totoon onmomokut ed kinen Jesus inkuanto, "Agaylay kaogsan na totood sayan panaon! Onkekerew iray milagro, balet anggapoy milagron naimatunan da no ag say milagro nen propita Jonas.
- 30** No panoy impagmaliw nen Jonas a tanda ed saray taga Ninive, ontan met so pagmaliw na Anak na Too a tanda ed saray totood sayan panaon.
- 31** Diad Agew na Okum, onalagey so Riyna na Saba tan akusaen to ray totood sayan panaon, ta nanlapud arawdawin pasen ya ondengel labat ed kakabatan nen Solomon. Balet kuankod sikayo a wadyay lalon makapanyari nen si Solomon.
- 32** Diad Agew na Okum, onalagey iray taga Ninive tan akusaen da kayo, ta nansibkelan da ray kasalanan da nen nadngel dan nampulong si Jonas. Balet kuankod sikayo a wadyay lalon makapanyari nen si Jonas!"
- 33** "Anggapoy manelsel na lamparaan, insan to lamlamang iyamut o sakubay timba. Iyan to ingen ed panangipatoonan, pian nanengneng na totoon onloob ed abung so liwawa to.
- 34** Say matam so pinagkasilew na laman mo. Kanyan no anggapoy sakit na matam, naliwawaan met so intiron laman mo. Balet no walay sakit na matam, nabilongetan met so intiron laman mo.
- 35** Kanyan asikasom a maung, ta ompan say liwawan walad sika et bilonget manaya.
- 36** No walay liwawa so intiron laman mo tan anggapon balut so kabyangan ton walad ambilonget, naliwawaay nagnap, tan singa nawawandagan kay maliwliwawan silew."

- ³⁷ Kasumpal nen Jesus a nansalita, inimbitaan na sakey a Pariseo ed abung to. Linma sirin, tan inmirung a mangan.
- ³⁸ Mankelaw imay Pariseo nen naimatunan ton ag nanoras si Jesus kasakbayan ton mangan.
- ³⁹ Kanyan inkuanen Jesus ed sikato, "Sikayon Pariseo, lilinisan yoy paway na tasa tan plato, balet diad puso yo napno kayoy inkaagum tan inkasiblet.
- ⁴⁰ Anggapoy kalakal yo! Say Dios ya amalsay paway et sikato met so amalsay loob, andi ta?
- ⁴¹ Iter yod saray mairap-bilay so walad saray tasa tan plato yo, et nalinisan onung ed ganggan para sikayo ray amin a bengatla.
- ⁴² "Pakaskasi ki la, sikayon Pariseo! Iiter yoy kakaplo na anggan saray rikato, a singa say paminta, bawang, tan amin a pising, balet sasaolen yoy kapara yon totoo tan ag yo aaroey Dios. Nepeg a gawaen yo ra ya, balet ag yo papaolyan iray arum a ganggan.
- ⁴³ "Pakaskasi ki la, sikayon Pariseo! Labalabay yoy onyorung ed manonan yorungan ed sinagoga. Labalabay yo met so paigalang ed publiko.
- ⁴⁴ Pakaskasi kayo! Kaparpara yo ray lobuk ya anggapoy pakapatnagan, kanyan gatingatinan iray totoo, ta ag da amtan lobuk ira."
- ⁴⁵ Walay sakey ed saray makabat ed Ganggan a nankuan, "Maistro, diad satay panagsalitam, papabaingan mo kami met!"
- ⁴⁶ Inmebat si Jesus, "Pakaskasi ki met, sikayo ran makabat ed Ganggan! Ipapasakbat yod arum a totoo ray ambelat a sasakbaten, balet ag yo gagalawey anggan tamoro yo ed pangiba yod sikara.
- ⁴⁷ Pakaskasi kayo! Igagawaan yoy pantion iray propitan pinapatey da ray lalaki yo.
- ⁴⁸ Aakoen yo sirin ya aabubonan yoy ginawa ray lalaki yo, ta pinapatey da ray propita, et ipapaalageyan yo ray pantion da.

⁴⁹ Sikato yay makasengeg ya inkuay Kakabatan na Dios, 'Mangibaki ak ed sikara na saray propita tan apostol. Pateyen na totooy pigarad sikara, tan pairapen da ray arum.'

⁵⁰ Kanyan napelag ed saray totood sayan panaon so dusa na impamatey ed saray propita, nanlapu lad impamalsay mundo.

⁵¹ Ginmapod impamatey dad kinen Abel ya anggad impamatey dad kinen Zacarias diad nanleetay altar tan say Masanton Pasen. On, kuankod sikayo, napelag ed saray totood sayan panaon so dusa na agawad saraman a propita!

⁵² "Pakaskasi ki la, sikayon makabat ed Ganggan! Inyamut yoy tombuk a panaglokas na puirtay abung na kakabatan. Anta ag yo la labay so onloob, sesebelan yo ni ray malabay ya onloob!"

⁵³ Nen sinmiput lay Jesus ed saman ya abung, ginapoan na saramay iskriba a binalaw-balaw a maung tan tinepettepetay amayamay a bengatla,

⁵⁴ ta labay dan naeral ed panagsalita to.

Lucas 12

¹ Nen libo-libon totooy nantitipon, a diad karakel da et makapanggagatinan la ra, inkuanen Jesus ya onona ed saray disipulo to, "Manalwar kayod libadura na saray Pariseo, salanti say pansimpisimpitan da.

² Anggapoy asakuban ya ag ompaway, tan anggapoy akaamut ya ag nakabatan.

³ Antokamay imbaga yod ambilonget, narengel ed maliwawa; tan antokamay inyesaes yod saray totoon walad akakaput a kuarto, nibando manlapud toktok na kaabungan."

⁴ "Kuankod sikayo, kakaarok, ya ag yo tatakotan iray mamatey na laman, balet kasumpal to et anggapo lay nagawaan da a lalon maoges.

⁵ Ibagak ed sikayo no siopay nepeg yon takotan: takotan yoy Dios ta kasumpal ton mamatey, wala niy pakayari ton mangibantak ed impirno. On, kuankod sikayo, sikatoy nepeg yon takotan!

- ⁶ "Ag ta nasaliw na mamurmura so limaran anuyaw? Anggan mamurmura ra, anggapoy anggan sakey ed sikara so nalingwanay Dios.
- ⁷ Anggan say buek na olo yo et abalang ira. Kanyan ag kayo natatakot, ta mabli kayo ni nen saray amayamay ya anuyaw!"
- ⁸ "Kuankod sikayo a siopamay mamirbir ed siak ed arap na totoo, birbiren met na Anak na Too diad arap da ray anghil na Dios!
- ⁹ Balet siopamay mangiborid siak ed arap na totoo, ibori met na Anak na Too diad arap da ray anghil na Dios.
- ¹⁰ "Napirdona so siopaman a manlabir na bengatlan sumpad Anak na Too; balet ag napirdona so siopaman a mamaoges ed Ispiritu Santo.
- ¹¹ "No awiten da kayon akusaen ed saray sinagoga o diad arap da ray gobirnadador o arum iran manoley, ag yo pampapagaan no panoy pangyagel yod sikayon dili o no antoy ibaga yo.
- ¹² Ta diad satan a bekta, ibangat kayoy Ispiritu Santo no antoy ibaga yo."
- ¹³ Inkuan na sakey ed saramay totoo, "Maistro, ibagam pad agik ya iter toy apag kod impatawir na ama mi."
- ¹⁴ Inmebat si Jesus, "Siopa tay anorod siak a huis o manangapag yo?"
- ¹⁵ Insan inkuantod sikaran amin, "Manalwar kayo tan paliisan yoy amin a klasiy inkaagum; ta say kayamanan, anggan antoy karakel, anggapoy pibabalian tod tuan inkatoo na anggan siopa."
- ¹⁶ Sinalita nen Jesus ed satan so sakey ya alimbawa: "Walay sakey a mayaman a too. Dakel so naani tod dalin to.
- ¹⁷ Nannunot tan inkuantod sikaton dili, 'Anto kasiy gawaen ko, et anggapo lay napanginan koy naanik?
- ¹⁸ A, amtak lay gawaen ko! Gebaen kon amin iray kamalir ko, insan ak mamaalagey na lalon ankabaleg a panginan koy amin ya ilik ko tan saray arum a kayaryan ko.

19 Insan ikuankod siak a dili, Mapalpalar ka, ta ag ka la onkulang ed amin a nakaukolan mod pigapigan taon. Natan, nayarian mo lay manliket, mangan, tan oninom ya anggapoy pagpagam!’

20 Balet inkuay Dios ed sikato, 'Kulang so kalakal mo! Diad sayan labi, ompatey ka. Siopa natay manawir ed saratay imparaan mon para sika?’“

21 Inkuanen Jesus a pangisumpal to, "Onyay pansumpalan da ray mampayaman ya onkanad sikaran dili, balet et aliwa ran mayaman ed arap na Dios.”

22 Inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Sikato yay makasengeg na pangibabagaan kod sikayo ya ag kayo mapagpagad pambilay yo, no antoy kanen yo, o antoy ikawes yo.

23 Mamabli niy bilay nen say kakanen; mamabli niy laman nen say kawes.

24 Imano yo pa ray wawak! Ag ira mantatanem odino manaani, anggapoy kamalir o arum nin pantiponan da. Anggaman ontan, papakanen iray Dios! Mamabli kayo ni nen saray manok ed tagey!

25 Siopad sikayo so makaparokey na bilay to na anggan sakey a bekta, lapud pampaga to?

26 No ag yo nagawaan so anggan pati sayan melmelag a bengatla, akin et pampagaan yo ray arum a bengatla?

27 Imano yo pa no panoy ibabaleg da ray rosas a balang. Ag ira mankikimey; ag ira manggagaway ikawes da. Anggaman ontan, kuankod sikayo, anggan si Solomon a mayaman ag akapankawes na onyan kinarakep na sakey ed sarayan rosas.

28 No say Dios so mangakawes ed saray karikaad kaalogan, a mabilay ira natan tan napoolan la ra nabwas, ag lalo kasin kawesan to kayo? Agaylay kapoy na pananisia yo!

29 Kanyan ag kayo mapagpaga lawas no antoy kanen tan inomen yo.

- 30 Sikara yay anapen na saray Hintil. Amtay Ama yod tawen a nakaukolan yo ra yan amin.
- 31 Sikayo, balet, anap yon onona so Panarian na Dios, et iter tod sikayoy amin a nakaukolan yo.”
- 32 "Ag kayo natatakot, sikayon pigaran papastolan ko, ta maliket so Ama yon mangiter ed sikayo na Panarian.
- 33 Ilako yo ray kayaryan yo, tan mangiter kayod saray mairap-bilay na nanlakoan yo. Manggawa kayo ray pitakan ag ondaan, tan mantipon kayo na kayamanan yo ed tawen yo, ta ag nabawasan diman, ag natakew, tan ag naderal na bokbok.
- 34 Ta no iner so kawalaay kayamanan mo, diman met so kawalaay pusom.”
- 35 "Nakaukolan a sipaparaan kayo, ya akalislis iray kawes yo tan mandardarang iray lamparaan yo,
- 36 a singa saray aripen a manaalagar ed isabiy amo ra a manlapud bansal. No onsabi tan ontoktok, lokasan dan tampol so purta.
- 37 Alay liket da ray aripen a sipaparaan a nasabiy amo ra. Kuankod sikayo, ilislis toy kawes to, payorungen to ra, insan to ra serbian.
- 38 Alay liket da no anggan pegley-labi o palbangon so isabi to et sipaparaan ira!
- 39 Tandaan yo ya! No amta labat na akanabung no anton oras so isabi na matakew, ag to palooben ed abung to.
- 40 Sikayo met sirin, nakaukolan a sipaparaan kayo, ta onsabiy Anak na Too ed oras ya ag yo ilaloan.”
- 41 Tinepet nen Pedro, "Katawan, sikami labat o amin a totoo so pangibabagaan mod sayan alimbawa?”
- 42 Inmebat so Katawan, "Siopa sirin so napanmatalkan tan marunong ya aripen? Say aripen ya ipasen na amo to a mangasikasoy abung to, tan mangiter na kanen da ray kapara ton aripen diad manepeg ya oras.

- ⁴³ Maliket yan aripen no nasabian na amo to a gagawaen toy kimey to!
- ⁴⁴ Samay amo, kuankod sikayo, pagmaliwen to may aripen a manasikasoy amin a kayamanan to.
- ⁴⁵ Balet no ikuanto yan aripen ed sikaton dili, 'Mabayag nin onsabiy amok.' Gapoan tod satan a kabilen iray arum ya aripen, laki man o bii, tan mangan, oninom tan mambuwek.
- ⁴⁶ Insan onsempet so amo to ed agew ya ag to ilaloan tan diad oras ya ag to amta. Dusaen na amo to tan ipila tod kawalaan da ray aliwan mananisia.
- ⁴⁷ "Say aripen ya amta toy labay a pagaway amo to et ag to paraanan a gawaen, nasiplatay dakel.
- ⁴⁸ Balet say aripen ya ag to amtay labay a pagaway amo to et akagaway nepeg a panusaan ed sikato, nasiplatay daiset. Say toon naitday dakel, dakel met so ebatan to. Say toon angipiaay dakel, dakel met so paebatan dad sikato."
- ⁴⁹ "Linma ak dian mangigapoy pool ed dalin. Agaylay pampirawat kon naselselan la komun!
- ⁵⁰ Wala niy binyag a nepeg kon awaten, et nagunigon ak a maung ya anggad pakaawat ko!
- ⁵¹ Abaloan yo sirin, linma ak dian mangiter na kareenan ed dalin? Aliwan say kareenan, no ag say pansisian.
- ⁵² Manlapud natan, say limaran sankapamilyaan mansisian ira; saray talora sumlangen da ray duara, tan saray duara sumlangen da ray talora.
- ⁵³ Saray ama sumlangen da ray anak dan lalaki; saray anak a lalaki sumlangen da ray kaamaan da. Saray ina sumlangen da ray anak dan bibii; saray anak a bibii sumlangen ray kinaan da. Saray katolongan a bibii sumlangen da ray manugang dan bibii, tan saray manugang a bibii sumlangen da ray katolongan dan bibii."

54 Inkuan met nen Jesus ed saray totoo, "No nanengneng yo lay makapal a lorem ed sagur, ibaga yon onoran, et onoran met a tua.

55 No nalikna yo lay dagem a manlapud abalaten, ibaga yon ompetang so panaon, et ompetang met a tua.

56 Mansimpisimpitan kayo! Amta yon ipatalus iray nanengneng yod tawen tan dalin, akin balet et ag yo amtan ipatalus iray tanday panaon natan?"

57 "Akin et ag yo amtan pilien no antoy matonung a gawaen yo?

58 Singa bilbilang, no walay angisegep na kasod sika ed korti, gawam so anggaay nayarian mon miariglod sikato no wala ki nid dalan, ta ompan ituloy toy pangyakar tod sika ed huis, tan ipalima kay huis ed polis, tan ipriso kay polis.

59 Ag kad man makapaway a balut, kuankod sika, anggad ag mo nabayaray samput a sentimo na utang mo."

Lucas 13

1 Diad saman a panaon, wala ray totood man ya angibalitad kinen Jesus na nipaakar ed impamatey nen Pilato ed pigaran taga Galilea, leleg dan mangibabagat ed Dios.

2 Inmebat si Jesus ed sikara, "Abaloan yo sirin, lalon makasalanan ni ra yan taga Galilea nen saray amin nin arum a tagad man, lapud onyay asagmak da?

3 Andi! Kuankod sikayo a no ag yo benegan iray kasalanan yo, ompatey kayo met ya amin, a singa sikara.

4 Tan nipaakar met ed saramay labinwalon totoo ed Siloe ya inatey lapud atumbaan iray tori, abaloan yo sirin a lalon maoges ni ra nen saray amin nin arum a totoon manaayam ed Jerusalem?

5 Andi! Kuankod sikayo a no ag yo benegan iray kasalanan yo, ompatey kayo met ya amin, a singa sikara."

- ⁶ Sinalita nen Jesus yan alimbawa ed sikara, "Walay sakey a toon walay kiew ya igos ed kaubasan to. Ninengneng to no walay bunga, balet anggapoy nalmo to.
- ⁷ Kanyan inkuantod inkargado to, 'Taloy taon lan oonla ak dian mananap na bunga to yan kiew, balet anggapoy naalmok. Batang mo la, ta dadaraken to labat so tabay dalin!'
- ⁸ Inmebat imay inkargado, 'Paolyan tayo pa nin sakey taon. Kotkotan koy kaliber-liber na sengeg to, tan inan koy abuno.
- ⁹ No mambunga ed ontombuk a taon, maung met; no andi, insan ti la batangen.'"
- ¹⁰ Aminsang ya Agew na Panagpainawa, mambabangat si Jesus ed sakey a sinagoga.
- ¹¹ Walad may biin labinwaloy taon to lan mansasakit, ta inaponay maoges ya ispiritu. Lapud sayan sakit to mapalaloy inkabokut to, kanyag ag to naonat a balut so beneg to.
- ¹² Nen anengneng nen Jesus, tinawag to tan inkuento, "Inmabig ka lad liliknaen mo!"
- ¹³ Insan intapew nen Jesus iray lima tod samay bii, et tampol a nampetek so beneg to tan indayew toy Dios.
- ¹⁴ Balet nampasnuk so inkargadoy sinagoga, lapud amaabig si Jesus ed Agew na Panagpainawa. Inkuantod saray totoo, "Walay anemiran agew a niganan pankimey. Laki diad sarayan agew a mampatambal, aliwan sano Agew na Panagpainawa!"
- ¹⁵ Inmebat ed sikato so Katawan, "Mansimpisimpitan kayon talaga! Ag yo ta ookbaren a painumen so baka o asno yo no Agew na Panagpainawa?"
- ¹⁶ Natan, sayan bii ya anak nen Abraham, labinwaloy taon lan papairapen nen Satanas. Ag kasi manepeg a paabigen ko no Agew na Panagpainawa?"

- 17 Abaingan ya amin iray kalaban to ed sayan ebat to, balet makaliliket ya amin iray totoo lapud sarayan makapakelkelaw a ginagawa to.
- 18 Inkuanen Jesus, "Antoy aliling na Panariay Dios? Antoy pangiparaan ko?
- 19 Aliling toy bokel na mustasa ya intanem na sakey a too ed tanamanan to. Tinmubo tan binmaleg a sakey a kiew, tan saray manok ed tagey nanoobung irad saray sanga-sanga to."
- 20 Inkuan lamet nen Jesus, "Anto ni so pangiparaan kod Panariay Dios?
- 21 Aliling toy libadura ya inkames na sakey a bii ed taloran sukat na arina, anggad inmalsa may intiron angikamesan to."
- 22 Intuloy nen Jesus so panliliber-liber to. Nambabangat ed binaley-baley tan diad saray barion nadadalan to nen mamaarap ed Jerusalem.
- 23 Walay toon anepet ed sikato, "Maistro, daiset kasiy totoon nilaban?" Inmebat si Jesus ed sikara,
- 24 "Gawa yoy anggaay nayarian yon onloob ed mainget a puirta, ta kuankod sikayo: amayamay iray totoon mampilalek ya onloob, balet ag da nayariay onloob.
- 25 No inmalagey lay panguloy pamilya tan inkaput to lay puirta, wala kayod paway tan ontoktok kayo. 'Katawan,' inkuanyo, 'lokasan mo kami pa!' Onebat ed satan, 'Ag ko amta no taga iner kayo!'
- 26 Ikuan yo lamet, 'Amimpigan karongo mi ka ya angan, tan inminom, tan nambabangat ka nid baley mi!'
- 27 Balet ikuanto lamet, 'Ag ko amta no iner so nanlapoan yo. Arawi kayod siak, sikayon managgaway kaogsan!'
- 28 Agaylad satay pannangis tan panngalatenget na ngipen yo no nanengneng yo ra di Abraham, Isaac, Jacob tan amin da ray propita a wala rad Panariay Dios et nibantak kayo balet ed paway!
- 29 Onsabi ray totoon manlapud bokig tan sagur, abalaten tan baybay, tan ondongo rad lamisaan ed Panariay Dios.

- ³⁰ Wala ray naonur a makaona, tan wala ray makaona a naonur.”
- ³¹ Sinmabi met ed saman ya oras iray pigaran Pariseo tan inkuandad kinen Jesus, "Taynan ka dia, ta labay to kan papatey nen Herodes.”
- ³² Inmebat si Jesus ed sikara, "Lakayo ta ibaga yod saman ya asod katakelan a mamapaekal ak na dimonyo tan mamapaabig ak ed sayan agew tan nabwas. Diad kumatlon agew, sumpalen koy kimey ko.
- ³³ Balet nepeg kon ituloy so panaakar kod sayan agew, nabwas, tan diad ontombuk ya agew. Ta ag manepeg a napatey so sakey a propita no aliwan diad Jerusalem.
- ³⁴ "Jerusalem, O Jerusalem! Papateyen mo ray propita tan tutupaken mo ray imbakiy Dios ed sika! Amimpigapigan labay kon tiponen iray anak mo, a singa panitipon na nganak ed saray siwsiw to diad silong na payak to, balet ag mo labay!
- ³⁵ Kanyan, natan, sigput a napaolyan so abung mo. Kuankod sikan ag mo ak la nanengneng a balut ya anggad pangibagam, 'Bindisionay Dios so onsabid ngaray Katawan!'"

Lucas 14

- ¹ Aminsang ya Agew na Panagpainaawa, linmay Jesus a mangan ed abung na sakey ed saray manonan Pariseo. Siniim a maung na saray totoo si Jesus.
- ² Sinmingger ed sikato natan so sakey a lakin linmalarag so laman to.
- ³ Tinepet nen Jesus ed saray Pariseo tan saray makabat ed Ganggan, "Sebel kasi so panambal no Agew na Panagpainaawa o andi?"
- ⁴ Balet ag ira inmesel, kanyan binembenan nen Jesus imay mansasakit, pinaabig to, insan to la pinasempet.
- ⁵ Inkuantod sikara, "No walay lakin anak yo odino baka yon naplag ed bobun, ag yo kasi agwaten a tampol ya anggan Agew na Panagpainaawa?"
- ⁶ Balet ag da naebatan ed sayan tepet to.

- ⁷ Naimano nen Jesus so pampipili da ray sangkaili na saray manonan pasen, kanyan sinalita to yan alimbawa ed sikara,
- ⁸ "No inimbitaan da kad bansal, ag ka onyoyorong ed manonan pasen, ta nayaran wala niy naimbitaan a matalonggaring nen say sika.
- ⁹ Onlad satay angimbitad sikayon dua tan ikuantod sika, 'Nayaran iter mo tay pasen mod sikato?' Nabaingan kad satan tan napasootan kan onyorong ed sankaabebaan a pasen.
- ¹⁰ Say maung, no naimbitaan ka yorong kad sankaabebaan a pasen, pian asinggeran kay angimbitad sika tan ikuanto, 'Kaaro, yorong kad magmaung a pasen.' Diad ontan, niiter ed sikay kagalangan ed arap na amin a karongom.
- ¹¹ Ta siopamay mampaatagey ed sikaton dili, napaabeba; siopamay mampaabebad sikaton dili, napaatagey."
- ¹² Insan kuanen Jesus ed samay angimbitad sikato, "No mamponsia ka, ag mo ra iimbitaay kakaarom, agagim, kakanayon mo, o saray mamayaman a kakaabay mo, ta ag la pigan imbitaan da ka met. Diad ontan, nabalesay ginawam.
- ¹³ Ingen, no mamponsia ka, imbitaan mo ray mairap-bilay, saray lopuy, saray piley, tan saray bulag.
- ¹⁴ Nabindisionan ka, ta ag ira makabales ed sika. Say Dios so mangiter na tumang mo, no onolid bilay iray matonung a totoo."
- ¹⁵ Nadngel ya na sakey ed saramay akarongod lamisaan, kanyan inkuantod kinen Jesus, "Maliket so toon makapirongod lamisaan ed Panariay Dios!"
- ¹⁶ Inkuanen Jesus ed sikato, "Walay sakey a toon angiparaay baleg a ponsia, tan amayamay a totooy inimbitaan to.
- ¹⁷ Kasakbayay panangan, imbaki toy sakey ya aripen to a mangibagad saray naimbitaan, 'Gali la, ta akaparaan lan amin!'

- ¹⁸ Balet nambaraan iran amin. Inkuay sakey, 'Kapansaliw koy dalin a dadalusan, et nakaukolan a laen kon nengnengen. Akaoley ki lan mangitepel ed siak.'
- ¹⁹ Say sakey inkuanto, 'Kapansaliw koy limaran paris a baka, tan laen ko ran salien ya isinta. Akaoley ki lan mangitepel ed siak.'
- ²⁰ Inkuay sakey met, 'Kapankasal ak, kanyan ag ko makakar.'
- ²¹ Pinmawil imay aripen tan imbaga to ra yan amin ed kinen amo to. Agaylay pasnuk to, tan inkuantod samay aripen to, 'Lakad saray kalsada tan saray daladalan diad baley, tan itagar mo ra diay mairap-bilay, saray lopuy, saray bulag, tan saray piley!'
- ²² Kapawil to may aripen inkuanto, 'Amo, sinumpal koy ganggan mo, balet dakel niy naylorungan.'
- ²³ Inkuan na amo, 'Lakad saray daladalan tan saray leeleet diad paway na baley, tan pasoot mo ray totoon ondago, pian napanoy abung ko.'
- ²⁴ Kuankod sikayo: anggapod saray onaan ya inimbitaan ko so makataway na ponsiak!"
- ²⁵ Dakerakel a totooy mimilad kinen Jesus. Inarap to ra tan inkuanto,
- ²⁶ "Ag nayaran magmaliw a disipulok so sakey a toon ondagod siak, no say panangaro tod, siak et ag ontalona ed panangaro tod ama tan say ina to, asawa tan saray anak to, agagi ton lalaki may bibii, tan say sikaton dili.
- ²⁷ Siopamay ag to sakbatey dilin krus to tan ag ontombuk ed siak, ag nayaran magmaliw a disipulok.
- ²⁸ Siopad sikayoy mannununot a mamaalagey na tori et ag onyorung nin onona a mankuinta? Ta nakaukolan a nengnengen to ni no dugay kuartan gastosen to.
- ²⁹ No ag to ya gawaen, ompan kasumpal ton inyay pundasion et ag to lamlamang nituloy a sumpalen. Ludlureyen na amin a totoon makaimatun tan

- ³⁰ ikuanda, 'Ginapoan toy mamaalagey, balet ag to lamlamang nasumpal!'
- ³¹ O siopan ari so mibakal ed kapara ton ari, et ag to ni onyoring tan aralen a maung no say samplon libon sondalo to et nalabanan day duamplon libon sondalo to may kabakal to?
- ³² No bilang ta ag to nayarian, mangibakiy totoo ton miariglo ed samay arin kalaban to, ambegyan arawi ni.
- ³³ Ontan met sirin, anggapoy nayarid sikayon magmaliw a disipulok no ag to ikaindan iray amin a kayaryan tod sayan bilay."
- ³⁴ "Maung so asin, balet no tinmabang la, ag lan balut nipawil so gendat a taway to.
- ³⁵ Ag met la nikanad dalin o nilauk ed bontunay dotak ya onkanan abuno, no ag say ibantak la. Dengel kayo, sirin, sikayo ran walay layag!"

Lucas 15

- ¹ Aminsan, inmasingger ya ondengel ed kinen Jesus iray amin a sumisingil na buis tan saray makasalanan.
- ² Balet ngoro-ngoro ray Pariseo tan saray iskriba tan inkuanda, "Sayan too aawaten to ray makasalanan tan mimikan nid sikara!"
- ³ Kanyan sinalita nen Jesus yan alimbawa,
- ⁴ "No bilbilang ta sakey ed sikayoy walay sanlasus a karniro et abalang so sakey, antoy gawaen to? Taynan tod alog ira may siamaplo tan siam a karniro, insan to anapen imay abalang a karniro, anggad ag to pakalmo.
- ⁵ No nalmo to la, sakbaten to diad pakaliliket to.
- ⁶ Kasabi tod abung, imbitaan to ray kakaaro tan saray kakaabay to. 'Miliket kayod siak,' ikuanto, 'ta nalmok so karniron abalang ko!'
- ⁷ Ontan met, kuankod sikayo, a babaleg so liket ed tawen lapud sakey a toon mampataulid saray kasalanan to, nen say siamaplo tan siam a totoon matonung ya ag da la nakaukolay mampatauli."

- ⁸ "No say sakey a biin walay samploran pilak a kuarta et abalang toy sakey, antoy gawaen to? Manelsel na lamparaan, panisan toy abung, tan anapen ton maung ya anggad ag to pakalmo.
- ⁹ No nalmo to la, tawagen to ray kakaaro tan saray kakaabay to. 'Miliket kayod siak,' ikuanto, 'ta nalmok so kuartan abalang ko!'
- ¹⁰ Ontan met, kuankod sikayo, so panliket na saray anghil na Dios lapud sakey a toon mampataulid saray kasalanan to."
- ¹¹ Intuloy nen Jesus, "Walay sakey a lakin duaray ilalak ton lalaki.
- ¹² Inkuay yogtan ed kinen ama to, 'Ama, iter yo pa lad siak natan so tawir ko.' Inapag nen ama sirin iray kayaryan to ed saramay duaran ilalak to.
- ¹³ Kalabas na pigaran agew, inlako to may yogtan so apag to, insan linmad arawin pasen a diman to dinarak so kuarta to diad aliwaliwan panagbilay.
- ¹⁴ Nen agastos to lan amiy kuarta to, sinmabiy baleg ya eras ed saman a pasen, kanyan anggapo lay nagastos to.
- ¹⁵ Linman akikimey ed sakey a tood saman a pasen, tan samay too imbaki ton manasikasoy baboy.
- ¹⁶ Labay to komun a tempeyey eras to na anggan say kupag a kakaney baboy, balet anggapoy mangiter ed sikato.
- ¹⁷ Nen anunotan toy maung inkuantod sikaton dili, 'Amin da ray katulong na amak dugay kakanen da. Masoluk ni ingen! Siak, balet, wadyan ompapatey lad eras.
- ¹⁸ Say maung, ompawil ak ed amak tan akoen koy impankasalanan kod Dios tan diad sikara.
- ¹⁹ Ibagak nin ag ak la manepeg a tawagen day anak, tan kerewen ko ya anggan ibilang da ak lan sakey ed saray katulong da.'
- ²⁰ Inmalagey sirin, ta onla lan ompawil ed kinen ama to. "Arawi nid abung nen anengneng nen ama to. Atenyeg so puso nen ama to, kanyan inabet ton mambabtik, nilakap toy anak to, tan inanguban to.

- 21 'Ama,' kuanen anak, 'nankasalaman ak ed Dios tan diad sikayo. Ag ak la manepeg a tawagen yon anak yo.'
- 22 Balet tinawag nen ama ray katulong to tan inkuinto, 'Ganatan yo! Awit yo diay sankarakepan a kawes tan isolung yod sikato. Solungan yoy singsing tan itdan yoy sandalya.
- 23 Patey yo may pinataban kilaw a baka, ta mangan tan manliket itayo!
- 24 Ta inatey yan anak ko, balet mabilay la; abalang, balet nalmo la.' Ginmapo sirin so panliliket da.
- 25 "Samay pangulowan balet, walad alog. Nen onsesempet tan asingger lad abung, nadngel toy togtog tan anengneng toy sayawan.
- 26 Tinawag toy sakey ed saramay katulong tan tinepet to no antoy nagagawa.
- 27 'Pinmawil a mabilay imay agim tan anggapoy sakit,' ebat to may katulong, 'kanyan impapatey nen amam imay pinataban baka.'
- 28 Diad pasnuk to may pangulowan, ag to onloob ed abung. Dinago nen ama to tan kinerew ton onloob la.
- 29 Balet inkuintod kinen ama to, 'Nanlingkur ak a singa aripen ed sikayon piga-pigay taon. Anggapo niy ganggan yon sinumlang ko. Antoy inter yod siak? Anggapoy anggan kanding a panliliketan mi ray kakaarok!
- 30 Balet satan ya anak yo, dinarak to ray amin a kayaryan yo ed marorotak a bibii. Natan ta pinmawil, pinatey yoy pinataban bakan kilaw para sikato!'
- 31 'Anak ko,' kuay ama, 'wadya kan naynay ed abung tan kayaryan mo ray amin a kayaryan ko.
- 32 Balet nakaukolan a manliket tan mampista itayo, ta inatey yay agim, balet mabilay la; abalang, balet nalmo la!"

Lucas 16

- 1 Inkuan met ni nen Jesus ed saray disipulo to, "Walay sakey a toon mayaman a walay inkargado to. Nidalem ed sikato a say kuarta to et dadarakey inkargado to,

- ² kanyan impatawag to. 'Anto tay narerengelan kon nipaakar ed sika?' inkuinto. 'Mikuintaan ka lad siak, tan iter mo lan amiy listaan na impiak ed sikan kayaryan ko, ta ekalen ta ka lan inkargadok.'
- ³ 'Anto kasiy gawaen ko?' inkuintod kanunotan to may inkargado. 'Ekalen ak lay amok ed trabaho, et ag nayariay laman koy mankotkot na dalin tan ambaing ak a mipayabol.
- ⁴ A, amtak lay gawaen ko, pian no anggapo lay trabahok et wala ray kakaarok a manangkailid siak ed abung da.'
- ⁵ Sinansakey ton tinawag sirin iray akautang ed amo to. Nen sinmabiy onaan, tinepet to no pigaray utang to.
- ⁶ 'Sanlasus a pasig na larak,' ebat to. Inkuinto may inkargado, 'Niay listaay utang mo. Yorung kan tampol tan isulat mo labat so limamplo.'
- ⁷ 'Sika ay,' tinepet tod sakey, 'pigaray utang mo?' 'Sanlasus a kaban na trigo,' ebat to. Inkuinto may inkargado, 'Niay listaay utang mo. Isulat mo labat so walomplo.'
- ⁸ Samay amo indayew to yan masaol ya inkargado lapud kinasilib to. Ta lalon marunong ni ray minumundon totoo ed pipiolup dad saray kapara ran minumundo nen saray ontotombuk ed Dios."
- ⁹ Intuloy nen Jesus so pansasalita to, "Kanyan kuankod sikayo ya ikana yod pikakaaro so kayamanan na sayan mundo, ta pian anggan naoput la yan kayamanan et maliket kayon naawat ed anggan ya ayaman.
- ¹⁰ Siopamay napampiaan ed saray ankekelag a bengatla, napampiaan met ed saray anakabaleg a bengatla. Siopamay ag napampiaan ed saray ankekelag a bengatla, ag napampiaan met ed saray nakakabaleg a bengatla.
- ¹¹ No ag kayo napampiaan a mangegnay mangaraldalin a kayamanan, panon kayon mangegnay tuan kayamanan?
- ¹² No ag kayo napampiaan a mangegnay kayamanan na arum a too, siopay mangiter ed sikayoy kayamanan a para sikayon talaga?

- ¹³ "Anggapoy aripen a makapanlingkur ed duaran amo, ta bosulen toy sakey tan aroen toy sakey; panlingkuran toy sakey tan balawen toy sakey. Ag kayo makapanlingkur ed Dios tan say kayamanan."
- ¹⁴ Nadngelan na saray Pariseo ira yan amin, et nilemlemew day Jesus ta maagum irad kuarta.
- ¹⁵ Inkuanen Jesus ed sikara, "Mansimpisimpitan kayod arap na totoo, balet amtay Dios so kipapasen da ray puso yo. Ta say ipapasen a makanakana na too, anggapoy kana tod Dios.
- ¹⁶ "Anggad kinen Juan a Managbinyag labat so kanay Ganggan nen Moises tan saray sulsulat da ray propita. Nanlapu lad saman, nipupulong so Maung a Balitan nipaakar ed Panariay Dios, tan gagawaen na totoo so anggaay nayarian da ya onloob.
- ¹⁷ Balet mainomay nin naandiy tawen tan dalin nen say naandiy kana so sankamelagan a kabyangay Ganggan.
- ¹⁸ "Say lakin mangisiad asawa to tan mangasaway sananey a bii, mikaloguran. Mikaloguran met so lakin mangasaway biin insian."
- ¹⁹ "Walay sakey a mayaman a mabmabli ray kawes to tan agaylay abig so kakanen ton inagew-agew.
- ²⁰ Wala met so sakey a mairap-bilay a manngaray Lazaro. Agiri-giriy intiron laman nen Lazaro, tan wadmad puirtay solar to may mayaman,
- ²¹ ta labay ton tempeyey eras to na anggan say ibung a napepelag manlapud lamisaan to may mayaman. Aliwan satan labat, pati saray aso dinadago ran dildilan iray giri-giri to.
- ²² Inatey si Lazaro, tan inawit ed tawen na saray anghil, diad diking nen Abraham. Inatey met imay mayaman, tan nipompon.
- ²³ Leleg ton maniirap ed Hadis imay mayaman, anengneng tod arawi si Abraham tan si Lazaro a walad diking to.

²⁴ Inkuanton iningal, 'Ama Abraham, kasian mo ak pa! Ibakim pay Lazaro ya idelnet toy ngoroy tamoro tod danum ta pabtelan toy dilak, ta agaylay paniirap kod sayan apoy!'

²⁵ Balet inkuanen Abraham, 'Anak ko, tandaan mo a nen mambibilay kad tapew na dalin, walad sikay maung iran bengatla, balet walad kinen Lazaro iray kairapan. Manliliket dia natan, balet maniirap kad tan.

²⁶ Aliwan satan labat! Walay baleg a kelas ed nanleetan tayo. Saray wadyan malabay ya onlad tad sikayo, ag ira makakar; tan saray wadtan a malabay ya onla diad sikami, ag ira makakar.'

²⁷ Inkuanto may mayaman, 'No ontan sirin, ama, pikasik ed sikayo ya ibaki yoy Lazaro ed abung na amak,

²⁸ ta walad may limaran agagik a lalaki. Paonla yo pad man ta pasakbayan to ra, pian ag ira makakar ed sayan pasen na kairapan.'

²⁹ Balet inkuanen Abraham ed sikato, 'Wala ra di Moises tan saray propita a mamasakbay ed sikara. Paolyan mo ray agagim ya ondengel ed sikara.'

³⁰ Inmebat may mayaman, 'Kulang itan, ama Abraham! Balet no walay onlad sikaran toon inmolid bilay, benegan da ray kasalanan da.'

³¹ Balet kuanen Abraham, 'No ag da dengelen si Moises tan saray propita, ag da met panisiaan so anggan toon naolid bilay.'"

Lucas 17

¹ Inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Ag naandin balut iray bengatlan pankasalananan, balet makapataktakot so nasagmak na toon makasengeg na pankasalanay arum!

² Magmaung nin bitinay baleg a gilingan so beklew na sakey a too insan ibontuk ed dayat, nen say sikato so pansengegay pankasalananan na sakey ed sarayan ogogaw.

³ Kanyan manalwar kayo! "No mankasalanay agim, pampasnukan mo; no mampatauli, pirdonam.

- ⁴ No mankasalanan ed sikan mamimpitod sanagew et onlad sikan mipirdonaan a mamimpito met, pirdonam.”
- ⁵ Inkuanda ray apostol ed Katawan, "Pabiskeg moy pananisia mi.”
- ⁶ Inmebat so Katawan, "No walay pananisia yon singa kabaleg no bokel na mustasa, nibaga yod sayan kiew a sikomoro, 'Nabagut ka komun tan nitanem kad dayat!' et onuren to kayo.”
- ⁷ "No bilbilang ta walay aripen yo a mambabaka o mampapastol na karniro, et onsabin nanlapud alog, tawagen yo kasin tampol a mangan?
- ⁸ Andi! Ikuanyo inged sikato, 'Iparaan mo lay pangogtoan ko tan mampales ka, ta sirbian mo ak. Kasumpal ko, insan ka mangan!’
- ⁹ Nakaukolan kasi a pisalamatan yoy aripen ed panusumpal toy ganggan yo?
- ¹⁰ Ontan yo met. No asumpal yo lan amiy pagagawad sikayo, ikuanyo, 'Magter kami labat ya aripen a nanggaway kanepegan mi!’“
- ¹¹ Diad panaakar nen Jesus a mamaarap ed Jerusalem, linmabas ed ketegay Samaria tan Galilea.
- ¹² Nen onloloob ed sakey a bario, inabet na samploran totoo ya akating. Nanalagey irad arawdawi
- ¹³ tan iningal da, "Jesus! Katawan! Kasian mo kami!”
- ¹⁴ Nen anengneng nen Jesus ira inkuanto, "Laka yon mampanengneng ed saray papari." Leleg dan oonla, inmabig ira.
- ¹⁵ Sakey ed sikara so pinmawil nen anengneng ton inmabig, tan indaydayew toy Dios.
- ¹⁶ Dinmakmomo ya anggad dalin, diad saliyen nen Jesus, tan akisalamat ed sikato. Samaritano yan too.
- ¹⁷ "Aliwa tan samploray inmabig?" tepet nen Jesus. "Kawalaan da ray siamira?
- ¹⁸ Akin et sayan sangkaili labat so pinmawil a misalamat ed Dios?”

- ¹⁹ Inkuanen Jesus ed sikato, "Alagey ka, tan sempet ka la. Say pananisiam so amaabig ed sika."
- ²⁰ Tinepet na saray Pariseo ed kinen Jesus no kapigay isabi na Panariay Dios. Onyay ebat to, "Say isabi na Panariay Dios anggapoy kaiba ton tandan nanengneng na mata.
- ²¹ Anggapoy mangibagay 'Wadya la!' o 'Wadman la!'; ta walad sikayoy Panarian na Dios."
- ²² Insan inkuantod saray disipulo, "Onsabiya panaon a pampilalekan yon nanengneng so anggan sakey labat ed saray agew na Anak na Too, balet ag yo nanengneng.
- ²³ Wala ray mangibagad sikayo, 'Nengneng yod man!' o 'Nengneng yo dia!' Balet ag kayo oonla, ag kayo ontotombuk.
- ²⁴ Ta say isabi na Anak na Too et singa kirmat ya onggulis tan manliwawad sakey a pasen na tawen ya anggad pagpag.
- ²⁵ Balet kasakbayan to ya, nakaukolan nin onona a manirap so Anak na Too tan ipolisay ni na saray totood sayan panaon.
- ²⁶ Say panaon ya isabiy Anak na Too et singa samay panaon nen Noe.
- ²⁷ Nen saman, nanaakan tan naniinom so balang sakey ed sikara, angaasawa tan akiaasawa ra. Onyay ginagawa ra ya anggad inloob nen Noe ed biong. Insan sinmabiy delap tan inaatey iran amin.
- ²⁸ Say panaon ya isabiy Anak na Too et singa saman met so panaon nen Lot; nanaakan tan naniinom so balang sakey ed sikara, nansasaliw tan nanlalako ra, nantatanem ira, tan nampapaalagey iray abung da.
- ²⁹ Balet diad agew ya insiput nen Lot ed Sodoma, inmoray apoy tan asupri tan inaatey iray amin a totood man.
- ³⁰ Onya met so nagawa no ompanengneng so Anak na Too.

31 "No onsabi yan agew say toon walad toktok na abung ag la nakaukolan ya onlasur nin mangalay kayaryan tod loob na abung. Ontan met a say toon walad alog, ag la nakaukolan ya ompawil nid abung.

32 Nunot yoy agawad asawa nen Lot!

33 Naandiy bilay so toon mampilalek a mangilaban ed bilay to; balet nilaban so toon naandi bilay to.

34 Kuankod sikayo a diad satan a labi, walay duaran lalakin nanaogip ed sakey a katri: naalay sakey, tan natilak so sakey.

35 Walay duaran bibiin manggigiling: naalay sakey, tan natilak so sakey.

37 "Iner, Katawan?" tepet da ray disipulo. Inmebat si Jesus, "No iner so kawalaay bangkay, diman so pandaragopan da ray buitri."

Lucas 18

1 Tinongtong nen Jesus so sakey ya alimbawan pangibangat tod sikara a nepeg day mampikasi lawas tan ag ira nanaekalay ilalo.

2 "Diad sakey a baley," inkuinto, "walay sakey a huis ya ag to tatakotay Dios tan ag to gagalangey too.

3 Wala met diman so sakey a biin balo ya onla lan onlad sikato ya onkerew na katonungan: 'Iyagel mo ak ed kalaban ko!'

4 Abayag ya ag asasikasoe y huis, balet diad kaonuran inkuinto lamlamang ed sikaton dili, 'Anggaman ya ag ko tatakotay Dios odino gagalangen so too,

5 balet lapud panggugunigon tod siak yan balon bii, iter ko pa lad sikatoy kekerewen to. Ta no andi, ag to ak tondaan a gunigonen et ag ak la makaanos!"

6 Intuloy na Katawan, "Dengel yo may imbagay maoges a huis.

7 Say Dios balet ey? Ag to kasi iter so kanepegan da ray dilin totoo to ya agewlabin mikasi? Ag to ra kasi tulongan a tampol?

- ⁸ Kuankod sikayo: iter ton tampol so kanepegan da. Balet no onsabiy Anak na Too, wala kasiy nasabian ton pananisia diad mundo?”
- ⁹ Sinalita met nen Jesus yan alimbawa ed saray totoon ipapasen dan matonung so sikaran dili tan mumurmuraen da ray arum.
- ¹⁰ "Walay duaran totoo a linmoob ed Timplo a mampikasi. Sakey so Pariseo, sakey so sumisingil na buis.
- ¹¹ Samay Pariseo binmiig tan nanalagey a mampikasi, 'Misalamat ak ed sika, O Dios, ta aliwa ak a singa saray arum a totoon maagum, masaol, tan mikakaloguran. Misalamat ak, ta aliwa ak a singa saman a sumisingil na buis.
- ¹² Mamidwa ak a manaayuno ed loob na sakey simba, tan iiter koy kakaplo na amin a nanaalmoan ko!’
- ¹³ Samay sumisingil na buis balet, arawdawiy nanalageyan to, tan ngalngali ag to itangwad tawen so lupa to. Tinapuktapuk toy pagew to tan inkuinto, 'O Dios, kasian mo ak pa a makasalanan!’
- ¹⁴ Kuankod sikayo a sayan too sinmempet ya apirdona ray kasalanan to; balet samay Pariseo, andi. Ta siopamay mampaatagey ed sikaton dili, napaabeba; siopamay mampaabebad sikaton dili, napaatagey.”
- ¹⁵ Wala ray totoon angawit na ogogaw ed kinen Jesus, ta labay dan itapew to ray lima tod sarayan ogogaw. Balet nen anengneng na saray disipulo ira yan totoo, nampasnukan da ra.
- ¹⁶ Balet tinawag nen Jesus ira may ogogaw tan inkuinto, "Paolyan yo ray ogogaw ya ondagod siak. Ag yo ra sesebelan, ta saray totoon singa sarayan ogogaw so makankien na Panariay Dios.
- ¹⁷ Tandaan yo ya! Siopamay ag onabuloy a pasakop ed Panariay Dios a singa sakey ya ogaw, ag balut makaloob ed Panariay Dios.”
- ¹⁸ Tinepet na sakey a manonan Judio ed kinen Jesus, "Maung a Maistro, antoy nepeg kon gawaen pian nagamuran koy bilay ya andi-anggaan?”

- 19 "Akin et tatawagen mo ak na maung?" ebat nen Jesus. "Anggapoy arum a maung no ag say Dios labat.
- 20 Amtam iray ganggan: 'Ag ka mikakaloguran; ag ka mamapatey; ag ka mantatakew; ag ka mantitila ed pantasim; igalang moy amam tan inam!'"
- 21 Inmebat imay laki, "Nanlapud ogaw ak ni, oonuren ko la ra yan amin."
- 22 Kadngel nen Jesus ed saya inkuento, "Wala niy sakey a kakulangan mo. Ilakom ya amin so kayaryan mo, insan mo iter ed saray mairap-bilay so panlakoan mo. Nawalaan kad satan na kayamanan ed tawen. Insan ka dia ompawil ya ontombuk ed siak."
- 23 Kadngel tod saya, naermenan a maung lapud agaylay inkayaman to.
- 24 Anengneng nen Jesus a maerermen imay too, kanyan inkuento, "Mairap a tuloy ya onloob ed Panariay Dios iray mamayaman!
- 25 Mainomay niy kamilyon onloob ed abut na dagom nen say toon mayaman ya onloob ed Panariay Dios."
- 26 Inkuan na saramay totoon akadngel ed sikato, "Siopay nayaran nilaban sirin ey?"
- 27 Inmebat si Jesus, "Say ag nagawaay too, nagawaay Dios."
- 28 Inkuanen Pedro, "Ag mo lilingwanan a tinaynan mi ray abung mi tan tinmombuk kamid sika."
- 29 "On," kuanen Jesus ed sikara, "tan kuankod sikayo: siopamay taynan toy abung, asawa, agagi, atateng, o anak lapud Panariay Dios,
- 30 lalon dakerakel so naawat tod sayan bilay tan, diad panaon ya onsabi, say bilay ya andi-anggaan."
- 31 Imbiig nen Jesus iray labinduan disipulo tan inkuantod sikara, "Tandaan yo ya! Oonla tayod Jerusalem a diman nagaway amin ya insulat da ray propita nipaakar ed Anak na Too.
- 32 Niawat ed saray Hintil tan ludlureyen, pagpaogesen, tan luklukdaan da.

- 33 Lewet-leweten da, insan da pateyen, balet onolid bilay diad kumatlon agew.”
- 34 Anggapoy atalusan na saray disipulo, ta niamut ed sikaray talus da ra yan imbaga nen Jesus, tan ag da amta ingey sasalitaen to.
- 35 Nen akaasingger lay Jesus ed Jerico, walay sakey a lakin bulag a manyodyorong a mipapayabol ed gilig na dalan.
- 36 Nen nadngel to ray amayamay a totoon ondaralan, tinepet to no antoy nagagawa.
- 37 "Onlalabas si Jesus a taga Nazaret," inkuandad sikato.
- 38 Tinmawag na maksil, "Jesus ya Anak nen David, kasian mo ak!”
- 39 Saray totoon walad bandad onaan nampasnukan da tan imbaga ran mandeen, balet lalon tinmawag na maksil, "Anak nen David! Kasian mo ak!”
- 40 Tinmondan manaakar si Jesus tan ingganggan ton iyakar dad sikato. Kaasingger to, tinepet nen Jesus,
- 41 "Antoy labay mon gawaen kon para sika?" "Katawan," ebat to, "labay koy makanengneng.”
- 42 Inkuanen Jesus ed sikato, "Makanengneng ka! Say pananisiam so amaabig ed sika.”
- 43 Tampol a makanengneng la. Tinombuk toy Jesus tan akisalamat ed Dios. Nen anengneng ya na totoo, indadayew dan amin so Dios.

Lucas 19

- 1 Tinmuloy si Jesus ed Jerico tan dinmalan ed baley.
- 2 Walad may sakey a mayaman a pangulo da ray sumisingil na buis; say ngaran to Zaqueo.
- 3 Labay ton naamtaan no siopay Jesus, balet lapud melmelag a too ag to nanengneng, ta amayamay so totoo.

- ⁴ Kanyan binmatik tan inonaan to ray totoo, insan kinmalab ed sakey a kiew a sikomoro pian nanengneng toy Jesus no ondalan diman.
- ⁵ Nen asabi nen Jesus iman a pasen, tinmangay tan inkuantod kinen Zaqueo, "Epas kan tampol, Zaqueo, ta nakaukolan ya ontuloy ak natan ed abung mo."
- ⁶ Inmepas a tampol tan malikeliket ya anangkailid kinen Jesus.
- ⁷ Amin ya akaimatun ed saya ngoro-ngoro ra tan inkuanda, "Pasasangkaili ed sakey a toon makasalanan!"
- ⁸ Inmalagey si Zaqueo tan inkuantod Katawan, "Iter koy kapalduay kayaryan ko ed saray mairap-bilay, Katawan; tan no wala bilang so sinaol ko, mamipat a karakel so ipawil ko."
- ⁹ Inkuanen Jesus ed sikato, "Say kilalaban sinmabi natan ed sayan abung, ta anak met nen Abraham yan too.
- ¹⁰ Ta say Anak na Too linma dian mananap tan mangilaban ed abalang."
- ¹¹ Kadngel dad saraya, intuloy nen Jesus so pansasalita tod sikara. Sinalita toy sakey ya alimbawa, lapud sikatoy asingsingger lad Jerusalem tan say amta ray totoo et magano lan onsabiy Panariay Dios.
- ¹² Inkuanto, "Wala nen saman so sakey a toon matalonggaring a linmad sananey a bansa ta gawaen dan ari, insan lad satan ompawil.
- ¹³ Kasakbayan ton sinmiput, tinawag toy samploran katulong to, initdan to ray sansasakey a kuartan balituk tan inkuanto, 'Ipoonan yo ya, anggad isabik!'
- ¹⁴ Balet kabosul na saray dilin kabaleyan to, kanyan kasiput to, angibaki ray mangibaga, 'Ag mi labay a manarid sikami yan too.'
- ¹⁵ "Ginawa ran ari met lamlamang, insan pinmawil. Kasabi to, impatawag to ra may katulong ya angiteran toy kuarta, ta labay ton naamtaan no pigaray tinubo na balang sakey ed sikara.
- ¹⁶ Sinmabiy sakey tan inkuanto, 'Katawan, anuboy samploran kuartan balituk imay sakey ya inter mod siak.'

- 17 Inkuanto may amo, 'Maabig so ginawam, maung a katulong! Lapud napampiaan kad melag iran bengatla, panoleyen ta kad samploran baley.'
- 18 Sinmabiy kumadwan katulong tan inkuanto, 'Katawan, anuboy limaran kuartan balituk imay sakey ya inter mod siak.'
- 19 Inkuanto may amo, 'Panoleyen ta kad limaran baley.'
- 20 Wala niy sakey a katulong a sinmabi tan inkuanto, 'Katawan, nia may inter mod siak a kuarta. Pinonggus kod panyo.
- 21 Antakot ak ed sika, ta mapeget kan maung lanti. Aalaen moy anggan ag mo kayaryan, tan aanien moy ag mo intanem.'
- 22 Inkuanto may amo, 'Maoges kan katulong! Say salitam a dili so panintinsiaan kod sika! Amtam manaya a mapeget ak. Amtam manaya ya aalaen koy ag ko kayaryan, tan aanien koy ag ko intanem.
- 23 Akin sirin et ag mo labat indipositod bangko may kuartan inter kod sika, pian walay nasabian kon tubo to?'
- 24 Insan inkuantod saray manalalagey diman, 'Ala yoy kuartan balituk ed sikato, insan yo iter ed samay katulong a kawalaay samplora.'
- 25 Inkuandad sikato, 'Katawan, wala la so samploran balituk a kuarta to!'
- 26 'Kuankod sikayo,' ebat to, 'say wala lay bengatlad sikato, naaruman niy walan bengatlad sikato; balet say toon anggapoy bengatlad sikato, naala so anggan say dagdaiset a bengatlan walad sikato.
- 27 Tan nipaakar ed saramay kalaban ko ya ag da ak labay a manarid sikara: iyakar yo ra dia tan patey yo rad arap ko!'"
- 28 Kapangibaga nen Jesus ed saya, inmonan linmad Jerusalem.
- 29 Nen asingger lad Betfage tan Betania, diad Palandey na Kaolibaan, pinaona toy duaran disipulo to,
- 30 tan binilin to ra, "Laka yod ontombuk a bario. Kasabi yod man, narumog yoy kilaw ya asno ya akasinger tan ag nin balut kinabayoan. Okbaran yo tan awit yo dia.

- 31 No walay mantepet no akin et ookbaran yo, ikuanyod sikato, 'Say Katawan nakaukolan to.'
- 32 Linma la ra sirin tan nalmo ran tua may asno, onung na imbaga nen Jesus.
- 33 Nen ookbaran da, inkuanda ray akankien, "Akin et ookbaran yo tan?"
- 34 "Say Katawan nakaukolan to," ebat da.
- 35 Inyakar da may asno ed kinen Jesus. Insapin da ray kolibemben da, insan da pinakabayoy Jesus.
- 36 Leleg a mamapaarap si Jesus ed ciudad, saray totoo inyaaplag dad dalan iray kolibemben da.
- 37 Diad dalan a mamaleksab a manlapud Palandey na Kaolibaan, tan asingger lad Jerusalem, amin da ra may disipulo inmeeyag irad liket da tan indadayew day Dios, lapud saray amin a makapanyarin gawgawan anengneng da:
- 38 "Bindisionan komuy Dios so arin onsasabid ngaray Katawan! Kareenan ed tawen! Galang ed Dios!"
- 39 Inkuan na pigaran Pariseo a walad pegley na totoo, "Maistro, iganggan mon ontonda ran oneyag iray disipulom!"
- 40 Inmebat si Jesus, "Kuankod sikayo a no ontonda ra, saray bato so oneyag."
- 41 Asingsingger lay Jesus ed ciudad na Jerusalem. Kanengneng tod ciudad inakisan to
- 42 tan inkuanto, "No natalusan mo labat ed sayan agew no antoy makapangiter ed sikay kareenan! Balet natan niamut ed saray matam!"
- 43 Ta onsabid sika ray agew a liktuben da ka ray kalaban mo tan saraan da ka, pian ag ka makapaway.
- 44 Deralen da ka tan saray totoon walad loob na padir mo. Anggapoy anggan sakey a baton natilak ed pasen to, ta ag mo inasikasoy insabi na Dios a mangilaban ed sika!"
- 45 Linmoob si Jesus ed Timplo tan pinataynan to ray manlalakod man.

⁴⁶ Inkuantod sikara, "Ibabagay Masanton Sulat a kuay Dios, 'Say abung ko natawag ya abung a panagpikasiyan!' Balet ginawa yon ayaman da ray matatakew!"

⁴⁷ Nambabangat si Jesus ya inagew-agew ed Timplo. Saray manonan papari, saray iskriba, tan saray manonad baley et labay dan pateyen si Jesus.

⁴⁸ Balet ag da amta no panoy pamatey da, ta agaylay karerengel ed sikato na amin da ray totoo.

Lucas 20

¹ Aminsang ya agew, nen babangatan nen Jesus iray totoon walad Timplo tan ipupulong toy Maung a Balita, inmasingger iray manonan papari, saray iskriba, tan saray mamatakken na baley.

² Inkuandang sikato, "Ibagam pad sikami: antoy pankatonungan mon manggawad saraya? Siopay angiter ed sikay pankatonungan a manggawad saraya?"

³ Inmebat si Jesus, "Wala pa labat so tepeten kod sikayo. Ibaga yo pad siak:

⁴ nanlapway pankatonungan nen Juan a mambinyag, nanlapud Dios o nanlapud too?"

⁵ Nantetepetan ira, "Antoy iyebat tayo? No ibaga tayon nanlapud Dios, ikuantod sikatayo, 'Akin et ag yo sinisiay Juan ey?'

⁶ Balet no ibaga tayon nanlapud too, saray amin a totoo tupaken da tayoy bato, ta manisia ran propita si Juan."

⁷ Kanyan inkuanda, "Ag mi amta!"

⁸ Inkuan met nen Jesus ed sikara, "Ag ko met sirin ibagad sikayo no antoy pankatonungan kon manggawad saraya."

⁹ Insan sinalita nen Jesus yan alimbawa ed saray totoo, "Walay sakey a toon nantanem na saray ubas. Impaasikaso tod saray kasamak, tan linmad sananey a bansa a diman manayam a mabayag.

- 10** Nen asabiy panaon a panagborbor na ubas, imbaki ton miapag ed saray kasamak so sakey ya aripen to. Balet pinepekpek da, insan da pinapawil a kalimalima.
- 11** Angibaki lamet na sananey ya aripen, balet saray kasamak pinepekpek tan pinapabaingan da met, insan da pinapawil a kalima-lima.
- 12** Angibaki niy kumatlon aripen, balet sinusugat da, insan da pinapaway ed kaubasan.
- 13** 'Anto kasiy gawaen ko?' kuantu may akanubas. 'Ibakik pay dilin inararok ya anak, ta andi-saew a galangen da!'
- 14** Balet nen anengneng na saramay kasamak, inkuandad sakey tan sakey, 'Nitan lay mananawir na kaubasan. Pateyen tayo, pian kayaryan ti lay kaubasan!'
- 15** Kanyan impaway dad kaubasan, insan da pinatey. "Anto natay gawaen na akankiey kaubasan ed sikara?" tinepet nen Jesus.
- 16** "Onlan papatey to ra man a totoo, insan to ipaasikasoy kaubasan ed saray arum." Nen nadngel ya na saray totoo inkuanda, "Ag komun nagawa tan!"
- 17** Ninengneng ira nen Jesus tan tinepet to, "Anto sirin so labay ya ibagay Masanton Sulat? 'Say baton imbantak na saray karpintiro, nagmaliw lamlamang a sankakanaan a bato.'
- 18** Siopamay napeleg ed sayan bato, nabuybuyak. Tan siopamay napataan to yan bato, magmaliw a singa dabuk ed katemek to."
- 19** Saray iskriba tan saray manonan papari ginetma ran erelen si Jesus ed saman a bekta, lapud amta ran sikaray papasikian tod sayan alimbawa. Balet ag da ya nagawaan, ta antakot da ray totoo.
- 20** Kanyan inalagar day pankanawnawan mangerel ed sikato. Wala ray inopaan dan totoo a mankonkonwariyan a maung iran totoo. Imbaki da ran mangerel ed kinen Jesus, diad panamegley na pantepet da, pian nipalima rad pakayari tan pakaoley na Gobirnador.

- ²¹ Inkuanda ra yan ispia ed kinen Jesus, "Maistro, kabat min tua ray amin ya ibabagam tan ibabangat mo. Kabat mi met ya aliwa kan manangibiig, no ag ta ibabangat mo ray totoo no antoy linawa na Dios nipaakar ed sikara.
- ²² Ibagam pa sirin ed sikami: sumpad Ganggan kasi so pambayar na buis ed Impirador na Roma, odino andi?"
- ²³ Balet atebek nen Jesus so maoges a getma ra, kanyan kuantod sikara,
- ²⁴ "Ipanengneng yo pad siak so sakey a kuartan pilak. Siopay akanlupa tan akanngaran na nitatak ed kuarta?" "Say Impirador," ebat da.
- ²⁵ Inkuanen Jesus, "No ontan sirin, iter yo Impirador so nabebetangay Impirador, tan iter yo met ed Dios so nabebetangay Dios."
- ²⁶ Diad arap na totoo, ag dan balut naerel si Jesus ed panagsalita to. Mankelaw irad ebat to, kanyan ag la ra inmesel.
- ²⁷ Wala ray pigaran Saduseo a linmad kinen Jesus. (Sikara yay mangibabagan ag onolid bilay iray inaatey.) Tinepet da,
- ²⁸ "Maistro, insulat nen Moises yan ganggan para sikami: 'No inatey so sakey a lakin anggapoy ilalak, nakaukolan ya asawaen na agi to may abalo, pian mananak ira para samay inatey.'
- ²⁹ Wala nen saman iray pitoran sanaagi. Angasaway pangulowan, balet inatey ya anggapoy ilalak.
- ³⁰ Say kumadwad pangulowan inasawa to may balo na kuya to, balet inatey met ya anggapoy ilalak.
- ³¹ Ontan to met so agawad kumatlon agi, ya anggad kumapito. Inaatey iran amin ya anggapoy ilalak.
- ³² Diad kaonuran, inatey met imay bii.
- ³³ Natan, diad iyolid bilay na saray inaatey, siopay makanasawa ed samay bii, anta amin da ra may pitoran sanaagi et nambabalesan dan inasawa?"
- ³⁴ Inmebat si Jesus ed sikara, "Diad sayan bilay, mangasawa ray lalaki tan miasawa ray bibii.

- ³⁵ Balet saray lalaki tan saray bibiin nibilang ed saray manepeg ya onolid bilay, tan makakar ed biek a bilay, ag la ra mangasawa o miasawa.
- ³⁶ Ag la ra nayaran ompatey, ta singa ra saray anghil. Anak iray Dios, ta inmoli rad bilay.
- ³⁷ Anggan si Moises a dili papaneknekan ton naolid bilay iray inaatey. Diad samay tongtong a nipaakar ed manliub ya abeban kiew, sinalita to a say Katawan et 'Dios nen Abraham, Dios nen Isaac, tan Dios nen Jacob.'
- ³⁸ Say labay to yan ibaga sikatoy Dios na saray mabilay, aliwan Dios na saray inaatey, ta diad sikato mabilay ya amin iray katoowan."
- ³⁹ Inkuan na pigaran iskriba, "Marakep itan ya ebat mo, Maistro!"
- ⁴⁰ Nanlapud saman, anggapo lay akakpel a mantepet ed kinen Jesus.
- ⁴¹ Inkuanen Jesus ed sikara, "Panoy pangibaga ran say Cristo et kabyangay boleg nen David?
- ⁴² Ta si David a dili so angikuan, diad libro na saray Salmo: 'Say Katawan inkuantod Katawan ko: Yorung ka ed nikawanan ko,
- ⁴³ anggad napasukok ed sika ray kalaban mo!'
- ⁴⁴ Tinawag sirin nen David na 'Katawan' so Cristo. Panon sirin a sikatoy kabyangay boleg nen David?"
- ⁴⁵ Leleg ya onderengel ya amin iray totoo ed kinen Jesus, inkuantod saray disipulo to,
- ⁴⁶ "Manalwar kayod saray iskriba, a labalabay day akar-akar ya andokey so saloy na kawes da, tan igalgalang irad publiko. Labalabay dan pilien iray manonan yorungan ed saray sinagoga tan diad saray ponsia.
- ⁴⁷ Kakatkatan da ray balon bibii, insan mampikasi ray andorokey a panisimula rad gagawaen da. Lalon ombelat so dusa ra!"

Lucas 21

- ¹ Nen tinmangway Jesus, anengneng to ray mamayaman a mangipepelag na donasion dan kuarta diad panagpelagan ed Timplo.
- ² Anengneng to met so mairap-bilay a biin balo a mangipepelag na duaran sinsilyo.
- ³ Inkuanto, "Kuankod sikayo a dakel ni so inter to man a mairap-bilay a balo nen saray amin da ray arum.
- ⁴ Ta say inter na arum manlalapud soluk na kayamanan da, balet anggan mairap-bilay man a balo, inter toy amin a pambilay to."
- ⁵ Pantotongtongan na pigarad sikara so nipaakar ed Timplo, saray mararakep a bato ya inkana tan saray bagat ed Dios. Balet inkuanen Jesus,
- ⁶ "Nipaakar ed amin da ra yan nanenengneng yo natan: onsabi ray agew ya anggapoy anggan sakey a baton natilak ed pasen to, ta nageba ran amin."
- ⁷ "Maistro," tinepet da, "kapigan nagawa ya? Tan antoy pakapatnagan ya asingger lan nagawa?"
- ⁸ Inkuanen Jesus, "Manalwar kayo tan ag kayo palilingo ed siopaman! Ta amayamay iray onsabi tan ikana ray ngaran ko ya ikuanda, 'Siak so Cristo!' tan 'Sinmabi lay panaon!' Balet ag yo ra totombuken.
- ⁹ Ag kayo natatakot no nabalitaan yo ray bakabakal tan gologolo. Nakaukolan ya onona ra yan nagawa, balet aliwa nin asingger so anggaay mundo."
- ¹⁰ Inkuanto nid sikara, "Manlalaban iray bansa; ontan da met iray nanarian.
- ¹¹ Wala ray onsabin maksil a yegyeg, eras, tan sakisakit diad nandoroman pasen. Onletaw iray makapataktakot a bengatla tan makapakelkelaw iran tandan manlapud tawen.
- ¹² Balet kasakbayan a nagawa ra yan amin, erelen da kayo, insan da kayo pairapen. Iyakar da kayod saray sinagoga tan saray prisowan. Iyarap da ki met ed saray arari tan saray gobirnadador, lapud siak.
- ¹³ Sikato yay pankanawnawa yon mantasid siak.

- 14 Paligen yo, lad kanunotan yo ya ag yo panggugunigonan no panoy pangyagel yod sikayon dili,
- 15 ta itdan ta kayoy kakabatan tan panagsalitan ag nasarag a sumlangen o paandien na saray amin a kalaban yo.
- 16 Mantraidor ed sikayoy anggan saray dilin atateng, agagi, kakanayon, tan kakaaro yo. Papatey da ni ray arum ed sikayo.
- 17 Bosulen kayoy amin a katoowan lapud siak,
- 18 balet anggapoy anggan sakey a naandin buek ed olo yo.
- 19 Mananos kayo, pian nagamuran yoy tuan bilay.”
- 20 "No nanengneng yon aliber na sondalo so Jerusalem, amta yo lan asingger lay kaderal to.
- 21 Nakaukolan ed satan ya ombatik ed kapalandeyan iray taga Judea, ontaynan iray walad siudad, tan ag la onlad siudad iray walad kalawakan.
- 22 Ta saraya lay 'Agew na Dusa,' pian ontuay amin ya ibabagay Masanton Sulat.
- 23 Agaylay panirap da ray malokun tan saray walay anak nin mansususo! Ta makapataktakot so onsabin kairapan ed sayan bansa, tan say onsabin pasnuk na Dios ed sarayan totoo.
- 24 Ompatey irad ispada, awiten da ran aripenen ed amin a bansa, tan deralen na saray Hintil so Jerusalem, anggad nasumpal so panaon da.”
- 25 "Onletaw iray tanda ed agew, bulan, tan saray bitewen. Diad dalin, saray bansa nagolo rad kataktakot dad saray daluyon tan say ungol na dayat.
- 26 Patey-pateyan iray totood takot da diad panalagar dad kairapan ya onsabid sankamundoan, ta ag natombuk na saray pakayarid liwang so gendat a kinaoksuy da.
- 27 Insan nanengneng day Anak na Too ya onsasabin walad lorem tan walaay pakayari tan baleg a kagalangan.

28 No ginmapo la ra yan nagawa, alagey kayo tan tangay kayo, ta asingger lay kilalaban yo.”

29 Insan sinalita nen Jesus so sakey ya alimbawa, "Nengneng yoy sengeg na igos tan arum iran kiew.

30 No ompapaway la ray bolubolung da, amta yon asingger lay tiagew.

31 Ontan met, no nanengneng yo la ra yan nagagawa, amta yon magano lan onsabiy Panariay Dios.

32 "Tandaan yo ya! Nagawa ra yan amin kasakbayay ipatey da ray totood sayan panaon.

33 Naandipat so tawen tan dalin, balet ag balut naandipat iray salitak.”

34 "Manalwar kayo! Ag kayo mapalalon kapaakan tan kapabuek, tan ag kayo met kapagunigon ed panagbilay yo, ta ompan biglan onsabid sikayo yan Agew

35 tan ag kayo akaparaan. Ta diad sayan Agew onsabid amin a katoowad intiron mundo ya ag da naamamtaan.

36 Kanyan nakaukolan a sipaparaan kayo lawas tan ag yo totondaay mampikasi, pian nawalaan kayoy biskeg ya ompaliis ed amin da ra yan nagawa, tan makapiarap kayod Anak na Too.”

37 Inagew-agew a nambabangat ed Timplo si Jesus. Kapag onsironget la, ontaynan diman tan mansanlabiyan ed Palandey na Kaolibaan.

38 Kabkabwasan ya onlad Timplo ray totoon ondengel ed sikato.

Lucas 22

1 Manasingger lay Pista na Tinapay ya Anggapoy Libadura, a tatawagey Paskua.

2 Saray manonan papari tan saray iskriba et manaanap iray pankanawnawa ran mamatey ed kinen Jesus, ta antakot irad saray totoo.

- ³ Linmoob si Satanas ed puso nen Judas a tatawagey Iscariote, sakey ed saray labinduan disipulo.
- ⁴ Linman akitongtong si Judas ed saray manonan papari tan saray opisyal da ray guardia na Timplo. Nantotongtongan da no panoy pangyawat tod kinen Jesus ed sikara.
- ⁵ Makaliliket ira tan insipan da ya itdan day kuarta.
- ⁶ Linmabay si Judas ed saya, tan nanlapud saman ginapoan toy mananap na pankanawnawa ton mangyawat ed kinen Jesus diad sikara, ya ag amtay totoo.
- ⁷ Sinmabiy Pista na Tinapay ya Anggapoy Libadura, a sikato met so panagpatey na saray kilaw a karniro ya onkanad Paskua.
- ⁸ Imbaki nen Jesus ira di Pedro tan Juan tan binilin to ra, "Laka yon mangiparaay Pandem na Paskua tayo."
- ⁹ "Iner so labay mon pangiparaanan mi?" tepet da.
- ¹⁰ Inmebat, "Dengel kayo! Laka yod ciudad. Naabet kid may sakey a lakin sankasakbat toy samboyug a danum. Tombuk yod looban ton abung.
- ¹¹ Insan ikuanyod akanabung a patetepet na Maistro: 'Iner so kawalaay kuarton panganan ko tan saray disipulok na Pandem na Paskua?'
- ¹² Ito ro tod satan so sakey a maawang a kuarto ed tagey, a wala la ray ikanan kagawaan ya akaparaan. Iparaan yo ray amin diman."
- ¹³ Linma la ra sirin tan arumog da ra may amin ya imbaga nen Jesus ed sikara. Kanyan imparaan day Pandem na Paskua.
- ¹⁴ Nen sinmabi lay oras, dinmongoy Jesus ed lamisaan a kaiba to ray apostol.
- ¹⁵ Inkuantod sikara, "Nampirpirawatan koy mirongod sikayo ed sayan Pandem na Paskua, kasakbayay panirap ko!
- ¹⁶ Kuankod sikayon ag ak lan balut mangan ed saya, anggad naitday nagnap a kabaliksan ed Panariay Dios."

- 17 Angalay kupa tan kasumpal ton akisalamat ed Dios inkunto, "Ala yo ya tan paniinoman yon amin.
- 18 Kuankod sikayo a manlapud natan, ag ak la oninom na sayan tabul na ubas, anggad isabi na Panariay Dios."
- 19 Insan angalay tinapay tan kasumpal ton akisalamat ed Dios, pinipisag to, inter tod sikara tan inkunto, "Sikato yay laman ko a niiter ed sikayo. Gawa yo ya a pakanudnunotan ed siak."
- 20 Ontan met a kayari ran nandem, inter tod sikaray kupa a kunto, "Sayan kupa sikatoy balon impisipanay Dios a paneknekay dalak ya onterter para sikayo.
- 21 "Balet karongok natan so mantraidor ed siak!
- 22 Ompatey so Anak na Too, onung ed linaway Dios. Balet makapataktakot so nasagmak na toon mantraidor ed sikato!"
- 23 Nantetepetan irad satan no siopa kasid sikaray manggawa ya.
- 24 Nansasangsangan met iray disipulo no siopad sikaray nabirbir a manona.
- 25 Inkuanen Jesus ed sikara, "Walay pakayari da ray arari ed sayan mundo a manoley ed saray totoon nasasakopan da; tan saray manoley labay day patawag na 'Kakaaroy Totoo.'
- 26 Balet aliwa kayon ontan. Say manona ed sikayo nepeg to ingey magmaliw a singa sikatoy yogtan; tan say pangulo nepeg a magmaliw a singa sikatoy managlingkur.
- 27 Siopay lalon manona: say akarongon mangakan, o say mansisirbi? Say akarongon mangakan. Balet managsirbi ak ed sikayo ran kakaibak.
- 28 "Sikayo ray nansiansiad siak diad amin da ray subsubok ed siak.
- 29 Initdan ak na Amak na pakayarin manoley,
- 30 pian mangan tan oninom kayo ed lamisaan ko diad Panarian ko, tan onyorung kayo met ed saray trono a manintinsia ed saray labinduan tribu na Israel."

- 31 "Simon, Simon, dengel ka! Naabuloyan si Satanas a manubok ed sikayon amin, a singa say dumaralus a pambiigan toy ilik tan apa.
- 32 Balet Simon, impikasi ta kan ag naandiy pananisiam. No pinmawil lay pananisiam ed siak, pabiskeg moy linawa da ray agagim."
- 33 "Katawan," ebat nen Pedro, "sipaparaan ak a napriso tan ompatey a kaiba ta ka!"
- 34 Inkuanen Jesus, "Kuankod sika, Pedro, kasakbayay ikukaok na lalung ed sayan agew, mamitlon ibagam ya ag mo ak kabat."
- 35 Insan inkuanen Jesus ed sikara, "Nen imbaki ta kayo ya anggapoy awit yon pitaka, bayung, o sapatos, wala tay anggan antokaman a kinulangan yo?" "Anggapo," ebat da.
- 36 "Balet natan," kuanen Jesus, "siopamay walay pitaka o bayung to, nakaukolan ya awiten to. Siopamay anggapoy ispada to nakaukolan ya ilako toy kawes to tan manaliw na ispada.
- 37 Ta kuankod sikayon nepeg a nasumpal so ibabaga na Masanton Sulat nipaakar ed siak, 'Sikatoy nibilang a sakey a kriminal.' Ta nagagawa lay nisulat a nipaakar ed siak."
- 38 Inkuanda ray disipulo, "Katawan, niay duaran ispada!" "Duga la tan!" inkuanto.
- 39 Inmalis si Jesus tan linmad Palandey na Kaolibaan, onung ed kaogaliyan to; tan akila ray disipulo to.
- 40 Kasabi ra inkuantod sikara, "Mampikasi kayo, pian ag kayo napelag ed tukso."
- 41 Insan inmarawiy daiset. Nantalimukor diman tan nampikasi.
- 42 "Ama," inkuanto, "no labay mo, ipaliis mo ak pad sayan kupay kairapan. Anggaman ontan, aliwan say linawak, no ag ingen say linawam, so nasumpal."

- ⁴³ Pinmayawar so sakey ya anghil a nanlapud tawen, tan pinabiskeg toy linawa nen Jesus.
- ⁴⁴ Ontan lay inkagunigon to, kanyan lalon masimoon so impampikasi to. Singa dala so linget ton tinmerter ed dalin.
- ⁴⁵ Kasumpal ton nampikasi, pinmawil ed saray disipulo to. Asabian to ran nanaogip, ta mapalaloy ermen da.
- ⁴⁶ Inkuantod sikara, "Akin et nanaogip kayo? Bangon kayo tan mampikasi kayo, pian ag kayo napelag ed tukso."
- ⁴⁷ Mansasalita niy Jesus nen sinmabi ray dakerakel a totoo. Si Judas a sakey ed saray labinduan disipulo so angipangulod sikara. Sinmingger ed kinen Jesus, ta anguban to.
- ⁴⁸ Inkuanen Jesus, "Judas, pantraidoran moy Anak na Too diad panamegley na angub, anto?"
- ⁴⁹ Nen alikas na saray disipulon kaiba nen Jesus no antoy nagawa inkuanda, "Sigbaten mi la ra, Katawan?"
- ⁵⁰ Sinigbat na sakey ed sikara so aripen na Pangulon Pari, tan apingol so kawatanan a layag to.
- ⁵¹ Balet inkuanen Jesus, "Tonda ki la! Paolyan yo ra labat!" Diniwit to may layag na aripen, tan pinaabig to.
- ⁵² Insan inkuanen Jesus ed saramay manonan papari, saramay opisyal da ray guardiad Timplo, tan saramay mamatakken na baley a linmad man a mangerel ed sikato, "Akin et sankawit yo ray ispada tan pekpek? Tulisan ak sirin?"
- ⁵³ Inagew-agew ak a walad Timplo tan wadman kayo met, balet ag yo ak inerel. Balet sikato yay oras yon onggalaw, no say pakayari na kabilongetan so manoley."
- ⁵⁴ Inerel day Jesus, insan da inyakar ed abung na Pangulon Pari. Tinmombuk si Pedro ed kinen Jesus, balet walad bandad arawi.

- 55 Walay pinarlangan dan apoy ed pegley na solar to may abung. Akiirung met si Pedro ed saray wadman a mandarangdang.
- 56 Nen amataan na sakey ed saray katulong a bibii, ninengneng ton maung, insan inkuinto, "Kaiba to met yan too!"
- 57 Balet imbori nen Pedro. Inkuinto ni ingen, "Andi pa, ag ko kabat itan a too!"
- 58 Ag abayag, walay sakey a lakin akaasikasod sikato tan inkuinto, "Kaiba ra ka met, anto?" Balet inmebat si Pedro, "Andi pa!"
- 59 Kalabas na ngalngalin sakey oras, inkuan na sananey a laki, "Talagan kaiba to yan too, ta sakey met a taga Galilea!"
- 60 Balet inkuanen Pedro, "Ag ko amta tay ibabagam!" Kabebekta nen mansasalita ni, kinmukaok so sakey a lalung.
- 61 Linmingaw so Katawan, tan ninengneng tod mata si Pedro. Natan anunotan nen Pedro may imbagay Katawan, "Kasakbayay ikukaok na lalung ed sayan agew, mamitlon ibagam ya ag mo ak kabat."
- 62 Pinmaway si Pedro tan inmakis na ampaipait.
- 63 Saray totoon mambabantay ed kinen Jesus niludlurey tan sinisiplatan da.
- 64 Pinerengan day abel insan da tinepet, "Ibagam pa no siopay angabil ed sika!"
- 65 Amayamay ni so imbabaga ran pamabaing ed sikato."
- 66 Kasabiy kabwasan, nantitipon iray kabyangay Sanidrin: saray mamatakken na baley, saray manonan papari, tan saray iskriba, tan inyarap day Jesus ed sikara.
- 67 Tinepet da, "Ibagam ed sikami sikay Cristo?" Inmebat, "Anggan ibagak ed sikayo ag ki met lamlamang manisia.
- 68 No tepetan ta kayo, ag yo ak lamlamang ebatan.

⁶⁹ Balet, manlapud natan, say Anak na Too onyorung ed nikawanay Dios a Makapanyarin-amin.”

⁷⁰ Inkuandan amin, "Labay mon ibaga, sirin, sikay Anak na Dios?" Inmebat, "Sikayo lan dili so mangibabaga.”

⁷¹ Inkuanda, "Ag tayo la nakaukolan iray mantasi! Arengel ti lad dilin sangi to!"

Lucas 23

¹ Inmalagey iran amin, insan da inyakar si Jesus ed kinen Pilato.

² Ginapoan dan inakusa, "Narel mi yan too," inkuanda, . "a sosogsogan to ray totoo mi a manggaway aliwa. Isesebel to met so pambayar na buis ed Impirador. Ibabaga to nid saray totoo a sikatoy Cristo, say sakey ya ari.”

³ Tinepet nen Pilato, "Sikay ari da ray Judio?" "Sika lan dili so mangibabaga," ebat nen Jesus.

⁴ Inkuanen Pilatod satan ed saray manonan papari tan saray totoo, "Anggapoy naalmok a kasalanan to yan too.”

⁵ Balet lalon kuandan impasoot, "Diad panamegley na pambabangat to, nasosogsogan iray totoo. Inggapo tod Galilea, insan diad intiron Judea, tan wadya la natan.”

⁶ Nen nadngel ya nen Pilato, tinepet to, "Akin, taga Galiea yan too?”

⁷ Nen akabatan ton si Jesus et nanlapud pasen a nasasakopan nen Herodes, imbaki toy Jesus ed sikato ta wadman ed Jerusalem ed saraman ya agew.

⁸ Makaliliket si Herodes nen anengneng toy Jesus, ta abayag lan mampipirawat a napilupaon to yan too, lapud amayamay lay abalitaan ton nipaakar ed sikato. Maniilalon nanengneng ton manggaway milagro si Jesus.

⁹ Kanyan abayag a tinepetan to, balet ag balut inmebat si Jesus.

¹⁰ Inmasingger iray manonan papari tan saray iskriba tan ontan lay impangakusa rad kinen Jesus.

- 11 Si Herodes tan saray sondalo to niludlurey tan pinapabaingan day Jesus. Sinolungan day marakep a kawes, insan da impawil ed kinen Pilato.
- 12 Diad saman ya agew, akapankaaroy Herodes tan si Pilato, saray gendat a mambobosulan.
- 13 Impatawag nen Pilato ray manonan papari, saray opisyal na baley, tan saray totoo,
- 14 tan inkuantod sikara, "Inyakar yo yan tood siak, ta kuanyon sosogsogan to ray totoo a manggaway aliwa. Natan, inosisak la tan naimatunan yo met, balet nalmoan ko ya anggapoy kasalanan to ed saray ipapakasalanan yod sikato.
- 15 Anggapo met so nalmoan nen Herodes a kasalanan to, kanyan pinapawil to diad sikatayo. Anggapoy ginawa to yan too a makasengeg na pamateyan ed sikato.
- 16 Kanyan pasipsiplatan ko, insan ko la ibolus."
- 18 Balet nankakasakey ya inmeyag iran amiy totoo, "Pateyen itan a too! Si Barabbas so labay min ibolus mo!"
- 19 (Aprisoy Barabbas lapud golon agawad siudad, tan lapud impamatey to.)
- 20 Si Jesus balet so labay nen Pilato ya ibolus, kanyan nansalita lamet ed saray totoo.
- 21 Balet lalon inmeyag ira, "Ipasak mod krus! Ipasak mod krus!"
- 22 Pinitlo nen Pilato ya inkuan ed sikara, "Akin, antoy ginawa ton kasalanan? Anggapoy naalmoan kon ginawa ton makasengeg na pamatey ed sikato! Kanyan pasipsiplatan ko, insan ko la ibolus."
- 23 Balet lalon inkasikasil dan ineyag a nepeg ya ipasak ed krus si Jesus. Diad kaonuran, analoy impaneeyag da.
- 24 Kanyan insintinsia nen Pilato ed kinen Jesus imay kekerewen da.

- ²⁵ Imbolus to may toon papaibolus da, samay apriso lapud impanggolo tan impamatey to. Insan impalima toy Jesus ed sikara, pian nagawaan dad sikato so labay da.
- ²⁶ Nen iyaakar dan ipasak ed krus si Jesus, nabet day sakey a lakin nanlapud bario. Taga Cirene yan too, tan manngaray Simon. Sinabat da, tan impasakbat day krus ed sikato, insan da pinatombuk ed kinen Jesus.
- ²⁷ Amayamay iray totoon tinmotombuk ed kinen Jesus, pati saray bibiin mannangnangis tan maneermen lapud sikato.
- ²⁸ Nilingaw nen Jesus ira tan inkuanto, "Bibiin taga Jerusalem! Ag yo ak nanangisan. Nangisan yo ingey sikayon dili tan saray anak yo.
- ²⁹ Ta onsabi la ray agew ya ikuanda ray totoo, 'Mapalar iray bibiin lepes, saray ag mananak, tan saray ag nampasuso!'
- ³⁰ Diad sarayan agew, saray totoo ikuandad saray palandey, 'Tumbaan yo kami!' tan diad saray pokdul. 'Tabunan yo kami!'
- ³¹ No gawaen da yad siak a kaparay mabilay a kiew, anto la kasiy gawaen dad sikayo a kaparay amagaan a kiew?"
- ³² Wala met iray duaran kriminal ya inyakar dan pateyen a kabansag nen Jesus.
- ³³ Nen sinmabi rad pasen a tatawagey "Lapis-lapis na Olo," diman da impasak ed krus si Jesus. Impasak da met ed sansakey a krus ira may duaran kriminal, say sakey diad nikawanan tan say sakey diad nikawigi nen Jesus.
- ³⁴ Inkuanen Jesus, "Ama, pirdonam ira, ta ag da amtay gagawaen da!" Kayari ran nampapalaranan iray kawes to, inapag da.
- ³⁵ Manalalagey iray totood man tan bambantayan day Jesus; balet saramay opisyal na baley niludlurey da. Inkuanda, "Ilaban to ray arum. Ilaban to met komuy laman ton dili, no tuan sikatoy Cristo a piniliy Dios!"
- ³⁶ Niludlurey met na saray sondalo; inasinggeran da, initdan day alak
- ³⁷ tan inkuanda, "Ilaban moy sikan dili, no tuan sikay ari da ray Judio!"

- ³⁸ Onyay akasulat ed olowan to: "Sikato yay Ari da ray Judio."
- ³⁹ Pinapabaingan na sakey ed saramay mambitbitin a kriminal. Inkuanto, "Aliwa tan sikay Cristo? Ilaban moy sikan dili tan pati sikami met!"
- ⁴⁰ Balet nampasnukan na samay kaiba to ya inkuanto, "Ag mo tatakotay Dios, anta namparay dusam ed sikato?"
- ⁴¹ Nepeg tan dua so nadusay onya lapud ginawa ta, balet sikato anggapoy kasalanan a ginawa to."
- ⁴² Insan inkuantod kinen Jesus, "Nunot mo ak, Jesus, no kasabim ed Panarian mo!"
- ⁴³ Inkuanen Jesus ed sikato, "Kuankod sika: diad sayan agew, kaiba mo ak ed Paraiso."
- ⁴⁴ Sakey ya alas dosid kaagewan ya anggad alas tris ed ngarem nen binmilonget so intiron dalin,
- ⁴⁵ naandiay liwawa so agew, tan apaldua so kurtina na Timplo.
- ⁴⁶ Inmeyag na maksil si Jesus tan inkuanto, "Ama, iyawat kod saray limam so ispirituk!" Kapangibaga to ya, inatey.
- ⁴⁷ Nen naimatunan yan agawa na kapitan da ray sondalo, indayew toy Dios. Inkuanto, "Tua a matonung yan too!"
- ⁴⁸ Sayan agawa naimatunan na amin da ra may dinmagop a nambantay, tan sinmempet iran tapuk-tapuken day kapagewan da.
- ⁴⁹ Manalalagey ed bandad arawi ray amin a kakaaro nen Jesus, pati saramay bibiin tinmombuk ed sikaton nanlapu lad Galilea, tan naimatunan da ra yan agawa.
- ⁵⁰ Walay sakey a lakin manngaray Jose, taga Arimatea a sakey a baley na saray Judio. Maung tan matonung yan too, tan sakey met ed saray manaalagar ed Panariay Dios. Anggaman a kabyangan na Sanidrin, ag inmabuloy ed nankakasakeyan dan gawaen ed kinen Jesus.

51 Walay sakey a lakin manngaray Jose, taga Arimatea a sakey a baley na saray Judio. Maung tan matonung yan too, tan sakey met ed saray manaalagar ed Panariay Dios. Anggaman a kabyangan na Sanidrin, ag inmabuloy ed nankakasakeyan dan gawaen ed kinen Jesus.

52 Linmad kinen Pilato tan kinerew ton alaen so bangkay nen Jesus.

53 Inepas to sirin so bangkay nen Jesus, binalkut tod sidan abel, insan to insorub ed lobuk ya inongib ed bato tan ag nin balut angipomponan.

54 Agew na Panagparaan ed saman ya agew, tan ngalngali la onggapoy Agew na Panagpainawa.

55 Akilad kinen Jose ira may bibiin tinmombuk ed kinen Jesus a nanlapu lad Galilea. Anengneng da may lobuk tan say impangiyan diman ed bangkay nen Jesus.

56 Kasumpal to, sinmempet ira tan angiparaan iray pabalingit tan mira a para samay bangkay. Nen Agew na Panagpainawa, nampainawa ra, onung na ibabagay Ganggan.

Lucas 24

1 Kabkabwasay Simba, linma ra may bibii ed lobuk a sankaaawit da ra may pabalingit ya imparaan da.

2 Asabian dan nitolin lay baton akasarad sangab na lobuk.

3 Nen linmoob ira, ag da la nalmoy bangkay na Katawan a Jesus.

4 Nen nagogoloy kaisipan da lapud saya, pinmayawar ed abay da so duaran lalaki a mankidyam iray kawes da.

5 Ataktakot ira may bibii, tan dinmakmomo ran anggad dalin. Tinepet na saramay lalaki, "Akin et aanapen yoy mabilay ed pegley da ray inatey?"

6 Andi dia, ta inmoli lad bilay. Natandaan yo ni no antoy imbaga tod sikayo nen walad Galilea?

7 Imbaga ton nakaukolan a nipalimay Anak na Too ed saray makasalanan, nipasak ed krus, tan onolid bilay diad kumatlon agew!"

- ⁸ Saramay bibii anunotan da no anto ray imbaga to.
- ⁹ Kasabi ran nanlapud lobuk, imbalita ray amin a bengatla ed saray labinsakey a disipulo tan amin ya arum a kakaiba ra.
- ¹⁰ Saraman a bibii sikara di Maria Magdalena, Juana, tan Maria ya ina nen Santiago. Sikara tan saray arum a kakaiba ran bibii so angibalita na sarayam amin ed saray apostol.
- ¹¹ Balet, abaloan na saray apostol a lurey so imbaga ra, tan ag da ra panisiaan.
- ¹² Anggaman ontan, inmalagey tan binmatik a linmad lobuk si Pedro. Tinmakiling tan anengneng ton anggapoy arum a wadman no ag saramay sidan abel. Kanyan pinmawil ed abung a mankelaw ed agawa.
- ¹³ Diad saman lamlamang ya agew, duarad saray disipulo so manaakar a mamaarap ed Emaus, sakey a barion labinsakey a kilometroy kaarawi tod Jerusalem.
- ¹⁴ Pantotongtongan da ray nipaakar ed amin ya agawa.
- ¹⁵ Leleg dan mantotongtong tan mantetepetan, sinmabiy Jesus tan akiolup ed sikara.
- ¹⁶ Balet singa asaniban iray mata ra, kanyan ag da abirbir.
- ¹⁷ Tinepet nen Jesus ed sikara, "Anto ray pantotongtongan yo, legan yon manaakar?" Tinmonda ra a maermen.
- ¹⁸ Inkuanto may sakey ed sikara a manngaray Cleopas, "Sika labat angangkoy sangkailid Jerusalem ya ag mikabat ed saray agawad man nen imbeneg iran agew!"
- ¹⁹ "Anto ra tan?" tepet to. Inmebat ira, "Saray agawan nipaakar ed kinen Jesus a taga Nazaret, sakey a propitan makapanyari ed salita tan gawa diad matay Dios tan diad amin a katoowan.
- ²⁰ Inerel na saray manonan papari tan saray manoley tayo, tan impasintinsiaan da a pateyen, insan da impasak ed krus.

- 21** Sikato pa ni met so inilaloan mi a mangilaban ed Israel! Aliwan satan labat, kumatlon agew la natan nanlapud inkagawa to ya.
- 22** Insan nikelawan kamid imbalita na pigaran bibii a kaiba mi. Kabkabwasan kono nen linma rad lobuk,
- 23** balet anggapo lad may bangkay. Sinmempet ira, tan imbalita ran wala ray pinmayawar ed sikaran anghil. Imbaga da ra may anghil ed sikara a mabilay si Jesus.
- 24** Linmay pigarad sikami ed lobuk, tan apaneknekan da a tua so imbalita na saramay bibii, balet ag da anengneng si Jesus.”
- 25** Inkuanen Jesus ed sikara, "Agaylay kakulangay panagnunot yo! Akin sirin et mairap kayon manisia ed amin ya imbaga da ray propita?
- 26** Ag ta nakaukolan a panirapan na Cristo ira yan amin kasakbayan a nagamuran toy mapagalang a kipapasen to?”
- 27** Insan impaliwawa nen Jesus ed sikara yan asalitan nipaakar ed sikato diad Masanton Sulat, manlapud saray libro nen Moises ya anggad saray surat na amin da ray propita.
- 28** Asingger la rad samay barion laen da tan impalikas nen Jesus a singa arawi niy laen to.
- 29** Balet pinokpokan dan ag la ontutuloy a kuanda, "Mipundo ka la diad sikami, ta onseselek lay agew, insan onlalabi la ni met." Kanyan akipundod sikara.
- 30** Nen karongo rad lamisaan angalay tinapay, akisalamat ed Dios, pinipisag to, insan to inter ed sikara.
- 31** Alokasay mata ra tan sikatoy abirbir da, balet biglan naandipat.
- 32** Inkuandad sakey tan sakey, "Kampega lan walay singa apoy a manliub ed puso ta, nen mitotongtong ed sikatad dalan tan ipapaliwawa toy Masanton Sulat.”

- 33 Inmalagey iran tampol a pinmawil ed Jerusalem. Nalmo rad man a nantitipon iray labinsakey a disipulo tan saray arum a kaiba ra
- 34 tan inkuanda, "Talagan inmolid bilay so Katawan! Nampanengneng ed kinen Simon!"
- 35 Imbalita met na saramay duara so agawad dalan, tan say impakabirbir dad Katawan nen pinipisag toy tinapay.
- 36 Nen pantotongtongan da ya, biglan manalalagey si Jesus ed pegley da. Inkuantod sikara, "Say kareenan komun so walad sikayo."
- 37 Diad kelaw tan takot da, abaloan dan anyani so nanengneng da.
- 38 Balet inkuantod sikara, "Akin et napapagaan kayo? Akin et manduaruwa kayo ni?"
- 39 Nengneng yo pa ra yay limak tan saray salik, pian napamintuaan yo a siak a dili ya. Diwit yo ak, pian manisia kayo, ta say anyani anggapoy laman tan pokel to, balet nanenengneng yon walad siak ira ya."
- 40 Kapangibaga to ya, impanengneng tod sikara iray lima tan sali to.
- 41 Nen ag ni ran siansia anisia lapud liket tan kelaw da, tinepet tod sikara, "Wala diay nakan?"
- 42 Initdan day sakey a tegteg na siran inkalut.
- 43 Inala to, tan kinan to a sankanengneng da.
- 44 Insan inkuantod sikara, "Sikara yay sinalitak ed sikayo nen kaibiba ta kayo ni. Imbagak ed sikayon nepeg a nasumpal ya amin iray nisulat nipaakar ed siak diad Ganggan nen Moises, diad saray sulat da ray propita, tan diad saray Salmo."
- 45 Insan nilokasan toy muling da, pian natalusan day Masanton Sulat.
- 46 Inkuantod sikara, "Onyay nisulat: nakaukolan a manirap so Cristo tan onolid bilay ed kumatlon agew,

⁴⁷ tan diad ngaran to, say pagbabawi tan say kapirdona na saray kasalanan et nepeg a nipulong ed amin a bansa, manlapud Jerusalem.

⁴⁸ Sikayoy tasi ed sarayan bengatla.

⁴⁹ Tandaan yo ya! Ibakik ed sikayo so insipay Amak, balet ag kayo ni ontataynan ed ciudad na Jerusalem, anggad ag kayo naitday pakayarin manlapud tawen.”

⁵⁰ Inyakar to rad satan ed paway na ciudad. Kasabi rad Betania, intagey to ray lima to tan binindisionan to ra.

⁵¹ Nen bibindisionan to ra, tinaynan to ra tan niatagey ed tawen.

⁵² Inggalang da tan pinmawil iran magaygayaga ed Jerusalem.

⁵³ Wala ra lawas ed Timplo a misalsalamat ed Dios.

Juan

Juan 1

- 1** Diad gapoy gapo wala la so Salita. Say Salita kaibay Dios tan sikatoy Dios.
- 2** Diad gapoy gapo kaiba lay Dios so Salita.
- 3** Diad panamegley to apalsa ya amiy bengatla; anggapoy bengatlan apalsa ya aliwan diad panamegley to.
- 4** Say Salita so nanlapway bilay, tan sayan bilay so silew da ray katoowan.
- 5** Onsisindag ed kabilongetan so silew tan ag balut naerep na kabilongetan.
- 6** Imbaki na Dios so sakey a toon manngaray Juan.
- 7** Linma diay Juan a mamaneke na nipaakar ed silew, pian diad panamegley to manisaiy amin a katoowan.
- 8** Aliwan si Juan so silew, balet linma dian mamaneke na nipaakar ed silew.
- 9** Onsasabi diad mundo so tuan silew tan sikatoy mangiiter na liwawa ed saray katoowan.
- 10** Say Salita sirin walad mundo. Pinalsay Dios so mundo ed panamegley to, balet sikatoy ag amta na sankamundoan.
- 11** Linmad dilin bansa to, balet ag inawat na saray dilin totoo to.
- 12** Balet inter tod amin ya angawat, saray amin ya anisiad sikato so pankanepegan a magmaliw ya anak na Dios.
- 13** Nagmaliw iran anak na Dios, aliwan lapud nianak iray too, tan aliwa met a lapud linawa na laman o pakayari na too, no ag ingen lapud pakayari na Dios.
- 14** Nagmaliw a too so Salita tan akiayam ed sikatayo. Anengneng miy kagalangan to a napnoy aro tan katwaan. Inawat to yan kagalangan ed Ama, ta sikatoy bogbogtung ya Anak.

- 15 Nantasiy Juan na nipaakar ed sikato. Imbabando to, "Sikatoy labay kon ibaga nen kuankod sikayo, 'Manona nen siak so manomtombuk ya onsalat ed siak, lapud wala la kasakbayan a nianak ak.'"
- 16 Diad inkapno toy aro, pinalangkapan to itayon amin na ag nasabsabaan a kaabigan.
- 17 Inter na Dios so Ganggan ed panamegley nen Moises, balet say aro tan katwaan sinmabid panamegley nen Jesu-Cristo.
- 18 Anggapo nin balut so akanengneng ed Dios, balet sikatoy impaamta na bogbogtung ya Anak a Dios ya inararon maung na Ama.
- 19 Saray Judio ed Jerusalem angibaki ray pigaran papari tan Levita ed kinen Juan. Tinepet dad sikato, "Siopa ka?"
- 20 Ag namboriy Juan; kuantod sikaran malinlinew, "Aliwan siak so Cristo."
- 21 Tinepet da, "Siopa ka sirin? Sika si Elias?" "Andi, aliwan siak," ebat to. "Sika may propita ya alagden mi?" tinepet da lamet ed sikato. "Andi," ebat tod sikara.
- 22 Inkuandad sikato, "Ibagam sirin no siopa ka, pian walay nibaga mid saray angibakid sikami. Antoy nibagam a nipaakar ed sikan dili?"
- 23 Inmebat si Juan, "Siak imay sinalita nen propita Isaias nen kuento, 'Siak so bosis a mambabandod kalawakan. Apiger yoy panakaran na Katawan!'"
- 24 Saray Pariseo so angibakid saramay nantepet.
- 25 Tinepet dad kinen Juan, "No aliwa kan Cristo, odino si Elias, odino samay Propita, akin et mamibinyag ka?"
- 26 Inmebat si Juan, "Bibinyagan ta kayo ed danum, balet wadatan ed pegley yoy ag yo kabat.
- 27 Ontombuk ya onsalat ed siak, balet ag ak manepeg a mangokbar na anggan bariber na sandalya to."
- 28 Agawa ra yan amin ed Betania diad nibaliw na Jordan a pamibinyagan nen Juan.

- ²⁹ Diad kaimbwasan, anengneng nen Juan si Jesus ya ondaragod sikato. Inkuanto, "Nia so Kordiro na Dios a mangekal na kasalanay sankamundoan.
- ³⁰ Sikato ya may labay kon ibaga nen kuanko, 'Manona so manomtombuk ya onsalat ed siak lapud wala la kasakbayan a nianak ak.'
- ³¹ Siak a dili, ag ko ni kabat nen saman no siopa, anggaman a wadya ak a mamibinyag ed danum a mangipakabat ed sikatod Israel."
- ³² Onyay impamaneknek nen Juan: "Anengneng koy Ispiritun singa malapati ya ondadapon nanlapud tawen tan nanayam ed sikato.
- ³³ Ag ko ni kabat nen saman, balet say Dios ya angibakid siak a maminyag ed danum kuantod siak, 'Say nanengneng mon toon dadapoay Ispiritu tan panayaman to sikatoy maminyag na totoo ed Ispiritu Santo.'
- ³⁴ Anengneng ko ya tan papaneknekan kod sikayo a sikatoy Anak na Dios."
- ³⁵ Diad ontombuk ya agew, wadman lamet si Juan a kaiba to ray duaran disipulo to.
- ³⁶ Nen anengneng ton manaakar si Jesus inkuanto, "Niay Kordiro na Dios!"
- ³⁷ Nadngel ya na saramay duaran disipulo nen Juan tan akila rad kinen Jesus.
- ³⁸ Nen linmingaw si Jesus, anengneng to ran ontotombuk kanyan tinepet tod sikara, "Antoy anapen yo?" Inmebat ira, "Iner so panaayaman mo, Rabi?" ("Maistro" so kabaliksan na Rabi.)
- ³⁹ "Mila kayo tan nengneng yo," ebat nen Jesus. Kanyan akila rad sikato tan anengneng day panaayaman to. Akiayam irad sikatod saman ya agew. Sakey ya alas kuatrod ngarem lad saman.
- ⁴⁰ Say sakey ed saray duaran akadngel ed kinen Juan tan tinmombuk ed kinen Jesus et si Andres ya agi nen Simon Pedro.
- ⁴¹ Arumog ton tampol si agi ton Simon, tan kuantu, "Arumog miy Misias!" ("Cristo" so kabaliksan to ya.)

⁴² Insan intagar toy Simon ed kinen Jesus. Ninengneng nen Jesus tan kuantod, "Sikay Simon ya anak nen Juan. Nangaranan ka na Cefas." (Say ngaran a Cefas, kapara toy ngaran a Pedro.)

⁴³ Diad ontombuk ya agew, linmay Jesus ed Galilea. Arumog toy Felipe tan kuantod sikato, "Tombuk kad siak."

⁴⁴ (Si Felipe taga Betsaida a baley di Andres tan Pedro.)

⁴⁵ Nalmo nen Felipe si Nataniel tan kuantod sikato, "Arumog miy Jesus a taga Nazaret ya anak nen Jose. Sikato may toon labay ya ibaga nen Moises ed insulat tod Ganggan, tan sikato met imay labay ya ibaga da ray propita."

⁴⁶ "Wala tay kamaungan a manlapud Nazaret?" tepet nen Nataniel. "Gala, ta nengneng mo," ebat nen Felipe.

⁴⁷ Nen anengneng nen Jesus si Nataniel ya ondaragod sikato inkuantod, "Niay tuan Israelita ya ag manasaol na kapara ton too."

⁴⁸ "Panoy pakapikabat mod siak," tepet nen Nataniel. Inmebat si Jesus, "Anengneng ta kad silong na kiew ya igos, kasakbayan a tinawag ka nen Felipe."

⁴⁹ Inkuanen Nataniel ed kinen Jesus, "Maistro, sikay Anak na Dios! Sikay Ari na Israel!"

⁵⁰ "Manisia ka, lapud imbagak ed sikan anengneng ta ka ed silong na igos? Makenengneng ka ni ray makapakelkelaw nen saya," inkuanen Jesus ed kinen Nataniel.

⁵¹ Insan to inkuan ed sikaran amin, "Ibagak ed sikayoy katwaan, nanengneng yon nalokasay tawen tan nanengneng yo ray anghil na Dios ya onsesegap tan onlalasur ed Anak na Too."

Juan 2

¹ Kalabas na duay agew, walay bansal ed baley na Cana ed Galilea tan wadmay ina nen Jesus.

² Akibansal si Jesus tan saray disipulo to, ta naimbitaan met ira.

- ³ Kinmulang so alak kanyan imbagay ina nen Jesus ed sikato, "Naoputan iray alak."
- ⁴ Inkuanen Jesus ed kinen ina to, "Ag nepeg ya ibaga yoy gawaen ko. Ag ni sinmabiy oras ko."
- ⁵ Imbagay ina tod satan ed saray katulong, "Onur yoy antokaman ya ibaga to."
- ⁶ Walay anemiran pasig diman a balang sakey et mankargay duamplo ya anggad talomplon galon. Akatarya ra yan pasig lapud kaogaliyan da ray Judio nipaakar ed panaglinis.
- ⁷ Si Jesus kuantod saramay katulong, "Pano yoy danum ira yan pasig." Kinargaan da ra sirin ya anggad sangab.
- ⁸ Insan inkuantod sikara, "Mangaur kayo natan tan iyakar yod inkargadod sayan bansal." Angyakar irad inkargado
- ⁹ tan tinawayan to may danum a nagmaliw ya alak. Ag to amta no iner so nanlapway alak, balet amta na saramay katulong ya angyakar ed sikato, kanyan impatawag toy nubio
- ¹⁰ tan kuantod sikato, "Balang sakey ipainom ton onona so maung a klasiy alak, insan no akainom lan maung iray bisita, itombuk toy makapoy a klasi. Balet, sika, inyonur moy maung a klasiy alak."
- ¹¹ Sayan ginawa nen Jesus dimad Cana ed Galilea et onona-ona ed saray milagron ginagawa to. Diad panamegley na sayan agawa impatnag nen Jesus so kagalangan to, kanyan anisiad sikato ray disipulo to.
- ¹² Kasumpal to ya, linmad Capernaum si Jesus, si ina to, saray agagi to, tan saray disipulo to. Nanayam irad man a pigay agew.
- ¹³ Asingger lay Paskua a Pista da ray Judio, tan linmay Jesus ed Jerusalem.
- ¹⁴ Anengneng tod dalem na Timplo ray totoon manlalakoy baka, karniro, tan malapati, tan saray akayorung a mansasalat na kuarta.

- 15** Nanggaway siplat a lobir insan to pinapapaway iray totoo, a pati saray baka tan karniro ra. Imbubuyandak toy kakuartaan da ray managsalat na kuarta tan imbabalintuag toy amin a lamisaan da.
- 16** Kuantod saray managlakoy malapati, "Ipaway yo dia ra tan! Ag yo gagawaen a tindaan so abung na Amak!"
- 17** Anunotan na saray disipulo so walad Masanton Sulat: "Say panangisakit kod abung mo et singa manliub ya apoy ed pusok."
- 18** Dinmago sirin iray Judio ed sikato tan tinepet da, "Anton milagro so nipanengneng mod sikami a mamaneke na pankatonungan mon manggawad saraya?"
- 19** Inmebat si Jesus, "Igeba yo yan Timplo Dios, insan ko ipaalagey ed loob na taloy agew."
- 20** Inkuan na saray Judio, "Anto, ipaalagey mod loob na taloy agew? Nipaalagey yan Timplo ed loob na apataplo tan anem a taon!"
- 21** Balet say labay ya ibaga nen Jesus a Timplo et say laman to.
- 22** Kanyan nen inmolid bilay si Jesus, anunotan na saray disipulo to yan imbaga to. Anisia ra sirin ed Masanton Sulat tan diad saray salita nen Jesus.
- 23** Nen Pistay Paskua, walad Jerusalem si Jesus. Dakel so anisiad sikato diad impakanengneng day makapakelaw iran milagro a ginagawa to.
- 24** Balet ag inmatalek nen Jesus so sikaton dili ed sikara, lapud kabat ton amin iray totoo.
- 25** Ag la nakaukolan ya ipaamta na siopaman ed sikato no antoy inkatoo na anggan siopa, ta kabat to so walad puso na too.

Juan 3

- 1** Walay sakey a Pariseo a manngaray Nicodemo, sakey a pangulo da ray Judio.

- ² Aminsang a labi, linmad kinen Jesus. "Rabi," kuantu, "amta mi a sakey kan bumabangat ya imbaki na Dios. Ta anggapoy toon makagawa ed saray gagawaen mo, likud no walad sikatoy Dios."
- ³ Inmebat si Jesus ed sikato, "Ibagak ed sikay katwaan: likud a nianak lamet so sakey a too, ag to nanengneng so Panariay Dios."
- ⁴ Tinepet nen Nicodemo ed sikato, "Panon a nianak lamet so sakey a toon matakken la? Nayarian to tay ompawil ed eges na ina to insan iyanak lamet?"
- ⁵ "Ibagak ed sikay katwaan," ebat nen Jesus, "no ag nianak ed danum tan Ispiritu so sakey a too, ag makaloob ed Panariay Dios."
- ⁶ Say nianak ed laman, laman, tan say nianak ed Ispiritu, ispiritu.
- ⁷ Ag ka mankelaw lapud imbagak ed sika, 'Nakaukolan kayon nianak lamet.
- ⁸ Onsiplug so dagem ed inerman a pasen a labay to, et narengel moy siplug to, balet ag mo amta no iner so panlalapwan tan lalaen to. Ontan met so kipapasey balang sakey a nianak ed Ispiritu."
- ⁹ "Panon yan nagawa?" tepet nen Nicodemo.
- ¹⁰ Inmebat si Jesus, "Maistro kad Israel et ag mo amta ya?"
- ¹¹ Ibagak ed sikay katwaan: sasalitaen miy amta mi, tan ibabaga miy naimatonan mi, balet ag yo nin siansia awaten so pantatasi mi.
- ¹² No ag yo ak sisiaen ed sasalitaen kod sikayo nipaakar ed mangaraldalin a bengatla, panoy panisia yod siak sirin no salitaen ko ray nipaakar ed mangatatawen a bengatla?
- ¹³ Anggapoy akakar ed tawen no ag say Anak na Too a linmeksab a nanlapud tawen."
- ¹⁴ No panoy impangibitin nen Moises na samay gansan oleg ed kalawakan, ontan met a nakaukolan a nibitin so Anak na Too,
- ¹⁵ pian nawalaan na bilay ya andi-anggaan so siopaman a manisid sikato.

- 16** Ta diad ontan lan panangaroy Dios ed sankamundoan inter toy bogbogtung ya Anak to, pian siopamay manisiad sikato et ag nabalang no ag ingen nawalaay bilay ya andi-anggaan.
- 17** Ta say Dios ag to imbakiy Anak to a manusa, no ag ingen mangilaban, ed sankamundoan.
- 18** Ag nadusa so manisiad Anak, balet asintinsiaan lan nadusa so ag manisia, lapud ag anisia ed ngaran na bogbogtung ya Anak na Dios.
- 19** Onyay impakaawat day sintinsian dusa: sinmabiy silew ed mundo, balet say kabilongetan so inaroy totoo, aliwan say silew, lapud maoges iray gawa ra.
- 20** Siopamay maoges iray gawa to bosulen toy silew tan ag ondagod silew, ompano napatnagan so kagagawa to.
- 21** Balet siopamay mambilay onung ed katwaan, onsingger ed silew tan diad ontan napatnagan a katotoluk ed Dios iray gagawaen to.
- 22** Kasumpal to ya, linmad luyag na Judea si Jesus tan saray disipulo to. Nanayam diman ya agano a kaiba to ra, tan nambibinyag.
- 23** Si Juan mambibinyag met ed Enon, ya ag arawid Salim, lapud dakel so danum diman. Dinmarago ray totood sikato tan binibinyagan to ra.
- 24** (Ag ni aprisoy Juan ed saya).
- 25** Aminsan akisangsangan iray pigaran disipulo nen Juan ed sakey a Judio, nipaakar ed panaglinis onung ed ganggan.
- 26** Kanyan linma rad kinen Juan tan kuanda, "Maistro, samay toon tinasian mo tan kaibam ed biek na Jordan et mamibinyag met la tan daragoen na amin a totoo."
- 27** Inmebat si Juan, "Anggapoy antokaman a naawat na too, no ag iter na Dios ed sikato.
- 28** Sikayon diliy makatasi ya imbagak, 'Aliwan siak so Cristo, no ag ta imbaki ak labat ya onona nen sikato.'

- ²⁹ Say nubia kayaryan na nubio. Manalalagey ya ondengel so kaaro na nubio, tan manliket na baleg no narengel to lay bosis na nubio. Ontan to met a nagnap lay liket ko.
- ³⁰ Nepeg toy nitanduro, balet nepeg koy niabeba.”
- ³¹ Say manlapud tagey, sankatalonggaringan ed amin. Say manlapud dalin, sikatoy taga dalin tan saray mangaraldalin a bengatla so salitaen to. Say manlapu ed tawen, sankatalonggaringan ed amin.
- ³² Paneknekan toy amin ya anengneng tan nadngel to, balet anggapoy manisiad pamaneknek to.
- ³³ Say mangawat ed paneknek to paneknekan ton tua so Dios.
- ³⁴ Ta say imbakiy Dios ipulong toy salitay Dios, ta ag nasabsabaay pangiter na Dios ed sikato na Ispiritu.
- ³⁵ Inararoy Ama so Anak tan impalima tod sikatoy amin a bengatla.
- ³⁶ Say manisiad Anak walay bilay ton andi-anggaan, balet say ag mangonur ed Anak ag nawalaay bilay—mansiansia ingey pasnuk na Dios ed sikato.

Juan 4

- ¹ Nadngelan na saray Pariseo a si Jesus et dakel niy natatangoyur tan nabibinyagan to nen si Juan.
- ² (Balet say katwaan to ag mamibinyag si Jesus, no ag ingen saray disipulo to.)
- ³ Nen akabatan ya nen Jesus, tinmaynan ed Judea tan pinmawil ed Galilea.
- ⁴ Nakaukolan balet ya ondan ed Samaria.
- ⁵ Akasabid baley na Sicar ed Samaria ya asingger ed alog ya inter nen Jacob ed anak ton si Jose.
- ⁶ Diay kawalaan na bobun nen Jacob. Naknaksawan si Jesus lapud impanakar to, kanyan inmirung ed abay na bobun. Ngalingali lan alas dosi ed kaagewan.

- ⁷ Sinmabi so sakey a Samaritanan bii ya onasul. Inkuanen Jesus ed sikato, "Nayariy miinom?"
- ⁸ (Saray disipulo nen Jesus linma ran agano ed baley a manaliw na pangogtoan da.)
- ⁹ Inmebat imay biin Samaritana, "Akin, anta Judio ka et mimiala kad siak na inom in mo? Ag mo ta amta a Samaritana ak?" (Ta saray Judio ag ira mitotongtong ed saray Samaritano.)
- ¹⁰ Inmebat si Jesus, "No amtam labat so iter na Dios tan no kabat mo no siopay mikekerew ed sika na inom in, miala kad sikato anganko et itdan to kay mabilay a danum."
- ¹¹ Inkuanto may bii, "Anggapoy anggan iyasul mo tan araldalem ni met so bobun. Pangalaan moy mabilay a danum ey?
- ¹² Si laki min Jacob so angiter ed sayan bobun. Dia inmiinom ira di laki min Jacob, saray anak, apo, tan ayayep da. Akin, mabiskeg ka ni nen sikara?"
- ¹³ "Naapgaan lamet so siopaman ya oninom na danum to yan bobun," ebat nen Jesus,
- ¹⁴ "balet ag lan balut naapgaan so siopaman ya oninom na danum, ya iter ko. Ta say danum ya iter kod sikato magmaliw a sobul ed loob to a mangiter ed sikatoy mabilay a danum tan bilay ya andi-anggaan."
- ¹⁵ Inkuanto may biid sikato, "Itan mo ak pa sirin itan a danum, pian ag ak lan balut naapgaan tan ag ak la ompawil dian onasul."
- ¹⁶ "Laka," kuanen Jesus ed sikato, "ta itagar mo diay asawam."
- ¹⁷ "Anggapoy asawak," ebat to may bii. Inkuanen Jesus, "Tuay imbagam ya anggapoy asawam.
- ¹⁸ Ta limara lay akiamungan mo tan ag mo asawan peteg so kaamung mo natan. Imbagam ed siak so katwaan."
- ¹⁹ Inkuanto may bii ed kinen Jesus, "Nalilikas kon sakey kan propita.

- ²⁰ Saray lalaki mi inggalang day Dios ed sayan palandey; balet sikayo ran Judio kuanyon diad Jerusalem so nepeg a pangigalangad Dios.”
- ²¹ Inkuanen Jesus ed sikato, "Sisia mo ak, magano lan onsabiy panaon ya ag yo la galangen so Ama ed sayan palandey odino diad Jerusalem.
- ²² Sikayo ran Samaritano et ag yo amtay gagalangen yo, balet sikami ran Judio kabat mi no siopay gagalangen mi, ta saray Judio so panlalapway kilalaban.
- ²³ Balet onsasabi lay panaon, tan ginmapo la ingen, a saray tuan manangigalang et galangen day Ama ed ispiritu tan diad katwaan. Ta sikara yay aanapey Ama a mangigalang ed sikato.
- ²⁴ Ispiritu so Dios, kanyan saray mangigalang ed sikato nepeg dan galangen ed ispiritu tan diad katwaan.”
- ²⁵ "Amtak," kuantu may bii ed sikato, "ya onsabiy Misias a tatawagey Cristo. No sikatoy onsabi, ipaliwawa tod sikatayoy amin a bengatla.”
- ²⁶ "Siak itan, siak a dilin mitotongtong ed sika," ebat nen Jesus.
- ²⁷ Pinmawil ed saman a bekta ray disipulo to. Nikelawan ira nen anengneng dan mitotongtong si Jesus ed sakey a bii, balet anggapod sikaray anepet no antoy aanapen to may bii odino akin et mitotongtong si Jesus ed sikato.
- ²⁸ Linma la may bii tan tinaynan to lay boyug to. Pinmawil ed baley, insan to imbabagad saray totoo,
- ²⁹ "Mila kid siak, ta nengneng yoy toon angibagad siak na amin a ginagawak. Sikato la kasiy Cristo?”
- ³⁰ Kanyan pinmaway irad baley, tan linma rad kinen Jesus.
- ³¹ Legay intaynan to may bii, kekerewen na saray disipulo a mangan si Jesus. Inkuanda, "Rabi, mangan ka la!”
- ³² Balet inmebat si Jesus ed sikara, "Walay kanen kon ag yo amta.”
- ³³ Kanyan nantetepetan ira may disipulo, "Wala kasiy angiter na kanen to?”

- 34 Inkuanen Jesus ed sikara, "Say kanen ko say pangonur koy linawa na angibakid siak tan say panumpal koy kimey a pagagawa tod siak.
- 35 Ag yo ta ibabaga, 'Apat bulan ni insan la panagani'? Imano yo ray kaalogan. Kuankod sikayo, nayari lan anien iray tanem da!
- 36 Say manaani et ag labat naopaan no ag ingen mantipon met na bunga ya onkanad bilay ya andi-anggaan, et diad ontan, manliket iran so tumatanem tan omaani.
- 37 Ta diad saya nasumpal yan salita: 'Sakey so mantanem, tan sananey so manani.'
- 38 Imbaki ta kayon manani ed ag yo nansagputan; saray arum so nansagput, balet sikayoy mantipon ed saray nansagputan da."
- 39 Dakel a Samaritano ed saman a siudad so anisiad kinen Jesus lapud impantasi to may bii nen inkuan to, "Imbaga tod siak iray amin a ginagawak."
- 40 Kanyan nen inasinggeran na saray Samaritano si Jesus, kinerew dad sikato a miayam nid sikara. Tinmilak nid man sirin na duay agew.
- 41 Wala ni ray dakel ya anisiad sikato lapud salita to.
- 42 Kanyan imbaga rad samay bii, "Manisia kami la natan, aliwan lapud samay imbagam, no ag lapud nadngel min dili; tan amta mi a sikaton tuay Manangilaban na sankamundoan."
- 43 Kalabas na duay agew, pinmikal si Jesus tan linmad Galilea.
- 44 Ta imbaga nen Jesus a dili ya ag nagalang so propita ed dilin baley to.
- 45 Nen kasabi tod Galilea, malikeliket iray totoo man ya angawat ed sikato lapud anengneng da so ginagawa to nen akipista rad Jerusalem.
- 46 Linma lamet si Jesus ed baley na Cana ed Galilea, a diman imay nanggawaan toy milagro ya impagmaliw ton alak so danum. Walay sakey a panguloy baley a mansasakit so anak ton laki ed Capernaum.

⁴⁷ Nen nadngelan ton linmay Jesus ed Galilea a nanlapud Judea, tinombuk to tan akikasin milay Jesus ed Capernaum, ta patambal to may anak ton ngalngali la ompatey.

⁴⁸ Inkuanen Jesus ed sikato, "Anggapod sikayoy manisia likud no makanengneng kayo ray tanda tan makapakelaw iran gawa."

⁴⁹ Inkuanto may panguloy baley, "Gala la, kasakbayan ya ompatey so anak ko."

⁵⁰ Inkuanen Jesus ed sikato, "Laka la; mambilay so anak mo!" Anisia may too ed salita nen Jesus, tan linma la.

⁵¹ Wala nid dalan nen inabet la na saray aripen to tan imbalita rad sikaton inmabig lay anak to.

⁵² Tinepet tod sikara no anton oras so inabig na anak to tan kuandad sikato, "Karoman na ala onad ngarem so inekal na petang to."

⁵³ Insan to anunotan a saman imay oras na impangibaga nen Jesus a say anak to et mambilay. Kanyan sikato tan say intiron pamilya to et anisia rad kinen Jesus.

⁵⁴ Sikato yay kumadwan milagro a ginawa nen Jesus nen linmad Galilea a nanlapud Judea.

Juan 5

¹ Kasumpal to ya, walay pista da ray Judio tan linmad Jerusalem si Jesus.

² Diad Jerusalem, diad abay na Puirtay Karniro, walay sakey a dipositoway danum a diad salitay Hebreo, tatawagey Betesda. Walay limaran portiko to,

³ a kawalaay dakerakel iran ag makayari: saray bulag, saray piley, tan saray paralitiko.

⁵ Walay tood man a talomplo tan waloy taon lan mansasakit.

⁶ Anengneng nen Jesus yan too ya akarokul diman, tan amta ton abayag lan onmay kipapasen to. Tinepet nen Jesus ed sikato, "Labay moy onabig?"

- ⁷ Inmebat may toon mansasakit, "Anggapoy toon mangilasur ed siak no nakimbug lay danum, kanyan no oonla ak, wala lay makaona nen siak."
- ⁸ Inkuanen Jesus ed sikato, "Alagey ka, libit moy dokulan mo, tan manakar ka."
- ⁹ Inmabig a tampol imay too, nilibit toy dokulan to, insan nanakar. Agew na Panagpainawa ed saman ya agew,
- ¹⁰ kanyan imbaga na saray Judio ed samay toon inmabig, "Agew na Panagpainawa natan! Ag mo nepeg a libiten so dokulan mo. Sumpad Ganggan itan."
- ¹¹ Inmebat, "Imbaga to may toon amaabig ed siak a libiten koy dokulan ko tan manakar ak."
- ¹² Tinepet da, "Siopa tay toon angibaga ed sika a libiten moy dokulan mo tan manakar ka?"
- ¹³ Balet ag kabat na samay toon apaabig no siopa, lapud karakel na tood saman a pasen, tan si Jesus et inmarawi la.
- ¹⁴ Kasumpal to ya, arumog nen Jesus ed dalem na Timplo. Inkuanen Jesus ed sikato, "Natan ta inmabig ka la, ag ka la mankakasalanan, ta no andi lalon ambelat niy nagawad sika."
- ¹⁵ Tinmaynan imay toon apaabig tan imbaga tod saray Judio a si Jesus so amaabig ed sikato.
- ¹⁶ Lapud saya, ginapoan na saray Judio a pairapey Jesus, ta amaabig ed Agew na Panagpainawa.
- ¹⁷ Balet inmebat si Jesus ed sikara, "Si Amak mankikimey anggad natan; ontan ko met."
- ¹⁸ Lalon binmiskeg so getma da ray Judio a mamatey ed kinen Jesus, lapud anta sinumlang to lay Ganggan na Agew na Panagpainawa, impara to niy inkasikatod Dios diad impangibaga ton say Dios et Ama to.

- ¹⁹ Kanyan imbaga nen Jesus ed sikara, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: say Anak ag makapanggaway antokaman a sikaton dili labat. Gagawaen to labat so nanenengneng ton gagawaen na Ama to. No antoy gagawaen na Ama, ontan met so gagawaen na Anak.
- ²⁰ Ta inaro na Ama so Anak, kanyan ipapanengneng tod sikatoy amin a gagawaen to. Ipanengneng ni na Ama so lalon anakabaleg a pakelaw ed Anak, pian onkelaw kayo.
- ²¹ Ta no panoy pamabilay na Ama ed saray inaatey, ontan met a pabilayen na Anak so siopaman a labay ton pabilayen.
- ²² Ag manintinsia na siopaman so Ama, ta impalima to la yan pakayari ed Anak,
- ²³ pian amin igalang day Anak a singa pangigagalang dad Ama. Siopamay ag mangigalang ed Anak, ag to igalang so Ama ya angibakid sikato.
- ²⁴ "Ibabagak ed sikayoy katwaan a siopamay ondengel ed salitak tan manisid samay angibakid siak, walay bilay ton andi-anggaan; ag la nasintinsiaay dusa, lapud nilabasan to lay patey tan linmoob lad bilay.
- ²⁵ Ibagak ed sikayoy katwaan: onsabiy oras, ginmapo la ingen, a narengel na saray inaatey so bosis na Anak na Dios, tan mambilay iray makadngel.
- ²⁶ Ta onung a walay pakayari na Ama a mangiter na bilay, ontan met ya initdan toy Anak na pakayarin mangiter na bilay.
- ²⁷ Inter na Ama ed Anak so pakayarin manintinsia, ta sikatoy Anak na Too.
- ²⁸ Ag kayo mankelaw ed saya, ta onsabiy oras ya amin da ray inaatey narengel day bosis to,
- ²⁹ tan nabilay ira. Saray nanggagaway maung, onoli ran naitdan na bilay ya andi-anggaan; balet saray nanggagaway maoges, onoli ran nadusa."
- ³⁰ "No siak a dili, anggapoy nagawaan ko. Manintinsia ak onung na narerenggel kod Ama. Matonung so panintinsiak lapud ag ko gagawaen so linawak a dili, no ag ingen say linawa na angibakid siak.

- 31 "No tasian koy inkasiak a dili, aliwan tua so pantasik.
- 32 Walay sananey a mantasid siak tan amtak a tua ray ibabaga ton nipaakar ed siak.
- 33 Angibaki kayo ray totoo yod kinen Juan, tan say katwaan so imbaga to.
- 34 Aliwan say nakaukolan koy pantasiy too. Ibabagak ya labat ed sikayo, pian nilaban kayo.
- 35 Si Juan et singa sakey a sinelselan a lamparaan a marmarlang, tan nanliket kayon agano ed liwawa to.
- 36 Balet walay mantasid siak a lalon ambelat nen say impantasi nen Juan, a salanti: saray kimey a pagagawa nen Amak susumpalen ko tan sikara yay mantasi ya imbaki ak na Ama.
- 37 Say Ama ya angibakid siak, tasian to ak met. Balet, ag yo nin balut nadngel so bosis to tan ag yo nin balut apilupaan.
- 38 Ag yo papablien iray salita to lapud ag kayo manisia ed imbaki to.
- 39 Aaralen yoy Masanton Sulat lapud ipapasen yon sikatoy pakalmoan yoy bilay ya andi-anggaan. Sikato so mantatasi ed siak.
- 40 Balet, ag yo labay so onsingger ed siak pian nawalaan kayoy bilay.
- 41 "Ag ko aanapey pangigalang na totoo ed siak.
- 42 Balet kabat ta kayo, tan amtak ya ag yo inaroy Dios.
- 43 Linma ak dia ed ngaray Amak, balet ag yo ak awaten. No walay sananey ya onla diad ngaran ton dili, awaten yo.
- 44 Panoy panisia yod siak anta aanapen yoy dayew a manlalapud too, aliwan say dayew a manlalapud saksakey a Dios?
- 45 Balet ag yo isipen ya akusaen ta kayo ed Ama. Si Moises a panmamatakan yo so mangakusa ed sikayo.
- 46 No tuan anisiaan yoy Moises, panisiaan yo ak met komun lapud sikatoy nansulat na nipaakar ed siak.

⁴⁷ Balet, natan ta ag yo sisiaen iray ibabaga tod sulsulat to, panoy panisia yod saray salitak?"

Juan 6

¹ Kasumpal to ya, binmasil si Jesus ed biek na Dayat na Galilea (o Dayat na Tiberias).

² Dakerakel iray totoon tinmombuk ed sikato, lapud anengneng da ray makapakelaw a ginagawa to diad impamaabig tod saray mansasakit.

³ Tinmakdang si Jesus tan saray disipulo tod nipukdol a pasen, tan diman ira inmirung.

⁴ Asingger lad saman so Pista na Paskua da ray Judio.

⁵ Tinmangway Jesus tan anengneng toy amayamay a totoo ya ondaragod sikato. Tinepet tod kinen Felipe, "Iner so panaliwan tayoy ipakan tayod sarayan totoo?"

⁶ (Tinepet ya nen Jesus, ta labay ton subokey Felipe, balet diad tuay tua amta la nen Jesus so gawaen to.)

⁷ Inmebat si Felipe, "Anggan mambiliy duan lasus a dinarion tinapay so saliwen, siansian ag ni naapisay eges dan amin."

⁸ Sakey ed saray disipulo, si Andres ya agi nen Simon Pedro, inkuantod kinen Jesus,

⁹ "Wala diay sakey ya ogaw a laki a nambaloy limaran tinapay tan duaran sira. Balet piga la ya ed sayan karakel na totoo?"

¹⁰ "Payorung yo ray totoo," inkuanen Jesus ed sikara. (Marikarikad saman a pasen.) Inmirung ya amin iray totoo, et sakey a liman libo la ray lalaki.

¹¹ Inala nen Jesus so limaran tinapay, tan nen kasumpal ton akisalamat ed Dios, imbunog tod saray totoon akayorung. Ontan met so ginawa tod saramay sira, tan namperan angan iray totoo.

¹² Nen napnapsel la ran, amin inkuanen Jesus ed saray disipulo to, "Tipon yoy amin a kera, pian anggapoy nadarak."

- 13 Tinipon da ra, tan labinduan tiklis so apano ra na kera-kerad saramay limaran tinapay a kinay totoo.
- 14 Diad impakanengneng na saray totood sayan milagron ginawa nen Jesus, inkuanda, "Sikato yan tua may Propita ya onsabid sankamundoan!"
- 15 Lapud alikas nen Jesus a ngalngali ran pasooten ya alaen tan gawaen dan ari, linmimut lamet tan linman nambukbukor ed nipalandey a pasen.
- 16 Nen mansironget la, linma ray disipulo nen Jesus ed gilig na dayat.
- 17 Linmogan irad baloto ya onlad Capernaum. Ambilonget la, et anggapo niy Jesus.
- 18 Pinmeles so dagem tan binmaleg iray daluyon.
- 19 Nen akapansakay iray limara o anemiran kilometro, anengneng day Jesus a manaakar ed tapew na danum tan onaasingger ed baloto, et ataktakot ira.
- 20 Balet inkuanen Jesus ed sikara. "Ag kayo natatakot; siak si Jesus!"
- 21 Malikeliket iran amalogan ed kinen Jesus tan sinmarsar a tampol so baloto ed pasen a laen da.
- 22 Kaimbwasan, anengneng na saray dakerakel a totoon atilak ed biek na dayat a saksakey so baloton wadman. Amta ran ag akilogan si Jesus ed saray disipulo to, ta sikara labat so sinmiput.
- 23 Wala ray baloton nanlapud Tiberias a sinmabid pasen ya asingger ed samay anganan na saray totoo na tinapay, nen kasumpal na Katawan ya akisalamat.
- 24 Nen anengneng dan andid may Jesus tan saray disipulo to, linmogan irad saray baloto tan linma rad Capernaum a mananap ed kinen Jesus.
- 25 Nen arumog day Jesus ed biek na dayat, tinepet dad sikato, "Maistro, kapigay insabim dia?"
- 26 Inmebat si Jesus, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: aanapen yo ak aliwan lapud anengneng yo ray makapakelkelaw a gawgaway pakayarik, no ag lapud napsel kayon angay tinapay.

- ²⁷ Mankimey kayo, aliwan pian nawalaan kayoy kakanen a naderal, no ag ingen pian nawalaan kayoy kakanen a mansiansia ya anggad bilay ya andi-anggaan. Iter na Anak na Too yan kakanen ed sikayo, lapud sikatoy initday Dios Ama na pakayari to.”
- ²⁸ Kanyan tinepet da, "Antoy nepeg min gawaen pian nasumpal mi ray pagagaway Dios?”
- ²⁹ Inmebat si Jesus, "Niay pagagaway Dios ed sikayo: manisia kayod imbaki to.”
- ³⁰ Tinepet dad sikato, "Anton makapakelaw a gawa so nipanengneng mod sikami, pian sisiaen mi ka? Antoy gawaen mo?”
- ³¹ Insan da intuloy ya inkuan, "Angan na manna ed kalawakan iray lalaki mi, ta ibabagay Masanton Sulat, 'Initdan to ray tinapay a nanlapud tawen.'“
- ³² Inmebat si Jesus, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: aliwan si Moises so angiter ed sikayo na tinapay a nanlapud tawen. Say Amak so mangiiter ed sikayo na tuan tinapay a nanlapud tawen.
- ³³ Ta say tinapay ya iiter na Dios et samay linmasur a nanlapud tawen tan mangiiter na bilay ed sankamundoan.”
- ³⁴ Inkuandan tampol, "Katawan, itdan mo kami lawas sirin itan a tinapay.”
- ³⁵ Inkuanen Jesus, "Siak so tinapay na bilay. Ag lan balut naerasan so siopaman ya ondagod siak, tan ag lan balut naapgaan so manisiad siak.
- ³⁶ Balet imbagak lad sikayo ya anengneng yo ak la, et ag yo ak nin siansia sisiaen.
- ³⁷ Ondagon amin iray iter na Ama ed siak. Ag kon balut ipolisay so siopaman ya ondagod siak.
- ³⁸ Ta linma ak dian nanlapud tawen pian gawaen koy linawa na angibakid siak, aliwan say linawak a dili.

- ³⁹ Et saya so linawa na angibakid siak: ag kon balut paolyan a nabalang iray totoon inter na Ama ed siak, no ag ingen paolien ko rad bilay diad kaonuran ya agew.
- ⁴⁰ Ta saya so linawa na Amak: amin a makanengneng tan manisiad Anak, nawalaan na bilay ya andi-anggaan. Paolien ko rad bilay ya amin diad kaonuran ya agew.”
- ⁴¹ Ngoro-ngoro ray Judio ed sikato lapud samay imbaga ton sikatoy tinapay a nanlapud tawen.
- ⁴² Kanyan inkuanda, "Ag ta sikato ya may Jesus ya anak nen Jose? Kabat ti ray atateng to! Panoy pangibabaga to natan a nanlapud tawen?”
- ⁴³ Inmebat si Jesus sirin ed sikara, "Ag kayo ngoro-ngoro.
- ⁴⁴ Anggapoy makaragod siak no ag iyasingger na Ama ya angibakid siak. Diad kaonuran ya agew paolien kod bilay so ondagod siak.
- ⁴⁵ Insulat na saray propita, 'Tan nabangatan iran amin na Dios.' Ondadagod siak so balang sakey ya onderengel tan manaaral ed Ama.
- ⁴⁶ Ag to kabaliksan yan wala lay akanengneng ed Ama. Say nanlapud Dios labat so akanengneng lad Ama.
- ⁴⁷ Ibabagak ed sikayoy katwaan: say manisia walay bilay ton andi-anggaan.
- ⁴⁸ Siak so tinapay na bilay.
- ⁴⁹ Angan na manna ed kalawakan iray lalaki yo, et siansian inaatey ira.
- ⁵⁰ Balet ag ompatey so siopaman a mangan ed sayan tinapay a linmeksab a nanlapud tawen.
- ⁵¹ Siak so mabilay a tinapay a linmeksab a nanlapud tawen. Mambilay ya andi-angga so siopaman a mangan ed sayan tinapay. Say tinapay ya iter kon makapangiter na bilay ed sankamundoan et say laman ko.”
- ⁵² Lapud saya, ginmapoy ampetang a sangsangan da ray Judio. "Panoy pangiter to yan too na laman to a kanen tayo?" tinepet da.

- 53 Inkuanen Jesus sirin ed sikara, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: no ag yo kanen so laman tan inomen so dala na Anak na Too, ag kayo nawalaay bilay ed sikayon dili.
- 54 Siopamay mangan na laman ko tan oninom na dalak, walay bilay ton andi-anggaan tan paolien kod bilay diad kaonuran ya agew.
- 55 Ta say laman ko et petepeteg a kakanen, tan say dalak et petepeteg ya iinomen.
- 56 Siopamay mangan na laman ko tan oninom na dalak, manayam ed siak tan manayam ak ed sikato.
- 57 Say mabilay ya Ama so angibakid siak, tan mambilay ak lapud sikato. Ontan met a siopamay mangan ed siak, mambilay lapud siak.
- 58 Sikato ya sirin so tinapay a linmeksab a nanlapud tawen. Siopamay mangan ed sayan tinapay mambilay a magnayon. Doma yad samay inaakan ed kalawakan na saray lalaki yo, ta siansian inaatey ira."
- 59 Sinalita nen Jesus ira ya nen nambang at dimad sinagoga ed Capernaum.
- 60 Nadngel ya na saray disipulo to tan dakel iray nankuan, "Mairap yan bangat! Siopa kasiy makatalus ed saya?"
- 61 Balet amta nen Jesus a ngoro-ngoro ray disipulo to nipaakar ed saya, kanyan kuantod sikara, "Onsawa ki la kasid siak lapud sayan bangat?
- 62 Anto kasi no nanengneng yoy Anak na Too ya ompawil ed nanlapwan to?
- 63 Say Ispiritu so mangiiter na bilay; ag ya nagawaay too. Ispiritu tan bilay iray sinalitak ed sikayo.
- 64 Balet wala rad sikayoy ag manisia." (Ta gendat lan kabat nen Jesus no siopa ray ag manisiad sikato, tan no siopay mantrador ed sikato.)
- 65 Intuloy nen Jesus ya inkuan, "Sikato yay makasengeg no akin et imbagak ed sikayo ya anggapoy makaragod siak no ag iyasingger na Ama."
- 66 Lapud saya, dakel ed saray disipulo toy tinmaynan, tan ag la ra akiolup ed sikato.

⁶⁷ Kanyan tinepet nen Jesus ed saray labinduan disipulo, "Labay yo met so ontaynan?"

⁶⁸ Inmebat si Simon Pedro, "Katawan, siopay laen mi ni? Walad sika ray salitan mangiiter na bilay ya andi-anggaan.

⁶⁹ Manisia kami tan amta mi a sikay Masanto na Dios."

⁷⁰ Inmebat si Jesus, "Sikayon labindua, ag ta siak so amilid sikayo? Anggaman ontan, sakey so diablo ed sikayo."

⁷¹ Si Judas ya anak nen Simon Iscariote so labay ton ibaga. Ta si Judas a sakey ed saray Labindua so mantraidor ed kinen Jesus.

Juan 7

¹ Kasumpal na sarayan bengatla, niliber-liber nen Jesus so Galilea. Ag to labay so onlad Judea lapud labay a pateyen na saray Judio.

² Magano lan onsabiy Pista na saray Abung-abung, sakey a pista da ray Judio.

³ Inkuan sirin na saray lalakin agagi nen Jesus ed sikato, "Taynan ka dia tan lakad Judea, ta pian nanengneng na saray disipulom iray gagawaen mo.

⁴ Ta anggapoy toon iyamut toy kimey to no labay toy ombantug. Gagawaen mo ni lamlamang ira yan bengatla, kanyan ibawag mo lay sikan dili ed sankamundoan."

⁵ (Ta anggan saray lalakin agagi nen Jesus et ag ira manisiad sikato.)

⁶ Inkuanen Jesus ed sikara, "Ag ni sinmabiy oras ko. Maung ed sikayo ta nayariy amin a panaon.

⁷ Ag kayo nayaran bosulen na sankamundoan balet bosulen to ak, lapud papaneknekan kon maoges iray gawa to.

⁸ Onla ki lan mipista. Ag ak ni onla, ta ag ni sinmabiy oras ko."

⁹ Kapangibaga tod saya tinmilak nid Galilea.

¹⁰ Kasiput na saramay agagi ton onlad pista, linma met si Jesus, balet ag to impalikas ed siopaman.

- 11 Aanapen sirin na saray Judio ed pista. Tinepet da, "Iner so kawalaan to?"
- 12 Dakel so iyeesaes na saray totoon nipaakar ed sikato. "Maung a too," kuan na saray arum, balet wala ray mangibabaga, "Andi, ta ibabalang to ray totoo."
- 13 Balet antakot iran amin ed saray Judio, kanyan maneesaesan ira labat.
- 14 Nen mamepegley lay pista, linmoob si Jesus ed Timplo tan nambang.
- 15 Mankelaw iray Judio tan kuanda, "Akin et amayamay so amta to yan too, anta ag balut nanaral?"
- 16 Inmebat si Jesus ed sikara, "Ag ko kien so ibabangat ko, no ag ingen kien na angibakid siak.
- 17 Siopamay maliket a mangonur na linaway Dios, naamtaan to no kasi say ibabangat ko et manlalapud Dios odino manlalapud siak a dili.
- 18 Say toon manlapud sikaton diliy bangat to, say kitanduro toy aanapen to. Say mananap balet na pakagalangay angibakid sikato, matwa tan matonung.
- 19 Ag ta inter la nen Moises so Ganggan ed sikayo? Balet anggapod sikayoy mangoonur. Akin et labay yo ak a pateyen?"
- 20 Inmebat iray karaklan, "Inaponan kay dimonyo! Siopa tay malabay a mamatey ed sika a?"
- 21 "Saksakey labat niy ginawak, et mankelaw ki lan amin," inebat nen Jesus.
- 22 "Lapud ingganggan kayo nen Moises a mampasegat (aliwan si Moises so angigapod saya no ag saray lalaki yo), manesegat kayoy ogaw a laki ya anggan Agew na Panagpainawa.
- 23 No segaten so ogaw ed Agew na Panagpainawa pian ag nasumlang so Ganggan nen Moises, akin et mamapasnuk kayod siak lapud impamaabig koy sakey a too ed Agew na Panagpainawa?
- 24 Ag yo sisintinsiaay too lapud saray nanengneng yon gagawaen to; sintinsiaan yo onung ed kaptekan."

- ²⁵ Kanyan pigaran totoo a taga Jerusalem so nankuan, "Ag ta saya may toon labay dan pateyen?
- ²⁶ Nengneng yo! Mansasalitad arap na karaklan et anggapo met so ibabagan sumlang ed sikato. Nayari kasin amtan talaga na saray manoley a sikato so Cristo?
- ²⁷ Anggapo so makapikabat no iner so panlapwan na Cristo no sikatoy onla dia. Balet amta tayo no iner so nanlapwan to yan too."
- ²⁸ Kanyan nen mambabangat si Jesus ed Timplo, inkuantod maksil a bosis, "Tua kasin kabat yo ak tan amta yoy nanlapwan ko? Ag nanlapud siak a dili so inyakar ko dia. Balet matway angibakid siak tan ag yo kabat.
- ²⁹ Kabkabat ko lapud nanlapu ak ed sikato tan imbaki to ak."
- ³⁰ Inanap da sirin ya erelen, balet anggapoy aningkat ed sikato lapud ag ni sinmabiy oras to.
- ³¹ Anggaman ontan, dakel nin siansiay anisiad sikato tan kuanda, "No onsabiy Cristo, makapanggawa ni kasiy lalon dakel iran milagro nen saray ginagawa to yan too?"
- ³² Nadngel na saray Pariseo iray karaklan a mantotongtong na saray bengatlan nipaakar ed kinen Jesus, kanyan angibaki ra tan saray manonan papari na saray guardian mangerel ed sikato.
- ³³ Inkuanen Jesus, "Nakaiba yo ak nin magano, insan ak la ompawil ed samay angibakid siak.
- ³⁴ Anapen yo ak ed satan et ag yo ak narumog, ta ag kayo makaonla ed laen ko."
- ³⁵ Mantotongtong iray Judio a kuanda, "Iner la kasiy laen to yan too et ag tayo narumog? Onla kasin mambangang ed Grigo diad saray siudad da a kawalaan da ray Judio?
- ³⁶ Ibabaga ton anapen tayo, balet ag tayo narumog tan ag itayo makaonla ed laen to. Anto kasiy labay ton ibagad saya?"

- 37 Diad kaonuran tan manona ya agew na pista, inmalagey si Jesus tan kuantod maksil a basis, "Siopamay napgaan nepeg toy ondagod siak tan oninom.
- 38 Onung na ibabagay Masanton Sulat, 'Siopamay manisiad siak, onagos a manlapud puso to ray sobul na danum a mangiter na bilay.'"
- 39 Diad saya, say labay ya ibaga nen Jesus et say Ispiritu ya awaten na saray manisiad sikato. Ag ni niiter ed saman so Ispiritu, ta ag ni inatey tan inmolid bilay si Jesus.
- 40 Nen nadngel da yan salita nen Jesus, inkuan na saray arum, "Talagan saya may propitan aalagden tayo!"
- 41 Saray arum balet kuanda, "Sikatoy Cristo!" Inkuan ni na saray pigara, "Manlapu inged Galilea so Cristo?"
- 42 Ag ta kuay Masanton Sulat a diad boleg nen David so panlapway Cristo tan nianak ed Betlehem, say baley a nanayaman nen David?"
- 43 Kanyan lapud kinen Jesus, walay pambabalingaay totoo.
- 44 Labay ya erelen na arum, balet anggapoy aningkat ed sikato.
- 45 Pinmawil ira may guardia ed saray manonan papari tan saray Pariseo. Tinepet dad sikara, "Akin et ag yo dia inyakar?"
- 46 Inmebat ira may guardia, "Anggapo niy toon nansalita a singa panagsalita to man too!"
- 47 "Pati sikayoy atilaan to met sirin?" tinepet na saray Pariseo.
- 48 "Wala tay amta yon anggan sakey a manoley odino sakey a Pariseo a manisiad sikato?"
- 49 Balet insambay Dios yan karaklan ta ag da amtay Ganggan!"
- 50 Kaiba rad may Nicodemo a nen aminsan et sinmingger a nanosisa ed kinen Jesus. Tinepet to,

51 "Ag ta isesebel na Ganggan so panintinsiad sakey a toon ag ni atepetan tan ag ni amtay gagawaen to?"

52 Inmebat ira, "Taga Galilea ka met sirin? Manaral ka pay Masanton Sulat, pian narumog mo ya anggapoy propitan manlapud Galilea."

Juan 8

1 [Sinmempet lay balang sakey ed abung to, balet linmay Jesus ed Palandey na Kaolibaan.

2 Kabkabwasan nen pinmawil ed Timplo. Minongkug na dakel a totoo, kanyan inmirung tan binangatan to ra.

3 Kabebekta inyakar na saray iskriba tan saray Pariseo so sakey a biin narel a mikakaloguran, tan pinaalagey dad pegley na totoo.

4 Inkuandad kinen Jesus, "Maistro, sayan bii narel a mikakaloguran.

5 Onung ed Ganggan nen Moises nepeg a tupaken iray manggagaway onyan kasalanan anggad ag da ipatey. Antoy kuan mo?"

6 Tinepet da yan panubok ed sikato, pian walay nidalem dan sumlang ed sikato. Balet tinmuek si Jesus tan impansulat toy tamoro tod dalin.

7 Nen intuloy dan tepetan lan tepetan si Jesus, tinmangwa tan kuantod sikara, "Siopaman ed sikayoy anggapoy kasalanan, sikatoy ononan manupak ed sikato."

8 Tinmuek lamet tan impansulat toy tamoro tod dalin.

9 Nen nadngel da ya, tinmaynan iran sansakey, manlapud sankamasikenan ed sikara. Atilak a bukor si Jesus tan samay bii a wadman nin manalalagey ed arap nen Jesus.

10 Tinmangway Jesus tan tinepet to, "Iner so nakar da? Anggapoy anusad sika?"

11 "Anggapo, Katawan," kuantu may bii. Inkuanen Jesus, "Ag ta ka met dusaen. Nayarian mo lay onsempet. Ag ka lan balut sirin mankakasalanan."]

- ¹² Nansalita lamet si Jesus ed saray totoo. Inkuanto, "Siak so silew na sankamundoan. Say ontombuk ed siak walad sikatoy silew a mangiiter na bilay tan ag manakar ed kabilongetan."
- ¹³ Inkuan na saray Pariseo ed sikato, "Tatasian moy laman mon dili. Aliwan tua tay ibabagam."
- ¹⁴ Inmebat si Jesus, "Anggan tatasian koy laman kon dili, katwaay ibabagak, lapud amtak so nanlapwan tan say laen ko. Balet ag yo amta no iner so nanlapwan tan laen ko.
- ¹⁵ Manisintinsia kayo onung ed pananintinsiy too, balet anggapoy sisintisiaan kon too.
- ¹⁶ No bilang ta manintinsia ak, dugay panintinsiak ta ag ak mambukbukor. Say Ama ya angibakid siak et kaibak a manintinsia.
- ¹⁷ Sakey ni, nisulat ed Ganggan yo a no mantukoyay pantasiy duaran too, tuay pantatasi ra.
- ¹⁸ Siak tan say Ama ya angibakid siak so mantatasid siak."
- ¹⁹ Kanyan tinepet dad sikato, "Iner so kawalaan nen Amam?" Inmebat si Jesus, "Ag yo ak amta odino si Amak. No amta yo ak, naamtaan yo met komun si Amak."
- ²⁰ Imbalikas nen Jesus ira ya nen mambabangat ed Timplo, diad pasen a kawalaay kahon a pananginay kuartan ibabagat. Anggapoy angerel ed sikato lapud ag ni asabiy oras to.
- ²¹ Inkuan lamet nen Jesus ed sikara, "Onla ak la et anapen yo ak, balet ompatey kayod saray kasalanan yo. Ag kayo makaonla ed laen ko."
- ²² Kanyan inkuan da ray Judio, "Mambikkel kasi lapud imbaga ton ag itayo makaonlad laen to?"
- ²³ Inkuantod sikara, "Taga kayo leksab, balet taga ak tagey. Taga kid sayan mundo, siak balet andi.

- 24 Kanyan imbagak ed sikayon ompatey kayod saray kasalanan yo. Talagan ompatey kayod saray kasalanan yo no ag yo sisiaen a 'Siak si Siak'."
- 25 "Siopa ka a?" tinepet dad sikato. Inkuanen Jesus, "Siak imay imbagak lad sikayo nen saman ni.
- 26 Dakel so nayaran ibagak tan isintinsiak nipaakar ed sikayo. Balet matwa so angibakid siak tan ibabagak ed sankamundoan so nadngel kod sikato."
- 27 Ag da atalusan a say sasalitaen tod sikara et nipaakar ed Ama.
- 28 Kanyan inkuanen Jesus ed sikara, ?? "No nibitin yo lay Anak na Too, nakabatan yo lad satan a 'Siak si Siak'. Naamtaan yo met ya anggapoy gagawaen kon manlalapud siak a dili, no ag ingen sasalitaen koy imbangat na Amak.
- 29 Kaibak so angibakid siak. Ag to ak tinaynan a mambukbukor, ta gagawaen ko lawas iray makapaliket ed sikato."
- 30 Nen sasalitaen nen Jesus ira ya, dakel iray anisiad sikato.
- 31 Kanyan inkuanen Jesus ed saray Judion anisiad sikato, "No mansiansia kayon mangonur ed salitak, petepeteg kayon disipulok.
- 32 Nakabatan yoy katwaan, tan say katwaan ibolus to kayo."
- 33 Inmebat irad sikato, "Kabyangan kamiy boleg nen Abraham, tan ag kamin balut naaripey siopaman. Panoy pangibagam a nabolus kami?"
- 34 Inmebat si Jesus, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: balang sakey a mankasalanan aripey kasalanan.
- 35 Say aripen ag mansiansian kabyangay pamilya, balet say anak kabyangan ya anggad angga na pamilya.
- 36 Kanyan no imbolus ki lay Anak, petepeteg a nablus ki la.
- 37 Amtak a kabyangan kayoy boleg nen Abraham. Anggaman ontan pampilalekan yo ak a pateyen, lapud ag yo awatey salitak.

- 38 Sasalitaen koy anengneng kod Amak, balet gagawaen yo ray imbaga nen ama yo.”
- 39 Inmebat irad sikato, "Si Abraham so ama mi." Inkuanen Jesus ed sikara, "No tuan anak kayo nen Abraham, aligen yo komun iray gawa to.
- 40 Balet siak a toon mangibabagay katwaan a nadngel kod Dios, pampipilalekan yo ak a pateyen. Ag ya ginawa nen Abraham!
- 41 Gagawaen yo ray ginawa nen ama yo." Inmebat irad sikato, "Aliwa kamin anak ed paway. Say Dios labat so Ama mi.”
- 42 Inkuanen Jesus, "No tuan say Dios so ama yo, aroen yo ak komun, ta nanlapu ak ed Dios tan natan wadya ak. Ag nanlapud siak a bukor so inyakar ko dia, no ag ta imbaki ak na Dios.
- 43 Akin et ag yo natatalusay ibabagak? Lapud ag ki ondengel na salitak.
- 44 Say Diablo so ama yo, kanyan labay yon gawaen iray pilalek na ama yo. Sikatoy managpatey na too nanlapu lad gapo. Sumlang ed katwaan lawas, lapud anggapoy katwaan ed sikato. Ogali toy mantila, lapud sikatoy matila tan sikatoy ama na panagtila.
- 45 Ag yo ak sisiaen lapud ibabagak so katwaan.
- 46 Siopad sikayoy makapaneknek a nankasalanan ak? Akin sirin et ag yo ak sisiaen, anta ibabagak ed sikayoy katwaan?
- 47 Say anak na Dios dedengelen to ray salitay Dios. Aliwa kayon anak na Dios, kanyan ag yo dedengelen iray salita to.”
- 48 Inmebat iray Judio ed kinen Jesus, "Ag kasi tuay ibabaga min Samaritano ka, tan inaponan kay dimonyo?”
- 49 Inmebat si Jesus, "Ag ak inaponay dimonyo. Papagalangan koy Amak, balet ag yo ak papagalangan.
- 50 Siak ag ko aanapey kitandurok. Walay manaanap yan para siak tan sikato naaniy manintinsia.
- 51 Ibabagak ed sikayoy katwaan: say mangonur na salitak ag balut ompatey.”

⁵² Inkuan da ray Judio ed sikato, "Ag kami la manduaruwa natan ya inaponan kay dimonyo! Inatey si ama min Abraham tan saray propita, balet ibabagam, 'Say mangonur na salitak ag balut ompatey.'

⁵³ Matalonggaring ka ta nen si ama min Abraham? Inatey, tan saray propita inatey met ira. Anto tay pangipapasen mod sikan dili a?"

⁵⁴ Inmebat si Jesus, "No idayew koy laman kon dili, anggapoy kakanaay dayew ko. Idayew ak na Amak, a sikatoy kuanyon Dios yo.

⁵⁵ Ag yo ni akabatan, balet kabkabat ko. No ibagak ya ag ko kabat, matila ak met a singa sikayo. Balet kabkabat ko tan oonuren koy salita to.

⁵⁶ Nanliket si ama yon Abraham nen akabatan ton nanengneng toy agew ya isabik. Anengneng to tan nanliket."

⁵⁷ Lapud saya inkuan da ray Judio, "Anggapo niy limamploy taon mo, anengneng mo lay Abraham?"

⁵⁸ "Ibabagak ed sikayoy katwaan," kuanen Jesus, "Kasakbayan a nianak si Abraham, 'Siak et Siak.'"

⁵⁹ Lapud saya, nandokdok iray baton panupak dad kinen Jesus, balet sinmanib insan la pinmaway ed Timplo tan tinmaynan.

Juan 9

¹ Diad panaakar nen Jesus, anengneng toy sakey a toon nianak a bulag.

² Tinepet da ray disipulo to, "Maistro, siopay nankasalaman ed inkianak ton bulag yan too, sikato odino saray atateng to?"

³ Inmebat si Jesus, "Nianak a bulag yan too, aliwan lapud sikatoy nankasalaman odino saray atateng to, no ag ingen pian nipatnag ed sikato so pakapanyariy Dios.

⁴ Natan ta agew ni, nakaukolan a gawaen ti ray pagagawa na angibakid siak, ta onsabiy labi ya anggapoy makapankimey.

⁵ Leleg a wadya ak ed mundo, siak so silew na sankamundoan."

- ⁶ Kapangibaga to ya, linmukdad dalin. Ginawa ton pitek imay lukda to, insan to imporanis ed saray mata to may bulag.
- ⁷ Inkuanen Jesus ed sikato, "Laka, ta mandilamus kad man ed dipositoway danum ed Siloe" (a kabaliksan toy "Nibaki"). Linma may bulag sirin tan nandilamus diman. Nen pinmawil makanengneng la.
- ⁸ Saray kaabay to tan saray makapikabat ed sikaton mipapayabol nen saman kuanda, "Ag ta sikato ya may toon gendat a yorung-yorung a mipapayabol?"
- ⁹ Inmebat iray arum, "On, sikaton tua." Balet kuanday arum, "Andi, kaparpara to labat." Kanyan inmebat imay laki, "Siak iman."
- ¹⁰ Tinepet da sirin ed sikato, "Akin et makanengneng ka la natan ey?"
- ¹¹ Inmebat, "Nanggaway pitek imay laki manngaray Jesus, insan to imporanis ed saray matak. Imbaga ton mandilamus ak ed Siloe. Linma ak tan nandilamus ak, et makanengneng ak met la!"
- ¹² "Iner so kawalaan to?" tinepet dad sikato. "Ag ko amta," inebat to.
- ¹³ Inyakar dad saray Pariseo may toon nianak a bulag.
- ¹⁴ Agew na Panagpainawa nen nanggaway Jesus na pitek tan initdan toy pakanengneng imay bulag.
- ¹⁵ Tinepetan met na saray Pariseo imay laki no akin et makanengneng la. Inkuantod sikara, "Pinoranisan to ray matak na pitek, insan ak nandilamus, et makanengneng ak met la!"
- ¹⁶ Inkuan na saray pigaran Pariseo, "Say toon nanggawa ed saya et ag nanlapud Dios, ta ag to ngingilinay Agew na Panagpainawa." Saray arum balet kuanda, "Panoy pakagaway toon makasalanan na ontan la ran milagro?" Nambabalingaan ira sirin.
- ¹⁷ Tinepetan lamet sirin na saray Pariseo may laki. Inkuanda, "Sika met ey, antoy nibagam nipaakar ed sikato, bangta initdan to kay pakanengneng?" Inmebat imay laki, "Propita man a too."

- 18 Balet saray Judio ag ni ra manisian sikatoy bulag nen saman, kanyan impatawag da ray atateng to.
- 19 Tinepet dad sikara, "Anak yo ya ay? Talaga tan nianak a bulag? Akin et makanengneng la natan ey?"
- 20 Inmebat ira, "Sikatoy anak mi, tan amta min nianak a bulag.
- 21 Balet ag mi amta no panon a makanengneng la natan, tan ag mi amta met no siopay angiter ed sikatoy pakanengneng. Sikato lay tepetan yo, ta matakken met la! Ibaga to ray agawad sikato."
- 22 Onyay imbaga ray atateng to, lapud antakot irad saray Judio. Ta nampapaknaan la na saray Judio a papawayen dad sinagoga so siopaman a mangibagan si Jesus so Cristo.
- 23 Sikato yay makasengeg no akin et imbaga da ray atateng to, "Sikato lay tepetan yo, ta matakken met la!"
- 24 Kanyan impatawag da lamet imay toon nianak a bulag tan kuanda, "Pagalangan moy Dios diad pangibagam na katwaan! Amta min makasalanan iman a too."
- 25 Inmebat may laki, "Ag ko amta no sikato kasi et makasalanan o andi. Niay amtak labat: bulag ak nen saman, balet makanengneng ak la natan."
- 26 Tinepet dad sikato, "Antoy ginawa tod sika? Panoy impangiter toy pakanengneng ed sika?"
- 27 Inmebat ed sikara, "Imbagak lad sikayo et ag yo ak met dengelen. Akin et labay yo ya isalaysay ko lamet? Angangko labay yo met so magmaliw a disipulo to, anto?"
- 28 Pinapabaingan da tan kuanda, "Sikay disipulo to, balet disipulo kami nen Moises.
- 29 Amta min akisalitay Dios ed kinen Moises, balet ag mi anggan amtay nanlapwan to man a too!"

- 30 Inmebat imay laki, "Makapakelaw yan tuloy! Kuanyon ag yo amtay nanlapwan to, anta initdan to ak na pakanengneng!
- 31 Amta tayon ag dedengelen na Dios iray makasalanan. Say dedengelen to say toon matway pangigalang tod Dios tan mangoonur na linawa to.
- 32 Nanlapud inggapoy mundo, anggapo niy nadngelan a walay toon akapangiter na pakanengneng ed toon nianak a bulag.
- 33 Anggapoy nagawaan to man a too no ag nanlapud Dios."
- 34 Inmebat irad sikato, "Anta nianak kan makasalanan, sika ni ingey mangibabangat ed sikami?" Pinapaway da sirin ed sinagoga.
- 35 Akabatan nen Jesus a pinapaway da may laki. Arumog to tan kuantu, "Manisia kad Anak na Too?"
- 36 Inmebat imay laki, "Katawan, siopa ta a pian makapanisia ak ed sikato?"
- 37 Inkuanen Jesus, "Anengneng mo la. Sikato so mitotongtong ed sika."
- 38 "Manisia ak, Katawan!" kuantu may laki tan inggalang toy Jesus.
- 39 Inkuanen Jesus, "Linma ak diad mundo a manintinsia, pian makanengneng iray bulag tan nabulag iray makanengneng."
- 40 Nadngel na pigaran Pariseo si Jesus nen imbaga to ya, kanyan tinepet dad sikato, "Say labay mon ibaga, bulag kami met sirin?"
- 41 Inmebat si Jesus, "No bulag kayo, anggapo komuy kasalanan yo. Balet ibabaga yon aliwa kin bulag, kanyan mansiasiansiay kasalanan yo."

Juan 10

- 1 "Ibabagak ed sikayoy katwaan: say toon onloloob ed koral da ray karniro ya ag ondadalan ed puirta no ag ingen onluluksod ag nepeg a dadalanen, sikatoy matakew tan tulisan.
- 2 Say toon onloob ya ondadalan ed puirta, sikatoy pastol da ray karniro.
- 3 Lolokasan na managbantay na puirta tan derengelen na saray karniro so bosis to. Tatawagen tod kangaranan da ray karniro to, tan ipapaway to ra.

- ⁴ No nipaway to la ran amin, manaakar a walad onaan da. Totombuken da ta kabat day basis to.
- ⁵ Ag ira ontombuk ed sananey; ibatikan da ni ingen, ta ag da kabat so basis da ray arum.”
- ⁶ Sinalita nen Jesus yan alimbawad sikara, balet ag da atalusay labay ton ibaga.
- ⁷ Kanyan inkuan lamet nen Jesus, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: siak so puitan dadalanen da ray karniro.
- ⁸ Tutulisan tan matatakew iray inmona nen siak, balet ag ira dinengel na saray karniro.
- ⁹ Siak so puirta. Nilaban so siopaman ya onloob ed panamegley ko; onloob tan ompaway, et makalmoy pankabkaban to.
- ¹⁰ Say matakew onloob labat a mantakew, mamatey, tan maneral. Linma ak dia, pian nawalaan iray bilay, bilay a nagnagnap.
- ¹¹ "Siak so maung a pastol. Say maung a pastol isaklang toy bilay to para saray karniro.
- ¹² Say mimiupa ya aliwan pastol et ombatik no nanengneng ton nitan lay asod katakelan. Ibatikan to ray karniro lapud mimiupa labat, tan ag to kayaryan iray karniro. Kanyan sibaren tan buyaken na asod katakelan iray karniro.
- ¹³ Ombatik ta mimiupa labat tan anggapoy panagkawanan tod saray karniro.
- ¹⁴ Siak so maung a pastol. Kabat ko ray karnirok tan kabat da ak,
- ¹⁵ a singa say Ama kabat to ak tan sikatoy kabat ko. Tan isaklang koy bilay ko para saray karniro.
- ¹⁶ Wala ni ray arum a karnirok ya andi rad sayan koral. Nakaukolan ya ipitipon ko met ira. Dengelen da met so basis ko tan diad onya, magmaliw a saksakey so poluk tan saksakey met so managpastol.
- ¹⁷ "Inaro ak na Ama lapud saya, ta isaklang koy bilay ko pian nabawik lamet.

- 18** Anggapoy makaekal na bilay ko, balet isaklang kon manlapud siak a dili so bilay ko. Walay pakayarik a mangiter tan mamawiy bilay ko. Ingganggan nen Amak yan gawaen ko.”
- 19** Walay pambabalingaan lamet na saray Judio lapud sarayan salita nen Jesus.
- 20** Dakel ed sikaray angibaga, "Inaponay dimonyo! Ambagel! Akit dedengelen yo?”
- 21** Balet inkuanday arum, "Ag makapansalitay onya so toon inaponay dimonyo! Nayarian kasi na dimonyo so mangiter na pakanengneng ed saray bulag?”
- 22** Sinmabiy Pistay Panangibagat diad Jerusalem. Panaon na ambetel ed saman.
- 23** Wadmay Jesus a manaakar ed Portiko nen Solomon diad Timplo.
- 24** Minokut na saray Judio tan tinepet dad sikato, "Panduaruwaen mo kami nin mabayag kasi? No sika so Cristo, ibagam lan malinlinew ed sikami.”
- 25** Inmebat si Jesus, "Imbagak lad sikayo et ag ki met manisia. Saray kimey a gagawaen kod ngaray Ama, sikaray mamapaneknek na nipaakar ed siak.
- 26** Balet ag kayo manisia, lapud ag ta kayo karniro.
- 27** Ondedengel na basis ko ray karnirok. Amtak ira tan totombuken da ak.
- 28** Iitdan ko ray bilay ya andi-anggaan. Ag iran balut nabalang tan ag iran balut nasamsam ed siak na anggan siopa.
- 29** Say Amak ya angiter ed sikara ed siak et lalon makapanyari nen say anggan siopa. Anggapoy makasamsam ed sikara diad limay Amak.
- 30** Siak tan say Ama, saksakey kami.”
- 31** Kanyan anokdok lamet iray Judio na saray baton panupak dad sikato.

³² Inkuanen Jesus ed sikara, "Impapanengneng kod sikayo ray maung a gawan impagawa na Ama ed siak. Dinan ed saraya so makasengeg na panupakan yod siak?"

³³ Inmebat iray Judio, "Ag mi ka tupaken lapud saray maung a gawa, balet lapud maoges a panagsalitam a sumpad Dios! Gagawaen moy sikan dili a Dios, anta too ka!"

³⁴ Inmebat si Jesus, "Ag ta nisulat ed saray Ganggan yo a say Dios kuantu, 'Sikayo ray diriyos'?"

³⁵ Amta tayo ya ag nayaran paandien so ibabaga na Masanton Sulat. Say Dios tinawag toy diriyos iray angitdan toy salita to.

³⁶ No say siak, pinili ak na Ama tan imbaki to ak ed mundo. Panon sirin so pangibaga yon mansasalita ak na maoges sumpad Dios diad pangibabagak ya Anak ak na Dios?

³⁷ No ag ko gagawaen iray kimey na Amak, ag yo ak nepeg a sisiaen.

³⁸ Balet no gagawaen ko ra, anggaman ya ag yo ak sisiaen, sisia yo ray kimey ko. Et diad ontan, naamtaan yo lan talaga a walad siak so Ama, tan wala ak ed sikato."

³⁹ Sinali ra lamet ya erelen, balet imbatikan to ra.

⁴⁰ Pinmawil lamet si Jesus ed basil na Ilog na Jordan a nambibinyagan nen Juan nen saman. Nanayam diman tan

⁴¹ dakel a totoo so linmad sikato tan inkuanda, "Anggapo ray milagron ginawa nen Juan, balet tuan amiy imbabaga ton nipaakar ed sayan too."

⁴² Dakel so anisiad man ed kinen Jesus.

Juan 11

¹ Walay taloran sanaagi a taga ra Betania. Lazaro, Maria, tan Marta so kangaranan da.

² (Si Maria sikato ya may angikalboy pabalingit ed saray sali na Katawan tan pinonasan to ra na buek to.) Mansasakit si Lazaro,

- ³ kanyan nampabaki ra may agagi ton bibii ed kinen Jesus tan impaibaga ra, "Katawan, mansasakit imay malet a kaarom."
- ⁴ Balet nen nadngelan ya nen Jesus, inkuinto, "Aliwan patey so pansumpalan to yan sakit nen Lazaro. Agawa yan pakagalangay Dios, pian nitanduroy Anak na Dios."
- ⁵ Inaro nen Jesus ira yan sanaagin Marta, Maria, tan Lazaro.
- ⁶ Nen nadngelan nen Jesus a mansasakit si Lazaro, nanayam nin duay agew dimad kawalaan to.
- ⁷ Kayari to may duay agew, imbaga tod saray disipulo to, "Ompawil itayod Judea."
- ⁸ "Maistro," inebat na saray disipulo, "agano ni may panupak dad sika lawarid man. Akin et labay mo lamet so onlad man?"
- ⁹ Inmebat si Jesus, "Ag ta labinduay oras so sanagew? Kanyan no manakar so sakey a too no agew, ag nipatakba lapud nanengneng toy liwawa na sayan mundo.
- ¹⁰ Balet sikatoy nipatakba no labiy panakar to, lapud anggapoy liwawad sikato."
- ¹¹ Kapangibaga nen Jesus ed saya, inarum ton inkuan, "Nanaogip si kaaro tin Lazaro. Onla ak ta bangonen ko."
- ¹² Inmebat iray disipulo, "Katawan, no nanaogip labat, onabig sirin."
- ¹³ Say impatey nen Lazaro so labay ya ibaga nen Jesus, balet say abaloan da ray disipulo et nanaogip labat a mampapainawa.
- ¹⁴ Kanyan malinew ya imbaga nen Jesus, "Inatey si Lazaro.
- ¹⁵ Balet lapud sikayo maliket ak ya andid man ak, pian manisia kayo. Onla tid sikato."
- ¹⁶ Si Tomas a tatawagey Siping inkuintod saray kapara ton disipulo, "Mila tayod Maistro, pian ompatey itayon kaiba to."

- 17 Kasabi nen Jesus, akabatan ton apat agew la nen Lazaro ed lobuk.
- 18 Sakey a taloran kilometro labat so kaarawiy Betania ed Jerusalem.
- 19 Dakel iray Judio a linman manligliwa ed kindi Marta tan Maria, lapud impatey nen Lazaro ya agi ra.
- 20 Nen nadngelan nen Marta ya onsasabiy Jesus, inabet to; atilak balet si Maria ed abung.
- 21 Inkuanen Marta ed kinen Jesus, "Katawan, no wadya ka labat, ag komun inatey so agik!
- 22 Balet amtak ya anggan natan, iter na Dios so antokaman a kerewen mod sikato."
- 23 Inkuanen Jesus ed sikato, "Nabilay lamet so agim."
- 24 Inmebat si Marta, "Amtak a nabilay lamet no kaonuran ya agew, diad kiolid bilay."
- 25 Inkuanen Jesus ed sikato, "Siak so kiolid bilay tan say bilay. Siopamay manisiad siak anggan ompatey, nabilay;
- 26 tan siopamay mambilay tan manisiad siak, ag balut ompatey. Sisiaen mo ya?"
- 27 "On, Katawan!" inebat nen Marta. "Manisia ak a sikay Anak na Dios, say Cristo ya onsabi diad mundo."
- 28 Kapangibaga nen Marta ed saya, pinmawil ed abung. Tinawag toy agi ton Maria tan inyesaes to, "Wadya lay Maistro; patatawag to ka."
- 29 Kadngel nen Maria ed saya, inmalagey a tampol tan inmabet ed kinen Jesus.
- 30 (Ag ni akasabiy Jesus ed bario, no ag ingen wadman nid pasen ya angabetan nen Marta ed sikato.)

³¹ Saray Judio a wadmad abung a manliligliwad Maria et anengneng dan inmalagey a tampol tan pinmaway. Tinombuk da, ta abaloan da ya onlad lobuk tan diman manakis.

³² Akasabiy Maria ed pasen a kawalaan nen Jesus. Nen anengneng toy Jesus, dinmakmomod saliyen to, tan kuantu, "Katawan, no wadya ka labat, ag komun inatey so agik!"

³³ Atenyeg so puso nen Jesus tan agunigon nen anengneng ton mannangnangis si Maria tan saray Judion kakaiba to.

³⁴ "Iner so angipomponan yod sikato?" tinepet tod sikara. Inmebat irad sikato, "Gala Katawan, ta nengneng mo."

³⁵ Nannangis si Jesus,

³⁶ kanyan inkuan na saray Judio, "Agaylay panangaro tod kinen Lazaro!"

³⁷ Balet inkuan na saray arum, "Initdan toy pakanengneng imay bulag, ag to met komun kasi apaabig si Lazaro pian ag inatey?"

³⁸ Maerermen lamet si Jesus tan linmad lobuk ya inyongib a walay akasaran bato.

³⁹ "Ipaliis yoy bato!" ingganggan nen Jesus. Inmebat si Marta ya agi to may inatey, "Katawan, maoges lay angub to natan, ta apat agew to lad dalem!"

⁴⁰ Inkuanen Jesus ed sikato, "Ag ko ta imbagad sikan nanengneng moy pakayariy Dios no manisia ka?"

⁴¹ Impaliis da sirin imay bato. Tinmangay si Jesus tan kuantu, "Misalamat ak ed sika Ama, ta dinengel mo ak.

⁴² Amtak a dedengelen mo ak lawas, balet imbagak ya lapud sarayan totood kaliber-liber ko, pian sisiaen da ya imbaki mo ak."

⁴³ Kasumpal ton imbaga ya, inmingal na maksil a kuantu, "Lazaro, paway ka!"

44 Pinmaway imay inatey ya aputipotay abel iray lima tan sali to, tan apongus na abel so lupa to. Inkuanen Jesus ed sikara, "Okbaran yo tan paolyan yon manakar."

45 Anengneng na saramay Judion dinmalaw ed kinen Maria so ginawa nen Jesus, tan dakel ed sikara so anisiad sikato.

46 Balet pigarad sikaray linmad saray Pariseo tan imbalita ray ginawa nen Jesus.

47 Kanyan akitongtongan na saray manonan papari tan saray Pariseo ray kabyangay Sanidrin. "Antoy gawaen tayo?" kuanda. "Dakel so milagron gagawaen to man a too.

48 No palpaolyan tayo, manisia lan amin iray totoo ed sikato tan kabekta, onla ra diay taga Roma a maneral na Timplo tan say baley tayo!"

49 Inmebat so sakey ed sikara a Caifas so ngaran to tan sikatoy Pangulon Pari ed saman a taon, "Anggapoy amta yon balut!

50 Ag yo ta amtan lalon maung nin ompatey so sakey a toon para saray katoowan, nen say naderal so intiron bansa?"

51 (Ag to ya inkuan a nanlapud nunot ton dili. Lapud sikatoy Pangulon Pari ed saman a taon, impasakbay ton ompatey si Jesus para saray Judio.

52 Aliwa labat a para saray Judio, no ag ingen pian pankakasakeyen to ray akaykayat ya anak na Dios.)

53 Nanlapud saman ya agew, implano ray pamatey dad kinen Jesus.

54 Kanyan ag la pinmarontal si Jesus ed saray Judio. Tinmaynan tan linmad baley na Efraim ya asingger ed kalawakan. Nanayam diman a kaiba to ray disipulo to.

55 Magano lan onsabiy Paskua da ray Judio tan dakel iray taga bario a linmad Jerusalem kasakbayan na Paskua, pian manlinis ira onung ed Ganggan.

56 Anapen day Jesus balet ag da narumog ed Timplo, kanyan nantetepetan ira, "Antoy kuanyo? Onla dia kasi no pista o andi?"

⁵⁷ Ingganggan na saray manonan papari tan saray Pariseo a no walay makapikabat no iner so kawalaan nen Jesus, ibaga tod sikara pian naerel da.

Juan 12

¹ Nen anem agew kasakbayan ya onsabiy pistay Paskua, linmay Jesus ed Betania a baley nen Lazaro a binilay to.

² Imparaanan dad may pandeman to. Si Marta so nansirbi, tan si Lazaro so sakey ed saray akirongod kinen Jesus.

³ Angalay Maria na sakey botilyan nankargay sakey libran mabmablin pabalingit a puron nardo. Inkalbo tod saray sali nen Jesus, insan to ra pinonasan na buek to. Kinmayat so balingit ed intiron abung.

⁴ Inkuan na sakey ed saray disipulo to, si Judas Iscariote, a mantraidor ed sikato,

⁵ "Akin et ag inlako yan pabalingit na talon lasus a dinario, insan inter ed saray mairap-bilay?"

⁶ Inkuanto ya, aliwan lapud panangasi tod saray mairapbilay, no ag ingen lapud sikato et matakew. Sikatoy managegnay kuarta et angaala na natitipon.

⁷ "Paolyan yon bukor!" kuanen Jesus. "Gagawaen to ya a pangiparaan tod pangipompon ed siak.

⁸ Kaiba yo lawas iray mairap-bilay, balet ag yo ak lawas kaiba."

⁹ Abalitaan na dakel a Judio a walad Betania si Jesus, kanyan linma rad man aliwan lapud kinen Jesus labat, no ag ingen lapud labay da met a nengnengen si Lazaro a binilay to.

¹⁰ Implano na saray manonan papari a papatey da met si Lazaro,

¹¹ lapud dakel la ray Judio ya onsisian ed saray pangulo ra tan ontotombuk la rad kinen Jesus.

¹² Kaimbwasan, nadngelan na dakerakel a totoon akipaskua a si Jesus et mamapaarap ed Jerusalem.

13 Kanyan angala ray sanga-sangay kiew a palma tan inabet dad paway na siudad. Ineeyag da, "Hosanna! Bindisionan komuy Dios so onla dia ed ngaray Katawan! Bindisionan na Dios komun so Ari na Israel!"

14 Akarumog na kilaw ya asno si Jesus, tan kinabayoan to, onung na ibabagay Masanton Sulat,

15 "Ag ka natatakot, siudad na Sion! Nengneng mo, onsasabi lay arim, akakabayod kilaw ya asno!"

16 Nen inmona, ag ya atalusan na saray disipulo. Balet nen nitanduro lad kagalangan si Jesus, anunotan da a say Masanton Sulat ibabaga to yan nipaakar ed sikato, tan ginawa ra yan para sikato.

17 Nantatasi ra may karaklan ya akaimaton ed kinen Jesus nen tinawag toy Lazaro ya ompaway ed lobuk tan binilay to.

18 Kanyan inmabet iray dakerakel a totoo ed kinen Jesus lapud nadngelan dan sikatoy nanggawad saman na milagro.

19 Inkuan sirin na saray Pariseo ed sakey tan sakey, "Anggapo lay nagawaan tayo! Nengneng yo, ontotombuk la ray amin a totoo sikato!"

20 Grigo ray arum ed saramay linmad Jerusalem ya angigalang ed Dios nen Pista.

21 Inasinggeran day Felipe a taga Betsaida, Galilea, tan kuandad sikato, "Kaaro, labay min napinengnengay Jesus."

22 Imbaga nen Felipe yad kinen Andres, insan ira linman dua tan imbaga rad kinen Jesus.

23 Inmebat si Jesus ed sikara, "Sinmabi lay oras a napagalangay Anak na Too.

24 Ibagak ed sikayoy katwaan: no ag napelag ed dalin so sakey a bokel na trigo tan ompatey, mansiansian saksakey. Balet no ompatey, mambungay dakel.

25 Say toon inaro toy bilay to naandid sikato, say too balet a mamosul ed bilay tod sayan mundo, mansiansiay bilay to ya anggad angga.

²⁶ Siopamay manlingkur ed siak, nepeg to ak a tombuken, ta no iner so kawalaan ko diman met so kawalaan na aripen ko. Pagalangan na Amak so siopaman a manlingkur ed siak.”

²⁷ "Nagugunigon ak natan; anto kasiy ibagak? Ikuanko kasi, 'Ama, ilaban mo ak ed oras na panliknak na kairapan'? Andi, ta say panliknak na kairapan so inakaran ko dia.

²⁸ Ama, pagalangan moy ngaran mo!" Insan walay basis a nanlapud tawen a kuantu, "Pinagalangan ko la, tan pagalangan ko lamet.”

²⁹ Nadngel ya na saray totoon wadman tan kuanda, "Kinmarul!" Inkuan balet na saray arum, "Akisalitay sakey ya anghil ed sikato!”

³⁰ Balet inkuanen Jesus ed sikara, "Imparengel yan basis lapud sikayo, aliwan lapud siak.

³¹ Panaon lan nasintinsiaay sankamundoan. Nibantak la natan so manoley na sayan mundo.

³² No nibitin ak la, natanggoyur kon onsingger lad siak ya amiy totoo.”

³³ (Imbaga to yan pangipanengneng toy klasi na ipatey to.)

³⁴ Inmebat iray totood sikato, "Nadngel mid Ganggan a say Cristo mansiansiad ando lan ando. Panoy pangibagam sirin a nibitin so Anak na Too? Siopa ta yay Anak na Too?”

³⁵ Inmebat si Jesus, "Maganggano lan nakaiba yo niy silew. Manakar kayo legan a kaiba yo niy silew, pian ag kayo naabotay bilonget. Ta ag amta na toon manaakar ed ambilonget so lalaen to.

³⁶ Ambegyan kaiba yo niy silew sisia yo, pian magmaliw kayon mananombuk na silew." Kapangibaga nen Jesus ed saya, tinmaynan tan inamutan to ra.

³⁷ Ag nin siansia anisia ray totoo ed kinen Jesus, anggaman ya anengneng da ray milagron ginagawa to.

³⁸ Asumpal sirin so sinalita nen propita Isaias nen kuantu: "Katawan, siopay anisiad saray imbaga mi? Siopay angipatnagay Katawan na pakayari to?”

³⁹ Say sakey nin makasengeg no akin et ag ira makapanisia, say imbaga nen Isaias:

⁴⁰ "Binulag na Dios iray kamataan da, tan pinaawet toy kapusoan da, pian ag ira makanengneng, ni makatalus, tan ag ira ompawil ed siak pian paabigen ko ra."

⁴¹ Imbaga ya nen Isaias, lapud anengneng toy kagalangan nen Jesus tan nansalitan nipaakar ed sikato.

⁴² Anggaman ontan, dakel ed saray manoley na Judio so anisiad sikato. Balet ag da ibawag lapud antakot irad saray Pariseo, ta ompan papawayen da rad sinagoga.

⁴³ Ta labay da ni a pagalangan iray totoo nen say pagalangan iray Dios.

⁴⁴ Inkuanen Jesus ed maksil a bosis, "Say toon manisiad siak et, aliwan siak et labat so panisiaan to, no ag ingen pati say angibakid siak et.

⁴⁵ Tan say toon makanengneng ed siak et nanengneng to met so angibakid siak et.

⁴⁶ Linma ak dia a silew ed sankamundoan, pian siopamay manisiad siak et ag mansiansiad kabilongetan.

⁴⁷ Ag ko sintinsiaay toon makadngel na saray salitak ya ag to ra lamlamang onuren. Ta linma ak dian mangilaban, aliwan manintinsiad sankamundoan.

⁴⁸ Walay mangiter na sintinsia ed siopaman a mangipolisay ed siak tan ag mangawat ed saray salitak. Say salitan impulong ko so manintinsiad sikato diad kaonuran ya agew.

⁴⁹ On, lapud ag ak nansalidad pakaoley kon dili. Say Ama ya angibakid siak so angiganggan no antoy nepeg kon salitaen tan ibaga.

⁵⁰ Tan amtak a say ganggan to et mangiter na bilay ya andi-anggaan. Kanyan sasalitaen ko labat so papaibagay Ama."

Juan 13

- ¹ Bispiras la na Paskua. Amta nen Jesus a sinmabi lay oras na itaynan tod sayan mundo tan ipawil tod Ama. Inaro to ray totoo ton wadyad mundo, tan inaro to ra ya anggad kasamputan.
- ² Mamandem ira di Jesus tan saray disipulo to. Inseksek lan maung na Diablo ed puso nen Judas Iscariote, ya anak nen Simon, so pantraidor tod kinen Jesus.
- ³ Amta nen Jesus ya inter na Ama ed sikato so amin a bengatla, tan kabat to met a sikatoy nanlapud Dios tan ompawil ed Dios.
- ⁴ Kanyan nen mamandem ira, inmalagey si Jesus, inekal toy akakolibemben a kawes to tan angibariber na tualya ed awak to.
- ⁵ Angibales na danum ed palanggana, ginapoan ton orasan iray sali da ray disipulo, insan to ra pinonasan na tualyan akabariber ed awak to.
- ⁶ Nen asabi lay Simon Pedro inkuinto, "Katawan, akin et orasan mo ray salik?"
- ⁷ Inmebat si Jesus, "Ag mo ni natan natalusan yay gagawaen ko, balet natalusan mo lamlamang naani."
- ⁸ Inkuanen Pedro ed sikato, "Ag kon balut paorasan iray salik ed sika!" Inmebat si Jesus, "No ag mo ra paorasan ed siak, anggapo siriy pibibiang mod siak."
- ⁹ Inmebat si Simon Pedro, "Katawan, aliwan saray salik labat sirin, no ag ingen pati saray limak tan say olok!"
- ¹⁰ Inkuanen Jesus, "Ag la nakaukolan a manoras na laman to so siopaman a nanames la likud ed saray sali to, ta malinis lay intiron laman to. Malinis kayo la, balet aliwan amin yo."
- ¹¹ (Kabat nen Jesus no siopay mantraidor ed sikato, kanyan inkuinto, "Malinis kayo la, balet aliwan amin yo.")

- ¹² Kayarin inorasan nen Jesus iray sali ra, insolung to lamet imay inekal ton akalibemben a kawes to, insan pinmawil ed yorungan to. "Atalusan yoy kabaliksan na ginawak ed sikayo?" tinepet tod sikara.
- ¹³ "Tatawagen yo ak na Maistro tan Katawan. Tuay kuanyo, ta ontan ak lanti.
- ¹⁴ No siak sirin a Katawan tan Maistro yo et inorasan ko ray sali yo, nepeg met a manoorasan kayoy sali.
- ¹⁵ Impanengneng kod sikayoy sakey ya oliran, pian aligen yo yan ginawak ed sikayo.
- ¹⁶ Ibabagak ed sikayoy katwaan: anggapoy aripen a napalabsanan toy katawan to. Anggapo met so ibabakin napalabsanan toy angibakid sikato.
- ¹⁷ Natan ta amta yo la ra ya, maliket kayo no gawaen yo ra.
- ¹⁸ "Aliwan para sikayon amin yan ibabagak; amtak iray pinilik. Balet nepeg a nasumpal so ibabagay Masanton Sulat, 'Dinepakan ak na mimikan ed siak.'
- ¹⁹ Ibabagak la yad sikayo natan kasakbayan a nagawa, pian no nagawa la, manisia kayon 'Siak si Siak'.
- ²⁰ Ibagak ed sikayoy katwaan: say mangawat ed siopaman ya imbakik awaten to ak met, tan say mangawat ed siak awaten to met so angibakid siak."
- ²¹ Kasumpal ya imbaga nen Jesus ira ya, agunigon so puso to tan inkunto, "Ibabagak ed sikayoy katwaan: sakey ed sikayoy mantraidor ed siak."
- ²² Nannenengnengan ira may disipulo, ta ag da amta no siopay labay ton ibaga.
- ²³ Akasarl ed pagew nen Jesus imay inararo ton disipulo.
- ²⁴ Sininyasan nen Simon Pedro tan kunto, "Tepet mo pad sikato no siopay labay ton ibaga."
- ²⁵ Kanyan inyasingger toy olo to may disipulo ed pagew nen Jesus tan tinepet to, "Katawan, siopa tay kuanmo?"

²⁶ Inmebat si Jesus, "No siopay pangitdan koy tinapay ya isawsaw ko, sikato." Angalay tinapay sirin, insawsaw to, insan to inter ed kinen Judas ya anak nen Simon Iscariote.

²⁷ Kapangawat nen Judas na tinapay linmoob si Satanas ed sikato. Inkuanen Jesus ed sikato, "Gawam lan tampol so labay mon gawaen!"

²⁸ (Anggapod saray karongo nen Jesus so akatalus ed imbaga tod kinen Judas.

²⁹ Lapud si Judas so mambebembey kuarta, abaloan na saray arum a disipulo a pansaliwen nen Jesus na saray onkana no pista, odino ibabaki ton mangiter ed saray mairap-bilay.)

³⁰ Inawat nen Judas imay tinapay tan nangganat a pinmaway. Et labi la.

³¹ Kataynan nen Judas, inkuanen Jesus, "Nipatnag la natay kagalangay Anak na Too, tan napagalangay Dios met natan diad panamegley to.

³² No nipatnag so kagalangay Dios ed panamegley to, say Dios met sirin ipatnag ton tampol so kagalangay Anak na Too.

³³ Anak, maganggano lay piolup kod sikayo. Anapen yo ak naani, balet ibagak natan ed sikayo may imbagak lad saray Judio, 'Ag kayo makaonla ed laen ko.'

³⁴ Iter kod sikayoy sakey a balon ganggan: manaarowan kayo! Onung na impangarok ed sikayo, ontan met so panaarowan yo.

³⁵ No manaarowan kayo, naamtaay amin a totoo a sikayo ray disipulok."

³⁶ "Iner so laen mo, Katawan?" tinepet nen Pedro. Inmebat si Jesus, "Ag ka makaonla natan ed laen ko, balet ontombuk ka naanid siak."

³⁷ "Katawan, akin et ag ta ka natombuk natan?" tinepet nen Pedro. "Sipaparaan ak ya ompatey makasengeg ed sika!"

³⁸ Inmebat si Jesus, "Tua kasin sipaparaan kan ompatey makasengeg ed siak? Ibabagak ed sikay katwaan: kasakbayay ikukaok na lalung, mamitlon ibagam ya ag mo ak kabat."

Juan 14

- ¹ Inkuanan Jesus, "Ag komun nagunigon so puso yo; manisia kayod Dios tan manisia kayo met ed siak.
- ² Dakel so napanayaman ed abung nen Amak, et onla ak a mangiparaan na panayaman yo. No aliwa yan tua, ag ko ya komun imbagad sikayo.
- ³ Kayariy iyakar ko tan pangiparaan koy panayaman yo, ompawil ak dia, tan awiten ta kayo pian manayam kayo ed kawalaan ko.
- ⁴ Amta yo lay dalan a mamaarap ed laen ko."
- ⁵ Tinepet nen Tomas ed sikato, "Katawan, ag mi amtay laen mo, panoy pakaamta miy dalan?"
- ⁶ Inmebat si Jesus, "Siak so dalan, say katwaan, tan say bilay; anggapoy toon makaonlad Ama no ag diad panamegley ko.
- ⁷ Natan ta kabat yo ak la, kabat yo met lay Amak. Manlapud natan, kabat yo la tan anengneng yo la."
- ⁸ Inkuanen Felipe ed sikato, "Katawan, ipanengneng moy Ama ed sikami, et masarag lad sikami."
- ⁹ Inmebat si Jesus, "Abayag lan kaiba yo ak, balet ag mo ak ni amta, Felipe? Say akanengneng ed siak, anengneng to lay Amak. Akit kekerewen mon ipanengneng koy Ama ed sikayo?
- ¹⁰ Ag ka ta manisian wala ak ed Ama, tan say Ama wala ed siak? Ag manlalapud siak a dili iray salitan ibabagak ed sikayo. Say Ama a manaayam ed siak gagawaen to ray dilin kimey to.
- ¹¹ Sisia yon wala ak ed Ama, tan say Ama wala ed siak. No andi, sisia yo ak lapud sarayan gawa.
- ¹² Ibagak ed sikayoy katwaan: siopamay toon manisid siak gawaen to ray gagawaen ko, tan lalon dakel ni ingen ta onla ak ed Ama.
- ¹³ Antokaman a kerewen yod ngaran ko, gawaen ko, pian nipatnag so kagalangay Ama diad panamegley na Anak.

- 14 No onkerew kayoy antokaman ed ngaran ko, gawaen ko.”
- 15 "No inaro yo ak, onuren yo ray ganggan ko.
- 16 Mikasi ak ed Ama tan itdan to kayoy sananey a Mananulong a manayam ya anggad angga ed sikayo,
- 17 a salanti say Ispiritu na katwaan ya ag naawat na sankamundoan, lapud ag to nanengneng tan ag to met kabat. Balet kabat yo, ta manaayam ed sikayo tan walad sikayo.
- 18 "Ag ta kayo taynan a mambukbukor; pawilen ta kayo.
- 19 Maganggano lan ag ak nanengneng na sankamundoan. Balet nanengneng yo ak lapud mambilay ak tan mambilay ki met.
- 20 Diad satan ya agew, naamtaan yon wala ak ed Ama tan wala kayod siak, tan wala ak ed sikayo.
- 21 "Say mangawat na saray ganggan ko tan onuren to ra, sikato so mangarod siak. Aroen na Amak so toon mangarod siak; sikatoy aroen ko met tan ipaamtak so inkasiak ed sikato.”
- 22 Tinepet nen Judas ed kinen Jesus (aliwa yan si Judas Iscariote), "Akin et ipaamtam so sikan dili ed sikami, aliwan diad sankamundoan?”
- 23 Inmebat si Jesus, "Siopamay mangarod siak, onuren to ray salitak; sikatoy aroen nen Amak tan onla kamin manayam ed sikato.
- 24 Siopamay ag mangarod siak, ag to onuren iray salitak. Ag ko kien iray salitan narerengel yo. Kien na Ama ya angibakid siak.
- 25 "Imbagak ira yad sikayo ambegyan kaiba yo ak ni.
- 26 Balet say Mananulong, a salanti say Ispiritu Santo ya ibaki na Ama diad ngaran ko, ibangat tod sikayoy amin a bengatla tan ipanunot to ray amin ya imbabagak ed sikayo.
- 27 "Italak kod sikayoy kareenan; say kareenan kon dili so iter kod sikayo. Aliwan singa panangiter na sankamundoan so pangiter kod sikayo. Ag komun nagunigon tan ontakot so puso yo.

²⁸ Nadngel yon imbagak ed sikayo, 'Ontaynan ak, balet pawilen ta kayo.' No inaro yo ak, panliketan yoy iyakar kod Ama, ta matalonay Ama nen say siak.

²⁹ Ibabagak la ya natan ed sikayo, kasakbayan a nagawa, pian sisiaen yo no nagawa la.

³⁰ Ag ko la dokeyay pansalitak ed sikayo, ta onsasabi lay manoley ed sayan mundo. Anggapon balut so pakayari tod siak.

³¹ Balet pian naamtaan na sankamundoan ya inarok so Ama, oonuren ko ray amin a ganggan tod siak. "Alagey kayo. Tila la!"

Juan 15

¹ "Siak so tuan sengeg na ubas, tan si Amak so managtanaman.

² Ekalen toy balang sangan ag mambunga tan palinan to so sangan mambubunga, pian lalon ondakel so bunga to.

³ Malinis ki la lapud salitan imbagak ed sikayo.

⁴ Mansiansia kid siak tan mansiansia ak ed sikayo. Ag makapambungay sanga no ag mansiansiad sengeg. Ontan met, ag kayo makapambunga no ag kayo mansiansiad siak.

⁵ "Siak so sengeg na ubas, sikayo ray sanga. Say mansiansiad siak tan siak ed sikato, mambungay dakerakel. Ta no andi ak, anggapoy nagawaan yo.

⁶ Say ag mansiansiad siak, nibantak ed paway tan namagaan a singa sanga. Natipon tan nibantak ed apoy ira yan klasiy sanga, pian napoolan ira.

⁷ No mansiansia kid siak tan mansiansiad sikayo ray salitak, kerew kayo na antokaman a labay yo, et nagamuran yo.

⁸ No mambunga kayoy dakel, napagalangay Amak tan napatnagan a disipulo ta kayo.

⁹ No panoy panangaroy Ama ed siak, ontan met so panangarok ed sikayo; mansiansia kayod arok.

- 10 No onuren yo ray ganggan ko, mansiansia kayod arok; singa siak, oonuren ko ray ganggan nen Amak, kanyan mansiasiansia ak ed aro to.
- 11 "Imbagak ira yad sikayo, pian niwala ed sikayo so liket ko, tan nayadyari so liket yo.
- 12 Sikato yay ganggan ko: manaarowan kayo a singa panangarok ed sikayo.
- 13 Anggapoy toon babaleg so panangaro tod saray kakaaro to nen say toon mangibagat na bilay to para sikara.
- 14 Kakaaro ta kayo, no onuren yo ray ganggan ko.
- 15 Ag ta ki la ipapasen ya aripen natan, ta ag kabat na aripen so gagawaey katawan to. Ipapasen ta ki lan kakaaro, lapud impaamtak ed sikayo ray amin a nadngel kod Amak.
- 16 Ag yo ak pinili; pinili tan tinoro ta kayon onla tan mambungay maando. Diad ontan, iter na Ama so amin a bengatlan kerewen yod ngaran ko.
- 17 Saya sirin so ganggan kod sikayo: manaarowan kayo."
- 18 "No bosulen kayoy sankamundoan, nepeg yon nunoten a binosul ta ak ya inmona.
- 19 No kayaryan kayoy sankamundoan, aroen kayoy sankamundoan lapud kayaryan to kayo. Balet natan aliwa kayon kayaryay sankamundoan, no ag ta pinili ta kayon nanlapud sankamundoan, kanyan bobosulen kayoy sankamundoan.
- 20 Nunot yoy imbagak ed sikayo: 'Anggapoy aripen a palabsanan toy katawan to.' No pinairap da ak, pairapen da ki met. No inonur day salitak, onuren da met so salita yo.
- 21 Balet gawaen da yan amin ed sikayo lapud siak, ta ag da kabat so angibakid siak.
- 22 No ag ak linma dia tan nambabangat, anggapo komuy kasalanan da. Natan balet; anggapo lay nibaraan dad kasalanan da.
- 23 Say mambosul ed siak, bosulen to met so Amak.

²⁴ Anggapo komuy kasalanan da no ag ak nanggagawad pegley da na saray kimey ya anggapo niy toon akagawa. Balet natan anengneng da ray ginagawak, et siansian bobosulen da ak tan say Amak.

²⁵ Balet nakaukolan yan nagawa, pian nasumpal so nisulat ed Ganggan da, 'Binosul da ak ya anggapoy makasengeg.'

²⁶ "Say Mananulong, a salanti say Ispiritu na katwaan, onsabin manlapud Ama. Ibakik ed sikayon manlapud Ama, tan sikatoy mantasin nipaakar ed siak.

²⁷ Tan mantasi kayo met na nipaakar ed siak, ta kaiba ta ki lan nanlapud gapo.

Juan 16

¹ "Ibabagak ira yad sikayo, pian ag kayo naekalay panagmatalek ed siak.

² Papawayen da kayod saray sinagoga. Onsabi ingey panaon a siopamay mamatey ed sikayo, ipasen ton manlilingkur ed Dios.

³ Gawaen da ra yad sikayo, ta ag da kabat so Ama odino say siak.

⁴ Ibabagak ira yad sikayo, pian no onsabi lay panaon na panggawa rad saraya, nanunotan yon pinasakbayan ta ki la." "Ag ko ni imbaga ra yad sikayo nen inmona, lapud kaolup-olup ta kayo ni.

⁵ Balet natan ya ompawil ak lad angibakid siak, anggapoy anggan sakey ed sikayoy manetepet ed siak no iner so laen ko.

⁶ Natan ta imbagak ira yad sikayo, mapalaloy ermen na puso yo.

⁷ Balet nepeg yon naamtaay katwaan a pankaabigan yoy itaynan ko, ta no ag ak ontaynan, ag onsabid sikayoy Mananulong; balet na ontaynan ak, ibakik so Mananulong ed sikayo.

⁸ No onsabi paneknekan tod saray totoo ed sankamundoan so inkalingo ra nipaakar ed kasalanan, kaptekan, tan panagsintinsia.

⁹ Paneknekan toy inkalingo da ray totoo nipaakar ed kasalanan, ta ag ira anisiad siak.

- 10 Paneknekan to met so inkalingo ran nipaakar ed kaptekan, ta onla ak ed Ama tan ag yo ak la nanengneng;
- 11 tan nipaakar ed panagsintinsia, ta asintinsiaan lay manoley ed sayan mundo.
- 12 "Dakel ni ray ibagak ed sikayo, balet ag yo ni ra nayarian a talusan natan.
- 13 No onsabiy Ispiritu na katwaan, iwanwan to kayon mangamta ed amin a katwaan, ta ag mansalitan manlapud sikaton dili. Ingen, salitaen tod sikayoy nadngel to tan ibaga to ray bengatlan onsabi.
- 14 Pagalangan to ak, ta alaen tod siak iray salitaen tod sikayo.
- 15 Kien ko ray amin a kayaryan na Amak, kanyan imbagak ya alaen na Ispiritu ed siak iray salitaen tod sikayo."
- 16 "Antiktikey lan panaoy pakanengneng yod siak, balet ag mambayag nanengneng yo ak lamet."
- 17 Nantotongtong iray pigaran disipulo. Inkuanda, "Anto kasiy labay ton ibaga nen inkuanto, 'Antiktikey lan panaoy pakanengneng yod siak, balet ag mambayag nanengneng yo ak lamet'? Tan kuantu ni, 'Lapud onla ak ed Ama.'
- 18 Anto kasi yay 'antiktikey lan panaon'? Ag tayo natalusay ibabaga to!"
- 19 Amta nen Jesus a labay dan tepetan, kanyan kuantod sikara, "Mantetepetan kayoy nipaakar ed imbagak, 'Antiktikey lan panaoy pakanengneng yod siak, balet ag mambayag nanengneng yo ak lamet.'
- 20 Ibabagak ed sikayoy katwaan: mannangis tan manermen kayo, balet manliket so sankamundoan. Manermen kayo, balet magmaliw a liket so ermen yo.
- 21 No mampasakit lay malokun a bii, maermen lapud asabi lay oras na panirap to. Balet no nianak lay ogaw, nalingwanan to lay kairapan to, lapud liket tod impaway ed mundo na sakey a too.
- 22 Ontan kayo met: maermen kayo natan, balet nanengneng ta kayo lamet, et napanoy liket so puso yo, liket ya anggapon balut so toon makaekal.

- 23** "No onsabiy tan ya agew, ag kayo onkerew ed siak na antokaman. Ibabagak ed sikayoy katwaan: iter na Ama so antokaman a kerewen yod sikato diad ngaran ko.
- 24** Anggad natan ag kayo ni kinmerew na antokaman ed ngaran ko. Kerew kayo et makaawat kayo, pian magmaliw a nagnap so liket yo."
- 25** "Imbagak ira yad sikayo diad panamegley na alimbawa. Balet onsabiy panaon ya ag ko la mansalitay onya, no ag ta ibagak lan malinlinew ed sikayoy nipaakar ed Ama.
- 26** No onsabi yan agew, onkerew kayod sikato diad ngaran ko; et ag ko ibagad sikayo ya ipikasi ta kayod Ama,
- 27** ta sikaton dili et inaro to kayo. Inaro to kayo lapud inaro yo ak, tan sinisia yon nanlapu ak ed Dios.
- 28** Nanlapu ak ed Ama tan linma ak diad mundo. Natan balet taynan ko lay mundo tan ompawil ak lad Ama."
- 29** Inkuan ed satan na saray disipulo to, "Mansasalita ka lan malinew natan, aliwan diad panamegley na alimbawa.
- 30** Amta mi la natan a kabat mo ray amin a bengatla tan ag mo kakaukolay anggan siopa a manepet ed sika. Lapud saya manisia kamin nanlapu kad Dios."
- 31** Inmebat si Jesus, "Manisia kayo ta la natan?
- 32** Onsabiy oras, diad tuay tua ginmapo la, a nikaykayat kayo. Onlay balang sakey ed sikayo ed labay ton laen tan natilak ak a bukor. Anggaman ontan, siansian ag ak mambukbukor, ta kaibak so Ama.
- 33** Imbagak yad sikayo, pian nawalaan kayoy kareenan diad pikasakey yod siak. Manirap kayo diad mundo, balet pabiskeg yoy linawa yo! Tinalok lay sankamundoan!"

Juan 17

- ¹ Nen asumpal nen Jesus ya imbaga ra ya, tinmangay ed tawen tan kuantu, "Ama, sinmabi lay oras. Pagalangan moy Anak mo, pian napagalangan ka met na Anak.
- ² Ta initdan moy pakayarin manoley ed amin a katoowan, pian naitdan toy bilay ya andi-anggaan iray amin ya inter mod sikato.
- ³ Say bilay ya andi-anggaan saya: say pikabat na katoowan ed sika a saksakey a tuan Dios, tan say pikabat dad kinen Jesu-Cristo ya imbakim.
- ⁴ Pinagalangan ta kad sankamundoan, tan inonur koy pagagawam ed siak.
- ⁵ Ama! Itdan mo ak natan, diad arap mo, imay kagalangan a walad sikata kasakbayan ya apalsay mundo.
- ⁶ "Impakabat ta kad saray totoon nanlapud mundo ya inter mod siak. Kien mo ra, tan inter mo rad siak. Inonur day salitam,
- ⁷ tan natan amta ra lan nanlapud sikay amin ya inter mod siak.
- ⁸ Inter kod sikaray salitan inter mod siak tan inawat da. Amta ra lan nanlapu ak a tua ed sika, tan sinisia ran imbaki mo ak.
- ⁹ "Pikakasik ira. Ag ko pikakasiy sankamundoan, no ag ingen saray totoon inter mod siak, ta kayaryan mo ra.
- ¹⁰ Amin a kayaryan ko kien mo ra, tan amin a kayaryan mo kien ko ra; tan nipatnag ed panamegley da so kagalangan ko.
- ¹¹ Natan onla ak lad sika. Ontaynan ak la diad mundo, balet wadya ni rad mundo. O Aman Masanto! Asikasom irad panamegley na pakayariy ngaran mon inter mod siak, pian magmaliw iran saksakey a singa sikata.
- ¹² Nen kaibak ira inasikasok irad panamegley na pakayari na ngaran mon inter mod siak. Inasikasok ira, et anggapoy abalang ed sikara likud ed toon talagan nabalang, pian nasumpal so ibabagay Masanton Sulat.
- ¹³ Natan onla ak lad sika; ibabagak ira ya leleg kon wadyad mundo, pian napanoy puso ra na liket ko.

- 14** Inter kod sikaray salitam, et binosul iray sankamundoan ta ag ira kayaryan na sankamundoan, a singa siak ya ag kayaryan na sankamundoan.
- 15** Ag ko kekerewen ed sika ya ekalen mo rad mundo, no ag ta iyagel mo rad samay Maoges.
- 16** Ag ira kayaryan na sankamundoan, a singa siak ya ag kayaryan na sankamundoan.
- 17** Pasantos mo ra komun diad panamegley na katwaan. Katwaan so salitam.
- 18** Imbakik irad mundo a singa impangibakim ed siak ed mundo.
- 19** Makasengeg ed sikara, imbagat koy bilay kod sika, pian matway pangibagat dad bilay da.
- 20** "Aliwan sikara labat so pikakasik no ag pati saray mananisiad siak lapud salita ra,
- 21** pian magmaliw iran amin a saksakey komun. Ama! Mikasakey ira komud sikata, a singa kiwalam ed siak tan siak ed sika, pian manisiay sankamundoan ya imbaki mo ak.
- 22** Inter kod sikaray kagalangan ya inter mod siak, pian magmaliw iran saksakey a singa sikata.
- 23** Wala ak ed sikara tan wala kad siak, pian ayadyariy pankakasakey da. Et diad ontan, naamtaay sankamundoan ya imbaki mo ak tan inarom ira a singa panangarom ed siak.
- 24** "Ama! Labay kon nakaiba ed kawalaan ko ray inter mod siak, pian nanengneng day kagalangan ya inter mod siak, ta inaro mo ak kasakbayan ya apalsay mundo.
- 25** O Aman matonung! Ag ka kabat na sankamundoan, balet kabat ta ka, tan sarayan inter mod siak et amta ran imbaki mo ak.
- 26** Impaamta ta kad sikara tan ituloy ko yan gawaen, pian niwalad sikara so iray panangarom ed siak, tan niwala ak ed sikara."

Juan 18

- 1 Nen asumpal nen Jesus yan pikakasi, linman kaiba to ray disipulo to ed basil na Kolus na Cedron. Walad may tanamanan tan linmoob ira.
- 2 Kabat iman a pasen nen Judas a traidor, ta amimpiga-piga lan nantitipon irad man di Jesus tan saray disipulo to.
- 3 Kanyan linmad may Judas ed tanamanan a kaiba to ray sondalo tan pigaran guardiay Timplo ya imbaki na saray manonan papari tan saray Pariseo. Akaarmas ira tan wala ray awit dan parol tan nipetan a silew.
- 4 Amta nen Jesus ya amin iray nagawad sikato, kanyan inmabet ed sikara tan tinepet to, "Siopay aanapen yo?"
- 5 "Si Jesus a taga Nazaret," inebat da. Inkuanen Jesus ed sikara, "Siak si Jesus." Kaiba ray Judas a traidor a manalalagey.
- 6 Nen imbaga ton, "Siak si Jesus," sinmener ira tan atumba ra.
- 7 Tinepet lamet nen Jesus ed sikara, "Siopay aanapen yo?" "Si Jesus a taga Nazaret," inkuanda.
- 8 "Imbagak lad sikayon siak si Jesus," inkuanto. "No siak sirin so aanapen yo, abuloyan yon ontaynan la ra yay kakaibak."
- 9 (Imbaga to ya, pian nasumpal imay sinalita to, "Ama, anggapoy anggan sakey ya abalang kod saray inter mod siak.")
- 10 Inoyus nen Simon Pedro so ispadan awit to, insan insigbat tod aripen na Panguloy Pari, tan nakal so kawanan a layag to. Malco so ngaran to yan aripen.
- 11 Inkuanen Jesus ed Pedro, "Ikaluban mo tay ispadam. Ag ko ta nepeg ya inomen so kupay kairapan ya inter na Ama ed siak?"
- 12 Si Jesus inerel tan binalur na saray guardian Judio tan saray sondalo diad panangipanguloy opisyal da.
- 13 Inyakar dan inmona ed kinen Anas a katolongan nen Caifas a Pangulon Pari ed saman a taon.

- 14 (Si Caifas imay animbawad saray Judio a lalo nin maung so sakey a toon ompatey para amin a katoowan.)
- 15 Si Jesus et tinombuk nen Simon Pedro tan say sakey a disipulo. Kabat na Pangulon Pari yan disipulo, kanyan akaloob a kaiba toy Jesus ed solar na panaayaman to may Pangulon Pari.
- 16 Atilak si Pedro ed paway na puirta. Pinmawil imay disipulon kabat na samay Pangulon Pari, akitongtong ed biin bantay na puirta, tan inloob toy Pedro.
- 17 Tinepet na samay biin bantay na puirta ed kinen Pedro, "Ag ta sakey kad saray disipulo to man a too?" "Andi pa," ebat nen Pedro.
- 18 Ambetel ed saman a panaon kanyan amarlang na oring iray aripen tan saray guardia, tan manalalagey iran mandadangdang ed kaliber-liber na apoy. Manalalagey met ya akidandang si Pedro.
- 19 Tinepetan na Pangulon Pari si Jesus, na nipaakar ed saray disipulo to tan saray ibabangat to.
- 20 Inmebat si Jesus, "Ag ko iyaamut so pampapaliwawak ed saray totoo. Mambabangat ak a naynay ed saray sinagoga tan diad Timplo a pantitiponan da ray Judio. Ag ak balut nansalidad maamut.
- 21 Akin sirin et tetepetan mo ak? Say tepetan mo saray totoon akadngel ed siak. Tepet mod sikaray imbabagak ta amta ra."
- 22 Kapangibaga nen Jesus ed saya, tinampal na sakey ed saray guardian wadman. "Akin et ontay kakaebat mod Pangulon Pari?" tinepet to.
- 23 Inmebat si Jesus, "No walay imbagak a maoges, ibagam no anto tan. Balet no maung so imbagak, akin et tinampal mo ak?"
- 24 Abalur ni si Jesus ya impaiyakar nen Anas ed kinen Caifas a Pangulon Pari.
- 25 Akaalagey nid may Pedro a mandarangdang, kanyan tinepet da, "Ag ta sakey kad saray disipulo to man a too?" Balet namboriy Pedro. "Andi pa," ebat to.

- 26 Tinepet met na sakey ed saray aripen na Pangulon Pari (sayan aripen kanayon to may piningolan nen Pedro), "Ag ta sika may anengneng kod tanamanan a kaiba to?"
- 27 Imbori lamet nen Pedro, insan kinmukaok a tampol so lalung.
- 28 Nanlapud abung nen Caifas, inyakar day Jesus ed palasioy gobirnadur. Kabkabwasan ed saman. Ag linmoob iray Judio ed palasio, pian ag ira nipasen a marotak, et makana ran mangay pandem a Paskua.
- 29 Pinmaway sirin si Pilato tan akirapan ed sikara. Tinepet to, "Antoy kasalanan to yan too?"
- 30 Inmebat ira, "No anggapoy maoges a ginawa to yan too, ag mi komun inyakar ed sika."
- 31 Inkuanen Pilato, "Awit yo la tan sintinsiaan yo, onung ed ganggan yo." Saray Judio kuanda, "Sebel ed sikami so mamatey na anggan siopa."
- 32 (Agawa ya pian nasumpal so imbaga nen Jesus nipaakar ed klasiy ipatey to.)
- 33 Linmoob lamet si Pilato ed palasio, tinawag toy Jesus tan tinepet to, "Sikay ari da ray Judio?"
- 34 Inmebat si Jesus, "Nanlapud dilin isip mo yan tepet, odino imbagay arum ed sika so nipaakar ed siak?"
- 35 Inmebat si Pilato, "Judio ak ta? Saray kabaleyan mo tan saray manonan pari so angiparontal ed sikad siak. Anto tay ginawam a?"
- 36 Inmebat si Jesus, "Aliwan diad sayan mundo so kawalaay panarian ko. No diad sayan mundo so kawalaay panarian ko, akilaban ira komuy totook, pian ag ak nipalimad saray Judio. Balet, aliwan diad sayan mundo so kawalaay panarian ko!"
- 37 Tinepet nen Pilato, "No ontan sirin, sakey kan ari?" Inmebat si Jesus, "Ibabagam la a sakey ak ya ari. Say makasengeg no akin et nianak tan linma

ak ed sayan mundo et say pantasik ed katwaan. Siopamay walad katwaan ondengel ed siak.”

³⁸ "Antoy katwaan a?" tinepet nen Pilato. Kapangibaga nen Pilato ed saya, pinmaway tan kuantod saray Judio, "Anggapoy narumog kon kasalanan to.

³⁹ Balet onung ed kaogaliyan yo, nepeg koy mangibolus na sakey a priso no Paskua. Labay yon ibolus koy ari da ray Judio?”

⁴⁰ Inmebat iray maksil, "Andi! Aliwan sikato, no ag si Barabbas!" (Sakey a tulisan yay Barabbas.)

Juan 19

¹ Kanyan impaawit nen Pilato si Jesus tan impapasiplatan to.

² Nanliken na sanga-sangan masabit iray sondalo tan ginawa ran singa korona, insan inyan dad olo nen Jesus. Kinawesan da niy granati.

³ Siningsinggeran da ya inkuan, "Andokey komun so bilay na Ari da ray Judio!" Insan da balet tinatampal.

⁴ Pinmaway lamet si Pilato tan kuantod karaklan, "Iyarap ko yan too ed sikayo, pian naamtaan yon anggapoy narumog kon kasalanan to.”

⁵ Pinmaway sirin si Jesus ya akatooy niliken a sabit ed olo to tan akakawes na granati. Inkuanen Pilato ed sikara, "Nia may too!”

⁶ Kanengneng na saray manonan papari tan saray guardia, ineeyag da, "Ipasak mod krus! Ipasak mod krus!" Inkuanen Pilato ed sikara, "Ala yo sirin tan sikayo lay makaoley a mangipasak ed sikato, ta anggapoy arumog kon kasalanan to.”

⁷ Inmebat iray Judio, "Onung ed sakey a ganggan mi, sikatoy nepeg a pateyen, ta impagmaliw toy sikaton dili ya Anak na Dios.”

⁸ Lalon tinmakot si Pilato nen nadngel to yan balikas.

⁹ Linmoob lamet ed palasio tan tinepet tod kinen Jesus, "Taga iner ka?" Balet ag inmebat si Jesus.

- 10** Inkuan sirin nen Pilato, "Akin et ag mo labay so mitongtong ed siak? Ag mo ta amtan walay pakaoley kon mangibolus tan mangipasak ed sika?"
- 11** Inmebat si Jesus, "Wala tan a pakaoley mod siak, ta inter na Dios ed sika. Kanyan lalon ambelat niy kasalanan na toon angipalimad siak ed sika."
- 12** Nen nadngel ya nen Pilato, lalon labay ton ibolus si Jesus. Balet iningal na karaklan, "No ibolus mo tan a too, ag ka kaaro na Impirador. Siopamay mangipasen na laman ton dili ya ari, lalabanan toy Impirador!"
- 13** Kadngel nen Pilato ed sarayan balikas, inyakar toy Jesus ed paway tan inmirung ed yorungay huis ed pasen a tatawagey "Say Intablodon Bato" (diad salitay Hebreo, "Gabata").
- 14** Agew na Panagparaay Paskua ed saman, tan ngalngali lan alas dosi ed kaagewan. Inkuanen Pilato ed saray Judio, "Niay ari yo!"
- 15** Inmeyag iray maksil, "Patey mo! Patey mo! Ipasak mod krus!" Inkuanen Pilato ed sikara, "Anto, ipasak kod krus so ari yo?" Inmebat iray manonan papari, "Anggapoy arum ya ari mi no ag say Impirador labat!"
- 16** Kanyan impalima nen Pilato si Jesus ed sikara ya ipasak dad krus. Inala ra sirin si Jesus,
- 17** tan pinmaway a sankasakbat toy krus to a mamarap ed pasen a tatawagey "Pasen na Lapis-lapis na Olo." (Diad salitay Hebreo, tatawagey "Golgota.")
- 18** Impasak dad man ed krus. Wala met iray duaran lalaki ya impasak dad duaran krus, sakey ed nikawanan tan sakey ed nikawigi nen Jesus.
- 19** Insulat nen Pilato so onyan balikas: "Si Jesus a taga Nazaret, say Ari da ray Judio," insan to impaipeket ed krus.
- 20** Amayamay a Judio so akabasad saya, ta asingger ed siudad so pasen ya angipasakan ed kinen Jesus, tan nisulat ed salitan Hebreo, Latin, tan Grigo.
- 21** Kanyan inkuan da ray manonan papari na saray Judio ed kinen Pilato, "Ag mo isusulat so 'Say Ari da ray Judio,' no ag ta, 'Sayan too imbaga to, Siak so Ari da ray Judio.'" "

- ²² Inmebat si Pilato, "Say insulat ko, insulat ko."
- ²³ Nen impasak la na saray sondalo si Jesus, inala ray kawes to tan impankapat na apatiran sondalo. Inala da met so tunika to ya intiron inabel tan anggapoy nansaipan to.
- ²⁴ Nantotongtong ira may sondalo. Inkuanda, "Ag tayo ya pilaten. Pampapalaranan tayo, pian nanengneng no siopay makala." Agawa ya pian nasumpal so ibabagay Masanton Sulat: "Nanaapagan da ray kawes ko, tan nampapalaranan day tunikak." Kanyan onyay ginawa da ray sondalo.
- ²⁵ Manalalagey ed abay na krus nen Jesus si ina to, say bii ya agi nen ina to, si Maria ya asawa nen Cleopas, tan si Maria Magdalena.
- ²⁶ Anengneng nen Jesus si ina to tan say inararo ton disipulo a manalalagey diman, kanyan inkuantod kinen ina to, "Sikato so anak mo."
- ²⁷ Insan to inkuan ed samay disipulo, "Sikato so inam." Manlapud saman ya agew, inala na samay disipulo si ina nen Jesus, tan impanayam tod abung to.
- ²⁸ Kasumpal to ya, lapud amta nen Jesus ya ayari lay amin a bengatla, tan pian nasumpal so ibabagay Masanton Sulat, inkuan to, "Napgaan ak!"
- ²⁹ Walad may anapseng ya alak a niiyan ed sakey a yaung. Impasepsep dad may sakey ya isponggha, inyan dad ngoro na sangay isopo tan indelnet dad bibil nen Jesus.
- ³⁰ Nen atawayan nen Jesus so alak ya anapseng inkuan to, "Asumpal la!" Intuek toy olo to, insan inyawat toy ispiritu to.
- ³¹ Agew na Biarnes ed saman, et ag labay na saray Judio a natilak so bangkay ed tagey na krus no Agew na Panagpainaawa, ta masanto yan agew ed sikara. Kanyan kinerey dad kinen Pilato ya iyabuloy ton poteren da ray bikking da ra may impasak ed krus, tan iyepas da ra.
- ³² Linma ray sondalo sirin tan pinoter da ray bikking na duaran nipasak ed krus, a singa si Jesus.

- 33 Linma sirin iray sondalo tan pinoter da ray bikking to may sakey, insan samay sananey a nipasak iran kaiba nen Jesus.
- 34 Balet dinoyuk na sakey a sondalo so diking nen Jesus, tan inmagos a tampol so dala tan danum.
- 35 Pinaneknekan ya na akanengneng ed sayan inkagawa. Tuay impamaneknek to, ta amta ton katwaan iray sinalita to pian manisia kayo met.
- 36 Agawa ya pian nasumpal so ibabagay Masanton Sulat, "Anggapon balut so napoter a pokel to."
- 37 Imbaga nid sakey a pasen na Masanton Sulat, "Nengnengen na totoo so dinoyuk da."
- 38 Kayari to ya, linmay Jose a taga Arimatea ed kinen Pilato ya onkerew na abuloy ya alaen toy bangkay nen Jesus. (Disipulo met nen Jesus si Jose balet iyaamut to, lapud takot tod saray Judio.) Inabuloyan nen Pilato, kanyan linma tan inala toy bangkay.
- 39 Akila met ed sikato si Nicodemo, samay linman aminsan ed kinen Jesus diad labi. Walay awit ton pabalingit ya impanlauk a mira tan aloe; sakey a limamplon kilo so belat to yan pabalingit.
- 40 Inala ra so bangkay nen Jesus tan ininan day pabalingit legan dan babalkutey abel a sida onung ed panangipompon da ray Judio.
- 41 Diad angipasakan dad kinen Jesus ed krus, walay tanamanan a walay lobuk ya anggapo niy nisorub.
- 42 Lapud diad saman et Agew na Panagpainawa da ray Judio, tan asingger met yan lobuk, diman da la impompon si Jesus.

Juan 20

- 1 Kabkabwasay Simba, nen ambilonget ni, linma lad lobuk si Maria Magdalena. Anengneng ton nakal lay baton akasarad sangab na lobuk.

- ² Binmatik a linmad kinen Simon Pedro tan say disipulon inararo nen Jesus. Inkuantod sikara, "Inala rad lobuk so Katawan, tan ag mi amtay anginang dad sikato!"
- ³ Kanyan pinmaway si Pedro tan samay asalitan disipulo, tan linma rad lobuk.
- ⁴ Binmatik iran dua tan alumbaan toy Pedro may asalitan disipulo, kanyan akaonan akasabid lobuk.
- ⁵ Yinmokon ninmengneng ed dalem na lobuk. Anengneng to ray abel a sida ya akagaton diman, balet ag linmoob.
- ⁶ Tinmombuk a sinmabiy Simon Pedro tan linmoob ed lobuk. Anengneng ton wadman iray sidan abel.
- ⁷ Anengneng to met so abel ya impamalkut ed olo nen Jesus, balet alokut tan akabiig ed saray sidan abel.
- ⁸ Linmoob met la may akaonan sinmabi a disipulo; anengneng to tan anisia.
- ⁹ (Ag da ni atalusan so ibabagay Masanton Sulat a nakaukolan ya onolid bilay si Jesus.)
- ¹⁰ Sinmempet la sirin ira may disipulo ed kaabungan da.
- ¹¹ Akaalagey a mannangnangis ed paway na lobuk si Maria. Mannangnangis ni nen yinmoko tan ninengneng toy dalem na lobuk.
- ¹² Anengneng toy duaran anghil ya akaampotin manyodyorung irad angigatonan ed bangkay nen Jesus, sakey so walad olowan tan sakey so walad saliyan.
- ¹³ "Bii, akin et mannangnangis ka?" tinepet dad sikato. Inmebat ed sikara, "Inala ray Katawan ko tan ag ko amtay anginang dad sikato!"
- ¹⁴ Kapangibaga tod saya, linmingaw ed beneg to tan anengneng toy Jesus ya akaalagey, balet ag to abirbir a si Jesus.

- 15 "Bii, akin et mannangis ka? Siopay anapen mo?" tinepet nen Jesus ed sikato. Abaloan ton sikatoy managtanaman kanyan inkuantod, "No inalam, ibagam ed siak no iner so anginan mo, pian alaen ko."
- 16 Inkuanen Jesus ed sikato, "Maria!" Inarap to tan kuantod salitay Hebreo, "Raboni!" ("Maistro" so labay ton ibaga ya.)
- 17 "Ag mo ak bebembenan," kuanen Jesus ed sikato, "ta ag ak ni inmatagey a linmad Ama. Onla ka ingen ed saray agagik a lalaki tan ibagam ed sikara a kuanko, 'Onatagey ak ya onlad Amak tan Ama yo, Dios ko tan Dios yo.'"
- 18 Kanyan linmay Maria Magdalena ed saray disipulo tan imbaga ton anengneng toy Jesus. Imbaga to met imay papaibaga nen Jesus.
- 19 Diad labi to man ya agew na Simba, nantitipon iray disipulo. Akatalak iray puirtay abung a nantitiponan da, lapud takot dad saray Judio. Sinmabiy Jesus tan nanalagey ed pegley da. Inkuantod sikara, "Say kareenan komun so walad sikayo!"
- 20 Kayari to yan imbaga, impanengneng tod sikara iray lima tan diking to. Malikeliket iray disipulo diad impakanengneng dad Katawan.
- 21 Inkuan lamet nen Jesus ed sikara, "Say kareenan komun so walad sikayo! Imbaki ak na Ama, ontan met ya ibaki ta kayo."
- 22 Kapangibaga tod saya, iningasan to ra tan kuantod, "Awat yoy Ispiritu Santo.
- 23 Siopamay toon pirdonaen yo ray kasalanan to, napirdona ra; siopamay toon ag yo pirdonaen iray kasalanan to, ag ira napirdona."
- 24 Balet si Tomas ya apangaranay Siping, andid man nen pinmanengneng si Jesus.
- 25 Kanyan inkuanda ray disipulo ed sikato, "Anengneng miy Katawan!" Inkuanen Tomas ed sikara, "No ag ko nanengneng so bakat na pasak ed saray lima to, no ag ko nitobung so tamorok ed tinalus na saray pasak, tan ag ko niseksek so limak ed diking to, ag ak manisia."

²⁶ Kayariy waloy agew, nantitipon lamet ed loob na abung iray disipulo to. Kaiba ra lay Tomas. Akatalak iray puirta, balet linmoob si Jesus tan nanalagey ed pegley da. Inkuanto, "Say kareenan komun so walad sikayo!"

²⁷ Insan to inkuan ed kinen Tomas, "Itobung mo dia tay tamorom tan nengneng mo ray limak. Iyonat mo tay limam tan iseksek mod diking ko. Ag ka manduaduaruwa, no ag ingen manisia ka la!"

²⁸ Inkuanen Tomas ed sikato, "Katawan ko tan Dios ko!"

²⁹ Inkuanen Jesus ed sikato, "Anisia ka lapud anengneng mo ak? Maliket iray manisia, anggaman ya ag da ak anengneng!"

³⁰ Dakel ni ray milagron ginagawa nen Jesus, a naimatonan da ray disipulo, ya ag nisulat ed sayan libro.

³¹ Balet nisulat iray logan to yan libro, pian manisia kayon si Jesus et sikatoy Cristo, say Anak na Dios, tan lapud sayan panania yo, nawalaan kayoy bilay ya andi-anggaan ed ngaran to.

Juan 21

¹ Kasumpal to ya, pinmanengneng lamet si Jesus ed saray disipulo to diad gilig na Dayat na Tiberias. Onyay impampanengneng to.

² Nanoolup ira di Simon Pedro, Tomas (ya apangaranay Siping), Nataniel (a taga Cana ed Galilea), saray anak nen Zebedeo tan duara nin disipulo nen Jesus.

³ Inkuanen Simon Pedro ed saray kakaiba to, "Mansigay ak." "Mila kami," kuandad sikato. Kanyan nambaloto ran linma. Balet diad saman a labi anggapoy nala ra.

⁴ Nen ompapaway lay agew, manalalagey si Jesus ed gilig na danum, balet ag abirbir na saray disipulo.

⁵ Insan kuantod sikara, "Anak, walay nala yon sira?" Inmebat ira, "Anggapo."

⁶ Inkuantod sikara, "Ipelag yoy iket ed nikawanay baloto tan makala kayo." Impelag da sirin so iket, et ag da la nagoyur lapud karakel na siran nala.

- ⁷ Say disipulo ya inararo nen Jesus kuantod Pedro, "Say Katawan iman!" Nen nadngel nen Simon Pedro a say Katawan manaya man, insolung toy kawes to (ta lakseb) insan tinmabuy ed danum.
- ⁸ Akabaloton ginmilig iray arum a disipulo a gogoyuren day iket a napnoy sira. Ag ira arawi ed gilig, sakey a siamaplon mitro labat.
- ⁹ Kasakbit da, anengneng day ngalab a walay siran ikakalut, tan wala met so tinapay.
- ¹⁰ Inkuanen Jesus ed sikara, "Mangawit kayo diay pigaran siran nala yo."
- ¹¹ Kanyan linmogad baloto si Simon Pedro tan inggoyur tod gilig so iket a napnoy anakabaleg a sira—sanlasus tan limamplo tan talon amin. Ag apilat so iket, anggaman ya onyay karakel na siran nala.
- ¹² Inkuanen Jesus ed sikara, "Gali la, ta mangalmusal itayo." Anggapoy anggan sakey ed sikara so akakpel ya anepet ed sikato no siopa, ta amta ran sikatoy Katawan.
- ¹³ Sinmingger si Jesus tan inala toy tinapay, insan inter tod sikara. Onya met so ginawa tod saray sira.
- ¹⁴ Sikato yay kumatlon impanpanengneng nen Jesus ed saray disipulo, kasumpal a naolid bilay.
- ¹⁵ Kasumpal dan angan, tinepet nen Jesus ed kinen Simon Pedro, "Simon ya anak nen Juan, lalon inaro mo ak nen saraya?" "On, Katawan," ebat to, "amta ya inaro ta ka." Inkuanen Jesus ed sikato, "Asikasom iray kordirok."
- ¹⁶ Pinidwa nen Jesus a tinepet, "Simon ya anak nen Juan, inaro mo ak?" "On, Katawan," ebat to, "amtam ya inaro ta ka." Inkuanen Jesus ed sikato, "Asikasom iray karnirok."
- ¹⁷ Pinitlo nen Jesus a tinepet, "Simon ya anak nen Juan, inaro mo ak?" Naermenay Pedro ta pinitlo nen Jesus a tinepet, "Inaro mo ak?" Kanyan kuantod kinen Jesus, "Katawan, amtam iray amin a bengatla; amtam ya inaro ta ka!" Inkuanen Jesus ed sikato, "Asikasom iray karnirok."

- 18** Ibagak ed sikay katwaan: nen ogaw ka ni, sikay mansosolung na kawes mon dili tan oonla kad labay mon laen. Balet no masiken ka la, iyonat mo ray limam tan sananey so mangisolung na kawes mo tan iyakar to ka ed ag mo labay a laen.”
- 19** (Imbaga ya nen Jesus diad pangipaamta to no panoy ipatey nen Pedro, tan diad saya et napagalangan nen Pedro so Dios.) Insan inkuanen Jesus ed kinen Pedro, "Tombuk mo ak!”
- 20** Linmingaw si Pedro tan anengneng ton manomtombuk imay disipulon inararo nen Jesus—samay sinmaral ed pagew nen Jesus nen mamandem ira tan nantePET, "Katawan, siopay mantraidor ed sika?”
- 21** Diad impakanengneng nen Pedro ed sikato tinePET to ed kinen Jesus, "Katawan, sayan too balet ey?”
- 22** Inmebat si Jesus, "No labay kon mambilay ya anggad ipawil ko, antoy wala ed sika? Tombuk mo ak!”
- 23** Kinmayat ed saray mananombuk nen Jesus so balitan ag ompatey yan disipulo. Balet diad tuay tua ag imbaga nen Jesus ya ag ompatey, no ag ingen inkuan to, "No labay kon mambilay ya anggad ipawil ko, antoy wala ed sika?”
- 24** Sikato yay disipulon amaneknek ed saraya, tan sikato niy angisulat. Tan amta min katwaan iray imbabaga to.
- 25** Dakerakel ni ray arum a ginagawa nen Jesus a no isulat iran amin, isipen kon ag nakargay intiron mundo ray libron pangisulatan.

Gawgawa

Gawgawa 1

- ¹ Pinablin Teofilo: Diad samay inmonan libro ya insulat ko, insalaysay koy amin a ginagawa tan imbabangat nen Jesus, nanlapud impangigapo toy kimey to
- ² ya anggad agew na impakaitagey tod tawen. Kasakbayan na impakaitagey to, binilin tod panamegley na Ispiritu Santo iray pinili ton apostol.
- ³ Kasumpal na impatey to, amimpigan nampapanengneng ed sikara, kanyan apaneknekan a tuan mabilay. Diad loob na apataploy agew, nampapanengneng ed sikara tan imbabangat to ray nipaakar ed Panariay Dios.
- ⁴ Aminsang ed sarayan impantitipon da inkuanen Jesus, "Ag ki ni ontataynan ed Jerusalem, ta alagar yo niy asalitak lad sikayon insipay Amak.
- ⁵ Nambinyag na saray totoo si Juan ed danum, balet ag mabayag, nabinyagan kayo ed Ispiritu Santo."
- ⁶ Kanyan nen aminsang a nantitipon ira, tinepet dad kinen Jesus, "Katawan, ipawil mo la kasi natan ed Israel so Panarian?"
- ⁷ Inmebat si Jesus, "Saray panaon tan agew ya inggetar na Ama diad pakayari ton dili, et ag la nakaukolan ya amtaen yo ra.
- ⁸ Balet naitdan kayoy pakayari no onsabid sikayoy Ispiritu Santo, tan magmaliw kayon tasik ed Jerusalem, diad intiron Judea tan Samaria, tan diad amin a sokung na mundo."
- ⁹ Kapangibaga to ya, niatagey ed tawen leleg dan nenengnengen, insan asaniban na lorem.
- ¹⁰ Akatangay ni rad tawen a sankanengneng day itataynan to nen kabebekta, duaran lalaki ya akakawes na ampoti so nanalagey ed abay da.
- ¹¹ "Sikayon lalaki a taga Galilea," inkuanda, "akin et manalalagey kayon akatangay ed tawen? Sayan Jesus a nanlapud pegley yo tan niatagey ed

tawen, et ompawil lamlamang a singa impakanengneng yod sikaton linma ed tawen.”

12 Pinmawil ed Jerusalem iray disipulo. Nanlapu rad Palandey na Kaolibaan, a ngalngali sakey kilometroy kaarawi tod siudad na Jerusalem.

13 Sikara ya di Pedro, Juan, Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago ya anak nen Alfeo, Simon a Patriota, tan si Judas ya anak nen Santiago. Kasabi rad abung a tutuloyan da, sinmegep ira tan linmoob irad sakey a kuarto.

14 Naynay iran mankakasakey a mampikasi, a kaiba da ray pigaran bibii tan si Maria ya ina nen Jesus, tan saray lalakin agagi nen Jesus.

15 Kalabas na pigaran agew, nantitipon iray sakey a sanlasus tan duamplon mananisia. Inmalagey si Pedro tan inkuanato,

16 "Agagik, nakaukolan a nasumpal so walad Masantod Sulat ya imbaga na Ispiritu Santo, diad panamegley nen David, nipaakar ed kinen Judas ya angipangulo ed saray angerel ed kinen Jesus.

17 Kabkaiba mi nen saman, ta apili met a minabang ed panaglingkur.”

18 (Insaliw nen Judas na dalin imay bayar na impantraidor tod kinen Jesus. Diman met lay inateyan to, ta apaktak, awabwab so eges to, tan pinmaway so pait to.

19 Naamtaan ya na amin da ray manaayam ed Jerusalem, kanyan tatawagen da man a dalin ed dilin salita ra na Akeldama, a say talus to et "Alog na Dala.")

20 "Ta onyay nisulat ed libro na saray Salmo: 'Napaolyan komuy abung to, tan anggapo komuy manayam diman.' Nisulat met, 'Wala komuy onsalat ed pasen to tod panaglingkur.'

21 "Nakaukolan, sirin, a mamili tayoy kaiba min mantasid inkiolid bilay na Katawan a Jesus. Nepeg a say pilien tayo et sakey a lakin kabkaiba mid

sanlegay panaon na impipila mid Katawan a Jesus, nanlapud impaminyag nen Juan ed sikato ya anggad impakaitagey tod tawen.”

²² "Nakaukolan, sirin, a mamili tayoy kaiba min mantasid inkiolid bilay na Katawan a Jesus. Nepeg a say pilien tayo et sakey a lakin kabkaiba mid sanlegay panaon na impipila mid Katawan a Jesus, nanlapud impaminyag nen Juan ed sikato ya anggad impakaitagey tod tawen.”

²³ Nampili ra sirin na duaran lalaki: si Matias tan si Jose a tatawagen day Barsabas (tatawagen da met na Justo).

²⁴ Insan ira nampikasi, "Katawan, kabat moy walad puso na balang sakey. Ipanengneng mo pad sikami no siopay pinilim ed sarayan dua

²⁵ a magmaliw ya apostol ya onsalat ed kinen Judas a linma lad pasen a kanepegan to.”

²⁶ Kasumpal to ya, kinaut da no siopay napalaran, et si Matias so apili. Sikato sirin so niarum ed saramay labinsakey ya apostol.

Gawgawa 2

¹ Nen sinmabiy agew na Panticostis, nantitipon ed sakey a pasen iray amin a mananisia.

² Kabebekta, nadngel day sakey ya ungol a nanlapud tawen. Singa siplug na maksil a dagem, tan pinano toy intiron abung a kawalaan da.

³ Insan anengneng day singa ra dilan apoy a binmuyak tan balang sakey ed sikara so dinapoan na sakey a dila.

⁴ Apano ra na Ispiritu Santo tan nansasalita ray nandoroman salita, onung ed inter ed sikara na Ispiritu.

⁵ Wala ray Judion nanlalapud amin a bansa ed intiron mundo, a manaayam ira natan ed Jerusalem tan totoo ran manangigalang ed Dios.

⁶ Nen nadngel da may ungol, nantitipon iray amayamay a totoo. Nikelawan ira, ta nadngel dan saray nandoroman salita ra et sasalitaen da ray mananisia.

- ⁷ Diad mapalalon pankelaw da inkuanda, "Aliwa tan taga Galilea ya amin ira yay mansasalita?
- ⁸ Akin et saray dilin salita tayoy narerengel tayon sasalitaen da?
- ⁹ Taga itayo Partia, Media, tan Elam; taga Mesopotamia, Judea, tan Capadocia, taga Ponto tan Asia;
- ¹⁰ taga Frigia tan Pamfilia, taga Egipto tan saray pasen ed Libia a nasasakopay Cirene, taga Roma ray arum ed sikatayo: saray Judio tan saray Hintil a naayat ed Judaismo.
- ¹¹ Wala ni rad sikatayoy taga Creta tan Arabia. Anggaman ontan, diad saray dilin salita tayo, narerengel ti ran sasalitaen da ray makapakelkelaw a gawgaway Dios!"
- ¹² Nikelawan ira tan ag da atalusay nagagawa, kanyan nantetepetan ira, "Anto kasiy labay to yan ibaga?"
- ¹³ Balet wala ray totoon nanludlurey ed saray mananisia tan inkuanda, "Abuek ira tan!"
- ¹⁴ Inmalagey si Pedro a kaiba to ray labinsakey ya apostol, tan nansalitay maksil, "Kapararak iran Judio tan amin yon manaayam ed Jerusalem, dengel kayon maung ed ibagak, ta ipatalus ko yay nagagawa.
- ¹⁵ Aliwan abuek ira yan totoo, a singa ibabaga yo. Andi, ta alas nuibi labat ed kabwasan.
- ¹⁶ Ingen, sikato yay labay ya ibaga nen propita Joel nen inkuanto,
- ¹⁷ 'Onyay gawaen ko no kaonuran iran agew, inkuay Dios: ibung kod balang sakey a too so Ispirituk. Ibwag na saray anak yon lalaki tan bibii so balitak; makanengneng na saray pasingayew iray tobun-balo yo tan nawalaan na saray kugip iray mamatakken yon lalaki.
- ¹⁸ Diad saratan ya agew, ibung koy Ispirituk ed pati saray aripen kon bibii tan lalaki, et ibawag day balitak.

- 19** Manggawa ak na saray milagro diad tawen, tan saray tanda diad tapew na dalin. Dala, apoy, tan makapal ya asewek iray nanengneng,
- 20** ombilonget so agew, tan ombalangan singa dala so bulan, kasakbayan ya onsabiy Agew matalona tan mablin Agew na Katawan.
- 21** Tan nilaban so siopaman ya ontawag ed ngaray Katawan.'
- 22** "Sikayo ran Israelita, dengel yo yay ibagak! Si Jesus a taga Nazaret et imbaki na Dios. Pinaneknekan ya na saray milagro, saray pakelaw, tan saray tanda a ginagaway Dios diad panamegley to. Kabat yo ra ya, ta naimatunan yo ra yan amin ya agawgawa.
- 23** Sayan Jesus ya impalimay Dios ed sikayo, onung ed linawa tan pakapikabat ton nanlapu lad gapoy gapo, nakar yon impaipasak ed krus tan impapatey ed saray totoon makasalanan.
- 24** Balet say Dios pinaoli tod bilay tan imbolus tod kairapan na patey, ta ag nayaran oleyan na pakayariy patey.
- 25** Ta, nipaakar ed sikato, inkuanen David, 'Anengneng koy Katawan a wala lawas ed arap ko; walad abay ko, et ag ak nasigensigen.
- 26** Lapud saya, nanggayagay pusok tan nanlikeliket so dilak; tan anggan too ak labat ya ompatey, mabiskeg so panilalok,
- 27** lapud ag mo ak ikaindan ed pasen a panaayaman da ray inatey ag mo iyabuloy a naboluk so masanton aripen mo.
- 28** Impanengneng mod siak iray dalan a mamaarap ed bilay, tan napano ak na liket, lapud sikay kaibak!'
- 29** "Agagi, ibagak ed sikayon malinlinew ya inatey tan nipompon si David a patriarka. Nanengneng tayo nin anggad natan so lobuk to.
- 30** Si David sakey a propita tan amta toy sipan na Dios ed sikato. Insipay Dios a pagmaliwen ton ari a singa si David so sakey ed saray kabyangay boleg to.

- ³¹ Anengneng nen David so gawaen na Dios ed arapen a panaon, kanyan sinalita toy nipaakar ed kiolid bilay na Misias nen kuantu: 'Ag apaolyan ed pasen a panaayaman da ray inaatey; ag aboluk ed lobuk so laman to.'
- ³² Sayan Jesus pinaolid bilay na Dios, tan tasi kamin amin ed sayan agawa.
- ³³ Niatagey ed nikawanay Dios, tan inawat toy Ispiritu Santo ya insipan na Ama to. Inter nen Jesus yan Ispiritu Santo ed sikami, onung na nanenengneng tan narerengel yo natan.
- ³⁴ Ag inmatagey ed tawen si David, balet inkuantu, 'Say Katawan inkuantod Katawan ko: Yorung ka ed nikawanan ko,
- ³⁵ anggad niiyan kon patoonan na sali diad silong na saray salim iray kalaban mo.'
- ³⁶ "Kanyan nepeg a naamtaan tan ag panduaruwaan na amin a totood Israel a sayan Jesus ya impasak yod krus so ginaway Dios a Katawan tan Cristo!"
- ³⁷ Nen nadngel ya na saray totoo, agunigon ira, tan tinepet dad kinen Pedro tan saray arum ya apostol, "Agagi, antoy nepeg min gawaen?"
- ³⁸ Inmebat si Pedro ed sikara, "Magbabawi kayod saray kasalanan yo, tan mampabinyag kayod ngaran nen Jesu-Cristo, et diad ontan, napirdona ray kasalanan yo. Awaten yo met ed satan so Ispiritu Santo a panangaroy Dios.
- ³⁹ Ta insipay Dios yad sikayo tan saray anak yo, tan diad saray amin a walad arawi—amin a tatawagen na Dios a Katawan tayo."
- ⁴⁰ Amayamay niy sinalita nen Pedro ed sikara a pamaneknek tod saray imbabaga to, tan insimbawa to, "Paliis kayod saray maoges a totoo ed sayan panaon, pian ag kayo nalanur ed dusan onsabid sikara!"
- ⁴¹ Kanyan saramay anisiad impulung to, nampabinyag ira. Diad saman ya agew, sakey a talon libon totoo so niarum ed bilang da ray mananisia.
- ⁴² Intuloy day nanaaral ed saray apostol. Akiolup met iran sililiket ed saman ya olupan, tan akinabang irad panagpisag na tinapay, tan diad panagpikasi.

⁴³ Lapud saray amayamay a milagro tan pakelaw a ginagawa da ray apostol, mankelaw iray amin a totoo.

⁴⁴ Malet so olupan da ray mananisia, tan nannanabangan day kayaryay balang sakey.

⁴⁵ Inlalako da ray kayaryan da tan imbubunog da, onung ed pankaukolan na balang sakey ed sikara.

⁴⁶ Inagew-agew iran nantitipon ed Timplo, nampipisag iray tinapay ed saray abung da, tan nandorongo ran maliket tan mapaabeba so puso ra.

⁴⁷ Indadayew day Dios tan labalabay iray amin a totoo. Inagew-agew, saray totoon nilaban inyaarum na Katawan ed grupo ra.

Gawgawa 3

¹ Nen aminsan ya alas tris ed ngarem, say oras na panagpikasi, linma ra di Pedro tan Juan ed Timplo.

² Diad "Marakep a Puirta," walay sakey a lakin nianak a lopuy. Iyaakar dad man ya inagew-agew a mipayabol ed saray totoon onloloob ed Timplo.

³ Nen anengneng to ra di Pedro tan Juan ya onloloob, mipapayabol ed sikara.

⁴ Ninengneng dan maung, insan inkuanen Pedro, "Nengneng mo kami!"

⁵ Ninengneng to ran tua, ta iilaloan ton itdan da.

⁶ Inkuanen Pedro ed sikato, "Anggapon balut so kuartak, balet say walad siak, iter kod sika: diad ngaran nen Jesu-Cristo a taga Nazaret, manakar ka!"

⁷ Inegnaan tod kawananan a lima may lopuy, insan to inibaan ya onalagey. Tampol a binmiskeg iray sali tan saray kalit-kalit to,

⁸ kinmogtut, inmalagey, insan nanakar-akar. Kaiba to ran linmoob ed Timplo; manaakar a manloklokso tan malikeliket a mangidadayew ed Dios.

⁹ Amin da ray wadman naimatunan dan manaakar tan mangidadayew ed Dios.

- 10 Agaylay pankelaw dad agawa nen abirbir dan sikato may mipapayabol ya akayorung a gendat ed "Marakep a Puirta."
- 11 Leleg ya akapekt ed kindi Pedro tan Juan imay laki nen wala rad natatawag a Portiko nen Solomon, mankelaw iray totoo tan binmatik iran sinmingger ed sikara.
- 12 Kanengneng nen Pedro ed saray totoo inkuanto, "Kaparak iran Israelita, akin et pankelawan yo yan agawa? Akin et ontan lay kanenengneng yod sikami? Say abaloan yo lagi, apaakar mi yan too lapud dilin pakapanyari o kasantosan mi.
- 13 Say Dios di Abraham, Isaac, tan Jacob, say Dios na saray lalaki tayo so angiter na sankatageyan a kagalangan ed Aripén ton si Jesus. Balet impalima yod saray manoley tan ag yo binirbir ed arap nen Pilato, anggaman a labay to la komun ya ibolus.
- 14 Impolisay yo so Masanto tan Matonung tan say managpatey na too la laingen so kinerew yon nibolus.
- 15 Kanyan pinatey yoy Manamalsay bilay, balet say Dios pinaoli tod bilay; sikami ray tasi ed sayan agawa.
- 16 Say pakayariy ngaran nen Jesus so angiter na biskeg ed sayan laki. Agawa ya lapud pananisia ed ngaran to. Say pananisia ed kinen Jesus so amaabig ed sikato, onung na nanenengneng tan kabat yo.
- 17 "Natan sirin, agagi, kabat kon sikayo tan saray manoley yo et ag yo amtay ginawa yod kinen Jesus.
- 18 Balet diad sayan ginawa yo, sinumpal na Dios so abayag lan imbaga to, diad panamegley da ray propita, a manirap so Cristo to.
- 19 Kanyan magbabawi kayo la tan pawil kayo lad Dios, pian naponas iray kasalanan yo,
- 20 itdan to kayo ray panaon na maispiritun biskeg a manlapud Katawan, tan ibaki toy Jesus—say Cristo a pinili to lan para sikayo.

- ²¹ Nakaukolan a manayam nid tawen ya anggad panaon a napasimbalo ray amin a bengatla, onung na imbagay Dios nen saman ni, diad panamegley da ray masanton propita to.
- ²² Ta inkuanen Moises, 'Say Katawan a Dios mamiliy sakey ed saray kadalaan yo, tan gawaen ton propita a singa siak. Nepeg a dengelen yoy amin ya ibaga to.
- ²³ Amin ya ag ondengel ed sayan propita, nisian ed saray totoo na Dios tan naderal.'
- ²⁴ Saray propita, manlapud si Samuel tan amin a tinmombuk ed sikato, impasakbay da met ira yan agew.
- ²⁵ Para sikayo ray insipan na Dios diad panamegley da ray propita, tan mibibiang ki met ed sipanan a ginaway Dios tan saray lalaki yo. Onung na inkuay Dios ed kinen Abraham, 'Bindisionan koy amin a katoowad mundo diad panamegley na saray kabyangay boleg mo!'
- ²⁶ Kanyan piniliy Dios so Aripén to tan onaan kayo ya angibakian to, pian nabindisionan to kayo, diad panamegley na panulong tod sikayon mangibeneg ed maoges a panagbilay yo."

Gawgawa 4

- ¹ Mansasalita ni rad totoo di Pedro tan Juan nen sinmabi ray papari, say kapitan da ray managguardiay Timplo, tan saray Saduseo.
- ² Makapapasnuk irad saramay duaran apostol lapud pangibabangat tan pangipupulong dad saray totoo ya inmolid bilay si Jesus, et diad ontan, papaneknekan da met ya onolid bilay iray inaatey.
- ³ Kanyan inerel da ra tan inkolung da ni rad prisowan ya anggad kabwasan, ta onlalabi la.
- ⁴ Anggaman ontan, amayamay ed saray akadngel na impupulong da so anisia. Diad sarayan anisia, sakey a liman libo la ray lalaki.

- ⁵ Diad ontombuk ya agew, nantitipon ed Jerusalem iray manoley a Judio, saray mamatakken na baley, tan saray iskriba.
- ⁶ Kaiba ray Anas a Pangulon Pari, si Caifas, si Juan, si Alejandro, tan amin a kabyangay pamilya to may Pangulon Pari.
- ⁷ Pinaalagey da ray apostol ed arap da tan tinepet da, "Panoy impanggawa yod saya? Diad anton pakayari o ngaran so impanggawa yo ya?"
- ⁸ Napnoy Ispiritu Santo ya inmebat si Pedro, "Sikayon manoley tan mamatakken na baley,
- ⁹ no say labay yon tepeten ed sikami natan et say nipaakar ed kamaungan ya agawad sayan lopuy tan no panoy inyabig to,
- ¹⁰ nepeg yo ya amtaen tan amin a totood Israel, a manalalagey yan tood arap yo tan nagnap so inyabig to, lapud pakayari na ngaran nen Jesu-Criston taga Nazaret. Impasak yod krus, balet say Dios pinaoli tod bilay.
- ¹¹ Si Jesus so labay ya ibaga na Masanton Sulat nen inkuan to, 'Say baton impasen yon andikakanaan, sikayo ran karpintiro, nagmaliw lamlamang a sankakanaan a bato.'
- ¹² Diad sikato labat so pakalmoay kilalaban, ta anggapoy arum a ngaran ya inter na Dios ed saray katoowan diad intiron mundo a nepeg tayon kilabanan."
- ¹³ Mankelaw iray kabyangay Sanidrin ed tepel na linawa di Pedro tan Juan. Lalon mankelaw ira nen naamtaan da ya ordinario labat iran totoo, tan anggapoy aral da. Naamtaan dad satan a kabkaiba ray Jesus nen saman.
- ¹⁴ Balet anggapoy niebat da, ta sankanengneng da may toon inmabig a kaiba ran manalalagey di Pedro tan Juan.
- ¹⁵ Kanyan pinapaway da ni ra, insan ira nansisingbatan.
- ¹⁶ "Antoy gawaen tayod sarayan totoo?" tepet da. "Kabat na amin a totood Jerusalem a ginawa ra yan makapakelkelaw a milagro. Ag tayo ya napaandin agawa!

- 17 Balet pian ag la ombuyak yan balita, sebelan ti ran mansalitud anggan siopa na nipaakar ed ngaran nen Jesus.”
- 18 Kanyan impatawag da ra lamet tan ingganggan dan ag la ran balut mansalita o mambang at na nipaakar ed kinen Jesus.
- 19 Balet inmebat ira di Pedro tan Juan, "Sikayo lan diliy manintinsia no dinay maptek ed arap na Dios: say pangonur ed sikayo, o say pangonur ed Dios.
- 20 Ta ag mi nayarian ya ag ibalitay anengneng tan nadngel mi.”
- 21 Lalon sinebelan iray kabyangay Sanidrin, insan da ra imbolus. Anggapoy naalmo ran makasengeg na panusa rad sikara, ta idadayew na amin a totoo so Dios, lapud sayan agawa.
- 22 Masoluk lan apataploy taon to may lakin akagawaay milagro.
- 23 Kablus di Pedro tan Juan, pinmawil iran tampol ed saray kakaiba ra tan imbalita ray imbaga na saray manonan papari tan saray mamatakken na baley.
- 24 Kadngel dad saya, nankakasakey iran nampikasid Dios: "Katawan, sikay amalsay tawen, dalin, dayat, tan amin a logan da!
- 25 Sikay nansalita diad panamegley nen laki min David ya aripen mo nen inkuanto, diad puyan na Ispiritu Santo, 'Akin et agaylay pasnuk da ray Hintil, tan nanggagawa na saray andikakanaan a komplut iray totoo?
- 26 Saray ararid dalin et imparaan day sikaran et dili, tan nantitipon iray manoley a milaban ed Katawan tan say Misias to!’
- 27 Ta nankasakey ed sayan siudad si Herodes, si Poncio Pilato, saray Hintil, tan saray amin a totood Israel a milaban ed masanton Aripen mon si Jesus, say pinilim a Cristo.
- 28 Ginagawa ran amiy nakaukolan a nagawa, onung na inggetar mo la nen saman lapud pakayarim tan linawam.
- 29 Tan natan, Katawan, sasebelan da kami. Tulongan mo kami pa ran aripen mo, pian nipulong min anggapoy takot so salitam.

30 Iyonat moy limam a mamaabig, tan iyabuloy mon nagawa ray milagro tan pakelaw ed ngaran nen Jesus a masanton Aripén mo.”

31 Kasumpal dan nampikasi, ayegyeg may nantitiponan da. Napno ran amin na Ispiritu Santo, tan anggapoy takot dan balut a nampupulong na salitay Dios.

32 Nankakasakey so kanunotan tan liknaan da ray amin a mananisia, tan anggapoy mangipapasen a kien ton bukor so kayaryan to, no ag ingen kien dan amin.

33 Intuloy na saray apostol so manggawa na saray milagro a pamaneknek da ed inkiolid bilay nen Jesus a Katawan. Inter na Dios ed sikaran amin so bindision ton ag nasabsabaan.

34 Anggapod sikaray kinmulang ed pankaukolan, ta saray dalin o abung inlalako na saray akankien

35 tan iniiter dad saray apostol so nanlalakoan da, tan nibunog so kuarta onung ed pankaukolay balang sakey ed sikara.

36 Onyay ginawa nen Jose, sakey a Levitan taga Chipre, tan nginaranan na saray apostol na Bernabe (a say labay ton ibaga, "Managpabiskeg na Linawa").

37 Inlako toy dalin to tan inter tod saray apostol so nanlakoan to.

Gawgawa 5

1 Wala met iray sanasawa ya angilakoy dalin da. Ananias so ngaray laki tan Safira so ngaray bii.

2 Binawasan nen Ananias so kuarter nanlakoan da, tan amta met ya nen asawa to. Kulang sirin so inter dad saray apostol.

3 Kanyan inkuanen Pedro, "Ananias, akin et impaoleyan moy pusom ed Satanas a pantilaen to kad Ispiritu Santo? Akin et binawasan moy kuarter inter mo?

- ⁴ Kasakbayan mon inlakoy dalin kayaryan mo, anto? Kapangilakom, kayaryan mo met imay kuartan nanlakoan mo, anto? Akin et anunotan mo ni yan ginawa? Aliwan say too so tinilaan mo, no ag say Dios!”
- ⁵ Kadngel nen Ananias ed saya, atumba tan inatey. Sinmabiy baleg a takot ed amin ya akadngel ed saya.
- ⁶ Inmalagey iray tubon-balo binalkut day bangkay to, insan da impaway ya impompon.
- ⁷ Kalabas na taloy oras, nitan met lan linmoob imay asawa to, balet ag to amtay agawa.
- ⁸ Tinepet nen Pedro ed sikato, "Ibagam pad siak, saya labat so nanlakoan yoy dalin?" "On," ebat to, "saya labat.”
- ⁹ Inkuanen Pedro, "Akin et nankasakeyan yon sanasawa a suboken so Ispiritu na Katawan? Saray babalolaki ya angipompon ed asawam wadtan la rad puirta. Onsoblay ka met ya awiten dan ipaway!”
- ¹⁰ Kabebekta, atumba tan inatey ed saliyen nen Pedro si Safira. Linmoob ira may babalolaki tan anengneng dan inatey, kanyan inalsa ran impaway so bangkay to, insan da impompon ed abay na asawa to.
- ¹¹ Ataktakot a maung so intiron iglesia tan amin ya akabalitad saya.
- ¹² Amayamay a milagro tan pakelaw so ginagawa da ray apostol, tan naimatunan ira ya na totoo. Nantitipon ed Portiko nen Solomon iray amin a mananisia.
- ¹³ Anggapo ed saray aliwan mananisia so makakpel a miolup ed sikara, anggaman ya agaylay panangidayew na totoo ed saray mananisia.
- ¹⁴ Balet dinmakel lan dinmakel iray bibii tan lalakin mananisia ed Katawan.
- ¹⁵ Lapud gagawaen da ray apostol, saray totoo impaparokul dad saray dalagan tan ikamen iray mansasakit tan inyaakar da rad daladalan, pian saray arum ed sikara et naaninoan labat nen Pedro no onlabas.

- 16 Sinmabiy dakerakel a totoon nanlalapud kaliber-liber iran baley na Jerusalem a sankawit da ray mansasakit tan saray inaaponay dimonyo; tan inmaabig iran amin.
- 17 Say Pangulon Pari tan saray kakaiba to a kabyangan iray Saduseo agaylay pangimon dad saray apostol, kanyan nantotongtong ira no antoy gawaen da.
- 18 Inerel da ray apostol tan impriso da ra.
- 19 Balet diad saman a labi, inlokas na sakey ya anghil so puitay prisowan, pinapaway to ra may apostol tan inkuanto,
- 20 "Laka yod Timplo tan ipulong yod may nipaakar ed sayan balon panagbilay."
- 21 Tinmoluk ira may apostol kanyan diad kabkabwasan, linmoob irad Timplo tan ginapoan day nambang. Samay Pangulon Pari tan saramay kakaiba to tinawag da ray mamatakken a Judio, ta manmiting so intiron Sanidrin. Insan da impatawag ya onarap ed sikara ira may apostol.
- 22 Balet nen sinmabid prisowan iray guardia, anggapo la ra may apostol. Kanyan pinmawil irad Sanidrin tan inkuanda,
- 23 "Nen sinmabi kamid prisowan, asabian min akakaput tan wadman iray guardian akaalagey ed arap na puita. Balet nen nilokasan mi, anggapoy wadman!"
- 24 Mankelaw iray manonan papari tan say kapitan da ray guardia ed Timplo nen nadngel da ya, ta ag da amtay agawad saramay apostol.
- 25 Balet nitan lay sakey a laki ya inkuanto, "Saramay impriso yo et wadman ira natan ed Timplo a mambabangat!"
- 26 Linmad Timplo may kapitan a kaiba to ray sondalo to, tan inawit da ra may apostol. Balet andi-pasootan so impangawit da, ta antakot ira ompan tupaken iray totoo.
- 27 Pinaloob da ra may apostol tan inyarap da rad Sanidrin, tan tinepetan iray Pangulon Pari.

- ²⁸ Inkuanto, "Mapeget mi kayon ingganggan ya ag kayo la mambabangat ed ngaran na sayan too, balet nengneng yoy ginawa yo! Inkayat yod intiron Jerusalem soangat yo, tan ipapakasalahan yod sikami so impatey to."
- ²⁹ Inmebat si Pedro tan saray arum ya apostol, "Nepeg min onurey Dios, aliwan saray totoo.
- ³⁰ Say Dios da ray lalaki tayo so amaolid bilay ed kinen Jesus, kayari yon pinatey diad impangipasak yod sikato ed krus.
- ³¹ Intanduroy Dios ed nikawanan to tan ginawa ton Pangulo tan Manangilaban a mangiter ed saray totoo Israel na pankanawnawa ran mampatauli tan mangibeneg ed saray kasalahan da, pian napirdona ra.
- ³² Natasian mi ra yan agawgawa—sikami tan say Ispiritu Santo ya inter na Dios ed saray mangonur ed sikato."
- ³³ Nen nadngel ya na saray kabyangay Sanidrin, agaylay pasnuk da, kanyan ninunot dan pateyen ira may apostol.
- ³⁴ Balet inmalagey so sakey ed sikara, sakey a Pariseon manngaray Gamaliel, maistroy Ganggan tan gagalangen na totoo. Ingganggan ton papawayen a magano ray apostol,
- ³⁵ insan inkuanto, "Kapararak iran Israelita, nunot yon maung so ngalngali yo lan gawaen ed saraman a totoo
- ³⁶ Ag ni abayag so inletaw nen Teudas, ya angibagbagan sikato et sakey a matalonan too. Sinisia tan tinombuk na apat a lasua a lalaki. Balet nen apatey, abuybuyak ira may totoo to tan naandi met lay olupan da.
- ³⁷ Kasumpal to, linmetaw met si Judas a taga Galilea, nen panaoy panagpalista. Amayamay met iray naayat ton totoo. Balet nen pinatey day Judas, abuybuyak met lamlamang ya amin iray totoo to.
- ³⁸ Kanyan kuankod sikayon ag yo diriwiten ira yan totoo. Paolyan yo ra labat, ta no sayanangat tan kimey da et nanlapud too, naandi met lamlamang.

³⁹ Balet no nanlapud Dios, ag yo ra natalo. Ompan ompaway ni ingen a say Dios so lalabanan yo!" Tinombuk na Sanidrin yan simbawa nen Gamaliel.

⁴⁰ Pinaloob da ra may apostol, impapasiplatan da ra, ingganggan dad sikaran ag la ra mampulong ed ngaran nen Jesus, insan da la ra imbolus.

⁴¹ Maliket iray apostol a tinmaynan ed arap na Sanidrin, lapud impasey Dios a manepeg iran manirap na kababaingan lapud ngaran nen Jesus.

⁴² Inagew-agew, diad Timplo tan diad saray kaabungan, intuloy day nambabangat tan nampupulong na nipaakar ed kinen Jesus, say Cristo.

Gawgawa 6

¹ Ag abayag, nen ondarakel la ray mananisia, saray Judio a Grigo so salita ra et nanriklamo ra sumpad saray Judion nianak lad man. Napapaolyanan ira konoy bibiin balo ed sikara diad inagew-agew a panagbunog na pambilay.

² Kanyan tinawag na labinduan apostol iray amin a mananisia tan inkuanda, "Ag manepeg a paolyanan miy pampulong na salitay Dios, lapud pangaasikaso mid pambunog na pambilay.

³ Kanyan, agagi, mamili kayoy pitoran lalakid saray kakaiba. Pili yo ray bibirbiren a maung a totoo, makabat tan napnoy Ispiritu Santo, ta ipalima lad sikara yan kimey.

⁴ Sikami, balet, ikana mi lay amin ya oras mi ed pampulong tan pampikasi."

⁵ Makaliliket iran amin ed sayan kanunotan da ray apostol, kanyan pinili ray Esteban, sakey a lakin mabiskeg so pananisia to tan napnoy Ispiritu Santo, tan di Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas, tan Nicolas a taga Antioquia, sakey a Hintil a naayat ed Judaismo.

⁶ Inyarp da rad saray apostol; insan impikasi ra na saray apostol, tan intatapew da ray lima ra ed sikara.

⁷ Kinmayat lan kinmayat so salitay Dios, tan diad Jerusalem dinmakel lan dinmakel iray mananisia. Amayamay iray pati paparin anisia.

⁸ Napnoy bindision na Dios tan pakayari si Esteban, tan amayamay iray ginagawa ton milagro tan pakelaw, tan naimatunan ira ya na totoo.

⁹ Balet, sinumlang na pigaran kabyangay sinagoga a tatawagen iray Nablus a Totoo. Wala ray Judio ed sikara a taga Cirene tan Alejandria. Saraya tan saray arum a Judio a taga Cilicia tan Asia et akisangsangan irad kinen Esteban.

¹⁰ Balet ag da nadaeg so kakabatan ya inter na Ispiritu ed kinen Esteban.

¹¹ Kanyan sinogsogan da ray pigaran totoo a mangikuan, "Nadngel mi yan too a mansasalitay maoges sumpad kinen Moises tan say Dios!"

¹² Lapud saya, atanggoyur a nampasnuk ed kinen Esteban iray totoo, saray mamatakken na baley, tan saray iskriba. Nila ray Esteban, inerel da, insan da inyarap ed Sanidrin.

¹³ Imparontal day pigaran tasi a mantilan nipaakar ed sikato. "Sayan too," inkuanda, "et ag ontotondan mansalitay maoges sumpad masanton Timplo tayo tan say Ganggan nen Moises.

¹⁴ Ta nadngel min imbagbaga to a sayan Jesus a taga Nazaret et deralen to yan Timplo, tan salatan ton amin iray kaogaliyan ya impatawir nen Moises ed sikatayo."

¹⁵ Amin ya akayorung ed Sanidrin ninengneng dan maung si Esteban, et anengneng dan singa lupay anghil so lupa to.

Gawgawa 7

¹ Tinepet na Pangulon Pari ed kinen Esteban, "Tua ra ya?"

² Inmebat si Esteban, "Atateng tan agagi, dengel kayod ibagak. Nampanengneng so mapagalang tan makapanyarin Dios ed ama tayan si Abraham nen wala nid Mesopotamia, kasakbayan a manayam ed Haran.

³ Inkuay Dios, 'Taynan moy bansam tan saray kakanayon mo, tan lakad pasen ya ipanengneng kod sika!'

- ⁴ Kanyan tinaynan nen Abraham so dalin da ray Caldeo, insan linman nanayam ed Haran. Kapatey na ama to, say Dios pinaonla tod sayan pasen a panaayaman yo natan.
- ⁵ Ag initday Dios na anggan sankarangan a dalin dia, balet insipan ton magmaliw lamlamang a kayaryan to tan saray kabyangay boleg to. Nen insipan ya na Dios, anggapo niy anak nen Abraham.
- ⁶ Onyay inkuan na Dios, 'Saray kabyangay boleg mo et manayam irad sananey a bansa. Naaripen irad man tan napairad ira ed loob na apat a lasus a taon.
- ⁷ Balet dusaen ko ray totoon mangaripen ed sikara; ontaynan irad saman a bansa, tan mangigalang irad siak diad sayan pasen.'
- ⁸ Insan ingganggay Dios ed kinen Abraham so panagsegat, a tanday impisipanan to. Kanyan sinegat nen Abraham si Isaac nen kumawaloy agew nanlapud inkianak to. Sinegat nen Isaac si Jacob, tan onya met so ginawa nen Jacob ed saray labinduan patriarka.
- ⁹ "Saray anak nen Jacob angimonan day Jose, kanyan inlako ra a paaripen ed Egipto. Balet walad sikatoy Dios,
- ¹⁰ tan tinulongan tod saray irap a pinapalabas to. Binindisionay Dios tan initdan toy kakabatan tan makaroyroyon ogali nen inmarap ed ari na Egipto. Say Ari impagmaliw ton gobirnadador si Jose diad intiron Egipto tan diad abung to.
- ¹¹ Dinmalan gawat ed intiron Egipto tan Canaan, tan agaylay impanirap da ray totoo. Saray lalaki tayo anggapoy naalmo ran nakan.
- ¹² Et nen abalitaan nen Jacob a walay trigo ed Egipto, imbaki to ray anak to ya atateng tayo. Sikato yay onaan ya inyakar dad man.
- ¹³ Nen kumadwan inyakar da, nampabirbir si Jose ed saray agagi to. Naamtaan met na arid Egipto so kipapasey pamilya nen Jose.

- 14 Impatawag nen Jose si ama ton Jacob tan saray kakanayon to; pitomplo tan lima ran amin.
- 15 Linma sirin si Jacob ed Egipto, tan diman la inatey; ontan met a diman inatey iray atateng tayo.
- 16 Saray bangkay da inyakar da rad Sikem tan insorub da rad lobuk a sinaliw nen Abraham ed saray anak nen Hamor.
- 17 "Nen asingger lay panaon na panumpal na Dios ed samay sipan tod kinen Abraham, dakerakel la ray Israelita ed Egipto.
- 18 Sananey lay ari ed saman a panaon, tan ag to kabat si Jose.
- 19 Siniliban ton niluko ray kadalaan tayo. Diad inkaruksa tod sikara, ingganggan ton ibantak da ray anak dan kapangyanak, pian ompatey ira.
- 20 Diad sayan panaon, nianak si Moises, sakey ya ogaw a maababig so nengneng to. Kinomisan dan taloy bulan ed abung na ama to.
- 21 Nen nigaton ed paway na abung, tinagibiy biin anak na ari, tan pinabaleg ton singa anak ton dili.
- 22 Imbangat day Moises ed amin a kakabatan da ray Egipsio, tan nagmaliw a matalonggaring ed salita tan gawa.
- 23 "Nen apataploy taon la nen Moises, anunotan toy ombisidad saray kapara ton Israelita.
- 24 Anengneng toy sakey ed sikaran lalamesey sakey ya Egipsio, kanyan tinulongan to. Lapud labay toy ombawi, pinatey to may Egipsio.
- 25 (Abaloan ton natalusay kapara to ran Israelita ya ilaban iray Dios diad panamegley to, balet ag da atalusan.)
- 26 Nen ontombuk ya agew, anengneng toy duaran Israelita a manlalaban, tan pankakaaroen to ra. 'Kakaaro,' inkuanto, 'akin et manlalaban kayo anta sanagi kayo?'
- 27 Balet intolak na mamapairap ed samay sakey tan inkuanto, 'Siopay angipasen ed sikan manoley tan huis mi?

- 28 Angangko, labay mo ak a pateyen, a singa impamatey mo karoman ed samay Egipsio!’
- 29 Nen nadngel ya nen Moises, tinaynan toy Egipto tan nanayam ed dalin na Madian. Akailalak diman na duara.
- 30 "Kalabas na apataploy taon, pinmayawar ed kinen Moises so sakey ya anghil diad apoy na mandarlang ya abeban kiew. Agawa yad kalawakan diad asingger ed Palandey na Sinai.
- 31 Mankelaw si Moises ed sayan anengneng to, et nen asinggeran ton nengnengen a maung, nadngel toy bosis na Katawan:
- 32 'Siak so Dios na saray lalakim, Dios di Abraham, Isaac tan Jacob.' Manggiwgiw ed takot si Moises, tan ag to natepelay onnengneng.
- 33 Inkuay Katawan, 'Ekal mo ray sandalyam, ta masanton pasen yay kawalaan mo.
- 34 Anengneng koy paniirap da ray totook ed Egipto. Nadngel koy pannangis da, kanyan linmeksab ak a mangilaban ed sikara. Gala, ta ibaki ta kad Egipto!’
- 35 "Impolisay na saray Israelita si Moises nen inkuanda, 'Siopay angipasen ed sikan manoley tan huis mi?' Balet saya met lamlamang a Moises so imbaki na Dios a manoley tan manondon, diad tulong na anghil a pinmayawar ed sikato diad abeban kiew.
- 36 Sikatoy angipangulod impaway na saray Israelita ed Egipto, tan amayamay so ginagawa ton milagro tan pakelaw diad Egipto, diad Dayat ya Ambalanga, tan diad kalawakan ed loob na apataploy taon.
- 37 Sikato ni ya may Moises a nankuan ed saray Israelita, 'Mamiliy Dios na sakey ed sikayo tan gawaen ton propita a singa siak.’
- 38 Diad kalawakan sikatoman imay kaiba ed olup da ray Israelita. Sikatoy wadman a kaiba da ray lalaki tayo tan samay anghil ya akitongtong ed

sikato, diad Palandey na Sinai. Sikatoy angawat ed Dios na saray salitan manangiter na bilay ya iter to rad sikatayo.

39 "Balet ag inonur na saray lalaki tayo, impolisay da, tan labay da lay ompawil ed Egipto.

40 Kanyan inkuandad kinen Aaron, 'Manggawa ka ray diriyos a mangiwanwan ed sikami, ta ag mi amtay agawad saman a Moises ya angipaway ed sikamid Egipto.'

41 Nanggawa ran tuay dios a singa kilaw na baka. Angisaklang iray bagat tan pinistaan da man a gaway lima ran dili.

42 Lapud sayan ginawa ra, imbeneg iray Dios tan pinaolyan to ran mangigalang ed saray bitewen ed tawen, onung na nisulat ed libro da ray propita: 'Totood Israel, aliwan siak so angisaklangan yod saray pinapatey tan imbabagat yon ayayep legan yon walad kalawakan ed loob na apataploy taon.

43 Say tulda nen dios a Moloc so sankaaawit yo, tan say bitewen nen Refan a dios yo: ginawa yo ra yan diriyos yo a pangigalangan yo. Kanyan ibantak ta kayod labas na Babilonia.'

44 "Walad saray lalaki tayo so Tulda na Sipanan diad kalawakan. Ginawa ra yan tulda, onung na imbagay Dios ed kinen Moises tan onung ed pangaligan a nipanengneng ed sikato.

45 Tinawir ya na saray anak da, tan inawit da nen kaiba ray Josue ya angipanguloy pangayaryan dad saray pasen ya impasamsam na Dios ed sikara. Ag diman naalis, anggad panaon nen David.

46 Nanggayagay Dios ed kinen David tan kinerew ton abuloyay Dios a manggaway ayaman a para Dios nen Jacob.

47 Balet si Solomon lay akapangipaalagey.

48 "Anggaman ontan, say Sankatageyan a Dios ag manayam ed saray abung ya impaallagey na too. Onung na inkuay propita,

- ⁴⁹ 'Say tawen so tronok, kuay Katawan, tan say dalin so toonan na saray salik. Anton klasiy abung so ipaalagey yon para siak? Iner a pasen so panayaman ko?
- ⁵⁰ Ag ta siak so nanggawad sarayan amin?'
- ⁵¹ "Agaylay awet na olo yo! Agaylay ag pangoman na puso yo! Agaylay ag yo idengel ed salitay Dios! Kaparpara yo ray lalaki yo: susumlengen yo met a naynay so Ispiritu Santo!
- ⁵² Siopan propita so ag pinapairap na saray lalaki yo? Pinapatey da ray imbabakiy Dios a mangipasakbay ed iyakar diay matonung ya Aripén to, a sikato balet so inyawat tan pinatey yo.
- ⁵³ Sikayoy angawat na ganggay Dios diad lima da ray anghil, balet ag yo met lamlamang sinumpal!"
- ⁵⁴ Nen nadngel na saray kabyangay Sanidrin ira yan balikas nen Esteban manngilet irad petang na olo rad sikato.
- ⁵⁵ Balet si Esteban, a napnoy Ispiritu Santo, tinmangay ed tawen tan anengneng toy maliwliwawan silew na Dios, tan si Jesus a manalalagey ed nikawanay Dios.
- ⁵⁶ Inkuanen Esteban, "Nengneng yo! Sankanengneng koy tawen a linmokas, tan say Anak na Too a manalalagey ed nikawanay Dios!"
- ⁵⁷ Pinepepetan da ray layag da tan naniingal ira, insan ira nambabansag a dinmogpa ed sikato.
- ⁵⁸ Inggayugoy dad paway na siudad, insan da tinutupak. Saray tasi nilalakseb da ray kolibemben a kawes da, tan intitilak dad sakey a lakin tobun-balo a manngaray Saulo.
- ⁵⁹ Leleg dan tutupaken si Esteban, tinmawag ed Katawan tan inkuinto, "Jesus a Katawan, awat moy Ispirituk."
- ⁶⁰ Tinmalimukor tan ineyag toy makmaksil, "Katawan, ag mo pa la ipapakasalahan ed sikara yan ginawa ra!" Kapangibaga tod saya, inatey.

Gawgawa 8

- 1** Inabubonan nen Saulo so impamatey dad kinen Esteban. Diad saman ya agew, ginmapoy impamairap dan maung ed iglisiad Jerusalem. Amin a mananisia, likud ed saray apostol, nikaykayat irad saray luyag na Judea tan Samaria.
- 2** Wala ray pigaran totoo matoor ya angipompon ed bangkay nen Esteban, tan ontan lay impanngis da.
- 3** Si Saulo, balet, ginawa toy anggaay nayaryan to a maneral ed iglesia. Linmoloob ed kaabungan tan ingagayugoy to ray mananisia, bii o laki man, tan impripriso to ra.
- 4** Saramay nikaykayat a mananisia impupulong day salita ed inerman a nila ra.
- 5** Linmay Felipe ed ciudad na Samaria tan impupulong tod may Cristo.
- 6** Nen abalitaan na totoo tan naimatunan da ray ginagawa ton milagro, dinengel dan maung so ibabaga to.
- 7** Ta amayamay iray maoges ya ispiritun pinmapaway ed saray inaaponan dan totoo, tan naniingal iran pinmapaway. Amayamay met iray inmaabig a lopuy tan piley.
- 8** Kanyan awalaay baleg a liket imam a ciudad.
- 9** Walay toon manngaray Simon, ya apakelaw to lan abayag iray Samaritano diad panagsalamangka to. Imbagbaga ton sikato et makapanyari,
- 10** tan panisiaan na amin a klasiy too, manlapud saray sankaabebaan ya anggad saray sankatageyan so kipapasen da. Inkuanda, "Sayan laki so tatawagen a Baleg a Pakayari, say dilin pakayari na Dios."
- 11** Abayag lan panaon ya apakelaw to ra diad panagsalamangka to, kanyan agaylay panderengel dad sikato.

- ¹² Balet nen impupulong nen Felipe so Maung a Balitan nipaakar ed Panariay Dios tan say ngaran nen Jesu-Cristo, anisia ra tan nampapabinyag ira, bii man o laki.
- ¹³ Anisia met a pati si Simon tan kasumpal ton nampabinyag, akilkila ed kinen Felipe. Mankelaw nen naimatunan to ray pakelaw tan milagron nagagawa.
- ¹⁴ Nen saray apostol a walad Jerusalem et nadngelan da ya inawat na saray taga Samaria so salitay Dios, imbaki rad man si Pedro tan si Juan.
- ¹⁵ Kasabi ra, impikasi da ray mananisia pian naawat day Ispiritu Santo,
- ¹⁶ ta ag ni linmeksab ed anggan sakey ed sikara. Abinyagan ira labat ed ngaran nen Jesus a Katawan.
- ¹⁷ Intatapew di Pedro tan Juan iray lima ra ed sikara, tan inaawat na sarayan totoo so Ispiritu Santo.
- ¹⁸ Anengneng nen Simon a saray angitapewan da ray apostol na lima ra et naawat day Ispiritu, kanyan iitdan to ray kuarta di Pedro tan Juan,
- ¹⁹ tan inkuantu, "Iter yo pa met ed siak yan pakayari, pian siopamay pangitapewan ko ray limak et makaawat na Ispiritu Santo."
- ²⁰ Balet inmebat si Pedro, "Naderal ka komun tan say kuartam, ta abaloan mon nasaliw na kuarta so panangaroy Dios!
- ²¹ Anggapoy betang odino kanepegan mod sayan kimey, ta marotak ed arap na Dios so pusom.
- ²² Magbabawi ka sirin tan ibeneg mo yan maoges a pilalek mo, tan mampikasi kad Katawan a pirdonaen to ka.
- ²³ Ta nanenengneng kon agaylay pakakaibeg mo, tan aripen kay kasalanan."
- ²⁴ Inkuanen Simon ed kindi Pedro tan Juan, "Ipikasi yo ak pa sirin ed Katawan, pian anggapod saray imbaga yo so nagawad siak."

- ²⁵ Kasumpal di Pedro tan Juan a nantatasi tan nampupulong na salitay Katawan ed ciudad na Samaria, pinmawil irad Jerusalem. Diad dalan, intuloy dan impupulong ed amayamay a bario na Samaria so Maung a Balita.
- ²⁶ Ingganggan na sakey ya anghil na Katawan ed kinen Felipe, "Mamparaan ka ya onla ed abalaten, diad dalan a manlapud Jerusalem a mamaarap ed Gaza." (Ag la ya natan nikakana a dalan.)
- ²⁷ Linma sirin ed saman a dalan si Felipe. Wala met so sakey ya yunuko a taga Sudan ya ondaralan diman. Sikatoy opisyal a managasikasod amin a kayamanan na Riyna na Sudan. Linmad Jerusalem ya angigalang ed Dios,
- ²⁸ tan ompapawil lad sayan bekta. Manloglogan ed karwahi to, tan babasaen toy libro nen propita Isaias.
- ²⁹ "Laka, ta abet mo man a karwahi," inkuan na Ispiritu Santo ed kinen Felipe.
- ³⁰ Binmatik si Felipe, et nen naamparan to la, arengel ton babasaen na samay akalogan so libro nen propita Isaias. Tinepet to, "Natatalusan mo tay babasaen mo?"
- ³¹ Inmebat imay yunuko, "Panoy pakatalus ko no anggapoy mangipatalus ed siak?" Inimbitaan ton onlogan si Felipe. Linmogan si Felipe tan inmirung ed abay to.
- ³² Sayan parti na Masanton Sulat so babasaen to: "Sikatoy singa karniron iyaakar ed panagpateyan; singa kordiron anggapoy esel ton kakatliay bago; ag ton balut nambalikas na anggan sakey a salita.
- ³³ Nilemlemew da tan ag da initday katonungan. Anggapoy makapangibaga na nipaakar ed saray kabyangay boleg to, ta inerep day bilay tod sayan mundo."
- ³⁴ "Ibagam pad siak," tepet to may yunuko, "nipaakar ed siopa so labay ya ibaga na propita? Nipaakar ed sikaton dili o nipaakar ed sananey a too?"
- ³⁵ Ginapuan nen Felipe so nansalita; manlapud sayan partiy Masanton Sulat, impaliwawa toy Maung a Balitan nipaakar ed kinen Jesus.

³⁶ Diad pambabatik da, asabi ray pasen a kawalaay danum. "Nengneng mo, walay danum!" inkuanto may yunuko. "Anto niy makasbel ed pampabinyag ko?"

³⁸ Pinatonda to may yunuko so karwahi. Linma ran duad danum, tan bininyagan nen Felipe.

³⁹ Kasakbit da, imbatik na Ispirituy Katawan si Felipe. Ag la anengneng na samay yunuko, tan maliket a linma la.

⁴⁰ Si Felipe, balet, naimano ton wala lad Azoto. Manlapud man impupulong toy Maung a Balita ed amin a baley a dinadalan to, anggad sinmabi ed Cesarea.

Gawgawa 9

¹ Si Saulo, balet, itutuloy toy getma ton manaktakot tan mamatey ed saray disipulo na Katawan. Linmad Pangulon Pari,

² tan kinmerew na saray surat a para saray sinagogad Damasco, pian no makalmod man na saray mananombuk ed Dalan et naerel to ra—bibii man o lalaki—tan niakar to rad Jerusalem.

³ Linma lan mamaarap ed Damasco si Saulo. Nen asingger lad siudad, biglan walay silew a nanlapud tawen tan kinmidyam ed kaliber-liber to.

⁴ Apaktak tan nipasobsob ed dalin, insan nadngel toy bosis a nankuan ed sikato, "Saulo, Saulo, akin et papairapen mo ak?"

⁵ "Siopa ka, Katawan?" tepet to. Inmebat imay bosis, "Siak si Jesus a papairapen mo.

⁶ Alagey ka tan loob kad siudad, ta diman nibagay nepeg mon gawaen."

⁷ Tinmonda ray kakaiba nen Saulo tan ag ira akaskasel. Nadngel da met imay bosis, balet anggapoy toon anengneng da.

⁸ Inmalagey si Saulo. Nen inmorikat to ray mata to ag makanengneng, kanyan intabin da ya anggad Damasco.

- ⁹ Taloy agew ya ag makanengneng tan leleg na sarayan agew, ag angan odino inminom.
- ¹⁰ Diad Damasco, walay sakey a disipulon manngaray Ananias. Pinmayawar ed sikatoy Katawan tan inkuan, "Ananias!" "Wadya ak, Katawan," ebat to.
- ¹¹ Intuloy na Katawan ya inkuan, "Lakad kinen Judas a say abung to et walad kalyin tatawagey Maptek, tan tepet mo so sakey a lakin taga Tarso a manngaray Saulo. Mampipikasi ed sayan oras.
- ¹² Diad sakey a payawar, anengneng to kan linmoob ed kawalaan to, tan intapew mo ray limam ed sikato pian makanengneng lamet."
- ¹³ Inmebat si Ananias, "Katawan, amayamay lay akadngelan ko na nipaakar ed sayan too. Agaylay oges konoy ginawa tod saray tootom ed Jerusalem.
- ¹⁴ Walay awit ton pakayarin nanlapud saray manonan papari, tan linma diad Damasco a mangerel ed amin ya ontatawag ed ngaran mo."
- ¹⁵ Balet inkuan na Katawan ed sikato, "Laka la, ta sikatoy pinilik a manlingkur ed siak. Sikatoy mangipaamtay ngaran ko ed saray Hintil, saray arari, tan saray tootod Israel.
- ¹⁶ Ipanengneng kod sikatoy amin a nepeg ton nasagmak a kairapan lapud siak."
- ¹⁷ Linma sirin si Ananias, linmoob ed abung, tan intapew to ray lima tod kinen Saulo. "Agin Saulo," inkuan, "imbaki ak dia na Katawan, say dilin Jesus a nampanengneng ed sikad dalan nen oonla ka dia. Imbaki to ak dia, pian makanengneng ka lamet tan napano kay Ispiritu Santo."
- ¹⁸ Kabebekta walay apagpag a singa ra siksik a nanlapud saray mata to, tan akanengneng lamet. Inmalagey tan nampabinyag.
- ¹⁹ Kasumpal ton angan, pinmawil so gendat a biskeg to. Pigay agew ya akilkilay Saulo ed saray disipulo dimad Damasco.
- ²⁰ Linmoob ed saray sinagoga tan nampupulong a tampol na nipaakar ed kinen Jesus. "Sikatoy Anak na Dios," inkuan.

- ²¹ Mankelaw ya amin iray akarengel ed sikato tan inkuanda, "Aliwa tan sikato ya may mamapairap dimad Jerusalem ed saray ontatawag ed sayan ngaran? Ag ta linma dian mangerel ed sikara, insan to ra iyakar ed saray manonan papari?"
- ²² Balet lalon magmamaliw a makapanyari so pampupulong nen Saulo. Diad abig na panamaneknek to a si Jesus et sikatoy Cristo, ag makaebat iray Judion manaayam ed Damasco.
- ²³ Kalabas na amayamay ya agew, nampapaknaan na saray Judio a pateyen day Saulo,
- ²⁴ balet akabatan to man a getma ra. Labi-agew dan binantayan so puirtay siudad, pian napatey da.
- ²⁵ Balet aminsan a labi, saray disipulo to inlogan dad sakey a tiklis si Saulo, insan diad sakey a bongaw inleksab dad biek na padir.
- ²⁶ Linmad Jerusalem si Saulo. Labay toy miolup ed saray disipulod man, balet ag da panisiaan a sakey lan disipulo, tan antakot ira inged sikato.
- ²⁷ Kanyan inibaan nen Bernabe ya inyakar ed saray apostol. Insalaysay tod sikara so impakanengneng nen Saulo ed Katawan tan say impitongtong na Katawan ed sikato nen walad dalan. Insalaysay to met so sebeg nen Saulo a nampupulong ed Damasco diad ngaran nen Jesus.
- ²⁸ Nagmaliw sirin a kaibiba ray Saulo ed Jerusalem, tan agaylay sebeg ton nampupulong diad ngaray Katawan.
- ²⁹ Akitongtong met ed saray Judion mansasalitay Grigo tan akisangsangan ed sikara, balet labay dan pateyen.
- ³⁰ Nen naamtaan ya na saray agagi, inyakar dad Cesarea, insan da pinapawil ed Tarso.
- ³¹ Kanyan awalaay kareenan so iglesia ed intiron Judea, Galilea tan Samaria; binmiskeg tan binmaleg lapud tulong na Ispiritu Santo, tan nambilay a sigagalang ed Katawan.

- ³² Linmay Pedro ed nandoroman pasen. Aminsang, linman binmisitad saray totooy Dios a walad Lida.
- ³³ Akarumog dimay sakey a lakin paralitiko ya ag la ombabangon a waloy taon. Eneas so ngaran to.
- ³⁴ "Eneas," inkuanen Pedro, "paabigen ka nen Jesu-Cristo. Bangon ka tan sinup moy dokulan mo." Binmangon a tampol si Eneas.
- ³⁵ Anengneng na amin a manaayam ed Lida tan Saron si Eneas kanyan anisia rad Katawan.
- ³⁶ Diad Joep wala met so sakey a biin mananisia a manngaray Tabita. (Diad salitay Grigo say ngaran to Dorcas, ya "sakey ya ulsa" so labay ton ibaga.) Anggapo lay arum a gagawaen to no ag say panggawa toy kamaungan tan panulong tod saray mairap-bilay.
- ³⁷ Diad saraman ya agew nansakit tan inatey. Kasumpal dan nilinisay bangkay to, inyan dad kuarto ed tagey.
- ³⁸ Asingger so Joep ed Lida, kanyan nen nadngelan na saray disipulod Joep a walad Lida si Pedro, angibaki ray duaran totoo tan papaibaga ra, "Mila ka karin tampol ed sikami."
- ³⁹ Akilan tuay Pedro ed sikara. Kasabi to, inyakar dad samay kuarto ed tagey. Saray balon bibiin mannangnangis, minokut day Pedro, tan impapanengneng dad sikato ray kolibemben tan, kawekawes a ginagawa nen Dorcas nen mabilay ni.
- ⁴⁰ Pinapaway nen Pedro ran amin, insan nantalimukor a nampikasi. Inarap to may bangkay, insan inkuanen, "Tabita, bangon ka!" Minmorikat, et nen anengneng toy Pedro, inmirung.
- ⁴¹ Binembenan nen Pedro ray lima to tan inibaan ton inmalagey. Tinawag to natan ira may mananisia tan saray bibiin balo, tan inyarap tod sikaray Dorcas a mabilay la.

⁴² Kinmayat yan agawa ed intiron Joep, kanyan amayamay so anisiad Katawan.

⁴³ Nambayag dimay Pedro ed Joep, tan akipundod kinen Simon a managkurti na katat.

Gawgawa 10

¹ Diad Cesarea walay lakin manngaray Cornelio, sakey a kapitan da ray sondalod Roma a kabyangan iray tatawagen na "Kompanya Italiana."

² Rilihioso yan too tan walay takot to ed Dios; ontan met na intiron pamilya to. Amayamay lay intutulong tod saray Judio, tan naynay a mampikasad Dios.

³ Aminsang ya alas tris ed ngarem, pinmayawar a malinlinew ed sikato so sakey ya anghil na Dios tan inkuanto, "Cornelio!"

⁴ Ninengneng ton maung imay anghil tan agaylay takot ton inmebat, "Antoman?" Inmebat imay anghil, "Binirbir na Dios so panagpikasim tan panagtulong mod kaparam a too, tan anunotan to ka.

⁵ Mangibaki ka natan ed Joep na pigaran totoo a mangawit ed sakey a lakin manngaray Simon a tatawagen met na Pedro.

⁶ Mipupundo ed kinen Simon a managkurtiy katat tan walad gilig na dayat so abung to."

⁷ Kasiput to may anghil, tinawag nen Cornelio so duaran igaganggan to tan sakey a sondalon matoor ed Dios, sakey ed saray managlingkur ed sikato.

⁸ Imbaga tod sikaray agawa, insan to la ra imbakid Joep.

⁹ Kaimbuas, nen asingger lad Joep ra may imbaki nen Cornelio, si Pedro et linmad toktok na abung a mampikasi nen ngalangali la alas dosid kaagewan.

¹⁰ Asabiay eras diman, kanyan labay to lay mangan. Nen ipaparaan day kanen to, walay payawar ed sikato.

¹¹ Anengneng ton linmokas so tawen tan walay onleleksab a singa balbaleg ya oles a mambitbitin so apatiran suyok to.

- ¹² Diad tapew to wadman iray amin a klasiy ayep: saray korung-korung ed dalin tan saray manok ed tagey.
- ¹³ Walay sakey a bosis a nankuan, "Alagey ka, Pedro; mamatey kay kanen mo!"
- ¹⁴ Inmebat si Pedro, "Ag ko nayarian a gawaen itan, Katawan! Ag ko nin balutangan na antokaman a marotak o ag nepeg a kanen onung ed ganggan."
- ¹⁵ Inkuan lamet na bosis, "Ag mo ipapasen a marotak so nilinisay Dios."
- ¹⁶ Amitlo yan agawa tan kasumpal to, nipawil lad tawen imay singa oles.
- ¹⁷ Leleg a nununoten a maung nen Pedro no antoy kabaliksay anengneng ton payawar, sinmabi ra may imbaki nen Cornelio. Arumog day abung ya aanapen da, tan wala ra natan ed puirta.
- ¹⁸ Tinmawag ira tan tinepet da no dimay pampupundoan nen Simon a tatawagen met na Pedro.
- ¹⁹ Momotektekan ni nen Pedro no antoy kabaliksan to may payawar nen inkuay Ispiritu ed sikato, "Wala ray taloran totoo a manaanap ed sika.
- ²⁰ Mamparaan ka tan ekseb ka, tan ag ka manduaruwan mila, ta siak so angibakid sikara."
- ²¹ Inmekseb sirin si Pedro tan inkuantod saramay manaanap, "Siak so aanapen yo. Anto may getma yo?"
- ²² Inmebat ira, "Imbaki kami dia nen Kapitan Cornelio. Maung iman a too, manangigalang ed Dios, tan igagalang na amin a Judio. Imbagad sikato na sakey a masanton anghil a paawit to kad abung to, tan ondengel ed antokaman ya ibagam."
- ²³ Pinatuloy to ra nen Pedro, tan diman ira naogip ed saman a labi. Diad ontombuk ya agew, namparaan tan akilad sikara. Wala met iray pigaran agagin taga Joep ya akila.

- ²⁴ Kalabas na sakey agew, sinmabi rad Cesarea. Manaalagar lay Cornelio ed sikara, ontan met na saray kakanayon tan pinablin kakaaro to ya inimbitaan to.
- ²⁵ Kasabi nen Pedro, inabet nen Cornelio, nandakmomod saliyon nen Pedro tan inggalang to.
- ²⁶ Balet pinaalagey nen Pedro. "Alagey ka," inkuinto, "ta too ak met labat a kaparam."
- ²⁷ Intuloy day nantongtong a dua legeg dan onloloob ed abung. Anengneng nen Pedro ya amayamay dimay totoo.
- ²⁸ Inkuinto, "Kabat yo a sebel ed sakey a Judio so mikaaro odino ombisidad aliwan Judio. Balet impaamtay Dios ed siak ya ag ko ipasen a marotak o ag manepeg a piolupan so anggan siopa.
- ²⁹ Kanyan nen impaawit yo ak, akila ak a tampol. Labay kon nakabatan no akin et impaawit yo ak."
- ³⁰ Inkuanen Cornelio, "Taloy agew lay linmabas. Nen singa onyan oras na alastris ed ngarem, mampipikasi ak ed abung ko. Kabebekta, nanalagey ed arap ko so sakey a lakin masilesileng so kawes to
- ³¹ tan inkuinto, 'Cornelio, dinengel na Dios so panagpikasim tan binirbir toy panagtulong mod kaparam a too.
- ³² Mangibaki kad Joep na mangawit ed sakey a toon manngaray Simon a tatawagan met na Pedro. Mipupundod kinen Simon a managkurtiy katat, a say abung to et walad gilig na dayat.'
- ³³ Impaawit ta kan tampol, tan salamat la ta sinmabi ka. Kanyan wadya kamin amin natan a nantitipon a sankanengneng na Dios tan manaalagar kamin mandengel na antokaman a paibabagad sikay Katawan."
- ³⁴ Insan nampaliwaway Pedro: "Natan ko la atebek ya anggapoy lalabien na Dios.

- ³⁵ Pakaliketay Dios so siopaman a walay takot ed sikato tan manggaway inkatonung, anggan antoy bansa to.
- ³⁶ Saray Israelita so angiteray Dios na salita to. Sikaray angiteran toy Maung a Balita, a mangiter a kareenan diad panamegley nen Jesu-Cristo, a sikatoy Katawan na amin a katoowan!
- ³⁷ Kabat yoy agawad intiron Judea, a ginmapod Galilea, kasumpal na binyag ya impupulong nen Juan.
- ³⁸ Amta yo no panoy impangiter na Dios ed kinen Jesus a taga Nazaret na Ispiritu Santo tan say pakayari. Nililiber ton amiy pasen, nanggagaway kamaungan tan nampapaabig ed saray papairapey dimonyo, ta say Dios walad sikato.
- ³⁹ Tasi kamin amin ed saray ginagawa tod dalin da ray Judio tan diad Jerusalem. Anggaman ontan, pinatey da diad impangipasak dad sikato ed krus.
- ⁴⁰ Balet diad kumatlon agew, say Dios pinaoli tod bilay tan inabuloyan ton nampanengneng.
- ⁴¹ Balet ag nampanengneng ed amin a katoowan no ag ingen diad sikami labat a pinili lay Dios nen saman a tasi to. Akirongo kamid sikato ya angan tan inminom, kasumpal na inkioli tod bilay.
- ⁴² Ingganggan to kamin mampulong ed saray katoowan, tan mamaneke a say Dios et pinili ton sikatoy manintinsia ed saray mabilay tan saray inatey.
- ⁴³ Amin da ray propita nansalita ra nipaakar ed sikato, tan inkuandan siopamay manisiad sikato et napirdona ray kasalanan to diad panamegley na ngaran to nen Jesus.”
- ⁴⁴ Nen mansasalita niy Pedro, linmeksab so Ispiritu Santo ed amin da ray onderengel na salita.
- ⁴⁵ Mankelaw ira may mananisian Judio a kakaiba nen Pedro, ta inter met na Dios ed saray Hintil so panangaron Ispiritu Santo.

⁴⁶ Ta arengel da a saray Hintil et mansasalita ray nandoroman salita tan mangidadayew irad Dios. Kanyan inkuanen Pedro,

⁴⁷ "Singa sikatayo met, inawat na sarayan totoo so Ispiritu Santo. Siopa niy manebel a sikaray binyagan ed danum?"

⁴⁸ Ingganggan to sirin a binyagan irad ngaran nen Jesu-Cristo. Kasumpal to ya, kinerew dan manayam nid may Pedro na pigaran agew.

Gawgawa 11

¹ Abalitaan na saray totoon apostol tan saray agagid Judea ya inawat met na saray Hintil so salitay Dios.

² Nen linmay Pedro ed Jerusalem, tetetelen na saray mapilit a saray Hintil et pasegat met ira.

³ Inkuanda, "Tinmuloy kad abung na saray Hintil tan akirongo ka nid sikara!"

⁴ Kanyan insalaysay nen Pedro ed sikaray amin ya agawa, a pinalapu tod gapo:

⁵ "Nen wala ak ed ciudad na Jope a mampipikasi, akanengneng ak na sakey a payawar. Anengneng kon walay nanlapud tawen ya onleleksab a singa balbaleg ya oles a mambitbitin so apatiran suyok to, tan tinmondad abay ko.

⁶ Kinonineng kon maung tan anengneng kod man iray ayayep ed katakelan, saray ayayep ya amo saray korungkorung ed dalin, tan saray manok ed tagey.

⁷ Insan nadngel koy bosis a nankuan, 'Alagey ka, Pedro; mamatey kay kanen mo!'

⁸ Inkuanko balet, 'Ag ko nayarian a gawaen itan, Katawan! Ag ko nin balut angan na antokaman a marotak o ag nepeg a kanen onung ed ganggan.'

⁹ Nadngel ko lamet ya inkuan na bosis a nanlapud tawen, 'Ag mo ipapasen a marotak so nilinisay Dios.'

¹⁰ Amitlo yan agawa tan kasumpal to, nipawil lad tawen imay singa oles.

- 11 Diad saman a bekta, sinmabid abung a pampupundoan ko ray taloran totoon nanlapud Cesarea a nibaki rad siak.
- 12 Imbagay Ispiritu ya ag ak manduaruwan milad sikara. Akila met ed siak ira yan anemiran agagi tan linma kamin amin ed abung nen Cornelio.
- 13 Imbaga tod sikami so impakanengneng toy sakey ya anghil a manalalagey ed abung to a nankuan, 'Mangibaki kad Jope na mangawit ed sakey a toon manngaray Simon a tatawagen met na Pedro.
- 14 Ibaga tod sika ray salita a kilabanan mo tan say intiron pamilyam.'
- 15 Nen mansasalita ak, linmeksab ed sikaray Ispiritu Santo a singa inleksab tod sikatayo nen saman.
- 16 Anunotan kod satay imbaga na Katawan, 'Nambinyag si Juan ed danum, balet nabinyagan kayod Ispiritu Santo.'
- 17 Malinlinew sirin ya initdan met na Dios ira man a Hintil na panangaron inter tod sikatayo nen anisia tayod Katawan a Jesu-Cristo. Siopa ak a manebel ed Dios?"
- 18 Nen nadngel da ya, intonda ray pantetetel da tan indayew day Dios. "No ontan sirin," inkuanda, "initday Dios met iray Hintil na pankanawnawan magbabawi ed saray kasalanan da, pian nagamuran day bilay!"
- 19 Nikaykayat iray mananisia lapud pamapairap dad sikara, a ginmapo nen pinatey day Esteban. Wala ray akasabin anggad Fenicia, Chipre, tan Antiokia, tan impupulong day salitay Dios ed saray Judio labat.
- 20 Balet wala ray pigaran mananisian taga Chipre tan Cirene ya akasabid Antiokia tan impupulong day Maung a Balitan nipaakar ed Katawan a Jesus ed anggan saray Hintil.
- 21 Walad sikaray pakayari na Katawan, kanyan amayamay so totoon anisia tan pinmawil ed Katawan.
- 22 Abalitaan ya na iglisiad Jerusalem, kanyan imbaki rad Antiokia si Bernabe.

²³ Nen sinmabid man tan anengneng toy pamibindision na Dios ed sikara makaliliket, tan binilin to ran amin a mansiansia ran matoor tan matwa ed Katawan diad intiron puso ra.

²⁴ Sayay Bernabe maung a too, napnoy Ispiritu Santo tan mabiskeg so pananisia to. Kanyan amayamay a totooy niasingger ed Katawan.

²⁵ Linmay Bernabe ed Tarso, ta anapen toy Saulo.

²⁶ Nen nalmo to, intagar tod Antiokia. Sakey taon iran duad man ya akitipon ed iglisia tan nambabangat ed amayamay a totoo. Diad Antiokia, ononan atawag na Cristiano iray disipulo.

²⁷ Diad saman met a panaon, wala ray propitan nanlapud Jerusalem a linmad Antiokia.

²⁸ Inmalagey so sakey ed sikaran manngaray Agabo ta, diad pakayariy Ispiritu, impasakbay ton onsabiy baleg a gawat ed intiron mundo. (Tinmua yan propisiya to nen si Claudio so Impirador.)

²⁹ Nampapaknaan da ray disipulo a mangiter iran amiy tulong ed saray agagin manaayam ed Judea, onung ed nayarian ya iter na balang sakey.

³⁰ Ginawa ra ya sirin, kanyan impawit dad kindi Saulo tan Bernabe so kuarta ya iter dad saray mamatakken na iglisiad Judea a pinagkatulong da.

Gawgawa 12

¹ Diad saman a panaon, ginapoan nen Ari Herodes a pairapen iray pigaran kabyangay iglisia.

² Impapatey to na ispada si Santiago ya agi nen Juan.

³ Nen anengneng ton labalabay na saray Judio yan ginawa to, insoblay ton impaerel si Pedro. (Agawa ya nen Pistay Tinapay ya Anggapoy Libadura.)

⁴ Kapangerel dad kinen Pedro, impriso da tan impabantayan dad apatiran grupoy sondalo a saneepat. Walad kanunotan nen Herodes ya iparontal toy Pedro ed saray totoo diad kayariy pista.

- ⁵ Kanyan nanayam ed prisowan si Pedro. Legan tod man, saray kabyangay iglisia masimsimoon dan impikasad Dios.
- ⁶ Sakey a labi, nanaogip si Pedro ed pegley na duaran guardia. Binalur day duaran golunggolung, tan wala ni ray guardian mambabantay ed puirtay prisowan. Diad ontombuk a kabwasan, sikato lay pangiparontal nen Herodes ed kinen Pedro ed saray ombaley.
- ⁷ Kabebekta walay manalalagey ya anghil, tan walay silew a nanliwawad loob na prisowan. Samay anghil niyegyeg tod takeb si Pedro pian naliing, tan inkuento, "Bangon ka! Aporam!" Apaktak a tampol ira may golunggolung ya impamalur dad saray lima nen Pedro.
- ⁸ Insan inkuento may anghil, "Eletan moy balkes mo, tan isolung mo ray sandalyam." Ginawa to ya nen Pedro, tan inkuento lamet imay anghil, "Mankawes ka, tan mila kad siak."
- ⁹ Akilay Pedro sirin ed samay anghil, tan pinmaway iran dua. Balet ag amta nen Pedro no tuay gagawaen to may anghil, ta abaloan ton makakanengneng na sakey a payawar.
- ¹⁰ Nilabasan day onaan a panagguardiaan tan say kumadwa. Kasabi rad puirtan balatyang a lolooban ed siudad, linmokas a bukor, tan pinmaway ira. Nen manaakar irad sakey a kalyi, biglan tinmaynan imay anghil.
- ¹¹ Atalusan nen Pedro so agawad sikato tan inkuento, "Amtak la natan a tua manayan angibakiy Katawan na anghil to, tan inyagel to ak ed lima nen Herodes tan diad saray iilaloan da ray Judio a gawaen ed siak."
- ¹² Nen atebek toy kipapasen to, linmad abung nen Maria ya ina nen Juan a tatawagen met na Marcos. Amayamay a totooy nantitipon diman a mampikasi.
- ¹³ Tinmoktok ed puirta si Pedro. Linmay sakey a biin aripen a manngaray Roda, ta nengnengen to no siopay ontotoktok.
- ¹⁴ Abirbir toy bosis nen Pedro tan, diad liket to, ag to la alokasay puirta, ta binmatik a pinmawil tan imbaga ton si Pedro so walad paway.

- 15 "Ambagel ke!" kuandang sikato. Balet impasoot ton wadman a tuay Pedro kanyan inkuanda, "Ompan say anghil to tan!"
- 16 Si Pedro, balet, intuloy toy pantotoktok to. Nen nilokasan da tan anengneng da, ontan lay pankelaw la.
- 17 Balet si Pedro sininyasan to ran mandeen, insan to tinongtong ed sikara no panoy impangipaway na Katawan ed sikato diad prisowan. "Ibalita yo yad kinen Santiago tan saray arum ya agagi," inkuanto. Inmalis lad satan, tan linmad arum a pasen.
- 18 Diad kaimbwasan, agolon maung iray guardia, ta ag da amta no anto kasiy agawad kinen Pedro.
- 19 Impaanap nen Herodes si Pedro, et nen ag da naalmo, tinepetan to ra may guardia, insan to ra impapatey. Kasumpal to ya, si Herodes a walad Judea linmad Cesarea, tan nanayam diman.
- 20 Agaylay pasnuk nen Herodes ed saray taga Tiro tan Sidon, kanyan nampapaknaan day onlad sikato. Inmasingger ni rad kinen Blasto ya inkargadoy palasio, pian naibaan to ran miariglo ed kinen Herodes, ta say pambibilay da et manlalapud dalin a nasasakopan to.
- 21 Diad niganan agew, nansolung si Herodes na kawes na ari, inmirung ed trono, tan nansalidad sikara.
- 22 Iningal na totoo, "Bosis na sakey a dios, aliwan too!"
- 23 Diad saman a bekta, kinabil na sakey ya anghil na Dios si Herodes lapud ag to pinagalangan so Dios. Binigis day laman to, insan inatey.
- 24 Ag tinmondan kinmayat so salitay Dios, tan mandakel lan mandakel iray manisia.
- 25 Nen asumpal di Bernabe tan Saulo lay kimey da, pinmawil la ran nanlapud Jerusalem. Intagar day Juan a tatawagen met na Marcos.

Gawgawa 13

- ¹ Wala ray propita tan mamaistro ed iglisiay Antiokia, a singa di Bernabe, Simeon ya apangaranay Negro, Lucio a taga Cirene, Manaen a kaogawan nen Herodes a gobirnador, tan Saulo.
- ² Nen peles dan manlilingkur ed Katawan tan manaayuno, inkuay Ispiritu Santo ed sikara, "Ibiig yon para siak ira di Bernabe tan Saulo, ta gawaen day kimey ya anawagan kod sikara."
- ³ Nanayuno tan nampikasi ra, intatapew da ray lima ra ed saramay duara, insan da ra pinasiput.
- ⁴ Kanyan si Bernabe tan si Saulo, a sikaray imbaki na Ispiritu Santo, linma rad Seleucia, insan ira binmaliw a linmad isla na Chipre.
- ⁵ Nen sinmabi ran Salamina, impupulong day salitay Dios ed saray sinagoga na Judio. Kaiba ran katulungan da si Juan a tatawagen met na Marcos.
- ⁶ Niliber day intiron isla ya anggad Pafos. Nabet dad may sakey a Judion salamangkiro ya ipapasen toy laman ton dili a propita, tan Bar-Jesus so ngaran to.
- ⁷ Si Bar-Jesus kaaro na gobirnador ed saman a lugar a si Sergio Paulo, sakey a lakin maotek. Impatawag nen Sergio Paulo si Bernabe tan si Saulo, ta labay ton dengelen so salitay Dios.
- ⁸ Balet sikaray sinumlang na sakey a salamangkiron Elimas so ngaran to (sikato yay ngaran tod salitay Grigo), ta labay ton iyarawid pananisia may gobirnador.
- ⁹ Napnoy Ispiritu Santo si Saulo, a tatawagen met na Pablo. Ninengneng ton maung si Elimas,
- ¹⁰ tan inkuanto, "Sika ya anak na Diablo! Kalaban moy amin a kamaungan, tan napno kay amin a panamalingo tan kaogsan! Akin et pipikeweten mo ray katwaan a nipaakar ed Katawan?
- ¹¹ Natan, sikay duasen to. Nabulag ka, tan mabayag na daiset so ag mo pakanengneng ed liwaway agew!" Aliknan tampol nen Elimas a singa walay

sinmakub ya andeket a kelpa ed saray mata to, kanyan kumarapas a mananap na mangitabin ed sikato.

12 Anisia may gobirnadador nen naimatonan to yan agawa, tan mankelaw a maung edangat a nipaakar ed Katawan.

13 Manlapud Pafos, binmaliw ira di Pablo tan saray kakaiba to, tan sinmabi rad Perge na Pamfilia. Balet sinmian ed sikaray Juan a tatawagen met na Marcos tan pinmawil lad Jerusalem.

14 Manlapud Perge linma rad Antiokia na Pisidia. Nen Agew na Panagpainawa, linmoob irad sinagoga tan inmirung ira.

15 Kasumpal na impangibasay pigaran parti na Libroy Ganggan tan saray sulat da ray propita, impaibagad sikara na saray opisyal na sinagoga: "Agagi, no walay labay yon isimbawa ed saray totoo, mansalita kayo!"

16 Kanyan inmalagey si Pablo tan sininyasan ton mandeen iray totoo. Inkuantod satan: "Kaparak iran Israelita tan sikayon mangigagalang ed Dios, dengel kayo!"

17 Say Dios na bansay Israel pinili to ray lalaki tayo tan ginawa to ran matalonggaring a totoo nen manaayam irad Egipto. Impaway to rad man diad panamegley na baleg a pakayari to,

18 tan inanosan to rad kalawakan ya apataploy taon.

19 Kasumpal ton dineral so pitoran bansa ed dalin na Canaan, inter to ra yan dalin ed saray totoo to

20 ed loob na ngalngalin apat a lasus tan limay taon. "Kasumpal to ya, initdan to ra na amayamay a huis, anggad panaon nen Samuel a propita.

21 Nen kinmerew iray ari, initdan na Dios iray sakey a lakin nanlapud boleg nen Benjamin—si Saul ya anak nen Kis. Nanoley si Ari Saul ed loob na apataploy taon.

22 Nen inekal lay Dios si Saul, inter ton manarid sikara si David. Onyay imbagay Dios nipaakar ed sikato: 'Nalmok a si David ya anak nen Jesse so

toon pakaliliketan ko, sakey a toon sipaparaan a manumpal na amin a linawak.'

23 Say Dios, onung ed insipan to, inter ton Manangilaban na saray totood Israel si Jesus a kabyangay boleg nen David.

24 Kasakbayay impangigapo nen Jesus na kimey to, impupulong nen Juan ed intiron Israel a mampatauli rad saray kasalanan da tan mampabinyag ira.

25 Nen magano lan nasumpal so kimey nen Juan, imbaga tod saray totoo, 'Antoy abaloan yod siak? Aliwan siak so Cristo, balet sikatoy onsabin onsalat ed siak tan ag ak manepeg ya anggan mangekal na sandalya to.'

26 "Agagik iran kabyangay boleg nen Abraham tan sikayo ran mangigagalang ed Dios: sikatayoy angiteran na Dios na sayan balita a nipaakar ed kilalaban!

27 Ag abirbir na saray manaayam ed Jerusalem tan saray manoley da a sikatoy Manangilaban. Ag da met atalusan iray salita na saray propita, a babasaen dan kapag Agew na Panagpainawa. Balet pinatwa ray imbabaga na saray propita nen sinintinsiaan dan nadusa si Jesus.

28 Anggaman ya anggapoy naalmo ran katonungan a panintinsiay patey ed kinen Jesus, kinerew dad kinen Pilato a papatey to.

29 Nen kasumpal dan ginagaway ibabagay Masanton Sulat nipaakar ed sikato, inyepas dad krus tan impompon da.

30 Balet say Dios pinaoli tod bilay,

31 tan pigay agew a nampanengneng ed saray akilad sikato a manlapud Galilea ya anggad Jerusalem. Sikara natay mantatasid sikato ed saray totood Israel.

32 Wadya kami natan a mangipulong ed sikayoy Maung a Balita: say insipay Dios ed saray lalaki tayo

33 sinumpal tod sikatayon anak da, nen pinaoli tod bilay si Jesus. Onung na ibabagay kumadwan Salmo: 'Sikay Anak ko; manlapud sayan agew, siak so Amam.'

- ³⁴ Nipaakar ed impamaoli tod bilay ed sikato, pian ag to dalaney kaboboluk, onyay inkuan na Dios: 'Iter kod sikay masanto tan andisaew iran bindision ya insipan kod kinen David.'
- ³⁵ Inkuan met ed sakey a pasen na Masanton Sulat, 'Ag mo iyabuloy a naboluk so masanton aripen mo.'
- ³⁶ Kasumpal a ginawa nen David ed legay impambilay to so linaway Dios, inatey tan nipompon a kaabay to ray lalaki to. Dinalan to met sirin so kaboboluk.
- ³⁷ Balet samay pinaolid bilay na Dios ag to dinalan so kaboboluk.
- ³⁸ Nepeg yon kabaten, agagik ira, a nipupulong ed sikayoy pakapirdonay kasalanan, diad panamegley nen Jesus.
- ³⁹ Nepeg yo met a kabaten a napaandiy amin a kasalanan na siopaman a manisiad sikato; ag ya nagawaan na Ganggan nen Moises.
- ⁴⁰ Manalwar kayo sirin, pian ag nagawad sikayoy inkuan na saray propita, inkuan na saray propita,
- ⁴¹ 'Nengneng yo, sikayon mabalaw! Onkelaw tan ompatey kayo! Ta say kimey a gagawaen kod panaon yo et ag yon balut napanisiaan, anggan walay mangipaliwawad sikayo!'"
- ⁴² Nen ompapaway la ra di Pablo tan Bernabe ed sinagoga, saray totoo kinerew dad sikara a mansalita ra lamet no ontombuk ya Agew na Panagpainawa nipaakar ed sarayan bengatla.
- ⁴³ Kasumpal na impantitipon dad sinagoga, tinmombuk ed kindi Pablo tan Bernabe iray amayamay a Judio tan saray Hintil a naayat ed Judaismo. Nansalita ray apostol ed sikara tan sinimbawa da ran ag ira ontotonda a mambilay onung ed baleg a panangaroy Dios ed sikara.
- ⁴⁴ Nen ontombuk ya Agew na Panagpainawa, amin lawarin ombaley nantitipon iran ondengel ed salitay Katawan.

⁴⁵ Balet ontan lay pangimon da ray Judio nen anengneng dan amayamay so totoo, kanyan sinasangsang day ibabaga nen Pablo tan pinapaoges da ni.

⁴⁶ Balet lalon tinmepel so linawa di Pablo tan Bernabe a nampulong. Inkuanda, "Nepeg a sikayoy onaan a pangipulongay salitay Dios. Balet lapud ag yo awaten, tan sisintinsiaan yoy sikayon dili ya ag kayo manepag a makagamur na bilay ya andi-anggaan, taynan mi kayo tan onla kami lad saray Hintil.

⁴⁷ Ta onyay ingganggan na Katawan ed sikami: 'Impasen ta kan singa silew da ray Hintil, pian niyakar moy kilalaban ed intiron mundo.'"

⁴⁸ Nen nadngelan ya na saray Hintil, makaliliket ira tan indayew day salita na Katawan; tan anisia ray totoon apilin makagamur na bilay ya andi-anggaan.

⁴⁹ Kanyan kinmayat so salitay Katawan ed saman a pasen.

⁵⁰ Balet saray Judio sinogsogan dan mamairap ed kindi Pablo tan Bernabe iray matalonan bibii a mangigagalang ed Dios tan saray matalonggaring a lalakid saman a ciudad, kanyan pinataynan da rad man.

⁵¹ Saramay duara impagpag day dabuk ed sali ra a pantasin sumlang ed saray totood saman a pasen, insan ira linmad Iconio.

⁵² Saramay mananisia balet ed Antiokia agaylay liket da tan napno ray Ispiritu Santo.

Gawgawa 14

¹ Ontan met so agawad Iconio: linmoob ira di Pablo tan Bernabe ed sinagoga da ray Judio. Diad ontan lan impansalita ra, amayamay iray Judio tan Hintil ya anisia.

² Balet saray aliwan mananisian Judio sinogsogsogan da ray Hintil tan tinatangoyur da ran mamosul ed saray agagi.

³ Abagay ira may apostol diman, tan makpel so linawa ran nampupulong na nipaakar ed Katawan. Pinaneknekan na Katawan a tuay impupulong dan

nipaakar ed baleg a panangaro to, diad panamegley na impangiter tod sikaray pakayarin manggawa na saray milagro tan pakelaw.

⁴ Naapag iray totoon walad ciudad: wala ray pipilaan da ray Judio, tan wala ray pipilaan da ray apostol.

⁵ Nampapaknaan na saray Hintil tan saray Judio, pati saray pangulo ra, a kabilen tan tupaken da ray apostol.

⁶ Nen naamtaan ya na saray apostol, linma rad Listra tan Derbe, saray ciudad na Licaonia, tan saray kaliber-liber a pasen.

⁷ Diman da impupulong so Maung a Balita.

⁸ Diad Listra, walay sakey a lakin ag to ni asaliy inmakar, ta lopuy lan nanlapud inkianak to.

⁹ Manyodyorung ya ondedengel ed pampupulong nen Pablo. Ninengneng ton maung imay lopuy, et nen anengneng ton walay pananisia ton onabig,

¹⁰ inkuantod maksil a bosis, "Alagey kay maptek!" Linmukso may laki tan ginapoan toy nanakar-akar.

¹¹ Nen anengneng na saray ombaley so ginawa nen Pablo, ineeyag-eyag dad dilin salita ra ed Licaonia, "Nagmaliw a singa too ray diriyo, tan linmeksab irad sikatayo!"

¹² Tinawag day Zeus si Bernabe, tan Hermes si Pablo, lapud sikatoy managsalita.

¹³ Diad kapaway ed ciudad so kawalaay timplo nen dios a Zeus. Say pari to tan saray totoo angawit irad puirtay ciudad na saray bakan kalakyan tan dinedeyeng a rosas, ta labay day mangibagat ed saramay duaran apostol.

¹⁴ Nen naamtaan ya nen Bernabe tan Pablo, ginabyas da ray kawes da tan batik iran linmad pegley na totoo. Iningal da,

¹⁵ "Sikayon totoo, akin et gagawaen yo ya? Tootoo kami met a kapara yo! Impupulong mid sikayoy Maung a Balita, pian nalingwanan yo la ra yan andi-

kakanaan a bengatla tan ondago ki lad mabilay a Dios ya amalsay tawen, dalin, tan dayat, tan amin a logan da ra ya.

16 Nen saman, pinaolyan na Dios a manggaway labalabay da iray amin a totoo.

17 Balet ag tinmondan mangiter na pakabirbiran yod sikato, diad panamegley na kamaungan a gagawaen to. Iitdan to kayoy oran a manlalapud tawen tan maung a panagani ed niganan panaon to. Iitdan to kayoy nakan, tan papanoen toy likey iray puso yo.”

18 Anggan wala ra yan balikas da ray apostol ngalngalin ag da apatonda ray totoon mangiter na bagat ed sikara.

19 Wala ray Judion sinmabid man a nanlapud Antiokia tan Iconio. Atanggoyur da ray totoo a pilaan da ra, kanyan tinutupak day Pablo, insan da inggayugoy ed paway na baley, ta abaloan dan inatey la.

20 Balet nen minokut na saray mananisia, inmalagey tan linmoob ed ciudad. Kaimbuas, linmad Derbe si Pablo tan si Bernabe.

21 Impupulong di Pablo tan Bernabe so Maung a Balita ed Derbe tan amayamay so atanggoyur dan mandisipulo. Pinmawil irad Listra, Iconio, tan diad Antiokia na Pisidia.

22 Pinabiskeg day linawa na saray disipulo, tan binilin da a mansiansia ran matoor ed pananisia. Inkuanda met ed sikara, "Dakel iray nepeg tin palabasen ya irirap diad iloob tayod Panariay Dios.”

23 Diad balang iglisian nila ra, nampili ray mamatakken ya onsalat ed sikara a mangasikaso. Kasumpal dan mampikasi tan manayuno, ipia da rad Katawan ya anisiaan da.

24 Kayari ran niliber so Pisidia, linma rad Pamfilia.

25 Impupulong dad Perge so salitay Dios, insan ira linmeksab ed Atalia.

²⁶ Binmaliw iran pinmawil ed Antiokia, say pasen ya angimatakan ed sikara ed panangasikasoy Dios lapud panangasi to, para sayan kimey ya asumpal da lan ginawa.

²⁷ Kasabi rad man, tinipon da ray kabyangay iglisia, tan tinongtong dad sikaray amin a ginagaway Dios diad panamegley da, tan no panoy impangilokas toy dalan pian makapanisia ray Hintil.

²⁸ Abayag irad man a nanayam a kaiba da ray mananisia.

Gawgawa 15

¹ Wala ray pigaran totoon nanlapud Judea a sinmabid Antiokia, tan imbabangat dad saray agagi, "Ag kayo nilaban no ag kayo natandaay segat, onung na ibabagay Ganggan nen Moises."

² Sinumlang ya nen Pablo tan Bernabe tan pinmetang so impansasangsangan da. Kanyan nampapaknaan da ya ibaki ed Jerusalem ira di Pablo tan Bernabe tan saray arum ya agagin taga Antiokia, ta itepet da yan gotgotan ed saray apostol tan saray mamatakken diman.

³ Sikaray imbaki sirin na iglisia. Dinmalan irad Fenicia tan Samaria, tan imbabalita rad man no panoy inyasingger na saray Hintil ed Dios. Agaylay liket da ray agagi nen nadngel da ya.

⁴ Kasabi rad Jerusalem, maliket iran inawat na iglisia, saray apostol, tan saray mamatakken, tan imbabaga rad sikara so amin a ginagaway Dios diad panamegley da.

⁵ Balet wala ray pigaran mananisia a kabyangan na saray Pariseo ya inmalagey tan inkuanda, "Nakaukolan a tandaay segat iray Hintil a mananisia, tan bilinen ira ya onuren day Ganggan nen Moises."

⁶ Nantitipon iray apostol tan saray mamatakken, ta aralen da yan gotgotan.

⁷ Kayariy andokey a sangsangan, inmalagey si Pedro tan inkuanto, "Agagik ira, kabat yo a diad simpuk tayo, say Dios pinili to ak nen saman a

mampulong ed saray Hintil na Maung a Balita, pian narengel da tan manisia ra.

8 Say Dios, a makaamtay walad pusoy balang sakey, impanengneng toy maung a linawa tod saray Hintil diad impangiter tod sikara na Ispiritu Santo, a singa impangiter tod sikatayo.

9 Namparay pangipapasen na Dios ed sikara tan sikatayo. Nilinisan to ray puso ra lapud anisia ra.

10 No ontan sirin, akin et labay yon subokey Dios diad pamapasakbat yod saray disipulo na ambelat a sasakbaten ya ag ayarian na saray atateng tayo, ni anggan sikatayo?

11 Manisia tayo a nilaban itayo a singa inkilaban da, lapud baleg a panangaro nen Jesus a Katawan.”

12 Dinmeen iray amin a totood man. Insan da ra dinengel di Bernabe tan Pablo ya angisalaysay na saray milagro tan pakelaw a ginagaway Dios ed saray Hintil, diad panamegley da.

13 Kasumpal da, sinmoblay a nansalita si Santiago. Inkuanto, "Agagi, dengel yo ak pa.

14 Kayadyari ton insalaysay nen Simon so inmonan impanawag na Dios ed saray pigaran Hintil, pian magmaliw met iran totoo to.

15 Nankakasakey iray propita ed saya. Onung na ibabagay Masanton Sulat,

16 'Kasumpal to ya, ompawil ak, kuay Katawan tan ipaalagey ko lamet so nanarian nen David. Pasimbaloen kon ipaalagey iray deral-deral to tan pabiskegen ko lamet.

17 Et diad onya ondagod siak ya amin iray katoowan, amin da ray Hintil a tinawag kon kayaryanen.

18 Sikato yay imbagay Katawan, ya angipaamta ed saraya nen saman nin panaon.’

19 "Say kuantu, ag tayo komun gunigonen iray Hintil ya ondagod Dios.

- ²⁰ Sulaten ti ra ingen tan ibaga tayon ag ira mangan na antokaman ya imbagat ed saray diriyos; ag ira manggaway inmoralidad; ag ira mangan na ayep a tinikel, tan say dala.
- ²¹ Ta abayag lan panaon so pangibabasay Ganggan nen Moises ed saray sinagoga kapag Agew na Panagpainaawa, tan nipupulong ed amin a baley so salita to.”
- ²² Kanyan nampapaknaan na saray apostol, saray mamatakken, tan say intiron iglisia a mamili ray pigaran totoo ya ibakid Antiokia, a kaiba ra di Pablo tan Bernabe. Saray imbaki ra sikara di Judas a tatawagey Barsabas tan si Silas, duaran lalaki a gagalangen na saray agagi.
- ²³ Impawit dad sikaray sulat ya onyay karga to: "Sikami ran apostol tan mamatakken igagalang mi kayon agagi min nianak a Hintil a walad Antiokia, Siria, tan Cilicia.
- ²⁴ Abalitaan min wala ray totoon nanlapud sikami a linmad tan a nanggogoloy kaisipan yo lapud saray imbabaga ra. Balet nepeg yon kabaten ya ag mi ra ingganggan.
- ²⁵ Kanyan nankakasakey kamin mangibakid tan na saray pinili min agagi a mangilaman ed sikami. Kaiba da ray pinabli tayon kaaro a di Bernabe tan Pablo,
- ²⁶ ya ipoposta ray bilay da lapud panlilingkur dad Katawan tayon Jesu-Cristo.
- ²⁷ Imbaki mid tay Judas tan si Silas sirin a mangipaliwawad sikayo no antoy ibabaga to yan sulat.
- ²⁸ Ta impuyan na Ispiritu Santo ed sikami ya ag mi ki la pansakbatey arum ni ran sasakbaten, likud ed sarayan onggenden a nepeg yon tombuken:
- ²⁹ ag kayo mangakay antokaman ya imbagat ed saray diriyos; ag kayo mangakay dala tan ayayep a tinikel; tan ag kayo manggagaway inmoralidad. Arawian yo ra ya et maung so pansumpalan yo. Mampatanir kami la.”

30 Linma lad Antiokia sirin ira may imbaki. Kasabi rad man, tinipon da ray amin a mananisia, tan inter da may sulat.

31 Nen abasa ra, akaliket ira lapud simbawan nadngel da.

32 Si Judas tan si Silas, a propita met ira, abayag iran nansalita tan angiter yad saray agagi na tepel na linawa tan biskeg na pananisia.

33 Nanayam irad may pigaran agew, insan la ra pinasiput na saray agagi, kasumpal dan imbalikas so pilalek da a maung komuy pambiahi ra. Kanyan pinmawil la rad saramay angibakid sikara.

35 Nanayam iran agano di Pablo tan Bernabe ed Antiokia. Sikara tan saray amayamay ya agagi nambabangat tan nampupulong ira na salitay Katawan.

36 Kayariy pigaran agew, inkuanen Pablo ed kinen Bernabe, "Pawilen ta a bisitaen iray agagi ed amin a pasen a nampupulongan tay salitay Katawan. Nengnengen ta no anto kasiy kipapasen da."

37 Labay nen Bernabe a pilaen si Juan a tatawagen met na Marcos,

38 balet ninunot nen Pablo ya ag manepag ya awiten da, lapud ag akila ya anggad sampul na kimey da, no ag ingen sinmian ed sikara diad Pamfilia.

39 Ampetang so impansangsangan da, kanyan nansian iran dua. Intagar nen Bernabe si Marcos tan binmaliw iran linmad Chipre.

40 Pinili nen Pablo si Silas tan linma la ra, kasumpal a saray agagi et inmatalek da rad panangasikasoy Katawan.

41 Linmay Pablo ed nandoroman pasen ed Siria tan Cilicia, tan pinabiskeg to ray kabyangay iglisia.

Gawgawa 16

1 Linma met si Pablo ed Derbe tan Listra. Walad may sakey a disipulon manngaray Timoteo; mananisian Judio so ina to, tan Grigo so ama to.

2 Maung so ibabaga ray agagid Listra tan Iconio nipaakar ed kinen Timoteo.

- ³ Labay nen Pablo a kaibay Timoteo, kanyan sinegat to, lapud kabat na amin a Judio ed saman a ciudad a Grigo so ama to.
- ⁴ Inerman a laen dan baley, inyawat dad saray agagi ira may susumpalen a nampapaknaan da ray apostol tan saray mamatakken ed Jerusalem, tan binilin da met iran onuren da ra yan susumpalen.
- ⁵ Kanyan binmiskeg so pananisia da ray amin a kabyangan na saray iglisia, tan inagew-agew a dinmakel so bilang da.
- ⁶ Nambiahi ra di Pablo, Silas, tan Timoteo ed pasen a nasasakopan na Frigia tan Galacia, lapud sinebelan ira na Ispiritu Santo a mampulong irad Asia.
- ⁷ Nen asabi ray sampul na Misia, labay da komuy onloob ed Bitinia. Balet ag ira inabuloyay Ispiritu nen Jesus.
- ⁸ Kanyan nilabsanan day Misia, tan linma rad Troas.
- ⁹ Diad labi, walay pinmayawar ed kinen Pablo. Anengneng toy sakey a lakin taga Macedonia, a manalalagey tan mikakasid sikato, "Gala dia karid Macedonia, ta tulongan mo kami."
- ¹⁰ Kasumpal to yan payawar, namparaan kamin tampol ya onlad Macedonia, lapud anggapoy duaruwa min tatawagen kamiy Dios a mampulong diman na Maung a Balita.
- ¹¹ Nanlapud Troas, tinmuloy kamin binmaliw ya anggad Samotracia, tan kaimbuas diad Neapolis.
- ¹² Insan kami linmad Filipos, sakey a pasen ya ooleyan na Roma tan manonan ciudad ed saman a distritoy Macedonia. Nanayam kami dian pigay agew.
- ¹³ Diad Agew na Panagpainawa, pinmaway kamid puirtay ciudad, tan linma kamid gilig na ilog diad sakey a pasen ya abaloan min walay panagpikasiyan da ray Judio. Inmirung tan akitongtong kamid saray bibiin nantitipon diman.
- ¹⁴ Sakey ed saray nandengel ed sikami et si Lydia a taga Tiatira tan managlakoy granati ran abel. Mangigagalang ed Dios yan bii. Nilokasan na Katawan so kanunotan to, pian asikasoan toy ibabaga nen Pablo.

- ¹⁵ Nampabinyag si Lydia tan say intiron pamilya to. Insan to kami inimbitaan ya inkuan to, "Diman ki la mipundod abung ko, no ipapasen yo ak a matoor ed Katawan." Mapilit so impangimbita to, kanyan linma kami.
- ¹⁶ Aminsang ya agew, nen mamapaarap kamid pasen a panagpikasiyan, inabet kami sakey a biin aripen. Inaponan ya na maoges ya ispiritu, a mangiiter ed sikatoy pakayarin mamparles. Dakel so kuartan nanaalmo na saray amo to lapud panagparles to.
- ¹⁷ Tinotombuk toy Pablo tan sikami, tan iniingal-ingal to, "Sarayan totoo aripen iray Sankatageyan a Dios! Ibabawag dad sikayo so dalan na kilalaban!"
- ¹⁸ Ginagawa to yan pigay agew la, anggad naoputan lay anos si Pablo. Pinmoliktar tan inkuantod samay maoges ya ispiritu, "Diad ngaran nen Jesu-Cristo, igaganggan kod sikan ekal kad sayan bii!" Tampol ya inmekal imay ispiritu.
- ¹⁹ Nen anengneng na saray amo to may bii a naandian la ray pankukuartaan, siningkat da ra di Pablo tan Silas, inggayugoy da rad plasa tan inyarap da rad saray manoley.
- ²⁰ Nen wala la rad arap na saray manonan opisyal na baley inkuan, "Manggogolod siudad tayo ra yan Judio.
- ²¹ Mambabangat iray kaogaliyan a sumpad ganggan tayo. Mibabaley itayo na Roma, kanyan ag ti nayarian ya awaten o onuren ira yan kaogaliyan!"
- ²² Saray totoo et akibabali ran angakusad sikara. Ginabyas tan inekal na saray opisyal iray kawes di Pablo tan Silas, insan da ra impapalewet.
- ²³ Kasumpal to ya, impaipriso da ra, tan impabantayan da ran maung ed guardiay prisowan.
- ²⁴ Kanyan samay guardia inloob to rad daledalem na prisowan tan sinigpit to ray sali ra na duaran anakakabaleg a tabla.

- 25 Nen mamepegley lay labi, si Pablo tan si Silas mampipikasi ra tan kakantaan da na saray imno so Dios. Onderengel iray arum a priso.
- 26 Kabebekta walay makmaksil a yegyeg, tan diad kakasil to ginmalaw so pati pundasion na prisowan. Biglan alokasay amin a puirta, tan nakal iray golunggolung da ray priso.
- 27 Abalikwat imay guardiay prisowan, et nen anengneng ton alokasan iray puirta, abaloan ton akabatik ya amin iray priso. Kanyan inoyus toy ispada to, tan pateyen to la lawariy laman ton dili.
- 28 Balet inmingaingal si Pablo, "Ag mo papasakitay laman mon dili, ta wadya kamin amin!"
- 29 Akikerew na silew imay guardia, tan binmatik a linmad kinen Pablo tan Silas, insan manggiwgiw a nandakmomod arap da.
- 30 Impaway to ra tan tinepet to, "Antoy nepeg kon gawaen, pian nilaban ak?"
- 31 Inmebat ira, "Manisia kad Katawan a Jesus, et nilaban ka."
- 32 Impulong day salitay Katawan ed sikato tan saray totoon walad abung to.
- 33 Diad saman lamlamang a labi, samay guardia inala to ra tan inorasan to ray sugasugat da, tan nampabinyag a tampol tan say intiron pamilya to.
- 34 Insan to ra intagar ed abung to tan pinakan to ra. Agaylay liket to tan say intiron pamilya to, ta manisia la ra natan ed Dios.
- 35 Diad kabwasan, ingganggan na saray opisyal na ciudad iray sondalo, "Ibolus yo ra man a totoo."
- 36 Kanyan imbalita to may guardia ed kinen Pablo, "Inganggan na saray opisyal ya ibolus ta kayo la. Laki la sirin, tan say kareenan komuy milad sikayo."
- 37 Balet inkuanen Pablo ed saramay sondalo, "Anggapoy nibaga ran kasalanan mi, balet impapalewet da kamid arap na karaklan, anggaman a mibabaley kami na Roma. Kasumpal to, impaipriso da kami. Insan natan, labay dan

ibaki kamin anggapoy makaamta. Ag nayari! Sikaran dili so onla dian mangibolus ed sikami.”

³⁸ Impakabat ya na saramay sondalo ed saray opisyal et ataktakot ira nen nadngel dan mibabaley irad Roma manaya.

³⁹ Kanyan linma ra, tan akikerew iray pirdonad sikara. Impaway da rad prisowan, insan da kinerew ya ontaynan la ra.

⁴⁰ Kapaway di Pablo tan Silas, linma rad abung nen Lydia. Akatongtong da rad may agagi, binilin da ran mampabiskeg na linawa, insan la ra linma.

Gawgawa 17

¹ Dinmalan ira di Pablo tan Silas ed Amfipolis tan Apolonia, tan sinmabi rad Tesalonica. Walad may sinagoga da ray Judio,

² tan onung ed kaogaliyan nen Pablo, linmoob diman. Diad loob na taloy simba, kapag Agew na Panagpainawa, akipalinewan diman ed saray totoo. Inkana toy Masanton Sulat

³ diad impampaliwawa tan impampaneknek to a nepeg a manirap tan onolid bilay so Cristo. Inkuan to, "Sayan Jesus ya ipupulong kod sikayo, sikatoy Cristo!”

⁴ Atanggoyur iray arum ed sikara tan akila rad kindi Pablo tan Silas; ontan met iray amayamay a Grigon mangigagalang ed Dios, tan saray dakerakel a bibirbiren a bibiid man.

⁵ Balet mangimon iray Judio, kanyan tinitipon da ray lukolukon totoo ya akar-akar ed saray kalsada, tan nanggolo rad siudad. Nilooban day abung nen Jason, tan impasoot dan anapen ira di Pablo tan Silas, ta labay da ran iparontal ed saray totoo.

⁶ Balet nen ag da ra naalmo, inggayugoy day Jason tan pigaran agagi, insan da ra inyakar ed arap na saray manoley na siudad, tan iningal-ingal da, "Aloobay siudad tayo na totoon manggogolod inerman a laen da!

- ⁷ Si Jason so amatuloy ed sikarad abung to. Amin da susumlangen da ray ganggan na Impirador, ta ibabaga ran walay sakey nin arin manngaray Jesus.”
- ⁸ Agoloy amin a totood man tan saray opisyal na ciudad lapud sayan imbabaga ra.
- ⁹ Impampiansa na saray opisyal si Jason tan saray kakaiba to, insan da ra imbolus.
- ¹⁰ Diad labi to man, saray agagi imbaki rad Berea si Pablo tan si Silas. Kasabi ra, linma rad sinagoga da ray Judio.
- ¹¹ Magmaung ni rad may Judion pitongtongan nen saray taga Tesalonica. Agaylay karerengel da ed ipupulong nen Pablo, tan inagew-agew dan sosokayan so Masanton Sulat, ta labay dan nengnengen no tuay ibabaga nen Pablo.
- ¹² Kanyan amayamay irad may Judion anisia; ontan met na saray Grigo—saray lalaki tan saray gagalangen a bibii.
- ¹³ Balet nen nadngelan na saray Judio ed Tesalonica ya impulong met nen Pablo so salitay Dios ed Berea, pinmegdat irad man tan sinosogsogan da ray karaklan a manggolo.
- ¹⁴ Saray agagi pinaalis dan tampol si Pablo tan pinaonla rad gilig na dayat, balet atilak ira di Silas tan Timoteo.
- ¹⁵ Akilan anggad Atenas iray lalakin angibad kinen Pablo, insan ira pinmawil ed Berea. Imbilin nen Pablo ed sikara a patombuken dan tampol ira di Silas tan Timoteo ed sikato.
- ¹⁶ Nen aalagaren nen Pablo si Silas tan si Timoteo ed Atenas, agunigon nen naimano ton napnoy diriyos iman a ciudad.
- ¹⁷ Kanyan, diad sinagoga akisangsangan ed saray Judio tan saray Hintil a mangigagalang ed Dios, tan diad saray amin a nabanaan ton inagew-agew ed plasa.

18 Akisangsangan met ed saray maistrong Epicureo tan Estoico. Inkuan na pigarad sikara, "Anto tay labay ton ibaga yan manmaung-maungan a too?" Inkuan met na saray arum, "Sakey amon managpulong nipaakar ed saray arum a diriyos." Imbaga ra ya, ta nampupulong si Pablo na nipaakar ed kinen Jesus tan say kiolid bilay.

19 Kanyan inala ray Pablo, insan da inyakar ed Areopago, tan inkuanda, "Labay min amtaen no anto tay balonangat ya ibabawag mo.

20 Balod sikami ra tay ibabagam, kanyan labay min amtaey kabaliksan da."

21 (Ta anggapo lay arum a gagawaen da ray taga Atenas tan saray sangkailin manaayam diman no ag say pandengel tan say pantongtong da na nipaakar ed saray balon bengatla.)

22 Inmalagey si Pablo ed arap da ray nantitipon ed Areopago tan inkuanto, "Sikayon taga Atenas, nanaimanok a rilihiyo kayon maung,

23 ta diad pampapasiar kod siudad yo tan pannenengneng kod saray pasen a pampipikasyon yo, akanengneng ak na sakey ya altar a nisulat so onya: 'Para Dios ya ag Kabat.' Satan ya igagalang yo, anggaman ya ag yo kabat, sikatoy ipulong kod sikayo natan.

24 Say Dios ya amalsay mundo tan amin a logan to, sikatoy Katawan na tawen tan dalin, kanyan ag manaayam ed saray Timplon ginaway too.

25 Ag to met nakaukolan so antokaman a niiter na too diad panlingkur ed sikato, ta say Dios so mangiiter ed amin na bilay, linawa, tan amin a bengatla.

26 Manlapud saksakey a too, pinalsa toy katoowan ed amin a bansa tan impanayam to ra diad tapew na dalin. Sikaton diliy angigana ed saray panaon tan saray ketegan na panayaman da.

27 Ginawa to ya pian anapen day Dios, ta ompan diad panlilikas dad sikato et narumog da. Balet say katwaan to, ag arawiy Dios ed balang sakey ed sikatayo,

²⁸ ta 'Walad sikatoy bilay, igagalaw, tan inkatoo tayo.' Onya met so labay ya ibaga na saray managanlong yo nen inkuanda, 'Anak to itayo met!'

²⁹ Lapud anak itayo met na Dios, ag tayo komun ipasen a say Dios et singa talintaon balituk, pilak, o baton ginaway lima tan kakabatan na too.

³⁰ Pinaolyay Dios iray panaon na anggapoy pikakabat na saray totoo ed sikato, balet natan igaganggan to ran amin diad inerman a pasen a mampatauli la ra.

³¹ Ta wala lay inggana ton agew a panintinsia tod sankamundoan. Matonung so panintinsia to, diad panamegley na sakey a toon pinili to. Pinaneknekan to yad amin a katoowan nen pinaoli tod bilay yan too."

³² Nen nadngel day Pablo ya angibagay nipaakar ed kiolid bilay, niludlurey na pigarad sikara. Balet inkuay arum, "Labay mi ka lamet a dengelen nipaakar ed saya."

³³ Tinaynan to la ra sirin nen Pablo.

³⁴ Wala ray pigaran lalakin akiolup ed sikato tan anisiad Dios, a singa si Dionisio a sakey ed saray kabyangan na Areopago, si Damaris a sakey a bii, tan arum ni ra.

Gawgawa 18

¹ Kasumpal to ya, tinmaynan lay Pablo ed Atenas tan linmad Corinto.

² Nabet tod may Aquila, sakey a Judion taga Ponto. Kasabi-sabi to nin nanlapud Italia a kaiba toy Priscila ya asawa to, ta pinataynan nen Impirador Claudio ray amin a Judio ed Roma. Nila nen Pablo ran pinasiar.

³ Akiayam tan akikimey ed sikara, ta managgawa ray tulda a kapara to.

⁴ Kapag Agew na Panagpainawa, akipappalinewan ed sinagoga, tan ginagawa toy anggaay nayarian to a panisiaen iray Judio tan saray Grigo.

⁵ Nen sinmabi ra di Silas tan Timoteo a nanlapu rad Macedonia, anggapo lay ginawa nen Pablo no ag say mampulong tan mamanekeke ed saray Judio a si Jesus et Cristo.

⁶ Nen ginapoan dan sumlangen tan paogesen, impagpag toy dabuk a walad kawes to tan inkuanto, "No ag kayo nilaban, sikayo lay natetel, aliwan siak! Manlapud natan, saray Hintil so laen ko a pulongan."

⁷ Kanyan tinaynan to ra, tan akiayam ed abung na sakey a Hintil a mangigagalang ed Dios. Say ngaran to Ticio Justo, tan kaabay na sinagoga so abung to.

⁸ Si Crispo, ya inkargado na saman a sinagoga, et anisiad Katawan; ontan met na intiron pamilya to. Amayamay met iray totoo Corinto ya anisia tan nampabinyag, lapud impakadngel dad kinen Pablo.

⁹ Aminsang labi, pinmayawar so Katawan ed kinen Pablo tan inkuanto, "Ag ka natatakot, Pablo! Ituloy moy pampupulong mo. Ag ka ontotonda,

¹⁰ ta iibaan ta ka. Anggapoy maniwit ed sika, ta amayamay iray totoo ed sayan ciudad."

¹¹ Nanayam diman na sakey taon tan kapaldua si Pablo tan nambabangat na salitay Dios.

¹² Nen si Galion so gobirador na Acaya, nankakasakeyan da ray Judio ya inerel si Pablo tan inyakar dad korti.

¹³ "Sayan too," inkuanda, "aayaten ton mangigalang ed Dios iray totoo diad panangigalang a sumlang ed ganggan."

¹⁴ Mansalita lawari si Pablo nen inmebat si Galion ed saray Judio, "No saya komun et sakey ya ambelat a kasalanan o impanumlang ed ganggan, kanepegan ya anosan ta kayo.

¹⁵ Balet lapud nipaakar ya labat ed saray salita, ngaran, tan say ganggan a susumpalen yo, akaoley ki la. Ag ko sintinsiaan ira yan pamaakaran!"

¹⁶ Pinapaway to la ra sirin ed korti.

¹⁷ Siningkat day Sostenes ya inkargadoy sinagoga, insan da pinapairap ed arap na korti. Balet ag ya inasikaso nen Galion.

- ¹⁸ Manayam ni na amayamay ya agew si Pablo ed Corinto, insan nampatanir ed saray agagid man. Nen sinmabid Cencrea, nampapoklis lapud walay sinambaan to. Insan binmaliw lan onlad Siria, a kaiba to ray sanasawan Priscila tan Aquila.
- ¹⁹ Kasabi rad Efeso, tinaynan nen Pablo ra may duara, ta linmoob ed sinagoga tan akipalinewan ed saray Judio.
- ²⁰ Kinerew dad sikaton mambayag diman, balet ag to labay.
- ²¹ Anggaman ontan, inkuantod sikara nen onsisiput la, "Ompawil ak dia, no linaway Dios." Tinmaynan ed Efeso tan linmogan ya ombaliw ed dayat.
- ²² Nen sinmabid Cesarea, linmad Jerusalem tan angilugay ed saray kabyangay iglisiad man, insan tinmuloy ed Antiokia.
- ²³ Kalabas na pigay agew, inmalis la lamet. Binibisita to ray pasen a nasasakopay Galacia tan Frigia, tan pinapabiskeg toy pananisia da ray disipulo.
- ²⁴ Sinmabid Efeso so sakey a Judion manngaray Apolos, a nianak ed Alejandria. Maung a manalita yan too tan amayamay so amta tod Masanton Sulat.
- ²⁵ Abangatan na nipaakar ed Dalan na Katawan si Apolos, tan makoli-kolin nampupulong tan nambabangat na katwaan a nipaakar ed kinen Jesus. Balet say amta to labat a binyag et say binyag nen Juan.
- ²⁶ Diad sinagoga, nansalitan anggapoy takotakot. Nen nadngel di Priscila tan Aquila, intagar dad abung tan malinew dan impaliwawa ed sikato ray bengatlan ag to ni amtan nipaakar ed Dalan na Dios.
- ²⁷ Getma nen Apolos so onlad Acaya, kanyan tinulongan na saray mananisian taga Efeso. Sinulat da ray agagi rad man a maung komuy pangawat dad sikato. Nen sinmabid man, balbaleg so intulong tod saray totoon nagmaliw a mananisia lapud baleg a panangaroy Dios.

²⁸ Ta saray Judio anggapoy nagawaan dad sikato diad saray sangsangan ed arap na karaklan, tan pinapaneknekan tod Masanton Sulat a si Jesus et sikatoy Cristo.

Gawgawa 19

¹ Leleg a walad Corinto si Apolos, dinmalan si Pablo ed saray nipokdul a pasen tan sinmabid Efeso. Wala ray nalmo tod man a pigaran disipulo,

² tan tinepet tod sikara, "Naawat yo lay Ispiritu Santo nen anisia kayo?" "Ag mi ni anggan nadngelan a walay Ispiritu Santo," ebat da.

³ Tinepet nen Pablo, "Anton binyag so aminyagan ed sikayo sirin?" "Say binyag nen Juan," ebat da.

⁴ Inkuanen Pablo, "Say binyag nen Juan et para saray totoon nagbabawid saray kasalanan da. Imbaga tod saray totood Israel a nepeg day manisia ed samay ontotombuk ya onsalat ed sikato, a si Jesus."

⁵ Nen nadngel da ya, nampapabinyag irad ngaran nen Jesus a Katawan.

⁶ Intatapew nen Pablo ray lima to ed sikara, et linmeleksab ed sikara so Ispiritu Santo, nansasalita ray nandoroman salita, tan nampropisiya ra.

⁷ Sakey a labindua ran lalaki ya amin.

⁸ Diad loob na taloy bulan, lilinmay Pablo ed sinagoga tan akipappalinewan ed saray wadman. Anggapoy takotakot ton nantatangyayor ed sikara tan nampapaliwawa na kabaliksay Panarian na Dios.

⁹ Balet wala ray anawet so olo ra. Anta ag la ra anisia, pinapaoges da nid arap na amin a totoon wadman so Dalan na Katawan. Kanyan tinaynan ira nen Pablo tan intagar to ray mananisia, tan diad panagbangatan la nen Tirano so nampapaliwawaan ton inagew-agew.

¹⁰ Duay taon yan ginawa to, kanyan amin a manaayam ed Asia, Judio o Grigo man ira, nadngel day salitay Katawan.

¹¹ Nanggagaway Dios na nidomadoma ran milagro, diad panamegley nen Pablo.

- ¹² Anggan saray panyo tan tapitapi a nidiwit ed laman to inyaakar dad saray mansasakit, et inmaabig ira tan inmeekal ed sikaray maoges iran ispiritu.
- ¹³ Wala ray pigaran Judion liber-liber a mamapaekal na saray maoges ya ispiritu. Sinali ran bitlaey ngaran na Katawan a Jesus ed saray inaaponay maoges ya ispiritu. Inkuanda, "Diad ngaran nen Jesus ya ipupulong nen Pablo, igaganggan kod sikayon akal kayo."
- ¹⁴ Gagawaen met ya na pitoran anak a lalaki na sakey a Pangulon Pari na saray Judio, a manngaray Esceva.
- ¹⁵ Balet inmebat imay maoges ya ispiritu, "Kabat koy Jesus tan amtak si Pablo, balet sikayo—siopa kayo?"
- ¹⁶ Samay toon inaponay maoges ya ispiritu nilokso to ran nilabanan et sarasarag to ran tinalo. Kanyan kibatiktik iran tinmaynan ed abung to, asugatsugat ira, tan nakal iray kawes da.
- ¹⁷ Abalitaan ya na amin da ray Judio tan Hintil a manaayam ed Efeso. Asabian iran amin a balbaleg a takot, tan lalon apagalangan so ngaran nen Jesus a Katawan.
- ¹⁸ Amayamay ed saray mananisia so dinmadago, binibirbir tan impapatwa rad karaklan so ginagawa ra.
- ¹⁹ Impantitipon met na saray salamangkiro so liblibro ra tan pinopoolan da ra a sankanengneng na amin a totoo. Nen kuintaen da no kaonungay bili na amin da ra may libro, sakey a limamplon libo a pilak.
- ²⁰ Lapud onyan makapakelaw ya agawa, maples so inkayat tan imbiskeg na salitay Katawan.
- ²¹ Kasumpal ya agawa ra yan amin, ninunot nen Pablo ya onlan onla ed Jerusalem kasumpal ton ondalan ed Macedonia tan Acaya. "Kayari na iyakar kod Jerusalem," inkuanto, "nakaukolan met ya onla ak ed Roma."
- ²² Pinaona to rad Macedonia di Timoteo tan Erasto, duarad saray katulong to, tan tinmondan agano ed Asia.

- ²³ Diad sayan panaon agaway baleg a golo ed Efeso lapud Dalan na Katawan.
- ²⁴ Walay sakey a platiron manngaray Demetrio, a manggagaway ankekelag a pilak a timplo na diosa ran si Artemis, tan baleg so nanaalmon kuarta na saray kumikimey to.
- ²⁵ Tinipon to ray kumikimey to tan saray arum met a platiro. Inkuanto, "Kakaibak ira, amta yon manlalapud sayan anapan so iyayaman tayo.
- ²⁶ Nanenengneng tan narerengel yo met so gagawaen to man a Pablo. Ibabaga ton saray diriyos a gagawaey totoo et aliwa ran tuan diriyos. Amayamay la ray apanisia to, diad Efeso tan diad ngalngali intiron Asia.
- ²⁷ Walay kaatapan ed saya, ta deralen toy nigosio tayo. Aliwan satan labat, naandian niy kabaliksan so timplo na matalonan diosa a si Artemis. Nayari met a natondaan lan galangen, say diosa a gagalangey amin a totoo Asia tan intiron mundo!"
- ²⁸ Kadngel dad sarayan balikas, agaylay impetang na olo ra kanyan ineeyag da, "Matalonggaring si Artemis da ray taga Efeso!"
- ²⁹ Kinmayat yan golo ed intiron ciudad. Siningkat da ra di Gayo tan Aristarco, taga ra Macedonian kakaiba nen Pablo diad panliliber-liber to, insan da ra inggagayugoy ed plasa.
- ³⁰ Labay nen Pablo komun so miarapan ed saray totoo, balet ag inabuloyan na saray mananisia.
- ³¹ Saray pigaran kakaaro ton manoley ed luyag na Asia nampabaki rad sikato tan impaibaga ran ag mampapanengneng diad plasa.
- ³² Magologolo ray totoon nantitipon. Sakey so ineeyag da ray pigaran totoo, balet sananey so ineeyag da ray arum, ta ag amtay karaklan ed sikara no akin et nantitipon irad man.
- ³³ Abaloan da ray arum a si Alejandro so akankasalanan lapud pinaonla na saray Judio ed arap na totoo. Sininyasan ton mandeen iray totoo, pian makapampaliwawa.

34 Balet nen abirbir dan sakey manayan Judio si Alejandro, nambabansag iran naneeyageyag ed loob na duay oras, 'Matalonggaring si Artemis da ray taga Efeso!"

35 Say panguloy baley apadeen ton siansia ray totoo. "Sikayon taga Efeso!" inkuinto. "Siopay toon ag makapikabat a say ciudad na Efeso et managasikaso na timplo matalonggaring ya Artemis, tan say masanton baton naplag a nanlapud tawen?

36 Anggapoy makapaandi a tua ra ya. Kanyan nepeg yoy mandeen sirin, tan ag kayo nilalawan.

37 Inyakar yo dia ra yan totoo, anggaman ya ag ira nantakew ed timplo o nanmurmura ed diosa tayo.

38 Kanyan no si Demetrio tan saray kumikimey to et labay day mangisegep na kason sumpad siopaman, lokas iray korti, tan wala met iray manoley. Diman ira manaakusaan no labay da.

39 Balet no wala niy arum a nakaukolan yo, nepeg ya arigloen ed miting da ray ombaley, onung ed ley.

40 Ta nayaran naakusa itayo, lapud golon agawad sayan agew. Anggapoy nibaraan o nirason tayo ed sayan golo."

41 Kasumpal ton nansalita, pinasempet to la ray totoo.

Gawgawa 20

1 Nen tinmonda la may golo, tinawag la nen Pablo ray disipulo, tan pinabiskeg toy linawa ra. Insan nampatanir ya onlad Macedonia.

2 Binibisita to ray baley diman tan pinabiskeg toy linawa da ray mananisia. Linma ya anggad Grecia,

3 tan nanayam dimay taloy bulan. Mamaarap la lawari ed Siria, balet abalitaan ton walay getma ray Judion mamatey ed sikato, kanyan ninunot to lay ondalan ed Macedonia diad ipawil to.

- ⁴ Akilad sikatoy Sopatro a taga Berea ya anak nen Pirro. Ontan met ya akila ra di Aristarco tan Segundo a taga ra Tesalonica, si Gayo a taga Derbe, si Timoteo, di Tikiko tan Trofimo a taga ra Asia.
- ⁵ Inmona la ra tan inalagar da kami ed Troas.
- ⁶ Sikami balet, binmaliw kami manlapud Filipos kasumpal na Pistay Tinapay ya Anggapoy Libadura. Asabi mi rad Troas nen kumaliman agew, tan nanayam kamid man sa sakey simba.
- ⁷ Diad ononan agew na sakey simba, nantitipon kami a manumpal na panagpisag na tinapay. Nampaliwaway Pablo ed saray totoo ya anggad pegley labi, ta onsiput lad kaimbuas.
- ⁸ Amayamay dimay silew ed kuartod tagey a nantitiponan mi.
- ⁹ Walay sakey a tobun-balon manngaray Eutico, a manyodyorong ed bintana. Lapud abayag lan mansasalitay Pablo, asabiay pakakaogip si Eutico tan akaogip na malmalet. Apaktak ed dalin manlapud kumatlon grado. Nen alaen da, inatey la.
- ¹⁰ Balet inmekseb si Pablo tan dinakmomoan ton nilakap. "Ag kayo mapaga," inkuinto, "ta mabilay!"
- ¹¹ Insan la sinmegep si Pablo, nampisag na tinapay, tan angan. Intuloy to ni so akitongtong ed sikara ya anggad kabwasan, insan la linma.
- ¹² Samay tobunbalo balet, mabilay ya insempet dad abung, kanyan aligliwa ran maung.
- ¹³ Linmogan kamid barko tan binmaliw kamin onlad Assos a diman mi banaen si Pablo. Pasasamar diman, ta imbaga tod sikaran manakar ya onla.
- ¹⁴ Kanyan nen akapannengneng kami, linmogan si Pablo, tan kaiba mi lan linmad Mitilene.
- ¹⁵ Manlapud man binmaliw kami lamet tan sinmabi kamiy kabwasan ed petek na Quio. Kasumpal na sakey agew, linmabas kamid Samos, et nen ontombuk ya agew sinmabi kamid Mileto.

- 16 Tinibokel nen Pablo ed kanunotan to a labsanan to lay Efeso, pian ag la naabalad Asia. Maganat a makasabid Jerusalem; no nayari, no agew na Pinticostis so labay ton isabi.
- 17 Manlapud Mileto, nampabakid Efeso si Pablo tan impatawag to ray mamatakken na iglisiad man.
- 18 Kasabi ra inkuan to, "Amta yo no panoy impamalabas koy panaon leleg kon nanayam ed sikayo, manlapu lad samay inmonan agew na insabik ed Asia.
- 19 Sipapaabeba ak a nanlilingkur ed Katawan, tinmeterter so luak, tan intetepel koy amayamay a kairapan lapud saray maoges a getma ray Judio ed siak.
- 20 Amta yo ya anggapoy ag ko imbaga a makatulong ed sikayo diad impambabangat tan impanpupulong kod sikayo, diad arap na karaklan man odino diad kaabungan yo.
- 21 Impupulong kod saray Judio tan saray Hintil a nepeg day mampataulid saray kasalanan da, ompawil irad Dios, tan manisia rad Katawan a Jesu-Cristo.
- 22 Natan, mamaarap ak ya onlad Jerusalem lapud ganggan na Ispiritu Santo, et ag ko amtay nasagmak kod man.
- 23 Saya labat so amtak: diad balang baley a nilak, impasakbay na Ispiritu Santo a say kaprisok tan panirap ko so manalagar ed siak.
- 24 Balet ipapasen kon anggapoy kuinta so bilay ko, dapot nasumpal koy kimey ko tan say inter na Katawan a Jesus a gawaen ko, salanti, say pampulong koy Maung a Balitan nipaakar ed baleg a panangaroy Dios.
- 25 "Akilimug-limug ak ed sikayo, legan kon nampupulong na Panariay Dios. Natan, amtak ya anggapo lad sikayoy makanengneng lamet ed siak.
- 26 Kanyan kuankod sikayo ed sayan agew: no walay nadusad sikayo, aliwan siak so natetel.
- 27 Ta imbagak ed sikayoy amin a linaway Dios.

- ²⁸ Asikaso yoy sikayon dili tan amin a karniro, salanti saray kabyangay iglisia a sikaray impia ed sikayo na Ispiritu Santo. Asikaso yoy iglisia na Dios a dinondon to diad panamegley na dala ton dili.
- ²⁹ Amtak a no kasiput ko, ondago rad sikayoy masesebeg ya asod katakelan tan anggapoy panangasiy panderal dad saray karniro.
- ³⁰ Onsabi met so panaon a wala rad sikayoy mantila a pamatombuk dad saray disipulo, pian nibalang da ra.
- ³¹ Kanyan manalwar kayo, tan ag yo lilingwanan a diad loob na taloy taon, labi may agew, andi-tondan binabangatan koy balang sakey ed sikayo, tan amayamay a lua so tinmeterter ed saray matak lapud saya.
- ³² "Natan, ipia ta kayod panangasikasoy Dios tan diad salita ton mamapaneknek na baleg a panangaro to. Napabiskeg to kayo tan naitdan to kayoy amin a bindision ya igagana tod saray totoon pinasanto to.
- ³³ Ag ko inagom so pilak, balituk, o kawes na siopaman.
- ³⁴ Kabat yo met ya impankimey ko ra yan limak, pian makalmo ak na onkana ed siak tan saray kakaibak.
- ³⁵ Impanengneng kod sikayo a diad panamegley na onyan panagkimey, nepeg yon tulongan iray maniirap tan nunoten lawas so imbalikas na dilin Katawan a Jesus, 'Lalon maliket so mangiter nen say mangawat.'"
- ³⁶ Kasumpal ton imbaga ra ya, nantalimukor si Pablo tan nampikasi a kaiba to ran amin.
- ³⁷ Manakakis iran amin a linmalakap tan inmaangub ed kinen Pablo.
- ³⁸ Say paneermenan dan maung say impangibaga ton ag da la nanengneng lamet. Impatnubang da sirin ya anggad barko.

Gawgawa 21

- ¹ Kasumpal min nampatanir ed sikara, nampetek kamin binmaliw ya anggad Cos. Diad ontombuk ya agew, sinmabi kamid Rodas, insan kami tinmuloy ed Patara.

- ² Asabi mid may barko ya onlad Fenicia, kanyan linmogan kami.
- ³ Sinmabi kamid pasen a sankanengneng so Chipre, balet nampakawanan kamin linmabas tan sinmabi kamid Siria. Sinmarsar kamid Tiro, ta mangyepas may barko na karga to.
- ⁴ Nalmo mi ray disipulod man, tan akiayam kamid sikaran pitoy agew. Diad pakayari na Ispiritu, imbaga rad kinen Pablo ya ag oonlad Jerusalem.
- ⁵ Balet nen asumpal lay panaon mid man, intuloy mi so nambiahhi. Amin da, pati saray kaasawaan tan saray anak da, impatnubang da kami ya anggad paway na siudad. Nantalimukor kamin amin ed baybay tan nampikasi kami.
- ⁶ Kasumpal min nampatanir, linmogan kamid barko tan sinmempet la ra.
- ⁷ Manlapud Tiro, intuloy miy pambiabiahhi mi ya anggad Tolemaida. Ninengneng mi ray agagid man tan nanayam kamid may sanagew.
- ⁸ Kaimbuas, sinmiput kami tan sinmabi kamid Cesarea. Akipundo kamid abung nen Felipe ya ibanghilista, sakey ed saramay pitoran lalaki ya apili ed Jerusalem.
- ⁹ Walay apatiran anak ton mamarikit a walay langkap dan mampropisiya.
- ¹⁰ Kalabas na pigaran agew na impanayam mid man, sinmabin nanlapud Judea so sakey a propitan manngaray Agabo.
- ¹¹ Linmad sikami, inala toy balkes nen Pablo, tan binalur to ray dilin sali tan lima to, insan inkuento, "Niay ibabaga na Ispiritu Santo: Say makanbalkes ed saya baluren a singa onya na saray Judio ed Jerusalem, tan ipalima rad saray Hintil."
- ¹² Kadngel mid sayan balikas, sikami tan saray totoo kinerew mid kinen Pablo ya ag la ontutuloy ed Jerusalem.
- ¹³ Balet inmebat, "Akin et onaakis kayo? Ag yo kari papakapoyey liknaan ko! Aliwa ak labat a sipaparaan a pabalur ed Jerusalem no ag pati papatey lapud ngaran nen Jesus a Katawan."

- 14 Ag min talaga natanggoyur, kanyan tinondaan mi la tan inkuan mi, "Nagawa komuy linawa na Katawan."
- 15 Kasumpal na pigay agew, nambalkut kami tan sinmiput kamin onlad Jerusalem.
- 16 Akilad sikami ray pigaran disipulo a taga Cesarea. Inyakar da kamid kinen Mnason a taga Chipre tan abayag lan mananisia; diad abung toy tinuloyan mi.
- 17 Kasabi mid Jerusalem maliket iray agagin angawat ed sikami.
- 18 Kaimbuas, akilay Pablo ed sikami a binmisitad kinen Santiago. Wadman met ya amin iray mamatakken na iglisia.
- 19 Kasumpal ton inggalang ira nen Pablo, indalatdat to ray ginagaway Dios ed saray Hintil diad panamegley na impanlingkur to.
- 20 Nen nadngel da ya, indayew day Dios. Insan inkuandad kinen Pablo, "Amtam, agi, pigan libo la ray Judion manisiad kinen Jesus, tan maseseg so panusumpal dad Ganggan nen Moises.
- 21 Abalitaan dan ibabangat mod saray Judion manaayam ed saray bansan Hintil a lingwanan da lay Ganggan nen Moises. Ibabagam met konon ag da la tandaay segat iray anak da, tan ag da la tombuken iray kaogaliyan da ray Judio.
- 22 Andi-saew a narengelan dan sinmabi ka. Antoy nepeg a gawaen ey?
- 23 Gawam so ibaga mid sika. Wala ra diay apatiran lalakin walay sinambaan da.
- 24 Mila kad sikara tan gawa yoy panaglinis ya onung ed Ganggan, tan ibayaran mo met ira, pian makapampapoklis ira. Diad ontan, nakabatay amin a totoo ya aliwan tuay nadngelan dan nipaakar ed sika, no ag ta susumpalen mo met manayay Ganggan nen Moises.
- 25 Nipaakar ed saray Hintil a mananisia, insulat mi lad sikaran nampapaknaan mi a nepeg day ag mangan na antokaman ya imbagat ed

saray diriyos, nepeg day ag mangan na dala tan say ayep a tinikel, tan ag ira manggaway inmoralidad.”

²⁶ Nen ontombuk ya agew, inawit sirin nen Pablo ra may lalaki tan ginawa ray panaglinis ya onung ed Ganggan. Insan linmad Timplo tan impaamta to no kapigay kasumpal na niganan panaon na panaglinis, pian nisaklang so bagat a para balang sakey ed sikara.

²⁷ Nen nasusumpal lay pitoy agew, wala ray pigaran Judion taga Asia ya akanengneng ed kinen Pablo diad Timplo. Sinogsogan da ray totoo, insan da inerel si Pablo.

²⁸ "Kabaleyan," ineyag da, "tulongan yo kami! Sikato ya may toon nambabangat ed inerman a laen to na sumpad bansay Israel, sumpad Ganggan nen Moises tan sayan Timplo. Angitagar ni na saray Grigo diad dalem na Timplo, kanyan minurmura to yan masanton pasen!”

²⁹ (Inkuanda ya lapud anengneng dad ciudad si Pablo a kaiba toy Trofimo a taga Efeso. Abaloan dan intagar nen Pablo ya, anggad dalem na Timplo.)

³⁰ Agoloy intiron ciudad, tan kibatiktik iray totoon dinmadago. Siningkat day Pablo, tan inggayugoy dad paway na Timplo, insan da insaran tampol iray puirta.

³¹ Pateyen da lawariy Pablo, balet impakabat dad kapitan da ray sondalo a walay golod intiron Jerusalem.

³² Kanyan samay kapitan angitagar na pigaran sondalo tan opisyal, tan binmatik iran linmad kawalaay totoo. Nen anengneng na totoo may kapitan tan saray sondalo, tinondaan dan kabiley Pablo.

³³ Dinago na samay kapitan si Pablo, inerel to tan impabalur to na duaran golunggolung. Insan tinepet to, "Siopa yan too, tan antoy ginawa to?”

³⁴ Nandoromay ineeyag da ray totoo. Diad golo, ag to napalinear imay kapitan no anton talagay agawa, kanyan impaiyakar tod kuartil si Pablo.

³⁵ Kasabi rad takayan saray sondalo inalsa ray Pablo, ta agaylay golo ray totoo.

³⁶ Tinotombuk da, tan ineyag-eyag da, "Patey yo!"

³⁷ Nen iloloob da lad kuartil si Pablo, inkuantod samay kapitan, "Wala pa labat so ibagak ed sika." Tinepet to may kapitan, "Akin, makasalita kay Grigo?"

³⁸ No ontan, aliwan sika sirin imay lakin taga Egipsio ya angigapoy laban tan angyakar ed kalawakan na apat a libon lalakin managpatey?"

³⁹ Inmebat si Pablo, "Sakey ak a Judio, nianak ak ed Tarso ed Cilicia. Sakey ak a mibabaley na matalonggaring a ciudad. Ipangasim a pansalitaen mo ak ed saray totoo."

⁴⁰ Inabuloyan na samay kapitan, kanyan inmalagey ed balitang, tan sininyasan ton mandeen iray totoo. Nen nandeen ira, nansalidad sikara ed Hebreo:

Gawgawa 22

¹ "Atateng tan agagi, dengel yo pay ibagak a pangyagel koy laman kon dili!"

² Kadngel dan mansasalita na Hebreo, lalon nandeen ira. Intuloy nen Pablo:

³ "Sakey ak a Judio, nianak ak ed Tarso ed Cilicia, balet dia ak binmaleg ed Jerusalem. Nanaral ak ed kinen Gamaliel, tan malet so inkabangat kod Ganggan da ray lalaki tayo. Maseseg so impanlilingkur kod Dios, a singa gagawaen yon amin a wadya natan.

⁴ Pinapairap kon anggad inaatey iray ontotombuk ed sayan Dalan. Binabalur tan impriprisok ira, bibii man o lalaki.

⁵ Say Pangulon Pari tan saray kabyangay Sanidrin so makapantasin tua yay ibabagak. Initdan da ak na sulat a para saray Judio ed Damasco. Linma ak met nid man a mangerel, mamalur tan mangyakar ed sikara diad Jerusalem a pairapen ira."

- ⁶ "Nen asingsingger ak lad Damasco, tan ngalngalin alas dosi la, walay silew a nanlapud tawen tan biglan kinmidyam ed kaliber-liber ko.
- ⁷ Apaktak tan nipasobsob ak ed dalin, insan nadngel koy sakey a basis a nankuan ed siak, 'Saulo, Saulo! Akin et papairapen mo ak?'
- ⁸ Tinepet ko, 'Siopa ka, Katawan?' 'Siak si Jesus a taga Nazaret a papairapen mo,' ebat to.
- ⁹ Anengneng da ray kaibak imay silew, balet ag da nadngel may basis na nansalidad siak.
- ¹⁰ Tinepet ko, 'Antoy nepeg kon gawaen, Katawan?' Inkuanto, 'Alagey ka, tan lakad Damasco, ta diman nibagad sikay amin a niganan gawaen mo.'
- ¹¹ Ag ak makanengneng lapud kinaliwawa to may silew, kanyan intabin ak na saray kaibak ya anggad Damasco.
- ¹² "Walad may sakey a lakin manngaray Ananias. Rilihioso yan too, manusumpal na Ganggan, tan gagalangen na amin a Judion manaayam diman.
- ¹³ Dinmagod siak, nanalagey ed abay ko, tan inkuanto, 'Agin Saulo, makanengneng ka la lamet!' Diad saman a bekta, pinmawil so pakanengneng ko tan ninengneng koy Ananias.
- ¹⁴ Inkuanto, 'Pinili kay Dios da ray lalaki tayo a mangamtay linawa to, makanengneng na Masanton Aripin to, tan makadngel na basis to.
- ¹⁵ Ta magmaliw kan tasi to a mangibagad amin a katoowan no anto ray anengneng tan arengel mo.
- ¹⁶ Natan sirin, ag ka la mantatayam-tayam. Alagey ka tan pabinyagan ka, tan paorasan mo ray kasalanan mo diad panamegley na itawag mod ngaran to.'"
- ¹⁷ "Pinmawil ak ed Jerusalem. Nen wala ak ed dalem na Timplo a mampipikasi, walay payawar ed siak.
- ¹⁸ Anengneng koy Katawan tan inkuantod siak, 'Aporam! Taynan kan tampol ed Jerusalem, ta ag awaten na saray totoo dia so pantatasim ed siak!'

- ¹⁹ 'Katawan,' ebat ko, 'amta ran liliinma ak ed saray sinagoga, impropisok tan kinakabil ko ray mananisiad sika.
- ²⁰ Nen pateyen day Esteban a tasim, wadman ak. Inabuloyan koy impamatey dad sikato, tan siak so angasikasod saray kawes da ray amatey ed sikato.'
- ²¹ Balet inkuan na Katawan, 'Laka la, ta ibaki ta kad arawidiad kawalaan da ray Hintil.'"
- ²² Anggad sayan bekta, onderengel iray totood kinen Pablo; balet kabebekta ginapoan day naneeyag-eyag. Inkuanda, "Papateyen itan a klasiy too! Ag to nepeg so mambilay!"
- ²³ Ag ira tinmondan naneeyag-eyag; nansisibwag iray dabuk ed tagey, tan inwawasiwas da ray kolibemben da.
- ²⁴ Kanyan ingganggan na samay kapitan ya iyakar day Pablo ed kuartil tan siplatan da, pian naamtaan to no akin et ontan lay paneeyag-eyag da ray Judio a panusumlang ed sikato.
- ²⁵ Balet nen asumpal da lan binalur a siplatan inkuanen Pablo ed samay opisyal a manalalagey diman, "Akin iyabuloy tay ganggan a nayarian yon siplatan so sakey a mibabaley na Roma ya ag ni asintinsiaan?"
- ²⁶ Nen nadngel ya na samay opisyal, linmad samay kapitan tan inkuanto, "Antoy gagawaen mo? Mibabaley na Roma manaya man a too!"
- ²⁷ Kanyan dinmago may kapitan ed kinen Pablo tan tinepet to, "Ibagam pad siak: mibabaley ka tay Roma?" "On," ebat to.
- ²⁸ Inkuanto may kapitan, "Balbaleg so agastos ko, pian magmaliw ak a mibabaley na Roma." Inmebat si Pablo, "Siak balet, nianak ak a mibabaley na Roma."
- ²⁹ Inmarawin tampol ira may totoon manimbistiga lawari ed kinen Pablo, tan ataktakot met imay kapitan lapud impabalur toy Pablo, anta sakey manayan mibabaley na Roma.

³⁰ Labay to may kapitan a naamtaan no anton talagay angakusaan da ray Judio ed kinen Pablo. Kanyan kaimbuas, impaokbaran to tan ingganggan to a mantitipon iray manonan papari tan amin da ray arum a kabyangay Sanidrin. Insan to inyakar si Pablo tan pinaalagey tod arap da.

Gawgawa 23

¹ Ninengneng a maung nen Pablo ra, insan inkuanto, "Agagi! Malinis so konsinsiak a mambibilay ed arap na Dios, anggad sayan agew."

² Si Ananias a Pangulon Pari ingganggan to ra may manalalagey ed abay nen Pablo a tibeben day maksil so songut to.

³ Inkuanen Pablo ed sikato, "Kabilen kay Dios, sikan mansimpisimpitan! Wadtan kan manyodyorong a manintinsiad siak onung ed Ganggan, balet sikan dili et susumpaen moy Ganggan diad pangigaganggan mon tibeben da ak."

⁴ Saray totoon walad abay nen Pablo inkuanda, "Oy, lelemlemewen moy Pangulon Pari na Dios!"

⁵ Inmebat si Pablo, "Ag ko amta, agagi, a sikato et Pangulon Pari manaya. Ta ibabagay Masanton Sulat, 'Ag ka mansasalitay maoges sumpad manoley ed saray tootom!'"

⁶ Nen anengneng nen Pablo a wadman iray pigaran Saduseo tan saray arum a Pariseo, inkuantod maksil a bosis, "Agagi, sakey ak a Pariseo tan anak na saray Pariseo. Iimbistigaen da ak natan, lapud ilalok ya onolid bilay iray inatey."

⁷ Kasumpal to yan imbaga, nansasangsangan iray Pariseo tan saray Saduseo, kanyan nankadway Sanidrin.

⁸ (Ta ibabaga da ray Saduseo ya ag onolid bilay iray inatey tan anggapoy anghil o ispiritu, balet saray Pariseo panisiaan da ra yan talo.)

- ⁹ Kinmasil so ingalan da. Inmalagey iray pigaran iskriba a kakaiba ray Pariseo tan inkuandan sinmumlang, "Anggapoy naalmo min kasalanan to yan too! Ompan walan tuay sakey ya ispiritu o anghil ya akitongtong ed sikato!"
- ¹⁰ Nen ampetang lan maung so pansasangsangan da, tinmakot imay kapitan ta ag la pigan nadanel-danel si Pablo, kanyan pinaleksab to ray sondalo, impaala toy Pablo, tan impailoob tod kuartil.
- ¹¹ Nen ontombuk a labi, nanalagey so Katawan ed abay nen Pablo tan inkuanto, "Pabiskeg moy linawam! Tinasian mo ak diad Jerusalem. Nepeg mo met yan gawaen diad Roma."
- ¹² Nen ontombuk a kabwasan, nantitipon iray pigaran Judio tan sinambaan day ag mangan o oninom, anggad ag da napatey si Pablo.
- ¹³ Masoluk iran apataplo a namplano yan kaogsan.
- ¹⁴ Linma rad manonan papari tan saray mamatakken na baley tan inkuanda, "Masimsimoon min sinambaan ya ag kami ontimtin na anggan anton kakanen, anggad ag mi napatey si Pablo.
- ¹⁵ Kanyan sikayo tan say Sanidrin, kerew yod kapitan ya ibaki tod sikayo si Pablo. Ibaraan yo a labay yo nin tepetan a maung na nipaakar ed sikaton dili. Balet sipaparaan kamin mamatey ed sikato, kasakbayan a makasabi dia."
- ¹⁶ Balet nadngelan na lakin anak na biin agi nen Pablo so sayan plano. Kanyan linmad kuartil tan imbalita tod kinen Pablo.
- ¹⁷ Tinawag nen Pablo so sakey ya opisyal tan inkuanto, "Ibaan mo pa yan tobun-balo ya onlad kapitan, ta walay ibaga to."
- ¹⁸ Inibaan to sirin, tan inyakar tod kapitan. Inkuanto, "Tinawag ak nen prison Pablo, tan kinerew ton iyakar ko yan tobun-balod sika, ta walay ibaga to kono."
- ¹⁹ Binembenan na kapitan so lima to may balolaki, inyarawi to, tan tinepet to, "Anto tay labay mon ibagad siak a?"

- ²⁰ Inmebat, "Nampapaknaan na saray Judio a kerewen dad sikan paleksaben moy Pablo nabwas, tan iyarap mod Sanidrin. Konwarin labay da nin tepetan a maung na nipaakar ed sikaton dili.
- ²¹ Balet ag mo ra panisiaan, ta masoluk ya apataplön lalakiy kaiba ran manaalagar a manabat ed sikato. Sinambaan da ya ag ira mangan o oninom ya anggad ag da napatey. Akaparaan la ra natan. Aalagaren da labat so iyesel mo."
- ²² Inkuanto may kapitan, "Ag mo ibabagad siopaman ya impakabat mod siak ya." Insan to la pinasempet.
- ²³ Anawag imay kapitan na duarad saray opisyal to tan inkuanto, "Iparaan yo ya onlad Cesarea so duan lasus a sondalo, a kaiba ray pitomplon akakabayo, tan duan lasus a managpika. Onla kayoy alas nuibi ed sayan labi.
- ²⁴ Iparaan yo met so pigaran kabayo a loganan nen Pablo, tan iyakar yod kinen Gobirñador Felix."
- ²⁵ Insan nansulat imay kapitan ed gobirñador. Onyay imbaga tod surat:
- ²⁶ "Nanlapud Claudio Lisias yan surat a para sika, kagalgalang a Gobirñador Felix: awat moy pabanok.
- ²⁷ Inerel na saray Judio yan too tan pateyen da la lawari. Akabatan kon mibabaley na Roma manaya, kanyan intagar ko ray sondalo tan inyagel ko.
- ²⁸ Labay kon naamtaan no antoy ipapakasalanan dad sikato, kanyan imparontal kod saray kabyangay Sanidrin.
- ²⁹ Nalmoan kon nipaakar ed ganggan day ipapakasalanan dad sikato, balet ag to nepeg so pateyen o ipriso lapud saya.
- ³⁰ Nen nadngelan kon implano na saray Judio a pateyen da, impaiyakar kon tampol ed sika. Imbagak ed saray mangaakusad sikato a diad sika lay pangisegepan day kaso."
- ³¹ Inonur na saray sondalo ray ganggan ed sikara. Inala ray Pablo tan inyakar dan anggad Antipatris.

³² Nen ontombuk ya agew, pinmawil ed kuartil ira may sondalon manaakar, balet atilak ira may akakabayo, ta sikaray angolup ed kinen Pablo.

³³ Kasabi rad Cesarea, inyakar dad gobirnadador imay sulat tan impalima ray Pablo ed sikato.

³⁴ Nen abasa nen gobirnadador imay sulat, tinepet tod kinen Pablo no taga iner. Nen naamtaan ton taga Cilicia

³⁵ inkunto, "Bistaen ta ka no onsabi la ray mangaakusad sika." Insan to impabantayan si Pablo ed palasio nen Herodes.

Gawgawa 24

¹ Kalabas na limay agew, sinmabid Cesarea si Ananias a Pangulon Pari. Kaiba to ray pigaran mamatakken na baley tan say sakey ya abogado manngaray Tertulo. Imbaga rad gobirnadador iray ipapakasalahan dad kinen Pablo.

² Impatawag day Pablo, tan kasabi to, ginapoan nen Tertulo ya akusaen. Inkunto, "Kagalgalang kon Gobirnadador Felix! Lapud maung a panangiwanwan mo, abayag lay pambibilay mid kareenan. Amayamay met iray inooman mon para kaabigan na bansa tayo.

³ Bibirbiren mi yan utang na linawa mid sika tan misalsalamat kamid sika ed anggan inerman a pasen tan anggan kapigan.

⁴ Balet pian ag mi ka la naabala, kerewen mi ya ipangasim a dengelen mo pan magano so ibaga mi.

⁵ Ta nalmoan min magolo yan too. Manangigapoy golo ed amin da ray Judio ed intiron mundo, tan sikatoy panguloy sikta na saray Nazareno.

⁶ Murmuraen to ni lawariy Timplo, balet inerel mi.

⁸ No tepetan mo, naamtaan mon dili ray amin a pangaakusaan mid sikato."

⁹ Akikasakey ira may Judio ed kinen Tertulo, tan pinaneknekan dan tua ya amin so imbaga to.

- 10** Sininyasan nen Gobirnadador si Pablo a mansalita. Inkuanen Pablo, "Kabat kon pigay taon ka lan huis ed sayan bansa, kanyan maliket ak a mangyagel ed laman kon dili diad arap mo.
- 11** Naamtaan mo lamlamang no osisaen mo a nanlapud insabik ed Jerusalem a mangigalang ed Dios, anggapo niy labinduan agew so linmabas.
- 12** Saray Judio ag da ak anengneng ya akisangsangan ed siopaman diad dalem na Timplo, o nanggaway golo diad sinagoga o inerman a pasen diad siudad.
- 13** Ag da met napaneknekan iray ipapakasalahan dad siak.
- 14** Birbiren kod sika a mangigagalang ak ed Dios na diad saray lalaki mi diad panamegley na itotombuk kod Dalan, ya ipapasen dan sakey a tilatilan sikta. Balet manisia ak met ed amin a nisulat ed Ganggan tan saray libro da ray propita.
- 15** Mailalo ak met ed Dios, a singa sikara, ya onolid bilay ya amin iray totoo, matonung man ira o andi.
- 16** Kanyan gagawaen koy anggaay nayarian ko a malinis lawas so konsinsiak ed arap na Dios tan saray totoo.
- 17** "Pigay taon ya anggapo ak ed Jerusalem, insan ak pinmawil a mangiter na tulong ed saray kabaleyan ko, tan mangibagat ed Dios.
- 18** Nibambana a nen gagawaen ko ya, asabian da ak ed Timplo, kasumpal kon nanlinis onung ed Ganggan. Anggapoy dakel a totoon wadman, tan anggapo met so agawan golo.
- 19** Balet wala rad may pigaran Judio a taga Asia. Sikara komuy onla diad sikan mangakusad siak, no talagan walay nibaga ran sumpad siak.
- 20** Odino andi, ibaga komun na saray totoon wadya no antoy kasalahan a nalmo rad siak nen inmarap ak ed Sanidrin.
- 21** Nayaran ibaga ran aliway ginawak nen inkuankod arap da, 'Lapud ilalok ya onolid bilay iray inaatey, imbistigaen yo ak natan!'"

²² Lapud si Felix et dakel so amta ton nipaakar ed Dalan, pinatonda to lay bista. Inkuanto, "Sano onsabi lay Lisias a kapitan so panumpal koy kaso yo."

²³ Kasumpal to, binilin to may opisyal a bantayan day Pablo, balet ag da eeletan a maung, tan ag da sesebelan ya ontulong ed sikato ray kakaaro to.

²⁴ Kalabas na pigay agew, sinmabiy Felix a kaiba toy asawa ton Drusila a sakey a Judio. Impatawag toy Pablo tan dinengel ton nansalitay nipaakar ed pananisiad Cristo Jesus.

²⁵ Balet nen ituloy nen Pablo so mampaliwaway nipaakar ed kamaungan, panagadyad dilin laman, tan say okum ya onsabi, ataktakot si Felix tan inkuanto, "Alis ka ni, ta patawag ta ka no walay panaon ko."

²⁶ Iilaloan to met a pasoksokan nen Pablo na kuarta, kanyan naynay ton patawag a pitongtongan.

²⁷ Kalabas na duay taon, si Porcio Festo sinalatan ton Gobirnadador si Felix. Lapud labay nen Felix ya alaen so maung a linawa da ray Judio, pinaolyan toy Pablo ed prisowan.

Gawgawa 25

¹ Sinmabiy Festo ed luyag a panooleyan to. Kalabas na taloy agew, manlapud Cesarea linmad Jerusalem.

² Imbaga ed sikatod man na saray manonan papari tan saray pangulo da ray Judio so kason sumpad kinen Pablo. Kinerew dad sikaton

³ paiyakar toy Pablo ed Jerusalem, ta walay plano ra a sabaten tan pateyen ed dalan.

⁴ Inmebat si Festo, "Aprisoy Pablo ed Cesarea, et magano ak lan ompawil diman.

⁵ Pila yo lad Cesarea ira tay pangulo yo tan diman da akusaen yan too no tuan walay kasalanan to."

- ⁶ Nanayam niy Festo na walo o samploy agew ed Jerusalem, insan pinmawil ed Cesarea. Nen ontombuk ya agew, inmirung ed panagsintinsiaan tan inggangan ton iparontal dad sikato si Pablo.
- ⁷ Kasabi nen Pablo, niliber na saray Judion nanlapud Jerusalem tan amayamay iray ambebelat ya ipapakasalahan dad sikato, balet ag da ra met lamlamang napaneknekan.
- ⁸ Inkuanen Pablo a pangyagel tod sikaton dili, "Anggapoy ginawak a sumpad Ganggan na saray Judio, odino sumpad Timplo odino sumpad Impirador."
- ⁹ Labay nen Festo ya alaen so maung a linawa da ray Judio, kanyan tinepet tod kinen Pablo, "Labay moy onlad Jerusalem, ta diman ta ka bistaen ed sarayan bengatla?"
- ¹⁰ Inmebat si Pablo, "Wadya ak ed arap na korti na Impirador. Dia ak nepeg a bistaen. Anggapoy ginawak a kasalahan ed saray Judio tan kabkabat mo ya.
- ¹¹ No sinumpak so ganggan o nanggawa ak na antokaman a nepeg a pakadusaan koy patey, sipaparaan ak ya ompatey. Balet no anggapoy katwaan da ray ipapakasalahan dad siak, anggapoy makapangipalimad siak ed sikara. Say Impirador so aapirogenan ko."
- ¹² Kasumpal nen Festo ya akitongtong ed saray sumisimbawa to inkuanento, "Inmapireng kad Impirador, say Impirador sirin so laen mo."
- ¹³ Kalabas na pigay agew, sinmabid Cesarea si Ari Agripa tan si Bernice, ta pagalangan day Festo.
- ¹⁴ Nen akapambayag la rad man, imbaga nen Festo ed ari so kipapasen nen Pablo. Inkuanento, "Wala diay sakey a lakin priso ya intilak nen Felix.
- ¹⁵ Nen wala ak ed Jerusalem, inakusad siak na saray mamatakken da ray Judio, tan kinerew dan dusaen ko.
- ¹⁶ Inkuankod sikara ya aliwan ogali na saray mibabaley na Roma so mandusay siopaman a naakusa no ag ni akiarapan ed saray mangaakusad sikato, tan ag ni naitday pankanawnawan mangyagel ed laman ton dili.

- ¹⁷ Kanyan nen sinmabi ra dia ag ak la nanabalay oras ko. Diad ontombuk ya agew, inmirung ak ed panagsintinsiaan tan impatawag ko.
- ¹⁸ Nen nanaarapan ira, ag da met inakusad saray ambebelat a kasalanan ya iilaloan kon ibaga ra.
- ¹⁹ Say nansasangsangan da say nipaakar ed rilihion dan dili tan sakey a toon manngaray Jesus. Inatey la yan too, balet si Pablo papaneknekan ton mabilay.
- ²⁰ Ag ko amtay gawaen kon pangimbistiga ed sayan kaso, kanyan tinepet kod kinen Pablo no labay toy onlad Jerusalem tan diman so pangimbistigaan ed sikato.
- ²¹ Balet ag to labay nen Pablo. Kinerew to ingen a paguardiaan tan labay ton say Impirador so manintinsiad sikato. Kanyan impaguardiaan ko ya anggad ag ko ni nibakid Impirador.”
- ²² Inkuanen Agripa ed kinen Festo, "Labay ko met a dengelen yan too." "Dengel mo nabwas sirin," ebat nen Festo.
- ²³ Kaimbuas, sinmabi ra di Agripa tan Bernice; amayamay iray sirimonyan pamagalang ed sikara. Linmoob irad kuarton panagsintinsiaan a kaiba da ray pangulo na saray sondalo tan saray matalonan totood siudad. Ingganggan nen Festo ya iyakar dad may Pablo.
- ²⁴ Inkuanen Festo, "Ari Agripa, tan amin yo ran wadya natan: Niay toon inakusad siak na amin a Judio, dia tan dimad Jerusalem. Iyeeyag dan ag to nepeg so mambilay yan too.
- ²⁵ Balet anggapoy arumog kon makasengeg no akin et patey so dusa to. Kinerew ton say Impirador so manintinsiad sikato, kanyan ginetmak ibakik.
- ²⁶ Balet anggapoy malinew ya isulat kod Impirador nipaakar ed sayan too. Kanyan iyaarap kod sikayo tan lautlad sika, Ari Agripa, pian walay nisulat ko, kasumpal tin imbistigaen.

²⁷ Ta para siak ag nepeg ya ibakid Impirador so sakey a prison ag nipalnew iray ipapakasalahan dad sikato."

Gawgawa 26

¹ Inkuanen Agripa ed kinen Pablo, "Naabuloyan kan mansalita, pian niagel moy laman mon dili." Inyonat nen Pablo ray lima to a pangiter toy galang, insan inyagel toy laman ton dili diad panamegley na sarayan balikas:

² "Arin Agripa, ipapasen ko a diad sayan agew balbaleg so kapalaran kon mangyagel ed laman kon dili lapud amin a pangaakusaan ed siak na saray Judio.

³ Balbaleg a tuay kapalaran ko, lautla ni met ta kabkabat mo ray kaogaliyan tan saray pansasangsangan na saray Judio. Kerewen kod sika sirin ya anosan moy ondengel ed siak.

⁴ "Kabat na amin a Judio no panoy pambibilay kon nanlapud kalangweran ko, diad dilin baley ko tan diad Jerusalem.

⁵ Kabat da lan nanlapud gapo, tan napaneknekan da no labay da, a nambilay ak a sakey a kabyangan na sankapegetan a moyungan na rilihion mi, say moyungan da ray Pariseo.

⁶ Akaalagey ak dia natan ya iimbistigaen, lapud paniilalok ed insipay Dios ed saray lalaki mi.

⁷ Sayan sipan iilaloan met a nagamuran na saray labinduan tribu na totoo mi, legan dan mangigagalang a masimsimoon ed Dios, agew may labi. Lapu met ed sayan ilalo. Arin Agripa, aakusaen ak na saray Judio!

⁸ Akin et mairap yon panisiaan, sikayo ran Judio, a say Dios et paolien tod bilay iray inaatey?

⁹ "Abaloan ko met nen saman a nepeg kon gawaey amin a nayarian ko a panumlang ed ngaran nen Jesus a taga Nazaret.

- 10** Ontan a tua so ginagawak diad Jerusalem. Amayamay iray Cristianon impapaiprisok lapud pakayarin inter ed siak na saray manonan papari; nen sinisintinsiaan da ran ompatey, sakey ak met ed saray inmabuloy.
- 11** Amimpiga-pigan pinapairap ko ra ed amin a sinagoga, tan pinapasoot ko ran mansalitay pangibeneg dad pananisia ra. Diad ontan lan petang na olok ed sikara, lilinma ak ya anggad saray siudad ed arum a bansa a mamairap ed sikara.”
- 12** "Sikato yay makasengeg na inakaran kod Damasco, ya awit koy pakayari tan abuloy na saray manonan papari.
- 13** Nen kapegleyay agew, legan min mambiabiahi, anengneng ko, Arin Agripa, so silew a nanlapud tawen tan lalon maliwawa nen say agew. Niliwawaan toy kaliber-liber ko tan saray kakaibak.
- 14** Apaktak tan nipasobsob kamin amin ed dalin, tan arengel koy sakey a bosis ya inkuantod siak ed salitay Hebreo, 'Saulo, Saulo, akin et papairapen mo ak? Papairapen mo lamlamang so laman mon dili ed satan a gagawaen mo, ta singa dedepakan moy otuk.'
- 15** 'Siopa ka, Katawan?' tinepet ko. Inkuan na Katawan, 'Siak si Jesus a papairapen mo.
- 16** Bangon ka tan alagey ka! Pinmayawar ak ed sika, ta pinili ta kan managlingkur. Ibalitam so anengneng mo ed siak natan tan say ipanengneng ko nid sika.
- 17** Iyagel ta kad saray Israelita tan saray Hintil a pangibakian kod sika.
- 18** Ibaki ta kad sarayan totoo a mangilokas na saray mata ra, mamaasingger ed sikarad liwawa manlapud bilonget, mamaasingger ed sikarad Dios manlapud pakayari nen Satanas! Diad panamegley na pananisia rad siak, napirdona ray kasalanan da tan makapibiang irad saray totoon piniliy Dios!"
- 19** "Kanyan, Ari Agripa, ag ak sinmumlang ed payawar a nanlapud tawen.

- ²⁰ Nampupulong ak ya onona diad Damasco, insan diad Jerusalem tan diad intiron dalin na Judea, ontan met a diad saray Hintil. Impupulong kon nepeg day mampataulid saray kasalanan da tan ompawil irad Dios, tan ipanengneng day pampatauli ra diad panamegley na saray gawa.
- ²¹ Lapud saya, inerel ak na saray Judio nen wala ak ed Timplo, tan pateyen da ak la lawari.
- ²² Balet say Dios tinulongan to ak ya anggad natan, kanyan manalalagey ak a mantatasid anggan siopa, abeba man o atagey so kipapasen to. Say ibabagak anggapoy arum no ag say imbaga na saray propita tan si Moises a nagawa,
- ²³ a salanti, nakaukolan a manirap so Cristo tan sikatoy onaan ya onolid bilay, pian nibawag toy liwaway kilalaban ed saray Judio tan saray Hintil.”
- ²⁴ Nen mansasalita niy Pablo a pangyagel tod laman ton dili, maksil ya inkuanen Festo, "Ambagel ka, Pablo! Aambagelen kay alabas ya aral mo!"
- ²⁵ Inmebat si Pablo, "Aliwa ak ya ambagel, kagalgalang kon Festo! Tua tan maptek so ibabagak.
- ²⁶ Niay Ari Agripa! Makmakpel ak a nansalidad sikato, ta amta to ra ya. Ag ak manduaruwan nanaimano to ra yan amin, ta ag ira agawad maamut.
- ²⁷ Ari Agripa, panisiaan mo ray propita, anto? Amtak a panisiaan mo ra!"
- ²⁸ Inkuanen Agripa ed kinen Pablo, "Diad sayan tikey na panaon, inisip mo amon napagmaliw mo ak a Cristiano!"
- ²⁹ Inmebat si Pablo, "Diad antikey o andokey a panaon, iyabuloy komuy Dios ya aliwan sika labat, no ag ingen amin a makakadngel ed siak natan, so magmaliw met komun a singa siak—likud labat ed sayan inkabalur koy golung-golung!"
- ³⁰ Inmalagey so Ari, say Gobirnador, si Bernice, tan amin iray kakaiba ra.
- ³¹ Kapaway da inkuandad sakey tan sakey, "Sayan too anggapoy ginawa ton manepeg a panintinsiaan ed sikato a pateyen o ipriso."

³² Inkuanen Agripa ed kinen Festo, "No ag to inyapireng ed Impirador so kaso to, nayari la komun ya ibolus."

Gawgawa 27

¹ Nen apaletan lay kanunotan a mambiahi kamid dayat ya onlad Italia, impalima ray Pablo tan pigaran priso ed kinen Julio, sakey ya opisyal na rihiminto na Roma a tatawagey "Rihiminto na Impirador."

² Linmogan kamid barkon nanlapud Adramitio tan mamaarap ed saray puirtoy Asia, insan kami la sinmiput. Kaiba miy Aristarco, sakey a Macedoniano a taga Tesalonica.

³ Kaimbuas, sinmabi kamid Sidon. Maumaung si Julio ed kinen Pablo, et inabuloyan toy Pablo ya ombisidad saray kakaaro to, pian naitdan day antokaman a nakaukolan to.

⁴ Manlapud man intuloy miy nambiahi, et lapud nasusuba miy dagem, dinmalan kamid nasasaniban a diking na islay Chipre.

⁵ Nilabasan miy petek na Cilicia tan Pamfilia, tan sinmabi kamid Mira, sakey a ciudad na Licia.

⁶ Samay opisyal akarumog na barkon nanlapud Alejandria ya onlad Italia, kanyan pinalogan to kamid saman a barko.

⁷ Matantan so pambiabiahin min pigapigay agew tan nairapan kamin sinmabi ed petek na Gnido. Ag kami makatuloy lapud onsusubay dagem, kanyan dinmalan kamid nasasaniban a diking na Creta, diad petek na Salmon,

⁸ tan nampagilig kami. Agaylay irap min sinmabi ed pasen a tatawagen day Maung a Sarsaran, ya asingger ed baley na Lasea.

⁹ Andokekey lan panaoy linmabas ta piligro lay mambiahi, ta asumpal lay Agew na Panagayuno. Kanyan sinimbawaan ira nen Pablo.

¹⁰ Inkuanto, "Kakaaro, nanenengneng kon diad sayan biahi tayo, nadarak iray karga, naderal yay barko, tan naandi ni ray bilay na totoo."

- 11** Balet lalon dinengel na opisyal da ray sondalo so imbaga na akankien tan say kapitan na barko nen say samay simbawa nen Pablo.
- 12** Lapud makapoy man a pasen a tondaan no panaoy ambetel, labay na karaklan ed sikara so ontuloy la ran anggad Fenix, no nayari. Sakey yan puirotod Creta ya akaarap ed abalaten a sagur tan baybay a sagur, tan nayarian dad may mamalabas na ambetel a panaon.
- 13** Makalkalnay siplug na dagem a manlalapud abalaten, kanyan inisip dan nayari la ran onsiput Ginoyur day pataga na barko tan nambiahhi rad asingger ed gilig na Creta.
- 14** Balet ag abayag, sinbamiy maksil a dagem a tatawagen day "Euroclidon" a nanlapud saman ya isla.
- 15** Kinmenad barko, tan lapud ag makasuba, tinmoluk kami lad dagem.
- 16** Asaniban kamiy daiset nen linmabas kamid abalaten na melag ya islan tatawagey Cauda. Diman, nanirapan mi a pinareen so balotoy barko.
- 17** Insapat dad barko, insan da binariberay anakabaleg a lobir imay barko. Diad takot dan nisarsar kamid saray nipokdul a buer ed dalem na danum diad Sirte, inyabeba da lay layag tan tinmoluk kami lad labay na dagem.
- 18** Lapud wala nin siansiay mabiskeg a bagyo, ginapoan dan ibantak iray karga na barko nen ontombuk ya agew.
- 19** Kaimbuas, imbantak na dilin lima ra iray kagawaay barko.
- 20** Abayag ya ag mi anengneng so agew tan saray bitewen, tan ag onkalnay mabiskeg a bagyo, kanyan nakalan kamiy ilalo a nilaban kami ni.
- 21** Lapud abayag lan ag ira angan, inmalagey si Pablo ed pegley da tan nansalita, "Kakaaro, no dinengel yo ak komun tan ag ti la inmalis ed Creta, ag la agawad sikatayo yan darak tan deral.
- 22** Kerewen kod sikayo natan a mampabiskeg kayoy linawa, ta anggapoy naandiay bilay ed sikayo, balet onlereg so barko.

23 Ta kalabyan, nampanengneng ed siak so sakey ya anghil na Dios, say Dios ya akankien ed siak tan gagalangen ko.

24 'Ag ka natatakot, Pablo!' inkuinto. 'Nepeg moy onarap ed Impirador. Lapud sika, ilaban na Dios iray amin a kakaibam a mambiabiahi.'

25 Kanyan, kakaaro, pabiskeg yoy linawa yo! Ta sisiaen koy Dios a gawaen toy amin a nibagad siak.

26 Balet nisarsar itayod sakey ya isla."

27 Kumalabinapat lan labiy pangyaanur ed sikami na bagyo ed Dayat na Adriatico. Nen mamepegley lay labi, abaloan da ra may mariniro ya asingger kami lad ekat.

28 Sinukat day danum, tan naamtaan dan duamplo tan liman depay kaaralem to.

29 Diad takot dan natopa miy kabatowan, impelag day apatiran pataga ed nibeneg na barko, tan impikasi ran onsabi lay kabwasan.

30 Labay na saramay mariniro so ontaynan ed barko, kanyan inyabeba ra may baloto ed danum tan konwarin mangipepelag iray pataga ed arap na barko.

31 Balet inkuanen Pablo ed samay opisyal tan saray sondalo, "No ontaynan ira tay mariniro, ag kayo nilaban."

32 Kanyan pinoltut na saramay sondalo iray lobir tan pinaolyan dan napelag tan onanur imay baloto.

33 Nen mamapalbangon la, kinerew nen Pablo ed sikaran amin a mangan ira. Inkuinto, "Labinapat lan agew lay panaalagar yo, tan anggapo niy kinan yon balut.

34 Kanyan kerewen kod sikayo a mangan ki la! Nakaukolan yoy mangan pian nilaban kayo. Anggapoy narisgod sikayo. Ag nabalang so anggan sakey a buek na siopaman ed sikayo!"

35 Kapangibaga to ya, angalay tinapay, tan diad arap dan amin akisalamat ed Dios, pinipisag to may tinapay, tan ginapoan toy mangan.

- ³⁶ Binmiskeg so linawa ran amin, tan angan met ira.
- ³⁷ Duan lasus tan pitomplo tan anem kami ya amin ya akalogan.
- ³⁸ Nen napsel lay balang sakey, imbantak dad danum so trigo, pian nalemeway barko.
- ³⁹ Nen kabwasan, walay anengneng dan dalin, balet ag da nabirbir no anto man a pasen. Anengneng dan walay sabangan ed gilig na dayat, tan ninunot dan isarsar imay barko, no nayari.
- ⁴⁰ Kanyan pinoltut da ray pataga, tan intilak da rad dayat, insan inokbar da ray lobir na saray begsay. Intagey day layag ed arap na barko, pian itolak na dagem ed baybay.
- ⁴¹ Balet nisarsar ed nipokdul a buer ed dalem na danum. Nipasobsob so arap na barko, kanyan ag makaalis. Aderal-deral so beneg na barko lapud ankakabaleg a daluyon.
- ⁴² Saramay sondalo ninunot dan pateyen lawari ray priso, ta ompan wala rad sikaray makalangoy ed gilig et makabatik ira.
- ⁴³ Balet labay to may opisyal ya ilaban si Pablo, kanyan sinebelan to ra. Ingganggan tod saray marunong ya onlangoy ya onona ran ontabuy ed danum tan onla rad samay isla,
- ⁴⁴ insan ontombuk iray arum ya ompeket irad tabla o saray partiy barko ya alinglingkay. Onyay insabi min amin ed gilig na dayat, tan anggapoy inatey ed sikami.

Gawgawa 28

- ¹ Nen akatak dang kami lad gilig na dayat, naamtaan min tatawagey Malta iman ya isla.
- ² Saray tagad man maumaung ya ogali so impanengneng dad sikami. Onooran tan ambetel so panaon, kanyan amool ira na pandangdangan mi, tan ontan lay impangasikaso rad sikamin amin.

- ³ Anipon si Pablo na kiew. Nen iyan tod samay apoy, pinmaway so sakey ya oleg lapud apetangan, tan kinmetket ed lima to.
- ⁴ Nen anengneng na saramay tagad man imay oleg ya akabitin ed lima to, inkuandad sakey tan sakey, "Talagan managpatey yan too. Nilaban a tuad dayat, balet ag inyabuloy na Kapalaran a mambilay."
- ⁵ Balet impagpag tod apoy imay oleg tan anggapoy agawad sikato.
- ⁶ Aalagaren dan onlarag so laman to o nabaktar ya ompatey si Pablo. Nen abaybagay la ran manaalagar et anggapo niy nanengneng dan nagawad sikato, nansalat iray kanunotan tan inkuanda, "Sakey a dios yan too!"
- ⁷ Manngaray Publio so pangulod saman ya isla, tan asingger ed saman a pasen iray alog to. Mabolbolus so linawa ton anangkailid sikami diad loob na taloy agew.
- ⁸ Nibambanan akarokul so ama nen Publio, ta mampepetang tan walay disintiriya to. Linmoob si Pablo ed kuarto to may mansasakit. Kasumpal ton nampikasi, intapew to ray lima to ed sikato, tan pinaabig to.
- ⁹ Lapud sayan agawa, dinmadago ray arum a mansasakit ed saman ya isla, tan inmaabig ira.
- ¹⁰ Amayamay so inririgalo rad sikami, et, nen onla kami la, inyakar dad barko ray nakaukolan mi.
- ¹¹ Kalabas na taloy bulan, linmogan kamid sakey a barkon nampalabas met dimay ambetel a panaon. Nanlapud Alejandria yan barko, tan "Siping a Lalaki" so ngaran to.
- ¹² Sinmabi kamid siudad na Siracusa tan tinmonda kamid may taloy agew.
- ¹³ Intuloy min anggad Regio so pambiabiahi mi. Kaimbuas, sinmiplug so dagem a nanlapud abalaten tan diad kumadwan agew, sinmabi kamid baley na Puteoli.
- ¹⁴ Wala rad may pigaran mananisia, tan inimbitaan da kamin manayam dimay sakey simba. Insan akasabi kamin siansia ed Roma.

- ¹⁵ Abalitaan na saray agagid Roma so nipaakar ed sikami, kanyan linma ran mangabet ed sikami diad Tindaan nen Apio tan diad Taloran Tabirna. Nen anengneng ira nen Pablo, akisalamat ed Dios, tan binmiskeg so linawa to.
- ¹⁶ Kasabi mid Roma, naabuloyay Pablo a manayam ed abung a bukbukor to, balet walay sakey a sondalon mambantay ed sikato.
- ¹⁷ Kalabas na taloy agew, impatawag nen Pablo ray manonan Judio ed siudad. Nen wadman la ra inkuanto, "Agagi, anggaman ya anggapoy ginawak sumpad bansa tayo, o sumpad saray kaogaliyan na saray lalaki tayo, impriso da ak ed Jerusalem tan impalima da ak ed saray mibabaley na Roma.
- ¹⁸ Kasumpal na impangimbistiga rad siak, ibolus da ak la komun, ta nalmoan dan anggapoy ginawak a pamateyan dad siak.
- ¹⁹ Balet sinmumlang iray Judio, kanyan apasootan ak ya onapireng ed Impirador, anggaman ya anggapoy antokaman ya iyakusak ed saray kabaleyan tayo.
- ²⁰ Lapud saya, impatawag ta kayon pinengnengan tan pitongtongan; ta say katwaan akagolunggolung ak makasengeg ed samay kawalaay ilalo na Israel."
- ²¹ Inkuandad sikato, "Anggapoy naawat min sulat a nanlapud Judea nipaakar a ed sika. Anggan saray agagi tayon nanlapud man a linma dia anggapo met so ibabalita ra o ibabaga ran makapoy nipaakar ed sika.
- ²² Anggaman ontan, labay mi kan narengel, ta kabat min anggan iner a pasen, sumpad sayan sikta so sasalitaen na saray totoo."
- ²³ Wala siriy tinandaan dan agew ya ipawil da. Kasabi to man ya agew, amayamay iray dinmadagod panaayaman nen Pablo. Manlapud kabwasan ya anggad labi, impaliwawa tan pinaneknekan tod sikaray nipaakar ed Panariay Dios. Diad panamegley na Ganggan nen Moises tan saray insusulat da ray propita, ginawa toy anggaay nayarian to a panisiaen irad kinen Jesus.
- ²⁴ Wala ray anisia, tan wala met iray andi, ed paliwawa to.

- ²⁵ Kanyan nen ag ira makapankakasakey tinmaynan la ra, kasumpal ya inkuanen Pablo, "Tuay imbaga na Ispiritu Santo ed saray lalaki yo diad panamegley nen propita Isaias!
- ²⁶ Ta inkuanen, 'Lakad sarayan totoo tan ikuanmod sikara: Anggaman a dengel kayo lan dengel ag yo met lamlamang natalusan; anggaman a nengneng kayo lan nengneng, ag yo met lamlamang nanengneng.
- ²⁷ Ta inmawet iray olo da ra yan totoo, saray layag da nakar dan pinepetan, tan inkopit da ray mata ra. Lapud ag da labay a makanengneng, o makadngel o makatalus ira. Ta ompan lagi ompawil irad siak a mabolbolus, et paabigen ko ra—kuay Dios."
- ²⁸ Inkuanen Pablo ed kaonuran, "Nepeg yon amtaen a nipulong lad saray Hintil yan balita a nipaakar ed pangilabay Dios. Ondengel ira!"
- ³⁰ Duay taon a nanayam ed Roma si Pablo diad abung ya inabangan to tan inaawat ton amin iray linmad sikato.
- ³¹ Makmakpel so linawa to tan ag asebelsebelan ed impanpupulong toy nipaakar ed Panariay Dios tan diad impanbabangat toy nipaakar ed Katawan a Jesu-Cristo.

Roma

Roma 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Pablo, sakey ya aripen nen Jesu-Cristo, atawag a magmaliw ya apostol tan pinilin mampulong na Maung a Balita na Dios.
- 2** Sayan Maung a Balita ya abayag lan insipay Dios diad panamegley da ray propita to tan nikorit ed Masanton Sulat,
- 3** et nipaakar ed Anak na Dios a si Jesu-Cristo a Katawan tayo. No nipaakar ed inkatoo to, sikatoy nianak a kabyangay boleg nen David;
- 4** no nipaakar ed masanton inka-Dios to, nipaamta a sikatoy Anak na Dios diad panamegley na makapanyarin gawa, a salanti say inkioli tod bilay.
- 5** Diad panamegley to, inawat mid Dios so baleg a panangaro to tan say inkaapostol, pian natanggoyur min manisia tan mangonur ed Cristo iray amin a katoowan.
- 6** Kabyangan kayo met ed saray katoowan a tinawag na Dios, pian magmaliw iran mananombuk nen Jesu-Cristo.
- 7** Kanyan susulaten ta kayo, amin yon wadtad Roma ya inararoy Dios tan tinawag ton magmaliw a totoo to: Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan tayo a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 8** Onona, misalamat ak ed Dios diad panamegley nen Jesu-Cristo, lapud sikayon amin; ta nibabawag ed intiron mundo so pananisia yo.
- 9** Say Dios, a panlilingkuran kod intiron pusok diad pangipupulong koy Maung a Balitan nipaakar ed Anak to, so tasik ya ipipikasi ta kayo lawas.
- 10** Ipipikasik ed Dios ya iyabuloy to komun natan a makakar ak lad tan.
- 11** Ta ontan lay pampipilalek kon onlad tan, pian niiter kod sikayoy maispiritun bindision a mamabiskeg ed sikayo.
- 12** Say labay kon ibaga, say pantutulongan tin amin ed pamabiskeg na pananisiay sakey tan sakey.

- 13** Agagi, nepeg yon amtaen a ginetmak lan amimpiga so onlad tan, balet anggad natan walan naynay so manesebel ed siak. Labay ko met so mananggoyur ditan na saray totoo pian manisia rad Cristo, a singa impananggoyur kod saray arum a Hintil.
- 14** Ta nakaukolan a gawaen ko ya ed saray Grigo tan saray barbaro, diad saray walay-aral tan saray anggapoy-aral.
- 15** Kanyan pampirawatan koy mangipulong na Maung a Balita ed sikayo met iran wadtad Roma.
- 16** Ag ko ibaing so Maung a Balita, ta sikatoy pakayariy Dios a mangilaban ed amin a manisia, onona ray Judio, insan saray Grigo.
- 17** Ipapaamta na Maung a Balita a say pamirdonay Dios ed saray kasalanay katoowan et onggapo tan mansamput ed panamegley na pananisia. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Mambilay diad panamegley na pananisia so toon apirdona ray kasalanan to."
- 18** Ta nipaamta a manlapud tawen so sanuk na Dios ed amin a kasalanan tan kaogsan da ray totoon mamapaer na pangipakabat na katwaan, lapud kaogsan da.
- 19** Malinew ed sikara so nayaran amtaen na too nipaakar ed Dios. Say Dios a dili so angipalinear ed sikara.
- 20** Ta nanlapu lad impamalsay Dios ed mundo say ag nanengneng a kipapasen to, a salanti say andi-anggaan a pakayari tan inka-Dios to, et nanengneng a malinew la tan natalusan na saray totoo diad panamegley da ray pinalsa. Kanyan anggapo lay nibaraay totoo!
- 21** Anggaman a kabat da lay Dios, ag da inggalang a Dios odino akisalamatan. Ingen, andikakanaan so kanunotan da tan abilongetan so ag makatalus ya otek da.
- 22** Mankabatkabatan ira balet diad tuay tua, makulang-kulang ira.

- ²³ Anta igalang da komun so ag ompatey a Dios, igagalang da ray talintaoy toon ompatey, saray talintao da ray manok, o ayayep ya apatiray sali, o onkokorong ya ayayep.
- ²⁴ Lapud onyay kaogsay katoowan, say Dios pinaolyan to la ran manggawa na saray marorotak a bengatla onung ed labay na puso ra. Manggagawa ni ray mabanday ed laman na sakey tan sakey.
- ²⁵ Ibebeneg day katwaan a nipaakar ed Dios tan sasalatan da na tila. Igagalang tan panlilingkuran day pinalsa, aliwan say Manamalsa a nepeg a galangen ed ando lan ando! Amen.
- ²⁶ Lapud saya, say Dios pinaolyan to ran manggawa na saray makapabaing a liket na laman. Anggan saray bibii ikakaindan day impamalsaan ed sikara, ta saray kapara ran bibii so piaakdulan da.
- ²⁷ Ontan met a saray lalaki ikakaindan day impamalsaan ed sikaran miakdul irad bibii, tan ompepetang so marorotak a liknaan dad kapara ran lalaki. Mabambanday so gagawaen da ray lalaki ed kapara ran lalaki, kanyan nadudusa ra onung ed kanepegay maoges a gagawaen da.
- ²⁸ Lapud saray totoo et ag da labay a kabaten so Dios, pinaolyan to ra ed maoges iran kanunotan da, kanyan gagawaen day ag manepag iran gawa.
- ²⁹ Napno ra na amin a kaogsan, kaambagelan, kinaagom tan maibobosul a kaisipan; napno ray imon tan maoges iran getma; maliket irad panagpatey, panagkolkol, tan panagsaol. Managtalabotob ira,
- ³⁰ managderal na kagalangay kapara ran too, managbosul ed Dios, managpabaing, mapaatagey, mapasirayew, managanap na balon kaogsan a gagawaen da, benger irad atateng da.
- ³¹ Makulang-kulang ira, ag da amtay misipan, anggapoy panangaro tan panangasi rad kapara ran too.
- ³² Amta ra, ya onung ed ganggay Dios, kanepegan ya ompatey iray manggawa na saray onya, balet siansian gagawaen da. Aliwan saya labat, aabubunan da ni ingen iray manggagawa ed saraya.

Roma 2

- 1** Kanyan siopa ka man a too a manintinsiad arum, anggapoy nibaraan mo. Ta diad panintinsiam ed arum a too, sintinsiaan moy laman mon dili, lapud sikan manintinsia et gagawaen mo met so gagawaen da.
- 2** Amta tayo a say Dios maptek so panagsintinsia to ed saray totoon manggagawa ed saraya.
- 3** Abaloan mo kasi, o kaparan too, a nibatikan moy panintinsiay Dios no gawaen moy gagawaen da ray sintinsiaan mon nadusa?
- 4** Babalawen mo kasiy baleg a panangasi, anos, tan tepel na Dios? Ag mo ta amtan say kaabigan na Dios et dagdagen to kan magbabawi?
- 5** Balet lapud benger ka tan anawet so pusom, pabebelaten moy dusan niiter ed sika no Agew ya ompatnag lay sanuk na Dios tan say maptek a panagsintinsia to.
- 6** Ta iter na Dios ed balang too so kanepegan to, onung ed saray ginagawa to.
- 7** Saray ag ontongan manggaway kamaungan, mananap na galang, dayew, tan ag ipatey, naitdan iray bilay ya andi-anggaan.
- 8** Balet baleg a sanuk tan pasnuk so ondapod saray masiblet tan manangibeneg na katwaan, ta totombuken day dalan na kaogsan.
- 9** Manliknay kairapan tan nagunigon ya amin iray totoon manggaway kaogsan, onona, saray Judio tan ontan met na saray Hintil.
- 10** Balet saray totoon manggaway kamaungan itdan iray Dios na kagalangan, dayew, tan kareenan, onona, saray Judio tan ontan met na saray Hintil.
- 11** Ta anggapoy nilabi ed pangipapasen na Dios ed amin a katoowan.
- 12** Saray Hintil ya ag nasasakopay Ganggan nen Moises nadusa ran anggapoy pibibiang na Ganggan. Saray Judio a nasasakopay Ganggan nasintinsiaan ira na Ganggan.
- 13** Ta aliwan saray ondengel na Ganggan so matonung ed arap na Dios, no ag ingen saray mangonur na Ganggan.

- 14 Ag nasasakopay Ganggan iray Hintil, balet no onuren day Ganggan lapud natural ya inkasikara, magmaliw a para sikara yan ganggan.
- 15 Ipanengneng na gagawaen da a nisulat so ibabagay Ganggan ed puso ra. Say konsinsia ra met so mantasi a katwaan ya, ta no maminsan akusaen iray kanunotan da, tan no arum iyagel to ra.
- 16 Onung ed Maung a Balitan ipupulong ko, onyay nagawa no onsabiy Agew sano: say Dios, diad panamegley nen Jesu-Cristo, sintinsiaan toy amin a maamut a kanunotan da ray katoowan.
- 17 Sika balet ey? Judio so tawag mod sikan dili; manmamatalek kad Ganggan tan ipapantam so kipapasen mod arap na Dios.
- 18 Amtam so pagagaway Dios ed sika; naaralan mod Ganggan no antoy maung;
- 19 anggapoy panduaruwam a sakey kan manangitabid saray bulag tan sakey kan silew ed saray walad kabilongetan;
- 20 sakey kan managbangat ed saray makulang-kulang tan saray mamalangwer. Anggapoy panduaruwam a diad Ganggan walad sikay amin a kakabatan tan katwaan.
- 21 Ibabangat mo ray arum, balet akin et ag mo ibabangat so sikan dili? Ipupulong mo, "Ag kayo mantatakew," balet akin et mantatakew ka?
- 22 Kuanmo, "Ag kayo mikakaloguran," balet akin et mikakaloguran ka? Kabkabosul moy talintao, balet akin et tatakewan mo ray Timplo?
- 23 Mapampanta ka, ta walad sikay Ganggay Dios, balet akin et kababaingay iiter mod Dios lapud ag mo oonurey ganggan to?
- 24 Ta ibabagay Masanton Sulat, "Lapud sikayo ran Judio, aayewen na saray Hintil so ngaray Dios."
- 25 No onuren moy Ganggan, makanay inkatandaan moy segat. Balet no ag mo onurey Ganggan, singa ka met ni lamlamang ag atandaay segat.

26 Ag ta ipasen na Dios a singa atandaay segat so Hintil ya onuren toy Ganggan, anggaman ya ag aseगत?

27 Saray Hintil ya ag ira atandaay segat balet et oonuren day Ganggan sintinsiaan da kayo a nadusa, ta ag yo onurey Ganggan, anggaman a walad sikayoy nisulat a Ganggan tan atandaan kayoy segat.

28 Ta aliwan petepeteg a Judio so sakey a toon aseगत tan Judio ray atateng to.

29 Ingen, say petepeteg a Judio ag nabirbir ed indengan to, ta say inkatandaan toy segat et diad puso to. Say Ispiritu na Dios so manggagawad saya, aliwan say Ganggan ya akasulat. Say Dios so mangidayew ed sayan too, aliwan say kapara ton too.

Roma 3

1 Anto sirin so panmaungay Judio ed saray Hintil? O antoy kaabigan a naalam no atandaan kay segat?

2 Talagan dakel! Onona, saray Judio so angipiaan na salitay Dios.

3 No aliwan matoor iray arum ed sikara, pagmaliwen to kasin aliwan matoor met so Dios?

4 Andi! Nepeg a matoor ed katwaan so Dios anggaman a matilan amin iray katoowan, ta onung na ibabagay Masanton Sulat, "Saray salitam so mangipatnag a maptek ka; tan manalo ka no sikay naakusa."

5 Balet antoy kuan tayo, no say panggagawa tayoy kaogsan so lalon mangipatnag a matonung so gagawaey Dios? Ibaga ti kasin makapoy so gagawaey Dios no dusaen to itayo? (Mansasalita ak dia a singa panangibagay too.)

6 Andin balut! No aliwan matonung so Dios, panon ton sintinsiaay sankamundoan?

7 Balet, anto no say pantitilak et sikatoy pakagalangay Dios lapud napalinear so katwaan to? Akin et nasintinsiaan ak nin sakey a makasalanan?

- ⁸ Akin et ag tayo ikuan sirin, "Manggawa itayoy kaogsan, pian mambungay kamaungan"? Diad pamaoges na saray arum ed sikami, inkuanda ya imbaga mi ya kono! Say dusan kanepegan da so niiter ed sikara.
- ⁹ Sikatayo ran Judio, maung ni kasiy kipapasen tayo nen saray Hintil? Andin balut! Ta pinaneknekan mi la ya ooleyan na kasalanan iray amin a Judio tan amin a Hintil.
- ¹⁰ Onung na ibabagay Masanton Sulat: "Anggapoy toon matonung, anggapo, anggan sakey;
- ¹¹ anggapoy makatalus o manaanap ed Dios.
- ¹² Amin a katoowan say Dios so imbeneg da; amin da nagmaliw iran andi-kana; anggapoy manggagaway kamaungan, anggapo, anggan sakey ed sikara.
- ¹³ Saray kolokolung da singa ra lobuk ya akalokas; pantitila da ray dila ra, singa ditay oleg iray salitan maoges ya ibabalikas na saray bibil da;
- ¹⁴ napno na saray ampaipait a panagayew so sangi ra.
- ¹⁵ Mainomay day mangekal na bilay;
- ¹⁶ inerman a laen da deral tan ermen so itilak da.
- ¹⁷ Ag da akabatay dalan na mareen a bilay;
- ¹⁸ say takot ed Dios anggapo ed sikara."
- ¹⁹ Natan amta tayo ya amin iray walad Ganggan et para saray walad silong na Ganggan, pian napatonda toy pambabaraan na amin a katoowan tan napsilong tod panagsintinsia na Dios so sankamundoan.
- ²⁰ Ta anggapoy toon nibilang a matonung ed arap na Dios diad panamegley na panangonur toy ibabagay Ganggan. Say gagawaey Ganggan et say pangipapaamta to a nankasalanan so too.
- ²¹ Balet natan nipaamta ya aliwan diad panamegley na ganggan so panamaandi na Dios ed kasalanay too. Pinaneknekan ya na Ganggan tan saray propita.

²² Papaandien na Dios so kasalanan na amin da ray mananisiad Jesu-Cristo, diad panamegley na pananisia rad Jesu-Cristo. Ta anggapoy pandoromaan na anggan siopa:

²³ nankasalanan ya amin iray katoowan tan ag ira manepeg ed pakanengneng na Dios.

²⁴ Balet lapud panangasi na Dios, pinaandi to ray kasalanan dan amin diad panamegley nen Cristo Jesus ya anondon ed sikara.

²⁵ Imbagat na Dios si Cristo pian, diad panamegley na tinmerter a dala to, napirdona so kasalanay totoo lapud pananisia rad sikato. Ginawa ya na Dios, pian nipanengneng a sikatoy matonung, ta nananos nen saman tan pinalabas toy kasalanay katoowan.

²⁶ Balet, diad sayan panaon, ipapanengneng ton sikatoy matonung, ta papaandien toy kasalanan na amin a manisiad kinen Jesus.

²⁷ Anto sirin natay nipasirayew tayo? Anggapo! Akin ey? Lapu oonuren tayoy Ganggan? Andi, no ag ingen lapud mananisia tid Cristo.

²⁸ Ta malinew lad kanunotan tayo a naandiay kasalanan so too diad panamegley na pananisia tod Cristo, aliwan lapud panangonur tod ibabagay Ganggan.

²⁹ Ag kasi say Dios et Dios met na saray Hintil, aliwan saray Judio labat? On, sikatoy Dios na amin,

³⁰ ta saksakey so Dios. Judio o Hintil man ira, paandien na Dios iray kasalanan da diad panamegley na pananisia rad Cristo.

³¹ Lapud sayan pananisia, ekalan mi kasiy kakanaan so Ganggan? Andin balut! Itatalindeg mi ingen so Ganggan.

Roma 4

¹ Anto sirin so nibaga tayon nipaakar ed kinen Abraham a sengeg na boleg tayo? Antoy agamuran to?

- ² No apaandiay kasalanan lapud saray dilin ginagawa to, wala komuy nipasirayew to. Balet anggapoy nipasirayew tod arap na Dios,
- ³ ta ibabagay Masanton Sulat, "Anisiay Abraham ed Dios tan lapud pananisia to, pinaandi na Dios so kasalanan to."
- ⁴ Say sipan ya iter ed toon mankimey et ag ipasen a panangaro no ag ta bayar na utang.
- ⁵ Balet say toon ag mankimey, no ag ta manisiad Dios a manamaandiy kasalanan da ray makasalanan, paandien na Dios iray kasalanan to lapud pananisia to.
- ⁶ Onya so labay ya ibaga nen David sanen sinalita ton maliket so toon pinaandi na Dios iray kasalanan to, aliwan lapud saray ginagawa to:
- ⁷ "Maliket so toon pinirdona lay Dios so kaogsan to, tan sinakbungan lay Dios iray kasalanan to!
- ⁸ Maliket so toon nilingwanan lay Katawan iray kasalanan to!"
- ⁹ Saya kasin liket et para labat ed saray atandaay segat? Andi, no ag ingen para met ed saray ag atandaay segat. Ta onung ed Masanton Sulat, ibabaga tayon pinaandi na Dios iray kasalanan nen Abraham lapud pananisia to.
- ¹⁰ Kapigay inkagawa to ya? Kasakbayan o kasumpal na inkasegat to? Kasakbayan, aliwan kasumpal, na inkasegat to.
- ¹¹ Sikatoy sinegat a tanday impamaandi na Dios ed kasalanan to lapud pananisia to nen ag ni aseगत. Kanyan si Abraham et nagmaliw a maispiritun ama na amin da ray mananisian pinaandi na Dios iray kasalanan da, anggaman ya ag ira aseगत.
- ¹² Ontan met a sikatoy ama da ray aseगत, aliwan lapu labat ta aseगत ira, no ag lapud anisia ran singa si Abraham kasakbayan ya aseगत.
- ¹³ Insipay Dios ed kinen Abraham tan saray kabyangay boleg to a tawiren day sankamundoan, aliwan lapud impangonur toy Ganggan, no ag lapud apaandi ray kasalanan to diad impanisia tod Dios.

- 14** Ta no saray mangonur na Ganggan labat so makaawat na sipay Dios, anggapo siriy kabaliksay pananisia tan andi-kakanaan so sipay Dios.
- 15** Say Ganggan so panlapwan na pasnuk na Dios; ta no anggapoy ganggan, anggapo met so sumlangen a ganggan.
- 16** No ontan sirin, say sipan niletneg ed pananisia, pian magmaliw a panangaroy Dios yan sipan tan andi-saew a nagamuran na amin a kabyangan na saray boleg nen Abraham aliwa labat a saray manangonur na Ganggan, no ag pati amin da ray mananisian singa si Abraham. Ta si Abraham so maispiritun ama tayon amin.
- 17** Onyay ibabagay Masanton Sulat: "Ginawa ta kan ama na amayamay a bansa." Makana yan sipan ed arap na Dios a sinisia nen Abraham, say Dios a mamapabilay ed saray inatey, tan mamapalesa ed saray anggapo diad panamegley na salita to.
- 18** Anggaman ya anggapo lay ilalo nen Abraham a makailalak, anisia tan nanilalo ni a sikatoy magmaliw ya ama na amayamay a bansa. Onung na inkuay Dios ed sikato tan walad Masanton Sulat, "Singa karakel na bitewen iray kabyangay boleg mo naani."
- 19** Anggaman a ngalngali lan sanlasus so taon to, dokung-dokung la, tan lepes si Sara ya asawa to, ag kinmapoy so pananisia to diad impannuntod tod saraya.
- 20** Ag to nanduaruwaan so sipay Dios, no ag ingen binmiskeg so pananisia to tan inggalang toy Dios.
- 21** Ag ton balut nanduaruwaan a say Dios et nagawaan to so insipan to.
- 22** Kanyan pinaandi na Dios iray kasalanan to lapud pananisia to.
- 23** Balet say salitan "pinaandi na Dios iray kasalanan to," nisulat ya aliwan para si Abraham labat.
- 24** Nisulat met para sikatayon napaandiay kasalanan lapud pananisia tayod Dios ya amaolid bilay ed kinen Jesus a Katawan tayo.

²⁵ Pinatey si Jesus lapud saray kasalanan tayo, tan pinaolid bilay pian napaandi ray kasalanan tayod arap na Dios.

Roma 5

¹ Natan ta apaandi la ray kasalanan tayod arap na Dios lapud pananisia, wala lay kareenan tid Dios diad panamegley nen Jesu-Cristo.

² Dia nid panamegley to, agamuran tid Dios so baleg a panangaro to, a diad silong toy pambibilayan tayo natan. Panliliketan ti siriy ilalo tayon makapibiang ed kagalangan na Dios!

³ Aliwan saya labat, no ag ingen panliliketan tayo met ni ray segsegang tayo, ta amta tayon mambunga ra na panagtepel.

⁴ Tan say panagtepel mambunga na ogalin makapaliket ed Dios, tan sayan ogali mambunga na ilalo.

⁵ Sayan ilalo ag to pabeteley linawa tayo, ta inkalbo lay Dios so aro tod puso tayo diad panamegley na Ispiritu Santo ya inter tod sikatayo.

⁶ Ta sanen anggapoy nagawaan tayo ni, si Cristo inatey nen panaon a manepeg para saray makasalanan.

⁷ Mairap ya isaklang na anggan siopa so bilay to para sakey a toon maptek so panagbilay to. Anggaman ontan, nayaran walay makakpel ya ompatey para sakey a maung a too.

⁸ Balet impanengneng na Dios so ontan lan panangaro tod sikatayo, ta nen makasalanan itayo ni, si Cristo inatey para sikatayo.

⁹ Tan natan ta apaandi la ray kasalanan tayo diad panamegley na dala nen Cristo, lalo sirin ya ilaban to itayod pasnuk na Dios.

¹⁰ Kabosul itayoy Dios nen saman, balet natan kakaaro to ti la diad panamegley na impatey na Anak to. Natan ta kakaaro itayo lay Dios, lalon andi-saew a nilaban itayo diad panamegley na bilay nen Cristo!

¹¹ Aliwan saya labat, makaliliket itayo nid Dios diad panamegley nen Jesu-Cristo a Katawan tayo, ta lapud sikato nagmaliw ti lan kakaaroy Dios.

- ¹² Linmoob so kasalanan ed sankamundoan diad panamegley na sakey a too, tan linmoob so patey diad panamegley na kasalanan to. Lapud saya kinmayat so patey ed amin a katoowan, ta nankasalanan iran amin.
- ¹³ Wala lay kasalanan kasakbayan a niiter so Ganggan, balet anggapoy nayaran ibilang a kasalanan no anggapoy ganggan.
- ¹⁴ Anggaman ontan, nanoley so patey manlapud kinen Adan ya anggad kinen Moises, tan anggan diad saray totoon say impankasalanan da et aliwan singa say insumlang nen Adan ed ganggay Dios. Si Adan so sakey ya anino na samay onsabi.
- ¹⁵ Balet nandomaan ira yan dua, ta ag namparay panangaroy Dios tan say kasalanan nen Adan. Tua a dakel so totoon inatey lapud kasalanay sakey a too. Balet lalon baleg so panangaroy Dios tan say rigalon inter tod amayamay a totoo diad panamegley na baleg a panangaro na sakey a too—si Jesu-Cristo.
- ¹⁶ Walay pandomaan na rigalo na Dios tan say bungay kasalanan na sakey a too. Say sakey a kasalanan nambungay sintinsian dusa, balet anggaman a dakerakel so agawan kasalanan, niiter so rigalon nambungay pakapaandi na kasalanan.
- ¹⁷ No lapud kasalanay sakey a too et nanoley so patey, lalon baleg so nagamuran ed ginawa na sakey a too a si Jesu-Cristo! Amin a mangawat na ag nasabsabaan a panangaro tan rigaloy Dios nipaakar ed pakapaandi na kasalanan, manoley irad bilay diad panamegley nen Cristo.
- ¹⁸ Kanyan no say sakey a kasalanan et nambungay pakadusa na amin a katoowan, ontan met a samay sakey a gawan matonung paandien toy kasalanay amin a katoowan tan itdan to ray bilay.
- ¹⁹ Tan no saray makasalanan et dinmakel ira lapud impankasalanay sakey a too, ontan met a saray totoon napaandiay kasalanan et ondakel ira lapud intoluk na sakey a too.
- ²⁰ Nen niiter so Ganggan, lalon dinmakel so panaggaway kaogsan. Balet nen dinmakel so kasalanan, lalon binmaleg so panangaroy Dios.

²¹ Kanyan no say kasalanan et nanoley diad panamegley na patey, ontan met a manoley so baleg a panangaroy Dios diad panamegley na pakapaandi na kasalanan, pian nagamuran tayoy bilay ya andi-anggaan diad panamegley nen Jesu-Cristo a Katawan tayo.

Roma 6

¹ Antoy nibaga ti natan? Ituloy tayo kasiy mankasalanan pian ombaleg so panangaroy Dios ed sikatayo?

² Andi! Inatey ti lad kasalanan, panon niy pambilay tid kasalanan?

³ Ag yo ta amtan amin tayo ya abinyagan ya akikasakey ed Cristo Jesus et akikasakey tayod impatey to diad panamegley na sayan binyag?

⁴ Ontan sirin, inatey tan nipompon itayo a kaiba tiy Cristo diad panamegley na binyag, pian no panoy inkioli tod bilay diad panamegley na mapagalang a pakayariy Ama, mambilay ti met ed balon panagbilay.

⁵ Ta no akikasakey itayod Cristo diad impatey to, mikasakey ti met diad inkioli tod bilay.

⁶ Amta tayon kaiba nen Cristo a nipasak ed krus so daan ya inkatoo tayo, pian naderal so makasalanan ya inkanatural tayo, et diad ontan ag ti la paaripen ed kasalanan.

⁷ Ta no inatey lay too, ag la naaripen na kasalanan.

⁸ Panisiaan tayo a mambilay tin mikasakey ed Cristo no akikasakey tid impatey to.

⁹ Amta tayon inmolid bilay si Cristo tan ag lan balut ompatey, kanyan anggapo lay pakaoley na patey ed sikato.

¹⁰ Nen sikatoy inatey, aminpinsan ya inatey para kasalanan, tan sikato natay mambibilay para Dios.

¹¹ Ontan met, nepeg yon ipasen ya inatey ed kasalanan so sikayon dili, balet mabilay para Dios diad pikakasakey yod Cristo Jesus.

- ¹² Kanyan ag yo la nepeg a panoleyey kasalanan ed laman yon ompatey, pian ag yo la naonur so maoges iran pilalek yo.
- ¹³ Ag yo met papaoleyad kasalanan iray kabyangay laman yo, pian ag ira nikanad panggaway kaogsan. Isaklang yo ingey bilay yod Dios, a singa totoon inatey a pinaolid bilay, tan iyabuloy yon ikanay Dios iray kabyangay laman yo ed panggaway kamaungan.
- ¹⁴ Ta ag nepeg a manoley so kasalanan ed sikayo, ta aliwa ki lan walad silong na ganggan, no ag ta wala ki lad silong na baleg a panangaroy Dios.
- ¹⁵ Anto sirin ey, mankasalanan itayo kasi lapud aliwa tin walad silong na ganggan no ag ta walad silong na baleg a panangaroy Dios? Andi!
- ¹⁶ Ag yo ta amta, a no onabuloy kayon paaripen ed siopaman, aripen kayon talaga na amon onuren yo? No aripen kayoy kasalanan, mansumpal kayod patey; no aripen kayoy katotoluk, mansumpal kayod pakapaandi na kasalanan ed arap na Dios.
- ¹⁷ Balet, salamat ed Dios, ta sikayon gendat ya aripey kasalanan et nagmaliw ki lan maonur ed bangat ya inawat yo.
- ¹⁸ Nibolus ki lad kasalanan tan natan, aripen ki lay katonungan.
- ¹⁹ Mainomay iray salitan ikakanak, ta mairap kin makatalus. No inyabuloy yo ray kabyangay laman yo a nikana ra ed karotakan tan ompapalalon kaogsan, ontan met natan, isaklang yoy intiron laman yo ya aripey katonungan tan nikana ed matonung a kipaakaran.
- ²⁰ Ta nen aripen kayo niy kasalanan, ag kayo nasasakopay inkatonung.
- ²¹ Antoy agunggon a yo ed impanggagawa yod saray ibabaing yo la natan? Patey so pansumpalan na saraman a bengatla.
- ²² Balet natan ta nablus ki lad kasalanan tan aripen ki lay Dios, say agunggon a yo say masanton bilay a mansumpal ed bilay ya andi-anggaan.
- ²³ Ta patey so upa na kasalanan, balet bilay ya andi-anggaan so rigaloy Dios diad panamegley na pikakasakey ed Cristo Jesus a Katawan tayo.

Roma 7

- ¹ Agagi, natatalusan yoy ganggan, kanyan kabat yon say too et nasasakopan labat na ganggan legan ton mambibilay.
- ² Alimbawa: onung ed ganggan, say asawan bii et nasasakopay asawa to legan a mabilay. Balet no inatey lay asawa to, bolus la ed ibabagay ganggan nipaakar ed saray walay asawa.
- ³ Kanyan mikaloguran no miamung ed sananey a laki, anta mabilay ni so asawa to. Balet no ompatey so asawa to, bolus lad ibabagay ganggan. Anggan miasawa nid satan, ag mankasalanan na pikakaloguran.
- ⁴ Ontan met, agagi, no say Ganggan so pantotongtongan inatey kayo la, ta kabyangan ki lay laman nen Cristo; tan mikakasakey ki lad sikato a pinaolid bilay, pian dakel iray nagawaan tayon maung a bengatlan nipaakar ed Dios.
- ⁵ Ta nen mambibilay itayo ni onung ed natural ya inkatoo tayo, saray makasalanan a pilalek a pinabiskeg na Ganggan so anagdag ed saray kabyangay laman tayo a manggaway bengatlan mambungay patey.
- ⁶ Natan balet, anggapo ti lad silong na Ganggan, ta inatey ti lad samay angariped sikatayo. Kanyan ag itayo manlilingkur onung ed daan ya ibabagay nisulat a ganggan, no ag ingen onung ed impamasimbaloy Ispiritu.
- ⁷ Nayarian ti kasin ibaga a makapakasalanan so Ganggan? Ag nayari! Anggaman ontan, say Ganggan so angipaamtad siak no antoy kasalanan. No ag imbagay Ganggan, "Ag ka maagom," ag ko komun amta no anto tay panagagom.
- ⁸ Balet lapud Ganggan, say kasalanan pinabiskeg to ak a manggaway amin a klasiy panagagom. Ta no anggapoy ganggan, inatey so kasalanan.
- ⁹ Nen saman nambilay ak ya ag nasasakopay ganggan; balet nen akabatan koy ganggan, abilay so kasalanan
- ¹⁰ tan siak so inatey. Say ganggan sirin a nepeg a mangiter na bilay, patey la laingey inter tod siak.

- 11 Ta inkana na kasalanan so ganggan a pamalingo tan pamatey ed siak.
- 12 Masanto sirin so Ganggan, tan amin ya ibabagay ganggan et masanto, matonung, tan maung.
- 13 Say labay to yan ibaga kasi et say kamaungan so makasengeg na impatey ko? Andi! Say kasalanan so amatey ed siak; diad panamegley na kamaungan so impamatey na kasalanan ed siak, pian nipanengneng so tuan kipapasey kasalanan. Kanyan diad panamegley na ganggan, apatnagay ontan lan kaogsay kasalanan.
- 14 Amta tayon maispiritu so Ganggan, balet aliwa ak a maispiritun too, tan naaripen ak na kasalanan.
- 15 Ag ko natalusay gagawaen ko; ta ag ko gagawaey labay kon gawaen, no ag say kabosul ko so gagawaen ko.
- 16 No gawaen koy ag ko labay, mapatnag sirin ya onaabubon ak a say Ganggan et maung.
- 17 Kanyan aliwan siak a talagay manggagawad saya, no ag say kasalanan a walad siak.
- 18 Amtak ya anggapoy kamaungan a walad siak, a salanti diad inkatook. Ta anggan walay pilalek kon manggaway kamaungan, ag ko balet nagawaan.
- 19 Ag ko gagawaey kamaungan a labay kon gawaen, no ag ingen say kaogsan ya ag ko labay a gawaen.
- 20 No gawaen koy ag ko labay a gawaen, aliwan siak so manggagawad saya no ag say kasalanan a walad siak.
- 21 Kanyan apalinew ko ya onyay nagagawa: no labay koy manggaway kamaungan, say kaogsan so manonaan a nagawaan ko.
- 22 Diad otel na pusok, malikeliket ak ed ganggay Dios.
- 23 Balet nalilikas kon mankikimey so sananey a ganggan ed saray kabyangay laman ko, ganggan a misusumlangan ed ganggan na kanunotan tan angaripen

ed siak ya ontoluk ed ganggan na kasalanan a walad saray kabyangan na laman ko.

24 Pangaskasiyay kipapasen ko! Siopay mangilabad siak ed sayan laman a mangipepelag ed siak ed patey?

25 Say Dios diad panamegley nen Jesu-Cristo a Katawan tayo! Salamat ed sikato. Sikato ya siriy kipapasen ko: diad panamegley na kanunotan ko, lilingkuran koy ganggay Dios; balet diad panamegley na inkatook, lilingkuran koy ganggan na kasalanan.

Roma 8

1 Kanyan ag la natan nadusa iray totoon mikakasakey ed Cristo Jesus.

2 Ta say ganggay Ispiritu, a mangiiter ed sikatayoy bilay diad panamegley na pikakasakey tid Cristo Jesus, so angibolus ed siak. Kanyan andi ak la ed silong na ganggay kasalanan tan patey.

3 Say ag nagawaay Ganggan lapud kakapoyay inkatoo, ginawa lay Dios. Dinusa toy kasalanan ed inkatoo diad panamegley na impangibaki toy dilin Anak to a linma dian too a makapankasalanan, tan nagmaliw a bagat para kasalanan.

4 Ginaway ya na Dios, pian say matonung a kakaukolay Ganggan et nasumpal ed sikatayon mambibilay onung ed Ispiritu, aliwan onung ed inkatoo tayo.

5 Ta saray totoon mambibilay onung ed inkanatural na too nanaoleyan so kanunotan da na saray bengatlan onung ed inkanatural na too. Balet saray mambibilay onung ed panangiwanwan na Ispiritu, nanaoleyan so kanunotan da na saray bengatlan onung ed Ispiritu.

6 Say panoley na kanunotan na inkanatural na too et mansumpal ed patey, balet say pangonur ed panangiwanwan na Ispiritu et mansumpal ed bilay tan kareenan.

- ⁷ Kanyan kalaban toy Dios so toon nanaoleyan so kanunotan to na inkanatural na too, ta ag to oonuren so ganggay Dios tan diad tuay tua, ag to nayarian ya onuren.
- ⁸ Ag da napaliket so Dios iray mambibilay onung ed inkanatural na too.
- ⁹ Balet ag ki la mambibilay onung ed inkanatural na too, no ag ingen onung ed linaway Ispiritu, no tuan manaayam so Ispiritu na Dios ed sikayo. Say toon andid sikatoy Ispiritu nen Cristo, ag kayaryan nen Cristo.
- ¹⁰ No walay Cristo ed sikayo, anggaman ya inatey so laman yo lapud kasalanan, mambibilay so ispiritu yo, ta pinaandi lay Dios iray kasalanan yo.
- ¹¹ No manayam ed sikayo so Ispiritu na Dios ya amaolid bilay ed kinen Jesus, say Dios ya amaolid Cristo so mangiter met na bilay ed saray ompatey a laman yo, diad panamegley na Ispiritu a manaayam ed sikayo.
- ¹² Kanyan, agagi, ag ti la nepeg so mambilay onung ed inkanatural na too.
- ¹³ Ta ompatey kayo no mambilay kayo onung ed inkanatural na too, balet mambilay kayo no diad tulong na Ispiritu et pateyen yoy maoges iran gaway laman.
- ¹⁴ Anak na Dios iray amin ya itotonton na Ispiritu na Dios.
- ¹⁵ Ta say Ispiritu ya inter na Dios ed sikayo et ag to kayo gawaen ya aripen tan pagmaliwen a matakot, no ag ingen pagmaliwen to kayon anak na Dios tan tulongan to itayon ontawag ed Dios na "Ama! Ama mi!"
- ¹⁶ Say dilin Ispiritu, a kaiba toy ispiritu tayo, so mamaneke a sikatayo ray anak na Dios.
- ¹⁷ Et natan ta anak itayo lay Dios, mananawir ti la na Dios tan kaiba tin mananawir si Cristo. Ta no minabang itayod kairapan to, minabang itayo met ed kagalangan to.
- ¹⁸ Ipapasen ko a saray kairapan ed sayan panaon et ag ira nayarin ipara ed kagalangan a nipatnag naani ed sikatayo.
- ¹⁹ Pampilpilalekay amin a pinalsa so pangipatnag na Dios ed saray anak to.

- ²⁰ Nagmaliw ya andi-kakanaay amin a pinalsa, aliwan lapud linawa ran dili, no ag lapud linaway Dios. Anggaman ontan, wala ni yan ilalo,
- ²¹ ya amin a pinalsa et nibolus ed inkaaripen dad kaboboluk, tan minabang irad maliket tan bolus a kipapasen da ray anak na Dios.
- ²² Amta tayo ya anggad natan, amin a pinalsa et manngesnges irad kairapan a singa pampapasakit na manaanak.
- ²³ Aliwan sikara labat so onya; sikatayo met ya angawat na Ispiritu, say onaan ed saray rigaloy Dios, et manngesnges itayod inkasikatayo, legan tin aalagdey Dios a managibi ed sikatayo tan manondon na laman tayo.
- ²⁴ Lapud ilalo nilaban iti la. No nanenengneng tiy iilaloan tayo, aliwan petepeteg ya ilalo. Siopay manilalo nid nanenengneng to la?
- ²⁵ Balet no manilalo tayod ag tayo nanenengneng, anosan tayo ya alagden.
- ²⁶ Ontan met, say Ispiritu so ontutulong ed kakapoyan tayo. Ta ag tayo amta no panoy nepeg tayon pampikasi, balet say Ispiritu lan dili so mangipikasad sikatayo ed Dios, diad ey-ey ya ag nayaran ibalikas.
- ²⁷ Say kanunotay Ispiritu et kabat na Dios a makaamtay walad pusoy too; ta say Ispiritu so mangipikasad saray totooy Dios tan onung ed linaway Dios so pangipikasi to.
- ²⁸ Amta tayo a diad amin a bengatla gagawaen na Dios so pankaabigan na amin da ray mangaarod sikato, a salanti saray tinawag na Dios onung ed linawa to.
- ²⁹ Saray pinili na Dios a kayaryan ton nanlapud gapo et inggana to ran miolibay ed Anak to, pian say Anak so magmaliw a pangulowad saray amayamay a sanaagi.
- ³⁰ Kanyan tinawag to ray inggana to la nen saman. Pinaandi toy kasalanan da ray tinawag to, tan initdan toy kagalangan iray pinaandian toy kasalanan.
- ³¹ Anto niy nibaga tayo nipaakar ed saya? No say Dios et kaiba tayo, siopay makasumlang ed sikatayo?

- 32** Ag to kinawanan so dilin Anak to, no ag ingen inter ton imbagat para sikatayon amin! No inter tod sikatayoy Anak to, ag to met kasi iter ed sikatayoy amin a bengatla?
- 33** Siopay mangakusad saray totoon pinili na Dios, anta say Dios so amaandiy kasalanan da?
- 34** Siopay manintinsiy dusa ed sikara? Si Cristo Jesus kasi, ya inatey tan pinaolid bilay? Sikatoy walad nikawanay Dios tan ipipikasi to tayo ingen ed Dios!
- 35** Siopa sirin so makapangisian ed sikatayod panangaro nen Cristo? Say segsegang, o say ermen, o say kairapan, o say eras, o say kaandiy ikawes, o say kaatapay bilay, o say patey?
- 36** Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Lapud sika, ngalngali kami ompatey ed loob na sanagew; nipapasen kamin singa karniron papatayen."
- 37** Andi! Sarasarag ti ra yan amin a taloen diad panamegley na Dios ya angarod sikatayo!
- 38** Anggapoy duaruwak ya anggan say patey, o say bilay, o saray anghil, o saray walad pakaoley, o saray bengatlad kaplesan o arapen a panaon, o saray pakayari,
- 39** o anggan say katageyan, o say anggan anton pinalsa—amin da ra ya et ag ira makapangisian ed sikatayo ed panangaroy Dios ya inter tod sikatayo diad panamegley nen Cristo Jesus a Katawan tayo.

Roma 9

- 1** Kayaryan ak nen Cristo, kanyan tuay ibabagak tan ag ak mantitila. Ooleyan met na Ispiritu Santo so konsinsiak, kanyan andi-duaruwa ya ag ak mantitila.
- 2** Agaylay ermen ko, tan agaylay ag itonday sakit na pagew ko, lapud saray agagik, saray kadalaan tan kabaleyan ko.
- 3** Lapud sikara, labalabay ko lay anggan nisamba na Dios tan nisian ed Cristo.

- ⁴ Israelita ra tan pinili na Dios iran totoo to. Ginawa to ran anak to tan impinabang to rad kagalangan to. Akisipanan ya amimpiga so Dios ed sikara tan inter tod sikaray Ganggan. Walad sikaray matwan panagdayew ed Dios, tan inawat da ray sipan na Dios.
- ⁵ Diad saray bantug a lalaki da ray Hebreo so sengeg na boleg da, et diad boleg da so nanlapwan nen Cristo sanen nagmaliw a too. Sikato a Dios a Sankatageyan et nagalang komun ed ando lan ando! Amen.
- ⁶ Ag ko ibabagan anggapoy kabaliksay sipan na Dios; ta aliwan amin a totoo baley na Israel et sikaray totoon pinili na Dios.
- ⁷ Aliwan amin met a kabyangay boleg nen Abraham et sikaray anak na Dios. Ta inkuay Dios ed kinen Abraham, "Diad panamegley nen Isaac nawalaan ka na saray kabyangay boleg ya insipan kod sika."
- ⁸ Say labay to yan ibaga, aliwan saray inyanak na too so anak na Dios; ingen amin da ray inyanak onung ed sipay Dios sikaray tuan nipapasen a kabyangay boleg.
- ⁹ Ta onya so sipan, "Diad duga-rugan oras a singa onya, ompawil ak et mananak na sakey a laki si Sara."
- ¹⁰ Balet aliwan saya labat. Lalo yan linminew diad inkagawad saramay siping ya anak nen Rebeca tan si laki tayon Isaac.
- ¹¹ Ta say impamili na Dios ed sakey ya anak et onung ed labay ton dili, aliwan onung ed gaway too, kanyan kasakbayan a nianak ira may siping tan kasakbayan iran makapanggaway maung o maoges,
- ¹² imbaga lay Dios ed kinen Rebeca, "Manlingkur so pangulowan ed yogtan."
- ¹³ Ontan met ibabaga ni na Masanton Sulat, "Si Jacob so inarok, tan si Esau so binosul ko."
- ¹⁴ Lapud saya, nayarian tayo kasin ibaga ya aliwan matonung so Dios? Andi!
- ¹⁵ Ta onyay imbagay Dios ed kinen Moises, "Kasian koy labay kon kasian tan abageyen koy labay kon abageyen."

- 16 Kanyan aliwa ya onung ed labay o gaway too, no ag ingen onung ed panangasi na Dios.
- 17 Ta onung ed Masanton Sulat say Dios kuantod ari na Egipto, "Ginawa ta kan ari, pian diad panamegley mo, nipanengneng koy pakayarik tan nibawag so ngaran ko ed intiron mundo."
- 18 Kanyan kasian na Dios so labay ton kasian, tan paaweten toy puso na labay ton paaweten.
- 19 Ikuan mod siak pa lagi, "No ontan sirin, akin et tetelen ni na Dios so too? Siopay makasumlang ed labay na Dios?"
- 20 Balet, kaaro, siopa kan too ya onebat ed Dios? Ibag a kasi na banga ed toon nanggawad sikato, "Akin et onyay impanggawam ed siak?"
- 21 Akin, anggapo tay kanepagay toon managgaway banga a manggaway mabmabli tan mamurmuran banga ed sakey a minolin dalin?
- 22 Ontan met, anggaman a labay na Dios ya ipanengneng so pasnuk to tan ipaamtay pakayari to, inanosan ton maung ya intepel iray totoon pamapasnukan to tan nepeg la ran dusaen.
- 23 Ginawa to ya met a pangipanengneng toy ag miparan kagalangan to diad saray totoon kinasian to, saray imparaan to la ra nen saman a mangawat na kagalangan.
- 24 Kabyangan itayo na sarayan totoon tinawag na Dios, aliwan nanlapud saray Judio labat, no ag pati nanlapud saray Hintil.
- 25 Onung ed libro nen Oseas, say Dios kuantu, "Saray totoon ag ko totoo nen saman, tawagen ko ra na 'Saray totook.' Say bansan ag ko inaro nen saman, tawagen ko na 'Say inararok.'
- 26 Tan diad pasen ya akapangibagaan ed sikara, 'Ag ta kayo ra totoo,' dimay pakatawagen ed sikaran anak ira na mabilay a Dios."

²⁷ Onya met so imbawag nen Isaias nipaakar ed Israel: "Anggan magmaliw a singa karakel na buer ed dayat so bilang da ray totood Israel, daiset ed sikara so nilaban.

²⁸ Ta malet tan masiglat a sumpalen na Katawan so panintinsia tod intiron mundo."

²⁹ Si Isaias met so angikuan, "No say Makapanyarin-amin a Katawan et ag labat angitlak na saray anak, nagmaliw ti la komun a singa baley na Sodoma, tan aparaan tayo lay baley na Gomorra."

³⁰ Antoy ibaga tayo sirin ey? Saya: saray Hintil, anta ag da aanapey pakapaandi na kasalanan dad arap na Dios, apaandian iray kasalanan diad panamegley na pananisia.

³¹ Balet saray Israelitan apili, anta nanseseet iran nanaanap na ganggan a makapaandi na kasalanan dad arap na Dios, ag da nalmo man a ganggan.

³² Akin ey? On a, ta inanap day pakapaandi na kasalanan dad arap na Dios diad panamegley na saray gawa, aliwan diad panamegley a pananisia. Apater irad baton pakapateran,

³³ onung na ibabagay Masanton Sulat, "Nengneng yo, mangyan ak ed Sion na baton pakapateran, sakey a baleg a baton pakapatakbaan. Balet siopamay manisiad sikato ag nabaingan."

Roma 10

¹ Agagi, ontan lay pampipilalek tan pampipikasik ed Dios a nilaban ira komuy kadalaan tan kabaleyan ko.

² Napaneknekan kon ontan lay seet dan mamapaliket ed Dios, balet aliwan tuan kakabatan so sasalaray seet da.

³ Lapud ag da amta so panamaandi na Dios ed kasalanay too, sineetan day angiletneg na dili ran polaing, tan ag ira tinmoluk ed panamaandi na Dios ed kasalanay too.

- ⁴ Si Cristo so pansumpalay Ganggan, kanyan siopamay manisiad sikato, napaandi so kasalanan tod arap na Dios.
- ⁵ Onya so insulat nen Moises, nipaakar ed pakapaandi na kasalanay too ed arap na Dios lapud panangonur ed Ganggan: "Mambilay so toon mangoonur ed ibabagay Ganggan."
- ⁶ Balet onya met so nasasalitan nipaakar ed pakapaandi na kasalanay too ed arap na Dios diad panamegley na panania: "Ag mo ibabagad sikan dili, Siopay onkalab ed tawen?" (salanti, pian niakseb si Cristo).
- ⁷ Ag mo met anggan ibabaga, "Siopay onlad dalem na dalin?" (salanti, pian naaon si Cristo manlapud saray inaatey).
- ⁸ Balet saya so ibabaga to, "Asingger ed sikay salita, walad saray bibil mo tan dalem na pusom"— salanti, say salitan ipupulong min nipaakar ed panania.
- ⁹ No ibawag mo diad panamegley na sangim a si Jesus et Katawan tan manisia kad pusom a sikatoy pinaoli na Dios ed bilay, nilaban ka.
- ¹⁰ Ta diad panisiay too ed panamegley na puso to, napaandi so kasalanan tod arap na Dios tan diad pangibawag na too ed panamegley na sangi to, nilaban.
- ¹¹ Ta ibabagay Masanton Sulat, "Siopamay manisiad sikato, ag nabaingan."
- ¹² Anggapoy pandomaay Judio tan Grigo, ta say Katawan et Katawan na amin, tan mangiiter na dakel a bindision ed amin da ray ontatawag ed sikato.
- ¹³ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Siopamay ontawag ed ngaray Katawan, nilaban."
- ¹⁴ Balet panoy itawag dad sikato, no ag da panisiaan? Panoy panisia rad sikato, no ag da ni narerengel so paliwawan nipaakar ed sikato? Panon met a makarengel ira, no anggapoy managpulong?
- ¹⁵ Tan panon a makapampulong iray Maung a Balita, no ag ira imbaki? Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Agaylay abig a nengnengen so isabi da ray managpulong na Maung a Balita!"

¹⁶ Balet ag inawat na amin a katoowan so Maung a Balita. Si Isaias kuantu, "Katawan, siopay anisiad impulong mi?"

¹⁷ Kanyan say pananisia manlalapud pandengel na balita, tan say balita onsasabi diad panamegley na pampulong na nipaakar ed Cristo.

¹⁸ Balet tepeten ko pa: Ag da kasi nadngel so Maung a Balita? Nadngel da, ta ibabagay Masanton Sulat: "Nadngel anggad iner a sokung na mundo so bosis da ray managpulong, tan kinmayat iray salita ya anggad saray samput na mundo."

¹⁹ Tepeten ko pa ni: Ag ta atalusan na bansay Israel? Si Moises lay akaonan inmebat: "Pangimonen ta kayo ed saray totoon aliwa ni met a talagan bansa; Pasanuken ta kayo ed saray totoo na ag makatalus a bansa."

²⁰ Lalon makpel si Isaias ta inkuantu, "Arumog da ak iray ag manaanap ed siak. Pinmanengneng ak ed saray ag manetepet no iner so kawalaan ko."

²¹ Balet nipaakar ed Israel, inkuantu, "Sanagew ya inyonat ko ray limak diad pantawag kod saray totoon ag mangoonur tan onsusumlang ed siak."

Roma 11

¹ Onyay tepet ko natan sirin: Impolisay na Dios kasi ray totoo ton dili? Andi! Sakey ak met ya Israelita, kabyangan ak na boleg nen Abraham tan say tribu nen Benjamin.

² Ag impolisay na Dios iray totoon pinili to lan inmona nen saman. Ag yo ta amtay ibabagay Masanton Sulat ed sakey a pasen? Akikasiy Elias ed Dios sumlang ed Israel:

³ "Katawan, pinatey da ray propitam tan gineba da ray altar mo. Bukbukor ko la, igagaem da ak nin pateyen."

⁴ Balet antoy inebat na Dios ed sikato? "Angikera ak na piton libo a totoon lalaki para siak, a sikaray ag angigalang ed kinen Baal a dios."

⁵ Ontan met a diad sayan panaon, wala ni ray daiset ya atilak a pinili na Dios lapud panangasi to.

- ⁶ Pinili to ra lapud panangasi to, aliwan lapud saray ginagawa ra; ta no say impampili na Dios et lapud saray ginagawa ra, say panangasi tod satan et aliwa lan petepeteg a panangasi.
- ⁷ Anto natan ey? Ag agamuran na saray totood Israel so anapen da. Saray pinili na Dios labat so akagamur; inmawet so puso da ray arum.
- ⁸ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Initday Dios ira yan totoo na anawet a puso tan olo; saray mata ya ag makanengneng tan saray layag ya ag makadngel, anggad sayan panaon."
- ⁹ Inkuan met nen David, "Magmaliw komun a patit tan kalut iray pista ra; natumba tan nadusa komun ira!
- ¹⁰ Nabilongetan komuy mata ra, pian ag ira makanengneng, tan anggad angga komun a bokuten iray kairapan."
- ¹¹ Tepeten ko pa sirin: Atumba ra kasiy Israelita, pian ag la ra makabangon? Andi! No ag ta diad impankasalanan da, sinmabiy kilalaban ed saray Hintil, pian pangimonan iray Israelita.
- ¹² Natan, no say impankasalanan da et inkabindisionay sankamundoan, tan say kinulangan dad maispiritun panagbilay et inkabindisionan da ray Hintil, lalo komun a dakdakel so bindision no amin ya Israelita et nibilang iran amin a totooy Dios.
- ¹³ Saya met so ibagak ed sikayo ran Hintil: dapot apostol ak na saray Hintil, ikikinon koy panaglingkur ko,
- ¹⁴ ta ag la pigan napaibeg ko ray kadalaan ko, et nilaban so pigarad sikara.
- ¹⁵ No say sankamundoan et akapipulangan ed Dios lapud impakapolisay ed saray Judio, ag kasi say pakaawat ed sikara lamet et singa pangiter na bilay ed saray inaatey?
- ¹⁶ No say ononan tinapay a nanlapud masa et imbagat ed Dios, imbagat met lay intiron masa. No imbagat ed Dios so lamut na kiew, imbagat met la ray sanga to.

- ¹⁷ Saray pigaran sangay oliban intanem so apoter, tan sinoldungan na sangay oliban balang. Sikan Hintil, aliling moy oliban balang, tan natan minanabang kad biskeg tan maung a bilay da ray Judio.
- ¹⁸ Kanyan ag mo nepeg a balbalawen ira may apoter a sangasanga; ta nepeg mon nunoten a sanga ka labat tan ag mo tataganoey lamut, no ingen say lamut so manataganod sika.
- ¹⁹ Ikuanmod satan, "Apoter iray sanga, pian nisoldung ak."
- ²⁰ On, tua tay kuanmo. Apoter ira, ta ag ira anisia; nisoldung ka, ta manisias ka. Kanyan ag ka mampapaatagey; ontakot ka ingen.
- ²¹ Ta no ag pinalabas na Dios iray Judio ya aliling day peteg iran sanga, ag to ka met palabasen.
- ²² Nanengneng mo diay panangasi tan kinasebeg na Dios. Masebeg ed saray ag manisias sikato, balet mapangasid sika no mansiansia kad panangasi to. Balet no andi, napoter ka met.
- ²³ Nisoldung iray Judio no ikaindan day ag da panisia, ta nayariay Dios ya isoldung ira.
- ²⁴ No sikan Hintil ya aliling moy apoter ya oliban balang et nayaran isoldung ed oliban intanem, anggaman a sumlang ed inkanatural na kiew, mainomay sirin ya isoldung ed sengeg dan dili iray apoter a sangay oliban intanem.
- ²⁵ Agagi, walay sakey a niamut a katwaan a labay kon ipaamtad sikayo, pian ag yo ipasen a makabkabat kayo. Say inkaawet na puso da ray Israelita et mansamput la no inmasingger lad Dios so nagnap a bilang da ray Hintil.
- ²⁶ Onyay kilaban na intiron Israel. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Manlapud Sion so Manangilaban. Saray kabyangay boleg nen Jacob, ekalan to ray kaogsan.
- ²⁷ Sikato yay isipan kod sikara, no ekalen ko la ray kasalanan da."

- ²⁸ Lapud ag inawat na saray Judio so Maung a Balita, nagmaliw iran kalaban na Dios. Balet sikayo ran Hintil, pankaabigan yo ya. Balet lapud pinili ra na Dios, inararo to ni ra makasengeg ed saray inmonan atateng da.
- ²⁹ Ta say Dios ag mangomay kanunotan diad panagtawag tod saray totoo, tan panangiter toy bindision.
- ³⁰ Sikayo ran Hintil, aliwa kayon maonur ed Dios nen saman, balet agamuran yoy panangasi na Dios lapud ag intoluk na saray Judio ed sikato.
- ³¹ Ontan met, ag ontotoluk natan iray Judio ed Dios, pian diad impakaawat yoy panangasi to, makagamur met iray panangasi.
- ³² Ta say Dios inabuloyan toy amin a katoowan a magmaliw iran aripey kasalanan, pian nipanengneng toy panangasi tod sikaran amin.
- ³³ Agaylay karakel so kayamanay Dios! Ag natokur so kakabatan tan pakatalus to! Ag natalusan iray panagsintinsia tan kagagawa to!
- ³⁴ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Siopay makaamta na kanunotay Katawan? Siopay makasimbawad sikato?"
- ³⁵ Siopay akapangiter ed sikatoy bengatla, a nepeg ton bayaran?"
- ³⁶ Ta pinalsa toy amin a bengatla, mambibilay ira diad panamegley to, tan mansusumpal iran amin ed sikato. Nagalang komun ed ando lan ando so Dios! Amen.

Roma 12

- ¹ Kanyan, agagi, lapud ontan lan panangasi na Dios, kerewen kon isaklang yon mabilay a bagat ed Dios so bilay yo, bagat a masanto tan makapaliket ed sikato. Sikato yay panangigalang yod Dios.
- ² Ag yo aaligey panagbilay na sankamundoan. Ingen paoman yo lad Dios so panagbilay yo, pian naamtaan yoy linawa na Dios—no anto so maung, makapaliket ed Dios, tan ayadyari.
- ³ Lapud baleg a panangaroy Dios ed siak ibabagak ed balang sakey ed sikayo: Ag yo itatanduroy laman yon dili ya alabas nen say kanepegan to. Ingen

mampaabeba kayo tan balang sakey ed sikayo sintinsiaan toy sikaton dili, onung ed sukat na pananisian inter na Dios ed sikato.

⁴ Amayamay so kabyangay laman, balet ag nampaparay kimey dan amin.

⁵ Ontan met, anggaman ya amayamay tayo, saksakey tin laman diad pikakasakey tid Cristo. Nandoroma itayon kabyangan, balet nantetekep itayod sakey a laman.

⁶ Kanyan ikana tayo ray langkap ya inter na Dios ed sikatayo, onung ed baleg a panangaro to. No say langkap na Dios ed sikatayo et say panagpulong na salita to, mampulong itayo, onung ed pananisian inter tod sikatayo;

⁷ no panaglingkur, manlingkur itayo; no panagbangat, mambangat itayo;

⁸ no panagsimbawa, manimbawa tayo. Say mangyapag na kayamanan to, nepeg a mangiter a mabonbonluk; say walad oley, mankoli; say mangasid kapara ton too, gawaen ton sililiket.

⁹ Nepeg ya anggapoy pankokonwari so panangaro yo. Bosul yoy kaogsan, pabli yoy kamaungan.

¹⁰ Manaarowan kayo na malet, a singa dilin sanaagi; manoonan kayo ed pangiter na dayew ed sakey tan sakey.

¹¹ Mankoli kayo tan ag kayo onngingiras. Ipapuso yoy panaglingkur yod Katawan.

¹² Manliket kid paniilalo yo, mananos kayod saray kairapan yo, tan mampikasi kayo lawas.

¹³ Tulongan yo ray agagi yon walad pankaukolan, patuloy yo ray sangkaili.

¹⁴ Kerew yod Dios a bindisionan to ray mamapasegsegang ed sikayo; on, pikasi yon bindisionan, aliwan isamba to ra.

¹⁵ Miliket kayod saray manliliket, tan minangis kid saray mannanangis.

¹⁶ Pampapara yoy panangaro yod amin a too. Ag kayo mapaatagey, no ag ingen mikaaro kayod saray mampaabeba. Ag yo ipapasen a makabkabat kayo.

17 Ag kayo ombabales na maoges ed toon nanggaway maoges ed sikayo. Gawa yoy antokaman ya ipapasen a maung na amin a totoo.

18 No nayari, diad anggaay nayarian yo, piolupan yon amiy too.

19 Ag kayo ombabawi, inararon agagi; paolyan yo lan ombawi so Dios. Ta ibabagay Masanton Sulat, "Siak so maningil, siak so ombawi, kuay Katawan."

20 Ingen, onung na ibabagay Masanton Sulat, "No narasay kalaban mo, pakan mo; no napgaan, painom mo; ta diad kababaingan to, singa ipapaagtom so ngalab ed olo to."

21 Ag ka padadaeg ed maoges; nepeg mo ingen a daehey maoges diad panamegley na maung.

Roma 13

1 Nepeg a toluken na balang sakey iray manoley ed gobirno; ta anggapoy pakaoley ya ag nanlapud Dios, tan saray manoley natan et pinayorung iray Dios.

2 Kanyan siopamay onsumlang ed gobirno, sumlangen toy pakaoley ya inletneg na Dios, tan nadusa so toon onsumlang.

3 Saray manoley nepeg a takotan na saray managgaway kaogsan, aliwan saray managgaway kamaungan. Labay mon ag takotay toon manoley? Manggawa kay kamaungan, pian pagalangan to ka.

4 Ta sikatoy kumikimey na Dios tan pankaabigan moy gagawaen to. Balet takot ka no maoges so gawaen mo, ta dusaen to kan dusaen. Sikatoy kumikimey na Dios a manusa ed saray manggaway kaogsan.

5 Kanyan nepeg yoy ontoluk, aliwa labat a lapud labay yon paliisay pasnuk na Dios, no ag ingen lapu met ed konsinsia.

6 Sikato ya met so makasengeg no akin et mambabayar kayoy buis. Ta saray manoley kumikimey iray Dios tan makoli ran manusumpal ed sayan kanepegan.

⁷ Iter yo sirin ed sikaran amin so kanepegan da ya awaten; bayaran yoy lisinsia yo tan buis yo ed saray nepeg a pambayaran; takotan yo ray nepeg a takotan, tan igalang yo ray nepeg a galangen.

⁸ Ag kayo miuutang ed siopaman, likud ed panarowan yo. Siopamay mangarod kapara ton too sinumpal toy Ganggan.

⁹ Ta saray ganggan, "Ag ka mikakaloguran; ag ka mamapatey; ag ka mantatakew; ag ka maagom" tan arum ni ran ganggan a singa saraya et natitibokel ed sayan ganggan, "Arom so kaparam a too, a singa panangarom ed sikan dili."

¹⁰ Say toon mangarod kapara ton too et ag manggaway antokaman a kaogsan ed siopaman. Kanyan say pangarod kaparan too panumpal ed Ganggan.

¹¹ Nepeg yo yan gawaen lapud amta yo no anto la yan panaon. Panaon lan nepeg kayon onliing, ta say kilalaban tayo et magano la natan nen samay inggapo tayon manisia.

¹² Ngalngali la mansamput so labi, tan ombubutay lay agew. Tondaan ti lay panggaway bengatlan kayaryay bilonget, tan egnaan ti la ray armas a kayaryay liwawa.

¹³ Simpitan ti lay kagagawa tayo, ta singa tayo totoon mambibilay ed liwawa; ikaindan ti lay alablabas a panagliket tan say panagbuanges, ekalen ti met la ray mabanday a likeliket na laman, pankokolkol, tan paniimonan.

¹⁴ Balet panoleyen yo lan sigput ed bilay yo so Katawan a Jesu-Cristo, tan ibeneg yo lay makasalanan ya inkatoo yo, pian ag yo la nagawaay labay to.

Roma 14

¹ Awat yoy agi yon makapoy ed pananisia, balet ag kayo la misasangsangan ed sikato nipaakar ed dilin pakatalus to.

² Walay toon manisian naakan toy amin a nakan, balet pising labat so kakaney toon makapoy ed pananisia.

- ³ Say toon mamangay amin a nakan ag to nepeg a balawey toon mamangay pising labat, tan say toon mamangay pising labat ag to nepeg a sintinsiaay toon mamangay amin a nakan, ta sikatoy inawat na Dios.
- ⁴ Siopa kan manintinsiad aripey arum a too? Say katawan to labat so makapangibaga no sikato kasiy makana o andi. Magmaliw a makana, ta nayarian na Katawan a gawaen ya.
- ⁵ Walay toon mangipapasen a maabig so sakey ya agew nen say arum iran agew, balet say sananey a too ipapasen ton nampaparay amin ya agew. Nakaukolan ya ag manduaruway kanunotan na balang sakey a too.
- ⁶ Say toon ngingilinan toy sakey ya agew, manngingilin a pamagalang tod Katawan; say toon kakanen toy amin a nakan, mamangan a pamagalang tod Katawan, ta pisasalamatan tod Dios so kakanen. Say too balet ya ag mamangay arum iran nakan, ag mamangan a pamagalang tod Katawan, tan pisalamatan to met so Dios.
- ⁷ Ta anggapod sikatayoy mambibilay para sikaton dili labat, tan anggapo met so ompapatey para sikaton dili labat.
- ⁸ No mambilay tayo mambilay itayon para Katawan, tan no ompatey tayo ompatey itayon para Katawan. Kanyan mambilay man o ompatey tayo, kayaryan itayoy Katawan.
- ⁹ Ta inatey tan inmolid bilay si Cristo, pian magmaliw a Katawan da ray mabilay tan saray inatey.
- ¹⁰ Akin et sintinsiaan mo sirin so agim? Tan akin et balawen moy agim? Onarap tayon amin ed panagsintinsiaan na Dios.
- ¹¹ Ta ibabagay Masanton Sulat, "Dapot mabilay ak, kuay Katawan, mantalimukor ed arap ko so amin a pueg tan balang dila mandayew ed Dios."
- ¹² Ebatan sirin na balang sakey ed sikatayo so sikaton dili ed arap na Dios.
- ¹³ Ag tayo la mansisintinsiaan, no ag ingen saya lay talagan gawaen yo: ag kayo manggagaway pakatumbaan o pakapankasalanay agi yo.

14 Lapud pikakasakey kod Katawan a Jesus, amtak tan sisiaen ko ya anggapoy nakan a gendat lan marotak. Balet no ipasen na sakey a too a walay nakan a marotak tan ag nayaran kanen, ag nayari sirin a kanen to.

15 No napasakitan moy agim lapud bengatlan kanen mo, sumlang lad panangaro so gagawaen mo. Inatey para agim si Cristo, kanyan nepeg ya ag mo dederaley agim lapud bengatlan kanen mo!

16 Ag mo aaboluyan a say ipasen mon maung et nasalitan maoges.

17 Ta say Panarian na Dios aliwan nipaakar ed panangan tan panaginom, no ag ingen nipaakar ed katonungan, kareenan, tan liket ya iter na Ispiritu Santo.

18 Say manlingkur na onya ed Cristo et paliketen toy Dios tan abubonay totoo.

19 Kanyan nepeg tin panseetan a gawaen iray makapangiter na kareenan tan makapabiskeg na sakey tan sakey.

20 Ag yo dederaley kimey na Dios lapu labat ed kakanen. Amin a nakan nayaran kanen, balet maoges so pangan mo na pansengegay pankasalan na sakey a too.

21 Maung so ag pangay karni, say ag iyinom na alak, o say ag panggaway bengatlan pansengengan na pankasalanay agim.

22 Sika tan say Dios labat so nepeg a makaamtad pananisiam nipaakar ed saya. Maliket so toon ag nagoluy isip to diad panggawa toy bengatlan ipapasen ton maung!

23 Balet say toon panduaduaruwaan to no maung a marotak so kanen to et siansian kanen to, say Dios sintinsiaan ton nadusa, ta sumlang ed pananisia so gagawaen to. Kasalanan so antokaman a gawan sumlang ed pananisia.

Roma 15

- 1 Sikatayo ran mabiskeg ed pananisia nepeg tin tulongan iray makapoy ed pananisia diad panakbat dad saray pakabebelatan da. Ag tayo nepeg a paliketen so sikatayon dili.
- 2 Paliketen ti ingey agi tayo no pankaabigan to, pian ombiskeg so pananisia to.
- 3 Ta anggan si Cristo, ag to pinaliket so sikaton dili. Ingen onung ed Masanton Sulat, "Siak so naplagan na saray pabpabaing da ray nanlemlemew ed sika."
- 4 Amin a walad Masanton Sulat insulat ira a pakaaralan tayo, et diad ontan nawalaan itayoy ilalo diad panamegley na anos tan biskeg na linawa ya iter na Masanton Sulat ed sikatayo.
- 5 Iyabuloy komun na Dios a manangiter na anos tan biskeg na linawa, a mankakasakey kayo ed kanunotan, onung ed linawa nen Cristo Jesus,
- 6 pian saksakey so bosis yo diad pankakasakey yon mangigalang ed Dios tan Ama na Katawan tin Jesu-Cristo.
- 7 No panoy impangawat nen Cristo ed sikayo, ontan met komun so panaawatay sakey tan sakey ed sikayo, pian napagalangan yoy Dios.
- 8 Ta ibabagak ed sikayo a nagmaliw a managlingkur si Cristo ed saray Judio, pian nipanengneng ton matoor so Dios, napatwa to ray sipay Dios ed saray lalaki ra,
- 9 tan saray Hintil et igalang day Dios lapud panangasi to. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Kanyan idayew ta kad saray Hintil, tan kantaan ko so ngaran mo."
- 10 Ibabaga to ni, "Sikayo ran Hintil, manliket kayo, a kaiba yo ray pinilin totooy Dios!"
- 11 Ibabaga to met ni, "Idayew yoy Katawan, amin yon Hintil, idayew yo, amin yon katoowan!"

- ¹² Ibabaga met ni nen Isaías, "Onsabi so kabyangay boleg nen Jesse, ontalindeg a manoley ed saray Hintil, tan manilalo rad sikato."
- ¹³ Say Dios a manangiter na ilalo panoen to kayo komuy liket tan kareenan lapud pananisia yod sikato, pian ombiskeg so ilalo yo diad panamegley na pakayariy Ispiritu Santo.
- ¹⁴ Agagi, anggapoy duaruwak met a napno kayoy kaabigan, amin a kakabatan, tan sarag yoy mansisimbawaan.
- ¹⁵ Balet nampakpel ak na linawa a nansulat ed sikayo na nipaakar ed pigaran bengatla, pian ag yo ra nalingwanan. Ginawak ya lapud pankanawnawan inter na Dios,
- ¹⁶ a magmaliw ak a kumikimey nen Cristo Jesus ed saray Hintil. Singa ak parin mangipupulong ed sikara na Maung a Balitan nanlapud Dios, pian magmaliw iran bagat a makapaliket ed Dios, bangta pinasanto ra na Ispiritu Santo.
- ¹⁷ Kanyan lapud pikakasakey kod Cristo Jesus, walay kanepegan kon mampasirayew ed kimey kon para Dios.
- ¹⁸ Balet say nayarian ko labat a bitlaen et say ginawa nen Cristo diad panamegley ko, a salanti say impangiwanwan kod saray Hintil a mangonur irad Dios diad panamegley na saray salitak tan gawak,
- ¹⁹ say pakayari da ray tanda tan milagro, tan say pakayari na Ispiritu Santo. Kanyan diad impambiahik nanlapud Jerusalem ya anggad Ilirico, nipulong ko lan sigput so Maung a Balitan nipaakar ed Cristo.
- ²⁰ Say pilalek ko lawas et say pakapampulong koy Maung a Balita ed saray totoon ag da ni kabat si Cristo; ag ak mampulong ed nampulongay sananey a too, pian ag ak mangipaalagey ed pundasion ya inletneg lay sananey a too.
- ²¹ Ta onung na ibabagay Masanton Sulat, "Saray ag ni apulongan na nipaakar ed sikato makanengneng ira, tan saray ag ni akadngel na nipaakar ed sikato makatalus ira."

- 22** Sikato yay makasengeg ya amimpiga-piga ak ya asebelan ed iyakar kod tan.
- 23** Balet natan ta asumpal ko lay kimey kod sarayan pasen, tan lapud pigay taon lan pilalek ta kin bisitaen,
- 24** iilaloan kon makasamar ak diton no onla ak ed Espanya. Iilaloan ko met a natulongan yo ak ed pangituloy koy pambiahik, kasumpal na pilimug kod sikayon magano.
- 25** Balet natan, onla ak nid Jerusalem ta awiten koy tulong ed saray agagid man.
- 26** Ta mamolbolus a nampapakna ray iglisiad Macedonia tan Acaya a mangiter iray tulong ed saray mairap-bilay a totooy Dios a wala rad Jerusalem.
- 27** Maliket iran tinmulong, balet talagan kanepegan da ran tulongan. Say makasengeg, akapinabang iray Hintil ed saray maispiritun bindision na Dios ed saray Judio, kanyan kaukolan a saray Hintil pinabangen da met iray Judio na saray matirial a bindision na Dios ed sikara.
- 28** Kanyan kasumpal kon niiter la yan tulong, onsamar ak diton no onla ak ed Espanya.
- 29** Amtak a no onla ak diton awit koy ag nasabsabaan a bindision nen Cristo.
- 30** Kerewen ko pad sikayo, agagi, lapud Katawan tin Jesu-Cristo tan say aron iiter na Ispiritu, ya ibaan yo ak a mangipikasi a masimoon ed Dios ed laman kon dili.
- 31** Ipikasi yo pan nipaliis ak ed saray aliwan mananisian walad Judea, tan maliket ya awaten na saray totooy Dios a wala rad Jerusalem so panlingkur kod sikara.
- 32** Diad ontan, no iyabuloy na Dios, onla ak diton a maliket tan ilaloan kon makapampainawa ak a maung ed pilimug kod sikayo.
- 33** Walad sikayon amin komuy Dios a panlalapway kareenan tayo. Amen.

Roma 16

- 1** Ipipiak ed sikayoy agi tin Febe, a manlilingkur ed iglisia ed Cencrea.
- 2** Lapud Katawan, awat yo onung na kanepegan a gawaen da ray totooy Dios, tan iter yo pay antokaman a nakaukolan tod sikayo, ta amayamay iray tinulongan to, tan siak so sakey ed sikara.
- 3** Ibanoan yo ak pad kindi Priscila tan Aquila a kaparak iran manlilingkur ed Cristo Jesus.
- 4** Imposta ray bilay da nisengeg ed siak, kanyan pisalsalamatan ko ra; aliwan siak labat so misasalamat ed sikara, no ag ingen pati amin ya iglisia da ray Hintil.
- 5** Ibanoan yo ak met ed saray kabyangay iglisian mantitipon ed abung da ra yan sanasawa. Ibanoan yo ak pa met ed pinablik ya Epeneto, a sikatoy inmona-onan anisiad Cristo dimad luyag na Asia.
- 6** Ontan met ya ibanoan yo ak ed kinen Maria a nanlingkur a maung ed sikayo,
- 7** tan kindi Andronico tan Junia a kadalaan ko ra tan kaibak irad prisowan; bantug irad saray apostol tan akaona ran nagmaliw a Cristiano nen say siak.
- 8** Ibanoan yo ak pa met ed kinen Ampliato a pinablik ed Katawan;
- 9** ontan met ed kinen Urbano, say kapara tin managlingkur ed Cristo, tan si pinablik ya Estaquis.
- 10** Ibanoan yo ak met ed kinen Apeles ya apaneknekan a matoor ed Cristo. Ibanoan yo ak met ed pamilya nen Aristobulo,
- 11** tan kinen Herodion a kadalaan ko tan saray agagid Katawan a kabyangan iray pamilya nen Narciso.
- 12** Ibanoan yo ak pad kindi Trifena tan Trifosa, a manlilingkur irad Katawan, tan si pinablik a Persida, a pinasyay impankimey to para Katawan.
- 13** Ibanoan yo ak met ed kinen Rufo a bantug a managlingkur na Katawan, tan si ina to ya impasen to ak ya anak a dili.

- ¹⁴ Ibanon yo ak met ed kindi Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, tan saray arum ya agagin kaiba ra.
- ¹⁵ Ibanon yo ak ed kindi Filologo, Julia, Nereo tan si agi ton bii, si Olimp tan amin a kaiba ran totooy Dios.
- ¹⁶ Mambabanowan kayod panamegley na inaagin angub. Ibabano kayo na amin da ray iglisia nen Cristo.
- ¹⁷ Kerewen kod sikayo, agagi, alwaran yo ray manangigapoy pansisian da ray kabyangay iglisia, a dederalen day pananisiay totoo tan susumlengen day bangat ya inawat yo. Paliisan yo ra.
- ¹⁸ Saratan a klasiy totoo et ag da panlilingkuray Criston Katawan tayo, no ag say dilin pilalek da. Lapud malamlamuyot tan masamsamit a pananalita ra, ibabalang da so kanunotan da ray totoon mainomay a natanggoyur.
- ¹⁹ Kabkabat la na amin a matoor kayod Cristo, tan panliliketan ko yan maung. Labay kon makabat kayo no nipaakar ed kamaungan, balet anggapoy pibabali yo no nipaakar ed kaogsan.
- ²⁰ Say Dios a panlalapway kareenan tayo et magano lan pagatin-gatinan toy Satanas ed sikayo. Talimaen kayo komun nen Jesus a Katawan tayo.
- ²¹ Papaibanoad sikayo si Timoteo a kakimeyan ko. Ontan met a papaibanoan ira di Lucio, Jason, tan Sosipatro, a kadalaan ko ra.
- ²² Siak, a si Tercio, ya angikorit ed sayan sulat et ibabano ta kayo ed ngaray Katawan.
- ²³ Ibabano ki met nen Gayo a pipupundoan ko tan diad abung toy pantitiponay intiron iglisia. Ontan met, ibabano kinen Erasto a tisoriroy siudad tan si agi tayon Cuarto.
- ²⁵ Idayew tayoy Dios a nayarian ton pabiskegey pananisia yo, onung ed Maung a Balitan nipaakar ed Jesu-Cristo ya ipupulong ko; onung ed inkibawag na abaybayag lan niamut a katwaan.

²⁶ Nibawag la ya natan a katwaan diad panamegley na saray insusulat da ray propita; tan lapud ganggan na andi-anggaan a Dios, nipakabat ed saray amin a bansa pian manisia tan mangonur iray amin a katoowan.

²⁷ Nagalang komun ed ando lan ando, diad panamegley nen Jesu-Cristo, so bukor toy makabat a Dios! Amen.

1 Corinto

1 Corinto 1

- 1 Sayan sulat nanlapud kinen Pablo, ya atawag a magmaliw ya apostol nen Cristo Jesus onung ed linaway Dios, tan nanlapud agi tayon si Sostenes—
- 2 Diad iglisia na Dios a walad Corinto, diad amin da ray tinawag na Dios a magmaliw a masanton totoo to, diad panamegley na pikakasakey ed Cristo Jesus, ontan met a diad saray amin a totoo inerman a pasen, saray ontatawag ed ngaran na Katawan dan Jesu-Cristo a Katawan tayo met:
- 3 Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan tayon Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 4 Misasalamat ak lawas ed Dios para sikayo, lapud baleg a panangaron inter tod sikayo diad panamegley nen Cristo Jesus.
- 5 Ta diad pikakasakey yod Cristo nagmaliw kayon mayaman ed amin a bengatla, anggan diad amin a panagsalita tan amin a karunungan.
- 6 Sarayangat a nipaakar ed Cristo et kinmetket la rad sikayo,
- 7 kanyan amin a bindision aawaten yo, legan ya aalagden yon ompanengneng so Katawan tin Jesu-Cristo.
- 8 Antabayen kayoy Dios anggad kaonuran, pian anggapoy pakadusaan yo no Agew na Katawan tin Jesu-Cristo.
- 9 Mator so Dios, say Dios ya anawag ed impikasakey yod Anak ton Jesu-Cristo a Katawan tayo.
- 10 Agagi, sisimbawaen ta kayo diad panamegley na ngaran na Katawan tin Jesu-Cristo: mankakasakey kayod amin a salitaen yo, pian ag kayo naapag-apag. Ayadyari komuy pankakasakey yo diad kanunotan tan getma.
- 11 Ta, agagik, imbalitad siak na saray totoo nen Cloe a wala rad sikayoy mankokolkol.

- 12** Say labay kon ibaga, say pandoromaay ibabaga yo. Kuay sakey, "Si Pablo so kaibak"; kuay sananey, "Si Apolos so kaibak"; kuay sakey, "Si Cefas so kaibak"; kuay sananey, "Si Cristo so kaibak."
- 13** Naapag-apag sirin si Cristo? Si Pablo siriw nipasak ed krus para sikayo? Abinyagan kayo sirin ed ngaran nen Pablo?
- 14** Misalamat ak ed Dios, ta si Crispo tan si Gayo labat so bininyagan kod sikayo.
- 15** Kanyan anggapoy makapangibagad sikayo a bininyagan kayod ngaran ko.
- 16** (Anunotan ko, bininyagan ko met manayay Estefanas tan say pamilya to. Likud ed sikara, anggapo lay arum a nanunotan kon bininyagan ko.)
- 17** Ta si Cristo ag to ak imbaki a maminyag, no ag ingen mangipulong, na Maung a Balita. Mampupulong ak, aliwan diad panamegley na panagsalitan manlapud kakabatan na sankamundoan, pian ag naekalay pakayari so impatey nen Cristo ed krus.
- 18** Ta diad saray nababalang, anggapoy kabaliksan na balitan nipaakar ed impatey nen Cristo ed krus; balet diad sikatayon nilalaban, sikatoy pakayari na Dios.
- 19** Ta ibabagay Masanton Sulat, "Deralen koy kakabatan da ray makabat, pagmaliwen kon andi-kakanaan so pakatalus da ray marunong."
- 20** No ontan sirin, antoy kana da ray makabat? Odino saray iskriba? Odino saray maung a dibatista ed sayan mundo? Ag ta impagmaliw na Dios ya anggapoy kabaliksan so kakabatan na sankamundoan?
- 21** Ta lapud kakabatay Dios, ag to inyabuloy a sikatoy nakabatay too diad panamegley na kakabatan na sankamundoan. Ingen nilabay ton ilaban iray totoon manisia diad panamegley na ipupulong min Maung a Balita ya ipapasen ya andi-kakanaan na sankamundoan.
- 22** Saray Judio pilalek da ray milagro a pamaneknek, tan saray Grigo aanapen da so kakabatan.

- ²³ Balet no nipaakar ed sikami, ipupulong miy Cristo a nipasak ed krus, sakey aangat a diad saray Judio et pakatumbaan tan diad saray Hintil et anggapoy kabaliksan.
- ²⁴ Balet diad saray tinawag na Dios, Judio o Grigo man ira, si Cristo so pakayari tan kakabatan na Dios.
- ²⁵ Ta say singa kakulang-kulangan na Dios et makabat nen say kakabatay too, tan say singa kakapoyay Dios et mabiskeg nen say biskeg na too.
- ²⁶ Agagi, nunot yo pay kipapasen yo nen tawagen kayoy Dios. Pigpigarad sikayoy makabat, o makapanyari, o bibirbiren ed baley, onung ed panangipasey too.
- ²⁷ Balet pinili na Dios so ipapasen ya andi-kakanaan na sankamundoan, pian napabaingan to ray makabat a totoo, tan pinili to so ipapasen a makapoy na sankamundoan, pian napabaingan to ray mabiskeg.
- ²⁸ Pinili na Dios so pabpaabebaen, balbalawen, tan ibanbantak na sankamundoan, pian naderal to ray pinabpabli na sankamundoan.
- ²⁹ Kanyan anggapoy toon makapampasirayew ed arap na Dios.
- ³⁰ Balet say Dios impikasakey to itayod Cristo Jesus tan ginawa to a kakabatan tayo. Diad panamegley nen Cristo, apirdona ray kasalanan tayo ed arap na Dios, nagmaliw itayon masanton totooy Dios, tan arondon itayo la.
- ³¹ Kanyan sirin, onung na ibabagay Masanton Sulat, "Siopamay mampasirayew, saray ginagaway Katawan so nepeg ton ipasirayew."

1 Corinto 2

- ¹ Agagi, nen linma ak ditan a mangipulong ed sikayo na niamut a katwaan na Dios, ag ko inkanay araralem iran salita odino atatagey a kakabatan.
- ² Ta nen wadtan ak, tinibokel kod kanunotan ko ya anggapoy arum a kabaten ko no ag si Jesu-Cristo labat, tan say inkipasak tod krus.
- ³ Kanyan makapoy, natatakot, tan manggiwgiw ak ya akiarapad sikayo.

- ⁴ Aliwan diad panamegley na makaayayat iran balikas a nanlapud kakabatay too so inkanak ed impansalitak tan impanpulong ko, no ag ingen diad panamegley na paneknek na Ispiritu tan say pakayari na Dios.
- ⁵ Say pananisia yo sirin et ag niletneg ed kakabatay too, no ag ingen diad pakayariy Dios.
- ⁶ Ibabangat miy kakabatan ed saray mamatakken lad maispiritun bilay, balet aliwan say kakabatan na sankamundoan odino say kakabatan na saray manoley ed sayan mundo, saray manoley a nababalang da lay pakayari ra.
- ⁷ Say labay kon ibaga et say niamut a kakabatan na Dios, ya inggana ton pakagalangan tayo nanlapu lad inkapalsay mundo.
- ⁸ Anggapoy anggan sakey a manoley ed sayan panaon so makaamta ed sayan kakabatan. Ta no amta ra komun, ag da impasak ed krus so Katawan na kagalangan.
- ⁹ Balet onung na ibabagay Masanton Sulat, "Ag ni anengneng odino nadngel na too, ag met ni anggan sinmibang ed nunot to, so imparaan na Dios ed saray mangarod sikato."
- ¹⁰ Balet say Dios impaamta to yad sikatayo diad panamegley na Ispiritu. Ta sokimaten na Ispiritu iray amin a bengatla, anggan saray sankaaraleman a getmay Dios.
- ¹¹ Anggapoy makaamtad nununotey too, no ag say dilin ispiritu to labat. Ontan met, anggapoy makaamtad nununotey Dios, no ag say Ispiritu na Dios labat.
- ¹² Aliwan ispirituy sankamundoan no ag ingen Ispiritu na Dios so inawat tayo, pian naamtaan tayo ray amin a panangaroy Dios ed sikatayo.
- ¹³ Kanyan diad pampapaliwawa miy maispiritun katwaan ed saray totoon walad sikaray Ispiritu, ag mi ikakana ray salitan ibabangat na kakabatay too, no ag ingen saray salitan ibabangat na Ispiritu.

¹⁴ Ta say toon anggapod sikatoy Ispiritu ag to awaten iray bengatlan iter na Ispiritu na Dios. Diad tuay tua, ag to ra natalusan; anggapoy kabaliksan da ra yad sikato, ta saray maispiritun bengatla natalusan ira labat diad panamegley na maispiritun panagnunot.

¹⁵ Say toon walad sikatoy Ispiritu natalusan to so kabaliksan na amin a bengatla, balet anggapoy toon makatalus ed sikato.

¹⁶ Ta onung na ibabagay Masanton Sulat, "Siopay makaamtad kanunotay Katawan? Siopay makasimbawad sikato?" Balet, walad sikatayoy panagnunot nen Cristo.

1 Corinto 3

¹ Agagi, ag ak makapitongtong ed sikayo a singa pitotongtong kod saray totoon walad sikaray Ispiritu. Kinaukolan a mitongtong ak ed sikayo a singa pitotongtong ed saray totoon minumundoy panagbilay da, singa ogogaw ed pananisiad Cristo.

² Pinainom ta kayoy gatas, ta ag yo nayariay mangan na anawet. Diad tuay tua, anggad natan ag yo ni nayarian,

³ ta minumundo niy panagbilay yo. Maniimonan tan mankokolkol kayo ni. Ag ta ra ya mangipatnag a minumundo kayo ni, tan say panagbilay yo et onung na panagbilay na karaklan?

⁴ No ikuay sakey ed sikayo, "Si Pablo so kaibak," tan say sananey ikuant, "Si Apolos so kaibak"—ag kasi ya tanda na pambibilay yon onung ed panagbilay na karaklan?

⁵ Siopay Apolos a? O siopay Pablo a? Aripin kami labat na Dios, ya inkana ton ananggoyur ed sikayo a manisia. Gagawaen na balang sakey ed sikami so kimey ya inawat tod Katawan.

⁶ Siak so angisokit na bokel, si Apolos so nansalug, balet say Dios so amatubo tan amabaleg.

- ⁷ Say manona aliwan say mantatanem odino say mansasalug, no ag say Dios a mamapabaleg.
- ⁸ Anggapoy pandomaan na toon mantanem tan toon mansalug. Tumangan iray Dios onung ed saray kimey ya agawaan da.
- ⁹ Nampapara kamin kumikimey na Dios, tan sikayoy alog to. Sikayo met so paalagey na Dios.
- ¹⁰ Onung ed langkap ya inter na Dios ed siak, inletneg koy pundasion a singa gagawaey marunong a karpintiro. Insan sananey lay mangisumpal ed pangipaalagey. Balet nepeg a manalwar so siopaman a mangipaalagey,
- ¹¹ ta anggapo lay arum a pundasion a nayaran iletneg, likud ed samay niletneg la, a si Jesu-Cristo.
- ¹² Wala ray mangikanay balituk, pilak, odino mabmablin bato ed pangituloy day pangipaalagey; wala ray mangikanay kiew, dika, odino dayami.
- ¹³ Naamtaan so klasiy kimey na balang too no ipatnag la na Agew nen Cristo. Ta say apoy na satan ya Agew so manubok tan mangipatnag na klasiy kimey na balang too.
- ¹⁴ No ag napoolan so impaalagey na siopaman ed tapew na pundasion, satan a too makaawat na tumang to.
- ¹⁵ Balet no napoolan, nadarak imay impaalagey to. Anggaman ontan, sikato et nilaban, balet singa dinmalan ed apoy.
- ¹⁶ Ag yo ta amtan sikayoy timplo na Dios tan manaayam ed sikayo so Ispiritu na Dios?
- ¹⁷ No deralen na sakey a too so timplo na Dios, sikatoy deralen na Dios. Ta masanto so timplo na Dios, tan sikayo so timplo to.
- ¹⁸ Nepeg ya anggapoy toon tilaan toy sikaton dili. No abaloan na sakey ed sikayo a sikatoy makabat onung ed kakabatan na sankamundoan, nepeg a magmaliw a makulang-kulang, pian magmaliw a petepeteg a makabat.

¹⁹ Ta say kakabatan na sankamundoan, kakulang-kulangan ed arap na Dios. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Erelen na Dios iray makabat diad panamegley na dilin silib da."

²⁰ Ibabaga to ni, "Amtay Katawan a saray nununoten da ray makabat et andi-kakanaan."

²¹ Nepeg sirin ya anggapoy mangipasirayew ed nagawaay too. Ta kayaryan yoy amin a bengatla:

²² Si Pablo, si Apolos, tan si Pedro; say intiron mundo, say bilay, say patey, say natan tan say arapen; kayaryan yo ra yan amin.

²³ Kayaryan kayo nen Cristo, tan kayaryan na Dios si Cristo.

1 Corinto 4

¹ Nepeg ya ipasen yo kamin aripen nen Cristo tan managasikaso na saray niamut a katwaan na Dios.

² Nakaukolan a matoor ed amo to so toon managasikaso.

³ Anggapoy walad siak no sintinsiaan yo ak, odino sintinsiaan ak na panagsintinsiay too; ni anggan siak ag ko sintinsiaay laman kon dili.

⁴ Malinis so konsinsiak, balet ag to labay ya ibaga ya anggapoy kasalanan ko. Say Katawan so manintinsiad siak.

⁵ Kanyan ag kayo manisintinsia no aliwa nin panaon to. Manalagar kayo ya anggad isabiy Katawan. Ipalinew tod satan iray bengatlan niamut ed kabilongetan tan ipaamta to ray niamut a getma na katoowan. Diad satan ya oras, naawat na balang sakey so kanepegan ton dayew a manlapud Dios.

⁶ Agagi, lapud sikayo, impasen kon alimbawa si Apolos tan siak, pian naaralan yoy kabaliksan na sayan balikas, "Ag yo pasosolukay nisulat." Ag yo nepeg ya ipasirayew so sakey tan balawen so sananey.

⁷ Siopay angipasen a maung kayo ni nen saray arum? Antoy walad sikayo ya ag inter na Dios? No ontan sirin, panoy pampasirayew yon singa aliwan rigaloy Dios iray walad sikayo?

- ⁸ Wala la ray amin a nakaukolan yo! Mayaman kayo la! Arari kayo la, anggaman a sikami et andi! Maung no petepeteg kayo lan arari, pian kaiba yo kami met a makapanoley.
- ⁹ Ta anganko, sikami ran apostol ginaway Dios a sankaabebaan kamid amin da ray totoo. Singa kami totoon asintinsiaay patey, nenengnengen na sankamundoan, saray anghil tan saray katoowan.
- ¹⁰ Makulang-kulang kami nisengeg ed Cristo, balet makabat kayo diad pikakasakey ed Cristo! Makapkapoy kami, balet mabisbiskeg kayo! Nababalaw kami, balet napapagalangan kayo!
- ¹¹ Anggad sayan bekta nanaerasan tan nanaapgaan kami; apilat-pilat iray kawes mi; papairapen da kami tan anggapoy napanayaman mi.
- ¹² Mapalaloy kababananan mid panagkimey mi. No nisasamba kami, mamibindision kami; no napapairap kami, itetepel mi;
- ¹³ no napapabaingan kami, anlemek so kakaeban mi. Anggad natan, aliling miy dotak tan andi-kakanaan a bengatla diad tapew na dalin.
- ¹⁴ Isusulat ko ra ya, aliwan lapud labay ta kayon pabaingan, no ag ingen lapud labay ta kayon simbawaan, a singa ta kayo inararon anak.
- ¹⁵ Ta anggan samplon liboy managbangat yon nipaakar ed pambibilay yon Cristiano, saksakey labat so ama yo. Ta diad pikakasakey yod Cristo Jesus anak ta kayo, diad panamegley na Maung a Balitan impupulong kod sikayo.
- ¹⁶ Kerewen ko sirin ya alig yo ak.
- ¹⁷ Lapud saya, ibakik ditay Timoteo a matoor tan inararok ya anak ed Katawan. Sikatoy mangipanunot ed sikayo na panagbilay a totombuken ko, diad pikakasakey kod Cristo Jesus. Ibabangat ko met yan panagbilay ed amin ya iglisiad inerman a pasen.
- ¹⁸ Wala rad sikayoy mapaatagey, ta abaloan dan ag ak la onlad tan.

¹⁹ Balet no iyabuloy na Katawan, magano lay iyakar kod tan. Nengnengen ko pad satan no antoy nagawaan, ya aliwan say panagsalita labat, na saratay mapaatagey!

²⁰ Ta say Panarian na Dios aliwan diad salita, no ag diad pakayari.

²¹ Antoy labay yo: onla ak ditan ya awit koy pekpek, odino onla ak ditan ya maararo tan maoyoyamo?

1 Corinto 5

¹ Nibabalitan walay inmoralidad a nagagawa ed sikayo, gawan sankabandayan a tuloy tan ag gagawaen na anggan saray Hintil. Nibabalitad siak ya iyaamung na sakey ed sikayo so asawan pidwa na ama to!

² Insan, mapasirayew kayo ni! Ingen manermen kayo komun tan paekal yo lad moyungan yo itay toon manggagaway inmoralidad.

³ No nipaakar ed siak, anggaman ya andi ak ditan ed laman, singa wadtan ak lamlamang ed ispiritu. Diad ngaran na Katawan tayon Jesus, sinintinsiaan ko la tan a toon manggagaway sankabandayan a kasalanan, a singa wadtan ak a kaiba yo.

⁴ Diad pantitipon yo, kaiba yo ak ed ispiritu. Tan lapud pakapanyariy Katawan a Jesus ed sikatayo,

⁵ ipalima yo tan a too ed Satanas pian naderal so laman to, et nayaran nilaban so ispiritu to no Agew na Katawan.

⁶ Maoges itan so panagpasirayew yo! Ag yo ta amtay kabaliksan na sayan balikas, "Say daiset a libadura napaalsa toy masa?"

⁷ Nepeg yon ekaley daan a libadura, say kasalanan, pian magmaliw kayon petepeteg a malinis. Diad ontan mipara kayod balon masa ya anggapoy libadura, ta talagan ontan kayo. Ta nibagat lay Cristo a Kordiro tayon onkanad Paskua.

⁸ Kanyan pistaan tayoy Paskua, aliwan diad panamegley na tinapay a walay lauk ton daan a libaduray kasalanan tan kaogsan, no ag diad panamegley na tinapay ya anggapoy libadura, say tinapay na katooran tan katwaan.

⁹ Imbagak ed samay sulat ko ya ag kayo mimiolup ed saray totoon manggagaway immoralidad.

¹⁰ Aliwan saray totoon pagano a manggagaway immoralidad so labay kon ibaga, odino saray maagom, saray matakew odino saray manangigalang ed saray talintaoy diriyos. Ta napaliisan yo ra ya labat no andi ki lad sayan mundo.

¹¹ Say labay kon ibaga, ag yo pipiolupan so toon ipapasen toy sikaton dili a Cristiano, balet manggagaway immoralidad, maagom, manangigalang ed saray talintaoy diriyos, managpabaing, buanges, odino matakew. Ag kayo anggan mirorongod satan a klasiy too.

¹² Ta anggapoy kanepegan kon sintinsiaan iray aliwan Cristiano. Say Dios so manintinsiad sikara. Ag ta sikayoy manintinsia ed saray walad loob na iglisia? Onyay ibabagay Masanton Sulat, "Paekal yoy maoges a too ed olupan yo."

¹³ Ta anggapoy kanepegan kon sintinsiaan iray aliwan Cristiano. Say Dios so manintinsiad sikara. Ag ta sikayoy manintinsia ed saray walad loob na iglisia? Onyay ibabagay Masanton Sulat, "Paekal yoy maoges a too ed olupan yo."

1 Corinto 6

¹ No say sakey ed sikayo et walay riklamo ton sumlang ed sakey ya agi, mangisigep kasiy kaso ed saray huis a pagano, ya ag to paarigload saray totoon pinili na Dios?

² Ag yo ta amtan saray totoon pinili na Dios so manintinsiad sankamundoan? No sikayoy manintinsiad sankamundoan, ag yo ta nayarian ya arigloan iray ankekelag a pamaakaran?

- ³ Ag yo ta amtan sikatayoy manintinsiad saray anghil? Nagkalalo la sirin ed saray bengatlad sayan bilay!
- ⁴ No wala ray onyan kaso yo, paarigloan yo kasid saray totoon ag bibirbirey iglisia?
- ⁵ Kababaing kayo! Anggapo la sirin ed sikayoy makabat a sarag toy mangariglod siblangay sanaagi?
- ⁶ Akin et say sakey ya agi irimanda toy sakey ya agi, anta saray huis yo ni met et aliwa ran mananisia?
- ⁷ Say katwaan to, diad satay pandidimandaan yo, ipapanengneng yoy kakapoyan yo. Ag kasi lalon maung no itepel yo la so pansasaol tan panlalames dad sikayo?
- ⁸ Balet sikayo ingen so mansasaol tan manlalames—tan saray agagi yo ni met so panggagawaan yo!
- ⁹ Ag yo ta amtan saray makasalanan et ag da natawir so Panariay Dios? Ag kayo patitilaan! Saray managgaway immoralidad, saray manangigalang ed saray talintaoy diriyos, saray managkaloguran, saray managliket ed laman na kapara ran laki o kapara ran bii,
- ¹⁰ saray matakew, saray managlames, saray buanges, saray managpabaing, tan saray maagom—anggapod sarayan totoo so makatawir ed Panarian na Dios.
- ¹¹ Ontan met iray arum ed sikayo nen saman. Balet naorasan ki lad kasalanan yo; apasanto ki lad Dios; nibilang ki lan anggapoy kasalanan ed arap na Dios diad panamegley na ngaran na Katawan tayon Jesu-Cristo tan lapud Ispiritu na Dios tayo.
- ¹² Walay mangibaga, "Nayarian kon gawaen so anggan anto." On, nayari, balet aliwan amin et pankaabigan yo. Nayarian ko met ya ibaga, "Nayarian kon gawaen so anggan anto"; balet ag ak paoleyan ed anggan anto.

¹³ Ibaga na arum, "Say kanen para eges, tan say eges para kanen." Tua tan, balet say Dios deralen to ran dua. Say lamay too aliwan para panggaway immoralidad, no ag ta para Katawan, tan say Katawan para laman.

¹⁴ Say Dios pinaoli tod bilay so Katawan, ontan met a paolien to itayo diad panamegley na pakayari to.

¹⁵ Ag yo ta amta a saray laman yo et kabyangan nen Cristo? Alaen ko tay kabyangan nen Cristo, insan ko gawaen a kabyangan na biin marotak? Ag nayaran balut!

¹⁶ Ag yo ta amtan say lakin miakdul ed marotak a bii et mankasakey irad laman? Ta ibabagay Masanton Sulat, "Magmaliw a saksakey a laman iran dua."

¹⁷ Balet say toon mitipon ed Katawan mikasakey a maispiritu ed sikato.

¹⁸ Ag kayo manggagaway immoralidad. Say toon manggaway immoralidad mankasalanan ed laman ton dili. Say toon manggaway arum nin kasalanan, anggapoy nagawad laman to.

¹⁹ Ag yo ta amtan say laman yo et timplo na Ispiritu Santo a manaayam ed sikayo tan inter na Dios ed sikayo? Ag yo kayaryay laman yo; say Dios so makankayaryan, ta

²⁰ mabliy impanaliw tod sikayo. Kanyan ikana yoy laman yo a pamagalang ed Dios.

1 Corinto 7

¹ Nipaakar ed saramay bengatlan insulat yo, onyay nayaran kon ibaga: maung ed sakey a laki no ag mangasawa.

² Balet lapud ontan lan karakel a nagagawan immoralidad, nepeg a walay asawa so balang laki tan balang bii.

³ Nepeg a gawaen na laki so kanepegan tod asawa to; ontan met ed bii.

- ⁴ Ta aliwa lan say bii so kawalaay pakayari ed laman ton dili, no ag say asawa to; ontan met, aliwa lan say laki so kawalaay pakayari ed laman ton dili, no ag say asawa to.
- ⁵ Ag kayo mansisibletay liket na laman, likud labat no mampaknaan kayon ag manakdul a magano, pian niiter yoy panaon yo ed pampikasi. Balet pawil kayon manakdul lamet, pian nipaliis kayod pananukso nen Satanas, lapud ag yo pakatepel.
- ⁶ Sakey a panangyabuloy yay ibabagak, aliwan sakey a ganggan.
- ⁷ Labay kon aligen yo ak komun ya amin. Balet balang sakey walay langkap ton manlapud Dios, tan ag nampaparay walad sinansakey.
- ⁸ Sayay ibabagak met ed saray tubonbalo tan saray balo: lalon maung ni no mansiansia kayon anggapoy asawa, a singa siak.
- ⁹ Balet no ag yo natepelan, mangasawa kayo; ta lalon maung niy mangasawa nen say napoolan na pilalek na laman.
- ¹⁰ Walay ganggan kod saray walay asawa, ya ag nanlapud siak no ag diad Katawan: ag nepeg a misiyan so bii ed asawa to.
- ¹¹ No bilang ta gawaen to ya, nepeg ya ag miasawad sananey, odino andi mipulangad asawa to. Say laki ag to nepeg met ya isian so asawa to.
- ¹² Diad saray arum, nia met so ibabagak, aliwan say Katawan: no say sakey a lakin mananisia et walay asawa ton aliwan mananisia ya ag to labay so misiyan, nepeg ya ag to isian.
- ¹³ No say sakey a biin Cristiano et walay asawa ton aliwan mananisia ya ag to labay so misiyan, ag to nepeg yan bii so misiyan.
- ¹⁴ Ta say aliwan mananisian laki et magmaliw a makapaliket ed Dios makasengeg ed mananisian asawa to, tan say aliwan mananisian bii et magmaliw a makapaliket ed Dios, makasengeg ed asawa ton mananisia. Ta no aliwan ontan, ag magmaliw a makapaliket ed Dios iray anak da, balet say katwaan to, makapaliket ira.

- ¹⁵ Balet no labay na asawan aliwan mananisia so misiyan ed asawa ton Cristiano, paolyan yo labat. Diad satan a nagawa, bolus lay Cristiano ya asawa, bii man o laki, ta tinawag itayoy Dios ed mareen a panagbilay.
- ¹⁶ Antoy amtam, no sikan bii a Cristiano so ikanay Dios ed kilalaban na asawam? Antoy amtam, no sikan laki a Cristiano so ikanay Dios ed kilalaban na asawam?
- ¹⁷ Nepeg a mambilay so balang sakey ed sikayo onung ed langkap na Katawan ed sikato tan onung ed kipapasen to nen tawagen na Dios. Onyay ibabangat kod amin ya iglisia.
- ¹⁸ No asegat lay sakey a too nen tawagen na Dios, ag to la nepeg ya ekalen iray pakanengnengay inkasegat to. No ag ni asegat so sakey a too nen tawagey Dios, ag to la nepeg so pasegat.
- ¹⁹ Anggapoy kakanaay inkasegat odino ag inkasegat. Say manona, say pangonur ed saray ganggan na Dios.
- ²⁰ Nepeg a mansiansiay balang sakey ed gendat a kipapasen to nen awaten toy tawag na Dios.
- ²¹ Aripén ka nen tawagen kay Dios? Anggapoy walad satan, balet no walay pankanawnawam a nabolus, ag mo papalabasen.
- ²² Ta say too ya aripén nen tawagey Katawan et bolus la a tooy Katawan. Ontan met a say toon bolus nen tawagen nen Cristo et aripén la nen Cristo.
- ²³ Mabliy impanaliw na Dios ed sikayo; ag kayo sirin papaaripén ed too.
- ²⁴ Agagi, no antoy kipapasen yo nen tawagen kayoy Dios, mansiansia kayod satan a kipapasen a kaolup yoy Dios.
- ²⁵ Nipaakar ed saray totoon anggapoy asawa, anggapoy niiter kon ganggan a manlapud Katawan. Balet siak a napanmatakan lapud panangasiy Katawan, ibabagak iray walad kanunotan ko.
- ²⁶ Lapud sayay peles a kairapan, iisipen ko a lalon maung no mansiansiad kipapasen to so sakey a laki.

- 27 Wala lay asawam? Ag ka mision. Anggapo niy asawam? Ag mo pampipilalekay mangasawa.
- 28 Balet no mangasawa ka, ag ka mankasalanan, tan no miasaway sakey a marikit ag met mankasalanan. Balet nagunigon irad sayan bilay, et sikato yay labay kon napaliisan yo.
- 29 Niay labay kon ibaga, agagi: manasingger lay niganan panaon, kanyan manlapud natan, saray walay asawa nepeg day mambilay, a singa ra anggapoy asawa;
- 30 saray manaakis, a singa ra aliwan maermen; saray manliliket, a singa ra aliwan maliket; saray mansasaliw, a singa anggapoy kayaryan da;
- 31 saray manliliket ed saray minumundon bengatla, a singa anggapoy walawala ra yad sikara. Ta naandipat ya amin iray wala natan ed sayan mundo.
- 32 Labay ta kayon iyarawi ed saray kapagaay bilay. Say lakin anggapoy asawa et mapaga ed saray kimey a nipaakar ed Katawan, no panoy pamaliket tod Katawan.
- 33 Balet say lakin walay asawa mapaga ed saray antokaman ed sayan mundo, no panoy pamaliket tod asawa to.
- 34 Kanyan nankadwa so kawalaay kapagaan to. Ontan met, say biin anggapoy asawa o say marikit et mapaga ed saray kimey a nipaakar ed Katawan, no panoy pagmaliw ton masanto diad laman tan ispiritu; balet say biin walay asawa et mapaga ed saray antokaman ed sayan mundo, no panoy pamaliket tod asawa to.
- 35 Ibabagak ya, ta labay ta kayon tulongan. Ag ta kayo sesebelan; labay ko labat a maptek tan maoksuy so pambilay yo, pian diad panlingkur yod Katawan et anggapoy makaskasbel.
- 36 Nipaakar ed saray nansipanan a mankasal ya ag da labay lan ituloy so pankasal da, onyay ibagak: no isipen na laki a mabanday yan nagawad kasipan to, no ag to la napokpokay pilalek na laman to, tan nalikna ton

nakaukolan iran mankasal, nepeg a mankasal ira, onung ed labay to. Anggapoy kaogsan to ya.

37 Balet no say laki et pinaletan tod kanunotan to ya ag la mangasawa, ya anggapoy mamasoot ed sikato, no saray ton pokpokan a maung so inkasikato, tan talagan ag to la omaney kanunotan to, maabig so ag to la pangasawa ed kasipan to.

38 No ontan sirin, maabig ed laki no asawaen toy kasipan to, balet lalon maabig no ag to la asawaen.

39 Aliwan bolus so bii no mabilay ni so asawa to. Balet no inatey lay asawa to, nayarian to lay miasawa ed anggan siopan laki a labay to, balet nakaukolan a Cristiano yan laki.

40 Balet lalon maliket no ag la miasawan pidwa. Saya so walad kanunotan ko, et isipen kon walad siak met so Ispiritu na Dios.

1 Corinto 8

1 Onya met so nibagak, nipaakar ed kakanen ya imbagat ed saray talintaoy diriyos. Amta tayon "walay pakaamta tayon amin." Say pakaamta pagmaliwen ton mapaatagey so too; balet say aro mamabiskeg.

2 Say toon abaloan ton walay amta to, ag to ni amtay nepeg ton amtaen.

3 Balet kabat na Dios so toon mangaarod sikato.

4 Kanyan nipaakar ed pangay kakanen a nibagat ed saray talintaoy diriyos: amta tayon anggapoy kabaliksan na talintaoy dios; kabat tayon saksakey labat so Dios.

5 Anggaman a dakerakel ira yan tatawagey "diriyos" diad tawen o diad dalin, tan talagan amayamay "iray diriyos" tan "saray kakatawan,"

6 para sikatayo saksakey so Dios, say Ama ya amalsad amin a bengatla tan mambibilay itayon para sikato. Saksakey met so Katawan, si Jesu-Cristo, a diad panamegley to apalsay amin a bengatla, tan diad panamegley to met mambibilay itayo.

- ⁷ Balet sayan katwaan ag amta na amin a katoowan. Wala ray niilwam lad saray talintaoy diriyos kanyan, anggad natan, no mangan iray imbagat ed talintaoy diriyos, abaloan dan kayaryan na talintaoy diriyos yan kakanen. Lapud makapoy so konsinsia ra, mapaga ra ta abaloan dan mankasalanan ira.
- ⁸ Say kakanen ag to paabigey pikakasakey tayod Dios. Anggapoy nabawas ed sikatayo no ag itayo mangan, tan anggapo met so kaabigan a naala tayo no mangan itayo.
- ⁹ Balet manalwar kayo, ta ompan lapud nayarian yoy mangan na antokaman et saya so makasengeg na pankasalanan da ray makapoy ed pananisia.
- ¹⁰ No bilang ta sikayon walay pakaamta et anengneng kayoy sakey a toon makapoy so konsinsia to, a mangakan kayod dalem na timplay dios, ag met kasi nadagdag a mangan na kakanen ya imbagat ed saray talintaoy diriyos?
- ¹¹ Kanyan sayan too a makapoy ed pananisia, say agi yon makasengeg na inateyan nen Cristo, nabalang lapud "pakaamta" yo!
- ¹² Lapud saya, mankasalanan kayod Cristo, diad pankakasalanan yod agagi yo, tan diad pandederal yoy konsinsia ran makapoy.
- ¹³ Kanyan no kakanen so makasengeg na pankasalanan na agik, ag ak lan balut mangan na karni, pian ag ko la nalagyat a mankasalanan so agik.

1 Corinto 9

- ¹ Aliwa ak ta a toon bolus? Aliwa ak ta ya apostol? Ag ko ta anengneng si Jesus a Katawan tayo? Aliwa kasin sikayo ray bungay panlilingkur kod Katawan?
- ² No ag birbiren na saray arum ya apostol ak, andi-duaruwan birbiren yo ak! Ta sikayon dili so pakapatnagan ya apostol ak na Katawan.
- ³ Onyay ebat kod saray mamabalaw ed siak:
- ⁴ Anggapo tay kanepegan min naitday kanen tan inomen?
- ⁵ Anggapo tay kanepegan min mangawit na asawan Cristiano, a singa gagawaen nen Pedro, saray arum ya apostol, tan saray agagi na Katawan?

- ⁶ Sikami ta labat nen Bernabe so nakaukolan ya ag ontondad anapay-bilay?
- ⁷ Siopa ta a sondalo so igastosan toy sikaton dili diad panlingkur to? Siopa ta a dumaralus so ag to pambilay so intanem to? Siopa ta a managkomponiy karniro so ag to ikanay gatas na karniro to?
- ⁸ Ag ira ya labat paneknekay inagew-agew a nagagawad bilay na too; sikato met so sasalitaen na Ganggan.
- ⁹ Nisulat ed Ganggan nen Moises, "Ag mo babalungosay bakan maniilik." Akin baka so aasikasoen na Dios?
- ¹⁰ Aliwa kasin sikatayoy labay ton ibaga nen inkuan to ya? On, sikatayoy makasengeg no akin et nisulat ya, ta say toon mambaka tan say toon manani walay ilalo ran makapiapag ed naani.
- ¹¹ Angipasek kamid sikayo na saray maispiritu ran bokel. Makapabelat la kasin tuloy so panani mid sikayo na matiryal iran bengatla?
- ¹² No saray arum et walay onyan kanepegan dad sikayo, ag kasi nagkalalod sikami? Balet ag mi ya inkanan kanepegan. Intepel mi ingen iray amin a bengatla, pian ag kami makapangyay makasbel ed ikayat na Maung a Balitan nipaakar ed Cristo.
- ¹³ Ag yo ta kabat a saray manlilingkur ed Timplo et diad Timplo met so pangaalaan day kakanen da, tan saray mangibabagat ed altar et minanabang irad saray ibabagat?
- ¹⁴ Ontan met ya ingganggan na Katawan a saray mampulong na Maung a Balita et nepeg a diad Maung a Balita so pangalaan day pambilay da.
- ¹⁵ Balet anggapoy inkanak ed sarayan kanepegan ko, tan aliwan say pikekerew koy pambilay ko so makasengeg na pansusulat kod saraya. Lablabayen ko niy ompatey nen say pagmaliwen dan andi-kakanaan so makanepegan a pampasirayew ko!

- 16 Anggapoy kanepegan kon mampasirayew makasengeg labat ed pampupulong koy Maung a Balita! Ta ingganggan ak a manggawad saya, et pakaskasi ak no ag ko ipulong so Maung a Balita!
- 17 No pinilik yan kimey, walay ilaloan kon tumang. Balet gagawaen ko yan pangonur kod sakey a ganggan, ta nipia yan kimey ed siak.
- 18 Anto siri tumang ko? Say tumang ko say pankanawnawak a mangipulong ya anggapoy bayar na Maung a Balita, say ag ko pangaalay intiron kanepegan a para siak diad pampupulong koy Maung a Balita.
- 19 Bolus ak tan anggapon balut so mangaariped siak, balet papaaripen ak ed amin a too, pian dakel so natanggoyur kod pananisia.
- 20 No kaibak iray Judio singa ak Judio, pian natanggoyur ko ra. Anggaman ya ag ak nasasakopay Ganggan nen Moises, pasasakop ak no kaibak iray nasasakopay Ganggan, pian natanggoyur ko ra.
- 21 Ontan met, no kaibak iray Hintil mambibilay ak a singa Hintil ya ag nasasakopay Ganggan, pian natanggoyur ko ra. Ag to kabaliksan yan ag ko oonurey ganggan na Dios, ta tuan nasasakopan ak na ganggan nen Cristo.
- 22 No kaibak iray makapoy, mampapakapoy ak met a singa sikara, pian natanggoyur ko ra. Mipapara ak ed amin a totoo diad amin a kipapasen da, pian nilaban ko ray arum ed sikara diad anggan anton pamaakaran.
- 23 Gagawaen ko yan amin makasengeg ed Maung a Balita, pian makapinabang ak met ed saray bindision to.
- 24 Amta yon saray milulumba ombabatik iran amin, balet sakey labat ed sikara so makalay tumang. Batik kayo sirin a singa milulumba, pian makala kayoy tumang!
- 25 Saray mampapasal a milumba nakaukolan a mandangka rad amin a ganagana. Gagawaen da ya, pian nagamuran day korona a naderal lamlamang, balet koronan ag naderal so nagamuran tayo.

²⁶ Kanyan singa ak milulumba a pilalek koy manalo, tan singa ak buksingiron ag mamoponitid dagem.

²⁷ Papairapen koy laman ko tan aaripenen ko, ta ompan kasumpal kon mampulong ed arum et siak so nipolisay.

1 Corinto 10

¹ Labay kon nunoten yo, agagi, no antoy agawa ed saray lalaki tayo a tinmombuk ed kinen Moises. Tinarungan iran amin na lorem tan binaliw dan amin so Dayat ya Ambalanga.

² Kanyan diad lorem tan dayat, amin da abinyagan a mananombuk nen Moises.

³ Angan iran amin na namparan maispiritun kakanen,

⁴ inminom ira na namparan maispiritu ya iinomen. Inminom ira ed maispiritun bato ya angolup ed sikara, tan sayan baton-dampay et si Cristo.

⁵ Anggaman ontan, karaklan ed sikaray ag akapaliket ed Dios, kanyan akaykayat ed kalawakan iray bangkay da.

⁶ Sarayan agawa et pamasakbay ed sikatayo, pian ag tayo pampilalekan iray bengatlan maoges, a singa impanpipilalek da,

⁷ tan ag itayo mangigalang ed saray talintaoy diriyos, a singa ginagaway arum ed sikara. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Saray totoo nandorongo ran nampista, tan say pista et agawan inoman tan liketay laman."

⁸ Ag itayo met komun manggagaway inmoralidad, a singa ginagaway arum ed sikara, kanyan duamplo tan talon libo ed sikara so inatey ed loob na sanagew.

⁹ Ag tayo nepeg subokey Katawan, a singa ginagaway arum ed sikara, kanyan pinapatey ira na saray oleg.

¹⁰ Ag itayo nepeg a manriklamo, a singa ginagaway arum ed sikara, kanyan pinapatey iray Anghil na Patey.

- 11** Agawgawa ra ya ed sikara pian napasakbayan iray arum, tan nisulat ira pian nabangatan itayo, ta mambibilay ti lad kaonuran a panaon.
- 12** Kanyan manalwar so siopaman ya abaloan ton akaalagey, ta ompan natumba.
- 13** Anggapo niy sinmabin tukso ed sikayo ya ag ni asaliy karaklan. Mator so Dios, kanyan ag to iyabuloy ya onsabid sikayoy tukson ag yo nayarian a taloen. Itdan to kayo ingey biskeg no natukso kayo, pian napaliisan yo, et manalo kayo.
- 14** Kanyan sirin, inararo, ag kayo mangigagalang ed saray talintaoy diriyos.
- 15** Makakabat kayon totoo a susulaten ko, kanyan akaoley ki la no antoy pangipasen yod ibabagak.
- 16** Aliwa kasin say iyiinom tayod kupa na bindision a pisasalamatan tayod Dios et pinanabang ed dala nen Cristo? Tan say papangan tayoy tinapay a pipisagen tayo et pinabang ed laman nen Cristo?
- 17** Lapud saksakey so tinapay saksakey itayon laman, anggaman ya amayamay itayo, ta saksakey a tinapay so pannanabangan tayo.
- 18** Imano yo pa ray Israelita: ag ta minanabang ed panlilingkur ed Dios diad altar iray mangakay imbagat?
- 19** Antoy labay kon ibaga? Labay ko kasin ibaga a makabaliksan so dios odino say kakanen ya imbagat ed talintaoy dios?
- 20** Andi! Say labay kon ibaga: saray Hintil mangibabagat iray kakanen diad saray dimonyo, aliwan diad Dios, et ag ko labay a mikasakey kayod saray dimonyo.
- 21** Ag yo nayariay oninom ed kupay Katawan tan diad kupa da ray dimonyo. Ag yo nayariay ondongod lamisaay Katawan tan diad lamisaan da ray dimonyo.
- 22** Labay tayo kasin pangimoney Katawan? Mabiskeg itayo ta nen say sikato?

²³ Walay mangikuan, "Nayarian kon gawaey antokaman." On, balet aliwan amin et maung. "Nayarian kon gawaey antokaman." On, balet aliwan amin et makatulong.

²⁴ Nepeg ya anggapoy mananap na pankaabigan ton dili, no ag say pankaabigan na arum.

²⁵ Nayarian yon kaney antokaman a nasaliw ed lakoway karni ya ag kayo la tepet-tepet, lapud konsinsia.

²⁶ Ta ibabagay Masanton Sulat, "Kayaryan na Katawan so mundo tan amin a logan to."

²⁷ No bagaan kayoy sakey ed saray aliwan mananisia, et labay yoy onla, akan yoy antokaman ya iparongo tod sikayo, ya ag kayo la tepet-tepet, lapud konsinsia.

²⁸ Balet no walay mangikuan ed sikayo, "Imbagat yad saray talintaoy diriyos," ag yo kakanen, makasengeg ed samay angipaamtad sikayo tan say konsinsia;

²⁹ aliwan say konsinsia yo no ag say konsinsia to, so labay kon ibaga. Ta akin et dangkaan na konsinsiay arum so kanepegan kon manggaway labay kon gawaen?

³⁰ Akin et balawen ak na arum lapud papangan koy kakanen a pisasalamatan kod Dios?

³¹ Kanyan sirin, mangan kayo man odino oninom, o anggan antoy gawaen yo, gawa yon amin a pakagalangan na Dios.

³² Mambilay kayo ya aliwan sikayoy panlapwan na pankasalanay siopaman—saray Judio, saray Grigo, o saray kabyangay iglisia na Dios.

³³ Gawa yoy gagawaen ko; papaliketen koy amin a katoowan tan ag ko nununotey pankaabigan ko, no ag say pankaabigan na amin pian nilaban ira.

1 Corinto 11

¹ Alig yo ak sirin, a singa pangaalig kod Cristo.

- ² Idadayew ta kayo, ta nununoten yo ak lawas tan oonuren yo ray bangabangat kod sikayo.
- ³ Balet labay kon talusan yo a si Cristo so manoley ed amin a lalaki, say laki so manoley ed asawa to, tan say Dios so manoley ed Cristo.
- ⁴ Kanyan say lakin akapandung no mampikasi o mampulong na salitay Dios, pabaingan toy Cristo.
- ⁵ Say biin ag akapandung a mampikasi o mampulong na salitay Dios, pabaingan toy asawa to; singa biin kiskis so olo to.
- ⁶ No ag labay na sakey a bii so mampandung, mampakiskis la laingen na olo to. Balet lapud makapabaing ed sakey a bii so mampakatli o mampakiskis na olo to, nepeg a mampandung.
- ⁷ Ag nepeg a mampandung so laki, ta sikatoy kaolibay tan kagalangay Dios. Balet say bii kagalangay laki,
- ⁸ ta ag nanlapuy laki ed bii, no ag say bii so nanlapud laki.
- ⁹ Ag met pinalsa a so laki para bii, no ag say bii pinalsa para laki.
- ¹⁰ Lapud saray anghil, nepeg a mampandung so bii, pian napatnagan a sikatoy walad silong na pakaoley na asawa to.
- ¹¹ Anggaman ontan, onung ed pikakasakey tayod Katawan nakaukolan na bii so laki, tan nakaukolan na laki so bii.
- ¹² No nanlapuy bii ed laki, say laki met et inyanak na bii; tan nanlapud Dios so amin a bengatla.
- ¹³ Sikayo lay makaoley no antoy pangipasen yo ed saya: maabig kasin nengnengen so sakey a biin ag akapandung no mampikasi ed Dios?
- ¹⁴ Ag kasi natural a mabanday ed laki so mamparokey na buek?
- ¹⁵ Balet pakadayewan na bii so mamparokey na buek, ta onkanan panakbung.
- ¹⁶ Balet no walay labay toy misangsangan nipaakar ed saya, anggapoy nibagak no ag saya: anggapoy arum ya ogali mi tan saray iglesia na Dios.

- ¹⁷ Diad saray onggendan iran bitlaen ko natan, ag ta kayo nayaran idayew ta aliwan say kamaungan so iiter na pantitipon yo, no ag ingen say kaogsan.
- ¹⁸ Onona, abalitaan kon naapag-apag so pantitipon yo, tan manisia ak a walay katwaan to ya.
- ¹⁹ (Nakaukolan a naapag-apag kayo, pian naamtaan no siopad sikayoy walad kaptekan.)
- ²⁰ Diad pantitipon yo, aliwan say pangan yoy Pandem na Katawan so iyaakaran yo.
- ²¹ Ta manlulumbaay balang sakey a mangay balun to, kanyan nanaerasan iray arum tan nabuebuek ni ra ingey arum.
- ²² Anggapo tay kaabungan yon panganan tan inoman yo? Odino lalon labay yon lemlemewey iglisiay Dios tan pabpabaingan iray mairap-bilay? Antoy ibagak ed sikayo natan? Idayew ta kayo kasi? Andi! Ag ta kayo nepeg ya idayew ed sayan gagawaen yo!
- ²³ Ta inawat kod Katawan so sangat ya inter kod sikayo: say Katawan a Jesus, diad samay labin impangyawat dad sikato, angalay tinapay,
- ²⁴ akisalamat ed Dios, insan to pinipisag tan kuantu, "Sikato yay laman ko a para sikayo; gawa yo ya a pakanudnunotan ed siak."
- ²⁵ Ontan met kasumpal dan nandem, angalay kupa tan kuantu, "Sayan kupa sikatoy balon impisipanay Dios a paneknekay dalak. Kapag oninom kayod saya, gawa yo a pakanudnunotan ed siak."
- ²⁶ Ta kapag kanen yo yan tinapay tan oninom kayod sayan kupa, ipaamta yoy impatey na Katawan anggad ipawil to dia.
- ²⁷ Ontan sirin, siopamay aliwan manepeg a mangan na tinapay tan oninom ed kupa na Katawan, mankasalanan ed laman tan dala na Katawan.
- ²⁸ Kanyan nakaukolan a sokayan na balang sakey so sikaton dili, kasakbayan a mangan na tinapay tan oninom ed kupa.

²⁹ Ta siopamay ag mamirbir ed kabaliksan na lamay Katawan, sintinsiaan toy sikaton dili diad pangan toy tinapay tan iynom tod kupa.

³⁰ Sikato yay makasengeg no akin et dakel ed sikayo ray makapoy tan mansasakit, tan amayamay lay inatey.

³¹ No sokayan tayon maung ya onona so sikatayon dili, ag itayo dusaey Dios.

³² Balet no dusaen itayoy Katawan, labay to itayon peteken, pian ag itayo nasintinsiaay dusa a kaiba tayoy sankamundoan.

³³ Kanyan, agagi, manaalagaran kayo no mantitipon kayon mangay Masanton Pandem.

³⁴ No walay narasan, nepeg a mangad abung, pian ag mansumpal ed panusay Katawan so pantitipon yo. Nipaakar ed saray arum a bengatla, arigloan ko la no onsabi ak ditan.

1 Corinto 12

¹ Natan, ipaliwawak ed sikayo ray nipaakar ed saray langkap na Ispiritu Santo. Agagi, labay kon malinew ed sikayon amin ira ya.

² Amta yo a nen aliwa ki nin mananisia, tinmotombuk kayod saray ag makasalitan talintaoy diriyos a lawas angibabalang ed sikayo.

³ Kanyan labay kon naamtaan yo ya anggapoy toon iwawanwan na Ispiritu na Dios a makapangikuan, "Naayew si Jesus!" Ag met nikuan na siopaman a toon ag iwawanwan na Ispiritu Santo, "Katawan si Jesus."

⁴ Nandoromay langkap a maispiritu, balet saksakey ya Ispritu so mangiiter ed saraya.

⁵ Nandoromay panaglingkur, balet saksakey a Katawan so panlilingkuran.

⁶ Nandoromay pakayari ed panagkimey, balet saksakey so Dios a mangiiter ed balang sakey na pakayarin mankimey.

⁷ Say kiwawalay Ispiritu nipapatnag ed balang sakey diad nandoroman nengneng, a para kaabigan na amin.

- ⁸ Iiter na Ispiritu ed sakey a too so pakayarin mangipulong na salitay Dios, tan diad sananey a too say pakayarin mantalus na salitay Dios.
- ⁹ Say Ispiritu met so mangiiter ed sakey a too na pananisia, tan diad sananey a too say pakayarin mamaabig ed saray mansasakit.
- ¹⁰ Say Ispiritu met so mangiiter ed sakey a too na pakayarin manggaway milagro; diad sananey a too, say langkap a mampulong na salitay Dios; tan diad sananey nin too, say pakayarin napambiigan to ray langkap a manlalapud Ispiritu tan saray manlalapud maoges ya ispiritu. Diad sakey a too iiter toy pakapansalitay nandoroman salita, tan diad sananey a too say pakapangipatalus ed sarayan nandoroman salita.
- ¹¹ Balet saksakey labat ya Ispiritu so manggagawa ed amin da ra ya, tan nandoroman langkap so iiter tod balang sakey, onung ed linawa to.
- ¹² Si Cristo et singa sakey a laman ya amayamay so kabyangan to; anggaman a titibokeley nandoroman kabyangan, saksakey ni lamlamang yan laman.
- ¹³ Ontan met ya amin tayo, Judio man o Hintil, aripen man o andi, bininyagan itayo na saksakey ya Ispiritu, tan nagmaliw itayon sakey a laman. Pinainom itayo met ya amin ed saksakey ya Ispiritu.
- ¹⁴ Ta say dilin laman et titibokeley amayamay a kabyangan, aliwan saksakey labat.
- ¹⁵ No ibagay sali, "Aliwa ak a lima, kanyan aliwa ak a kabyangay laman," ag to kabaliksan ya aliwa lan kabyangay laman.
- ¹⁶ No ibagay layag, "Aliwa ak a mata, kanyan aliwa ak a kabyangay laman," ag to kabaliksan ya aliwa lan kabyangay laman.
- ¹⁷ No say intiron laman et mata labat, panoy pakadngel to? Tan no layag labat, panoy pakaangub to?
- ¹⁸ Balet, onung ed labay na Dios, impasen tod laman iray nandoroman kabyangan.
- ¹⁹ Anggapoy laman no saksakey so kabyangan to!

- ²⁰ Say katwaan to, amayamay so kabyangan balet saksakey so laman.
- ²¹ Kanyan sirin, ag nibaga na mata ed lima, "Ag ta ka nakaukolan!" Ag met nibaga na olo ed saray sali, "Ag ta kayo nakaukolan."
- ²² Say katwaan to, saray singa anggapoy kanan kabyangay laman et sikara la laingey nakaukolan.
- ²³ Papagalangan tin maung iray kabyangay laman a nababaloan tayon andiay kagalangan. Paparakepen ti ray kabyangan ya aliwliway nengneng da.
- ²⁴ Ag nakaukolan a gawaen tayo ya ed saray marakep a kabyangay laman. Nen inoksuy na Dios so laman tayo, pinagalangan to ray kabyangan a kulang so kagalangan da,
- ²⁵ pian anggapoy pansisian da ray kabyangay laman, no ag ingen manmamasakitan ira.
- ²⁶ No apasakitay sakey a kabyangan, nalikna ran amin. No apagalangay sakey a kabyangan, naliketan iran amin.
- ²⁷ Amin yo sirin et saksakey a laman nen Cristo, tan balang sakey et kabyangan to.
- ²⁸ Impasen na Dios ed iglisia, onona, saray apostol; onkumadwa, saray propita; onkumatlo, saray bumabangat. Insan impasen to ray managgawa na milagro, saray walay pakayarin mamaabig na mansasakit, saray mananulong, saray inkargado na kimey, tan saray managsalitay nandoroman salita.
- ²⁹ Aliwan amin da et apostol, o propita, o bumabangat. Ag ira naitdan ya amin na pakayarin manggaway milagro,
- ³⁰ o mamaabig na mansasakit, o mansalitay nandoroman salita, odino mangipatalus ed sarayan salita.
- ³¹ Pampilalekan yo sirin iray lalon manonan langkap. Balet iparontal kod sikayo niy sankaabigan ed amin.

1 Corinto 13

- ¹ Anggaman a nayarian koy mansalita na nandoroman salita da ray totoo tan saray anghil, no anggapo balet so arok, singa ak labat matalangatang a kampana tan makmaknul a piangpiang.
- ² Anggaman a naitdan ak na pakayarin mampulong na salitay Dios; anggaman a walad siak so kakabatan tan pakatalus ed amin da ray niamut a katwaan; anggaman a walay mabiskeg a pananisiak pian nayarian kon paekalen iray palandey ed kawalaan da, no anggapo balet so arok, anggapoy kakanaan kon too.
- ³ Anggaman ya iter kod saray mairapbilay iray amin a kayaryan ko, o ibagat koy laman kon papoolan, no anggapo balet so arok, anggapoy kaabigan a niiter to yad siak.
- ⁴ Say aro maanos tan mapangasi; aliwan maimon, o mapasirayew, o mapaatagey;
- ⁵ say aro aliwan mabanday so kagagawa to, aliwan masiblet, o maipapasnuk; ag mamopokuk na sakit na linawa.
- ⁶ Say aro ag manliliket ed kaogsan, no ag ingen manliliket ed katwaan.
- ⁷ Say aro et ag balut onsuko, tan ag balut naandian na pananisia, ilalo, tan anos.
- ⁸ Walay pakayarin mampulong na salitay Dios, et ag mansiansia. Wala ray langkap na panagsalitay nandoroman salita, et ag ira mansiansia. Wala met so kakabatan, et ag mansiansia. Balet say aro mansiansiad anggad angga.
- ⁹ Aliwa nin nagnap so kakabatan tayo tan say pakayari tayon mampulong na salitay Dios.
- ¹⁰ Balet no onsabi lay ayadyari, naekal lay aliwan ayadyari.
- ¹¹ Nen ogaw ak ni inoogaw so panagsalitik, panagliknak, tan panag-isip ko. Balet natan ta matakken ak la, nilingwanan ko la ray inoogaw a kagagawa.
- ¹² Say nanenengneng tayo natan et singa burarog a lupa ed salming; balet onsabiy agew a nanengneng tayo ed lupa-lupaan. Daiset niy amtak natan,

balet onsabiy agew a magmaliw ya ayadyari so pakaamtak, a singa ayadyarin pakapikabat na Dios ed siak.

¹³ Mansiansia ra yan talo: say pananisia, ilalo, tan aro; balet say aro so sankabalgan ed saraya.

1 Corinto 14

¹ Pampirawatan yo sirin so aro. Pampelengan yo ray maispiritun langkup, nagkalalo lad pampulong na salitay Dios.

² Say toon mansasalitay nandoroman salita et say Dios so pitotongtongan to, aliwan say totoo, ta anggapoy makatalus ed sikato. Mansasalita na niamut iran katwaan lapud pakayari na Ispiritu.

³ Balet say toon mampupulong na salitay Dios et mitotongtong ed saray totoo tan pabibiskegen toy pananisia ra, sisimbawaen, tan liligliwaen to ra.

⁴ Say toon mansalitay nandoroman salita et pabiskegen to labat so maispiritun bilay to, balet say toon mampulong na salitay Dios pabiskegen toy iglisia.

⁵ Labay ko komun a makapansalita kayon amin na nandoroman salita, balet nagkalalon pilalek ko a makapampulong kayon amin na salitay Dios. Makana niy toon mampulong na salitay Dios nen say toon mansalitay nandoroman salita, likud labat no walay mangipatalus ed salitaen to, pian makatulong ed ibisgeg na iglisia.

⁶ Kanyan, agagi, no onla ak ditan tan mansalita ak na nandoroman salita, antoy napinabangan yod siak? Anggapo! Wala labat so nagunggona yo, no awit kod sikayoy puyan na Dios, o say kakabatan, o saray nagawa, o arum iranangat.

⁷ Anggan saray anggapoy bilay ya ikakanad panagtogtog, a singa say plauta tan say arpa—panoy pakaamta na anggan siopa no antoy totogtogen da, no aliwan malinew so tanul da ray nota?

- 8 Tan no aliwan malinew so panawag na trumpita, siopay mamparaan a mibakal?
- 9 Ontan met, panoy pakatalus na siopaman ed labay yon ibaga no say pansalita yo na nandoroman salita et aliwan malinew? Saray salita yo et singa labat onlalabas a dagem!
- 10 Dakel iray nandoroman salidad mundo, tan natalusan iran amin.
- 11 Balet no ag ko amtay salitan ikakanay katongtong ko, ag kami makapantalusan.
- 12 Bangta pampilalekan yoy pakagamur yo ray maispiritun langkap, pampelengan yon maung iray langkap a makapabiskeg ed iglesia.
- 13 Lapud saya, say mansalitay nandoroman salita nakaukolan a mampikasi a naitdan met komun na langkap a mangipatalus ed salitaen to.
- 14 Ta no mampikasi ak diad panamegley na nandoroman salita, mampikasin tuay ispirituk, balet anggapoy pibiang na kanunotan ko.
- 15 Anto siriya nepeg kon gawaen? Mampikasi ak diad panamegley na ispirituk, balet ikanak met ed panagpikasik so kanunotan ko. Mankanta ak diad panamegley na ispirituk, balet ikanak met ed panagkantak so kanunotan ko.
- 16 No misalamat kad Dios diad panamegley na ispiritu labat, panoy pangikuay "Amen" na sakey a toon wadman ya anggapod sikatoy ontan a langkap, bangta ag to natalusay ibagam?
- 17 Maung a tua so piasalamat mod Dios, balet ag to napabiskeg so maispiritun bilay na arum a too.
- 18 Misalamat ak ed Dios, ta lalon makapansalita ak na nandoroman salita nen say sikayon amin.
- 19 Balet diad pantitipon na iglesia, lablabayen ko niy mansalitay limlimaran balikas a natalusan pian nibangat ko ray arum, nen say nilibon balikas ya ag natalusan.

- ²⁰ Agagi, ag kayo singa ogogaw diad panagnunot yo. Mipara kayod saray ogogaw no nipaakar ed kaogsan, balet singa kayo komun matakken diad panagnunot yo.
- ²¹ Onyay walad Masanton Sulat, "Inkuay Katawan: mansalita ak ed sayan bansa, diad panamegley na totoon nandoromay salita ra, diad panamegley na saray bibil na totoon nanlapud arum a bansa. Anggaman ontan, ag da ak dengelen."
- ²² Ontan sirin, say langkap na pakapansalitay nandoroman salita et sakey a tanda a para saray aliwan mananisia, aliwan para saray mananisia. Balet say langkap na pampulong na salitay Dios et sakey a tanda a para saray mananisia, aliwan para saray aliwan mananisia.
- ²³ No diad pantitipon na intiron iglisia et mansalitay balang sakey na nandoroman salita, insan onloob iray arum a totoo ya anggapoy ontan a langkap da odino ag ira manisia, ag da kasi ibagan ambagel kin amin?
- ²⁴ Balet no amin yo et mampulong na salitay Dios, insan onloob so sakey ya ag manisia odino anggapod sikatoy ontan a langkap, nabirbir ton sikatoy makasalanan, nasintinsiaan diad panamegley na amin a narengel to,
- ²⁵ tan naamtaan to ray iyaamut na puso to. Kanyan ondakmomo, igalang toy Dios, tan ikuanto, "Tuan wadyay Dios ed pegley yo!"
- ²⁶ Anto sirin so labay kon ibaga ed sarayan amin, agagi? Diad pantitipon yo a mangigalang, walay manganta, walay mambangat, walay mangipaamta na puyan na Dios, wala met so mansalitay nandoroman salita, tan walay mangipatalus ed sarayan salita. Gawa yo ray amin a bengatlan makapabiskeg ed iglisia.
- ²⁷ No walay mansalitay nandoroman salita, duga lay duara tan ag la nepeg ya onsoluk ed talora, mampapalabasan iran mansalita, tan nepeg a walay mangipatalus na ibaga ra.
- ²⁸ Balet no anggapoy mangipatalus, nepeg a mandeen ira, tan mitongtong ira labat a bukbukor ed Dios.

- ²⁹ Nepeg a duara o talora ya akaawat na langkap a mampulong na salitay Dios so mansalita, tan saray arum so manimbang ed ibaga ra.
- ³⁰ No walay toon akayorung diman ya akaawat na balitan nanlapud Dios, nepeg ya ontonda so siopaman a mansasalita.
- ³¹ Nayari ya amin yo et sansakey a mampulong na salitay Dios, pian makaaral tan napabiskeg so linawa yon amin.
- ³² Saray walay langkap a mampulong na salitay Dios nepeg a napatonda ray laman dan dili.
- ³³ Ta say Dios aliwan Dios na golo, no ag ingen Dios na kareenan. Onung na nepeg a nagawad amin da ray iglisia na totooy Dios,
- ³⁴ nepeg a mandeen iray bibii diad pantitipon na saray kabyangay iglisia. Ta ag nayaran mansalita ra diad ontan iran pantitipon; nepeg a sikaray paoleyan onung na ibabagay Ganggan.
- ³⁵ No walay labay dan amtaen, tepeten da lad kaasawaan da no kasabi rad abung, ta mabambanday so sakey a biin mansalita ed pantitipon da ray kabyangay iglisia.
- ³⁶ Ompan nababaloan yo a nanlapud sikayoy salitay Dios? O sikayo labat so akaawat?
- ³⁷ No nababaloan na siopaman a sikatoy managpulong na Dios o walay maispiritun langkap to, nepeg ton birbiren a saray isusulat kod sikayo et ganggay Katawan.
- ³⁸ Say toon ag mamirbir ed saya, ag yo nepeg a birbiren.
- ³⁹ Kanyan, agagi, pampilalekan yoy pakapampulong yoy salitay Dios, balet ag yo sesebelay pansalitay nandoroman salita.
- ⁴⁰ Nepeg a maabig tan maoksuy so panggawa yod antokaman.

1 Corinto 15

- ¹ Natan ipapanunot kod sikayo, agagi, so ibanghilyo ya impulong kod sikayo, say Maung a Balita ya inawat yo tan niletnegay pananisia yo.

- ² Nilaban kayo diad panamegley na Maung a Balitan impulong ko no bembenan yon malet-likud labat no anggapoy kabaliksan na impanisia yo.
- ³ Ta inter kod sikayo so manonan banget ya inawat ko met, salanti, inatey si Cristo lapud saray kasalanan tayo, onung ed Masanton Sulat;
- ⁴ imponpon tan inmolin binmilay ed kumatlon agew, onung met ed Masanton Sulat;
- ⁵ pinmanengneng ed kinen Pedro, insan diad sikaran amin a labinduan apostol.
- ⁶ Pinmanengneng met ed masoluk a liman lasus ya agagi a nantitipon. Karaklan ed sikaray mabilay ni ya anggad natan, balet inatey la ray arum.
- ⁷ Pinmanengneng met ed kinen Santiago, insan diad saray amin ya apostol.
- ⁸ Diad kasamputan, pinmanengneng met ed siak, anggaman a kaparak so ogaw a nianak ed oras ya ag ilaloan,
- ⁹ ta sankaabebaan ak ed saray apostol, ag ak ingen manepeg a tawagey apostol, ta pinapairap koy iglisia na Dios.
- ¹⁰ Balet lapud baleg a panangaroy Dios, nagmaliw ak ya apostol, tan ag met naandiay kakanaan so baleg a panangaro ya inter tod siak. Mairap niy impankimey ko nen say siopaman ed sikara, anggaman ya aliwan lapud biskeg kon dili, no ag lapud baleg a panangaro na Dios ed siak.
- ¹¹ Kanyan siak man o sikara, sikato yay ipupulong mi tan sikato ya met so panisiaan yo.
- ¹² Natan ta ipupulong min naolid bilay si Cristo, akin et saray arum ed sikayo ibabaga ran ag naolid bilay iray inatey?
- ¹³ No ag naolid bilay iray inatey, ag met sirin pinaolid bilay si Cristo.
- ¹⁴ Et no ag naolid bilay si Cristo, anggapoy kakanaay pampupulong mi tan say pananisia yo.

- 15** Sakey ni no ontan, ompaway ya aliwa kamin tuan tasi na Dios. Ta pinaneknekan min say Dios pinaoli tod bilay si Cristo, balet ompaway ya aliwa yan tua no talagan ag naolid bilay iray inaatey.
- 16** No ag naolid bilay iray inaatey, ag met sirin naolid bilay si Cristo.
- 17** No ag naolid bilay si Cristo, anggapoy kakanaay pananisia yo tan ag kayo ni naokpus ed saray kasalanan yo.
- 18** Aliwa nin satan labat, ompaway ya amin da ray inaatey a mananisiad Cristo et abalang ira.
- 19** No say ilalo tayod Cristo et diad sayan bilay labat, sikatayo lay pangaskasiyan ed amin a katoowan.
- 20** Balet say katwaan et naolid bilay si Cristo a pamaneknek a naolid bilay iray inaatey.
- 21** No panoy insabiy patey diad panamegley na sakey a too, ontan met a sinmabiy kiolid bilay diad panamegley na sakey a too.
- 22** Ta no panoy ipatey na amin a katoowan lapud pikakasakey dad kinen Adan, ontan met a naolid bilay iray amin a katoowan lapud pikakasakey dad Cristo.
- 23** Balet balang sakey onung ed niganan panaon to: si Cristo so onaan, insan onsoblay iray totoo nen Cristo, diad ipawil to dia.
- 24** Insan onsabiy kasamputan, kasumpal a taloen nen Cristo iray amin a maispiritun manoley, saray walay betang tan pakayari; tan yawat tod Dios Ama so Panarian.
- 25** Ta nakaukolan a manariy Cristo, anggad say Dios napasuko tod sikato ray amin a kalaban.
- 26** Say patey so kaonuran a tatalowen.
- 27** Ta ibabagay Masanton Sulat, "Say Dios pinasuko tod sikato iray amin a bengatla." Malinew a diad samay salitan "amin a bengatla", ag ipipila so Dios ya angyay amin a bengatla ed silong na pakayari nen Cristo.

28 Et no wala lad silong na pakaoley nen Cristo iray amin a bengatla, sikaton dili, say Anak, onsilong met lad satan ed pakaoley na Dios ya angyan na amin a bengatla ed silong na pakayari to. Say Dios ed satan manari lan nagnap ed amiamin.

29 No aliwan ontan, antoy kipapasen da ra may totoon abinyagan para saray inaatey? No tuan ag naolid bilay iray inaatey, akin sirin et mampabinyag ni ray totoo para saray inaatey?

30 Tan sikami–akin et ipoposta miy bilay min inoras-oras?

31 Susubaen koy patey ya inagew-agew, agagi! Ibabagak ya, ta ikikinon ta kayo, lapud pikakasakey tayod Cristo Jesus a Katawan tayo!

32 No say getmay too labat so makasengeg na impilaban ko diad Efeso, a singa ak milalaban ed masebesebeg iran ayayep, antoy nagunggonak? No ag met lamlamang naolid bilay iray inaatey, lalon maung nin onuren tayo may kuanda, "Mangan tan oninom itayo, ta nabwas ompatey itayo."

33 Ag kayo patitilaan. "Saray maoges a kaolup deralen day maung a kagagawa."

34 Pawil kayod maptek a panagnunot yo tan ibeneg yo la ray kasalanan yo. Pigarad sikayo so ag makapikabat ed Dios; ibabagak ya, pian nabaingan kayo.

35 Balet walay mantepet, "Panon a naolid bilay iray inaatey? Antoy klasi na laman da?"

36 Ag ka makatalus! Ag ontuboy bokel ya isokit mod dalin, no ag ni ompatey.

37 Tan say isokit mod dalin aliwan say baleg lan tanaman, no ag say bokel, a singa bilang say bokel na trigo o arum a bokel.

38 Say Dios, onung ed labay to, so mangiter na laman ed satan a bokel. Itdan toy manepeg a laman so balang bokel.

39 Ag nampaparay laman da ray pinalsan walay bilay; domay laman na too, domay laman na ayep, doma met so lamay manok, tan ontan met a domay laman na sira.

⁴⁰ Wala ray laman a mangatatawen, tan wala met iray mangaraldalin. Domay dakep da ray laman a mangatatawen, tan domay dakep da ray laman a mangaraldalin.

⁴¹ Walay dilin dakep na agew a nidomad dakep na bulan tan dakep da ray bitewen. Anggan saray bitewen, nandoromay dakep na balang sakey.

⁴² Ontan met so nagawa no naolid bilay iray inatey. Naboluk so laman ya ipompon, balet ag naboluk so laman a naolid bilay.

⁴³ Aliwliwa tan makapkapoy so laman ya ipompon, balet marakerakep tan mabisbiskeg so laman a paolien ed bilay.

⁴⁴ Imponpon a natural a laman, balet naolid bilay ya ispiritual a laman. No walay natural a laman, wala met so ispiritual a laman.

⁴⁵ Onung met na ibabagay Masanton Sulat, "Say onaan a too a si Adan et pinalsan initday bilay"; balet say kaonuran ya Adan say Ispiritu a mangiiter na bilay.

⁴⁶ Ag inmonay ispiritual, no ag say natural, insan say ispiritual.

⁴⁷ Say inmonan too, nanlapud dalin, ta pinalsad dabuk; say kumadwan too nanlapud tawen.

⁴⁸ Saray mangaraldalin a laman et mipara rad samay nanlapud dalin; saray mangatatawen a laman, et mipara rad samay nanlapud tawen.

⁴⁹ No panoy pipara tayod samay toon nanlapud dalin, ontan met ya onsabiy agew a mipara tayod samay Toon nanlapud tawen.

⁵⁰ Sayay labay kon ibaga, agagi: say walay laman tan dala to, ag to natawir so Panariay Dios, tan say laman a naboluk, ag to natawir so ag naboluk.

⁵¹ Dengel kayod sayay niamut a katwaan ya ibagak: ag itayo ompatey ya amin, balet naoman itayon amin,

⁵² diad sakey a bekta, diad kakirem labat, no ontanul lay kaonuran a trumpita. Katanul na trumpita, saray inatey paolien irad bilay tan ag la ra ompatey. Naoman itayon amin,

53 ta sayan laman a naboluk, nakaukolan a nasalatan na ag naboluk; tan say laman ya ompatey, nakaukolan a nasalatan na ag ompatey.

54 No asalatan lay ag naboluk so naboluk tan asalatan lay ag ompatey so ompatey, napatwa lad satay ibabagay Masanton Sulat: "Aderal so Patey, nagnap lay pananalolo!"

55 "Iner, O Patey, so kawalaay pananalom? Iner, O Patey, so kawalaay pakayarim a mamasakit?"

56 Say pakayariy patey et manlapud kasalanan, tan say pakayariy kasalanan et manlapud Ganggan.

57 Balet misalamat itayod Dios a mangiiter ed sikatayoy pananalolo diad panamegley na Katawan tayon Jesu-Cristo!

58 Kanyan, inararok iran agagi, mansiansia kayon malet tan ag nagiing. Mankoli kayod panagkimey a para Katawan, ta amta yon ag nadarak so pansasagput yod Katawan.

1 Corinto 16

1 Natan, nipaakar met ed kuarta ya itulong ed saray totooy Dios ed Judea, gawa yoy singa imbagak ed saray iglisia ed Galacia.

2 Kapag Simba mangibiig lay kuarta so balang sakey ed sikayo onung ed nanaalmoan to, tan tipon yo pian ag la nakaukolay pankoliktay kuarta, no onsabi ak ditan.

3 Kasabik ditan, ibakik tan itdan koy surat iray totoon pilien yon mangyakar ed Jerusalem na tulong yo.

4 Balet, no nakaukolan ya onla ak ed Jerusalem, mila la rad siak.

5 Ontuloy ak lad tan a manlapud Macedonia, ta nununoten koy ondalan diman.

6 Makapambayag ak ditan angangko tan nayaran manayam ak ditan ed legay panaoy ambetel, pian natulongan yo ak ed inerman nin laen ko manlapud tan.

- ⁷ Ag ko labay so onsamar labat ditan, no ag ingen labay koy mambayag ditan na daiset, no iyabuloy na Katawan.
- ⁸ Balet getmak so manayam diad Efeso, anggad agew na Penticostis.
- ⁹ Baleg dian tuay pankanawnawak a manggaway makana-kana ran kimey, anggaman a dakel iray onsusumlang.
- ¹⁰ No onsabid tay Timoteo, paliket tan pabiskeg yoy loob to diad pilimug tod sikayo, ta kaparak a manlilingkur ed Katawan.
- ¹¹ Anggapo komuy manlemlemew ed sikato, no ag ingen tulongan yo pian mareen so pangituloy toy pambiahi to, et makapawil diad siak, ta alagden ko dia tan saray arum ya agagi.
- ¹² Nipaakar met ed kinen agin Apolos: tatanggoyuren kon maung ya ompasyar ditan a kaiba to ray arum ya agagi, balet ag to nin talaga labay so onla natan ditan. Balet no wala lay pankanawnawa to, onlad tan.
- ¹³ Manalwar kayo, mampabiskeg kid pananisia, mampakpel kayoy linawa, tan mampabiskeg kid laman yo.
- ¹⁴ Amin a gawaen yo, gawa yo a katekep na aro.
- ¹⁵ Agagi, kabat yoy Estefanas tan say pamilya to; sikaray inmonan nagmaliw a Cristiano dimad Acaya, tan insaklang day bilay da a manlingkur ed saray totoon pinili na Dios. Kerewen ko, agagi,
- ¹⁶ ya ontoluk kid sikara, tan diad anggan siopan toon mansasagput tan manlilingkur a singa sikara.
- ¹⁷ Malikeliket ak ed insabi di Estefanas, Fortunato, tan Acaico, ta sikara lay manggagaway nepeg yo ran gawaen lapud andi dia kayo.
- ¹⁸ Niligliwa da ak, a singa impanligliwa rad sikayo. Manepeg a birbiren yo ray ontan a totoo.
- ¹⁹ Ibabano da kayo ray iglisiad Asia. Diad ngaran na Katawan, ibabano da kayo met iray sanasawan Akila tan Priscila tan saray kabyangay iglisia a mantitipon ed abung da.

- ²⁰ Papaibanoan met iray amin ya agagi dia. Mambabanowan kayo ed panamegley na inaagin angub.
- ²¹ Siak, a si Pablo so dilin mangisusulat ya: Komusta kayo.
- ²² Naayew so siopaman ya ag mangaarod Katawan! Marana tha–Katawan mi, onsabi ka la komun!
- ²³ Walad sikayo komuy bindision na Katawan a Jesus.
- ²⁴ Say arok wala komun ed sikayon amin, diad panamegley nen Cristo Jesus. Amen.

2 Corinto

2 Corinto 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Pablo ya apostol nen Cristo Jesus lapud linaway Dios, tan nanlapu met ed agi tayon si Timoteo— Diad iglisia na Dios a walad Corinto, tan diad saray amin a totoon pinili na Dios a wala rad sakop na intiron Acaya:
- 2** Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan tayon Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 3** Igalang tayoy Dios tan Ama na Katawan tayon Jesu-Cristo, say mapangasin Ama tan Dios a panlalapway amin a ligliwa!
- 4** Liligliwaen to itayo ed amin a kairapan tayo, pian makatulong ti met ed saray arum a walad antokaman a kairapan diad panamegley na ligliwan inawat tayod sikato.
- 5** No panoy karakel na kairapan a sasakbaten mi, lapud pikakasakey mid Cristo, ontan met so karakel na nagagamuran min ligliwa a manlalapud sikato.
- 6** No manirap kami, sikatoy pakaligliwaan tan pakailabanan yo; no naligliwa kami, naligliwa kayo met tan ombisseg kayo, pian naanosan yon sakbaten so kairapan a liliknaen yo, a singa liliknaen mi.
- 7** Malet sirin so ilalo mid sikayo, ta amta mi a no kaonungay pinanabang yod saray kairapan mi, ontan met so pinanabang yod ligliwa mi.
- 8** Agagi, labay min nakabatan yoy kairapan a sinakbat mi ed Asia. Diad kabaleg tan kabelat na sinakbat mi, nakalan kami lay ilalon mambilay ni.
- 9** Abaloan min anggaay bilay mi la man. Balet agawa man, pian ag kami manmatalek ed sikamin dili, no ag ta diad Dios a mamaolid bilay ed saray inaatey.
- 10** Inlaban to kamid saman a makapasinagem a kaatapay patey, tan ituloy toy pangilaban tod sikami. Balbaleg so ilalo min ilaban to kami lamet,

- 11** diad tulong na impangipikasi yod sikami. Diad ontan dakel iray misalamat ed Dios lapud saray bindision tod sikami, a pinagkaeban na pikakasi da ray dakerakel a totoo.
- 12** Sikato yay nayarian mi ya ikinon: paneknekan na konsinsia mi a masanto tan anggapoy pankonkonwari so pipiolup mid sankamundoan, lautlad pipiolup mid sikayo. Onyay pambibilay mi, lapud baleg a panangaroy Dios, aliwan lapud kakabatay too.
- 13** Ta isusulat mi labat so nayarian yon basaen tan talusan. Ilaloan kon natalusan yon nagnap
- 14** so ag yo natalusan a maung natan, pian diad Agew na Katawan a Jesus, et ikinon yo kami a singa pangikinon mid sikayo.
- 15** Mailalo ak ed saya, kanyan implanok ya onona a bisitaen ta kayo, pian nadobliay liket yo.
- 16** Ta implanok lay onsamar ditan no onla ak ed Macedonia, insan onsamar ak lamet ditan no ompawil ak, pian natulongan yo ak met ed pambiahik ya onlad Judea.
- 17** Diad sayan impakaomay planok, impanengneng ko kasin kibangkibang so kanunotan ko? Mamplaplano ak kasi a singa pamplaplanoy minumundon too ya, "On, on," kuantu natan, et kabebekta "Andi, andi"?
- 18** Bangta matoor so Dios, say salita mid sikayo aliwan "Andi" tan "On."
- 19** Ta say Anak na Dios a si Jesu-Cristo ya impulung mi di Silvano tan Timoteo et aliwan "On" natan et kabebekta "Andi," no ag ingen sikatoy "On" na Dios,
- 20** ta sikatoy pakasumpalay amin a sipay Dios. Sikato yay makasengeg, a diad panamegley nen Jesu-Cristo, nayarian tayon ibagay "Amen" a pamagalang tayod Dios.
- 21** Ta say Dios so mamapaelet na pikakasakey mi tan sikayo ed Cristo. Say Dios met so amilid sikami.

²² Sikato met niy ananda a kayaryan to kami, tan angiter na Ispiritu Santo ed puso mi, a kaletay panumpal tod saray sipan tod sikami.

²³ Say Dios so tasik—kabat toy walad dalem na pusok. Nununoten ta kayo, kanyan ag ak nid tan linmad Corinto.

²⁴ Aliwan lapud ooleyan miy pananisia yo, ta malet ki lad pananisia yo, no ag ingen labay mi kayon tulongan, pian manliket kayod kabibilay yo.

2 Corinto 2

¹ Ninunot ko lan ag ak onlad tan lamet a mamaermen ed sikayo.

² Ta no paermenen ta kayo, siopa niy mamaliket ed siak? Sikayo met ni lamlamang a pinaermen ko!

³ Kanyan sinulat ta ki ni, ta ag la pigan napaermen ak na saray totoon nepeg a mamaliket ed siak. Ta manisia ak a say liket ko liket yo met ya amin.

⁴ Baleg so pagak tan ermen ko nen sinulat ta kayo. Managagos so luak nen gagawaen ko man a sulat. Sinulat ta kayo ya aliwan say pamaermen kod sikayo, no ag say pangipaaamtak no panoy kabaleg na panangarok ed sikayo.

⁵ No walad sikayoy amaermen na siopaman, aliwan siak so pinaermen to no ag sikayo, o nayaran pigarad sikayo, ta ag ko labay a mapeget ak a maung ed sikato.

⁶ Balet duga la tay impanusa na karaklan ed sikayo ed satan a too.

⁷ Pirdona yo la laingen tan ligliwa yo, ta ag la pigan ompalaloy ermen to, et naekal so intiron ilalo to.

⁸ Kerewen ko sirin ya ipaamta yod sikato a tuan inaro yo.

⁹ Say sakey nin makasengeg no akin et sinulat ta kayo, say panubok kod sikayo tan say pangamtak no oonuren yo ray amin a bangabangat ko.

¹⁰ Siopamay toon pinirdona yo, pinirdonak met la. Say pinirdonak, no wala bilang, pinirdonak makasengeg ed sikayo, diad arap nen Cristo,

¹¹ pian ag itayo taloen nen Satanas; ta amta ti la ray getma to.

¹² Nen linma ak ed Troas a mampulong na Maung a Balitan nipaakar ed Cristo, say Katawan initdan to ak na marakep a pankanawnawan mankimey diman.

¹³ Balet mapaga ak, ta ag ko naalmod may agi tayon Tito. Kanyan nampatanir ak la, tan tinmuloy ak ed Macedonia.

¹⁴ Balet salamat ed Dios, ta lawas to kamin pipilaen ed paraday pananalo nen Cristo, lapud pikakasakey mid sikato. Tan diad panamegley mi, ikakayat na Dios ed amin a pasen so pikakabat nipaakar ed Cristo, a singa ikakayat na balingit.

¹⁵ Ta singa kami mansamyong a pabalingit ya isasaklang nen Cristo ed Dios, tan nasosongap na saray nilalaban tan saray nababalang.

¹⁶ Sayan balingit samal ed saray nababalang, balet ambalingit tan mangiiter na bilay ed saray nilalaban. Siopay makagawad sayan kimey?

¹⁷ Aliwa kamin singa saray amayamay a totoon panninigosioan day salitay Dios. Ingen, lapud imbaki kamiy Dios tan aripen kami nen Cristo, matoor kamin mansalita diad arap na Dios.

2 Corinto 3

¹ Singa mi kasi idadayew lamet so sikamin dili? Kapara mi kasi ray arum a totoo a nakaukolan mi ni ray sulat na rikomindasion a para sikayo o manlapud sikayo?

² Sikayon dili so sulat mi a nikorit ed puso mi a nayaran amtaen tan basaen na balang sakey.

³ Malinew a sikayo so sulat nen Cristo ya impawit ed panamegley mi. Aliwan tinta so impangisulat ed saya, no ag ingen say Ispiritu na mabilay a Dios; tan aliwan diad tapew na baton tapyak so angisulatan, no ag ingen diad pusoy katoowan.

⁴ Ibabaga mi ya, ta manmamatalek kamid Dios diad panamegley nen Cristo.

- ⁵ No diad sikamin dili labat, ag mi nipasen a nagnap so pakayari mid sayan gawa; manlalapud Dios so antokaman a pakayari mi.
- ⁶ Sikatoy angiter ed sikami na pakayari min manlingkur ed balon sipanan, say sipanan ya ag inletneg ed nisulat a ganggan, no ag ingen diad Ispiritu. Ta patey so iter na nisulat a ganggan, balet bilay so iter na Ispiritu.
- ⁷ Nen niiter so Ganggan a nikorit ed tapyak a bato, katekep a nipatnag so kagalangay Dios. Lapud makalaram a maung so lupa nen Moises, nasisileng iray Israelita no onnengneng irad sikato, anggaman a kinmupas lamlamang. No say panaglingkur onung ed Ganggan a patey so inter to et sinmabin katekep toy marlang a kagalangan,
- ⁸ ag kasi lalon marlang so kagalangan ya iter na panaglingkur onung ed Ispiritu?
- ⁹ No say panaglingkur a mansumpal ed dusan patey et walay kagalangan to, say panaglingkur a mansumpal ed pakapaandiy kasalanan na too et lalon matalona niy kagalangan to.
- ¹⁰ Lapud saya nayarian tin ibaga a naandipat la may gendat a kagalangan, ta pinalabsanan lay lalon marlang a kagalangan.
- ¹¹ No walay marlang a kagalangan ed onkupas, lalon walay marlang a kagalangan ed ag onkupas.
- ¹² Lapud walay onyan ilalo tayo, mabiskeg so linawa tayo.
- ¹³ Aliwa tayon singa si Moises a nansakbung na lupa to, pian ag nanengneng na saray Israelita so ikupas tan iyandipat na karlangay lupa to.
- ¹⁴ Balet anawet so olo da kanyan nasasakbungan nin siansiay kanunotan da, kapag basaen day daan a sipanan. Naekal yan sakbung no mikasakey ed Cristo so sakey a too.
- ¹⁵ Anggad natan, nasasakbungan niy kanunotan da kapag basaen day libro nen Moises.
- ¹⁶ Balet siopamay onarap ed Katawan naekalay sakbung.

¹⁷ Say Katawan ya asalita dia et say Ispiritu; no iner so kawalaay Ispiritu na Katawan, dimay kawalaan na kawayangan.

¹⁸ Natan ta nakal lay sakbung ed lupa tayo, sikatayo lan amiy mangipatnag na marlang a kagalangay Katawan. Saman met lamlamang a marlang a kagalaman a manlapud Katawan a sikatoy Ispiritu so mangoman na nengneng tayo pian magmaliw a lalon marmarlang, anggad makapipara tayod sikato.

2 Corinto 4

¹ Lapud panangasi na Dios, inter tod sikami yan panaglingkur, kanyan ag onkapoy so linawa mi.

² Inkaindan mi la ray maamut tan makapabaing a gawa. Ag kami mamapalingo odino mamipikewet na salitay Dios. Diad liwaway katwaan, mambibilay kami ed arap na Dios, tan imamatalek miy sikamin dili ed balang konsinsia na too.

³ Ta no nasasakbungan niy Maung a Balitan ipupulong mi, nasasakbungan labat ed saray nababalang.

⁴ Ag ira manisia ta say dios na sayan mundo et sasakbungan to niy kanununotan da. Sasakbungan to ra, pian ag da nanengneng so liwaway Maung a Balitan nipaakar ed marlang a kagalaman nen Cristo a kaparparay Dios.

⁵ Ipupulong mi a Katawan si Jesu-Cristo; ag mi ipupulong so laman min dili. Aripén yo kami lapud kinen Jesus.

⁶ Ta say Dios ya angibaga, "Ompaway a manlapud kabilongetan so liwawa!" et sikato lamlamang so angiwandag na liwawad saray puso mi, pian nakabatan miy kagalangay Dios a mandarlang ed lupa nen Cristo.

⁷ Balet sikamin walay maispiritun kayamanan et singa kami saray bangan lopuk, pian nipanengneng a say Dios, aliwan sikami, so kawalaay sankatageyan a pakayari.

- ⁸ Biek-ta-biek so pakagogoloan mi, balet ag kami natalo; no maminsan manduaruwa kami, balet ag kami nanaekalay ilalo.
- ⁹ Dakel iray mamapasegsegang ed sikami, balet ag kami nanaandiay kaaro; tutumbaen da kami no maminsan, balet ag kami nalalausan.
- ¹⁰ Lawas min awit ed laman mi so patey nen Jesus, pian say bilay to et nanengneng ed laman mi.
- ¹¹ Lawas maatap so bilay mi lapud kinen Jesus, pian say bilay to et nanengneng ed laman min ompatey.
- ¹² Say kabaliksan to ya et siber-siber so patey ed sikami, balet nawawalaan kayo lawas na bilay.
- ¹³ Inkuan na Masanton Sulat, "Anisia ak, kanyan nansalita ak." Diad sayan ispirituy pananisia manisia kami met, kanyan mansalita kami.
- ¹⁴ Ta amta min say Dios ya amaolid bilay ed Katawan a Jesus so mamaolid bilay ed sikami a kaiba nen Jesus, tan mangyakar ed sikami tan sikayo ed kawalaan to.
- ¹⁵ Pankaabigan yo ra yan amin a nagagawa, tan diad ikakayat na panangasiy Dios ed saray totoo, ondakel so iter dan piasalamat a pakagalangan na Dios.
- ¹⁶ Lapud saya, ag kamin balut nanaekalay biskeg na linawa. Anggaman ya onkakapoy so laman mi, ombibiskeg ya inagew-agew so ispiritu mi.
- ¹⁷ Sayan daiset tan ag magnayon a kairapan a sasakbaten mi et mambungay baleg, magnayon, tan ag miparan kagalangan.
- ¹⁸ Ta nenengnengen mi so bengatlan ag nanengneng, aliwan saray nanengneng; mangangga ray nanengneng, balet andi-anggaan iray ag nanengneng.

2 Corinto 5

- ¹ Ta amta tayo a no naderal so tuldan panaayaman tayo natan—say mangaraldalin a laman tayo—walay andi-anggaan ya abung tayod tawen, sakey ya abung ya ag ginaway too, no ag ingen iter na Dios.

- ² Mankoranges itayon tua natan diad sayan abung tayo tan pampilalekan ti lay nakawesan na abung tayod tawen.
- ³ Ta no nakawesan itayo lad saya, ag itayo naalmoan a lakseb.
- ⁴ Ta diad panaayam tid sayan tulda, say laman a mangaraldalin, manngesnges itayod kairapan aliwan lapud labay ti lan naandi yan laman a mangaraldalin, no ag ingen labay ti lan nasalatan na mangatatawen a laman. Diad ontan, say laman tayon ompatey et nasalatan na bilay ya andi-anggaan.
- ⁵ Say Dios a dili so angiparaan ed sikatayo na sayan pakaoman, tan inter tod sikatayoy Ispiritu to a kaletan ed pangoman tod sikatayo.
- ⁶ Kanyan mataletalek kami lawas. Amta tayo a no wala tayod sayan abung, a say laman, arawi tayod abung na Katawan.
- ⁷ Ta mambibilay kami onung ed pananisia, aliwan onung ed saray nanengneng.
- ⁸ Mataletalek kami tan lablabay mi niy ontaynan ed sayan abung, a say laman, tan makapiayam ed abung na Katawan.
- ⁹ Balet say pampirpirawatan mi et say pagmaliw min makapalikliket ed sikato, diad sayan abung o diman ed tawen.
- ¹⁰ Ta onarap tin amin ed panagsintinsiaan nen Cristo. Balang sakey ed sikatayod satan mangawat na kanepegan to, onung ed ginagawa to, maung o maoges, diad sayan bilay.
- ¹¹ Amta miy kabaliksan na ontakot ed Katawan, kanyan tatanggoyuren mi ray totoon ontakot ed sikato. Kabat na Dios so petepeteg ya inkatoo mi, tan iilaloan kon kabkabat yo met ed puso yo.
- ¹² Ag mi lamet paatageyey sikamin dili ed sikayo, no ag ingen itdan mi kayoy katonungan na pamaatagey yod sikami, pian naebatan yo ray totoon say nengneng na too so ipapasirayew da, aliwan say ogali to.
- ¹³ No singa kami ambagel, Dios so kipaakaran to, no makalakal kami, sikayoy kipaakaran to.

14 Ta ooleyan kamiy aro nen Cristo, bangta bibirbiren min inatey so sakey a too para amin a katoowan; say labay to yan ibaga, minanabang so amin a katoowan ed impatey to.

15 Inatey para amin a katoowan si Cristo, pian saray mabilay et ag la ra mambilay para sikaran dili, no ag ingen para samay inatey tan inmolid bilay para sikara.

16 Kanyan natan, say pangamta miy siopaman et aliwa lan onung ed panagsintinsiay too. Nen inmona, onyay impangamta mid Cristo, balet aliwa lan onya natan.

17 Kanyan nagmaliw a balon pinalsa so siopaman a toon akikasakey ed Cristo. Linmabas lay daan, tan sinmabi lay balo.

18 Say Dios so nanggawad sayan amin. Aliwa kami lan kabosul to, no ag ingen imbilang to kami lan kaaro to diad panamegley nen Cristo, tan initdan to kamiy kimey a mamapawil ed saray arum a totoo ed sikato.

19 Ipupulong min say Dios mikakaarod saray katoowan diad panamegley nen Cristo, tan lilingwanan to la ray kasalanan da. Et impia na Dios ed sikami yan balita.

20 Kanyan sikamiy ibabaki nen Cristo. Singa say Dios la sirin so mikakasid sikayo diad panamegley mi; pikasi mid sikayo, diad ngaran nen Cristo, ya abuloyan yoy Dios a pagmaliwen to ki lan kakaaro to!

21 Ag nankasalanay Cristo, balet lapud pankaabigan tayo, nibilang a makasalanan pian diad pikasakey tid sikato, nibilang itayon matonung ed arap na Dios.

2 Corinto 6

1 Ontutulong kamid kimey na Dios, kanyan kekerewen mid sikayo ya ag yo dadaraken so baleg a panangaron inawat yod sikato.

- ² Ta ibabaga to, "Dinengel ta ka ed manepag a panaon, tinulongan ta ka ed agew na panangilaban." Dengel kayo! Natan so manepag ya oras a pangawat na panangasiy Dios! Natan so agew na kilalaban!
- ³ Ag kami manggagaway antokaman a pakapankasalanay siopaman, pian ag nabalaw so kimey mi.
- ⁴ Ingen, diad amin a gagawaen mi, ipapaamta min kumikimey kami na Dios, lapud ontan lan pantetepel mid saray segsegang, kairapan, tan kaermenan.
- ⁵ Binabasigan, impripriso, tan ginogolo da kami. Asalsali miy aposaposan ed panagkimey, sanlabin ag naogip, tan ag angan ed pigaran agew.
- ⁶ Impaamta min kumikimey kamiy Dios diad panamegley na malinis a panagbilay, diad kakabatan, anos, tan panangasi; ontan met diad panamegley na Ispiritu Santo, matwan panangaro,
- ⁷ diad panangipulong miy katwaan, tan diad pakayariy Dios. Say katonungan so armas mid pananigbat tan pananamper.
- ⁸ Asalsali miy pinapagalangan tan pinapabaingan, pinapaabeba tan pinapaatagey. Nipasen kamin matila, balet katwaay sasalitaen mi.
- ⁹ Nipasen kamin ag kabat na baley, anggaman a bantug kami; nipasen kamin singa la inatey, balet mabilabilay kami. Adusa-dusa kami, balet ag kami inatey;
- ¹⁰ apapaermen kami, balet malikeliket kami lawas; singa kami mairap-bilay, balet amayamay so pinapayaman mi; singa anggapoy kayaryan mi, balet kayaryan min amiy bengatla.
- ¹¹ Kakaaron taga Corinto! Anggapoy iyaamut mid sikayo. Ibabaga miy amin a logay puso mi.
- ¹² Ag mi kinaputan so puso mi ya angakod sikayon amin, balet kinaputan yoy puso yo ta ag yo kami inawat.
- ¹³ Pitotongtongan ta kayo a singa ta kayo anak, kanyan lokasan yoy puso yon mangawat ed sikami, a singa gagawaen mid sikayo.

14 Ag kayo nepeg a mikasakey ed saray aliwan mananisia. Makapanolup kasiy katonungan tan say kaogsan? O say liwawa tan say bilonget?

15 Makapampaknaan kasiy Cristo tan say Diablo? Antoy pikasakeyan na mananisia ed saray aliwan mananisia?

16 O antoy piparaan na Timplo Dios ed saray talintaoy diriyos? Ta sikatayoy timplo na mabilay a Dios! Onung na ibabagay dilin Dios, "Miayam tan milimug ak ed sikara; siak so magmaliw a Dios da, tan magmaliw a totook ira."

17 Kanyan ibabagay Katawan, "Nepeg yo ran taynan tan ibatikan. Ag kayo mibabalid marotak ya antokaman, et siak so mangawat ed sikayod satan.

18 Siak met lad satay magmaliw ya ama yo, tan sikayon lalaki tan bibii met la so magmaliw ya anak ko, say Makapanyarin-amin a Katawan onyay ibabaga to."

2 Corinto 7

1 Nisipan ira yan amin ed sikatayo, inararon agagi. Linisan tayo sirin so laman tan ispiritu tayo ed amin a makarotak. Pampelengan ti siriy magmaliw a nagnap ed kinasanto, diad panamegley na pambilay a walay panamagalang tayo ed Dios.

2 Itdan yo kamiy pasen ed puso yo. Kapigan man, anggapod sikayoy nanggawaan miy kaogsan, dineral, o sinaol mi.

3 Ibabagak ya, aliwan say sintinsiaan ta kayon nadusa. Ta singa samay imbagak la, inararo mi kayo tan manoolup itayod bilay o patey.

4 Mapalaloy panagmatalek kod sikayo tan ikikinon ta kayo. Diad pegley da ray segsegang mi, naliligliwa ak tan ag nasabsabaan so liket ko.

5 Anggan nen kasabi mid Macedonia, ag kamin balut akapainawa, lapud biekta-biek iray kairapan mi; wala ray kolkolan tan mapaga ray puso mi.

6 Balet say Dios a manliligliwad saray nanaekalay ilalo, niligliwa to kami diad insabi nen Tito.

- ⁷ Aliwa lambengat a say insabi to so nanligliwad sikami, no ag pati say impangibalita toy impanligliwa yod sikato. Imbaga tod sikami no panon so panlabay yon makapinengneng ed siak, no panoy paneermen yo, tan no panoy panangisakit yod siak. Lapud saya, lalon makaliliket ak.
- ⁸ Anggaman ya apaermen ta kid samay sulat ko, ag ko pagbabawiay impansulat ko. Nepeg ak komun a nanermen nen anengneng kon apaermen ta kin agano lapud saman a sulat.
- ⁹ Balet natan maliket ak, aliwan lapud apaermen ta kayo no ag ingen lapud samay impanermen yo et naomay kagagawa yo. Nanlapud Dios iman ya ermen, kanyan ag mi kayo apasakitan.
- ¹⁰ Ta say ermen a manlalapud Dios omanen toy puso tan mansumpal ed kilalaban, et ag itan nepeg a panermenan! Balet say ermen a manlalapud sankamundoan mansumpal ed patey.
- ¹¹ Nengneng yo no antoy ginawad bilay yo na sayan ermen a nanlapud Dios: nagmaliw kin maseet, tan mapeleng kayon mangipapanengneng ya anggapoy kasalanan yo nipaakar ed saraman a bengatla. Saman ya impanpasnuk yo, saman ya inkapagaan yo, saman a liknaan yo, saman a panangaro yo, saman ya inkaparaan yon manusa ed makapoy a gawa! Impanengneng yon ag ki nankasalanan ed saraman a bengatla.
- ¹² Kanyan anggan ginawak man a sulat, ginawak ya aliwan lapud samay toon nankasalanan o samay toon nankasalananan. Ingen ginawak a pamalinear kod sikayo, diad arap na Dios, na ontan lan panamabli yod sikami.
- ¹³ Sikato yay makasengeg no akin et aligliwa kami. Ag kami met labat aligliwa, no ag ingen apaliket kami ni lapud impamaliket yod kinen Tito.
- ¹⁴ Indayew ta kid sikato, et ag yo ak impaturingan. Tua ran amiy imbabaga mid sikayo. Ontan met apaneknekan a tua so impangidayew mid sikayo ed kinen Tito.
- ¹⁵ Diad panagnunot tod inkatoluk yo, tan say impangawat yon napnoy takot tan giwgiw ed sikato, lalon ombabaleg so panangaro tod sikayo.

¹⁶ Agaylay liket ko, ta nagnap a napanmatalakan ta kayo!

2 Corinto 8

¹ Labay min ipaamtad sikayo, agagi, no panoy impankimey na baleg a panangaroy Dios ed saray iglisiad Macedonia.

² Asubok ira na baleg a kairapan, balet malikeliket ni ra, kanyan mabolbolus iran mangiter anggaman ya ontan lay irap na panagbilay da.

³ Paneknekan kod sikayo ya angiter irad anggaay nayarian da, alablabas ni ingen. Diad linawa ran dili,

⁴ impasoot dan kinerew ed sikami so pankanawnawa ran makatulong ed saray totoo na Dios ed Judea.

⁵ Alabas ni nen say inilaloan mi! Inter dan inmona so bilay dad Katawan; insan, onung ed linawa na Dios, inter da met ed sikamiy bilay da.

⁶ Kanyan tinanggoyur miy Tito ya ituloy to yan kimey ya inggapo to, tan ibaan to kayon manumpal ed sayan nidoman panaglingkur lapud aro.

⁷ Mayaman kayo ed pananisia, panagsalita, kakabatan, diad seet yon makatulong, tan diad panangaro yod sikami. Kanyan diad sayan panaglingkur lapud aro, mabonluk met komun so panangiter yo.

⁸ Ag ko igaganggan yad sikayo; balet labay kon nipatnag, diad panamegley na pangipanengneng koy pananulong na saray arum, so katooran met na panangaro yo.

⁹ Ta kabat yoy panangaroy Katawan tin Jesu-Cristo; anggaman a mayaman nagmaliw a mairap-bilay makasengeg ed sikayo, pian onyaman kayo diad panamegley na inkamairap-bilay to.

¹⁰ Sikato yay nibagak nipaakar ed saya: lalon pankaabigan yo no isumpal yo natan imay inggapo yo la nen imbeneg a taon. Aliwa labat a sikayoy onaan a nanggawad saya, no ag ingen sikayo niy onaan a malabay a manggawa.

- 11** Ituloy tan sumpal yo natan sirin yan kimey. Pampelengan yon isumpal a singa impanpeleng yon angiplano, tan gawa yo onung na anggaay nayarian yo.
- 12** No mabolus kayon mangiter, awatey Dios so iter yo. Awaten to onung na walad sikayo, aliwan onung na anggapod sikayo.
- 13** Ag ko getman palemewen iray arum diad pamabelat kod sikayo; ingen, lapud dakel yo natan, manepeg met ya ontulong kayod saray kaukolan da. Et no mankaukolan ki met tan dakel da, tulongan da kayo met. Diad onya, mampapara kayo.
- 14** Ag ko getman palemewen iray arum diad pamabelat kod sikayo; ingen, lapud dakel yo natan, manepeg met ya ontulong kayod saray kaukolan da. Et no mankaukolan ki met tan dakel da, tulongan da kayo met. Diad onya, mampapara kayo.
- 15** Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Say toon anipoy dakel ag alabas ed kinarakel so kayaryan to, tan say toon anipoy daiset ag alabas ed kinaraiket so kayaryan to."
- 16** Ontan lay pisasalamat mid Dios, ta ginawa toy Tito a maseeseet ya ontulong ed sikayo a singa kinaseet mi!
- 17** Ag to labat inawat so kerew mi no ag ingen, lapud pirawat ton ontulong ed sikayo, nanlapud sikaton dili so iyakar tod tan.
- 18** Pilaen mid sikato so agin gagalangen na amin day iglisia, lapud pangipupulong toy Maung a Balita.
- 19** Aliwan satan labat, sikatoy pinili met tan tinoro na saray iglisia a kaiba min mambiahi legan min manlilingkur lapud aro. Sayan panaglingkur et pakagalangay Katawan, tan pakanengnengay panlabay min ontulong.
- 20** Maalwar kami ed panangasikasod sayan rigalon niiter a mabonbonluk, pian anggapoy nibagay arum.

²¹ Say getma mi et say panggaway maptek, aliwan diad pakanengneng na Katawan labat, no ag dia met ed pakanengneng na too.

²² Kanyan pilaen mid sikara so agi mi; amimpiga mi lan asubok tan arumog min mampirpirawat ya ontulong. Natan ta balbaleg lay panagmatalek tod sikayo, lalon pirawat toy ontulong ed sikayo.

²³ No nipaakar ed kinen Tito, sikatoy kaibak ya ontutulong ed sikayo; nipaakar ed saray agagin milad sikato, sikaray mangilalaman na saray iglisia tan mangiiter na galang ed Cristo.

²⁴ Ipanengneng yoy panangaro yod sikara, pian napaneknekan na saray iglisia so panangaro yo, tan naamtaan da ya ag kami alingo ed pangidadayew mid sikayo.

2 Corinto 9

¹ Ag ko la nakaukolan ya isulat ed sikayoy nipaakar ed tulong ed saray totoo na Dios, diad Judea.

² Ta amtak a mabolbolus so linawa yon ontulong, tan ikikinon ta kayod saray taga Macedonia. "Saray agagid Acaya," kuanko, "akaparaan la ra ya ontulong nen imbeneg a taon ni." Et lapud seseg yo binmiskeg so linaway karaklan ed sikara.

³ Ibabakik ira yan agagi natan, pian ag magmaliw ya andi-kakanaan so pangikikinon mid sikayo, tan niparaan yo lay tulong yo, a singa samay imbagak la.

⁴ Ta ompan wala ray milan taga Macedonia ed siak et naalmoan dan ag kayo akaparaan, nabaingan kamid satan—ag ko ibagay pati sikayo—ta mapalaloy panmamatalek mid sikayo.

⁵ Lapud saya, ninunot kon nakaukolan a kerewen ed sarayan agagi ya onona ran onlad tan, pian niparaan da lay insipan yon tulong. Akaparaan lad satan no onsabi ak ditan; nipanengneng ed saya a mangiiter kayo onung na bolus na linawa, aliwan lapud napapasootan kayo.

- ⁶ Tandaan yo ya: say toon mantanem na daiset manani met na daiset; tan say toon mantanem na dakel manani met na dakel.
- ⁷ Nepeg a mangiter so balang sakey, onung na bolus na linawa to, ya aliwan maermen odino napapasootan labat, ta inaro na Dios so maliket a mangiiter.
- ⁸ Say Dios nayarian to kayon itday masolusoluk nen say nakaukolan yo, pian wala lawas so onkanad sikayo tan wala niy nayarian yon iter ya onkanad amin a maung a pamaakaran.
- ⁹ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Itan ton mabonbonluk iray mairap-bilay; mansiansia lawas so panangasi to."
- ¹⁰ Say Dios a mangiiter na bokel ed tumatanem tan say tinapay a nakan et iter to met so bokel a nakaukolan yo, tan pabalegen to ni pian makaani kayoy daakan manlapud inkabonluk yo.
- ¹¹ Payamanen to kayo lawas, pian mabonluk lawas so panangiter yo, et dakel iray misalamat ed Dios lapud saray tulong yon naawat dad panamegley mi.
- ¹² Ta say tulong ya iter yo et ag labat manambut ed pankaukolan da ray totooy Dios, no ag ingen mambunga met na dakel a pisasalamat ed Dios.
- ¹³ Tan lapud paneknek ya iter na sayan panlilingkur yo, dakel iray mangigalang ed Dios lapud inkatoor yod Maung a Balita nen Cristo a totombuken yo, tan lapud inkabonluk yon mangiter ed sikara tan saray arum.
- ¹⁴ Kanyan katekep na baleg a panangaro rad sikayo so pangipikasi rad sikayo, lapud nidoma-doman panangaro ya impanengneng na Dios ed sikayo.
- ¹⁵ Misalamat itayod Dios lapud sayan ag miparan panangaro to!

2 Corinto 10

- ¹ Siak, a si Pablo, so dilin mikakasid sikayo—siak ya asalitan maoyo-yamo no kaiba ta kayo, balet masebesebeg no arawi ak. Diad panamegley na inkaoyamo tan inkaabig nen Cristo, pikasik ed sikayo ya
- ² ag yo ak pampapasnuken no onla ak ditan, ta peteg a nayarian kon pampasnukan ira tay mangibabagan minumundoy panagbilay mi.

- ³ Tuan mambibilay kami diad mundo, balet aliwan minumundoy getma mi ed pilalaban mi.
- ⁴ Saray ikakana min armas et aliwan minumundon armas, no ag ingen saray mabiskeg ya armas na Dios a paneral mid saray mabiskeg a tirinsira. Dederalen miy tila-tilan katonungan;
- ⁵ igegeba miy panagpaatagey ya onsumlang ed kakabatay Dios. Pasusukoen miy balang kanunotan tan patotolukén mid Cristo.
- ⁶ No nagnap lay inkatoor yo, akaparaan kami lad satan a manusad anggad anton panagsumlang.
- ⁷ Say paway labat so nenengnengen yo. No ag panduaruwaan na siopaman a sikatoy kayaryan nen Cristo, nepeg ton nunoten a wala kami met ed Cristo.
- ⁸ Ag ak ambaing, anggan impasirayew kon maung bilang so pakayarin inter na Katawan ed sikami, salanti say pakayarin mamabiskeg, aliwan maneral ed sikayo.
- ⁹ Ag ko labay a singa tataktakoten ta kayod saray sulat ko.
- ¹⁰ Ibabaga ra, "Ambelat tan mabiskeg so panagsulat to, balet diad arap-arapan anggapoy nagawaan to tan andi-kakanaan iray salita to!"
- ¹¹ Nepeg ya amtaen na saratan a totoo a no antoy ibabaga mid sulat mi, ontan met so gawaen mi no kaarap mi ki lad tan.
- ¹² Balet ag mi nitepel ya ibilang o iparay sikamin dili ed saray ipapasirayew day sikaran dili. Kulang iran talagay pakatalus! Susukaten day sikaran dili ed sukatan a ginawa ra, tan sisimbangen day sikaran dili ed simbangan a ginawa ra!
- ¹³ No nipaakar ed sikami balet, ag kami mampasirayew ya onlabas ed panganggaan na kimey ya inter na Dios, tan akila lad satay pankikimey mid sikayo.

¹⁴ Et lapud nasasakopan kid panganggaan, ag kami linmabas ed sayan panganggaan nen linma kamid tan ya angawit na Maung a Balitan nipaakar ed Cristo.

¹⁵ Kanyan ag mi ipapasirayew so kimey a ginawa na saray arum a linmabas ed panganggaan ya initer na Dios ed sikami. Maniilalo kami ingen ya ombaleg komuy pananisia yo tan ondakel komuy nagawaan mid sikayo, tan ag komun onlabas ed panganggaan ya inter na Dios ed sikami.

¹⁶ Diad ontan, makapampulong kamiy Maung a Balita ed arum iran lugar ya onlabas ed kawalaan yo, et ag mi ipasirayew so agawaan lan kimey na arum.

¹⁷ Balet onung na ibabagay Masanton Sulat, "Siopamay mampasirayew, saray ginagaway Katawan so ipasirayew to."

¹⁸ Aliwan say toon ipasirayew toy sikaton dili so manepeg, no ag ingen say toon itanduro na Katawan.

2 Corinto 11

¹ Anosan yo ak komun no bilang ta singa ak makulang-kulang.

² Singa pangiimon na Dios so pangiimon kod sikayo, ta singa kayo masimsimpit a marikit ya iyaasawak ed saksakey a laki a si Cristo.

³ Balet mapaga ak, ta ompan naderal iray kanunotan yo tan niarawi kayod matoor tan malinis a panangarod Cristo, a singa si Eva et apalingo lapud silib na oleg.

⁴ Ta maliket kayon mangaawat ed siopaman ya onlad sikayon mampulong na Jesus a sananey ed samay impulong mi; tan aawaten yoy ispiritu tanangat a nidoma ed samay Ispiritu tan Maung a Balitan inawat yod sikami.

⁵ Angangko, ag ak met natilak ed saratan a marlang ya "apostol".

⁶ Nayaran makapoy ak ed pananalita, balet aliwa ak a kulang ed kakabatan. Impalnew mi la yad sikayo diad amin a pankanawnawa mi.

⁷ Ag ta kin balut impanbayar nen impulong kod sikayoy Maung a Balita; nampaabeba ak pian napaatagey kayo. Kasalanan ko ya kasi?

- ⁸ Sananey iran iglisia so naniiter na nakaukolan ko nen manlilingkur ak ed sikayo. Singa tinakewan ko ra, pian natulongan ta kayo.
- ⁹ Nen wadatan ak tan kinmulang ak na kuarta, ag ta ki sinigensigen, ta amin a nakaukolan ko et inawit ed siak na saray agagin sinmabi a nanlapud Macedonia. Singa nen saman la, tan anggan kapigan, ag ko labay so pasakbat ed sikayo.
- ¹⁰ Lapud walad siak so katwaan a nipaakar ed Cristo, ag ko itonda yay pampapasirayew ko, diad inerman a pasen ed Acaya.
- ¹¹ Akin et imbagak ya? Lapu kasin ag ta ki inaro? Kabat na Dios ya inaro ta kayo!
- ¹² Ituloy koy gagawaen ko natan, pian anggapoy nikatonungan da ra tay "apostol" diad pampapasirayew da tan pangibabaga ran say panlilingkur da et singa panlilingkur mi.
- ¹³ Tila-tila ra tan ya "apostol", manlilingo ra labat tan mialalig iran apostol nen Cristo.
- ¹⁴ Ag ya pankelawan, ta anggan si Satanas nayarian toy magmaliw a singa anghil na liwawa!
- ¹⁵ Kanyan ag makapakelaw a saray managlingkur to et mampapanengneng iran singa aripey katonungan. Nasintinsiaan irad kasamputan onung ed saray gagawaen da.
- ¹⁶ Ooliten ko; anggapoy nepeg a manisip a makulang-kulang ak. Balet no onyay pangipapasen yo, awat yo ak sirin ya ontan, pian makapampasirayew ak na daiset.
- ¹⁷ Say ibabagak natan et ag nanlapud Katawan, no ag ingen talagan mampapasirayew ak a singa makulang-kulang.
- ¹⁸ Lapud dakel iray mampapasirayew nipaakar ed saray minumundon bengatla, mampasirayew ak met.

- 19** Makakabat kayo, kanyan maliket kayon manaanos ed saray makulang-kulang!
- 20** Aanosan yo ray mangaariped sikayo, o saray manasaol, o saray mamapatit, o saray mamapaabeba, o saray manatampal ed sikayo.
- 21** Ambaing ak a mamirbir ed saya, balet ag mi nitepel a gawaen itan! Balet no walay makapangitepel a mampasirayew na antokaman, makapampasirayew ak met. (Mansasalita ak a singa makulang-kulang.)
- 22** Hebreo ta ra? Hebreo ak met. Israelita ta ra? Israelita ak met. Anak ira nen Abraham? Anak to ak met.
- 23** Managlingkur to ra nen Cristo? Mansasalita ak a singa ambagel, balet maung ak nin managlingkur nen Cristo nen say sikara. Dakel niy kinemeyan ko nen sikara, amimpiga-piga ak ya apriso, piga-pigay dinmadapon lewet ed beneg ko, tan naynay ak a walad sangab na lobuk.
- 24** Aminliman akaawat ak ed saray Judio na talomplo tan siam a lewet.
- 25** Amitlon nilelewet ak na saray taga Roma, tan aminsan a tinutupak da ak; asalik ya amitlon nakneb so niloganan kon bapor, tan asalik ya aminsan so nampataw-pataw a sanagew tan sanlabi ed pegley na dayat.
- 26** Diad mabetbet kon pambiabiahi, dinmadalan ak ed kaatapan diad saray delap, diad saray matatakew, diad saray kaparan Judio, tan diad saray Hintil; dinmadalan ak met diad saray kaatapan ed saray siudad, kalawakan, dayat, tan diad saray tila-tilan kakaaro.
- 27** Asalik so nankikimey tan nansasagput; ontan met a naynay so puyat, eras, tan kaapgaan. Naynay a kulang so kanen, ikawes tan siruman ko.
- 28** Likud nin sarayan amin, inagew-agew a nagogotgot so olok diad pannununot kod pakatulong kod saray iglisia.
- 29** No walay onkapoy, milikna ak ed sikato; tan no walay mankasalanan, ontan lay isakit na pagew ko.
- 30** No nakaukolan a mampasirayew ak, saray kakapoyan koy ipasirayew ko.

³¹ Kabat na Dios tan Ama na Katawan a Jesus ya ag ak mantitila. Nagalang komuy ngaran to ed ando lan ando.

³² Nen wala ak ed Damasco, impabantayan na gobirnadador a walad sakop nen arin Aretas so puirtay siudad, ta labay to ak ya erelen.

³³ Balet inlosur da ak ya akakargad baleg a tiklis, diad biek na padir, et akabatik ak.

2 Corinto 12

¹ Nakaukolan a mampasirayew ak, anggaman ya anggapo lamlamang so iter to yan kamaungan. Balet say salitaen ko natan et nipaakar ed saray impayawar tan saray impaamta ed siak na Katawan.

² Walay kabat kon sakey a Cristiano a niakar ed kumatlon tawen; labinapat lan taon so apalabas. (Ag ko amta no silalaman odino andi; say Dios so makaamta.)

³ Oliten ko, amtak a niakar yan too ed Paraiso. (Oliten ko, ag ko amta no silalaman odino andi; say Dios so makaamta.)

⁴ Akadngel diman na saray bengatlan ag nayaran iritratoy salita tan bitlaey siopaman.

⁵ Ipasirayew ko yan too, balet ag ko nipasirayew so siak a dili likud labat ed saray kakapoyan ko.

⁶ No siak so mampasirayew ag ak ompaway a makulang-kulang, ta katwaay salitaen ko. Balet ag ak mampasirayew, ta ag ko labay ya atagtagey so pangipasey totoo ed siak nen say nanenengneng dan gagawaen ko tan narerengel dan sasalitaen ko.

⁷ Balet pian ag ak lalon mampaatagey lapud saray impuyan ed siak na Dios a makapakelaw iran bengatla, naitdan ak na sakit a liliknaey laman ko, a pinagkalewet nen Satanas a pamairap tod siak, pian ag ak magmaliw a mapaatagey.

⁸ Amitlok ya impikasid Katawan ya ekalen to yan sakit,

⁹ balet onyay ebat to: "Say baleg a panangarok labat so nakaukolan mo, ta say pakayarik et sankabiskegan ya ontulong no makapoy ka." Malikeliket ak sirin a mangipasirayew ed saray kakapoyan ko, pian naliknak so panangyagel ed siak na pakayari nen Cristo.

¹⁰ Kanyan no say makasengeg et si Cristo andi balin makapoy ak, napabaingan, napaermen, napasegsegang, tan napairap ak. Ta no kapigan a makapoy ak, diman ak mabiskeg.

¹¹ Nagmaliw ak a singa makulang-kulang, balet sikayoy amasoot ed siak ya onyay gawaen ko. Sikayoy manepeg ya ononan mangidayew ed siak. Ta anggaman ya anggapoy kakanaan ko, ag ak natilak ed saratan a mamaung ya "apostol".

¹² Inanosan kon pinaneknekan ed sikayo, diad panamegley na saray tanda, pakelaw, tan milagro, a petepeteg ak ya apostol.

¹³ Anto ta so ataloan yod arum ya iglisia? Anggapo, likud labat ed ag ko inkerew na tulong ed sikayo. Itepel yo ak ed saman a kakulangan ko!

¹⁴ Kumatlo la yan akaparaan ak ya onlad tan, balet ag ak mialay antokaman ed sikayo. Sikayoy nakaukolan ko, aliwan saray kuarta yo. Saray atateng so manlegpet ed saray anak da, aliwan saray anak so manlegpet ed saray atateng da.

¹⁵ Maliket ak a mangiter na amin a kayaryan ko, anggan say bilay ko, no onkanad pankaabigan yo. Melag labat so pangaro yod siak, anta inararo ta kayo?

¹⁶ Amta yon ag ak akapabelat ed sikayo. Balet ibabagay arum a masilib ak tan sasaolen ta kayo.

¹⁷ Akin, inanamut ko tay kaabigan yo diad panamegley na anggan siopan imbakik ditan?

¹⁸ Kinerew kod kinen Tito ya onlad tan a kaiba to may sakey ya agi. Inanamut ta nen Tito so kaabigan yo? Ag ta namparay prinsipio na panagbilay tan kagagawa mi?

¹⁹ Abaloan yo lagi, nanlapud gapo ya anggad natan, iyaagel miy sikamin dili ed arap yo. Andi! Mansasalita kami diad arap na Dios onung ed labay nen Cristo. Amin a gagawaen mi, inararon agagi, et pankaabigan yo.

²⁰ Mapaga ak, ta ag la pigan no onla ak ditan, et narumog kon nidoma kayod labay kon kipapasen yo tan nidoma ak ed labay yon kipapasen ko. Ompano narumog kon walay pankokolkolan, paniimonan, pampepetangay olo, pansisibletan, pampapaogesang, pantatalabutoban, pampapaatageyan, tan panggogolowan.

²¹ Mapaga ak, ta ompan diad ontombuk ya iyakar kod tan et say Dios ko paabebeaen to ak ed arap yo, tan pannangisan kod satay impankasalanan na saray dakel ya ag da ni nagbabawian iray ginagawa ran karotakan, saray ginagawa ran immoralidad tan pilalawanan.

2 Corinto 13

¹ Kumatlo la yan iyakar kod sikayo. "Antokaman a dalem, nepeg a paneknekay duara o taloran tasi," onung na ibabagay Masanton Sulat.

² Natan ta arawi ak ed sikayo, ooliten kon ibagad saray nankasalanan tan saray arum imay imbagak la nen kumadwan inyakar kod tan: ag la ra makaliktar kasabik ditan.

³ Paneknekan kon mansasalitay Cristo ed panamegley ko, ta sikato yay anapen yo. Diad piolup tod sikayo aliwan makapoy, no ag ingen makapanyari.

⁴ Ta anggaman a sikatoy makapoy nen impasak ed krus, mambibilay natan lapud pakayariy Dios. Diad pikakasakey ed sikato makapoy kami met, balet diad pipiolup mid sikayo kaiba min mambibilay lapud pakayariy Dios.

⁵ Subok yoy sikayon dili tan imano yo no mambibilay kayo kasi onung ed pananisia. Ag yo ta nabibirbir ed sikayon dili a walad sikayoy Jesu-Cristo?—likud labat no ag yo nilabas so pananubok.

⁶ Maniilalo ak ya naamtaan yon nilabas miy pananubok.

- ⁷ Pikakasi mid Dios ya ag kayo komun manggagaway kaogsan, aliwan pian nipanengneng a nilabas mi so pananubok, no ag pian manggawa kayoy kamaungan, anggaman ya ompaway a singa ag mi nilabas so pananubok.
- ⁸ Ta ag kami makapanggaway bengatlan sumlang ed katwaan, no ag ingen say para katwaan labat.
- ⁹ No makapoy kami et mabiskeg kayo, siansian panliketan mi. Ipipikasi mi a nayadyari kayo komun.
- ¹⁰ Isusulat ko ra yan bengatla legan ya andi ak nid tan, pian no onsabi ak et ag la nakaukolan a masebesebeg ak ed sikayo, diad pangikanak na pakayarin inter ed siak na Katawan. Niiter ed siak yan pakayari a pankaabigan yo, aliwan kaderalan yo.
- ¹¹ Salaya, agagi, tan mampatanir ak la. Panseetan yoy pagmaliw yon ayadyari, onur yo rayangat ko, mankakasakey kayod kanunotan, tan mambilay kayon mareen. Diad ontan, say Dios na aro tan kareenan so niwalad sikayo.
- ¹² Mambabanowan kayod panamegley na inaagin angub. Ibabano kayoy amin a totooy Dios.
- ¹³ Nawalaan kayon amin komuy bindision na Katawan a Jesu-Cristo, say aroy Dios, tan say pikakasakey na Ispiritu Santo!

Galacia

Galacia 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Pablo a say inkaapostol to et ag nanlapud too o diad panamegley na too, no ag ingen diad panamegley nen Jesu-Cristo tan say Dios Ama ya amaolid bilay ed sikato.
- 2** Mikakasakey ed siak ya amin iray agagin kaibak dia a mangipapasabi na pabano ed saray iglisia ed Galacia:
- 3** Itdan kayo komun na Dios ya Ama tan say Katawan tayo a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 4** Pian nabolus itayod kaogsan a manooley ed sayan panaon, imbagat nen Cristo so bilay to lapud saray kasalanan tayo. Ginawa to ya, onung ed linaway Dios tan Ama tayo.
- 5** Say Dios so nagalang komun lawas ya anggad angga! Amen.
- 6** Mankelaw ak no akin et agaylay siglat yon mangibebeneg ed Dios ya anawag ed sikayo diad panamegley na baleg a panangaro nen Cristo, tan ontotombuk ki lad sananey a maung a balita.
- 7** Diad tuay tua, anggapoy arum a "maung a balita," balet wala ray manggogolo ed sikayo tan labay dan omanen so Maung a Balitan nipaakar ed Cristo.
- 8** Ta anggan sikami ni ingen, o sakey ya anghil a nanlapud tawen, so mangipulong ed sikayo na doma ed samay Maung a Balita ya impulong mi lad sikayo, nisamba komun!
- 9** Imbaga mi la nen saman, tan oliten ko lamet natan: no walay mangipulong ed sikayo na sumlang ed samay inawat yo lan Maung a Balita, nisamba komun!
- 10** Say labay to ya kasin ibaga et aanapen koy pangidayew na too? Andi! Say pangidayew na Dios so aanapen ko. Aanapen ko kasiy pamaliket kod too? Na sayay anapen ko, aliwa ak komun a manepeg ya aripen nen Cristo.

- 11 Labay kon ipaamtad sikayo, agagi, a say Maung a Balitan ipupulong kod sikayo et ag ginaway too.
- 12 Ta ag ko inawat ed too, o imbangat na arum ed siak; si Jesu-Cristo so angipuyan ed siak.
- 13 Abalitaan yo no panoy impambilay ko nen mabiskeg ak a kabyangay rilihion da ray Judio, no panoy impanpapairap kon andi-panangasi, tan no panoy impanggagawak na anggaay nayarian kon maneral ed iglisiay Dios.
- 14 Pinalumbasan kod panangonur iray karaklan a Judion kataonan tan kadalaan ko nen wala ak nid rilihion da. Lalon maung ak nin mangisakit ed saray kaogaliyan a tinawir mid saray lalaki mi.
- 15 Balet lapud baleg a panangaroy Dios, pinili to ak la kasakbayan na inkianak ko, tan tinawag to ak a magmaliw a kumikimey to.
- 16 Et nen impaamta tod siak so Anak to, pian nipulong kod saray Hintil so Maung a Balitan nipaakar ed sikato, ag ko ya impanon ed anggan siopan too.
- 17 Ag ko anggan linmad Jerusalem a ninengneng iray inmonan apostol nen siak, no ag ta linma ak a tampol ed Arabia, insan pinmawil ak ed Damasco.
- 18 Kalabas na taloy taon linma ak ed Jerusalem ya ombisidad kinen Pedro. Labin limay agew kamin naniba.
- 19 Anggapo lay arum ya anengneng kon apostol likud ed kinen Santiago ya agi na Katawan.
- 20 Tua ray ibabagak ed sayan sulat. Kabat na Dios ya ag ak mantitila!
- 21 Kayari to, linma ak ed saray lugar na Siria tan Cilicia.
- 22 Ag ak ni anengneng ed saman na saray agagin mananisiad Cristo a wala rad Judea.
- 23 Abalitaan da labat a say toon nampapairap ed sikara nen saman et mangipupulong la natan na pananisian sineetan ton deralen.
- 24 Kanyan inggalang day Dios lapud siak.

Galacia 2

- 1** Kalabas na labinapat taon linma ak lamet ed Jerusalem a kaibak si Bernabe, tan impilak met si Tito.
- 2** Pinmawil ak ta impuyan na Dios ed siak ya onla ak diman. Akitongtong ak ed saray panguloy iglisia diad pasen ya anggapoy arum ya akadngel, tan impaliwawak ed sikaray Maung a Balita ya ipupulong kod saray Hintil. Ginawak ya, ta ag ko labay a magmaliw ya andi-kakanaan so sagput ko nen saman tan anggad natan.
- 3** Si Tito a kaibak, anggaman a sakey a Grigo, ag apasoot a tandaay segat.
- 4** Balet talagan labay a pasegat lawari na saray arum a totoon mankonkuanan ya agagi tan akilimuglimug irad sikami, pian nasiim day kawayangan ya inter nen Cristo Jesus ed sikami. Labay dan paaripen kami,
- 5** balet ag mi ran balut pinagustoan ed labay dan gawaen, pian mansiansian para sikayo so katwaan na Maung a Balita.
- 6** Balet saray nabibirbir a pangulo—anggapoy walad siak, anggan siopa ra, ta anggapoy lalabien na Dios—anggapo met so inyarum dad saray imbabagak.
- 7** Abirbir da ingen a say Dios pinili to ak a mangipulong na Maung a Balita ed saray Hintil, a singa impamili tod kinen Pedro a mangipulong ed saray Judio.
- 8** Say Dios ya amilid kinen Pedro a manapostol ed saray Judio et sikato met so amilid siak a manapostol ed saray Hintil.
- 9** Naamtaan di Santiago, Pedro, tan Juan, saray nabibirbir a lusek na iglisia, a say Dios so angiter ed siak na sayan nidoman kimey. Kanyan pinasamano da kami nen Bernabe a tanda na impangawat dad sikamin kakimeyan da. Nampapaknaan min onla kamid saray Hintil, tan onla ra balet ed saray Judio.
- 10** Say kinerew da labat et say ag mi pamaolyan ed saray mairap-bilay, a sikato lay gendat a pampipilalekan kon gawaen.
- 11** Nen walad Antiokia si Pedro, sinumlang kod lupa-lupaan ta malinew ya aliway ginawa to.

¹² Ta kasakbayan a sinmabid man iray pigaran lalakin imbaki nen Santiago, mirorongoy Pedro ed saray Hintil. Balet nen sinmabi la ra, inarawian to ra tan ag la akirongod sikara, lapud antakot ed saray Judion Cristiano a say labay da et pasegat iray Hintil.

¹³ Inmalig met ed kinen Pedro iray arum ya agagin Judio; tan anggan si Bernabe akibabalid pansimpisimpitan da.

¹⁴ Nen anengneng kon ag ira mambibilay na maptek onung ed katwaan na Maung a Balita, inkuankod kinen Pedro diad arap dan amin, "No sika, anta Judio ka et mambibilay kan singa Hintil, ya aliwan singa kabibilay na Judio, panon mon napasoot iray Hintil a mambilay a singa saray Judio?"

¹⁵ Anggaman ya inanak kamin Judio, tan aliwan Hintil a makasalanen,

¹⁶ sian-sian amta min napaandiy kasalanan na too ed arap na Dios diad panamegley na pananisiad Jesu-Cristo, aliwan diad panamegley na panangonur na ibabagay Ganggan. Sikami met anisia kamid Cristo Jesus, pian napaandi so kasalanan mid arap na Dios diad panamegley na pananisiad Cristo, aliwan diad panamegley na panangonur na ibabagay Ganggan. Ta anggapoy toon napaandiy kasalanan tod arap na Dios diad panamegley na panangonur to na ibabagay Ganggan.

¹⁷ No sikamin manaanap na pakapaandiy kasalanan ed arap na Dios diad panamegley na pikakasakey ed Cristo et narumog a mankakasalanen kami met, labay to ya kasin ibaga a si Cristo so panlalapway kasalanan? Andin balut!

¹⁸ Ta no ipaalagey ko ni lamet so dineral ko la, siak ni lamlamang so mangipanengneng a susumlangen koy Ganggan.

¹⁹ No say Ganggan so pantotongtongan, inatey ak la—say dilin Ganggan so amatey ed siak—pian mambilay ak para Dios.

²⁰ Inatey ak la a kaiba nen Cristo a nipasak ed krus, kanyan aliwa lan siak a dili so mambibilay, no ag ingen si Cristo so mambibilay ed siak. Mambibilay

ak natan ed sayan mundo diad panamegley na pananisiak ed Anak na Dios ya angarod siak tan angibagat na bilay to lapud siak.

21 Ag ko ipapasen ya andi-kakanaan so baleg a panangaroy Dios. No napaandiay kasalanan so too diad panamegley na Ganggan, magmaliw ya andi-kakanaan so impatey nen Cristo.

Galacia 3

1 Makulang-kulang a taga Galacia! Siopay angekal na kalakal yo? Maliwliwawa la lantid mata yo so impatey nen Jesu-Cristo ed krus!

2 Saya labat so labay kon kabaten ed sikayo: inawat yo kasiy Ispiritu lapud panangonur yod Ganggan, o lapud panagdengel tan pananisia yod Maung a Balita?

3 Agaylay inkakulang-kulang yo! Ginmapo kid Ispiritu; insan natan labay yo la sirin ya isumpal diad panamegley na pakayari yon dili?

4 Anggapo tay kabaliksan na saray agawgawad bilay yo? Wala met angangko!

5 Diad pangiter na Dios ed sikayo na Ispiritu tan diad panggawa toy milagro diad pegley yo, gawaen to kasi lapud panangonur yod Ganggan, o lapud panagdengel tan pananisia yod Maung a Balita?

6 Singa agawad kinen Abraham onung ed walad Masanton Sulat, "Anisiad Dios si Abraham, kanyan say Dios inawat to a matonung."

7 No ontan sirin, malinew a saray manisiad Dios so peteg iran anak nen Abraham.

8 Akaona lan impanengneng na Masanton Sulat a say Dios paandien to so kasalanan da ray Hintil diad panamegley na pananisia. Ontan met, akaona lan imbagay Masanton Sulat ed kinen Abraham so Maung a Balita, "Diad panamegley mo, bindisionan na Dios iray amin a katoowan."

9 Anisiad Dios si Abraham, kanyan sikatoy abindisionan. Ontan met a nabindisionan ya amin iray manisiad Dios.

- 10** Amin da ray manmamatalek ed panangonur ed Ganggan, wala rad silong na sakey a samba. Ta ibabagay Masanton Sulat, "Nisamba so balang sakey ya ag ononur ed amin a nisulat ed libro na Ganggan!"
- 11** No ontan sirin, malinew ya anggapoy toon nipasen a matonung ed arap na Dios diad panamegley na Ganggan; ta ibabaga niy Masanton Sulat, "Mambilay diad panamegley na pananisia so toon apirdona ray kasalanan to. "
- 12** Balet ag onsasaral so Ganggan ed pananisia, ta ibabagay Masanton Sulat, "Say toon ononur ed ibabagay Ganggan mambilay ed panamegley to."
- 13** Dinondon to itayo nen Cristo manlapud samban iter na Ganggan nen sikatoy adusa a singa sakey ya nisamba para sikatayo; ta ibabagay Masanton Sulat, "Nisamba na Dios so siopaman a nibitin ed kiew."
- 14** Dinondon to itayo pian say bindision ya insipay Dios ed kinen Abraham et nagamuran da ray Hintil diad panamegley nen Cristo Jesus, tan nagamuran tayo diad panamegley na pananisia so Ispiritu ya insipay Dios.
- 15** Agagi, ikanak so alimbawan kabkabat na karaklan a totoo. No pinirmaan lay sakey a sipanan, anggapo lay makaderal ed satan a sipanan, tan ag met la nayaran aruman so insulat.
- 16** Natan, wala ray sipay Dios ed kinen Abraham tan say apo to. Ag ibabagay Masanton Sulat, "tan saray apo to." a say labay ton ibaga et amayamay, no ag ingen "tan say apo to" a say labay ton ibaga et saksakey tan si Cristo ya.
- 17** Sayay labay kon ibaga: pinaletay Dios so sakey a sipanan tan insipan to a sumpalen. Saman a sipanan et ag nayaran deraley Ganggan a sinmabi kalabas na apat a lasus tan talomplon taon, tan ag to naekalay kakanaan so sipay Dios.
- 18** No niiter so tawir lapud Ganggan, aliwa sirin a lapud sipan. Balet lapud insipay Dios, inter toy tawir ed kinen Abraham.
- 19** Akin et niiter so Ganggan sirin? Niarum so Ganggan pian nipanengneng no antoy kabaliksay isumlang ed ganggan, anggad onsabiy angisipanan, a salanti

say apo nen Abraham. Niiter yan Ganggan diad panamegley na saray anghil, tan tinulongan iray sakey a manamegley.

20 Balet say bukbukor to ag mankaukolay manamegley; et saksakey so Dios.

21 Labay to yan ibaga kasi a say Ganggan et sumlang ed saray sipay Dios? Andi! Ta no niiter so sakey a ganggan a makapangiter na bilay ed katoowan, say too sirin magmaliw a matonung ed arap na Dios diad panamegley na ganggan.

22 Balet ibabagay Masanton Sulat ya amin a katoowan et aripen iray kasalanan, pian diad ontan diad panamegley na pananisiad Jesu-Cristo et niiter ed saray mananisia so sipay Dios.

23 Kasakbayay insabi na panaon na pananisia, sikatayoy aripen ni na Ganggan, anggad nipaamta yan pananisia.

24 Kanyan say Ganggan so bumabangat tayo ya anggad insabi nen Cristo, tan diad ontan nipasen itayon matonung ed arap na Dios diad panamegley na pananisia.

25 Natan ta panaon lay pananisia, anggapo tayo lad panangasikasoy bumabangat.

26 Diad panamegley na pananisia yod Cristo Jesus, anak kayon amin na Dios.

27 Ta amin yon abinyagan ya akikasakey ed Cristo, pinaloob yod bilay yo si Cristo.

28 Anggapo la siriy pandomaan da ray Judio tan saray Hintil, saray aripen tan saray aliwan aripen, saray lalaki tan saray bibii; saksakey kin amin diad pikakasakey yod Cristo Jesus.

29 No kayaryan kayo nen Cristo, kabyangan ki sirin na saray apo nen Abraham, tan tumatawir kayoy insipay Dios.

Galacia 4

1 Say labay kon ibaga onya: no melag nin ogaw so tumatawir, anggapoy pidomaan tod aripen, anggaman a kayaryan ton amiy kayamanan na ama to.

- ² Legan ya ogaw nin melag wala ray totoon mangaasikaso tan manooley ed sikato, anggad onsabiy panaon ya ingganay ama to.
- ³ Ontan met a nen ogogaw itayo ni ed pananisia, naaripen itayo na saray manangiwanwan na sayan mundo.
- ⁴ Balet nen nagnap lay panaon, say Dios imbaki toy Anak to. Inyanak na sakey a bii, tan nambilay ed silong na Ganggan,
- ⁵ pian narondon to ray walad silong na Ganggan. Diad ontan, nipasen itayo ya anak na Dios.
- ⁶ Tan lapud anak kayo lay Dios, imbaki toy Ispiritu na Anak to ed puso tayo say Ispiritu a mantawag, "Ama, O Amak."
- ⁷ Kanyan aliwa ka lan aripen, no ag ta anak. Lapud anak ka lay Dios, iter tod sikay kanepegan a tawiren mo.
- ⁸ Nen ag yo ni kabat so Dios, aripen kayo ni na saray aliwan diriyo.
- ⁹ Natan ta kabat yo lay Dios—andi manaya, no ag ta natan ta kabat ki lay Dios—akin et papawilen yo ray anggapoy nayarian tan saray pangaskasiyan a manangiwanwan na sayan mundo? Labay yo siriy paoleyan lamet ed sikara?
- ¹⁰ Ngingilinan yo ray agew, bulan, panaon, tan taon!
- ¹¹ Mapaga ak, ta ompan magmaliw ya andi-kakanaan so impansasagput kod sikayo.
- ¹² Kerewen kod sikayo, agagi, ya alig yo ak ta nagmaliw ak met a singa sikayo. Anggapoy kaogsan a ginawa yod siak.
- ¹³ Amta yo met a say pansasakit ko so makasengeg na impangipulong kod sikayoy Maung a Balita.
- ¹⁴ Balet ag yo ak binalaw o impolisay lapud liliknaen na laman ko, anggaman a sakey yan baleg a subok ed sikayo. Inawat yo ak ingen a singa anghil na Dios, tan nagkalalo ni, singa si Cristo Jesus!
- ¹⁵ Antoy agawa ed samay liket yo nen saman? Paneknekan ko a no nayari labat iran sokiten, sinokit yo la komun ya inter ed siak iray mata yo.

- 16 Kabosul yo ak la natan kasi lapud ibabagak ed sikayoy katwaan?
- 17 Imamasakit da ki ray arum a totoo, balet aliwan maung so getma ra. Labay da labat ya iyarawi da kayod siak pian sikara lay arapen yo.
- 18 Anggapoy kaogsay mangimasakit, dapot maung so getma; tua ya lawas, aliwa a no kaiba yo ak labat!
- 19 Inararon anak, lapud sikayo, maniirap ak lamet a singa biin manaanak, anggad katibokel nen Cristo ed sikayo.
- 20 Oy la komun ta kaarap ta kayo natan pian naoman koy pitotongtong kod sikayo, ta talagan mapaga ak ed sikayo!
- 21 Tepetan ta ki pa, sikayon malabay a pasakop ed Ganggan: ag yo ta derengeley ibabaga na Ganggan?
- 22 Ibabaga to a duaran lalaki ray ilalak nen Abraham, say sakey diad biin aripen tan say sakey diad biin aliwan aripen.
- 23 Say ilalak tod samay biin aripen et nianak a singa panaganak na karaklan, balet samay ilalak tod biin aliwan aripen et nianak lapud sipay Dios.
- 24 Sakey yan alimbawa a walay kabaliksan to: saramay duaran bibii et iyaaliling day duaran sipanan. Say sakey a sipanan et nanlapud Palandey na Sinai tan iyaaliling ya nen Agar tan saray anak ton aripen.
- 25 Iyaaliling nen Agar so Palandey na Sinai ed Arabia, tan sikatoy mangilalaman ed peles a siudad natan a Jerusalem a nagmaliw ya aripen tan saray totoon manaayam diman.
- 26 Balet say mangatatawen na Jerusalem et aliwan aripen, tan sikatoy ina tayo.
- 27 Ta ibabagay Masanton Sulat, "Manliket ka, O biin ag nananak a balut! Eyag tan akis ka lapud liket, sikan ag to aliknay sakit na panaganak! Ta dakel ni ray anak na biin tinaynan na asawa to, nen say biin iyaamung na asawa to."
- 28 Agagi, singa si Isaac, anak itayoy Dios onung ed sipan.

²⁹ No panoy impamapairap nen saman na inanak onung ed panaganak na karaklan ed inanak onung ed Ispiritu na Dios, ontan met natan.

³⁰ Balet antoy ibabagay Masanton Sulat? Onya, "Pataynan moy biin aripen tan say anak to; ta say anak na biin aripen et ag nayaran miapag ed tawir na anak na biin aliwan aripen."

³¹ Kanyan, agagi, aliwa tayon anak na aripen, no ag ingen anak itayoy aliwan aripen.

Galacia 5

¹ Walad sikatayoy kawayangan, ta imbolus itayo nen Cristo! Pansiansia yon malet sirin yan kipapasen yo, tan ag kayo papaaripen lamet.

² Dengel kayo! Siak, a si Pablo, so mangibabagad sikayo: no tandaan kayoy segat, si Cristo anggapoy kakanaan tod sikayo.

³ Pasakbayan ko lamet so balang sakey a mampasegat a nakaukolan ya onuren toy intiron Ganggan.

⁴ Sikayon mampipilalek a magmaliw a matonung ed arap na Dios diad panamegley na panangonur ed Ganggan et nisan kayod Cristo tan wala kayod paway na baleg a panangaroy Dios.

⁵ Balet maniilalo kamid pananulong na pakayariy Ispiritu na Dios, a sikamiy naponung ed arap na Dios diad panamegley na pananisia.

⁶ Ta diad saray mikakasakey ed Cristo Jesus, anggapo lay kakanaan na pampasegat o ag pampasegat. Say manona et say pananisian nanengneng a mankikimey lapud aro.

⁷ Maung la man komuy gagawaen yo! Siopay amatondad sikayo ed pangoonur yod katwaan?

⁸ Ag nayaran say Dios ya anawag ed sikayo so amatonda.

⁹ Onung na kuanda, "Napaalsa na daiset a libadura so intiron masa."

- ¹⁰ Lapud pikakasakey tid Katawan, maniilalo ak ya ag mangomay kanunotan yo nipaakar ed saya, tan maniilalo ak met a dusaen na Dios so anggan siopa a toon manggugunigon ed sikayo.
- ¹¹ Agagi, no tuan ipupulong ko nin nakaukolay pampasegat, akin et napapasegsegang ak ni? No tua tan, ag la komun katiroran so ipupulong kon nipaakar ed krus nen Cristo.
- ¹² Ag labat komun pasegat ira tay manggugunigon ed sikayo, no ag ta pakapun la ra laingen.
- ¹³ Agagi, atawag kayon magmaliw a bolus. Balet ag yo ibabaraay inkabolus yo ed pangonur yod saray liket na laman. Mantutulongan kayo ingen lapud aro.
- ¹⁴ Ta natitibokel so amin a Ganggan ed saksakey a ganggan: "Arom so kaparam a too a singa panangarom ed sikan dili."
- ¹⁵ Balet no singa kayo ayayep a mankeketketan tan mampapasakitan, manalwar kayo ta ompan naoput kayo.
- ¹⁶ Saya so ibabagak ed sikayo: abuloyan yoy Ispiritu Santo a mangiwanwan na bilay yo, tan ag yo oonuren iray liket na inkatoo.
- ¹⁷ Ta saray liket na inkatoo et sumlang ed linaway Ispiritu Santo tan say linaway Ispiritu Santo et sumlang ed saray liket na inkatoo. Mansusumlangan ira yan dua, kanyan ag yo nagawaan so labay yon gawaen.
- ¹⁸ No iwawanwan kayoy Ispiritu Santo, andi ki lad silong na Ganggan.
- ¹⁹ Malinlinew iray gawa na inkatoo: immoralidad, marotak a kabibilay, mabambanday a kagagawa;
- ²⁰ panangigalang ed saray talintaoy diriyos, panaganito, pambobosulan, panlalaban, paniimonan, pampepetangay olo, pantatalonaan, pambabalingaan tan pansisiblangay grupo ed sakey a grupo,

²¹ panagibeg, panagbuanges, alablabas a panagliket, tan arum ni ran singa saraya. Papasakbayan ta ki lamet a singa samay inmona: saray manggawad saraya, ag da natawir so Panariay Dios.

²² Balet say bungay Ispiritu et aro, liket, deen, anos, panangasi, kaabigan, katooran,

²³ oyamo, tan panagadya. Anggapoy onsumlang a ganggan ed saraya.

²⁴ Tan saray kayaryan nen Cristo Jesus et impasak da lad krus so inkatoo ra, pati saray maoges a liknaan tan pilalek to.

²⁵ Say Ispiritu so angiter ed sikatayoy bilay, kanyan sikatoy nepeg a mangiwanwan ed bilay tayo.

²⁶ Ag tayo nepeg so mampasirayew, mankokolkol, odino maniimonan.

Galacia 6

¹ Agagi, no walad sikayoy naplag ed kasalanan, sikayon iwawanwan na Ispiritu so mangagwat ed sikato. Maamuyot a gawaen yo ya, tan manasikaso kayon maung, ta ompan sikayoy natukso met.

² Mantutulongan kayod saray sasakbaten yo, tan diad ontan naonur yoy ganggan nen Cristo.

³ No walay mangipasen na sikaton dili a sakesakey anta andi, titilaan toy sikaton dili.

⁴ Nepeg a sintinsiaan na balang sakey a too so kagagawa ton dili. No maung so gagawaen to, nayarian toy mampasirayew lapud ginawa ton dili tan ag to la nepeg ya ipara ed ginaway arum.

⁵ Ta nakaukolan a sakbatey balang sakey so dilin awit to.

⁶ Say mambang at na salitay Dios nepeg a pinabangen ed saray kaabigan a nagagamuran da ray babangatan to.

⁷ Ag yo titilaay sikayon dili: anggapoy makapantila ed Dios. No antoy intanem na too, sikato met so anien to.

- ⁸ Say toon mantanem na saray maoges a likeliket na laman, manani ed saya na patey. Say mantanem onung ed linaway Ispiritu, diad Ispiritu manani na andi-anggaan a bilay.
- ⁹ Kanyan ag itayo onsasawan manggaway kamaungan; ta no ag tayo onsawa, andi-saew a manani tayo no onsabi lay panagani.
- ¹⁰ Kanyan anamuten tayoy pankanawnawa tayon ontulong ed kaparan too, lautlad saray agagid pananisia.
- ¹¹ Nanaimano yo anganko ya ankakabaleg a litra so pansusulat ko; siak a dili so mansusulat ed saya!
- ¹² Saray totoon labay dan ipasirayew iray bengatlan nanengneng, sikaray mamapasoot a mampasegat kayo. Balet gagawaen da ya, ta ag da labay so napairap lapud krus nen Cristo.
- ¹³ Anggan saray mampapasegat et ag da oonuren so Ganggan; papasooten da kin mampasegat, pian nipasirayew day impangonur yod sayan sirimonya.
- ¹⁴ Balet no para siak, anggapo lay arum a pampasirayewan ko no ag say krus labat na Katawan tayon Jesu-Cristo; ta diad panamegley na krus to, say sankamundoan inatey la para siak, tan inatey ak la para sankamundoan.
- ¹⁵ Asegat man odino andi so sakey a too, anggapoy wala. Say manona say pagmaliw a balon pinalsa.
- ¹⁶ Diad amin a mambibilay onung ed sayan totontonen, tan pati amin a totooy Dios—nawalaan ira komuy kareenan tan panangasiy Dios!
- ¹⁷ Kanyan manlapud natan, ag la komun aruman na anggan siopa so kairapan ko, ta saray piglat na laman ko so mangipapaamta ya aripen ak nen Jesus.
- ¹⁸ Agagi, nawalaan kayon amin komuy bindision na Katawan tayon Jesu-Cristo. Amen.

Efeso

Efeso 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Pablo ya apostol nen Cristo Jesus, onung ed linaway Dios— Diad saray totooy Dios a wala rad Efeso, saray matoor ed Cristo Jesus:
- 2** Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 3** Nagalang komuy Dios tan Ama na Katawan tayon Jesu-Cristo, ta initdan to itayo na amin a maispiritun bindision ed katawenan, lapud pikakasakey tid Cristo.
- 4** Diad sayan pikakasakey tid Cristo, say Dios pinili to itayo la, kasakbayan ya apalsay mundo, pian magmaliw itayon masanto tan anggapoy pakabalawan ed arap to. Lapud panangaroy Dios,
- 5** inggana to itayo lan magmaliw ya anak to diad panamegley nen Jesu-Cristo. Sikato yay linawa tan getmay Dios.
- 6** Igalang tayo lapud makapakelaw a panangaro ton inter tod sikatayo diad panamegley na inararo ton Anak!
- 7** Arondon itayo la diad panamegley na dala nen Cristo tan diad ontan, apirdona la ray kasalanan tayo. Agaylay kabaleg na panangaroy Dios,
- 8** ya inter ton ag nasabsabaan ed sikatayo! Onung ed kakabatan tan pakatalus na Dios
- 9** ginawa to so ginetma to la nen saman tan impaamta tod sikatayoy maamut a plano to a sumpalen ton sumpalen diad panamegley nen Cristo.
- 10** Sayan planoy Dios a sumpalen to no onsabi lay manepeg a panaon et say pangipasakey tod Cristo na amin iray pinalsan walad tawen tan dalin.
- 11** Amin a bengatla nagagawa onung ed plano tan linaway Dios; tan pinili kamiy Dios a totoo to diad pikakasakey ed Cristo, onung ed getma tan plano to nanlapu lad gapo.

- 12** Sikami sirin ya onaan a nanilalod Cristo, itanduro miy kagalangan na Dios!
- 13** Ontan yo met, a nen nadngel yoy tuan salita, salanti say Maung a Balita ya angiter ed sikayoy kilalaban, anisia kayod Cristo, tan minarkaan kayoy Dios a kayaryan to diad impangiter tod sikayoy insipan ton Ispiritu Santo.
- 14** Say Ispiritu so kaletan ya awaten tayo so insipay Dios ed saray totoo to, tan impailalo to a say Dios itdan toy nagnap a kawayangan iray totoon kayaryan to. Itanduro tayoy kagalangan na Dios!
- 15** Kanyan nanlapud impakabalitak ed pananisia yod Katawan a Jesus tan say panangaro yod amin da ray totoo Dios,
- 16** andi-tondan misasalamat ak ed Dios lapud sikayo. Nununoten ta kayo ed saray pikakasik,
- 17** tan kekerewen kod mapagalang tan makapanyarin Ama a Dios na Katawan tin Jesu-Cristo, ya itdan to kayo komuy Ispiritu. Sikatoy mangiter ed sikayoy kakabatan, tan ipaamta tod sikayoy Dios, pian nakabatan yo.
- 18** Ipipikasik a naliwawaan komuy kanunotan yo pian naamtaan yo no antoy ilalon impanawagan tod sikayo, no panoy kayaman na makapakelaw iran bindision ya insipan ton ipatawir ed saray totoo to,
- 19** tan no panoy ontan lan kabiskeg na pakayari ton mankikimey ed sikatayo ran mananisia. Sayan pakayarid sikatayo et kapara to may pakayariy biskeg na Dios
- 20** ya impamaoli tod bilay ed Cristo, tan impamayorung tod sikato ed nikawanay Dios diad katawenan.
- 21** Si Cristo manarid man ed amin da ray mangatatawen a manoley, saray walay betang, saray walay pakayari, tan anggan saray kakatawan; walad silong na pakayari toy amin a mambebembey betang diad sayan mundo tan anggan diad arapen.
- 22** Say Dios pinasuko toy amin a bengatla ed Cristo, a sikatoy inter tod iglisia a sankatageyan a panguloy amin a bengatla.

23 Say laman nen Cristo et say iglisia, say inkagnapan na mangiiter na inkagnap na amiamin a bengatla.

Efeso 2

1 Nen saman inatey kayo lapud insusumlang yod ganggan tan impankakasalanan yo.

2 Diad saman a panaon tinombuk yoy maoges iran kagagawad sayan mundo; inonur yoy pangulo na saray maispiritun pakayarid tagey, say ispiritun manoley ed bilay da ray totoon ag ontotoluk ed Dios.

3 Diad tuay tua kapara ti ra nen saman; nambilay itayo onung ed likeliket na laman, tan ginagawa tayoy antokaman a maoges a pilalek na laman tan kanunotan tayo. Kanyan onung ed inkatoo tayo kanepegan tayo nen saman, singa saray arum, so manliknay pasnuk na Dios.

4 Balet ag nasabsabaan so panangasiy Dios tan ontan lay kabaleg na panangaro tod sikatayo.

5 Anggaman ya inatey ti la lapud kasusumlang tid ganggan, binilay to itayo a kaiba tiy Cristo. Nilaban kayo lapud baleg a panangaroy Dios.

6 Diad pikakasakey tid Cristo Jesus, binilay to itayo a kaiba nen Cristo tan impiolup to tayod sikato a manoley ed katawenan.

7 Ginawa to ya pian nipanengneng tod arapen a panaon so ag nabilang a kayamanay panangaro tod sikatayo, diad panamegley nen Cristo Jesus.

8 Ta lapud baleg a panangaroy Dios nilaban kayo la diad panamegley na pananisia. Impangaroy Dios yan kilalaban, ag nanlapud sikayon dili.

9 Kanyan anggapoy nipasirayew na anggan siopad sikayo, ta ag nanlapud gawgawa yo.

10 Say Dios so Manamalsa tayo, tan diad pikakasakey tid Cristo Jesus pinalsa to itayo a manggaway maung iran gawa a say Dios imparaan to la ran sumpalen tayo.

- ¹¹ Kanyan nunot yoy gendat a kipapasen yo: nianak kayon Hintil, tan saray Judio a tatawagen day sikaran dili ya aseगत, (onung ed gagawaey totoo saray laman da) et tatawagen da kayon ag atandaay segat.
- ¹² Nunot yon asian kid Cristo ed saman a panaon, aliwa kayon kabyangay baley na Israel, tan anggapoy pinanabang yod saray sipanan a niletneg ed saray sipay Dios ed saray totoo to. Mambibilay kid saman ya anggapoy ilalo tan anggapoy Dios.
- ¹³ Balet natan, lapud pikakasakey yod Cristo Jesus, sikayo ran gendat ya arawi, niasingger kayo la diad panamegley na dala to.
- ¹⁴ Ta si Criston dili so manangiter na kareenan tayo, ta impankasakey to ray Judio tan saray Hintil. Tinebag toy padir a makasengeg na impansian tan impankolkol dan dua.
- ¹⁵ Diad panamegley na laman to, inekalan toy biskeg so Ganggan a pati saray bilibilin tan saray totontonen, pian nagawa ton saksakey a balon tipon na totoo iray duaran bansa diad pikasakey dad Cristo, et diad ontan manoley so kareenan ed sikara.
- ¹⁶ Lapud impatey tod krus, pinatonda toy kolkolay duaran bansa, pinapawil to ran duad Dios, tan impankasakey to rad saksakey a laman.
- ¹⁷ Linma diay Cristo tan impulong toy Maung a Balitan mangiiter na kareenan ed amin a katoowan—diad sikayo ran Hintil ya arawid Dios, tan diad saray Judio, ya asingger ed Dios.
- ¹⁸ Lapud si Cristo, Judio man o Hintil itayo, makaasingger tin amin ed Ama diad panamegley na sakey ya Ispiritu.
- ¹⁹ No ontan sirin, sikayo ran Hintil, aliwa ki lan taga arum a bansa o sangkaili, no ag ingen kabaleyan na saray totooy Dios tan kabyangay pamilyay Dios!
- ²⁰ Nipaalagey ki met ed tapew na pundasion ya inletneg na saray apostol tan saray propita, say baton suyok, a salanti si Cristo Jesus.

²¹ Sikatoy pepeketay amin a partiy paalagey tan pagmamaliwen to a masagradon Timplo ed Katawan.

²² Diad pikakasakey yod sikato, akikasakey ki met ed saray arum, tan magmamaliw kayon sakey a pasen a panayamay Dios diad panamegley na Ispiritu to.

Efeso 3

¹ Lapud saya, siak a si Pablo, say priso nen Cristo Jesus makasengeg ed sikayoran Hintil, et mampipikasid Dios.

² Angangko, andi duaruwan abalitaan yo a lapud baleg a panangaroy Dios, impalima tod siak yan kimey a pankaabigan yo.

³ Say Dios impuyan tan impaamta tod siak so maamut a plano to. Nansulat ak lad sikayoy antikey nipaakar ed saya,

⁴ tan no basaen yo naamtaan yoy pakatalus kod niamut a katwaan a nipaakar ed Cristo.

⁵ Nen inmonan panaon, sayan niamut a katwaan et ag akabatay katoowan, balet natan impaamta na Dios, diad panamegley na Ispiritu, ed saray masanton apostol tan saray masanton propita to.

⁶ Saya so niamut a katwaan: diad panamegley na Maung a Balita, saray Hintil et kapara da ray Judio a mananawir na bindisioy Dios, nampara ran kabyangay saksakey a laman, tan minanabang irad sipay Dios lapud Cristo Jesus.

⁷ Lapud nidoma-doman langkap na Dios ya inter tod siak, onung na impankimey na pakayari to, nagmaliw ak ya aripen a managpulong na Maung a Balita.

⁸ Sankaabebaan so kipapasen ko ed amin da ray totooy Dios; anggaman ontan, inter na Dios ed siak yan kimey a mangipulong ed saray Hintil na Maung a Balitan nipaakar ed ag nabilang a kayamanan nen Cristo,

- ⁹ tan mangipalnew ed amin a katoowan na nipaakar ed pangikanay maamut a plano na Dios. Saya et abaybayag lan inyamut na Dios a Manamalsay amin a bengatla,
- ¹⁰ pian diad panamegley na iglisia, nipakabat natan so andi-anggaan a kakabatay Dios ed saray manoley tan saray walay pakayari ed katawenan.
- ¹¹ Ginawa ya na Dios onung ed andi-anggaan a getma to, a sinumpal to diad panamegley na Katawan tayon Cristo Jesus.
- ¹² Lapud panamegley na pikakasakey tan pananisia tid sikato, walay pankanawnawa tan biskeg na linawa tayon onsingger ed Dios.
- ¹³ Kanyan kekerewen kod sikayon ag yo pakakapoyey linawa yo lapud paniirap kon para sikayo, ta pankaabigan yo met lamlamang ya.
- ¹⁴ Lapud saya, ontatalimukor ak ed arap na Ama
- ¹⁵ a panlalapway ngaran na balang pamilyan walad tawen tan dalin.
- ¹⁶ Kekerewen kod sikato, onung ed ontan lan kagalangan to, ya itdan to kayo komuy pakayarin mamabiskeg ed maispiritun bilay yo diad panamegley na Ispiritu to.
- ¹⁷ Ontan met a manayam komuy Cristo ed puso yo, diad panamegley na pananisia yod sikato. Ipipikasik ya onlamut tan onletneg kayo komun ed aro,
- ¹⁸ pian sikayo tan amin a totooy Dios et nawalaan na pakayari ya ontalus na ontan lan kaawang, karokey, kaatagey tan kaaralem na panangaro nen Cristo.
- ¹⁹ Nakabatan yo komun yan panangaro to, anggaman ya ag balut natalusan ya intiroy, pian magmaliw kayon nagnap na inkagnap na Dios.
- ²⁰ Diad Dios a makagaway lalon dakdakel nen say nayarian tin kerewen tan nunoten, diad panamegley na pakayarin mankikimey ed sikatayo:
- ²¹ niiter komud sikatoy galang diad panamegley na iglisia tan si Cristo Jesus, diad amin a panaon ed ando lan ando! Amen.

Efeso 4

- ¹ Kanyan siak, sakey a priso lapud panlilingkur kod Katawan, kekerewen kod sikayo a mambilay kayo onung ed manepag ya anawagay Dios ed sikayo.
- ² Lawas maoyamo, mapaabeba, tan maanos kayo komun. Ipanengneng yoy panangaro yo diad pantetepelan yo.
- ³ Gawa yoy anggaay nayarian yo a pansiansiaey pankakasakey a manlalapud Ispiritu, diad panamegley na kareenan a mamapasakey ed sikayo.
- ⁴ Walay saksakey a laman tan saksakey ya Ispiritu; ontan met a walay saksakey ya ilalon anawagay Dios ed sikayo.
- ⁵ Walay saksakey a Katawan, saksakey a pananisia, tan saksakey a binyag;
- ⁶ walay saksakey a Dios tan Ama na amin a katoowan. Sikatoy Katawan na amin, mankikimey ed amin, tan walad amin.
- ⁷ Balang sakey ed sikatayo naitday nidoma-doman langkap, onung ed sukat na panangaron inter nen Cristo.
- ⁸ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Nen inmatagey ed katagtagayan angawit na saray priso; tan angiter na langkap ed katoowan."
- ⁹ Antoy labay ya ibagay "inmatagey"? Say labay ton ibaga, inmabeban inmona ya anggad dalem na dalin.
- ¹⁰ Kanyan samay inmabeba et sikato lamlamang imay inmatagey ed labas na katawenan, pian napanayaman toy amiamin a bengatla.
- ¹¹ Sikatoy angiter na langkap ed saray totoo; wala ray tinoro ton magmaliw ya apostol, saray arum propita, saray arum ibanghilista, saray arum pastor tan bumabangat.
- ¹² Ginawa to ya a pangiparaan tod amin a totooy Dios ed panlingkur da, pian ombolaslas so iglisia, say laman nen Cristo.
- ¹³ Diad ontan, makapankakasakey itayon amin ed pananisia tan pakapikabat ed Anak na Dios, tan ontakken itayo ya anggad pakapipara tid inkayadyari nen Cristo.

¹⁴ Aliwa itayo lad satan a singa saray ogoaw a mainomay a natanggoyur na anggan anton bangat—a singa paraw ya iyaanur na daluyon tan ipapalig na dagem. Ag itayo la napalikdo na saray totoon masilib a mamalikdo tan mangibalang.

¹⁵ Ingen, diad panamegley na pansalita tiy katwaan diad ngaray aro, magmaliw itayon nagnap ed Cristo a sikatoy pangulo.

¹⁶ Lapud panangitonton to, maokoksuy ya amin iray kabyangay laman, tan say intiron laman et impampeketan na saray langolangowan. No balang kabyangay laman et mankikimey onung ed kanepegan ton gawaen, ombaleg tan ombisseg so intiron laman diad panamegley na aro.

¹⁷ Diad ngaray Katawan sirin, ibabagak tan ipupurek kod sikayo: ag ki la mambibilay a singa saray Hintil, ya andikakanaay kanunotan da

¹⁸ tan ambilonget so pakatalus da. Anggapoy pinanabang dad bilay ya iiter na Dios, lapud anggapoy amta ra tan anawet so puso ra.

¹⁹ Anggapo lan balut so kababaingan da, saray bisio so lanang ya aarapen da, tan anggapoy adya ran manggagaway amin a mabanday iran bengatla.

²⁰ Aliwan ontan so inaral yod Cristo,

²¹ no tuan nadngel yoy nipaakar ed sikato tan inaral yoy katwaan a walad kinen Jesus.

²² Ibeneg yo lay gendat a panagbilay yo. Paolyan yo lay daan ya inkatoo yo a nadedaral lapud saray maoges a pilalek.

²³ Nepeg a naoman lay kanunotan tan getma yo.

²⁴ Nepeg yon isolung so balon inkatoo, a pinalsan kaparparay Dios, tan nipanengneng diad tuan panagbilay a masanto tan matonung.

²⁵ Kanyan ag ki la mantitila, no ag ingen salita yoy katwaan ed agagi yo, ta kabyangan itayon amin na saksakey a laman.

²⁶ No mampasnuk kayo, paliisan yoy pakapankasalaman yo, tan ag kayo mamapasnuk a sanagew.

- ²⁷ Ag kayo mangiiter na pankanawnawad kinen Diablo.
- ²⁸ Say toon matakew nakaukolan ya ag la mantakew, no ag ta mankimey la na anggan anton aliwan mabanday a kimey, pian makatulong ed saray mairap-bilay.
- ²⁹ Ag kayo mansasalitay maoges. Nepeg a makatulong so pananalita yo, makapabiskeg, tan makapangiter na nakaukolan, pian napinabangan na saray ondengel.
- ³⁰ Ag yo papaermenen so Ispiritu Santo na Dios, ta sikatoy tanda na pankayaryay Dios ed sikayo; sakey met a kaletan na pakarondon yo no onsabiy niganan Agew.
- ³¹ Ekal yo lad bilay yoy sakit na linawa, alabas a pasnuk tan bosul. Ag ki la maneeyagan, mampapaogesan, o maniirapay linawa.
- ³² Ingen, mankakasiyan tan manaarowan kayo tan mampipirdonaan kayo, a singa impamirdonay Dios ed sikayo diad panamegley nen Cristo.

Efeso 5

- ¹ Alig yo so Dios, bangta anak to kayon inararo.
- ² Mambilay kayon maaro a singa si Cristo; lapud panangaro tod sikatayo, inter ton para sikatayo so bilay to, sakey ya ambalingit a bagat tan rigalo a makapaliket ed Dios.
- ³ Lapud totoo ki lay Dios, ag nepeg ya anggan nabitla labat ed pegley yo so pikakaloguran, kabandayan, o inkaagom.
- ⁴ Mabanday met ya agamilen yoy marotak, maoges iran salita, tan say andikakanaan a panaglurey. Ingen, misalamat kayod Dios.
- ⁵ Ag yo panduaduaruwaan ya anggapon balut so pinanabang ed Panarian nen Cristo tan say Dios iray totoon mikakaloguran, manggagaway mabanday, tan maagom (ta say kinaagom et sakey a klasiy panangigalang ed dios).

- ⁶ Ag yo aabuloyan a napalikdo kayoy siopaman diad panamegley na andi-kakanaan iran salita, ta sarayan gawa so makasengeg na pampasnuk na Dios ed saray totoon ag ontotoluk ed sikato.
- ⁷ Kanyan ag ki mibabalid saratan a klasiy totoo.
- ⁸ Wala kayo nen saman ed bilonget, balet lapud totoo ki lay Katawan, wala ki lad silew. Kanyan mambilay kayo ed nepeg a pambilay da ray totoon walad silew.
- ⁹ Ta say silew so mangiiter na amin a klasi na kamaungan, katonungan, tan katwaan.
- ¹⁰ Aral yo no antoy makapaliket ed Katawan.
- ¹¹ Ag kayo mibabalid andi-kakanaan iran gagawaen na totoon walad bilonget, no ag ingen iparontal yo rad silew.
- ¹² (Ta talagan mabambanday ya anggan bitlaen labat so gagawaen dad amut.)
- ¹³ No amin a bengatla et niparontal ed silew, nanengneng so petepeteg a kipapasen da;
- ¹⁴ ta amin a naliliwawaan et magmamaliw a silew. Kanyan onyay kuanda, "Bangon ka, sikan nanaogip, bangon kan manlapud patey, silewan to ka nen Cristo."
- ¹⁵ Kanyan api-apiger yoy panagbilay yo. Mambilay kin singa saray makabat, aliwan singa saray makulang-kulang.
- ¹⁶ Anamut yoy pankanawnawa yon manggaway kamaungan, ta maoges so kiwas na bilay diad sarayan agew.
- ¹⁷ Nepeg ya aliwa kayon singa saray makulang-kulang, no ag ingen talusan yo no antoy labay na Katawan a pagawad sikayo.
- ¹⁸ Ag ki mambuebuek na alak, ta manderal labat ed sikayo; pampelengan yo ingen so kapano yoy Ispiritu.

- ¹⁹ Mantotongtong kayod panamegley na saray salmo, imno, tan diniriyos a kanta. Kantaan yoy imno tan salmo so Katawan, tan impapusoy pangigalang yod sikato.
- ²⁰ Lapud amin a bengatla, misalamat kayo lawas ed Dios Ama, diad ngaran na Katawan tayon Jesu-Cristo.
- ²¹ Manoonuran kayo ta sikato yay pakanengnengan na pangigagalang yod Cristo.
- ²² Bibii, toluk kayod kaasawaan yo, a singa katotoluk yod Katawan.
- ²³ Ta say laki et pangulo na asawa to, a singa si Cristo et pangulo na iglisia. Si Cristo met so Manangilaban na iglisia a laman to.
- ²⁴ Kanyan no panoy itotoluk na iglisia ed Cristo, ontan met a saray bibii nepeg day ontoluk diad amin a bengatla ed saray kaasawaan da.
- ²⁵ Lalaki, aro yoy kaasawaan yo, a singa panangaro nen Cristo ed iglisia. Inter ton para iglisia so bilay to.
- ²⁶ Ginawa to ya pian napasanto toy iglisia, kasumpal ton linisan diad panamegley na danum tan salita,
- ²⁷ pian niparontal tod sikaton dili so iglisia—marakep, anggapoy mansa o komanet to, masanto, malinis, tan anggapoy pakabalawan.
- ²⁸ Nepeg ya aroen na lalaki so kaasawaan da a singa panangaro rad laman dan dili.
- ²⁹ Anggapoy toon bosulen toy laman ton dili. Ingen, pakanen tan pablien to, a singa gagawaen nen Cristo ed iglisia;
- ³⁰ ta kabyangan itayo na laman nen Cristo.
- ³¹ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Lapud saya, taynan na laki so ama tan ina to, tan iyamung toy asawa to, tan magmaliw iran saksakey a laman."
- ³² Walay baleg a katwaan ya ipapaamta na sayan partiy Masanton Sulat, tan amtak a say kipapasen nen Cristo tan say iglisia so kipaakaran to.

³³ Balet sikayo met so kipaakaran to: balang laki nepeg ya aroen toy asawa to a singa panangaro tod sikaton dili, tan balang bii nepeg a galangen toy asawa to.

Efeso 6

¹ Sikayo ran anak, toluk kayod saray atateng yo, ta sikato yay manepag a gawaen, onung ed linaway Katawan.

² "Igalang moy amam tan inam." Sikato yay ononan ganggan a walay katekep ton sipan; say sipan saya:

³ "pian maabig so pagmaliwan mo tan andokey so pambilay mo diad tapew na dalin."

⁴ Atateng, apiger yoy kagagawa yod anak yo pian ag yo ra napampasnuk. Ingen, pabaleg yo ra onung ed panagdisiplina tan panamilin na Katawan.

⁵ Sikayo ran aripen katekep na takot, giwgiw, tan katooran so itoluk yod saray amo yo diad tapew na dalin, a singa si Cristo so panlilingkuran yo.

⁶ Walay makanenengneng man o anggapo, ontay gawa yo, aliwan lapud pamaliket yod too; ingen lapud aripen kayo nen Cristo, onur yon mabolbolus so linaway Dios.

⁷ Nepeg a sililiket kayon manggaway kimey yo, a singa say Katawan so panlilingkuran yo, aliwan say too labat.

⁸ Tandaan yo a say Katawan et tumangan toy balang too, aripen man o aliwan aripen, lapud maung iran gawa to.

⁹ Sikayo ran amo, nepeg a maung kayod saray aripen yo, tan ag yo la ra tataktakoten. Ta amta yo a nampapara kayon kayaryan na saksakey a Katawan a walad tawen a namparay pangipapasen tod amin a katoowan.

¹⁰ Kaonuran, mampabiskeg kayo diad pikakasakey yod Katawan tan diad tulong na mabiskeg a pakayari to.

¹¹ Amin ya armas ya iiter na Dios ed sikayo so isolung yo, pian nayarian yon labanay panamalingo na Diablo.

- ¹² Ta saray kalaban tayo et aliwa ran totoo, no ag ingen saray maoges ya ispiritual a pakayari ed mangatatawen a mundo, saray manoley, saray walay pakayari, tan saray panguloy mundo ed sayan ambilonget a panaon.
- ¹³ Kanyan isolung yo la ra natay armas na Dios! No onsabi lad satay agew a maoges, nayarian yon labanan iray kalaban yo, tan kasumpal na pilaban yo, mabiskeg ki nin manalalagey.
- ¹⁴ Kanyan mamparaan kayo lawas; ibalkes yo so katwaan, isolung yoy katonungan a sanggay pagew yo,
- ¹⁵ tan isolung yoy sapatos ed sali yo a pamparaan ed pangipulong yoy Maung a Balitan mangiter na kareenan.
- ¹⁶ Bembenan yo lawas so pananisia a panangga tan pangerep ed amin a panan mandarlang ya ipapana na samay Maoges.
- ¹⁷ Isolung yon pinagkahilmit yo so kilalaban, tan ala yoy salitay Dios a sikatoy ispadan iiter na Ispiritu.
- ¹⁸ Gawa yo ra yan amin diad panamegley na pikakasi tan mikerew kayoy tulong na Dios. Mampikasi kayo lawas diad panangiwanwan na Ispiritu. Kanyan mamparaan kayo lawas tan ag ki ontotonda; ituloy yon ipikasi ray amin a totooy Dios.
- ¹⁹ Ipikasi yo met ya iter na Dios ed siak so dugan pananalita, et diad ontan, matalek ak a mangipaliwaway niamut a katwaan na Maung a Balita.
- ²⁰ Lapud sayan Maung a Balita, nibaki ak, anggaman a wadya ak natan ed dalem na prisowan. Ipikasi yon matalek ak a mangipulong onung na nepeg kon gawaen.
- ²¹ Si Tikico, ya inararon agi tan matoor a managlingkur na Katawan, so mangibalitad sikayoy amin a nipaakar ed siak, pian nakabatan yoy kipapasen tan gagawaen ko.
- ²² Kanyan ibakik ditan pian naamtaan yoy kipapasen mi, et napabiskeg so linawa yo.

²³ Say kareenan tan aro a katekep na pananisia so iter komuy Dios Ama tan Katawan a Jesu-Cristo ed saray agagi.

²⁴ Nawalaan kayo komuy bindisioy Dios, amin yon say panangaro yod Katawan tayon Jesu-Cristo et ag ompatey.

Filipos

Filipos 1

- 1 Sayan sulat nanlapud kindi Pablo tan Timoteo, saray aripen nen Cristo Jesus— Diad amin da ray mananisiad Cristo Jesus a taga ra Filipos, lautlad saray pangulo tan mananulong na iglisia:
- 2 Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 3 Misalamat ak ed Dios ko kapag nanunotan ta kayo.
- 4 Kapag pikasi ta kayon amin, makaliliket ak,
- 5 lapud intulong yod impanpupulong koy Maung a Balita, nanlapud samay inmonan agew ya impangawat yo ya anggad natan.
- 6 Ag ko panduaruwaan ya isumpal na Dios so inggapo tod sikayon maung a gawa, anggad isabi na Agew nen Jesu-Cristo.
- 7 Wala kayon amin lawas ed pusok, kanyan manepeg ya onyay liknaan kod sikayo. Ta akinabang kid siak ya amin ed sayan pankanawnawan inter na Dios ed siak, say pankanawnawan mangyagel tan mamaneke ed katwaay Maung a Balita, nen ag ak ni apriso ya anggad natan ya apriso ak.
- 8 Kabat na Dios a say pampilpilalek kon makapinengneng ed sikayo et manlalapud dilin panangaro nen Cristo Jesus.
- 9 Pikakasik ya ombaleg lan ombaleg komuy panangaro yon tinekepay kakabatan tan nagnap a pakatalus,
- 10 pian napili yoy sankamaungan ed amin a bengatla. Diad ontan nasabian kin malinis tan anggapoy pakabalawan no Agew nen Cristo.
- 11 Napano kid satan na matonung iran kagagawa a si Jesu-Cristo labat so makapangiter, a pakagalangan tan pakadayewan na Dios.
- 12 Labay kon naamtaan yo, agagi, a sayan agawad siak et peteg ya akatulong ed inkayat na Maung a Balita.

- 13** Akabatan na amin da ray guardiad palasio tan arum ni ran wadya ya apriso ak lapud panlilingkur kod Cristo.
- 14** Tan lapud inkaprisok, say karaklan ed saray agagi et binmiskeg so panmamatalek dad Katawan. Sinmebeg ira ni ingen a mangipulong na salitay Dios; ag la ra natatakot natan.
- 15** Tua ya ipupulong na arum si Cristo lapud pangiimon da tan labay day manggolo, balet ipupulong na arum lapud maung a getma.
- 16** Mampupulong ira lapud panangaro ra, ta amta ran inter na Dios ed siak so kimey a pangyagel na Maung a Balita.
- 17** Saray arum balet ipupulong day Cristo, aliwan lapud malinis a getma, no ag ingen lapud pilalek dan makasiblet, ta abaloan dan naaruman day irap ko legan kon walad prisowan.
- 18** Anggapoy walad siak itan a gagawaen da! Makaliliket ak ni ingen ed nagagawa, ta say manona et say pakapangipulong ed Cristo, anggan anto lad tay makasengeg, maung man o andi. Say sakey nin pakaliliketan ko
- 19** et say pakaamtak a nabolus ak lapud pananulong na Ispiritu nen Jesu-Cristo tan lapud pangipipikasi yod siak.
- 20** Say pampilpilalekan tan iilaloan ko et say ag ko ikulang ed kimey ko, no ag ingen ombiskeg lawas komuy linawak nagkalalo lad sarayan bekta, pian naitdan koy galang si Cristo, mabilay ak man o inatey ak.
- 21** Ta para siak si Cristo so bilay, kanyan maung ni so iter na patey.
- 22** Balet no diad pansiansiak a mabilay et makapanggawa ak ni ray maabig a bengatla, ag ko amtay pilien kod
- 23** sarayan duan pilalek. Labay ko komuy ontaynan lad sayan bilay pian napilimugan ko lay Cristo; amtak a maung ni ya.
- 24** Balet lalon nakaukolan nin mambilay ak para kaabigan yo.
- 25** Ag ko ya panduaruwaan, kanyan amtak a mambilay ak ni tan ituloy koy pilimug kod sikayo, pian natulongan ta kid ibona tan iliket yo ed pananisia.

- ²⁶ Kanyan no napilimugan ta ki lamet, lalon nikinun yo ak diad pikakasakey yod Cristo Jesus.
- ²⁷ Kanyan, agagi, gawa yoy anggaay nayarian yon mambilay onung ed Maung a Balitan nipaakar ed Cristo. Diad ontan, makakar ak man ditan a nanengneng ta kayo o andi la, narengelan kon mansiasiansia kayod saksakey a getma tan mankakasakey kayon mangyagel ed Maung a Balita.
- ²⁸ Ag yo tatakotan iray onlalaban ed sikayo, ta sikato yay pakanengnengan a nadusa ra, balet nilaban kayo, lapud say Dios so mangiiter na kilalaban yo.
- ²⁹ Ta naitdan kayoy pankanawnawan manlingkur ed Cristo, aliwa labat a diad panisia yod sikato, no ag dia met ed panirap yo para sikato.
- ³⁰ Kaiba ta ki la natan a milalaban a singa samay anengneng yon ginawak tan narerengelan yon gagawaen ko ni ya anggad natan.

Filipos 2

- ¹ Pabibiskegen kayo kasiy bilay yod Cristo? Liligliwaen kayo kasiy aro to? Wala kasiy pikakasakey yod Ispirito? Mankakasiyan tan manaarowan kayo kasi?
- ² No ontan kayo, gawa yon sigput sirin so liket ko—mankakasakey kayod kanunotan, manaarowan kayo, tan mankakasakey kid getma tan kalakal.
- ³ Ag kayo manggagaway antokaman lapu labat ed siblet yo o lapud labay yoy mampasirayew; mampaabeba kayo ingen tan ipasen yo ray arum a totoo a maung ira nen say sikayon dili.
- ⁴ Nengneng yoy pankaabigay arum, aliwan say pankaabigan yo labat.
- ⁵ Nepeg yon aligey ogali nen Cristo Jesus:
- ⁶ Anggaman a walad sikatoy inka-Dios, ag to impasoot a mansiansian kaparay Dios.
- ⁷ Nilakseb to ingen so inka-Dios to, tan inala toy kipapasen na aripen nen nagmaliw a too.
- ⁸ Nampaabeba tan maonur ya anggad patey— on, anggad ipapatey ed krus.

- ⁹ Kanyan say Dios intanduro to ed sankatageyan, tan initdan toy ngaran a matalonggaring nen say dinan man a ngaran.
- ¹⁰ Diad ontan, amin da ray apalsan walad tawen, diad mundo tan dalem na dalin. ontalimukor iran mangigalang ed ngaran nen Jesus.
- ¹¹ Ibawag met ed satan na amin a katoowan a si Jesu-Cristo so Katawan. Lapud saya, say Dios Ama so nagalang.
- ¹² Kanyan, inararon agagi, bangta maonur kayo lawas nen kaiba yo ak, nepeg a lalon maonur kayo natan ya andid tan ak ed sikayo. Mankimey kayon katekep na takot tan giwgiw anggad nagnagnap lay kilalaban yo,
- ¹³ ta say Dios so mangiiter ed sikayoy panlabay tan pakayarin manggawad linawa to.
- ¹⁴ Gawa yo ray amin a kimey ya anggapoy ngorongoro tan sangsangan,
- ¹⁵ pian nipanengneng yon anak kayoy Dios, malinis tan anggapoy pakabalawan yod saray pilimugan yon totoon maoges tan makasalanan. Nepeg a liwawaan yo ra a singa panliliwaway bitewen ed tawen,
- ¹⁶ legan yon ipupulong ed sikaray salitan mangiter na bilay. No onyay gawaen yo, nayarian ta kin ikinun no Agew nen Cristo, ta ag adarak iray sagput tan kimey ko.
- ¹⁷ Panliketan ko tan pinabangen ta kin amin ed sayan liket ko, anggaman bilang ya onterter so dalak tan onarum ed bagat ya isasaklang na pananisia yo ed Dios.
- ¹⁸ Ontan met sirin a nepeg yoy manliket, tan pinabang yo ak met ed liket yo.
- ¹⁹ Maniilalo ak ed Katawan a Jesus a nibakik lad tan a tampol si Timoteo, pian napabiskeg so linawak no naamtaan kod sikatoy kipapasen yo.
- ²⁰ Anggapo lay miparad pililikna tod siak tan panangisakit tod sikayo.
- ²¹ Ta anggapoy aanapey balang sakey no ag say pankaabigan ton dili, aliwan say pankaabigan nen Jesu-Cristo.

- ²² Sikayo lay mamaneke ed katooran nen Timoteo. Tinulongan to ak ed impangikayat na Maung a Balita; singa anak a tinmulong ed ama to.
- ²³ Kanyan iilaloan kon ibakid tan a tampol no naamtaan ko lay peteg a kipapasen ko dia.
- ²⁴ Maniilalo ak a diad tulong na Katawan magano lay pakakar kod tan.
- ²⁵ Ninunot ko a nakaukolan a pasempeten ko lad tay Epafrodito, ya agi tid Katawan tan kaparak a kumikimey tan sondaloy Dios. Imbaki yon ontulong ed pankaukolan ko.
- ²⁶ Makakailiw lad sikayon amin tan mapagpaga, ta nadngelan yoy impansakit to.
- ²⁷ Tuan nansakit tan inatey lawari, balet kinasiay Dios tan pati siak so kinasian to. Pati siak kuanko, ta diad inyabig to nipaliis ak ed pinasyan ermen komun.
- ²⁸ Kanyan maseet ak a mangibakid sikatod tan, pian makaliliket kin makanengneng ed sikato lamet. Maung met pian nabawasay pagak.
- ²⁹ Manliket ki sirin ed pangawat yod sikato a singa pangawat yod sakey ya agid Katawan. Pagalangan yo ray totoon singa sikato,
- ³⁰ ta imposta toy bilay to tan inatey lawari makasengeg ed kimey lapud Cristo nen tinulongan to ak ed pasen yo, lapud sikayon dili et ag yo ak natulongan.

Filipos 3

- ¹ Kaonuran, agagi, manliket kayo ed Katawan. Ag ak onsawan mangolit olit a mangisulat ed sikayo ra yan bengatla; andi bali ta pankaabigan yo met lamlamang.
- ² Manalwar kayod saray totoon singa asoy ogali ra; labalabay day manggaway kaogsan tan ipapasoot dan gergerey laman.
- ³ Ta aliwan sikara, no ag ingen sikatayo so angawat na tuan segat, ta igagalang tayoy Dios diad panangiwanwan na Ispiritu to, tan manliliket

itayod pikakasakey tid Cristo Jesus. Ag tayo panmamatalekan iray nanengneng a totontonen.

⁴ Say katwaan to, nayarian koy manmatalek ed saray totontonen a nanengneng. No walay mannununot a nayarian toy manmatalek ed saray totontonen a nanengneng, baleg ingen so pankanepegan ko nen say sikato.

⁵ Asegat ak nen kumawalon agew na inkianak ko. Talagan Israelita ak, nanlapu ak ed boleg nen Benjamin, tan nianak ak a Hebreo. No nipaakar ed pananumpal na ganggan so pantotongtongan, sakey ak a Pariseo.

⁶ Tan lapud seseg ko, pinapairap koy iglisia. No nipaakar met ed pakapatonung na too, onung ed panangonur ed Ganggan, anggapoy pakabalawan ed siak.

⁷ Balet lapud Cristo, saray nayarian kon ipasen a tubo, ipapasen ko la ra natan ya adarak.

⁸ On, amin a bengatla et ipapasen kon adarak, ta nisulat la so lalon makana-kana, salanti say pakapikabat ed Cristo Jesus a Katawan ko. Lapud Cristo, imbantak ko lan amin iray bengatla; ipapasen ko lan singa dotak iray amin a bengatla, pian nagamuran ko labat si Cristo,

⁹ tan nagnap so pikasakey kod sikato. Anggapo lay pilalek kon napatonung onung na panangonur ed Ganggan, ta apatonung ak la diad panamegley na pananisiad Cristo. Inter na Dios yad siak, salanti say pakapatonung a niletneg ed pananisia.

¹⁰ Say pilalek ko lan nagamuran natan et say pakapikabat kon maung ed Cristo, say pakasalik na pakayariy inkioli to, say pakapinabang kod impanirap to, tan say pakapiparak ed impatey to,

¹¹ diad ilalon naoli ak ed bilay.

¹² Ag ko ibabagan agamuran ko la ya o ayadyari ak la. Seseetan ko balet a nagamuray tumang a makasengeg na impamili nen Cristo Jesus ed siak.

- 13** Agagi, ag ko ipapasen ya agamuran ko la ya. Say gagawaen ko labat balet et say pangilingwan koy linmabas la tan say panseseet kon damputey walad arapen.
- 14** Kanyan papasiaen koy ombatik a damputen so panganggaan pian nagamuran koy tumang, say bilay a mansumpal ed tawen, a sikatoy anawagay Dios ed siak diad panamegley nen Cristo Jesus.
- 15** Onyay nepeg a kanunotay amin a mabiskeg lad pananisia. Balet no domay kanunotan yo, ipatalus na Dios ed sikayo ya.
- 16** Anggan anto balet so kanunotan tayo, ituloy tayoy korang tayo, onung ed saray totontonen a totombuken tayo ya anggad natan.
- 17** Mankakasakey kayon onalig ed siak, agagi. Imano yo ray totoon ontotombuk ed oliran ya intilak mid sikayo.
- 18** Amimpiga lan imbagak ya ed sikayo, tan ooliten ko natan a manterter so luak; dakel iray mambibilay a kalaban na krus nen Cristo.
- 19** Kaderalay pansumpalan da, ta gagawaen dan diriyos da ray pilalek na laman da. Say nepeg da komun ya ibaing so ipapasirayew da, tan saray mangaraldalin a bengatla so nununoten da.
- 20** Sikatayo balet, say tawen so tuan bansa tayo tan dimay panlapway Katawan a Jesu-Cristo, say Manangilaban tayo a pampilpilalekan tayon alagden.
- 21** Diad sayan ipawil to, salatan to yay magter a laman tayo na singa laman ton mapagalang. Gawaen to ya, diad panamegley na pakayarin pakapasuko tod pakaoley to na saray amin a bengatla.

Filipos 4

- 1** Kanyan sirin, inararon agagi, mailiw ak ed sikayo! Sikayoy liket ko tan ikikinun ta kayo! Mansiansia kayon malet ed pambibilay yod Katawan, inararok ira.

- ² Euodia tan Sintike, kekerewen kod sikayon mampawilan ki la, ta sanagi kid Katawan.
- ³ Kekerewen ko met ed sika, matoor kon kaiba, a tulongan mo pa ra yan bibii. Tinmulong pa ni met irad siak diad impangikayat na Maung a Balita, a kaiba ray Clemente tan arum ni ran kakimeyan ko. Akasulat so kangaranan da ed libro na bilay.
- ⁴ Manliket kayo lawas ed Katawan. Oliten ko: manliket kayo!
- ⁵ Ipanengneng yoy kaabigay linawa yod amin a katoowan. Magano lan onsabiy Katawan.
- ⁶ Ag yo pampapagaay antokaman a bengatla. Kerew yo ingen ed Dios iray amin a nakaukolan yo diad panamegley na pikakasin tinekepay pisasalamat.
- ⁷ Tan say kareenay Dios a palabsanan toy pakatalus na too so mangasikasod puso tan nunot yo, diad panamegley nen Cristo Jesus.
- ⁸ Kaonuran ni, agagi, nepeg a pinunot yo ray bengatlan maabig tan nepeg ya itanduro: saray matwa, masimpit, maptek, malinis, makaayayat, tan mapagalang.
- ⁹ Gawa yo ray bengatla onung na naaral, naawat, nadngel tan anengneng yod siak. Diad ontan, niwalad sikayoy Dios a manangiter na kareenan.
- ¹⁰ Agaylay liket kod Katawan, ta nayarian yo lamet ya ipanengneng so panangisakit yod siak, kalabas na abayag a panaon. Tuan peteg a pinunot yo ak, satan labat ta abayag ya anggapoy pankanawnawa yon ontulong.
- ¹¹ Ibabagak ya, aliwan lapud labay kon tulongan yo ak, ta naaral ko lay manliket ya anggan antoy kipapasen ko.
- ¹² Asalik lay walad pankaukolan tan walad daakan. Naaral ko lay sikritoy panagbilay ed anggan anton kipapasen: napsel o narasan, daakan o kulang so walad siak.
- ¹³ Nayarian kon gawaey amin a bengatla, lapud Cristo a mamapabiskeg ed siak.

- 14** Anggaman ontan, agaylay abig na ginawa yo diad intutulong yod kairapan ko.
- 15** Kabkabat yo met a sikayo ran mananisia a taga Filipos labat so akidamay ed siak, diad panangiter tan panangawat nen tinmaynan ak ed Macedonia, sanen agangganok nin ipupulong so Maung a Balita.
- 16** Nen wala ak lad Tesalonica, impawitan yo ak ya amimpiga na nakaukolan ko.
- 17** Aliwan say labay ko labat so makaawat na rigalo, no ag say pakanengneng koy idakel na bungan awaten yo.
- 18** Nia natan so pakaamtaay masolusoluk ya inter yod siak. Wala lan amiy nakaukolan ko, natan ta wadya lay tulong yo ya awit nen Epafrodito. Singa ra ambalbalangit a bagat ed Dios, marakep tan makapaliket ed sikato.
- 19** Tan say Dios ko, onung na ag nasabsabaan a kayamanan to, itdan to kayo na amin a nakaukolan yo, diad panamegley nen Cristo Jesus.
- 20** Say Dios tan Ama tayo so nagalang komun ya anggad angga. Amen.
- 21** Ibabano ta kayon amin a totooy Dios tan mananisiad Cristo Jesus. Papaibanoan met iray agagin wadyan kaibak.
- 22** Amin iray totooy Dios dia, lautlad saray mananisian walad palasioy Impirador, et papaibanoan met ira.
- 23** Nawalaan kayon amin komuy panangaro na Katawan a Jesu-Cristo.

Colosas

Colosas 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Pablo ya apostol nen Cristo Jesus onung ed linaway Dios, tan nanlapu met ed agi tayon si Timoteo—
- 2** Diad saray totooy Dios a taga ra Colosas, saray matoor ya agagi ed Cristo: Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo na bindision tan kareenan.
- 3** Lawas kamin misasalamat ed Dios ya Ama na Katawan tayon Jesu-Cristo, kapag ipipikasi mi kayo.
- 4** Ta abalitaan miy nipaakar ed pananisia yod Cristo Jesus, tan say panangaro yod amin a totooy Dios.
- 5** Nen sinmabin inmonad sikayoy katwaan na Maung a Balita, nadngel yoy ilalon iter to. Kanyan say pananisia tan panangaro yo niletneg ed ilalo yon nagamuran iray bengatlan niparaan para sikayo diad tawen.
- 6** Say Maung a Balita et onkakayat tan mangiiter na bindision ed sankamundoan, a singa agawad sikayo nen inmonan nadngel tan atalusan yoy katwaan na panangaroy Dios.
- 7** Nadngel yo yad kinen Epafras, say pinabli min kumikimey nen Cristo tan matoor a kakimeyan a mangilalaman ed sikami.
- 8** Sikatoy angibalitad sikami na nipaakar ed panangaron inter na Ispiritu ed sikayo.
- 9** Kanyan nanlapud samay impakadngel miy nipaakar ed sikayo, lawas mi kayon ipipikasi. Kekerewen mid Dios a panoen to kayo komuy pakaamta na linawa to, a tinekepay maispiritun kakabatan tan pakatalus.
- 10** Diad ontan, makapambilay kayon onung ed linawa na Katawan, tan magmaliw kayon makapalikliket ed sikato. Makapambunga ki met ed satan na amin a klasiy maung iran gawa, tan ombaleg so pakapikabat yod Dios.
- 11** Napabiskeg kayo komun ya amin diad tulong na mapagalang a pakayariy Dios, pian maliket yon nitepel iray amin a bengatla.

- ¹² Tan misalamat kid Ama a nanggawad sikatayon manepag a minabang ed niparaan a tawiren da ray totoo to diad panarian na liwawa.
- ¹³ Inlaban to itayon nanlapud kabilongetan tan inyalis to itayod panarian na inararo ton Anak.
- ¹⁴ Arondon itayo la tan apirdona la ray kasalanan tayo diad panamegley na Anak.
- ¹⁵ Si Cristo et indengan na Dios ya ag nanengneng. Sikatoy pangulowan ya Anak, manona nen say amin a pinalsa.
- ¹⁶ Ta diad panamegley to, apalsa ray amin a walad tawen tan dalin, nanengneng man o andi, pati saray maispiritun pakayari, kakatawan, manoley, tan saray walay betang. Apalsa ray amin a bengatla diad panamegley to tan para sikato.
- ¹⁷ Sikatoy wala la kasakbayan ya apalsay amin a bengatla tan diad panamegley to, maokoksuy ya amin iray bengatla.
- ¹⁸ Si Cristo so olo na iglesia a laman to. Sikatoy nanlapwan na amiamin tan pangulowan ya Anak ya inmona-onan inmolid bilay, pian sikato so magmaliw a manona ed amin a ganagana.
- ¹⁹ Ta nilabay na Dios a manayam so intiron inka-Dios ed Anak.
- ²⁰ Nilabay met na Dios ya ompawil so sankamundoan ed sikato diad panamegley na Anak. Diad panamegley na impatey ed krus na Anak na Dios, nanggaway kareenan tan pinapawil tod sikaton dili so amin a bengatlan walad tawen tan walad tapew na dalin.
- ²¹ Nen saman, arawi kayod Dios tan nilabanan yo lapud saray maoges a ginagawa tan ninununot yo.
- ²² Balet natan diad panamegley na impatey na laman nen Cristo, ginawa kayoy Dios a kakaaro to, pian niyakar to kayon masanto, anggapoy pakabalawan, tan malinis, diad arap to.

²³ Balet nakaukolan a mansiansia kayon malet tan mabiskeg ed pananisia. Ag yo aabuloyan a naekal so ilalon agamuran yo nen nadngel yoy Maung a Balita. Lapud sayan Maung a Balitan nipupulong ed amin a katoowan, siak, a si Pablo, et nagmaliw ak a managlingkur.

²⁴ Makaliliket ak natan ed paniirap ko para sikayo, tan nitutuloy koy kairapan a nepeg nin liknaen nen Cristo para laman to, salanti say iglisia.

²⁵ Say Dios ginawa to ak a managlingkur ed iglisia, pian natulongan ta kayo diad panggawak na kimey ya inter na Dios ed siak. Sayan kimey et say nasput a pangipulong na salitay Dios,

²⁶ salanti say katwaan a niamut nen inmona ran panaon tan diad amin a katoowan, balet nipaamta la natan ed saray totooy Dios.

²⁷ Nilabay na Dios ya ipaamtad saray totoo to yan mayaman tan makapakelaw a niamut a katwaan para amin a katoowan. Say niamut a katwaan saya: walad sikayoy Cristo a kawalaay ilalo yon makapinabang ed kagalangay Dios.

²⁸ Kanyan ipupulong miy Cristo ed amin a katoowan. Diad anggaay walan kakabatan mi, sisimbawaen tan babangatan miy amin a katoowan, pian say balang sakey niarap mi ya anggapoy pakabalawan ed sikato diad arap na Dios, lapud pikakasakey ed Cristo.

²⁹ Pian nagawa ya, mankikimey tan mansasagput ak a maung, onung na pankikimey ed siak na mabiskeg a pakayari nen Cristo.

Colosas 2

¹ Labay kon naamtaan yo so ontan lan seet kon nansagput para sikayo, para saray taga Laodicea, tan para saray amin ya ag da ak ni apilupaan.

² Gagawaen ko ya, pian ombiskeg so linawa ra, mankasakey iran nabalur na aro, tan nawalaan iray intiron kayamanan na ilalo ya iter na tuan pakatalus. Diad ontan, nakabatan day niamut a katwaan na Dios, salanti si Cristo a dili.

³ Sikato so akaiyamutay amin a kayamanay kakabatan tan pakatalus.

- ⁴ Ibabagak ya, pian ag kayo nibalang na anggan siopa, diad panamegley na makaayat a pananalita.
- ⁵ Anggaman ya anggapod tay laman ko, wadtay ispirituk. Makaliliket ak diad impakaamtak ed maoksuy a kabibilay yo tan mabiskeg a pananisia yod Cristo.
- ⁶ Bangta inawat yo lan Katawan si Cristo Jesus, mambilay kin sikakasakey ed sikato.
- ⁷ Mansiansia kin malet ed sikato tan iletne yod sikatoy bilay yo. Mampabiskeg kid pananisia yo onung na nibangat ed sikayo, tan misalamat kayo lawas ed Dios.
- ⁸ Manasikaso kayo sirin, pian ag ki nasamsam na anggan siopa diad panamegley na andi-kakanaan tan makabalang a kakabatay too a manlalapud nipatawir iran bangabangat tan manlalapud saray manangiwanwan na sayan mundo, aliwan manlalapud Cristo.
- ⁹ Ta say intiron inkagnap na inka-Dios et manaayam ed Cristo diad inkatoo to,
- ¹⁰ tan diad pikakasakey yod sikato, naitdan kayoy nagnap a bilay. Walad silong to ray amin a pakayari tan pakaoley.
- ¹¹ Lapud pikakasakey yod Cristo atandaan kayoy segat aliwan lapud impakagerger ed laman yo, no ag lapud nakal kayo lad maoges a pakayariy laman. Sayan segat nanlapud Cristo.
- ¹² Ta nen abinyagan kayo, nipompon kayon kaiba nen Cristo tan inmoli kayod bilay a kaiba to, lapud pananisia yod pakayariy Dios, ya amaolid bilay ed Cristo.
- ¹³ Sikayo ran inatey lapud saray kasalanan yo, tan lapud Hintil kayo ya anggapod silong na Ganggan, say Dios so amilay ed sikayo a kaolup yoy Cristo; pinirdona to la ran amiy kasalanan tayo.

- 14 Binoral to la so sumlang ed sikatayon listaay utang tayo, tan pati saray kaiba ton totontonen. Inekal to ya, diad impangipasak tod krus.
- 15 Diad panamegley na impatey nen Cristo ed krus, dineral toy pakayari da ray maispiritun manoley tan saray walay betang. Singa ra ya adakep tan imparadad karaklan a pangipanengneng na impanalo to.
- 16 Kanyan ag kayo papaoleyan ed siopaman a mangibaga no antoy nepeg yon kanen, inomen, pistaan ya agew o bulan, o ngilinan ya Agew na Panagpainawa.
- 17 Amin ira ya et anino labat na bengatla ran onsabi; balet si Cristo so petepeteg ya akananino ed saraya.
- 18 Ag kayo paibabalang ed siopaman a mangipapasen ed sikaton dili a matalonggaring, lapud inkapuyanan to kono tan ipapasoot toy tila-tilan panagpaabeba tan say pangigalang ed saray anghil, balet diad tuay tua, mampapasirayew labat, ta kanunotay too labat so kanunotan to.
- 19 Ag to mikakasakey ed Cristo ya olo tan kawalaay pakayari ed intiron laman, a natatagano tan naooksuy na saray langolangowan tan olaolat. Sikatoy mamapabaleg ed laman, onung ed linaway Dios.
- 20 Inatey ki lan kaolup nen Cristo tan nakal kayo lad pakaoley na saray manangiwanwan na sayan mundo. Akin sirin et minumundoy panagbilay yo? Akin et onoonur kayo nid saray ganggan a singa,
- 21 "Ag mo ya bebembenan," "Ag mo man tatawayan," "Ag mo man didiwiten"?
- 22 Amin ira ya, magmaliw ya anggapoy kana, no inkana la ra; ganggan tan bangabangat ira labat na totoo.
- 23 No onona, singa maumaung tan mangiter na kaabigan so pangigagalang dad saray anghil, say tila-tilan panagpaabeba ra, tan panamairap dad laman da. Balet say katwaan to, ag ira makapatondad alablabas tan maoges a pilalek na laman.

Colosas 3

- 1 Pinaoli kayod bilay a kaiba yoy Cristo, kanyan panogagepan yo ray bengatlan walad tawen a kawalaan nen Cristo, ya akayorung ed nikawanay Dios.
- 2 Nunnunot yo ray mangatatawen, aliwan saray mangaraldalin a bengatla.
- 3 Ta inatey kayo la, tan diad Dios akaamut so bilay yo a kaiba nen Cristo.
- 4 Si Cristo so tuan bilay yo, tan no sikatoy ompanengneng, ompanengneng kayo met a kaiba to tan minabang kayod kagalangan to!
- 5 Kanyan ibantak yo la ray mangaraldalin a pilalek yo, a singa saraya: immoralidad, kabandayan, maoges a pilalek na laman, maoges a getma, agom (ta say kinaagom et sakey a klasiy panangigalang ed talintaoy dios).
- 6 Lapud saraya, onsabiy pasnuk na Dios ed saray ag onoonur ed sikato.
- 7 Nambilay ki met nen saman onung ed sarayan pilalek, nen ooleyan da kayo ni.
- 8 Balet natan, ekal yo la ra yad bilay yo: alabas a pasnuk, bosul, tan sakit na linawa. Ag ki la mampapaoges tan mansasalitay mabanday.
- 9 Ag ki met la mantitilaan, ta sinalatan yo lay daan ya inkatoo, pati saray kagagawa to,
- 10 tan insolung yoy balon inkatoo. Sikato yay balon too a pinalsa na Dios tan papasimbaloen to lawas onung ed indengan to, pian magmaliw a nagnap so pakapikabat yod sikato.
- 11 Lapud saya anggapo lay pandomaay Hintil tan Judio, asegat tan ag asegat, barbaro, tood takel, aripen o aliwan aripen; si Cristo so amin tan walad amin.
- 12 Sikayo ray piniliy Dios, masanto tan inararo to. Kanyan nepeg kayon maaro, mapangasi, mapaabeba, maoyamo, tan maanos.
- 13 Mantutulongan kayo, tan mampipirdonaan kayo no walay irap na linaway sakey ed sananey. Mampipirdonaan kayo, onung na impamirdonay Katawan ed sikayo.

- ¹⁴ Tan manonaan ed amin, manaarowan kayo, ta sikatoy berber na nagnap a pankakasakey.
- ¹⁵ Panoley yod puso yo so kareenan ya iter nen Cristo, ta sikato yay anawagay Dios ed sikayon amin pian magmaliw kayon kabyangay saksakey a laman. Misalamat kayo met.
- ¹⁶ Nepeg a manayam ed puso yo so mayaman a salita nen Cristo. Diad amin a kakabatan mambabangatan tan mansisimbawaan kayo. Mankanta kayo ray salmo, imno, tan maispiritu ran kanta. Diad pankanta yo, misalamat kayod Dios diad puso yo.
- ¹⁷ Antokaman sirin a gawaen o salitaen yo, gawa yo ran amin diad ngaran na Katawan a Jesus, tan diad panamegley to, misalamat kayod Dios Ama.
- ¹⁸ Sikayo ran bibii, toluk yoy kaasawaan yo, ta sikato yay linaway Katawan.
- ¹⁹ Sikayo ran lalaki, aro yoy kaasawaan yo, tan ag kayo maruksa ed sikara.
- ²⁰ Sikayo ran anak, toluk kayo lawas ed saray atateng yo, ta makapaliket ya ed Katawan.
- ²¹ Sikayo ran atateng, ag kayo mapalalon mapasnuk ed saray anak yo, pian ag onkapoy so linawa ra.
- ²² Sikayo ran aripen, diad amin a bengatla toluk kayod saray amo yo diad tapew na dalin. Walay makanenengneng man o anggapo mankimey kayo, aliwan lapud pamaliket yod totoo, no ag ingen lapud matoor kayo tan walay panamagalang yod Katawan.
- ²³ Antokaman a gawaen yo, gawa yon mabolbolus, a singa kayo manlilingkur ed Katawan, aliwa labat a diad too.
- ²⁴ Tandaan yo a say Katawan lamlamang so ontumang ed sikayo; awaten yoy imparaan ton ipatawir ed saray anak to. Si Cristo so Katawan a panlilingkuran yo.
- ²⁵ Say manggaway kaogsan awaten toy bayar na maoges a ginagawa to; ta diad arap na Dios, anggapoy pandomaan na amin a katoowan.

Colosas 4

- 1** Sikayo ran amo, gawa yod saray aripen yo so makatonungan tan makanepegan. Tandaan yo a wala met so Katawan yon walad tawen.
- 2** Ag yo totondaay mampikasi. No mampikasi kayo, gawa yon masimoon tan tekepan yoy pisasalamat ed Dios.
- 3** Ipikasi yo kami pa ya itdan kamiy Dios na pankanawnawan mangipulong na salita to tan mangipaliwawa na niamut a katwaan a nipaakar ed Cristo. Ta saya so makasengeg no akin et wadya ak ya apriso natan.
- 4** Ipikasi yo pa met a nipulong ko komun a malinlinew so salitay Dios, onung na nepeg kon gawaen.
- 5** Nepeg a makabat kayo diad pipiolup yod saray aliwan mananisia, tan ikana yo ray amin a pankanawnawan walad sikayo.
- 6** Nepeg a marakep tan makaayayat lawas a dengelen so pananalita yo, tan nepeg ya amtaen yo no antoy manepag ya iyebat yod balang sakey a too.
- 7** Say inararo tayon agi a si Tikico, matoor a kumikimey tan kaparan managlinkur ed Katawan, so mangibalitad sikayo na nipaakar ed amin a nagagawad siak.
- 8** Paonlaen kod tan, pian naamtaan yoy kipapasen mi, et diad ontan, ombiskeg so linawa yo.
- 9** Kaiba toy Onesimo, matoor tan inararon agi, a kabyangan met na moyung yo. Ibalita ra so amin a nagagawad dia.
- 10** Papaibanoay Aristarco a kaibak dian apriso, tan si Marcos a kapinsan nen Bernabe. (Wala la may bilin kod sikayon nipaakar ed kinen Marcos—maliket kayo komun a mangawat ed sikato.)
- 11** Papaibanoan met ed sikayo si Jesus a tatawagen met na Justo. Sikara yan talo labat so Judion nagmaliw a Cristiano tan mangiiba rad siak ed kimey a nipaakar ed Panariay Dios. Sikaray makatutulong a maung ed siak.

¹² Papaibanoan met so sakey nin kabyangay moyung yo, si Epafra a managlinkur nen Cristo Jesus. Masimoon ton ipipikasi lawas a magmaliw kayo komun a mabiskeg, tan ayadyari ya anggapoy panduaruwaan ed panangonur na linaway Dios.

¹³ Natasian ko ya ontan lay pansasagput ton onkanad kaabigan yo, tan kaabigan na saray taga Laodicea tan Hierapolis.

¹⁴ Papaibanoan met si Lucas ya inararo tin doktor tan si Demas.

¹⁵ Ibanon yo kami pad saray agagin taga Laodicea, ontan met ed kinen Nimfa tan say iglisian mantitipon ed abung to.

¹⁶ Kasumpal yon nabasa yan surat, ipabasa yo pa met ed iglisia a walad Laodicea. Basa yo met ed satan so surat a manlapud man.

¹⁷ Tan ibaga yo pad kinen Arkipo ya ituloy ton gawaen so kimey ya inawat tod Katawan.

¹⁸ Siak, a si Pablo, so dilin mangisusulat ed saya: Ibabano ta kayon amin. Tandaan yo a wala ak ed prisowan! Nawalaan kayo komuy bindision na Dios.

1 Tesalonica

1 Tesalonica 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kindi Pablo, Silvano, tan Timoteo— Diad iglisian walad Tesalonica, a sikaray totoo na Dios Ama tan say Katawan a Jesu-Cristo: Nawalaan kayo komuy bindision tan kareenan.
- 2** Misasalamat kami lawas ed Dios lapud sikayon amin tan itetekep mi kayo lawas ed saray pikakasi mi.
- 3** Diad arap na Dios tan Ama tayo, nanunotan miy kimey yon bungay pananisia yo, say pamapasya yon mankimey lapud panangaro, tan say malmalet ya ilalo yod Katawan tayon Jesu-Cristo.
- 4** Amta mi, agagi, ya inaro kayoy Dios tan pinili to kayon kayaryan to.
- 5** Ta say Maung a Balita et impulong mid sikayo aliwan diad panamegley na salita labat, no ag ingen nantekep na pakayari, tan diad tulong na Ispiritu Santo, tan ag min balut nanduaruwaan so katwaan to. Anengneng yo no panoy impanbilay mi nen wadtan kami. Ginawa mi man a pankaabigan yo.
- 6** Inalig yo kami tan say Katawan. Diad impangawat yoy Maung a Balita, nanlikna kayoy ontan lan kairapan; balet anggaman ontan, walad sikayoy liket a manlalapud Ispiritu Santo.
- 7** Kanyan nagmaliw kayon oliran na amin da ray mananisian taga Macedonia tan Acaya.
- 8** Ta diad panamegley yo aliwa labat a salitay Katawan so kinmayat ed Macedonia tan Acaya, no ag ingen pati say balitan nipaakar ed pananisia yod Dios so kinmayat ed amin a pasen. Ag la nakaukolan a mansalita kami niy nipaakar ed saya.
- 9** Sikara lan diliy mangibabalita no panoy impangawat yod sikami, tan no panoy impangibeneg yod panaglingkur ed saray talintaoy diriyos, pian makapanlingkur kayod tua tan mabilay a Dios.

- ¹⁰ Tan natan aalagaren yo ya onsabi a manlapud tawen so Anak to, a si Jesus a pinaoli tod bilay, tan sayan Jesus so mangilalaban ed sikatayo ed onsabin pasnuk na Dios.
- ¹ Tesalonica 21 Sikayon diliy makaamta, agagi, ya aliwan andi-kakanaan so inyakar mid tan.
- ² Amta yon pinapabaingan tan pinapairap da kamid Filipos. Balet anggaman a dakel so makasbel, pinabiskeg na Dios so linawa mi a mangipulong na Maung a Balitan nanlapud sikato.
- ³ Ta say pantatangoyur mi et ag niletneg ed lingo, o maoges a getma, odino pilalek miy mangibalang.
- ⁴ Ingen, lapud inabubonan kamiy Dios tan impia tod sikami so Maung a Balita, mampupulong kami onung ed linawa to. Aliwan say too so paliliketen mi, no ag ingen say Dios a manusubok no antoy getma mi.
- ⁵ Say Dios so makatasi tan kabat yo met a diad inyakar mid tan, ag mi kayo indayew a konkonwari o kinanaan na saray salitan panakbung na kinaagom.
- ⁶ Ag mi inanap so pangidayew yod sikami o say pangidayew ed sikami na saray arum a totoo,
- ⁷ anggaman a walay kanepegan min nadayew, lapud apostol kami nen Cristo. Balet inanosan mi kayo a singa panaanos na inan mangaasikasod saray anak to nen wadtan kamid sikayo.
- ⁸ Lapud ontan lan panangaro tan panamabli mid sikayo, maliket kamin manginagnag na Maung a Balitad sikayo tan sipaparaan kami met a mangisaklang para sikayo na anggan say bilay mi.
- ⁹ Natandaan yo ni, agagi, so impansasagput tan impankekesaw mi; nankimey kamid agew tan labi pian ag kami la makasakisakit na olod siopaman legan min ipupulong ed sikayo so Maung a Balitan nanlapud Dios.
- ¹⁰ Natasian yo, ontan met na Dios, a nambilay kamin masanto, matonung, tan anggapoy pakabalawan ed impipiolup mid sikayo ran mananisia.

- 11** Kabkabat yo no panoy impangipasen mid sikayo; singa kami ama na balang sakey ed sikayo.
- 12** Pinapabiskeg miy linawa yo, nililigliwa mi kayo, tan sinisimbawa mi kayon mambilay a matoor tan makapaliket ed arap na Dios ya anawag ed sikayo, pian makapinabang kayod Panarian tan kagalangan to.
- 13** Say sakey nin makasengeg na pangiiteran mi lawas na pisasalamat ed Dios, saya: nen impulong miy salitay Dios ed sikayo inawat yon aliwan salitay too, no ag ta peteg a salitay Dios. Say pakayari to yan salitay Dios et nanengneng ed panagbilay yon mananisia.
- 14** Say nagagawad sikayo, agagi, et kapara to may agawad saray iglisiay Dios a walad Judea, diad saray totoon wadman a manmamatalek ed Cristo Jesus. Papairapen kayo ray dilin kabandaan yo, a singa saray taga Judea a pinasegsegang na saray kapara ran Judio.
- 15** Saray Judio so amatey ed Katawan a Jesus tan saray propita. Sikara met so amairap ed sikami. Makapaingungot irad Dios tan kalaban day amin a katoowan!
- 16** Labay da ni ingen a patondaen kami ed pangipupulong mid saray Hintil na Maung a Balitan kilabanan da. Napno da lay bayung na kasalanan, kanyan sinmabin siansiay pasnuk na Dios ed sikara!
- 17** Agagi, nen niarawi kamin aganod sikayo—aliwan diad kanunotan no ag ta diad laman—maililiw kamid sikayo tan ontan lay pilalek min makapinengneng lamet ed sikayo!
- 18** Labalabay miy makapawil ditan. Diad tuay tua, siak, a si Pablo, aliwan aminpinsay iyakar kod tan lawari, balet sinesebelan kami nen Satanas.
- 19** Ta anggapoy arum ya ilalo tan liket mi, no ag say sikayo. Sikayoy tanday impanalo mi a nayarian min ipasirayew diad arap na Katawan tin Jesus no sikatoy onsabi.
- 20** On, sikayoy kagalangan tan liket mi!

1 Tesalonica 3

- 1 Nen ag kami la makaanos, nilabay mi lay tinmilak a bukor ed Atenas,
- 2 insan mi imbakiy Timoteo ya agi tayo tan kaiban manlilingkur ed Dios diad panangipulong na Maung a Balitan nipaakar ed Cristo. Imbaki mid tan a mamabiskeg na linawa yo tan ontulong ed pananisia yo,
- 3 pian anggapod sikayoy onkapoy lapud sarayan kairapan. Ta sikayon dili, amta yo a saray kairapan et kabyangan iray linaway Dios ed sikatayo.
- 4 Ta nen wadtan kamin kaiba yo impasakbay mi lad sikayon napairap itayo—tan amta yo a sikaton tuay agawa.
- 5 Kanyan nen ag ko la nitepel imbakik lad tay Timoteo a mangamta ed kipapasey pananisia yo. Ag la pigan atukso ki la na Diablo tan say sagput mid tan et magmaliw ya andi-kakanaan.
- 6 Akapawil la dia natay Timoteo a nanlapud tad sikayo. Walay awit ton marakep a balitan nipaakar ed pananisia tan panangaro yo. Imbalita to met ed sikamin pinunot yo kami lawas, tan no kaonungay pampipilalek min makapinengneng ed sikayo, ontan yo met manaya.
- 7 Kanyan, agagi, diad pegley na segsegang tan kairapan mi, aligliwa kami diad impakadngel miy pananisia yod Cristo.
- 8 Say pansiansia yon malet ed pananisiad Katawan et mangiiter ed sikamiy bilay.
- 9 Natan nayarian miy misalamat ed Dios lapud sikayo. Misalamat kami lapud amin a liket mid arap na Dios makasengeg ed sikayo.
- 10 Labi-agew masimoon min ipipikasi ed Dios a napinengnengan mi kayo komun lamet tan niiter miy kakulangan ed pananisia yo.
- 11 Iyabuloy komuy Dios tan Ama tayo tan say Katawan tin Jesus, a makaonla kamid tan.
- 12 Pabalegen tan palaknabey Katawan komun so panaarowan yo tan say panangaro yod arum a totoo, a singa panangaro mid sikayo.

13 Pabiskegen tod satan so linawa yo, tan magmaliw kayon masanto tan anggapoy pakabalawan ed arap na Dios tan Ama tayo, no onsabiy Katawan tayon Jesus a kaiba ton amin iray totoo to.

1 Tesalonica 4

1 Kaonuran, peteg a mambibilay kayon makapaliket ed Dios onung na naaralan yod sikami. Natan balet, kerewen tan simbawaen mi kayo diad ngaran na Katawan a Jesus, a lalon mambilay kayon makapaliket ed Dios.

2 Ta amta yo ray inter mid sikayon bangabangat a nanlapud Katawan a Jesus.

3 Say linawa na Dios et say pambilay yon masanto tan say iyarawi yod inmoralidad.

4 Sikayo ran lalaki, nepeg a masanto tan masimpit so pangyamung yod kaasawaan yo,

5 aliwan diad pangonur yo labat ed liket na laman, a singa gagawaen da ray Hintil ya ag makaamtad Dios.

6 Nipaakar ed saya sirin, nepeg ya anggapoy toon manggaway maoges o mansaol ed agi to. Pinasakbayan mi kayo lan maung nen saman, a say Katawan dusaen ton dusaen iray manggaway onya ran kaogsan.

7 Tinawag itayoy Dios pian mambilay itayod katonungan, aliwan diad karotakan.

8 Kanyan siopamay mangipolisay ed sayan bangat, aliwan say too so ipolisay to, no ag ingen say Dios a mangiiter ed sikayoy Ispiritu Santo to.

9 Nipaakar ed pangarod agagid pananisia, ag la nakaukolan ya isulat ed sikayo, ta imbangat lad sikayo na Dios no panoy panaarowan yo.

10 Tan onyan tuay gagawaen yod amin da ray agagid intiron Macedonia. Anggaman ontan, kekerewen mi nid sikayo, agagi, ya aruman yo niy panangaro yo.

11 Gawa yoy anggaay nayarian yon mambilay a mareen. Arap yo labat so kimey yon bukor tan mananap kayoy pambilay yo, onung na ingganggan mi lad sikayo.

12 Diad ontan, baingan da ki ray aliwan mananisia. Sakey ni, ag yod satan panilaloay arum ed pambilay yo.

13 Agagi, labay min naamtaan yoy katwaan nipaakar ed saray inaatey la, pian ag kayo manermen a singa saray anggapoy ilalo.

14 Manisia tayon inatey tan inmolid bilay si Jesus. Ontan met sirin a manisia tayon say Dios awiten ton kaiba nen Jesus iray inaatey a mananisiad sikato.

15 Sayangat na Katawan ya ibabaga mid sikayo, saya: diad agew na isabiy Katawan, sikatayon mabilay ni ag tayo naonaan iray inaatey la.

16 Diad satan ya agew, say dilin Katawan onakseb a manlapud tawen a kabansag toy sakey a nieyag a ganggan, bosis na arkanghil, tan say tanul na trumpitay Dios. Saray inaatey a mananisiad Cristo onona ran onolid bilay.

17 Insan sikatayon mabilay naala itayon mitipon ed sikara diad kaloreman, tan onabet itayod Katawan diad liwang. Diad ontan, kaiba tayo lawas so Katawan.

18 Kanyan manliligliwaan kayo diad panamegley na sayanangat.

1 Tesalonica 5

1 Ag la nakaukolan ya isulat mid sikayo, agagi, so nipaakar ed oras tan panaon,

2 ta kabkabat yo a say isabiy Agew na Katawan et singa isabiy matakew no labi.

3 No ikuay totoo, "Mareen tan anggapoy kaatapan," biglan onsabid sikaray kadederal. Ag ira makaliktar ta say isabi to et singa isabiy panagpasakit na biin magano lan mananak.

4 Balet sikayo, agagi, aliwa kayon walad bilonget, kanyan diad satan ya Agew, ag yo nepeg so nabiglaan a singa kabiglaad matakew.

- ⁵ Anak na liwawa tan anak na agew kayon amin. Aliwa tayon anak na bilonget o anak na labi.
- ⁶ Kanyan nakaukolan ya ag itayo nanaogip a singa saray arum; nepeg a sipaparaan tayo tan nakaukolan a lawas malinew so kanunotan tayo.
- ⁷ Labi so kakaogip da ray totoo, tan labi met so panagbuek da.
- ⁸ Balet lapud wala tayod agew, kanepegan a malinew so kanunotan tayo. Nepeg tayon isolung so pananisia tan aro a pinagkasamper na pagew tayo, tan say ilalo ed kilalaban a pinagkahilmit tayo.
- ⁹ Ta say Dios ag to itayo ingganen nadusa, no ag ingen nilaban, diad panamegley na Katawan tayon Jesu-Cristo,
- ¹⁰ ya inatey para sikatayo pian nakaiba tayo, inatey man o mabilay itayo.
- ¹¹ Kanyan ituloy yoy mansisimbawaan tan mantutulongan, a singa gagawaen yo natan.
- ¹² Kerewen mid sikayo, agagi, a pagalangan yo ray kumikimey a kaiba yo, ta sikaray pinili na Katawan tan sikaray manangiwanwan tan managsimbawa yo.
- ¹³ Iter yod sikaray sankabalgan a panamagalang tan panangaro lapud kimey a gagawaen da. Gawa yon mareen so panoolup yo.
- ¹⁴ Agagi, ipurek mid sikayo a bilin yo ray mangiras, pabiskeg yo ray mabaing, tulongan yo ray makapoy, tan anosan yo ran amin.
- ¹⁵ Ag kayo ombabawid saray nanggaway maoges ed sikayo, no ag ingen manggawa kayo lawas na pankaabigay sakey tan sakey ed sikayo tan amin a katoowan.
- ¹⁶ Manliket kayo lawas.
- ¹⁷ Ag yo totondaay mampikasi.
- ¹⁸ Diad anggan anton kipapasen misalamat kayod Dios, ta sikato yay linawa to para sikayo, diad pambibilay yon kaolup yoy Cristo Jesus.

- ¹⁹ Ag yo sesebelay Ispiritu Santo.
- ²⁰ Ag yo babalawey antokaman aangat a nanlapud Dios.
- ²¹ Subok yoy amin a bengatla tan pili yo ray maung.
- ²² Arawian yoy amin a klasiy kaogsan.
- ²³ Pasantosen kayon sigput komun na Dios a mangiiter na kareenan. Pansiansiaen to komun ya anggapoy pakabalawan so intiron inkatoo yo—say ispiritu, kamarerwa, tan say laman yo—anggad isabiy Katawan tayon Jesu-Cristo.
- ²⁴ Gawaen ya na anawag ed sikayo, ta sikato et matoor!
- ²⁵ Ipikasi yo kami pa met, agagi.
- ²⁶ Ibano yoy amin ya agagi, diad panamegley na inaagin angub.
- ²⁷ Ipupurek kod sikayo, diad pakayari na Katawan, ya ibasa yo yan sulat ed amin da ray agagi.
- ²⁸ Nawalaan kayo komuy bindision na Katawan tayon Jesu-Cristo.

2 Tesalonica

2 Tesalonica 1

- ¹ Sayan sulat nanlapud kindi Pablo, Silvano, tan Timoteo— Diad iglisian walad Tesalonica, saray totooy Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo:
- ² Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- ³ Nepeg kamin misalamat lawas ed Dios lapud sikayo, agagi. Manepeg a gawaen mi ya, ta ombibisgeg a maung so pananisia yo tan ombabaleg so panaarowan yo.
- ⁴ Kanyan sikamin dili ikikinun mi kayod saray iglisiay Dios, lapud pansiasiansiy tepel tan pananisia yo, anggaman a dakel iray segsegang tan kairapan a liliknaen yo.
- ⁵ Sikato yay pakanengnengay matonung a pananintinsiy Dios, ta lapud saya naako kayon manepenepeg ed Panariay Dios, a makasengeg na paniirapan yo.
- ⁶ Gawaen na Dios so maneppeg: kairapan so ibales tod saray mamapairap ed sikayo.
- ⁷ Sikayo ran mantetepel na kairapan, kaiba mi kayon naitday inawa, diad isabiy Katawan tayon Jesus a manlapud tawen tan kaiba to ray makapanyarin anghil to.
- ⁸ Onsabin kaibay manliub ya apoy tan dusaen to ray ag makapikabat ed Dios tan saray ag ontoluk ed Maung a Balitan nipaakar ed Katawan tayon Jesus.
- ⁹ Manlikna ray dusa, salanti say andi-anggaan a kaderal da tan say kiarawi rad arap na Katawan tan diad mapagalang a pakayari to.
- ¹⁰ Nagawa ya ed Agew ya isabi ton mangawat na galang a manlapud saray totoon pinili to, tan say dayew a manlapud saray mananisiad sikato. Kaiba da kayo met, ta sinisia yoy Maung a Balitan impulong mid sikayo.

¹¹ Sikato yay makasengeg na lawas min pangipipikasid sikayo. Kekerewen mid Dios tayo a gawaen to kayon manepenepeg ed bilay ya anawagan tod sikayo. Iyabuloy to komun, diad panamegley na pakayari to, a nagamuran yoy amin a maung a pilalek yo tan nasumpal yoy amin a kimey a bungay pananisia yo.

¹² Diad ontan, napagalangan yoy ngaran na Katawan tayon Jesus, tan napagalangan to ki met onung ed baleg a panangaroy Dios tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo.

2 Tesalonica 2

¹ Nipaakar met ed isabiy Katawan tayon Jesu-Cristo tan say pitipon tayod sikato: kekerewen mid sikayo, agagi,

² ya ag komun nagogotgot a tampul so kanunotan yo tan ag kayo mapagpaga ed balitan sinmabi lay Agew na Katawan. Angangko imparles, o impulong itan na sakey a too. Nayari met angangkon ibabaga ran insulat mi.

³ Ag kayon balut patitilaan ed anggan siopa. Say Agew na Katawan et ag onsabi ya anggad nagaway kaonuran a Bakal a sumlang ed Dios tan say ipaway na samay Maoges a niganad andi-anggaan a dusa.

⁴ Sumlangen to ray amin ya igagalang na totoo tan saray amin ya ipapasen dan diriyos. Iyan to ran amin ed silong na pakayari to, onloob ed Timplooy Dios, insan onirung diman tan iparontal toy sikaton dili a Dios.

⁵ Ag yo ta natandaan a nen wadtan ak, imbagak la ra yad sikayo?

⁶ Ag ni ya agawa ta walay makasbel, et amta yo no anto. Ompaway imay Maoges diad niganan agew.

⁷ Say Mistirioy Kaogsan et mankikimey la, balet ag ni nagawa so talagan nagawa, anggad ag ni naekal so makasbel.

⁸ No nakal la, ompaway la yan Maoges, tan sikatoy pateyen na Katawan a Jesus no onsabi, diad panamegley na ingas to, tan deralen to diad panamegley na mapagalang ya isabi to.

- ⁹ Onsabi may Maoges ya awit toy pakayari nen Satanas. Manggaway amin a klasiy milagro, tan saray tila-tilan tanda tan pakelaw.
- ¹⁰ Ikana to ray amin a klasiy maoges a pamalikdo ed saray totoon naderal; nilaban ira ya komun no inawat tan inaro ray katwaan.
- ¹¹ Lapud sayan ag da impangawat ed katwaan, iyaabuloy na Dios a mankimey so pakayariy tila ed sikara, pian sisiaen day tila.
- ¹² Say pansumpalan to ya et say pakadusa na amin da ray ag anisiad katwaan tan nanliket ed kaogsan.
- ¹³ Nepeg miy misalamat lawas ed Dios lapud sikayon agagin inararoy Katawan. Misalsalamat kami, ta sikayoy inmonan piniliy Dios ya itdan toy kilalaban, diad panamegley na panamasanto na Ispiritu, tan diad panamegley na pananisia yod katwaan.
- ¹⁴ Say Dios so anawag ed sikayod saya, diad panamegley na Maung a Balitan impulong mid sikayo. Tinawag to kayo a minabang ed kagalangay Katawan tayon Jesu-Cristo.
- ¹⁵ Kanyan agagi, mansiansia kayon malet a mangegna ed saray katwaan ya imbangat mid sikayo, diad panamegley na impanpulong o impansulat mid sikayo.
- ¹⁶ Say Katawan tayon Jesu-Cristo tan say Dios ya Ama tayo ya angarod sikatayo tan angiter ed sikatayoy andi-anggaan a biskeg na linawa tan maung ya ilalo lapud panangasi to,
- ¹⁷ et pabiskegen to komuy linawa yo tan pasekderen to kayon manggawa tan mansalita na amin a kamaungan.

2 Tesalonica 3

- ¹ Kaonuran, agagi, ipikasi yo kami pa, pian masiglat ya onkayat so salitay Katawan, tan pagalangan da a singa ginawa yo.
- ² Ipikasi yo pa met ya iyagel kamiy Dios ed saray totoon bagel tan maoges, ta aliwan amin et mananisia.

- ³ Say Katawan et matoor. Pabiskegen tan iyagel to kayod samay Maoges.
- ⁴ Say Katawan so mangiiter na panmamatalek mid sikayo; ag mi panduaruwaan a gagawaen yo, tan ituloy yon gawaen iray ingganggan mid sikayo.
- ⁵ Say Katawan iwanwan to kayo komun ed lalon pakapikabat yo ed panangaro na Dios tan say pananos ya iiter nen Cristo.
- ⁶ Agagi, diad ngaray Katawan a Jesu-Cristo igaganggan mi kayo ya arawian yo ray mangingiras, saray ag mangoonur ed saray bangat mid sikayo.
- ⁷ Kabkabat yo a nepeg yo kamin aligen ed saray ginagawa mi. Makokoli kami nen wadtan kami.
- ⁸ Ag kami angawat ed sikayo na antokaman ya ag mi binayaran. Agew-labi kamin nankimey tan nansagput, pian ag kami makabelabelat ed anggan siopa.
- ⁹ Aliwan say anggapoy kanepegan min mangawat, balet ginawa mi man pian aligen yo kami.
- ¹⁰ Nen wadtan kami ingganggan mid sikayo, "Siopaman ya ag mankimey, ag nepeg a mangan."
- ¹¹ Asalita mi ya ta nadngelan min wala rad sikayoy mambibilay a mangingiras, ya anggapoy gagawaen da no ag say mibabalid bilay na arum a totoo.
- ¹² Diad ngaray Katawan a Jesu-Cristo, igaganggan tan sisimbawaen mi ra tan a totoo, a mananap iray anapay bilay da tan mambilay la ran maoksuy.
- ¹³ Balet sikayo ran agagi, ag kayo onsasawan manggaway kaabigan.
- ¹⁴ No wala bilang so ag mangonur ed saray ibabaga mid sayan sulat, tandaan yo tan ag yo pipiolupan, pian ombaing.
- ¹⁵ Balet ag yo ipapasen a kalaban, no ag ingen simbawa yon singa agi.

16 Say Katawan a dili a sobul na kareenan et itdan to kayo komuy kareenan diad amin a panaon tan diad amin a pamaakaran. Walad sikayon amin komuy Katawan.

17 Siak, a si Pablo, so dilin mangisusulat ed saya: Ibabano ta kayon amin. Onyay panamirmak ed amin a sulat ko. Onyay pananulat ko.

18 Nawalaan kayon amin komuy bindisioy Katawan tayon Jesu-Cristo.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

- ¹ Sayan sulat nanlapud kinen Pablo ya apostol nen Cristo Jesus, onung ed ganggan na Dios a Manangilaban tayo tan si Cristo Jesus ya ilalo tayo—
- ² Diad kinen Timoteo, say anak kon peteg ed pananisia: Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- ³ Singa samay imbilin kod sika nen mamapaarap ak ed Macedonia, manayam ka nid Efeso. Iganggan mod saray mambabangat na saray tila-tilan aral ya ontonda ra.
- ⁴ Ibagam met ed sikara ya ag da la panaabalaay oras iray tongtong ya andi-kakanaan tan andorokey a listaan na kangaranay inmonan lalaki, ta panlapwan ira labat na sangsangan. Sakey ni, ag ira makatulong ed iyaligwas na planoy Dios, a nakabatay too diad panamegley na pananisia.
- ⁵ Say getma na sayan ganggan mi et say pamawala na panangaron manlapud puson malinis, malinew a konsinsia, tan tuan pananisia.
- ⁶ Wala ray pigaran angibeneg ed saraya et abalang irad andi-kakanaan a sangsangan.
- ⁷ Labay day magmaliw a bumabangat na Ganggan, anggaman ya ag da natatalusay ibabaga ra o anggan saray bengatla ya ibabangat dan mataletalek.
- ⁸ Amta tayo a say Ganggan et maung, dapot no dugay pangikana.
- ⁹ Nepeg tin tandaan a saray ganggan et ag ira agawa para saray matonung a totoo, no ag ingen para saray mananumlang na ganggan, saray kriminal, saray ag mamirbir ed Dios, saray makasalanan, saray aliwan matonung, saray ag mangitaltalek ed maispiritun bangat, saray managpatey na saray kaamaan tan kainaan da, saray managpatey na kapara ran too,

- 10** saray managgaway inmoralidad, saray lalakin miaakdul ed kapara ran lalaki, saray managalay ogaw, saray matitila, saray tasin tilay tatasian da tan saray manggagaway antokaman ya onsumlang ed tuan bangat.
- 11** Sayan bangat naalmod Maung a Balitan manlalapud mapagalang tan masanton Dios, tan nimatalek ed siak ya ipulong ko.
- 12** Misasalamat ak ed Katawan tayon Cristo Jesus, ya amabiskeg ed siak para sayan kimey ko, ta impasen to ak a manepag diad impanoro tod siak a kumikimey to.
- 13** Anggaman a nansasalita ak na maoges sumpad sikato, pinapairap tan pinapasegsegang ko, siansian tinoro to ak a kumikimey to. Balet kinasian ak na Dios, ta ag ko amtay gagawaen ko nen aliwa ak nin mananisia.
- 14** Say Katawan inibung tod siak so ag nasabsabaan a bindision to tan initdan to ak na pananisia tan aro a walad sikatayo diad pikakasakey tid Cristo Jesus.
- 15** Niay sakey a katwaan a nepeg ya awaten tan sisiaen na amin: linma diad mundo si Cristo Jesus a mangilaban ed saray makasalanan. Siak so sankaosan ed sikara,
- 16** balet sikato yay makasengeg a kinasian ak na Dios, pian nipanengneng nen Cristo Jesus so ontan lan anos tod siak a sankaosan a makasalanan. Kanyan siak so oliran da ray manisid sikato tan mangawat na bilay ya andi-anggaan.
- 17** Diad andi-anggaan ya Ari, ag ompatey, tan ag nanengneng, say saksakey a Dios so kawalaan komuy dayew tan galang ed ando lan ando! Amen.
- 18** Anak kon Timoteo, imatalek kod sika yan ganggan, onung ed saramay abayag lan propisiyan nipaakar ed sika. Saraman a salita so ikanam ya armas diad pibakal mod maung a laban,
- 19** tan pansiansiam so pananisiam tan say malinis a konsinsiam. Wala ray totoon ag angonur ed konsinsia ra, kanyan aderal so pananisia ra.

²⁰ Saray arum ed saraya et sikara di Himeneo tan Alejandro; sikara lay impalimak ed pakayari nen Satanas, pian nabangatan ira ya ag la ra mansalitay maoges sumpad Dios.

1 Timoteo 2

¹ Manonad amin, sirin, ipupurek ko a nisaklang komun ed Dios iray pikekerew, pikakasi, tagleey, tan pisasalamat para amin a katoowan.

² Ontan met komun so nagawa para saray arari tan amin da ray manoley, pian makapambilay itayon anggapoy golo tan mareen, walay nagnap a kinasanto tan kasimpitan.

³ Saya et maung tan makapaliket ed Manangilaban tayon Dios,

⁴ a labay ton nilaban ya amin iray katoowan tan nakabatan day katwaan.

⁵ Ta saksakey so Dios, tan saksakey met so manamegley ed Dios tan saray totoo, salanti say toon Cristo Jesus,

⁶ ya inter toy sikaton dili a panondon ed amin a katoowan. Sikato yay pakanengngay pilalek na Dios, tan nipanengngeng ed niganan panaon.

⁷ Lapud saya, atoro ak ya apostol tan bumabangat ed saray Hintil, pian nipulong kod sikaray nipaakar ed pananisia tan katwaan. Katwaay ibabagak, ag ak mantitila!

⁸ Labay kon saray lalakid inerman a pasen et mampikasi ra, saray lalakin matoor ed Dios, anggapoy iirapen day linawa tan anggapoy kakolkol da.

⁹ Labay ko met a masimpit, maalwar, tan duga ed panangawes iray bibii. Ag komun nambabangil so panangapiger dad buek da, ag ira manaalahas na balituk o pirlas, tan ag ira mansosolung na mabmabli ran kawes.

¹⁰ Ingen nepeg a nanengngeng ed sikaray maung iran gawgawa, ta sikato yay akbibit na bibiin ipapasen day laman dan dili a mananisia rad Dios.

¹¹ Nakaukolan a mareen iray bibii no mantitipon iran manaral tan nakaukolan a sigput iran matoluk.

¹² Ag ko abuloyan a saray bibii et mambangat o manoley ira ed saray lalaki; nakaukolan a mandeen ira.

¹³ Ta si Adan sikatoy inmonan pinalsa, insan si Eva.

¹⁴ Aliwan si Adan no ag ingen samay bii so apalingo tan anumlang ed ganggay Dios.

¹⁵ Balet say bii nilaban diad panamegley na pananak to, no sikatoy mansiansiad pananisia, aro, tan kasantosan a katekep day kasimpitan.

1 Timoteo 3

¹ Tua yan salita: No say sakey a too et labay toy magmaliw a panguloy iglisia, marakep yan pampipilalekan ton kimey.

² Say panguloy iglisia, sirin, nakaukolan a toon anggapoy pakabalawan, saksakey so asawa to, maadya, makabat, masimpit, amta toy manangkaili, tan nayarian toy mambangat.

³ Nakaukolan met ya aliwan buanges, aliwan maigaganon mangabil, no ag ingen maoyamo, labay toy mareen a bilay, tan aliwan lupay kuarta.

⁴ Nakaukolan a say pangipapangulo tod pamilya to et maung, oonuren tan gagalangen a maung na saray anak to.

⁵ Ta panon a maung so pangipanguloy sakey a too ed iglisia, no ag to amtan asikasoen so dilin pamilya to?

⁶ Ag met nayaran agano nin mananisiad Cristo, ta ag la pigan mampaatagey, et nadusan singa say Diablo.

⁷ Nepeg met a gagalangey totoon aliwan kabyangay iglisia, pian ag napelag ed kababaingan tan ag naerel ed patit nen Diablo.

⁸ Ontan met, nakaukolan a saray mananulong ed iglisia et maung so ogali ra, matoor ed saray salita ra, aliwa ran buanges, tan aliwa ran maagom.

⁹ Nakaukolan a malinis so konsinsia ra diad pambenben dad katwaan na pananisia.

- 10** Nakaukolan a suboken iran onona, tan no anggapoy pakabalawan ed sikara, manlingkur ira.
- 11** Nakaukolan met a say kaasawaan da et maung so ogali ra, aliwa ran managtalabutob, no ag ingen maadya tan matoor ed amin a pamaakaran.
- 12** Say mananulong nakaukolan a saksakey so asawa to, tan maung so pangipapangulo tod saray anak tan say intiron familia to.
- 13** Saray matoor ed kimey da makagamur iray kagalangan tan nayarian dan salitaen a matalek so nipaakar ed pananisia rad Cristo Jesus.
- 14** Iilaloan ko a magano lay pakapannengneng ta. Anggaman ontan, insulat ko ra yan bilin,
- 15** pian no bilang ta naabala ak tan ag ko makakar ditan a tampol, amtam no antoy nepeg a gawaey sakey a too ed pikakabyangan tod familyay Dios, salanti say iglisia na mabilay a Dios. Sayan iglisia et sikatoy lusek tan pundasion na katwaan.
- 16** Anggapoy makapangibori no panoy kabaleg na niamut a katwaan na rilihion tayo. Sikatoy pinmanengneng a sakey a too, pinaneknekan na Ispiritu a sayan too et maptek, tan anengneng na saray anghil. Nipulong ed nandoroman bansa, sinisia na saray katoowan, tan niatagey ed tawen.

1 Timoteo 4

- 1** Malinew ya ibabagay Ispiritu, a diad kaonuran iran panaon, ikaindan na saray arum so pananisia; onuren da ray manamalingon ispiritu tan tombuken da ray bangat na saray dimonyo.
- 2** Sarayan bangat ya ikakayat na saray matitilan totoo a say konsinsia ra et inatey la, a singa apoolan na ampetapetang a balatyang.
- 3** Saratan a totoo isebel day pangasawa tan say pangan na pigara a kakanen. Balet pinalsa na Dios iray nakan a kanen na saray mananisia tan makapikabat ed katwaan, kasumpal dan misalamat ed Dios.

- ⁴ Ta amin a pinalsa na Dios et maung; anggapoy nepeg ya ipolisay dapot no kanen a katekep toy pikakasi na pisasalamat,
- ⁵ lapud lilinisan la na salitay Dios tan samay pikakasi.
- ⁶ Magmaliw kan maung a managlingkur nen Cristo Jesus no ibangat mo ra yan bilin ed saray agagi. Legan mon ibabangat ira ya, tataganoen mo met so sikan dili na maispiritun kakanen, salanti saray salitan nipaakar ed pananisia tan say tuan bangat ya oonuren mo la.
- ⁷ Ag mo nepeg ya abakey oras mo ed saray andi-kakanaan tan minumundon tongtong. Ipasal mo ingey sikan dili ed masanton panagbilay.
- ⁸ Walay kaabigan ya iiter na pangipasal na laman. Balet say pangipasal ed masanton panagbilay et lalon maabig so iter to, ta isipan toy bilay a para natan tan diad arapen.
- ⁹ Tua yan salita a nepeg ya awaten tan sisiaen.
- ¹⁰ Kanyan mankikimey tan mansasagput itayon maung, ta maniilalo tayod mabilay a Dios, say Manangilaban na amin a katoowan, lautlad saray mananisia.
- ¹¹ Iganggan tan ibangat mo ra ya.
- ¹² Ag mo aabuloyan a lemlemewen kay siopaman lapud kinaogaw mo. Ingen, sika komuy oliran da ray mananisia diad panagsalitam, kagagawam, panangarom, pananisiam, tan malinis a panagbilay mo.
- ¹³ Anggad ag ko ni isabi, ikanam so oras tan biskeg mo diad pangibasam na Masanton Sulat ed saray totoon mantitipon, tan diad pampulong tan pambangat.
- ¹⁴ Ag mo papaolyay maispiritun langkap a walad sika, a niiter ed sika nen nansasalita ray propita tan intapew na mamatakken ed sika iray lima ra.
- ¹⁵ Gawam tan isaklang mod saraya so bilay mo, pian nanengneng na amin so iyaaligwas mod pananisia.

¹⁶ Asikasom so sikan dili tan say ibabangat mo. Ituloy mon gawaen ira ya, ta diad panggawam ilaban moy sikan dili tan saray ondengel ed sika.

1 Timoteo 5

¹ Ag mo pampapasnukay toon matakken nen sika, no ag ingen pitongtongan mo a singa amam. Ipasen mon singa agagim iray lalakin tubon-balo.

² Ipasen mon singa inam iray bibiin mamatakken tan singa agagim iray bibiin tubon-balo, ya anggapoy maoges a getmam ed sikara.

³ Pagalangan mo ray tuan balo a bibii.

⁴ No say sakey a balon bii et wala ray anak o apo to, saratan ya anak o apo et nepeg a gawaen dan manonaan so kanepegan dad pamilya ra, ta diad ontan makabales iray utang dan maung a linawa ed saray atateng da. Makapaliket ya ed Dios.

⁵ Say tuan balo et say biin mambukbukor lad bilay to. Say Dios labat so kawalaay ilalo to, tan agewlabin itutuloy toy mampikasi tan mankerew.

⁶ Balet say biin balo a mambibilay ed minumundon liket, inatey la anggaman a mabilay ni.

⁷ Iganggan mon onuren da ya, pian ag ira nabalaw.

⁸ Balet siopamay ag mangasikasod kakanayon to, lautlad saray kabyangay dilin pamilya to, imbeneg to lay pananisia tan alabas ni nen say aliwan mananisia.

⁹ Iyan mod listaan na bibiin balo so siopaman a walad saray onggenden: ag onkulang ed anemaplo so taon to, amimpinsan ya akiasawa,

¹⁰ kabkabat na karaklan a maung so ginagawa to, pinabaleg to ray anak to ed masimpit a panagbilay, sinasangkaili to ray anggan ag to kabat, nampaabeba diad impanlingkur tod kapara ton Cristiano, tinmutulong ed saray walad kairapan, tan insaklang toy bilay tod panggaway amin a kamaungan.

- 11 Ag mo ipipilad listaan iray balon bibii a malangwer ni, ta no say pilalek dad liket na laman et magmaliw a lalon ompetang nen say panlilingkur dad Cristo, miasawa ra lamet.
- 12 Lapud saya, mankasalanan ira lapud inkaindan day inmonan sipan dad sikato.
- 13 Naaralan da ni ingey manngiras tan mandarak na panaon diad panliber dad saray kabkaabay. Say lalon maoges, magmaliw iran managtalabutob tan mibabalid bilay na arum a totoo, tan manlabir iray ag da nepeg a labiren.
- 14 Kanyan para say siak, labay kon miasawa lamet iray malangwer a bibiin balo, mananak tan asikasoen day dilin abung da, pian saray kalaban et ag ira nawalaay pankanawnawa a mamaoges ed sikatayo.
- 15 Ibabagak ya, ta wala ray balon bibii a tinmombuk ed kinen Satanas.
- 16 Balet no say biin mananisia et wala ray bibiin balo a kakanayon to, nepeg ton asikasoen ira pian ag la ra sakbatey iglisia. Diad ontan, say iglisia naasikaso to ray tuan balo ya anggapoy mangasikaso.
- 17 Nakaukolan a dobli so upa ya awaten da ray mamatakken a marakep so pangipapangulo ra, lautlad saray mamapasyan mampupulong tan mambabangat.
- 18 Ta ibabagay Masanton Sulat, "Ag mo babalungosay baka no maniilik." Ibabaga to met ni, "Kanepegan na kumikimey so mangawat na upa."
- 19 Ag mo aawatey dalem a sumlang ed sakey a matakken no ag tasiay duara o taloran too.
- 20 Pampasnukan mod arap na totoo so toon nankasalanan, pian ontakot iray arum.
- 21 Diad arap na Dios tan si Cristo Jesus tan saray masanton anghil to, mapilit kon igaganggan ed sika ya onur mo ra yan bilin. Anggapo komuy lalabien o ibibiig mo.

²² Ag ka maganat a mangitapew na limam a pangiter mod siopaman na pakayarin mangipangulod kimey ed iglesia. Ag ka mibibiang ed kasalanay arum. Mansiansia kan ag namansaay kasalanan.

²³ Aliwan danum labat so inomen mo; inom ka met na daiset ya alak, ta makatulong yad panonaw na kakanen mo tan say naynay a pansasakit mo.

²⁴ Mabatabatar a nengnengen iray kasalanan na saray arum, tan makakaona ed sintinsia ray kasalanan da. Saray kasalanay arum balet, naonur a nakabatan.

²⁵ Ontan met mabatabatar a nengnengen so maung a gawa, tan no bilang ta ag naimanon tampol, ag balet mansiansian akaamut.

1 Timoteo 6

¹ Kaukolan a saray aripen ipasen da a saray amo ra et manepag iran mangawat na amin a kagalangan, pian anggan siopa anggapoy nibaga ton maoges sumlang ed ngaray Dios tan sayangat tayo.

² Ag nepeg a balawen na saray aripen iray amo ran mananisia, ta agagi da rad pananisia. Apiapigeren da ingey panaglingkur dad sikara, ta saray naitdan day kaabigan et saray mananisian inaro ra. Ipurek mon ibangat ira yan bengatla.

³ Siopamay mangibangat na nidomanangat tan ag onabubon ed saray tuan salita na Katawan tayon Jesu-Cristo tan sayangat a nipaakar ed rilihion tayo,

⁴ mapaatagey tan anggapoy amta to. Sakit to lay misangsangan tan mikolkol nipaakar ed saray salita, tan sikato yay sengegan labat na imonan, kolkolan, insultowan, maoges a palsaan,

⁵ tan naynay a sangsangan na saray totoon pikewet so kanunotan tan ag mamirbir ed katwaan. Abaloan dan say rilihion et sakey ya anapan.

⁶ Baleg a kayamanan so niiter na rilihion ed sakey a too ya amta toy mamasarag na antokaman a walad sikato.

- ⁷ Ta anggapoy awit tayod sayan mundo, kanyan anggapo met so naawit tayo no taynan ti la.
- ⁸ Kanyan dapot walay kanen tan ikawes tayo, nepeg a manliket itayo la.
- ⁹ Balet saray totoon mampipilalek ya onyaman, napepelag irad tukso tan napapatitan ira na andi-kakanaan tan makaderal iran likeliket a mangitatabuy ed sikara diad kaderalan tan kabagbagan.
- ¹⁰ Ta say panangarod kuarta et lamut na amin a kaogsan. Wala ray nampipilalek a makatipoy kayamanan et sikato yay makasengeg na inarawian dad pananisia, tan adoyuk-doyuk so puso ra na amayamay a kaermenan.
- ¹¹ Balet sikan tooy Dios, paliisan mo ra yan amin. Seetan mon tombukey katonungan, kasantosan, pananisia, panangaro, panaganos, tan kinaoyamo.
- ¹² Gawam so anggaay nayarian mon mibakal nipaakar ed pananisia, tan nagamuran mod satay bilay ya andi-anggaan ya anawagay Dios ed sika nen impaamtam so pananisiam ed arap na amayamay a tasi.
- ¹³ Diad arap na Dios a mangiiter na bilay ed amin a bengatla, tan diad arap nen Cristo Jesus a maung so impantasi tod arap nen Poncio Pilato, igaganggan ta ka:
- ¹⁴ Onur mo ray niganggan ed sika tan mansiansia kan matoor ed pangonur mod sikara ya anggad ompatnag lay Katawan tayon Jesu-Cristo.
- ¹⁵ Ompanengneng no asabi lay oras ya ingganay Dios, a sikato labat so masanton Manoley, Ari da ray arari, tan Katawan da ray kakatawan.
- ¹⁶ Sikato labat so ag ompatey; manaayam ed liwawan anggapoy makaasingger. Anggapo niy akanengneng, anggapo ingey nayarin makanengneng ed sikato. Diad sikato labat komuy kawalaay galang tan andi-anggaan a pakayari! Amen.
- ¹⁷ Bilin mo ray mamayaman ed sayan mundo ya ag ira mapasirayew, tan ag ira manmatalek ed ag mansiansian kayamanan, no ag ingen manmatalek irad

Dios a mangiiter a mabonbonluk ed sikatayo na amin a bengatlan panliketan tayo.

18 Ibangat mo ran manggaway kamaungan, mampayaman irad saray maung a gawa, mabonluk irad panangiter, tan sipaparaan iran mangyapag ed saray arum na kayaryan da.

19 Diad onya, makapantipon iray kayamanan a mabiskeg a pundasion ya onkanad sikara ed arapen. Diad saya nagamuran day tuan bilay.

20 Timoteo, asikasom a maung so nipia ed sika. Paliisan moy tongtongan ya aliwan makapaliket ed Dios, tan say sangsangan na "Pakatalus," onung ed aliwan pananawag na arum a totoo.

21 Ta kuanda ray arum a wala yad sikara, kanyan abalang irad tuan dalan na pananisia. Nawalaan kayon amin komuy bindision na Dios.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

- ¹ Sayan sulat nanlapud kinen Pablo ya apostol nen Cristo Jesus onung ed linaway Dios tan nibakin mangipulong na insipan a bilay a nagamuran tayo diad pikakasakey ed Cristo Jesus—
- ² Diad kinen Timoteo ya anak kon inararo: Itdan ka komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- ³ Misasalamat ak ed Dios a diad panlilingkur kod sikato et malinis so konsinsiak, a singa ginawa da ray lalakik. Misasalamat ak ed sikato kapag nanunotan ta ka ed saray agew-labin pikakasik.
- ⁴ Diad pakanunot kod saray luam, pampilpilalekan ta kan nanengneng pian nasigput so liket ko.
- ⁵ Ag ko nalingwanay matoor a pananisiam, a singa samay pananisia nen Loida a baim tan Eunice ya inam. Ag ko panduaruwaan a wala met yad sika.
- ⁶ Lapud saya, ipanunot kod sikan mansiansia ka ed kimey ya inter na Dios ed sika nen intapew ko ray limak ed sika.
- ⁷ Ta say Ispiritun inter na Dios ed sikatayo et ag to itayo pagmaliwen a matakot, no ag ta initdan to itayoy pakayari, panangaro, tan panagadya ed sikatayon dili.
- ⁸ Kanyan ag mo ibabaing so pantasim nipaakar ed Katawan, tan ag mo ak met ibabaing a priso to. Ingen, minabang kad saray kairapan lapud Maung a Balita, onung ed pakayarin inter ed sika na Dios
- ⁹ ya angilaban tan anawag ed sikatayo a magmaliw a masanton totoo to. Ginawa to ya, aliwan lapud saray ginagawa tayo, no ag ingen lapud getma tan say panangasi to a niiter ed sikatayo diad panamegley nen Cristo Jesus, tan imparaan to lan para sikatayo sakbay a ginmapoy panaon.

10 Balet nipaamta ya nen sinmabiy Cristo Jesus a Manangilaban tayo. Inekal toy pakayariy patey, tan impaamta toy bilay ya andi-anggaan diad panamegley na Maung a Balita.

11 Say Dios pinili to ak ya apostol a mampulong tan mambangat na Maung a Balita,

12 tan sikato yay makasengeg ya onya lay paniirap ko. Anggaman ontan, ag ko ibabaing yay nagagawad siak ta amtak no siopay panmamatakan ko tan ag ko panduaruwaan a naasikaso ton maung, anggad saman ya Agew, so inmatalek kod sikato.

13 Gawam ya oliran na bilay mo ray imbangat kod sika, ta katwaan iran salita. Mansiansia kad pananisia tan panangaro, a wala rad sikatayo lapud pikakasakey ed Cristo Jesus.

14 Diad tulong na Ispiritu Santo a manaayam ed sikatayo, asikasom so maung a bengatlan nimatalek ed sika.

15 Amtam a balang sakey a walad Asia et inkaindan da ak, pati di Figelo tan Hermogenes.

16 Kasian komun na Katawan so intiron pamilya nen Onesiforo, ta amimpigapiga to ak a niligliwa. Ag to imbaing so inkaprisok,

17 no ag ta kasabi tod Roma sineetan to ak ya inanap ya anggad impakalmo tod siak.

18 Iyabuloy komun na Katawan a diad saman ya Agew, nagamuran toy panangasi na Katawan. Kabkabat mon maung no panoy impanlingkur tod siak ed Efeso.

2 Timoteo 2

1 Sika, anak kon Timoteo, mampabiskeg kad panamegley na panangasin agamuran tayo diad pikakasakey ed Cristo Jesus.

- ² Saray salitan nadngel mod siak diad arap na amayamay a tasi so ibangat mod saray totoon napanmataalkan tan nayarian day mangibangat met ed arum.
- ³ Minabang kad kairapan a nepeg a gawaen na matoor a sondalo nen Cristo Jesus.
- ⁴ Nakaukolan a say sondalon manlilingkur manggaway bengatlan panliketay opisyal to. Kanyan ag to nepeg so mibabalid bengatlan aliwan matokuy ed inkasondalo to.
- ⁵ Ag makalay tumang so sakey a gumagalaw no ag ontoluk ed saray totontonen.
- ⁶ Say dumaralus a nansagput so walay kanepegan a mangalay onaan ya apag ed ani.
- ⁷ Dalepdep mo ray ibabagak ed sika, ta ipatalus na Katawan ira yan amin ed sika.
- ⁸ Nunot moy Jesu-Cristo a pinaolid bilay tan nanlapud boleg nen David, onung na ibabagay Maung a Balitan ipupulong ko.
- ⁹ Lapud pangipupulong kod sayan Maung a Balita, maniirap ak tan natan agolunggolungan ak a singa kriminal. Balet ag agolunggolungan so salitay Dios.
- ¹⁰ Lapud saya itetepel koy amin a bengatla, makasengeg ed saray pinilin totooy Dios, pian nagamuran da met komun so kilalaban a walad Cristo Jesus tan say andi-anggaan a kagalangan.
- ¹¹ Niay sakey a tuan salita: "No kaiba tayo ya inatey, kaiba tayo met a mambilay.
- ¹² No ituloy tayoy mantepel, nakaiba ti met a manoley. No sikato so ibori tayo, sikatayo met so ibori to.
- ¹³ No aliwa tayon matoor, sikato nin siansia so matoor, ta ag to nibori so sikaton dili."

- ¹⁴ Ipanunot mo ra yad saray totoom tan bilin mo ran maung diad arap na Dios, ya ag ira mankokolkol lapud saray salita. Ta anggapoy iter to yan maabig, no ag ta deralen to labat iray totoon ondengel.
- ¹⁵ Gawam so anggaay nayarian mon magmaliw a manepenepeg ed arap na Dios, a singa kumikimey ya anggapoy nepeg ton ibaing, tan dugay panangibangat tod katwaan na salitay Dios.
- ¹⁶ Arawian moy aliwan diniriyos tan andi-kakanaan iran sangsangan, ta paarawien da labat ed Dios iray totoo.
- ¹⁷ Say ibangat da et magmaliw a singa kanser ya onkayat ed laman. Saray ontan a klasiy totoo kaiba da ra di Himeneo tan Fileto.
- ¹⁸ Tinaynan day katwaan tan dederalen day pananisia da ray arum, diad pangibabaga ran asumpal lay kiolid bilay na saray inaatey.
- ¹⁹ Balet ag natenyeg so malet a pundasion ya inletneg na Dios; tan amarkaan na onya ran salita: "Kabat na Katawan no siopa ray kayaryan to"; tan, "Nepeg ya onarawid kaogsan so siopaman ya ontawag ed Katawan."
- ²⁰ Diad abung a baleg, aliwan amin ya ikakana et balituk tan pilak. Wala met iray kiew tan dalin. Saray arum nikakana no walay nidoma-doman okasion; saray arum nikakana ya inagew-agew.
- ²¹ Siopamay onaarawid kaogsan nikana para nidoma-doma ran getma, ta sikatoy nigana tan makana-kanad Katawan. Sikatoy sipaparaan a nikanad amin a maung iran gawgawa.
- ²² Kanyan paliisan moy maoges iran pilalek na kalangweran. Manseet kan magmaliw a matonung, matoor, maaro, tan mambilay kan mareen, a kaibam iray totoon malinis so puso ran ontatawag ed Katawan.
- ²³ Arawian moy andi-kakanaan tan makulang-kulang iran sangsangan, ta amtam a mansumpal ira ya labat ed kolkolan.
- ²⁴ Ag nepeg a mikolkol so kumikimey na Katawan, no ag ingen nepeg a mapangasid amin a katoowan, maung a mambang, maanos,

²⁵ maoyamon mametek ed saray onsumlang ed sikato, ta ag la pigan saraya et itdan iray Dios na pankanawnawan mampataulid kasalanan da tan naamtaan day katwaan.

²⁶ Diad satan, ompawil irad dugan liknaan da tan nibatikan day patit nen Diablo ya angerel tan amasoot ed sikaran mangonur na linawa to.

2 Timoteo 3

¹ Tandaan mo ya! Diad kaonuran iran agew wala ray panaon na kairapan.

² Magmaliw a saray totoo maaro rad kuarta tan maaro rad sikaran dili, mapanta, mapaatagey, managpaoges, ag da onuren iray atateng da, ag da amtay mamirbir na maung a linawa, tan ibeneg day pananisiad Dios;

³ ag da amtay mangasi tan mangabagey ed kapara ran too, managderal iray kagalangay arum, maruksa tan masebeg ira; bosulen day kamaungan;

⁴ aliwan saratan labat, magmaliw met iran managtraidor, anggapoy adya, mapasirayew, tan aroen da niy minumundon liket nen say Dios.

⁵ Singa ra rilihiosa, balet ag nanengneng ed panagbilay da so pakayariy rilihion. Arawian mo ra yan klasiy totoo.

⁶ Wala rad sikaray onloob ed kaabungan tan ipasen dad silong na pakayari ra iray bibiin anggapoy biskeg na linawa, a natatabunan ira na kasalanan tan aaripenen na nandoroman maoges a pilalek na laman.

⁷ Bibii ran aral ya aral, balet ag dan balut nakabatay katwaan.

⁸ Singa insumlang di Janes tan Jambres ed kinen Moises, ontan da met ira yan totoo; onsusumlang irad katwaan. Anggapo lay kamaungan a nunoten da tan andi-kakanaay pananisia ra.

⁹ Balet ag mansiansiay kaogsan da, ta naamtaan na balang sakey so kakulang-kulangan da, a singa agawad kindi Janes tan Jambres.

¹⁰ Balet sika, tinombuk moyangat, ogali, tan getmak ed bilay. Inalig moy pananisiak, panaganos ko, panangarok, tan panagtepel ko.

¹¹ Amtam so impanpapairap dad siak, ontan met ed impantetepel koy kairapan diad Antiokia, Iconio, tan Listra. Balet diad amin da ra ya, inyagel ak na Katawan.

¹² Napairap ya amin iray malabay a mambilay a masanto diad itombuk dad Cristo Jesus.

¹³ Balet magmaliw a lalon maoges iray managgaway kaogsan tan manamalingo. Ituloy day pamalingo rad arum, balet napalingo met ira.

¹⁴ Balet mansiansia kad katwaan ya inaral mo tan malet a panisiaan mo bangta kabkabat mo no siopa ray nambang at ed sika.

¹⁵ Amtam a nanlapud impanogaw mo, akabatan mo lay Masanton Sulat a makaiter ed sikay kakabatan a mansumpal ed kilalalaban diad panamegley na pananisiad Cristo Jesus.

¹⁶ Amin a Masanton Sulat et impuyan ira na Dios, tan makana ra ed pangibangat na katwaan, panimbawa, pametek, tan pangiwanwan ed malinis a panagbilay,

¹⁷ pian say toon manlingkur ed Dios et magmaliw a manepenepeg tan sipaparaan a manggaway amin a kamaungan.

2 Timoteo 4

¹ Bibilinen ta ka, diad arap na Dios tan arap nen Cristo Jesus a manintinsia ed saray mabilay tan saray inatey: lapud say isabi to tan say Panarian to, igaganggan ta kan

² ipulong moy salitay Dios, ipasoot mon ibaga ed anggan anton oras; mananggoyur, mamasnuk, manimbawa, tan mananos kan mambang at.

³ Ta onsabiy panaon a saray totoo et ag da naanosan a dengelen so tuan bangat, no ag ta onuren da lay labay da, tan mangala ra na saray bumabangat ya anggapoy arum ya ibangat da no ag saray labalabay dan dengelen.

⁴ Ibeneg da lay ondengel ed katwaan, ta iter da lay oras dad saray tongtongtong.

- ⁵ Balet nepeg a maadya ka lawas. Itepel mo ray kairapan ya onsabid sika. Gawam so kimey na sakey a managpulong na Maung a Balita, tan say amin a kimey na sakey a managlingkur na Dios.
- ⁶ No say siak, ngalngali ak la nibagat; sinmabi lay oras na itaynan kod sayan bilay.
- ⁷ Ginawak so anggaay nayarian kon akilumba tan binatik koy nepeg kon batiken. Nansiansia ak a matoor ed pananisia.
- ⁸ Maganok lan nagamuray tumang na impanalo a niiter lapud matonung a panagbilay. Say Katawan a matonung a Huis so mangikoronad siak diad saman ya Agew, aliwan siak labat, no ag pati amin a mangaaro ed isabi to.
- ⁹ Gawam so anggaay nayarian mon onla dian tampol.
- ¹⁰ Imbatikan ak nen Demas lapud panangaro tod sayan mundo, tan linmad Tesalonica. Linmad Galacia si Cresente, tan si Tito, dia ed Dalmacia.
- ¹¹ Si Lucas labat lay kaibak dia. Laen moy Marcos tan itagar mo dia, ta dakel so nayarian ton itulong ed kimey ko.
- ¹² Imbakik si Tikico ed Efeso.
- ¹³ Diad iyakar mo dia, piawit mo pa may kawes ko ya atilak kod kinen Carpo, dimad Troas. Piawit mo met dia ray librok, lautlad saramay nisulat ed katat.
- ¹⁴ Agaylay kaogsan na ginawad siak nen Alejandro a panday na gansa. Akaoley lay Katawan a manusad sikato, onung na ginawa to.
- ¹⁵ Manalwar kad sikato, ta mapalaloy impanumlang tod saray ibabangat tayo.
- ¹⁶ Anggapoy anggan sakey ya angibad siak nen inmonan inmarap ak ed korti. Tinaynan da ak ya amin. Ag ya komun ipakasalanan na Dios ed sikara!
- ¹⁷ Balet inibaan tan pinabiskeg ak na Katawan, kanyan ayarian kon impulong a sigput so salita, pian narengel na saray amin a Hintil; tan nilaban ak ed sangiy lion.

18 Say Katawan so mangyagel ed siak ed amin a kaogsan, tan sikato met so mangyakar ed siak diad mangatatawen a Panarian to. Nagalang komun ed ando lan ando! Amen.

19 Ibanoan mo ak pad kindi Priscila tan Akila, tan diad pamilya nen Onesiforo.

20 Atilak ed Corinto si Erasto, balet tinaynan koy Trofimo ed Mileto, ta mansasakit.

21 Gawam so anggaay nayarian mon onla dia, kasakbayay panaon na ambetel. Papaibanoan ira di Eubulo, Pudente, Lino, Claudia tan amin da ray agagi.

22 Niwala komun ed ispiritum so Katawan. Nawalaan kayo komuy bindision na Dios.

Tito

Tito 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Pablo ya aripen na Dios tan apostol nen Jesu-Cristo. Nibaki ak a mamabiskeg ed pananisia da ray totoon pinili na Dios tan mangiwanwan ed sikara ed katwaan ya ontokuy ed kasantosan,
- 2** a niletneg ed ilalod andi-anggaan a bilay. Say Dios ya ag mantila so angisipan ed sayan bilay, nanlapu lad kasakbayan na inkapalsay mundo.
- 3** Impaamta to diad salita to nen sinmabiy niganan panaon. Nimatalek ed siak so pampulong ed saya onung ed ganggan na Dios a Manangilaban tayo.
- 4** Diad sika Tito a tuan anak kod pananisian pankakasakeyan ta: Itdan kayo komun na Dios ya Ama tan si Cristo Jesus a Manangilaban tayo na bindision tan kareenan.
- 5** Intilak ta kad Creta a mangoksuy ed saray bengatlan nepeg nin oksuyen, tan mamili na saray mamatakken na iglisia ed balang baley. Tandaan moy bilin ko:
- 6** say matakken nepeg ya anggapoy pakabalawad sikato, sakey labat so asawa to, mananisia ray anak to, tan aliwa ran magolo-golo o benger.
- 7** Ta say panguloy iglisia nepeg ya anggapoy pakabalawan ed sikato, bangta say kimey a nipaakar ed Dios so nipalimad sikato. Nakaukolan ya aliwan mapaatagey, aliwan mapasnuk, aliwan buanges, aliwan maruksa, tan aliwan maagom.
- 8** Nepeg ya amta toy manangkaili, maarod bengatlan maung, matonung, masanto, tan maadya.
- 9** Nepeg a bembenan ton malet so tuan salita a napanmatalakan tan ontokuy edangat, pian nayarian toy manimbawa onung ed tuanangat, tan nipanengneng toy lingo da ray arum.
- 10** Ta dakel iray manusumlang ed sayanangat tan papalikdoen da ray arum, diad panamegley na andi-kakanaan a salita ra. Judio ray karaklan ed sikara.

- ¹¹ Nakaukolan a patondaen irad pansasalita ra, ta gogoloen da ray sankapamilyaan. Lapu labat ed makapabaing a pakalmo ray kuarta, ibabangat da lay aliwan manepeg ya ibangat.
- ¹² Taga Creta tan sakey ed saray propita ra met lamlamang so angikuan, "Saray taga Creta et matitila, maoges iran ayep, mangingiras, tan buakag ira."
- ¹³ Tua yan imbaga to. Lapud saya, pampasnukan mo ran maung, pian mambilay iran matonung onung ed pananisia ra,
- ¹⁴ ag da la sisigsiaey tongtongtong da ray Judio, tan paolyan da la ray ganggan na totoon imbeneg day katwaan.
- ¹⁵ Diad saray malinis so panagbilay da, malinis iray amin a bengatla; balet diad saray arotakan tan aliwan mananisia, anggapoy malinis ta arotakan so kanunotan tan konsinsia ra.
- ¹⁶ Ibabaga ran kabat day Dios, balet ibobori ra diad saray gawa ra. Makapaingungot tan benger ira, tan ag da kanepegay manggaway maabig iran bengatla.

Tito 2

- ¹ No say sika balet, salitam so ontokuy ed tuan bangat.
- ² Ibagam ed saray mamatakken a lalaki a mambilay iran makalakal, mapagalang, maadya, mabiskeg ed pananisia, maaro, tan maanos.
- ³ Ontan met ya ibagam ed saray mamatakken a bibii a mambilay iran masimpit, ag ira mantatalabutob, tan ag ira mambuabuanges; mambangat ira ingen na kamaungan,
- ⁴ pian natanggoyur da ray malangwer nin bibii a mangarod kaasawaan da tan saray anak da,
- ⁵ mambilay iran maadya, masimpit, maung a mangasikasoy abung, mapangasi tan maonur ed kaasawaan da, pian ag napabanday so salitay Dios.
- ⁶ Ibangat mo met iray babalolaki a mambilay iran maadya.

- ⁷ Ipanengneng mo diad anggan anton pamaakaran, ya oliran kad maabig iran gawgawa. Nepeg a matoor kad panagbangat mo, tan ag mo gagalaw-galawen.
- ⁸ Nakaukolan ya ag nabalaw so antokaman a salitaen mo, pian nabaingan iray sumpad sika, diad ag da pakapangibagay antokaman a maoges a sumlang ed sikatayo.
- ⁹ Bilin mo met iray aripen ya ontoluk irad saray amo ra tan ag ira maebat. Paliketen da ra komun diad anggan anton bengatla.
- ¹⁰ Ibagam ed sikaran ag da tatakeway amo ra no ag ingen ipanengneng da lawas so kamaungan tan inkatoor da, pian diad amin a gawaen da, nipanengneng day dakep na bangat na Dios a Manangilaban tayo.
- ¹¹ Ta impaamta na Dios so baleg a panangaro to a mangiter na kilalaban ed amin a katoowan.
- ¹² Sayan panangaro ibangat to itayon mangibeneg ed aliwan masanto a panagbilay, tan saray minumundon maoges a pilalek. Ibangat to itayo met a mambilay a maadya, maptek tan masanto diad tapew na dalin,
- ¹³ legan tin aalagden so iilaloan tayo—say maliket ya Agew a nipanengneng so kagalangay matalonggaring tayon Dios tan Manangilaban a Jesu-Cristo.
- ¹⁴ Imbagat to para sikatayo so bilay to, pian narondon to itayod amin a kaogsan tan pagmaliwen to itayon malinis a totoo, totoon sikato labat so akankayaryan tan mapaga rad panggaway kamaungan.
- ¹⁵ Ibangat mo ra ya, tan ikanam so intiron pakaoley mo no manimbawa tan mamasnuk ka. Ag mo aabuloyan a lemlemewan kay siopaman.

Tito 3

- ¹ Ipanunot mod saray totoom a paoleyan irad saray manoley tan saray walay betang, onuren da ra, tan sipaparaan iran manggaway kamaungan.
- ² Ibagam ed sikaran ag ira mansasalitad siopaman na maoges, no ag ingen nepeg ya aliwa ran makolkol, maoyamo ra, tan maung lawas so pipiolup dad kapara ran too.

³ Ta nen saman makulang-kulang itayo met, benger, tan apalingo. Naaripen itayoy maoges a pilalek na laman tan minumundo ran likeliket. Nambilay itayon maoges so kanunotan, maimon itayo; binobosul da itayo tan binobosul tayo ra.

⁴ Balet nen nipanengneng so panangasi tan panangaroy Manangilaban tayon Dios,

⁵ inlaban to itayo. Nilaban itayo, aliwan lapud saray ginagawa tayon kamaungan, no ag ingen lapud panangasi to, diad panamegley na panangoras a mangipanengneng a say Ispiritu Santo initdan to itayoy balon inkatoo tan balon bilay.

⁶ Diad panamegley na Manangilaban tayon Jesu-Cristo, ag nasabsabaan ya inibung na Dios so Ispiritu Santo ed sikatayo.

⁷ Natan lapud baleg a panangaro to, apatonung itayo tan natawir tayoy andi-anggaan a bilay ya iilaloan tayo.

⁸ Sikato yay tuan bangat. Ipurek mo ra yan bengatla, pian saray mananisiad Dios et ompaga ran manggaway kamaungan. Maabig tan makana ra ya ed saray totoo.

⁹ Balet paliisan moy inaambagel a sangsangan, say panangisalaysay na andorokey iran listaay kangaranay mamasiken, say kolkolan tan say panlalaban a nipaakar ed Ganggan, ta anggapoy makana tan maabig a pansumpalan da ra ya.

¹⁰ Ipolisay moy toon panlalapway pansisian, kasumpal mon banoen a mamidwa.

¹¹ Amtam lad satan a maoges itan a too, tan saray kasalanan to so mangipanengneng ya aliway gagawaen to.

¹² Paonlaen kod tan si Artemas odino si Tikico. Kasabi to, gawam so anggaay nayarian mon onlad siak diad Nicopolis, ta labay koy manayam diman legay panaon na ambetel.

¹³ Gawam so anggaay nayarian mon ontulong ed kinen Zenas ya abogado tan si Apolos, pian makakar la ran tampol ed laen da. Asikasom a walan amiy nakaukolan da.

¹⁴ Ibangat mo ray kakaiba tayo ya ikana ray panaon da ed panggaway maabig tan pangiter day talagan nakaukolan. Ag da komun dadarakey bilay da.

¹⁵ Papaibanoan ya amin iray kakaibak dia. Ibanoan yo kami pad saray agagid pananisia. Nawalaan kayon amin komuy bindision na Dios.

Filemon

Filemon 1

- 1 Sayan sulat nanlapud kinen Pablo, sakey a priso makasengeg ed Cristo Jesus, tan nanlapu met ed kinen Timoteo ya agi ta— Diad kinen Filemon ya inararo min kakimeyan,
- 2 tan diad iglisia a mantitipon ed abung to, diad kinen Apia ya agi min bii, tan diad kinen Arkipo a kapara min sondalo:
- 3 Itdan kayo komun na Dios ya Ama tayo tan say Katawan a Jesu-Cristo na bindision tan kareenan.
- 4 Agin Filemon, misasalamat ak lawas ed Dios kapag nanunotan ta ka ed saray pikakasik,
- 5 ta nadngelan koy panangarom ed saray totooy Dios, tan say pananisiam ed Katawan a Jesus.
- 6 Pikakasik a say pankakaiba tayod saksakey a pananisia et mambungay pakatalus ed amin a kaabigan a nanaawat tayo, lapud pikakasakey tid Cristo.
- 7 Pinablin agi, aliketan tan aligliwa ak a maung lapud panangarom, ta apabiskeg moy linawa na amin da ray totooy Dios.
- 8 Lapud Cristo, nayaran mataletalek ak a mangiganggan ed sikay nepeg mon gawaen.
- 9 Balet say aro so anagdag ed siak a mikasid sika. Gagawaen koy onya, anggaman siak si Pablo, say ibabaki nen Cristo Jesus, tan natan apriso lapud sikato.
- 10 Kanyan walay kerewen kod sika, nipaakar ed kinen Onesimo ya anak kod pananisia, ta atanggoyur kon manisia legan ya apriso ak.
- 11 Anggapoy kana tod sika nen saman balet natan, dakel lay nayaran ton itulong ed sika tan siak.
- 12 Papapawilen ko natan ed sika tan singak impitaruk ed sikato so pusok.

- ¹³ Labay ko komun a patilaken dia, pian alaen toy pasen mon ontulong ed siak legan kon apriso lapud Maung a Balita.
- ¹⁴ Balet ag ko labay a gawaen ya no anggapoy abuloy mo, pian aliwan pasootan, no ag ingen mabolbolus, so pananulong mo.
- ¹⁵ Angangko, niarawin agano ed sika si Onesimo, pian diad ipawil tod sika et nakaibam ya anggan kapigan.
- ¹⁶ Aliwan sakey ya aripen labat natan, no ag ingen sakey lan inararo ya agid Cristo. No panoy panangarok ed sikato, lalon inararom, ta sikatoy aripen mo tan agim ed Katawan!
- ¹⁷ No tuan ipapasen mo ak a kaiba, awat mo a singa pangawat mod siak.
- ¹⁸ No akagaway makapoy odino akautang ed sika, siak lay paningilan mo.
- ¹⁹ Siak so mangisusulat ya: Siak, a si Pablo, so mambayar ed sika. (Ag ko la nepeg ya ipanunot ed sikan utang mod siak so anggan say bilay mo.)
- ²⁰ Kanyan, lapud Katawan, ag mo ak papabaingan ed sayan kerew ko. Paliket mo kariy pusok, siak ya agim ed Cristo!
- ²¹ Ag ko panduaruwaan, legan kon isusulat ya, a gawaen mo ray kekerewen kod sika, tan amtak a pasolukan mo ni ingen.
- ²² Iparaanan mo ak pa met na natuloyan ko, ta iilaloan kon iyabuloy na Dios a makapawil ak ditan onung na ipipikasi yon amin.
- ²³ Papaibanoay Epafra a kaibak dian apriso, lapud Cristo Jesus.
- ²⁴ Ontan met a papaibanoan ira di Marcos, Aristarco, Demas, tan Lucas a kakimeyan ko ra.
- ²⁵ Nawalaan kayon amin komuy bindision na Katawan a Jesu-Cristo.

Hebreo

Hebreo 1

- 1** Nen saman, nansalitay Dios ed saray lalaki tayo diad panamegley da ray propita. Amimpiga-piga to yan ginagawa, tan diad nandoroman pamaakaran.
- 2** Balet diad sarayan kaonuran ya agew, say Dios nansalidad sikatayo diad panamegley na Anak to. Pinalsa na Dios so sankamundoan diad panamegley na Anak, a pinili ton manawir na amin a bengatla.
- 3** Say Anak isisinag toy liwawa na kagalangay Dios, ta walad sikatoy peteg ya inka-Dios na Dios. Sikatoy manaasikasod sankamundoan diad panamegley na makapanyarin salita to. Kasumpal ton nilinisan iray katoowan ed saray kasalanan da, inmirung ed nikawanay Dios, say Sankatageyan a Pakayari.
- 4** No lalon matalonggaring so ngaran ya inter na Dios ed Anak nen say ngaran ya inter tod saray anghil, ontan met a lalon matalonggaring so Anak nen say sikara.
- 5** Ta say Dios ag ton balut imbagad siopaman ya anghil, "Sikay Anak ko; natad sayan agew, nagmaliw ak ya Amam." Ontan met ya ag to imbagad siopaman ya anghil to, "Siak so magmaliw ya Ama to, tan sikatoy magmaliw ya Anak ko."
- 6** Nen say Dios et ngalngali to lan ibakid sankamundoan so bogbogtung ya Anak to, inkuanto, "Sikatoy nepeg ya igalang na amin da ray anghil na Dios."
- 7** Nipaakar ed saray anghil, inkuay Dios, "Say Dios gagawaen ton dagem iray anghil to, tan manliub ya apoy iray aripen to."
- 8** Balet nipaakar ed Anak, inkuay Dios: "Say panarian mo, O Dios, mansiansian anggad angga! Maptek so panoley mod saray totoom.
- 9** Inarom so kaptekan, balet kabosul moy kaogsan; kanyan say Dios a Dios mo pinili to ka, tan initdan to kay liket na kagalangan, a lalon baleg nen say inter tod saray kakaibam."

- ¹⁰ Inkquanto ni, "Sika, Katawan, pinalsam nen gapoy gapo so sankamundoan, tan saray dilin limam so nanggawad katawenan.
- ¹¹ Naandipat ira, balet mansiansia ka, ondaan iran amin a singa kawes.
- ¹² Topien mo ran singa kolibemben, tan singa ra kawes a nasalatan, Balet ag kan balut mangoman, tan ag mangangga so bilay mo."
- ¹³ Say Dios ag ton balut imbagad siopaman ya anghil to: "Yorung kad nikawanan ko, anggad napasukok ed sika ray kalaban mo."
- ¹⁴ Siopa sirin iray anghil? Ispiritu ran amin a manlilingkur ed Dios, tan imbaki to ran ontulong ed saray mangawat na kilalaban.

Hebreo 2

- ¹ Kanyan nepeg tayon bembenan na malet iray katwaan a nadngel tayo, pian ag itayo nabalang.
- ² Say salitan impaamta da ray anghil et apaneknekan a sikatoy tua, tan siopaman ya ag inmonur odino anumlang ed salita et inawat toy dusan kanepegan to.
- ³ Panon sirin a naliktaran tayoy dusa, no palpaolyan tayoy ontan lan kabaleg na kilalaban? Say Katawan so onaan ya angibawag na sayan kilalaban, tan saray akadngel ed sikato pinaneknekan dad sikatayo a tua ya.
- ⁴ Pinaneknekan met ya na Dios diad panamegley na saray tanda, saray pakelaw, saray nandoroman milagro, tan diad panamegley na saray langkap na Ispiritu Santo a sikaray iniiter to onung ed linawa to.
- ⁵ Aliwan saray anghil so impanoley na Dios ed mundo ya onsabi, say mundo a sasalitaen mi.
- ⁶ Ingen, nibaga ed sakey a parti na Masanton Sulat: "Antoy too et nununoten mo, O Dios; say mugmon too, et aasikasoen mo?
- ⁷ Diad aganon panaon pinaabebam nen saray anghil, kinoronaan mo na galang tan dayew,

⁸ tan ginawam a manoley ed amin a bengatla." Nen say Dios et ginawa ton manoley so too ed amin a bengatla, anggapoy bengatlan ag to inoleyan. Balet ag tayo ni nanengneng a manoley natan so too ed amin a bengatla.

⁹ Balet nanenengneng tayoy Jesus! Diad aganon panaon apaabeba nen saray anghil, pian diad panamegley na baleg a panangaroy Dios, nepeg ya ompatey para amin a katoowan. Nanenengneng tayo ya akoronaan natan na kagalangan tan dayew lapud asagmak ton kairapan ed impatey to.

¹⁰ Manepeg ed Dios—say amalsa tan manaasikasod amin a bengatla—a ginawa toy Jesus a nagnap diad panamegley na kairapan, pian pinabangen tod kagalangan to ray amayamay ya anak. Ta si Jesus so mangipapanguloy kilalaban da.

¹¹ Lilinisan nen Jesus iray totoo ed saray kasalanan da; sikato a manlinis tan saray nalilininan et saksakey so Ama ra, kanyan si Jesus ag ambaing a manawag na agagi ed sikara.

¹² Inkuantod Dios, "Ibagak ed saray agagik no anto ray ginagawam; idayew ta kad olupan da."

¹³ Inkuanto met, "Manmatalek ak ed Dios." Inkuanto ni, "Wadya ak a kaibak iray anak ya inter ed siak na Dios."

¹⁴ Lapud sarayan anak et totoo ran walay laman tan dala, si Jesus et nagmaliw a too a singa sikara. Ginawa to ya pian diad panamegley na impatey to, naderal toy Diablo a walay pakayari tod patey.

¹⁵ Diad ontan imbolus to ray amin a nagmaliw ya aripen ed legay bilay da lapud takot dad patey.

¹⁶ Malinew ya aliwan saray anghil so tutulongan to, no ag ingen "saray kabyangan na boleg nen Abraham," onung na ibabagay Masanton Sulat.

¹⁷ Kanyan kinaukolan a magmaliw a singa saray agagi to diad amin a pamaakaran. Diad ontan nagmaliw a maabagey tan matoor a Pangulon Pari ra diad panaglingkur tod Dios, pian napaandi ray kasalanan na saray katoowan.

¹⁸ Lapud nanirap tan atukso, natulongan to met natan iray natutukso.

Hebreo 3

¹ Agagik irad pananisia, a tinawag met na Dios! Imano yo pay Jesus ya imbakiy Dios a magmaliw a Pangulon Pari ed pananisian ibabawag tayo.

² Mator ed Dios ya amilid sikato, a singa si Moises a mator ed impanlingkur tod abung na Dios.

³ Baleb so kagalangay toon angipaalagey na abung nen say dilin abung. Ontan met a baleb niy kagalangan nen Jesus nen say kagalangan nen Moises.

⁴ Balang abung walay toon angipaalagey, balet say Dios so angipaalagey na amin a bengatla.

⁵ Si Moises mator a managlingkur ed abung na Dios, balet pinaneknekan to labat iray bengatlan ibagay Dios ed arapen.

⁶ Balet si Cristo mator ya Anak ya inkargadod abung na Dios. Sikatayoy abung to, no mansiansiay panagmatalek tan biskeg na linawa tayo ed iilaloan tayo.

⁷ Kanyan onung na ibabagay Ispiritu Santo: "No narengel yo natay bosis na Dios,

⁸ ag yo papaawetey olo yo, a singa saray lalaki yo nen nilabanan day Dios, a singa sikara diad saman ya agew ed kalawakan nen sinubok da.

⁹ Sinali tan sinubok da ak diman, kuay Dios, anggaman a naimatunan da ray ginagawak ed loob na apataploy taon.

¹⁰ Kanyan akapasnuk ak ed saraman a totoo tan inkuanko, 'Lawas ya aliwan ran mator tan ag da labay ya onuren iray ganggan ko.'

¹¹ Diad pasnuk ko, insambak ira, 'Ag iran balut makaloob ed dalin a pangiteran ko komun ed sikaray inawa.'"

¹² Agagik ira, manalwar kayo ya anggapo komud sikayoy maoges so puso to tan naandiay pananisia a mansumpal ed pangibeneg tod Dios a mabilay.

- 13** Ingen, mansisimbawaan kayon inagew-agew, legan a say walad Masanton Sulat a "Natan" et onkanad sikatayo, pian anggapod sikayoy onawet so olo to tan ibalang na kasalanan.
- 14** Ta kaiba to itayon amin nen Cristo, no pansiansiaen tayon malet ya anggad kaonuran so panagmatalek a wala lad sikatayo nen saman.
- 15** Onyay kuay masanton sulat, "No narengel yo natay bosis na Dios, ag yo papaawetey olo yo, a singa saray lalaki yo nen nilabanan day Dios."
- 16** Siopa ray akadngel ed Dios et nilabanan da? Aliwa kasin amin da ray impaway nen Moises ed Egipto?
- 17** Siopa ray nampasnukay Dios ed loob na apataploy taon? Aliwa kasin saray totoon nankakasalanan tan abakbaktar ira ya inaatey ed kalawakan?
- 18** Tan siopa ray labay a pangibagaan na Dios nen insamba ton ag ira makaloob ed dalin a pangiteran ko komun ed sikaray painawa? Aliwa kasin saray linmaban ed sikato?
- 19** Kanyan nanenengneng tayo ya ag ira akaloob ed dalin ya insipay Dios, lapud ag ira anisia.

Hebreo 4

- 1** Natan ta insipay Dios a makapampainawa tayo, nakaukolan a manalwar tayo ta ompan walad sikayoy ag makagamur ed satan a sipan.
- 2** Ta nadngel ti met a singa sikara so Maung a Balita. Nadngel dan tua, balet anggapoy kamaungan ya inter tod sikara lapud ag da sinisia.
- 3** Sikatayo sirin a mananisia so makapampainawa onung na insipay Dios. Onung na inkuan to, "Diad pasnuk ko, insambak ira: 'Ag iran balut makaloob ed dalin a pangiteran ko komun ed sikaray painawa?'" Imbaga to ya, anggaman ya asumpal to lan nanlapud inkapalsay mundo so kimey to.
- 4** Ta onyay ibabagay sakey a partiy Masanton Sulat, nipaakar ed kumapiton agew: "Diad kumapiton agew, nampainaway Dios ed amin a kimey to."

- ⁵ Nibaga ni lamet, nipaakar ed saya: "Ag iran balut makaloob ed dalin a pangiteran ko komun ed sikaray painawa?"
- ⁶ Saray akaonan akadngel na Maung a Balita et ag ira akapampainawa, lapud ag ira anisia. Balet wala ray makapampainawa,
- ⁷ kanyan inggana toy sakey nin agew a tatawagey "Natan." Kayariy abaybayag a panaon, inkuantod panamegley nen David diad samay partiy Masanton Sulat ya asalita la, "No narengel yo natay bosis na Dios, ag yo papaawetey olo yo."
- ⁸ No niiter nen Josue ed saray totoo so painawan insipay Dios, ag la komun sinalitay Dios so nipaakar ed sakey nin agew a panagpainawa.
- ⁹ Kanyan wala ni sirin so agew a panagpainawa a nakdaan para saray totoo Dios, a singa impampainaway Dios diad kumapiton agew.
- ¹⁰ Ta siopamay makapampainawa onung na insipay Dios, mampainawa met ed saray kimey to, a singa say Dios et nampainawad saray kimey to.
- ¹¹ Kanyan gawaen tayoy anggaay nayarian tayo a makapampainawa onung na insipay Dios. Ag tayo nepeg ya aligen ira may sinmumlang, kanyan ag ira akaloob.
- ¹² Ta mabilay tan mabiskeg so salitay Dios. Matdem nen say anggan anton ispada a nantopag so tareng; talusen to so anggad pansianay kamarerwa tan ispiritu, anggad panabetay langolangowan tan otek na pokel. Sintinsiaan to ray kanunotan tan pilalek na saray katoowan.
- ¹³ Anggapoy niamut ed Dios. Diad pakanengneng to, lokas tan malinew ya amin iray pinalsa, tan sikato so pangebatan tayod kabibilay tayo.
- ¹⁴ Kanyan pabiskegen tayo lawas so pananisia tayo, ta walay matalonggaring a Pangulon Pari tayo a linmoob ed kawalaay Dios—si Jesus ya Anak na Dios.
- ¹⁵ Sayan Pangulon Pari tayo walay pililikna tod saray kakapoyan tayo, ta asali ton singa sikatayo so amin a klasiy tukso, balet ag nankasalan.

¹⁶ Kanyan pakpelen tayoy linawa tayo ya onsingger ed tronoy mapangasin Dios, pian naawat tayoy panangasi tan baleg a panangaroy Dios; sikara yay ontulong ed sikatayo no oras na pankaukolan.

Hebreo 5

¹ Balang Pangulon Pari et apilid saray totoo tan niganan mangilaman ed sikara diad panlingkur ed Dios. Mangyapay na saray saklang tan saray bagat lapud saray kasalanan.

² Lapud wala met so dilin kakapoyan to, nayarian to ya anosan iray anggapoy amta tan nalilingo.

³ Lapud wala met so dilin kakapoyan to, nakaukolan a mangibagat aliwa labat a para saray kasalanan na too, no ag ingen pati saray dilin kasalanan to.

⁴ Anggapoy siopaman a makapangikawes ed sikaton dili na kagalangay Pangulon Pari. Say Dios a dili so mamilid sikato, a singa inkapili nen Aaron.

⁵ Ontan met ya aliwan si Cristo so angikawes ed sikaton dili na kagalangay pangulon pari. Ingen, pinili na Dios ya angikuan ed sikato, "Sikay Anak ko, natad sayan agew nagmaliw ak ya Amam."

⁶ Inkuanto met ed sakey nin partiy Masanton Sulat, "Pari kan anggad angga, onung ed inkapari nen Melkisedek."

⁷ Nen mambibilay ed tapew na dalin si Jesus, inakis tan ineyag toy impankerew tan impampikasi tod Dios a makapangilaban ed sikato ed patey. Lapud nagnap a mapaabeba, dinengel na Dios.

⁸ Anggaman ya Anak na Dios, naaral toy ononur diad panamegley na impanirap to.

⁹ Nen agawa lan nagnap, nagmaliw ya andi-anggaan a Manangilaban na amin da ray mangoonur ed sikato,

¹⁰ tan say Dios ginawa ton Pangulon Pari, onung ed inkapari nen Melkisedek.

¹¹ Dakerakel so nayarian min ibaga nipaakar ed saya, balet mairap ya ipaliwawad sikayo, ta nagmaliw kayon mairap a makatalus.

¹² Diad sayan kabayag na panaon, nepeg komun a bumabangat ki la natan balet, anggad natan, nakaukolan yo niy mangibangat ed sikayo na onaan iran aaralen a nipaakar ed salitay Dios. Nepeg yo la komuy mangan na anawet a kakanen, balet oniinom kayo niy gatas.

¹³ Say nakaukolan to niy oninom na gatas et ogaw ni, tan ag to amtan birbirey maung tan maoges.

¹⁴ Balet say kakanen ya anawet, para saray matakken la a pasal da lay mangikana na liknaan da a mangibiig ed maung tan maoges.

Hebreo 6

¹ Kanyan taynanan ti la ray onaan aangat a nipaakar ed Cristo tan ituloy ti la ray lalon aaralem aangat. Ag ti nepeg so mangyan lamet na pundasion na pangibeneg ed saray andi-kakanaan a gawgawa tan say panisiad Dios;

² sayangat a nipaakar ed saray binyag, say pangitapew na saray lima; say kiolid bilay na saray inaatey, tan say andi-anggaan a pananintinsiy Dios.

³ Gawaen tayo ya, no iyabuloy na Dios.

⁴ Ta panon a magbabawi lamet iray angibeneg na pananisia ra? Aliwawaan lay kanunotan da na nipaakar ed Dios, atawayan da lay mangatatawen a langkap, tan inawat da lay pinanabang ed Ispiritu Santo.

⁵ Apamintuan da lad bilay da so kamaungan na salitay Dios, tan alikna da la ray pakayari na onsabin panaon.

⁶ Insan imbeneg day pananisia ra! Ag la ra napapawil a magbabawi, ta ipapasak da lamet ed krus so Anak na Dios tan papabaingan dad karaklan.

⁷ Bibindisionay Dios so dalin a manesepsep na oran a naynay ya ompepelag, tan patutuboen to ray tantanaman a pinabangan na saray intaneman.

⁸ Balet no satan a dalin et patutuboen to ray tantanaman a masabit tan saray dikarika, anggapoy kana to; kanyan asingger ya isamba na Dios tan napoolan.

⁹ Inararok ira, anggan onyay panangibaga mi, anggapoy panduaruwa mi a magmaung so kipapasen yo tan mamapaarap kayod kilalaban.

- 10 Ta matonung so Dios tan ag to lingwanan iray ginagawa yo, o say panangaron impanengneng yod sikato diad panamegley na tulong ya inter yo tan iiter yo nid saray kapara yon Cristiano.
- 11 Pirawat min mansiansia komun ya anggad samput so panseseet na balang sakey ed sikayo, pian ontua ray iilaloan yo.
- 12 Ag kayo manngingiras. Alig yo ray totoo a lapud anos tan pananisia et tawiren da ray sipan na Dios.
- 13 Nen nansipay Dios ed kinen Abraham, nansambad dilin ngaran to, ta anggapo lay atagtagey a pansambaan to.
- 14 Inkuanto, "Isipan kod sika a bindisionan ta ka, tan parakelen ko ray kabyangay boleg mo."
- 15 Maanos a nanalagar si Abraham, kanyan agamuran toy insipan na Dios ed sikato.
- 16 No mansambay sakey a too ikana toy ngaran ya atagtagey nen say ngaran to tan diad panamegley na pansamba, ontonda la ray sangsangan na totoo.
- 17 Ontan met, pinaletay Dios so sipan to diad impansamba to, pian nipanengneng tod saray angisipanan to ya ag mansalat so getma to.
- 18 Kanyan say sipan tan say samba to et ag ira mangoman, tan ag makapantilay Dios nipaakar ed saraya. Sikatayo sirin a sinmaral ed sikato et mabiskeg so linawa tayo a manilalod insipan tod sikatayo.
- 19 Sayan ilalo tayo et singa pataga na puso tayo—malet, napanmatalkan, tan ontalus ya anggad biek na kurtinay sankasantosan a pasen na Timplon mangatatawen.
- 20 Inmona nen sikatayo a linmoob diman si Jesus a mangilaman ed sikatayo. Nagmaliw a pangulon pari ya anggad angga, onung na inkapari nen Melkisedek.

Hebreo 7

- ¹ Sayay Melkisedek ari na Salem tan pari na Sankatageyan a Dios. Nen ompapawil si Abraham, kasumpal ton akibakal a pinapatey to ray arari, inabet nen Melkisedek tan binindisionan to.
- ² Inter nen Abraham ed sikato so kakaplo na amin a sinamsam to. (Say ononan kabaliksay ngaran nen Melkisedek et "Ari na Katonungan." Lapud ari met na Salem, say labay met ya ibagay ngaran to et "Ari na Kareenan.")
- ³ Anggapoy nisulat nipaakar ed ama o ina to, o nipaakar ed nanlapwan ton boleg. Anggapo met so nisulat nipaakar ed inkianak o impatey to. Singa say Anak na Dios, mansiansian pari ya anggad angga.
- ⁴ Nanengneng yo, sirin, so ontan lan katalonggaring nen Melkisedek! Inter ed sikato nen Abraham a patriarka so kakaplo na sinamsam tod impibakal to.
- ⁵ Saramay apilin papari a kabyangay boleg nen Levi et walay bilin na Ganggan a mangawat iray kakaplo ed saray Israelita, saray agagi ra lamlamang, anggaman a kabyangan met iray boleg nen Abraham.
- ⁶ Si Melkisedek ag kabyangay boleg nen Levi, balet angawat na kakaplo ed kinen Abraham tan binindisionan to yan too ya angawat na saray sipan na Dios.
- ⁷ Ag napanduaruwaan a say mamindision et matalonggaring nen say bindisionan.
- ⁸ Ompatey iray papari a mangaawat na kakaplo, balet napaneknekan ed Masanton Sulat a mabilay si Melkisedek.
- ⁹ Kanyan nayaran ibaga a si Levi a mangaawat na kakaplo et nambayar met na kakaplo diad panamegley nen Abraham.
- ¹⁰ Ta nayaran ibaga a si Levi et wala nid laman nen laki ton Abraham, nen nabet nen Melkisedek si Abraham.
- ¹¹ Ta niiter so Ganggan ed saray Israelita diad panamegley na inkapari da ray paparin kabyangay boleg nen Levi. No nagnap so kimey da ray paparin

kabyangay boleg nen Levi, ag la komun kinaukolay sananey nin pari onung ed inkapari nen Melkisedek, aliwan onung ed inkapari nen Aaron.

12 Ta no apasimbaloy inkapari, nakaukolan a napasimbalo met so ganggan.

13 Say Katawan tayo, a sikatoy tutukoyen na sarayan asalita la, et kabyangay sananey a tribu; et anggapoy anggan sakey a kabyangan na sayan tribu a nanlapwan to so nanlingkur a pari.

14 Ta malinlinew a say Katawan kabyangay tribu nen Juda; tan ag binitla nen Moises yan tribu nen nansalita na nipaakar ed saray papari.

15 Linminew ni ya nen sinmabi so sananey a parin singa si Melkisedek.

16 Nagmaliw a pari, aliwan lapud ganggan o totontonen ya impaakseb na too, no ag lapud pakayari na sakey a bilay ya anggapoy sampat to.

17 Ta onyay ibabaga na Masanton Sulat nipaakar ed sikato: "Pari kan anggad angga, onung ed inkapari nen Melkisedek."

18 Say daan a ganggan, sirin, nakalay pakayari lapud makapoy tan anggapoy kana.

19 Ta say Ganggan nen Moises anggapoy nagawaan ton nagnap. Balet magmaung so balon ilalo a sinmabid sikatayo ta, diad panamegley na sayan ilalo, onasingger tayod Dios.

20 Aliwan satan labat, wala niy samba na Dios.

21 Ag nansambay Dios nen ginawa ton pari ray arum, balet nansamba nen ginawa ton pari si Jesus. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Say Katawan sinambaan to tan ag to benegan: 'Pari kan anggad angga.'"

22 Sayan pandomaan, sirin, gawaen toy Jesus a kaletan na magmaung a sipanan.

23 Wala niy sakey a pandomaan: amayamay nen saman iray papari a nansosoblayan lapud inatey ira tan ag da la nituloy so kimey da.

24 Balet mabilay ya anggad angga si Jesus, tan ag nayaran ipatawir ed sananey so inkapari to.

²⁵ Kanyan nayarian ton ilaban, natan tan lawas, iray onsingger ed Dios diad panamegley to, ta mabilay lawas a mikasin para sikara.

²⁶ Si Jesus sirin, so Pangulon Pari a mangiiter na saray nakaukolan tayo! Ta sikatoy masanto; anggapoy tilul o kasalanan to; nibiig ed saray makasalanan tan nitanduro ya anggad labas da ray katawenan.

²⁷ Si Jesus aliwan singa saray arum a pangulon papari a nakaukolan day mangibagat ya inagew-agew, onona para saray kasalanan da, insan para saray kasalanay katoowan. Amimpinsan ya angibagat si Jesus, tan angga lad angga ya, nen imbagat toy sikaton dili.

²⁸ Saray pangulon papari ya apili ra onung ed Ganggan nen Moises et wala ray kakapoyan da; balet say sipan a tinekepay samba, a naonur a sinmabi nen say Ganggan, tinoro toy Anak ya agawan nagnap ya andi-anggaan.

Hebreo 8

¹ Say labay min ibaga saya: walay onyan Pangulon Pari tayo ya akayorung ed nikawanay trono na Sankatageyan a Dios ed tawen.

² Manlilingkur a Pangulon Pari ed Sankasantosan a Pasen, a salanti diad tuan tulda ya impaalagey na Katawan, aliwan say too.

³ Say balang Pangulon Pari et apili a mangisaklang ed Dios na saray rigalo tan saray bagat, kanyan nakaukolan a wala met so ibagat na sayan Pangulon Pari tayo.

⁴ No wadya komun ed dalin, ag la nakaukolan a mampari ni, ta wala la ray paparin mangibabagat onung ed Ganggan.

⁵ Say kimey da ra yan papari et sakey labat a kaparpara tan aninoy walad tawen. Ontan met ed kinen Moises; nen gapoan ton ipaalagey so Tuldan Sipanan, inkuay Dios ed sikato, "Apiapiger mon ipaalagey, pian nagawaan moy amin a bengatla onung ed samay planon nipanengneng ed sika diad tapew na palandey."

⁶ Balet, natan, naawat nen Jesus so lalon atagey a kimey na inkapari nen say kimey da. Ontan met a magmaung so sipanay Dios tan say too ya agawad panamegley nen Jesus, lapud niletneg ed magmaung ni ran sipan.

⁷ No anggapoy kakulangan na samay onaan a sipanan, ag la komun nakaukolay kumadwa.

⁸ Balet nalmoan na Dios so kakulangan da ray totoo nen inkuanto, "Onsabi ray agew, kuay Katawan, a baloy pisipanan kod saray totoo Israel tan say boleg nen Juda.

⁹ Aliwan singa saya may impisipanan kod saray lalaki ra, nen agew ya intabin ko ran impaway ed Egipto. Aliwa ran matoor ed impisipanan kod sikara, kanyan pinaolyan ko ra.

¹⁰ Sikato yay pisipanan ko ed saray totoo Israel diad saray agew ya onsabi, kuay Katawan: Iseksek kod kanunotan da ray ganggan ko tan isulat kod kapusoan ra. Siak so magmaliw a Dios da, tan sikara so totook.

¹¹ Ag la nakaukolan na siopaman ya ibangat toy kapara ton too o ibaga tod kabansaan to, 'Amtaen moy Katawan.' Ta nakabatan da ak ya amin, abeba may atagey so kipapasen to.

¹² Pirdonaen ko ray kasalanan da tan ag ko la nunoten iray ginagawa ran kaogsan."

¹³ Nen asalitay Dios so nipaakar ed balon sipanan, labay ton ibaga ya anggapo lay kakanaan to may onaan a sipanan; tan asingger lan naandipat so antokaman a dinmaan tan naandian lay kakanaan.

Hebreo 9

¹ Samay onaan a sipanan wala ray totontonen ton nipaakar ed panangigalang ed Dios, tan wala met so pasen to a panangigalangan diad tapew na dalin.

² Nipaalagey so sakey a tulda, say walad bandad paway a tatawagey Masanton Pasen. Diay kawalaan na panangipatoonan na lamparaan tan say lamisaan a kawalaay tinapay ya imbagat ed Dios.

- ³ Say kumadwa, a walad biek na kumadwan kurtina, tatawagey Sankasantosan a Pasen.
- ⁴ Dia so kawalaay balituk ya altar a panagpoolay insinso; diman met so kawalaay kaban na sipanan a binalkut ya intiyo na balituk. Walad loob na kaban so balituk a banga ya anginay mana, say nansimit a bastun nen Aaron, tan saray duaran tapyak a baton angisulatan na saray ganggan.
- ⁵ Diad tapew na kaban wala ray kirubin a mangipapanengneng na kiwawalay Dios. Nasisiruman na saray payak da so pasen a pakapirdonaay kasalanan. Balet ag mi ni ya idalatdat natan.
- ⁶ Onya so impakapangilira na saraman a bengatla. Saray papari onloloob ira ya inagew-agew ed onaan a parti a manumpal na saray kimey da.
- ⁷ Balet say Pangulon Pari labat so onloob ed kumadwan parti, tan mamimpinsan ed sakey taon. Walay awit ton dala ya ibagat ed Dios para sikaton dili tan kasalanan ya ag amtan nagagawaan na saray totoo.
- ⁸ Malinlinew ed saraya ya ipapaamta na Ispiritu Santo a say dalan ya onlad Sankasantosan a Pasen et aliwa nin lokas, ambegyan wala ni may onaan a parti.
- ⁹ Anino labat ira ya na sayan panaon. Labay to yan ibaga a saray bagat tan saklang ya iiter ed Dios et ag da nalinisan so konsinsia da ray mangigagalang.
- ¹⁰ Sarayan totontonen et nipaakar ira labat ed kakanen, iinomen, tan saray nandoroman panaglinis. Susumpalen ira labat nipaakar ed laman, tan walay kana ra labat anggad pangoman na Dios ed amin a bengatla.
- ¹¹ Balet sinmabi lay Cristo a Pangulon Pari na saray maung a bengatlan wadya la ra. Lalon matalonggaring tan lalon nagnap niy panlilingkuran ton tulda ya ag ginaway too, labay ton ibaga, aliwan kabyangan na sayan mundon pinalsa.
- ¹² Amimpinsan a linmoob ed Sankasantosan a Pasen si Cristo, tan duga la man. Aliwan dala na saray kanding tan saray kilaw a baka so inawit ton

ibagat, no ingen ag say dilin dala to, tan lapud saya inggamuran to itayoy karondon ya andi-anggaan.

13 Say dala na saray kanding tan saray bakan kalakyan tan say dapul na pinoolan a bakan kilaw iwalsik irad totoon nipasen a marotak tan, diad ontan, nipasen iran malinis, onung ed ganggan.

14 Lapud tua ya, lalon dakel niy nagawaay dala nen Cristo! Diad panamegley na andi-anggaan ya Ispiritu, imbagat tod Dios so sikaton dili ya anggapoy tilul. Linisan na dala to so konsinsia tayo tan ekalan to na saray andi-kakanaan a gawgawa, pian nalingkuran tayo so Dios a mabilay.

15 Kanyan si Cristo so manamegley na balon sipanan, pian natawir na saray tinawag na Dios so andi-anggaan iran bindision ya insipan to. Nagawa ya lapud walay inatey ya amaandiy kasalanan da ray totoo nen wala ni rad silong na onaan a sipanan.

16 No walay tistaminto, nakaukolan a napaneknekan ya inatey lay nanggawa.

17 Ta anggapoy kana na tistaminto legan a mabilay ni so nanggawa; walay kana to labat no inatey la.

18 Kanyan anggan samay onaan a sipanan apaletan labat diad impangikanay dala.

19 Imbawag nen Moises ed amin a totoo so balang totontonen ed Ganggan. Kasumpal to, inala toy dala na saray kanding tan saray kilaw a baka, tan danum. Insawsaw toy sangay kiew ya isopo tan say ambalangan lana, insan to winalsikan so libro na Ganggan tan amin da ray totoo.

20 Legan to yan gagawaen inkuanto, "Sikato yay dala a mamaneke ed sipanan ya ingganggan na Dios ya onuren yo."

21 Winalsikan to met na dala may tulda tan amin a kagawaan ya ikakanad pangigalang ed Dios.

22 Onung ed Ganggan, amin lawarin bengatla et lilinisan na dala; tan no anggapoy onterter a dala, anggapoy pakapirdonay kasalanan.

²³ Kinaukolan a naorasan ed sarayan bagat ira yan kaparpara na saray bengatlan walad tawen, balet magmaung ni ran bagat nen saraya so kaukolan da ray mangatatawen a bengatla.

²⁴ Ta si Cristo ag linmoob ed masanton pasen a ginaway too, a kaparpara labat na petepeteg a pasen. Ingen, linmoob ed tawen tan ilalaman to itayo ed arap na Dios.

²⁵ Say Pangulon Pari da ray Judio onloloob a tinaon-taon ed Sankasantosan Pasen, tan awit toy dala na ayep. Balet si Cristo ag linmoob a mamimpigapigan mangibagat na sikaton dili.

²⁶ Ta no andi, nakaukolan komun a mamimpigapigan ompatey nanlapu lad inkapalsay mundo. Balet natan aminsan labat a nampanengneng, nen mansasamput la ray panaon, pian napaandi toy kasalanan, diad panamegley na impangibagat tod sikaton dili.

²⁷ Nigetar ed balang too a maminsan ya ompatey, tan kasumpal to sintinsiaan na Dios.

²⁸ Ontan met, aminsan a nibagat si Cristo, pian nasakbat to ray kasalanan na amayamay a totoo. Mampanengneng a kumadwa, balet aliwan lapud kasalanan, no ag ingen lapud ilaban to ray manaalagar ed sikato.

Hebreo 10

¹ Say Ganggan anino labat tan aliwan nagnap a pakanengnengan na saray maung nin bengatla ya onsabi. Ag ton balut nayarian a gawaen a nagnap iray onsingger ed Dios diad panamegley na saray bagat ya isaklang a tinaon-taon.

² No talagan napirdona so saray mangigagalang ed Dios lapud sarayan bagat, ag da la komun nunoten a nankasalanan ira, tan ontonda met lad satay amin a bagat.

³ Ingen, sarayan bagat ipanunot dan tinaon-taon iray kasalanan na totoo.

⁴ Ta ag balut makapaandi na saray kasalanan so dala na saray bakan kalakyan tan saray kanding.

- ⁵ Lapud saya, nen onla la diad mundo si Cristo, inkuantod Dios: "Ag mo labay iray bagat tan saray saklang, ingen, angiparaan kay laman para siak.
- ⁶ Ag ka apaliket na saray bagat a popoolan, tan saray bagat a mamaandid saray kasalanan.
- ⁷ Insan inkuanke, 'Nia ak, O Dios! Sipaparaan ak a mangonur na linawam onung na nisulat nipaakar ed siak diad libroy Ganggan."
- ⁸ Inkuanton onaan, "Ag mo labay tan ag ka apaliket na saray bagat tan saray saklang, o saray bagat a popoolan tan saray bagat a para kasalanan." Inkuanke ya, anggaman a nibagat ira onung ed Ganggan.
- ⁹ Insan inkuanke, "Nia ak, O Dios! Sipaparaan ak a mangonur na linawam." Inekal na Dios sirin so onaan a bagat tan insalat toy bagat nen Cristo.
- ¹⁰ Lapud impangonur nen Jesu-Cristo na linaway Dios, inorasan to ray kasalanan tayo diad panamegley na impangibagat tod sikaton dili, tan duga la ya.
- ¹¹ Inagew-agew a manalagey tan manlingkur so balang pari da ray Judio, tan mamimpigan mangisaklang na nampaparan bagat. Balet ag makapaandiy kasalanan ira yan bagat.
- ¹² Si Cristo, balet, amimpinsan ya angibagat lapud saray kasalanan, tan duga la ya. Kasumpal to, inmirung ed nikawanay Dios.
- ¹³ Manaalagar ya anggad say Dios napasuko tod sikato ray kalaban to.
- ¹⁴ Kanyan diad panamegley na saksakey a bagat, ginawa ton nagnap ya andi-anggaan iray naorasan ed kasalanan.
- ¹⁵ Paneknekan met ya na Ispiritu Santo. Inkuanton onaan,
- ¹⁶ "Sikato yay pisipanan kod sikara, diad saray agew ya onsabi, kuay Katawan: Iseksek kod kapusoan da iray ganggan ko, tan isulat kod kanunotan da."
- ¹⁷ Insan inkuanke, "Ag ko la nunoten iray kasalanan tan saray kaogsan da."

- ¹⁸ Kanyan nen apirdona la ra ya, ag la nakaukolay bagat a pangekal na saray kasalanan.
- ¹⁹ Kanyan, agagi, bolus ti lan onloob ed Sankasantosan a Pasen diad panamegley na impatey nen Jesus.
- ²⁰ Nilokasan ton para sikatayo so balo tan mabilay a dalan ya ontalus ed biek na kurtina, a salanti say laman to.
- ²¹ Walay pari tayon matalonggaring a manaasikasoy abung na Dios.
- ²² Onsingger itayod Dios, sirin, a matoor so puso tayo tan mabiskeg so pananisia tayo. Onsingger itayon malinis lay puso tayo ta alinisan lad maoges a konsinsia, tan naorasan la na puron danum so laman tayo.
- ²³ Paeleten tayoy ilalo tayo tan ag tayo mapaga, ta matoor so Dios a nansipan ed sikatayo.
- ²⁴ Nepeg tin nunoten no panoy pananggoyur tayod balang sakey a mangarod kapara ton too tan manggaway kamaungan.
- ²⁵ Ag tayo nepeg a paolyay pantitipon tayo, a singa gagawaen da ray arum. Ingen, mampapabiskegan tayoy linawa, lautla ni met ta nanenengneng yon asingger lay isabiy Agew na Katawan.
- ²⁶ No kasumpal tin naamtaay katwaan et gagalaen tayo niy mankasalanan, anggapo lay bagat a makapaandid saray kasalanan tayo.
- ²⁷ Anggapo lay atilak no ag say itakot tayod panalagar na onsabin Okum tan say manliub ya apoy a mangoput ed saray onsumpad Dios!
- ²⁸ Pateyen ya anggapoy panangasi so siopaman ya ag mangonur ed Ganggan nen Moises no, lapud pantasi na duara o talora, et nalmoan a nankasalanan.
- ²⁹ Diad isisip yo, ag kasi lalon ambelat so dusay sakey a toon balawen toy Anak na Dios, murmuraen toy dala ya amabiskeg ed sipanan ya amasantod sikato, tan pabaingan toy mapangasin Ispiritu?
- ³⁰ Ta kabat tayoy angibagay onya: "Siak so ombawi; siak so manusa." Tan inkuan to ni, "Sintinsiaan na Katawan iray totoo to."

- 31** Makapataktakot so napelag ed limay Dios a mabilay!
- 32** Nunot yo pay agawad sikayo nen saman. Nen saman iran agew, kasumpal ya aliwawaan kayo, agaylay impaniirap yo, balet ag kayo atalo.
- 33** No arum, pinapabaingan tan pinapairap da kayod arap na karaklan; no arum met, akidamay kayod saray naniirap na onya.
- 34** Kinakasian yo ray apriso, tan inako yon sililiket so impangaala da ray kagawaan yo, ta amta yon magmaung ni tan mansiansian anggad angga so kayamanan ya atilak ed sikayo.
- 35** Ag yo sirin papakapoyey linawa yo, ta balbaleg so tumang ya awaten yon iter to.
- 36** Nakaukolan a mananos kayo, pian nasumpal yoy linaway Dios tan naawat yoy insipan to.
- 37** Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Asingger lan panaon so isabi na onla dia; ag la manabala.
- 38** Mambilay ed pananisia so took a matonung, balet no benegan to ak, ag ko pakaliketan."
- 39** Aliwa tayon singa saray totoon ombebeneg a mamaarap ed kaderalan. Ingen, singa tayo saray totoon mananisiad Dios tan nilalaban.

Hebreo 11

- 1** Say pananisia say ag panduaruwad saray bengatlan iilaloan tan say panmatalek ed kiwawala na saray bengatlan ag nanengneng.
- 2** Lapud pananisia, saray totoo nen inmona ran panaon nala ray maung a linawa na Dios.
- 3** Lapud pananisia, natalusan tayon pinalsa na Dios so sankamundoan diad panamegley na salita to; kanyan saray nanengneng nanlapu rad ag nanengneng.
- 4** Lapud pananisia, magmaung niy imbagat nen Abel nen si Cain. Lapud pananisia nen Abel, sikatoy nipasen a matonung lapud nala toy maung a

linaway Dios ya amirbir ed bagat to. Anggaman ya inatey la, mansasalita ni diad panamegley na pananisia to.

⁵ Lapud pananisia, ag inatey si Enoc, no ag ingen niakar ed kawalaay Dios. Anggapoy makalmod sikato, ta inalay Dios. Ibabagay Masanton Sulat a kasakbayan a niakar ed tagey, apaliket toy Dios.

⁶ Ag panliketan na Dios so siopaman ya anggapoy pananisia to. Ta siopamay onsingger ed Dios, nakaukolan a manisian walay Dios, tan manisian met a tumangay Dios iray manaanap ed sikato.

⁷ Lapud pananisia, dinengel nen Noe so pasakbay na Dios nipaakar ed saray nagawan ag to ni nanengneng. Tinmoluk ed Dios; nanggaway sakey a biong, pian nilaban tan say pamilya to. Lapud saya, sinintinsiaan ton nadusay sankamundoan, tan say Dios impasen ton matonung si Noe lapud pananisia to.

⁸ Lapud pananisia, inmonur si Abraham nen say Dios et tinawag ton onlad bansa ya insipan ton iter ed sikato. Tinaynan toy nianakan ton dalin, anggaman ya ag to amtay laen to.

⁹ Lapud pananisia, nanayam a singa sangkaili ed bansa ya insipay Dios ed sikato. Nanayam diman ed saray tulda, tan kaiba to ra di Isaac tan Jacob ya angawat met ed Dios na namparan sipan.

¹⁰ Ta inalagar nen Abraham so siudad ya ag naderal iray pundasion to. Implano tan impaalagey na Dios yan siudad.

¹¹ Lapu met ed pananisia, akapanlokun si Sara, anggaman ya akolakolaw la, ta anisian say Dios sumpalen toy insipan to.

¹² Kanyan nanlapud sakey a toon nipasen ya inatey la so sakey a bansan saray kabyangan to et singa karakel na bitewen ed tawen, tan ag nabilang a buer ed gilig na dayat.

¹³ Diad pananisia, inatey ira yan amin a totoo. Ag da agamuran iray insipay Dios, balet malikeliket irad impakanengneng dad sarayan sipan, anggaman a

mabayag niy pakagawad saraya. Binirbir dan sangkaili ra tan mimiayam ira labat diad tapew na dalin.

14 Saray totoon mansasalitay onya ipanengneng dan manaanap iray dilin bansa ra.

15 No say bansan tinaynan da so pakakailiwan da, wala niy pankanawnawa ran ompawil diman.

16 Balet say pampipilalekan da say magmaung a bansa—say mangatatawen a bansa. Kanyan ag imbaing na Dios a sikatoy tawagen da a Dios da, ta imparaanan to ray sakey a siudad.

17 Lapud pananisia, si Abraham, nen sinubok na Dios, inter ton bagat si anak ton Isaac. Si Abraham so angiteray Dios na sipan; anggaman ontan, sipaparaan a mangibagat ed saksakey ya anak to.

18 Inkuay Dios ed sikato, "Diad panamegley nen Isaac, nawalaan ka na saray kabyangay boleg mo ya insipan ko."

19 Anisiay Abraham a nayarian na Dios a bilayen si Isaac. Nayari met ya ibaga a nipawil ed sikatoy anak ton Isaac manlapud patey.

20 Lapud pananisia, inter nen Isaac ed kindi Jacob tan Esau iray bindision a para arapen a panaon.

21 Lapud pananisia, si Jacob, nen magano lan ompatey, binindisionan to ray duaran anak nen Jose. Indomeg toy olo tod potay bastun to, tan angigalang ed Dios.

22 Lapud pananisia, sinalita nen Jose, nen ompapatey la, a saray Israelita taynanan day Egipto, tan binilin to ra no antoy gawaen ed saray pokel to.

23 Lapud pananisia, ag tinmakot iray atateng nen Moises ya onsumpad ganggay ari. Inyamut dad loob na taloy bolan so anak da, ta anengneng dan malinggas ya ogaw.

24 Lapud pananisia, ag nilabay nen Moises, nen matakken la, so patawag ya anak na prinsisan anak na ari na Egipto.

- ²⁵ Nilabay to niy midamay ed kairapan da ray totooy Dios nen say mambilay a magano ed likeliket na kasalanan.
- ²⁶ Pinabli to niy manirap na kababaingan, lapud Cristo, nen saray kayamanan na Egipto, ta impasakey to ray mata to ed tumang ya onsabi.
- ²⁷ Lapud pananisia, tinaynan nen Moises so Egipto tan ag to tinakotan so pasnuk na ari; mabisbiskeg so linawa to, tan singa anengneng toy ag nanengneng a Dios.
- ²⁸ Lapud saya met a pananisia inletneg toy Paskua, tan ingganggan toy pangiwalisik na dala ed puirtay kaabungan, pian ag pateyen na Anghil na Patey iray pangulowan ya anak na saray Israelita.
- ²⁹ Lapud pananisia, binaliw na saray Israelita so Dayat ya Ambalanga a singa ra dinmalan ed amagan dalin. Balet nen saray Egipsio so dinmalan, nalner ira.
- ³⁰ Lapud pananisia, nagba ray padir na Jerico, kasumpal a niliber-liber na saray Israelita ed loob na pitoy agew.
- ³¹ Lapud pananisia, si Rahab a marotak a bii ag apipatey nen pinapatey da ra may ag tinmoluk ed Dios, lapud mabolbolus so linawa ton angawat ed saray ispia.
- ³² Anto niy nayaran ibagak? Anggapo lay nakdaan a panaon kon mangisalaysay ni na nipaakar ed kindi Gideon, Barac, Samson, Jefte, David, Samuel, tan saray propita.
- ³³ Lapud pananisia, tinatalo da ray nanarian a nilalabanan da. Nanggagawa ray kamaungan, tan naawat da ray insipay Dios. Pinapakopit day sangi na lion,
- ³⁴ ineerep day manliub ya apoy, tan nililiktaran day ipapatey ed ispada. Kinmakapoy ira, balet nagmamaliw iran mabiskeg; makapanyari rad bakal tan tinatalo da ray sondalo na saray arum a bansa.

- ³⁵ Lapud pananisia, saray bibii inaawat da ray inaatey da ya inmoolid bilay. Wala ray arum a nilabay da niy ompatey ed kairapan nen say nabolus, pian onoli rad magmaung a bilay.
- ³⁶ Wala rad sikaray sinisiplatan tan niluludlurey, tan wala ra met ed sikaray binabalur tan impripriso.
- ³⁷ Wala rad sikaray tinutupak, wala ray impankadwan nilagari, tan saray arum pinatey da rad ispada. Nanakar-akar iran sikakawes na katat na karniro odino kanding; mairap-bilay ira, pinapairap tan pinapabaingan da ra.
- ³⁸ Ag manepeg ed sikara so mundo! Nanakar-akar irad kalawakan tan kapalandeyan, tan inmaamut irad saray ongib tan saray abut ed dalin.
- ³⁹ Lapud pananisia ra, angitilak iray maung a pakatongtongan ed sikara, balet ag da naawat so insipan na Dios,
- ⁴⁰ ta angiparaay Dios na magmaung a planon para sikatayo. Say getma to say ag da pagmaliw ya ayadyari no ag da itayo kaiba.

Hebreo 12

- ¹ Aliber itayoy amayamay a tasi, kanyan ikaindan ti la ray amin a makaskasbel ed sikatayo, tan say kasalanan ya ompepeket a malet ed sikatayo. Anosan tayon ituloy so batiken tayo ni.
- ² Ag tayo nepeg ya alisay mata si Jesus a sikatoy nanlapwan tan pansumpalay pananisia tayo. Lapud liket a manaalagar ed sikato, ag to imbaing so ompatey ed krus, tan akayorung natan ed nikawanay trono na Dios.
- ³ Nunot yo no panoy impanirap nen Jesus ed ontan lan impanbosul ed sikato na saray makasalanan, pian ag kayo onkapoy tan naekalay biskeg na linawa.
- ⁴ Diad pilalaban yod kasalanan, ag yo ni asali a pinaterter so dala yo.
- ⁵ Alingwanan yo la sirin imay imbilin na Dios ed sikayon anak to, saramay salitan makapabiskeg na linawa yo? "Anak ko, ag mo mumurmuraen so panusa ed sika na Katawan, tan no pampasnukan to ka, ag mo pakakapoyey linawam.

- ⁶ Ta dudusaen na Katawan so inaro to, tan leleweten toy ipapasen ton anak to.”
- ⁷ Anosan yoy antokaman a kairapan yo tan ipasen yon panangibangat na sakey ya ama. Labay to yan ibaga a say Dios ipapasen to kayon anak to. Siopay anak ya ag dusaen na ama to?
- ⁸ No ag kayo nadusa, a singa kadudusa da ray amin ya anak to, aliwa kayon tuan anak no ag ta anak ed paway.
- ⁹ Dinudusa itayo na saray mangaraldalin ya ama tayo tan, lapud saya, inggalang ti ra. Lalo la sirin a nepeg tayoy ontoluk ed maispiritun Ama tayo, pian mambilay itayo!
- ¹⁰ Dinudusa itayon agano na saray mangaraldalin ya ama tayo, ta inisip dan kamaungan ya. Balet dudusaen itayoy Dios para kamaungan ti lamlamang, pian minabang tayod kasantosan to.
- ¹¹ Diad oras na kadusa tayo, singa ti ya panermenan, aliwan panliketan. Balet kasumpal to, saray apetek na saman a dusa anien day kareenan a bungay matonung a panagbilay.
- ¹² Kanyan itagey yo ray lima yon makolkolaney, tan pampetek yo ray pueg yon makapkapoy!
- ¹³ Manakar kayod maptek a dalan, pian ag natuloyan a napiley iray sali yon alikda, no ag ingen onabig ira.
- ¹⁴ Gawa yoy anggaay nayarian yo a mikaarod amin a too tan mampasanto kayo, ta no ag ya gawaen na siopaman, ag to nanengneng so Katawan.
- ¹⁵ Manalwar kayo, ta ompan walad sikayoy benegan toy baleg a panangaro na Dios. Manalwar kayo, ta ompan walad sikayoy magmaliw a singa ampait a tanaman ya ontubo tan mansamal ed saray amayamay.
- ¹⁶ Manalwar kayo, ta ompan mankasalanan kayoy immoralidad o murmuraen yo ray bengatlan maispiritu, a singa ginawa nen Esau. Insalat tod sakey a panangan so kanepegan na inkapangulowan to.

¹⁷ Kabat yo ya ag abayag kasumpal to man, kinerew tod ama to so bindision a para pangulowan. Balet ag niiter yad sikato, ta anggapo lay pankanawnawa ton magbabawid ginawa to, anggaman a nanakis ed impampilalek to.

¹⁸ Ag kayo inmasingger, a singa inyasingger na saray Israelita nen saman, ed sakey a palandey a nayaran diwiten—diad Palandey na Sinai a kawalaay manliub ya apoy, bilonget tan ermen, maksil a dagem,

¹⁹ tanul na trumpita, tan sakey a bosis a mansasalita. Nen nadngel na saray totoo may bosis, kinerew dan ag la ra komun makadngel na arum nin salita,

²⁰ ta ag da natepelan yan ganggan: "No diwiten na anggan ayep so palandey, nepeg a tupakey bato ya anggad ompatey."

²¹ Makapataktakot a nengnengen, kanyan inkuanen Moises, "Natatakot ak a maung, tan manggiwgiw ak!"

²² Balet say sininggeran yo say Palandey na Sion tan say ciudad na Dios a mabilay, say mangatatawen a Jerusalem, a kawalaay libo-libo ran anghil.

²³ Sinmingger kayod maliket a tipon da ray pangulowan ya anak na Dios, a nisulat ed tawen iray ngaran da. Sinmingger kayod Dios a huis na amin a pinalsa, tan diad saray ispiritu na totoon matonung a nagmaliw iran ayadyari.

²⁴ Sinmingger kayod kinen Jesus, a manamegley na balon sipanan, tan diad niterter a dala a mangipaamtay magmaung ni ran bengatla nen say impaamtay dala nen Abel.

²⁵ Manalwar kayo, sirin, tan ag yo ipopolisay a dengelen so mansasalita. Ag akaliktar iray ag dinmengel ed pamasakbay na mansasalita diad tapew na dalin. Lautla sirin ya ag tayo naliktaray dusa, no ag tayo dengeley pamasakbay na mansasalita diad tawen!

²⁶ Diad saman a panaon, niyegyeg na bosis toy dalin, balet insipan to natan, "Maminsan nin yegyegen ko, tan aliwa labat a say dalin no ag pati say tawen."

²⁷ Saray salitan "maminsan ni" labay dan ibaga a nayegyeg tan naekal iray bengatlan pinalsa, pian ag naekal iray bengatlan ag nayegyeg.

²⁸ Kanyan pisalamatan tayoy Dios, ta awaten tayoy nanarian ya ag nayegyeg. Misalamat tan mangigalang tayod Dios onung na pakaliketan to, a katekep na takot tan panamabli,

²⁹ ta say Dios tayo et manangoput ya apoy.

Hebreo 13

¹ Ituloy yoy panaarowan yon sanaagi ed Cristo.

² Ag yo lilingwanay mamatuloy na saray sangkaili ed abung yo. Wala ray nanggawa ya, et ag da amtan saray anghil so pinatuloy da.

³ Nunot yo ray apriso tan midamay kayod sikara, a singa kaiba yo rad prisowan. Nunot yo met iray napapairap, ta nayaran napairap kayo met.

⁴ Nepeg a galangen na amin a katoowan so panaasawa, tan nepeg met a matoor ed sakey tan sakey iray sanaasawa. Ta say Dios sintinsiaan to ray manggagaway inmoralidad tan saray mikakaloguran.

⁵ Nepeg ya aliwa kayon lupay kuarta, tan pasarag yoy walad sikayo. Ta inkuay Dios, "Ag ta kan balut paolyan o taynan."

⁶ Kanyan manmatalek tayon mangikuan, "Say Katawan so mananulong ko, ag ak ontakot! Antoy nagawaan ed siak na too?"

⁷ Nunot yo ray inmoonan pangulo yo a nampulong ed sikayoy salita na Dios. Nunot yo no antoy nansumpalay bilay da, tan alig yoy pananisia ra.

⁸ Si Jesu-Cristo sikato met lamlamang karuman, natan, tan anggad angga.

⁹ Ag yo iyaabuloy ya ibalang kayoy nambabangil tan nidoma-doma ranangat. Magmaung nin napabiskeg so linawa tayo diad panamegley na baleg a panangaroy Dios, nen say diad panamegley na pangonur ed saray ganggan a nipaakar ed panangan. Anggapoy nagugunggona da ray mangoonur ed sarayan ganggan.

- 10** Saray paparin manlilingkur ed panangigalangan da ray Judio et anggapoy kanepegan dan mangan ed saray bagat diad altar tayo.
- 11** Say Pangulon Pari aawiten tod Sankasantosan a Pasen so dala na ayayep ya ibagat para saray kasalanan, balet saray laman da ra yan ayayep poolan ed paway na kampo.
- 12** Ontan met, inatey si Jesus ed paway na puirtay ciudad, pian nalinisan to ray katoowan ed kasalanan diad panamegley na dilin dala to.
- 13** Kanyan onla itayod sikato diad paway na kampo tan minabang ti met ed kababaingan to.
- 14** Ta anggapo diad mundo so ciudad tayo a mansiansia; balet say aanapen tayo say ciudad ya onsabi.
- 15** Kanyan mangibagat tayo lawas na dayew ed Dios diad panamegley nen Jesus—dayew a mangibawag na pamirbir tayod ngaran to.
- 16** Ag yo lilingwanay manggaway kamaungan tan mantutulongan kayo, ta sikara yay bagat a makapaliket ed Dios.
- 17** Toluk kayod saray pangulo yo tan sumpal yo ray ganggan da. Aasikasoen da ray kamarerwa yo, ta ebatan dad Dios yan panlilingkur dad sikayo. No onuren yo ra, maliket iran manumpal na kanepegan da; no andi, maermen iran manumpal, tan anggapoy kamaungan a niiter to yad sikayo.
- 18** Ipikasi yo kami pa. Anggapoy duaruwa min malinis so konsinsia mi, ta say kamaungan so pirawat mi lawas a gawaen.
- 19** Lalon mapilit a kekerewen kod sikayo ya ipikasi yon makapawil ak lan tampol ed sikayo.
- 20** Say Dios a panlapway kareenan so amaolid bilay ed Katawan tayon Jesus, a sikatoy Matalonggaring a Pastol da ray karniro, lapud dala ton amaneknek na andi-anggaan a sipanan.

- ²¹ Iter komun na Dios ed sikayoy amin a nakaukolan yo, pian nagawaan yoy linawa to, tan gawaen tod sikatayo komun, diad panamegley nen Jesu-Cristo, so makapaliket ed sikato. Nagalang komun ya anggad angga! Amen.
- ²² Kekerewen kod sikayo, agagi, ya anosan yon dengelen yan bangat kon mamabiskeg na linawa yo, ta antikey met yan sulat kod sikayo.
- ²³ Labay kon amtaen yo a nibolus lay agi tayon si Timoteo, tan no onsabin tampol, itagar ko no onla ak ditan.
- ²⁴ Ibanoan yo kami pad saray pangulo yo tan amin a totooy Dios. Ibabano da kayo ray agagin walad Italia.
- ²⁵ Nawalaan kayon amin komuy bindision na Dios.

Santiago

Santiago 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Santiago, aripen na Dios tan say Katawan a Jesu-Cristo: Ibabano ta kayon amin a totooy Dios, amin yon akaykayat ed intiron mundo.
- 2** Agagi, panliketan yo so panlilikna yoy nandoroman subsubok na bilay,
- 3** ta amta yo a say pakasubok ed pananisia yo et lalon pagmaliwen to kayon maanos.
- 4** Tan mansiansia kayon mantepel ya anggad kasamputan, pian magmaliw kayon ayadyari tan nagnap tan anggapoy pankulangan.
- 5** Balet no walad sikayoy kulang na kakabatan, nepeg toy mikerew ed Dios tan naitdan, ta say Dios maliket tan mabonbonluk a mangiiter ed amin a katoowan.
- 6** Balet no onkerew kayo, nepeg a manisia kayo tan ag kayo manduaruwa, ta siopaman a manduaruwa et singa daluyon ya ipaligpalig na dagem.
- 7** Ag manilalon mangawat na antokaman a manlapud Katawan yan klasiy too,
- 8** ta mansalat-salat so kanunotan to tan mansimpisimpitan.
- 9** Nepeg a panliketay agin mairapbilay so pamaatagey na Dios ed kipapasen to,
- 10** tan say agin mayaman so pamaabeba na Dios ed sikato, ta say mayaman a too naandipat a singa rosas na dika.
- 11** Ta ompaway so agew tan diad ontan lan petang to, pamagaen toy dika, nalaylay met lad satan iray rosas to, tan naderal lay kinarakep to. Ontan met, say mayaman ompatey legan ton gagawaen iray kimey to.
- 12** Maliket so toon mansiansian matoor anggaman a wala ray subsubok ya onsabid sikato, ta no nilabas to ra awaten toy tumang, salanti say bilay ya insipay Dios ed saray mangaarod sikato.

- 13** No manliknay subsubok na bilay so siopaman, ag to komun ibagan tutuksoen na Dios. Ta say Dios ag natukso na kaogsan tan ag to tuksoey anggan siopa.
- 14** Natukso so too no sikatoy ibalang tan tangguyoren na dilin maoges iran pilalek to.
- 15** No manlokun so maoges a pilalek na laman, mananak na kasalanan. Tan no ombaleg so kasalanan, mambungay patey.
- 16** Ag kayo patitilaan, inararok iran agagi!
- 17** Nanlapud tawen so balang maung tan nagnap a langkap; nanlapud Ama ya amalsad amin a liwawa. Sikatoy ag mangoman tan ag met panlapway bilonget diad ibeneg to.
- 18** Onung ed linawa to, initdan to itayoy bilay diad panamegley na tuan salita, pian walay kanepegan tayon magmaliw a sankatalonggarangan ed amin da ray pinalsa to.
- 19** Tandaan yo ya, inararok iran agagi! Nepeg a masiglat ya ondengel so balang sakey, mapalnad panagsalita, tan aliwan maipapasnuk.
- 20** Ta say pasnuk na too ag makatulong ed panumpal na matonung a getmay Dios.
- 21** Kanyan ikaindan yo lan amiy marotak a kagagawa, tan amin a maoges ya ogali. Suko kayod Dios tan awat yoy salitan intanem tod puso yo, ta sayan salita so makapangilaban ed sikayo.
- 22** Toluk kayod salitay Dios. No dengelen yo labat ya ag yo onuren, titilaan yoy sikayon dili.
- 23** Siopamay ondengel na salita tan ag to onuren, kapara toy toon onarap ed salming ta nengnengen toy lupa to.
- 24** Kanengneng to, ontaynan tan nalingwanan ton tampol so itsura to.

²⁵ Balet siopamay manosisan maung ed nagnap a ganggan a mangibolus ed saray totoo, tan talagan imanoen to, ya ag to labat dengelen tan lingwanan, no ag ingen onuren to—bindisionan na Dios itan a too ed gawaen to.

²⁶ No ipasen na siopaman a sikatoy rilihioso, balet et ag to napatonday sangi tod panagsalitay kaogsan, titilaan to labat so sikaton dili tan andi-kakanaay rilihion to.

²⁷ Say rilihion a malinis tan manepenepeg ed arap na Dios tan Ama tayo, saya: say pangasikaso tan panulong ed kairapan na saray olilan sigput tan saray balon bibii, tan say pangasikaso na sikan dili, pian ag ka narotakay kaogsan ed sayan mundo.

Santiago 2

¹ Agagik, bangta mananisia kayod Katawan tin Jesu-Cristo, say mapagalang a Katawan, ag yo nepeg a labien iray arum a totoo.

² Bilbilang: linmoob ed tipon yo so toon mayaman ya akasingsing na balituk tan akakawes na mabmabli, insa linmoob met so toon mairap-bilay ya apilatpilat so kawes to.

³ No asikasoen yo may mabmabliy kawes to tan kuanyo: "Yorong ki diad sankamaungan a yorungan," balet kuanyod samay mairap-bilay, "Alagey ka lad tan, o yorong kad mad sokung,"

⁴ wala lay lalabien yod satan, tan nagmaliw kayon managsintinsia a wala ray maoges a kanunotan.

⁵ Dengel kayo, inararok iran agagi! Ag ta say Dios pinili to ray mairap-bilay ed tapew na dalin ya onyaman ed pananisia tan manawir ed Panarian ya insipan tod saray mangaarod sikato?

⁶ Balet nilemlemew yo ray mairap-bilay! Aliwa kasin saray mamayaman so mamapasegsegang ed sikayo tan mangigagayugoy ed sikayod korti?

⁷ Aliwa kasin sikaray mansasalitay maoges a sumpad gagalangen a ngaran a niiter ed sikayo?

- ⁸ Maung so gawaen yo no onuren yoy manonan ganggan a walad Masanton Sulat, "Arom so kaparam a too, a singa panangarom ed sikan dili."
- ⁹ Balet no walay nilabi ed pangipasen yod totoo mankasalanan kayo tan, onung ed Ganggan, nepeg yoy nadusa.
- ¹⁰ Ta siopamay mangonur ed amin a ganggan balet et sumlangen toy sakey, sinumlang to lan amin.
- ¹¹ Ta say angibaga, "Ag ka mikakaloguran," imbaga to met, "Ag ka mamapatey." Anggan ag ka mikaloguran balet et amatey ka, mananumlang ka met lamlamang ed ganggan.
- ¹² Kanyan manalwar kayod saray kagagawa tan pananalita yo, ta totoo kayon nasintinsiaan na ganggan a mangibobolus ed sikatayo.
- ¹³ Ta diad panagsintinsiay Dios, ag to kasiay toon ag to amtay mangasi; balet say panangasi taloen toy sintinsia.
- ¹⁴ Agagik, antoy nagunggonay toon mangibagan walay pananisia to, balet et ag papaneknekan na saray gawgawa to? Nilaban kasi na onyan pananisia?
- ¹⁵ Bilbilang: wala ray agagin bibii o lalaki ya anggapoy nipales tan anggapoy nakan da.
- ¹⁶ No say sakey ed sikayo ikuantod sikara, "Bindisionan kayo komuy Dios! Napetangan tan makapangan kayo komun a maung!" balet et ag to ra itday nakaukolan da, wala kasiy nagunggon rad satan?
- ¹⁷ Ontan met, inatey so pananisian anggapoy katekep to ran gawa.
- ¹⁸ Balet walay mangikuan, "Walay pananisiam, balet wala ray gawak." Ebat ko met balet, "Ipanengneng mod siak so pananisiam ya anggapoy katekep to ran gawa, tan ipanengneng kod sikay pananisiak diad panamegley da ray gawak."
- ¹⁹ Sisiaen mon saksakey so Dios, anto? Maung itan! Saray dimonyo sisiaen da met, tan manggiwgiw ni ra ingen.

- 20** Labay mo nin paneknekan kod sika, makulang-kulang, ya andi-kakanaan so pananisian anggapoy katekep to ran gawa?
- 21** Ag ta apaandiay kasalanan ed arap na Dios si ama tayon Abraham lapud saray ginagawa to, nen insaklang tod altar si anak ton Isaac?
- 22** Ditan yo nanengneng a nantekep a nankimey so pananisia to tan saray gawa to, tan nagmaliw a nagnap so pananisia to diad panamegley na saray gawa to.
- 23** Tinmua so ibabagay Masanton Sulat, "Si Abraham anisiad Dios, tan lapud pananisia to, say Dios impasen ton matonung." Sikato ni ingey atawag a kaaroy Dios.
- 24** Ditan yo nanengneng a say too napaandiay kasalanan ed arap na Dios lapud saray gawa to, ya aliwan lapu labat ed pananisia to.
- 25** Ontan met ed kinen Rahab, sakey a biin marotak so impanbilay to. Maliket ton pinatuloy iray Israelitan nibaki, tan inturo to ni ingen ed sikara so sananey a dalan pian makabatik ira. Lapud saraman a ginagawa to, nipasen a matonung ed arap na Dios.
- 26** Inatey so laman ya anggapoy ispiritu; ontan met ya inatey so pananisia ya anggapo ray gawa.

Santiago 3

- 1** Agagik, ag nepeg a magmaliw a bumabangat iray karaklan ed sikayo, bangta amta yon sikami ran bumabangat et mapeget so panintinsiad sikami nen saray arum.
- 2** Ta amin tayo nalilingon naynay. Say toon ag nalingod pananalita to, nagnap tan naadyaan toy intiron laman to.
- 3** No nainan ti lay pakalat so sangiy kabayo, napatoluk ti la tan napaonla tid anggan iner a pasen.

- ⁴ Ontan met ed barko: anggaman a balbaleg tan itotolak na mabiskeg a dagem, niwanwan tan napaonla ed anggan iner a pasen a labay na piloto, diad panamegley na melmelag a timon.
- ⁵ Ontan met ed dilay too: melmelag a partiy laman, balet nayarian ton ipasirayew iray baleg a bengatla. Nunnunot yo pa labat! Napaliub na melmelag ya apoy so maawang a katakelan.
- ⁶ Ontan met a say dila et singa apoy. Sakey a mundoy kaogsan, walay pasen tod laman tayo, tan mangikakayat na kaogsan ed intiron inkatoo tayo! Say apoy to nanlapud dilin impirno tan manangigapoy pool ed intiron bilay na too.
- ⁷ Nayariay too a paamoen iray pinalsa, tan talagan apaamo to la ray arum, a singa saray ayayep ed takel, manok ya atap, korung-korung iran bigis tan ayayep, tan saray sira.
- ⁸ Balet anggapo niy akapaamod dila. Maoges tan ag napatonda, napnoy ditan makapatey.
- ⁹ Ikakana tin pangigalang ed Katawan tan Ama tayo, tan sikato met so ikakana tayon panayew ed kapara tayon too ya apalsa ed indengan na Dios.
- ¹⁰ Manlapud saksakey a sangi so pangigalang tan say panayew. Ag nepeg yan nagawa, agagik ira.
- ¹¹ Manlapu tad saksakey a sobul so masamit tan ampait a danum?
- ¹² Agagik, makapambunga kasi na oliba so kiew ya igos? O makapambunga kasi na igos so ubas? Ag met nayarian na maasin a danum so mamapaway na masamit a danum.
- ¹³ Siopad sikayoy makabat tan makatalus? Nepeg ton ipanengneng diad panamegley na maung a panagbilay, tan diad maung iran gawan katekep na oyamo tan kakabatan.
- ¹⁴ Balet no manarid puso yoy ampait ya imon tan pantatalonaan, ag yo nepeg itan ya ipasirayew, tan ag kayo mantitila sumpad katwaan.

15 Ag nanlapud Dios yan kakabatan, no ag ingen minumundo, aliwan maispiritu tan dinidimonyo.

16 Ta no iner so kawalaay imon tan pantatalonaan, diman met so kawalaay golo tan amin a klasin kaogsan.

17 Balet say kakabatan a nanlapud Dios et ononaona, malinis. Maaro met ed kareenan, maoyamo, makaaro, mapangasi, makolid panaggaway kaabigan, anggapoy labien to, tan aliwan mansimpisimpitan.

18 Say toon maarod kareenan, diad panaanap toy kareenan, isisibwag toy bokel a mambungay katonungan.

Santiago 4

1 Antoy panlalapway panlalaban tan pankokolkol yo? Ag kasi saray pilalek yon maoges a mansusumpaan ed balang sakey ed sikayo?

2 Wala ray labalabay yo balet et ag yo ra nagamuran, kanyan mamatey ki la; wala ray pampilpilalekan yon nagamuran balet et ag yo ra naala, kanyan mikolkol tan milaban ki la. Ag yo nagagamuran iray labay yo, ta ag yo ra kekerewen ed Dios.

3 Tan no mikerew kayo bilang ag yo naawat, ta maoges iray getma yo; say bengatlan panliketan yon dili so kekerewen yo.

4 Totoon aliwan matoor! Ag yo ta amta a no mikaaro kid sankamundoan et labanan yoy Dios? Kanyan siopamay mikaarod sankamundoan, gawaen toy sikaton dili a kalaban na Dios.

5 Ompan abaloan yon andi-kakanaay ibabagay Masanton Sulat: "Say Ispiritu ya inter na Dios ed sikatayo et napno na saray masebeg a pilalek."

6 Balet lalon matalonggaring so tulong ya inter na Dios. Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Say Dios susumpaen to ray mapaatagey, balet tutulongan to ray mapaabeba."

7 Kanyan paoleyan kid Dios. Sumpa yoy Diablo et ibatikan to kayo.

- ⁸ Singger kid Dios, et onsingger ed sikayo. Orasan yoy lima yo, sikayon makasalanan! Linisan yoy puso yo, sikayon mansimpisimpitan!
- ⁹ Manermen, manakis, tan mannangis kayo; say panagelek yo salatan yoy pannangis tan say panagliket yo salatan yoy panagermen!
- ¹⁰ Mampaabeba kayod arap na Katawan et itanduro to kayo.
- ¹¹ Ag kayo mampapaoges, agagik. Siopamay mampaoges o manintinsiad agi to, paogesen tan sintinsiaan toy Ganggan. No sintinsiaan moy Ganggan, aliwa ka lan mananumpal na Ganggan no ag ta managsintinsiy Ganggan.
- ¹² Say Dios labat so manangiter na Ganggan, tan sikato met so huis. Sikato labat so nayaran mangilaban, tan manusa. Balet sika—siopa kan manintinsiad kaparam a too?
- ¹³ Dengel yo ya, sikayon mangibabaga, "Onla kami natan o nabwas ed ontan a pasen, tan sakey taon mid man a mannigosio et makatubo kami."
- ¹⁴ Ag yo anggan amtay kipapasey bilay yo nabwas! Say bilay singa kelpa, a wala natan balet nanagonuyan naandipat la.
- ¹⁵ Ingen nepeg yon ikuan, "No iyabuloy na Katawan, mambilay kami tan gawaen mi ya o saman."
- ¹⁶ Balet mapaatagey tan mapasirayew kayo. Maoges itan a kagagawa.
- ¹⁷ Siopamay makaamtay maung a nepeg ton gawaen, balet et ag to gawaen, sikatoy mankasalanan.

Santiago 5

- ¹ Dengel yo ya, sikayon mamayaman! Nangisan tan panogaogan yoy kairapan ya onsabid sikayo!
- ² Aboluk la ray kayamanan yo, tan abootan la ray kawes yo.
- ³ Kinan lay lati iray balituk tan pilak yo, tan satan met a lati mantasin sumpad sikayo tan singa apoy a mangoput na laman yo. Diad sarayan kaonuran ya agew so impanipon yoy kayamanan.

- ⁴ Dengel yoy riklamo da ray totoon nankimey ed dalin yo, ta ag yo ra inoopaan. Nadngel na Katawan a Makapanyarin-amin so dageyem da ray omaani yo!
- ⁵ Nanlikeliket tan nanggaygayaga kayo diad tapew na dalin. Pinataba yo ray laman yon singa ra ayayep a pateyen ed niganan agew.
- ⁶ Sinintinsiaan yon nadusa tan pinatey yo ray totoon matonung; ag ira linmaban ed sikayo.
- ⁷ Kanyan, agagik, mananos kayo anggad isabiy Katawan. Imano yoy dumaralus. Aanosan ton maung ya alagdey mabmabli ran bungay dalin a daralusan to, tan say iterter na onaan tan kaonuran ya oran.
- ⁸ Mananos kayo met. Pabiskeg yoy linawa yo, ta asingger lay isabiy Katawan.
- ⁹ Agagi, ag kayo mansasalitay maoges a sumlang ed sakey tan sakey, pian ag kayo sintinsiaay Dios. Maganggano lan onsabiy Huis!
- ¹⁰ Agagi, alig yoy impantetepel tan impanaanos da ray propitan nansalidad ngaray Katawan.
- ¹¹ Ipasen tayon maliket ira, ta nanaanos ira. Nadngelan yoy impananos nen Job tan amta yo so ginaway Katawan ed sikato diad kaonuran, ta maaro tan mapangasin maung so Katawan.
- ¹² Manonad amin, agagik, ag kayo mansasamba no mansipan kayo. Ag yo pansasambaay tawen, o say dalin, o arum ni ran pansambaan. Duga lay pangibaga yoy "On" no on, tan "Andi" no andi, pian ag kayo sintinsiaay Dios.
- ¹³ Walay gunigon na siopaman ed sikayo? Nepeg toy mampikasi. Maliket so siopaman ed sikayo? Nepeg toy mankanta na pangigalang ed Dios.
- ¹⁴ Mansasakit so siopaman ed sikayo? Nepeg ton patawag iray mamatakken na iglisia, pian ipikasi ra tan poyukan day larak na oliba diad ngaray Katawan.
- ¹⁵ Say pikakasin katekep toy pananisia paabigen toy mansasakit, pabiskegey Katawan, tan napirdona ray kasalanan to.

- ¹⁶ Kanyan mampapatwaan kayo ray kasalanan yo, tan mampipikasiyan kayo, pian onabig kayo. Dakel so nagawaay pikakasi na toon matonung.
- ¹⁷ Si Elias et kapara tayon too. Pinasyay impangipikasi ton ag onoran, tan ag inmoran a tua ed loob na taloy taon tan anem bulan.
- ¹⁸ Nampikasi lamet tan inmoran, kanyan nambubunga ray tantanaman.
- ¹⁹ Agagik, no walad sikayoy onarawid katwaan tan apapawil na sakey,
- ²⁰ sayay tandaan yo: siopamay makapapawil na sakey a toon makasalanan a manlapud maoges a panagbilay to, nilaban tod patey so kamarerwa na satan a makasalanan, tan apapirdona to ray amayamay a kasalanan.

1 Pedro

1 Pedro 1

- ¹ Sayan sulat nanlapud kinen Pedro ya apostol nen Jesu-Cristo— Diad saray totoon pinili na Dios ya ataytayak tan mimiayam irad nandoroman baley na saray luyag na Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, tan Bitinia.
- ² Pinili kayoy Dios Ama, onung ed getma to lan nanlapud gapoy gapo, tan pinasanto kayoy Ispiritu, pian magmaliw kayon maonur ed Jesu-Cristo tan nalinisan kayoy dala to. Nawalaan kayo komuy ag nasabsabaan a bindision tan kareenan.
- ³ Nagalang komuy Dios tan Ama na Katawan tayon Jesu-Cristo! Lapud baleg a panangasiy Dios Ama, initdan to itayoy balon bilay diad panamegley na inkiolid bilay nen Jesu-Cristo. Sayan balon bilay so angiter ed sikatayoy mabilay ya ilalo,
- ⁴ tan say panawir tayoy bindision ya ag naderal, ag naboluk, o onkupas. Akaparaan yan bindision ed sikayo dimad tawen.
- ⁵ Lapud mananisia kayo, sasalimbengan kayo na pakayariy Dios legan yon aalagden so kilalaban ya akaparaan lan nipaamta ed kaonuray panaon.
- ⁶ Nepeg yo yan panliketan, anggaman a nayaran nakaukolan ni a manermen kayon magano lapud saray nandoroman subsubok na bilay.
- ⁷ Say balituk a naderal, iparalad apoy pian naamtaan no tuan puro. Ontan met, say pananisia yo a maung nen say balituk, nasubok pian naamtaan no tuan malet. Diad ontan napagalangan, nadayew, tan nitanduro kayo no Agew a nipanengneng si Jesu-Cristo.
- ⁸ Anggaman ya ag yo anengneng, aaroen yo. Anggaman ya ag yo nanenengneng natan, manisia kayod sikato. Kanyan manlepwad puso yoy baleg a liket ya ag nayaran ibalikas,
- ⁹ ta aanien yo lay bungay pananisia yo, salanti say kilalabay kamarerwa yo.

- 10** Inanap tan inosisa na saray propita so sayan kilalaban tan impasakbay dan imbaga so nipaakar ed sayan rigalon iter na Dios ed sikayo.
- 11** Sinali ran inanap no kapigan tan no panoy isabi to yan panaon. Say Ispiritu nen Cristo a walad sikara intoro to yan panaon, nen impasakbay to ray kairapan a liknaen nen Cristo tan say kagalangan ya ontombuk.
- 12** Nen ipakabat na saray propita ira yan katwaan a nadngel yo natan, impaamta na Dios ed sikara ya aliwan para kaabigan da so kimey da, no ag ingen para sikayo. Saray managpulong na Maung a Balita imbabaga rad sikayo ra yan katwaan, tan nampupulong iran napnoy pakayariy Ispiritu Santo a nibakin nanlapud tawen. Anggan saray anghil ed tawen nampilalekan da a natalusan ira yan katwaan.
- 13** Kanyan iparaan yo ray kanunotan yo. Mantadya kayo lawas tan sigput yon ipeket so ilalo yo ed bindision a niiter ed sikayo no nipaamta lay Jesu-Cristo.
- 14** Toluk kayod Dios a singa katotoluk na anak, tan ag ki la papaiwanwan ed saray maoges a pilalek na laman yo nen ag yo ni amtay katwaan.
- 15** Ingen mambilay kayon masanto, a singa say Dios ya anawag ed sikayo et masanto.
- 16** Ta ibabagay Masanton Sulat, "Nepeg a masanto kayo, ta masanto ak."
- 17** Say Dios anggapoy lalabien to. Sintinsiaan toy balang sakey onung ed saray ginagawa to; tan lapud tatawagen yo na Ama, nepeg yon pagalangan legay panayam yo a sangkaili diad tapew na dalin.
- 18** Amta yo no antoy impanondon ed sikayo ed andi-kakanaan a kabibilay a tinawir yod saray lalaki yo. Say impanondon ed sikayo et aliwan bengatlan naderal, a singa say balituk, o pilak,
- 19** no ag ingen say mablin dala nen Cristo, a singa kordiron anggapoy deral o dotak to.
- 20** Pinili la na Dios kasakbayan na inkapalsay mundo, tan sikatoy pinmanengneng ed sayan kaonuran iran panaon makasengeg ed sikayo.

- ²¹ Diad panamegley to, manisia kayod Dios ya amaolid bilay tan amagalang ed sikato, et diad ontan niletneg ed Dios so pananisia tan ilalo yo.
- ²² Natan ta alinisan yo lay sikayon dili lapud itotoluk yod katwaan, tan diad ontan et wala lad sikayoy puron panangaro ed saray agagi yod pananisia, papetang tan manlapud otel na puso yoy panaarowan yo.
- ²³ Ta nianak kayo lamet aliwan diad panamegley na too, no ag ingen diad panamegley na pakayari na mabilay tan ag manganggan salitay Dios.
- ²⁴ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Amin a too singa ra dika, amin a kagalangan da singa ra rosas na dika. Namagaay dika, tan say rosas nalaylay met la,
- ²⁵ balet say salitay Katawan anggan kapigan mansiansia." Sikato yay Maung a Balitan nipulong ed sikayo.

1 Pedro 2

- ¹ Kanyan akal yo lad bilay yo ray amin a kaogsan, panagtila, pansimpisimpitan, panagimon, panagpaoges na kagalangan.
- ² Singa saray mansususon ogogaw, pampilalekan yon inomen so puron maispiritun gatas, pian diad paninom yo, ombaleg kayod pananisia ya anggad pakagamur yoy nagnap a kilalaban.
- ³ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Atawayan yo lay kaabigay Katawan."
- ⁴ Singger kayod Katawan, say baton mabilay ya imbantak na totoo, balet pinili na Dios tan mabmablid pakanengneng to.
- ⁵ Singger kayon singa mabilay iran bato, tan paikana kayo ed panggaway maispiritun timplo. Magmaliw kayon masanto a papari ed sayan timplo tan mangyapay kayoy maispiritu tan makapaliket iran bagat ed Dios diad panamegley nen Jesu-Cristo.
- ⁶ Ta ibabagay Masanton Sulat, "Pinilik so sakey a mablin bato, ya ililirak a pundasion ed Sion; tan ag nabaingan so siopaman a manisiad sikato."

- ⁷ Mabmabli yan bato ed sikayo ran mananisia, balet diad saray aliwan mananisia nasumpal so walad Masanton Sulat: "Say baton impasen ya andi-kakanaan na saray karpintiro, nagmaliw lamlamang a sankakanaan a bato."
- ⁸ tan, "Nagmaliw a katiruran a bato, tan kaparokulay totoo." Atumba ra, ta ag ira inmonur ed salitay Dios; sikato yay ingganay Dios para sikara.
- ⁹ Balet sikayoy apilin totoo, papari na Ari, sakey a bansan masanto, tan totoo na Dios. Say Dios pinili to kayon mangipulong na makapakelaw iran gawgawa to. Sikato met so anawag ed sikayod kabilongetan tan angyakar ed sikayod makapakelaw a liwawa to.
- ¹⁰ Nen saman, aliwa kayon totooy Dios, balet natan totoo to ki la. Ag yo ni naawat so panangasi na Dios nen saman, balet natan naawat yo la.
- ¹¹ Inararok, lapud sangkaili kayon mimiayam labat ed sayan mundo, kekerewen kod sikayo ya ibeneg yo la ray maoges a pilalek na laman a milalaban ed kamarerwa.
- ¹² Nepeg a mambilay kayon masimpit ed pegley da ray aliwan mananisia. Anggaman a palsaan da kayon manggagaway kaogsan natan, nabirbir da met lamlamang so maung iran gawgawa yo tan diad ontan, igalang day Dios no Agew na isabi to.
- ¹³ Lapud Katawan, toluk kayod saray manoley: diad Impirador a sikatoy sankatageyan a manoley,
- ¹⁴ tan diad saray gobirnadon ya imbaki na Impirador a sikaray manusad saray manggagaway kaogsan tan mamagalang ed saray manggagaway kamaungan.
- ¹⁵ Ta labay na Dios a patondaen yoy andi-kakanaan a lalabiren da ray makulang-kulang a totoo, diad panamegley na saray maung a gagawaen yo.
- ¹⁶ Bolus kayo, balet ag yo gagawaey inkabolus yo a panakbung na antokaman a kaogsan, no ag ingen mambilay kayon aripey Dios.

¹⁷ Pagalangan yo ray amin a katoowan tan aro yo ray kapara yon mananisian agagid Cristo. Mambilay kayon walay takot ed Dios tan walay panangigalang ed Impirador.

¹⁸ Sikayo ran aripen, paoleyan kayod saray amo yo tan pagalangan yo ra, aliwa labat a saray mapangasi tan maoyamo no ag pati saray maruksa.

¹⁹ Ta panliketan na Dios so pangitepel yoy kadusa yon anggapoy kasalanan, lapud amta yon sikato yay linawa to.

²⁰ Wala tay nagunggona yo no manirap kayo lapud panggawa yoy kaogsan? Anggapo! Balet panliketan na Dios so pangitepel yoy kadusa yon anggapoy kasalanan lapud panggawa yoy kamaungan.

²¹ Say pantepel na kairapan et kabyangay impamili na Dios ed sikayo; ta nanirap met si Cristo lapud sikayo tan angitilak na oliran ya aligen yo.

²² Anggapoy ginawa ton kasalanan; ag met nantila ya anggan kapigan.

²³ Nen pinapabaingan da, ag to ra pinabaingan. Nen pinapairap da, ag to ra tinaktakot, no ag ingen nanmatalek ed Dios a maptek so panagsintinsia to.

²⁴ Diad impatey nen Cristo ed tagey na krus, sinakbat tod laman to ray kasalanan tayo, pian taynan ti lay kasalanan tan mambilay ti la onung ed linaway Dios. Inmabig kayo diad panamegley na saray sugat to.

²⁵ Nen saman singa kayo saray karniron abalbalang, balet natan akapawil ki lan ontotombuk ed Pastol tan Managasikaso na kamarerwa yo.

1 Pedro 3

¹ Ontan met, sikayo ran bibii, paoleyan kayod kaasawaan yo. No walad sikaray ag ni manisiad salitay Dios natanggoyur iran manisia, diad panamegley na maung ya ogali yo. Anggano ag yo la ra paliwawaan,

² ta nanengneng da lay masimpit tan malinis a kabibilay yo.

³ Say ganggana yo nepeg ya aliwan walad pangapiger yod buek yo, o pangikana yo ray alahas, o pangisolung yo ray kawes.

- ⁴ Say ganggana yo et nepeg a walad peteg ya inkatoo yon niamut ed puso yo, say ag onkupas a ganggana a katekep toy maoyamo tan mareen ya ogali. Sikato yay mabmabli ed matay Dios.
- ⁵ Nen inmonan panaon, saray bibiin masimpit tan masanto et onyay impamaganggana rad sikaran dili: nanilalo rad Dios tan impaoleyan irad kaasawaan da.
- ⁶ Onyay ginawa nen Sara. Tinoluk tan tinawag ton katawan si Abraham ya asawa to. Nibilang kayo met a bibiin anak to, no maung so gawaen yo tan ag yo takotay antokaman.
- ⁷ Sikayo ra met a lalaki, talusan tan pagalangan yoy kaasawaan yo diad piaamung yod sikara, ta makapoy ira tan kapara yo ran manawir na bilay a rigaloy Dios. Diad panggawa yod saya, ag nasebelay pikakasi yo.
- ⁸ Kaonuran, nepeg a mankakasakey kayod kanunotan tan liknaan. Nepeg a panaaroway sanaagi so panaarowan yo; mapangasi tan mapaabeba kayo.
- ⁹ Ag yo ibabales so maoges ed saray manggagaway kaogsan ed sikayo. Ag yo aayewey mangaayew ed sikayo, no ag ingen panggawaan yoy kamaungan, ta atawag kayo a mangawat na bindisioy Dios.
- ¹⁰ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "Say malabay a mambilay a maliket tan mareen, nepeg lan ontongan mansalitay kaogsan tan manlabir na katilaan.
- ¹¹ Nepeg to lan ibeneg so kaogsan tan manggawa lay kamaungan; nepeg to met lan anapey kareenan tan pampilalekay pambilay a mareen.
- ¹² Ta sankanengneng lawas na Katawan iray matonung, tan diad saray pikakasi ra sikato lawas so ontalineng; balet sumpa ed saray manggagaway kaogsan."
- ¹³ Siopay manggaway makapoy ed sikayo no say kaabigan so pilalek yon gawaen?

- 14** Balet manliket ki nin siansia, anggaman a pairapen da kayo lapud panggawa yoy kaabigan! Ag yo tatakotay panangigagaem da, tan ag kayo mapaga.
- 15** Pagalangan yod puso yo si Criston Katawan. Nepeg a sipaparaan kayon onebat ed siopaman a manepet no akin et walay ilalo yo.
- 16** Balet nepeg a maoyamo tan mapagalang kayod panagebat yo. Pansiansia yon malinis so konsinsia yo, pian nabaingan iray mamaoges ed panggawa yoy kamaungan diad itombuk yod Cristo.
- 17** Ta lalon maabig no mantepel kayoy kairapan, lapud panggawa yoy kamaungan no sikatoy linaway Dios, nen say mantepel kayoy kairapan, lapud panggawa yoy kaogsan.
- 18** Ta inatey si Cristo ya amimpinsan para saray kasalanan, say anggapoy kasalanan para saray makasalanan, pian niasingger to itayod Dios. Inatey onung ed laman tan pinaolid bilay onung ed ispiritu.
- 19** Onung ed maispiritun kipapasen to, linmad saray aprison ispiritu tan pinulongan to ra.
- 20** Sikara ya may ispiritu ya ag tinmoluk nen say Dios et inanosan to ran inalagar ya ompawil ed sikato, diad saramay agew a gagawaen nen Noe so biong. Lapud tulong na saman a biong, walwaloran totoo so nilaban ed danum.
- 21** Sayan danum aliling toy binyag a mangilaban ed sikayo natan. Say binyag et aliwan panlinis na dotak na laman, no ag ingen say sipan ed Dios a nanlapud sakey a malinis a konsinsia. Ilaban kayoy binyag diad panamegley na inkiolid bilay nen Jesu-Cristo,
- 22** a linmad tawen tan manyodyorung ed nikawanay Dios. Manooley diman ed saray anghil, tan saray mangatatawen a pakayari tan pakaoley.

1 Pedro 4

- ¹ Lapud nanirap ed laman si Cristo, nepeg a sipaparaan ki met a manirap a singa sikato. Ta say maniirap ed laman ibebeneg to lay kasalanan.
- ² Kanyan manlapud natan ya anggad arapen a panaon, pampelengan yo lan onurey linaway Dios, aliwan saray maoges a pilalek na laman.
- ³ Duga la may panaon a dinarak yo nen saman diad impanggagawa yoy labalabay a gawaen na saray Hintil; mabambanday a kagagawa, maoges a pilalek na laman, panagbuanges, alablabas a panagliket, panaginom na sankakaaro, tan say makarimdimlan panagdayew ed saray talintaoy diriyos.
- ⁴ Mankelaw ira la sirin natan no akin et ag kayo la mimiolup ed alablabas tan anggapoy adyan panagbilay da, kanyan pagpaogesen da kayo.
- ⁵ Balet ebatan da ya ed Dios ya akaparaan a manintinsiad saray mabilay tan saray inatey.
- ⁶ Lapud saya nipulong met so Maung a Balita ed saray inaatey, pian mambilay iran maispiritu a singa pambibilay na Dios, anggaman ontan ya asintinsiaan la ra ed pisikal a bilay da a singa kasisintinsiaan na amin a katoowan.
- ⁷ Asingger lay anggaay amin a bengatla, kanyan nepeg a manadya tan mamparaan kayo, pian nayarian yoy mampikasi.
- ⁸ Manonad amin, manaarowan kayon maung, ta sakuban na aro so dakerakel a kasalanan.
- ⁹ Balang sakey ed sikayo nepeg a sililiket a mamatuloy ed abung to na agi to.
- ¹⁰ Singa maung a manangasikasoy nandoroman rigaloy Dios, nepeg ya ikana na balang sakey so langkap na Dios ed sikato a pankaabigay arum a totoo.
- ¹¹ Sarag moy mampulong? Ipulong moy salitay Dios. Sarag moy manlingkur? Ikanam ed panaglingkur so biskeg ya inter na Dios ed sika; diad ontan, napagalangay Dios ed amin a bengatla, diad panamegley nen Jesu-Cristo. Kayaryan na Dios so galang tan pakayari ed ando lan ando! Amen.

- ¹² Inararo, ag yo nepeg a pankelawan tan ipasen a nidoma-doman bengatla so ansakisakit a pananubok a liliknaen yo.
- ¹³ Ingen, manliket kayo ta minanabang kayod saray kairapan nen Cristo, pian napano kayoy liket no nipaamta lay kagalangan to.
- ¹⁴ Manliket kayo no napabaingan kayo lapud itotombuk yod Cristo, ta mapatnag ed satan a say mapagalang tan makapanyarin Ispiritu na Dios et manaayam ed sikayo.
- ¹⁵ Nepeg ya anggapoy nadusad sikayo lapud pampatey na too, o pantakew, o panggaway kaogsan, o pibalid ag to nepeg a pibalian.
- ¹⁶ Balet no manirap kayo lapud sakey kin Cristiano, ag yo nepeg ya ibaing; igalang yo ingen so Dios diad ngaran nen Cristo.
- ¹⁷ Sinmabi lay oras na igapoy pananintinsia, tan onaan a nasintinsiaan iray totooy Dios. No onaan itayon nasintinsiaan, anto siriy pansumpalan da ray ag ontotombuk ed Maung a Balita na Dios?
- ¹⁸ Onung na ibabagay Masanton Sulat, "No mapmairap a nilaban iray maung a totoo, anto kasiy pansumpalay totoon makasalanan tan anggapoy Dios?"
- ¹⁹ Kanyan saray manirap onung ed linaway Dios nepeg a manmatalek irad matoor a Manamalsa. Imatalek day intiron bilay dad sikato diad panamegley na panggawa ray maung a bengatla.

1 Pedro 5

- ¹ Siak, a sakey a matakken na iglisia, tatawagen koy imano yo, sikayon mamatakken na iglisia. Naimatunan koy impanirap nen Cristo tan minabang ak ed kagalangan a nipaamta. Pikakasik ed sikayo:
- ² pastolan yoy poluk da ray karniro na Dios ya impalima tod sikayo. Asikaso yon mabolbolus onung ed linaway Dios, aliwan diad pasootan. Gawa yoy kimey yo, aliwa labat a lapud pangawat yoy bayar, no ag ingen lapud liket yon manlingkur.

- ³ Ag yo aaripenen iray nipaliman asikasoen yo, no ag ingen magmaliw kayon oliran na poluk na saray karniroy Dios.
- ⁴ Et no onsabiy Pangulon Pastol, awaten yoy koronan ag onkupas so kagalangan to.
- ⁵ Sikayo ra met a mamalangwer, toluk kayod saray mamatakken. Mampaabeba kayo ya amin tan manlilingkuran kayo, ta onung na ibabagay Masanton Sulat, "Say Dios sumlang ed toon mapaatagey, balet inaro toy toon mapaabeba."
- ⁶ Toluk kayo sirin ed pakayariy Dios, pian itanduro to kayo no onsabiy panaon ya inggana to.
- ⁷ Imatalek yod sikato ray amin a kapagaan yo, ta asikasoen to kayo.
- ⁸ Mamparaan tan manasikaso kayo! Ta say kalaban yon Diablo et singa lion a mangwam tan liber-liber a mananap na buagen to.
- ⁹ Pabiskeg yoy pananisia yo, tan sumpa yoy Diablo, ta kabkabat yon ag yo bukbukor so mantetepel na kairapan, no ag ingen pati saray amin a kapara yon mananisia a walad intiron mundo.
- ¹⁰ Kasumpal na panirap yon magano, say Dios a sobul na amin a panangaro tan sikatoy anawag ed sikayon minabang ed andi-anggaan a kagalangan to, diad panamegley na pikakasakey ed Cristo, et pagmaliwen to kayon ayadyari, pabiskegen, tan paeleten to kayo.
- ¹¹ Kayaryan to komuy pakayari ed ando lan ando! Amen.
- ¹² Sinulat ta kayoy antikey diad tulong nen Silvano, ya ipapasen kon agi a matoor, ta labay kon pabiskegey linawa yo tan paneknekan a sikato yay tuan baleg a panangaroy Dios. Mansiansia kid sayan panangaro to.
- ¹³ Papaibanoan iray agagi yon walad Babilonia, a kapara yo met iran pinili na Dios. Ibabano to ki met nen anak kon si Marcos.
- ¹⁴ Mambabanowan kayod panamegley na macristianon angub. Nawalaan kayo komuy kareenan, amin yon mananombuk nen Cristo.

2 Pedro

2 Pedro 1

- 1** Sayan sulat nanlapud kinen Simon Pedro, ya aripen tan apostol nen Jesu-Cristo— Diad saray kapara min angawat na mablin pananisia diad panamegley na inkatonung na Dios tan Manangilaban tayo a Jesu-Cristo:
- 2** Napano-pano kayo komuy panangaro tan kareenan, diad panamegley na pakapikabat yod sikato tan si Jesus a Katawan tayo.
- 3** Say pakayariy Dios et initdan to itayoy amin a bengatlan nakaukolan ed pambilay a matoor ed Dios, diad panamegley na pakapikabat tid samay anawag ed sikatayon minabang ed kagalangan tan kamaungan to.
- 4** Lapud saya, inter tod sikatayo ra may baleg tan mabmablin rigalo ya insipan to, pian lapud sarayan rigalo, napaliisan yoy makaderal a maoges a pilalek a walad panagbilay ed sayan mundo, tan makapinabang kayod inka-Dios to.
- 5** Makasengeg ed saya, gawa yoy anggaay nayarian yon mangyarum na kaabigan ed pananisia yo, kakabatan ed kaabigan yo,
- 6** panagadya ed kakabatan yo, panaganos ed panagadya yo, inkatoor ed Dios ed panaganos yo,
- 7** inaagin panangasi ed inkatoor yod Dios, tan panangaro ed inaagin panangasi yo.
- 8** No walad sikayo ra yan ogali tan ombabaleg ira, pagmaliwen da kayon makoli tan mabunga diad pakapikabat yod Jesu-Cristo a Katawan tayo.
- 9** Balet siopamay toon anggapod sikato ra yan ogali, sikatoy korarap tan ag makanengneng, tan alingwanan to ya apirdona la ray imbeneg a kasalanan to.

- ¹⁰ Kanyan agagi, bangta tinawag tan pinili kayoy Dios, pansesegan yoy malet a pansiansia yo ed sayan kipapasen; no gawaen yo ya, ag yon balut ikaindan so pananisia yo.
- ¹¹ Diad ontan, nawalaan kayoy nagnap a kanepengan ya onloob ed andi-anggaan a Panarian na Katawan tan Manangilaban tayon Jesu-Cristo.
- ¹² Anggaman a kabat yo la ra, tan malet kayo lad katwaan ya inawat yo, siansia nin ipanunot ko ra ya lawas ed sikayo.
- ¹³ Ipapasen kon dugay pangipanunot kod sikayo, sanlegan a mambibilay ak ni.
- ¹⁴ Amtak ya asingger ak lan ompatey onung na impaamtan malinew ed siak na Katawan tayon Jesu-Cristo.
- ¹⁵ Gawaen koy amin a polaing pian nanunotan yo ni ra ya, anggan no tinaynan ko la yan bilay.
- ¹⁶ Nen impaamta mid sikayoy nipaakar ed pakayari tan say ipawil na Katawan tayon Jesu-Cristo, ag mi inagamil iray andi-kakanaan a tongtong na saray totoo. Naimatunan miy atagey a kipapasen to
- ¹⁷ nen inter na Dios Ama ed sikato so dayew tan kagalangan. Manlapud Sankatageyan a Kagalangan, walay bosis a nikuan ed sikato, "Sikato yay inararok ya Anak a pakaliliketan ko!"
- ¹⁸ Nadngel mi yan bosis nanlapud tawen, ta kaiba to kami ed masanton palandey.
- ¹⁹ Kanyan lalon binmiskeg so pananisia mid impulong na saray propita. Pankaabigan yo no imanoen yo ya, ta aliling toy lamparaan ya onsisindag ed kabilongetan, anggad isabiy Agew tan ibutay ed puso yo na kabontatalad kabwasan.
- ²⁰ Balet manona ed amin, tandaan yo ya: anggapoy toon makapangipaliwaway antokaman a propisiyad Masanton Sulat diad pakatalus ton dili.

²¹ Ta anggapon balut so propisiyan nanlapud linaway too, no ag ingen diad impanpulong na saray totoo na salitay Dios, say Ispiritu Santo so angiwawan ed sikara.

2 Pedro 2

¹ No panoy inkiwala da ray tila-tilan propita ed saray totoo nen saman, ontan met ya onlesad sikayo ray tila-tilan bumabangat. Ikana ray tila-tilan bangabangat a makaderal ed sikayo. Ipolisay da ni ingey Katawan ya angilaban ed sikara, kanyan biglan ondapod sikaray kadedederal.

² Anggaman ontan, dakel iray ontombuk ed mabambanday a kagagawa ra; tan lapud sayan gagawaen da, paogesen na saray totoo so Dalan na katwaan.

³ Lapud inkaagom da, siliban day kayamanan yo diad panamegley na saray tila-tilan salita. Abayag lan akaparaay dusa ra, tan ag naogip so Mananeral ed sikara!

⁴ Ag pinirdonay Dios iray anghil a nankasalan; imbantak to ra ingen ed impirno tan diman ira akolung ed ambilonget ya abut legan dan aalagdey Agew na Okum.

⁵ Lapud kasalanay katoowan, dinelap na Dios so intiron mundo nen saman a panaon. Anggapoy nilaban, likud labat ed kinen Noe a nampulong na katonungan tan saray pitoran kakaiba to.

⁶ Dinusa na Dios iray ciudad na Sodoma tan Gomorra. Tinemek to ra diad panamegley na apoy, pian nipanengneng toy pansumpalay totoon anggapoy Dios.

⁷ Balet inyagel na Dios si Lot, sakey a toon matonung ya agunigon a maung lapud makapabaing iran gawgawa da ray totoon maoges.

⁸ Ta saman a matonung a too et agunigon a maung nen naimatunan toy ontan lan kaogsan diad inagew-agew ya impilimuglimug tod sikara.

- ⁹ Kanyan say Katawan amta to no panon ton ipaliis ed subsubok na bilay iray totoon matoor ed sikato tan no panon ton dusaen anggad Agew na Okum iray totoon bagel,
- ¹⁰ lalo lad saray mangoonur ed maoges a liket na laman tan ag mangabkabilangan ed pakaoley na Dios. Bengatbengat tan mapaatagey ira yan ibabagak a tila-tilan bumabangat. Balbalawen tan pabpabaingan da ray gagalangen a pinalsan walad tawen.
- ¹¹ Balet saray anghil, ya anggan mabiskeg tan makapanyari ra nen saray tila-tilan bumabangat, et ag da ra ya memelagmelagen tan aakusaen ed arap na Katawan.
- ¹² Balet sarayan totoo et singa ra atap ya ayayep ya anggapoy kalakal, tan nianak iran eerelen tan papateyen. Dederalen da ray ag da natalusan. Kanyan naderal iran singa atap ya ayayep.
- ¹³ Napairap ira lapud impanpapairap dad arum. Panliliketan day panggaway kaogsan a pamaliket na laman da, anggan no agew. Mabambanday tan makapabaing no kaiba yo rad panangan, ta nanengneng iran panliliketan day pamapalikdo rad totoo!
- ¹⁴ Panliliketan dan maung so inengneng dan naynay ed saray bibiin marotak. Ag ira onsasawad panggagawa ray kasalanan. Isosonson dad kasalanan iray makapoy ed pananisia. Pasal dan agoman iray kapara ran too. Naayew ira yan totoo!
- ¹⁵ Tinaynan day maptek a dalan tan sikaray abalang; tinombuk day dalan nen Balaam ya anak nen Bosor a nanliket ed kuartan nala to, lapud impanggawa toy kaogsan.
- ¹⁶ Balet apampasnukan lapud kasalanan to, ta say asno to nansalitan singa too tan pinatonda to yan propitan Balaam ed inaambagel a gagawaen to.
- ¹⁷ Say kapara na sarayan tila-tilan bumabangat et saray sobul a nakatan tan lorem ya impalig na bagyo. Say Dios imparaan to la ra na sankabilongetan a pasen.

¹⁸ Mapaatagey irad pananalita, balet anggapoy kabaliksan so ibabaga ra. Ikakana ray maoges iran liket na laman, pian napapawil dad kaogsan iray niniarawiy daiset ed saray totoon pikewet so kabibilay da.

¹⁹ Isisipan day kawayangan ed saray tatanggoyuren da, balet sikaran dili abalur iray makaderal a bisio—ta say too aripen na antokaman a matalona nen say sikato.

²⁰ Saray totoon makapikabat ed Katawan tan Manangilaban tayon Jesu-Cristo et akapaliis la rad marotak a kagagawa diad mundo. Balet no ompawil ira lamet a naaripey kaogsan, lalon maoges so kipapasen da nen say gendat.

²¹ Maung ni komun ya ag da akabatay dalan a maptek nen say, anta akabatan da la, et imbeneg day masanton ganggan a niiter ed sikara.

²² Diad onya, matokutokuy ed sikara so ibabaga na sayan oliran, "Say aso papawilen ton kaney inota to," tan, "Say baboy ya inames papawilen toy tiblakan to."

2 Pedro 3

¹ Inararon agagi! Kumadwa la yan sulat kod sikayo. Diad sarayan duan sulat, sinalik ya ipaliing ed sikayo ray malinis a kanunotan diad panamegley na pangipanunot kod sarayan bengatla.

² Labay kon nunoten yo lawas iray sinasalita nen saman na saray masanton propita, tan say ganggan na Katawan tan Manangilaban ya imbangat na saray apostol a nibakid sikayo.

³ Manonaan ed amin, nepeg yon amtaen a diad kaonuran iran agew wala ray mambalaw ed sikayo, saray totoon mambibilay onung ed maoges iran pilalek na laman.

⁴ Ikuanda, "Ag ta insipan nen Cristo ya ompawil? Kawalaan to ey? Inatey la ray atateng tayo, balet anggapo niy angomanay amin a bengatla nanlapud inkapalsay mundo!"

- ⁵ Gagagalaen da ingen ya ipolisay so katwaan a diad panamegley na salitay Dios, apalsay tawen tan dalin. Apalsay dalin nanlapud danum tan diad pegley na danum.
- ⁶ Diad panamegley met na danum, say danum na Delap, aderal so daan a mundo.
- ⁷ Diad panamegley met na salita na Dios nanaasikaso so tawen tan dalin, pian naderal ira na apoy no onsabiy agew a nasintinsiaan tan nadusa ray maoges a totoo.
- ⁸ Balet ag yo ya lilingwanan, inararon agagi: diad Katawan say sanagew et singa sanlibon taon tan say sanlibon taon et singa labat sanagew.
- ⁹ Say Katawan ag to babayagen a gawaen so insipan to, a singa nababaloay arum. Aanosan to kayo, ta ag to labay a walay nadusa, no ag ingen labay ton ibeneg na amin komun iray kasalanan da.
- ¹⁰ Balet onsabin singa sakey a matakew so Agew na Katawan. Diad satan ya Agew, naandipat iray katawenan a katekep na makmaknul ya ungol. Napoolan tan natonaw iray bitewen, say agew, tan say bulan; naandipat so mundo, pati amin a logan to.
- ¹¹ Lapud onyay pansumpalay amin a bengatla, nepeg a masanto so bilay yo tan nisaklang ed Dios,
- ¹² legan yon aalagdey Agew na Dios. Gawa yoy anggaay nayarian yo a mamaganod isabi na satan ya Agew, say Agew a kapoolan tan kaderal na saray katawenan tan, lapud petang, katonaw na saray bitewen, say agew, tan say bulan.
- ¹³ Balet onung ed sipay Dios, manalagar itayoy balon katawenan tan balon dalin a panayamay katonungan.
- ¹⁴ Kanyan inararon agagi, legan yon aalagaren ira ya, gawa yoy anggaay nayarian yon mambilay na mareen, ya anggapoy dotak tan pakabalawan ed sikayo diad arap na Dios.

15 Ipasen yon say panaanos na Katawan et say pangiter tod sikayoy pankanawnawan nilaban. Onya met so insulat ed sikayo na inararo tayon agi a si Pablo. Diad impansulat to, inkana toy kakabatan ya inter na Dios ed sikato.

16 Diad saray amin a sulat to, sasalitaen tod sikara so nipaakar ed saraya. Wala ray mairap a talusan ed saray sulat to, tan pipikeweten na saray anggapoy amta tan akidwas so kanunotan. Onya met so gagawaen dad saray arum a partiy Masanton Sulat, kanyan dederalen day sikaran dili.

17 Natan ta amta yo la ya, inararon agagi, nepeg yoy manalwar, ompan nibalang kayo na saray pikewet a bangat da ray totoon maoges, tan nataynan yod satay maung a kipapasen yo.

18 Ituloy yo ingen so ombaleg ed panangaro tan pakapikabat ed Katawan tan Manangilaban tayon Jesu-Cristo. Kayaryan to komuy kagalangan, natan tan ando lan ando! Amen.

1 Juan

1 Juan 1

- ¹ Isusulat mid sikayoy nipaakar ed Salita na bilay a wala la nanlapud gapoy gapo. Nadngel mi, anengneng na dilin mata mi, on, naimatunan mi, tan naegnaan na dilin lima mi.
- ² Nen nagmaliw a nanengneng yan bilay, anengneng mi. Sasalitaen mi tan ibabaga mid sikayoy nipaakar ed bilay ya andi-anggaan a kaibay Ama tan nipaamta ed sikami.
- ³ No antoy anengneng tan nadngel mi sikatoy ibaga mi met ed sikayo, pian nakaiba mi kayo ed pikakasakey mid Ama tan diad Anak ton Jesu-Cristo.
- ⁴ Isusulat mi ra ya, pian magmaliw a nagnap so liket tayo.
- ⁵ Saya so balitan nadngel mid Anak to, tan ipapakabat mid sikayo: Silew so Dios tan anggapon balut so kabilongetan ed sikato.
- ⁶ Kanyan no ibaga tayon walay pikakasakey tayod sikato, balet et mambibilay itayod kabilongetan, mantitila tayo tan ag itayo mambibilay onung ed katwaan.
- ⁷ Balet no mambilay itayo ed silew a singa sikato et walad silew, walay maung a pankakasakey tayo tan say dala na Anak ton Jesus et linisan to itayo ed amin a kasalanan.
- ⁸ No ibaga tayon anggapoy kasalanan tayo, titilaan tayoy sikatayon dili tan anggapoy katwaan ed sikatayo.
- ⁹ Balet no ipatwa tayod Dios iray kasalanan tayo, pirdonaen to ray kasalanan tayo tan gawaen to itayon malinis diad pangekal to ray amin a kaogsan ed bilay tayo, lapud sikato et matoor tan matonung.
- ¹⁰ No ibaga tayon ag itayo nankasalanan, gawaen tayon matilay Dios tan anggapod sikatayoy salita to.

1 Juan 2

- ¹ Anak ko, isulat ko ya pian ag kayo manggaway kasalanan. Balet no walay mankasalanan, walay matonung a Jesu-Cristo a mangipipikasid sikatayo ed Ama.
- ² Si Cristo et nibagat a pakapaandian na saray kasalanan tayo, tan aliwa lambengat a saray kasalanan tayo, no ag ingen pati saray kasalanan na sankamundoan.
- ³ No onuren tayo ray ganggan na Dios, andi-duaruwad satan a kabat tayoy Dios.
- ⁴ No ibagay sakey a too, "Kabat koy Dios," balet et ag to onuren iray ganggan na Dios, matila tan a too. Anggapo met so katwaan ed sikato.
- ⁵ Balet siopamay toon mangoonur na salitay Dios, talagan ayadyariy panangaro tod Dios. Dia tayo naamtaan a wala tayo ed Dios.
- ⁶ Siopamay toon mangibagan mansiasiansiad Dios, nepeg a mambilay a singa impanbilay nen Jesu-Cristo.
- ⁷ Inararo, sayan isusulat kon ganggan ed sikayo et aliwan balo, no ag ingen daan a ganggan a wala lad sikayo nanlapud gapo. Say daan a ganggan et say salitan nadngel yo la.
- ⁸ Bangbalet say ganggan ya isusulat kod sikayo et balo, tan anengneng so katwaan to ed Cristo tan ontan met ed sikayo. Ta nanaandi lay kabilongetan tan onsisindag lay petepeteg a silew.
- ⁹ Siopamay mangibabaga a sikatoy walad silew, balet et bobosulen toy agi to, wala nid kabilongetan anggad sayan bekta.
- ¹⁰ Siopamay aaroen toy agi to, mansiansia ed silew. Kanyan anggapoy antokaman ed sikato a pakapankasalanay arum a totoo.
- ¹¹ Balet siopamay mamobosul ed agi to, sikatoy wala ed kabilongetan; pankukurangan toy kabilongetan tan solingsoling, ta binulag na kabilongetan.
- ¹² Susulaten ta kayo, anak, ta apirdona la ray kasalanan yo lapud ngaran-nen Cristo.

- 13** Susulaten ta kayo, kaamaan, ta kabat yo may wala la nanlapud gapoy gapo. Susulaten ta kayo, tubon-balon lalaki, ta tinalo yo may Maoges.
- 14** Susulaten ta kayo, anak, ta kabat yoy Ama. Susulaten ta kayo, kaamaan, ta kabat yo may wala la nanlapud gapoy gapo. Susulaten ta kayo, tubon-balon lalaki, ta mabiskeg kayo; say salitay Dios walad sikayo tan tinalo yo may Maoges.
- 15** Ag yo aaroey mundo odino saray bengatlan walad mundo. Siopamay mangaarod mundo, anggapoy panangaro tod Ama.
- 16** Amin a bengatlan walad mundo—saray maoges a pilalek na too, saray labalabay a nengnengen tan alaen na totoo, tan amin a bengatla diad mundo ya ipapasirayew na totoo—nanlapu ra yan amin ed mundo. Anggapoy anggan sakey ed saraya so nanlapud Ama.
- 17** Say mundo tan amin a bengatlan maoges a pampipilalekan na too et naandipat ira; balet say toon manggagaway linaway Dios mansiansia ya anggad angga.
- 18** Anak, asingger lay anggaan! Nibagad sikayon onsabiy Anticristo. Et natan amayamay la ray linmetaw ya Anticristo, kanyan amta tayon asingger lay anggaan.
- 19** Sarayan totoo et aliwa ran tuan kabyangay moyungan tayo, kanyan tinaynan da itayo. No talagan kaiba tayo ra ed moyungan tayo, nansiansia ra komun ya akiolup. Balet tinmaynan ira, kanyan malinew ya amin da et aliwan kabyangay moyungan tayo.
- 20** Balet amin yo amta yoy katwaan, ta niiter lay Ispiritu Santo ed sikayo.
- 21** Susulaten ta kayo, aliwan lapud ag yo amtay katwaan, no ag ingen lapud amta yoy katwaan. Kabat yo met ya anggapoy tila a manlapud katwaan.
- 22** Siopa sirin so matila? Say toon mangibabaga a si Jesus et aliwan sikatoy Cristo. Sikato yay Anticristo—ipopolisay toy Ama tan say Anak.

- 23** Ta siopaman a mangipolisay ed Anak, ipopolisay to met so Ama; siopaman balet so mangaawat ed Anak walad sikato met so Ama.
- 24** Pansiansia yo sirin ed puso yo so salitan nadngel yon nanlapud gapo. No pansiansiaen yoy nadngel yon nanlapud gapo, mansiansia kayo lawas ed Anak tan diad Ama.
- 25** Tan say insipan nen Cristo ya iter ed sikayo et say bilay ya andi-anggaan.
- 26** Susulaten ta kayo na nipaakar ed saray manasalin mangibalang ed sikayo.
- 27** Balet nipaakar ed sikayo, inter nen Cristo so Ispiritu tod sikayo. Dapot mansiansiay Ispiritu tod sikayo, ag yo nakaukolay siopaman a mangibangat ed sikayo. Say Ispiritu to so mangibangat ed sikayo na amin a bengatla, tan say katwaan so ibangat tod sikayo, aliwan say tila. Onur yo sirin soangat na Ispiritu tan mansiansia kayod Cristo.
- 28** On, anak, mansiansia kayod Cristo, pian mataletalek itayo no sikatoy ompatnag tan ag itayo nabaingan ed sikato no Agew na isabi to.
- 29** Amta yon matonung si Cristo; nepeg yon kabaten met sirin ya anak na Dios so balang sakey a manggagaway katonungan.

1 Juan 3

- 1** Nengneng yo so ontan lan panangaroy Ama ed sikatayo! Diad kabaleg na panangaro to atawag itayon anak na Dios—tan saya et tua. Ag itayo kabat na sankamundoan, ta say sankamundoan ag to akabat so Dios.
- 2** Inararon anak, sikatayo natan so anak na Dios, balet aliwa nin malinew no antoy pagmaliwan tayo. Anggaman ontan, amta tayo a diad ipawil dia nen Cristo, magmaliw itayon singa sikato, ta nanengneng tayo diad dilin inkasikato.
- 3** Balang sakey a wala yan ilalo tod Cristo linisan toy panagbilay to, a singa si Cristo et malinis.
- 4** Siopamay mankakasalahan susumlengen toy ganggan, ta say kasalahan et say isumlang ed ganggan.

- ⁵ Amta yo a pinmanengneng si Cristo a mangekal ed saray kasalanan na katoowan, tan anggapoy kasalanan to.
- ⁶ Kanyan siopamay mansiansiad Cristo ag to ituloy so mankasalanan; balet siopamay ituloy toy mankasalanan ag ton balut anengneng o akabat si Cristo.
- ⁷ Anak, ag kayo papaibalang ed siopaman! Siopamay manggaway katonungan sikatoy matonung, a singa si Cristo et matonung
- ⁸ Siopamay manggaway kasalanan kayaryan na Diablo, ta say Diablo et nankasalanan nanlapud gapo. Pinmanengneng so Anak na Dios a maneral na saray kimey na Diablo.
- ⁹ Siopaman ya anak na Dios ag to ituloy so mankasalanan, ta walad sikato so inkanatural na Dios; tan lapud say Dios so Ama to, ag to nayarian ya ituloy so mankasalanan.
- ¹⁰ Say pandomaan na saray anak na Dios tan saray anak na Diablo et saya: siopamay ag manggagaway katonungan o ag to aaroey agi to, sikatoy aliwan anak na Dios.
- ¹¹ Sayangat a nadngel yon nanlapud gapo et saya: nepeg a manarowan itayo.
- ¹² Ag tayo nepeg ya aligey Cain a mananombuk na Diablo, tan pinatey toy agi to. Akin et pinatey nen Cain so agi to? On a, ta maoges iray gawgawa to, balet maung iray gawgawa na agi to.
- ¹³ Kanyan ag kayo mankelaw, agagi, no bosulen kayoy sankamundoan.
- ¹⁴ Amta tayon imbeneg ti lay patey tan wala ti lad bilay, ta inaro tayo ray agagi tayo. Siopamay ag mangaaro, wala ni ed patey.
- ¹⁵ Siopamay mamobosul ed agi to, sikatoy managpatey; et amta yon anggapoy bilay ya andi-anggaan ed sakey a toon managpatey.
- ¹⁶ Onyay pakaamta tayoy kabaliksan na aro: inter nen Cristo so bilay to para sikatayo. Nepeg tayo met sirin ya iter so bilay tayo para saray agagi tayo!

- ¹⁷ No mayaman so sakey a too tan sankanengneng ton maniirap so agi to et ag to kasian a tulongan, panoy pangibaga ton inaro toy Dios?
- ¹⁸ Anak! Ag tayo nepeg so mangaro diad panamegley na salita o balikas labat. Nepeg ya ipanengneng tayoy tuan panangaro diad panamegley na gawa.
- ¹⁹ Saya sirin so pakaamtaan tayon wala tayod katwaan. Sikato ya met so pakadeenay konsinsia tayod arap na Dios.
- ²⁰ No ag itayo padeeney konsinsia tayo, amta tayon baleg so Dios nen say konsinsia tayo, tan kabat ton amin iray bengatla.
- ²¹ Kanyan, inararo, no mareey konsinsia tayo, walay biskeg na linawa tayod arap na Dios.
- ²² Awaten tayo ray amin a kerewen tayod sikato, ta oonuren tayo ray ganggan to tan gagawaen tayo ray makapaliket ed sikato.
- ²³ Sayay ganggan to: nepeg a manisia tayod ngaran na Anak ton Jesu-Cristo, tan manarowan itayo onung na ingganggan nen Cristo ed sikatayo.
- ²⁴ Siopamay mangoonur na saray ganggan na Dios, mansiasiansiad Dios tan say Dios so mansiasiansiad sikato. Diad panamegley na Ispiritu ya inter tod sikatayo, amta tayo a mansiasiansiay Dios ed sikatayo.

1 Juan 4

- ¹ Inararo, ag yo nepeg a sisiaen iray amin a mangibabagan walad sikaray Ispiritu, no ag ingen sobuk yo ni ra no kasin say ispiritun walad sikara et nanlapud Dios. Ta amayamay a tila-tilan propita so linmetaw lad intiron mundo.
- ² Dia yo naamtaan no siopay kawalaay Ispiritu na Dios: siopamay mangibabagan si Jesu-Cristo et nagmaliw a too, sikatoy kawalaay Ispiritu a nanlapud Dios.
- ³ Balet siopamay mangiboborid sayan nipaakar ed kinen Jesus, anggapod sikatoy Ispiritu a nanlapud Dios. Say ispiritun na Anticristo so walad sikato. Nibaga lad sikayon onsabi ya, et wadya la natan ed mundo.

- ⁴ Anak, kayaryan kayoy Dios tan tinalo yo ray tila-tilan propita, ta say Ispiritu a walad sikayo et makapanyari nen say ispiritu a walad mundo.
- ⁵ Minumundo ra, kanyan minumundo ray ibabangat da tan dedengelen iray sankamundoan.
- ⁶ Balet kayaryan itayoy Dios. Siopamay toon kabat toy Dios, dedengelen to itayo, balet ag itayo dengelen na siopaman ya ag kayaryay Dios. Dia tayo naamtaan sirin so pandomaan na Ispiritu na katwaan tan ispiritu na tila.
- ⁷ Inararo, manarowan itayo, ta say aro manlalapud Dios. Siopamay mangaaro et anak na Dios tan kabat toy Dios.
- ⁸ Siopamay ag mangaaro et ag to kabat so Dios, ta aro so Dios.
- ⁹ Onyay impangipanengneng na Dios na aro tod sikatayo: imbaki tod mundo so bogbogtung ya Anak to, pian nawalaan itayoy bilay ed panamegley to.
- ¹⁰ Sayay labay kon ibaga a panangaro: aliwan say panangaro tayod Dios, no ag ta say panangaro na Dios ed sikatayo nen imbaki toy Anak ton nibagat a makapaandi na kasalanan tayo.
- ¹¹ Inararo, no onyay impangaro na Dios ed sikatayo, nepeg met sirin a manarowan itayo.
- ¹² Anggan kapigan, anggapo niy toon akanengneng ed Dios, balet no manarowan itayo, manayam ed sikatayo so Dios tan ayadyarid sikatayoy aro to.
- ¹³ Inter na Dios so Ispiritu to ed sikatayo, kanyan amta tayon manaayam itayod Dios tan manaayam ed sikatayo.
- ¹⁴ Anengneng mi tan papaneknekan mid saray arum a say Ama imbaki toy Anak to a Manangilaban na sankamundoan.
- ¹⁵ Siopamay mangibagan si Jesus et Anak na Dios, manayam so Dios ed sikato tan sikatoy manayam ed Dios.
- ¹⁶ Kabat tan panisiaan tayoy panangaro na Dios ed sikatayo. Aro so Dios. Siopamay mangaro, manayam ed Dios tan manayam so Dios ed sikato.

¹⁷ Say getma na inkayadyari na aro ed sikatayo et say ag tayo itakot no Agew na Okum. Ag itayon talaga ontakot, ta say bilay tayod sayan mundo et kapara na bilay nen Cristo.

¹⁸ Anggapoy takot ed aro, ta ibabantak na aro so takot. Kanyan ag ni ayadyariy aro ed toon walay takot, ta nantekep so takot tan dusa.

¹⁹ Mangaro tayo, ta inmonan angarod sikatayo so Dios.

²⁰ Matila so toon mangikuan, "Inarok so Dios," no bosulen toy agi to. Ta say ag mangarod agi to anta sankanengneng to, ag to naaroy Dios ya ag to nanenengneng.

²¹ Saya sirin so ganggan ya inter nen Cristo ed sikatayo: say mangarod Dios nepeg met ya aroen toy agi to.

1 Juan 5

¹ Anak na Dios so toon manisia a si Jesus et sikatoy Cristo. Siopamay mangarod ama, aroen to met so anak na ama.

² Diad panamegley na pangaaro tayod Dios tan pangoonur tayod saray ganggan to, naamtaan tayon a aroen tayo ray anak na Dios.

³ Ta say pangarod Dios kabaliksan toy pangonur tayod saray ganggan to. Et aliwan mairap ya onuren iray ganggan to,

⁴ ta balang sakey ya anak na Dios nayarian ton taloen so sankamundoan. Say panatalo tayod sankamundoan et say pananisia tayo.

⁵ Siopay nayaran manalod sankamundoan? Say toon manisia a si Jesus et Anak na Dios.

⁶ Si Jesu-Cristo so linma diad mundo, a sikatoy abinyagan ed danum tan angiterter na dala to diad impatey to. Linma dian ag labat abinyagan ed danum, no ag ingen interter to met so dala to. Say dilin Ispiritu so amaneknek a tua ya, ta say Ispiritu et katwaan.

⁷ Taloray mantasi:

⁸ say Ispiritu, say danum, tan say dala; et mankakasaakey ira yan talo.

- ⁹ Manisia tayod panagtasi ray totoo; lalon mabiskeg so panagtasi na Dios tan sikato yay panagtasi to nipaakar ed Anak to.
- ¹⁰ Kanyan siopamay manisiad Anak na Dios, walad sikato yan panagtasi. Balet siopamay ag manisiad Dios, ginawa ton matilay Dios lapud ag to anisiad panagtasi na Dios nipaakar ed Anak to.
- ¹¹ Saya so panagtasi: say Dios initdan to itayoy bilay ya andi-anggaan, tan sayan bilay et wala ed Anak to.
- ¹² Siopamay walad sikatoy Anak, walad sikatoy bilay ya andi-anggaan; siopamay anggapod sikatoy Anak na Dios, anggapod sikatoy bilay ya andi-anggaan.
- ¹³ Isusulat ko yad sikayo, pian naamtaan yo a sikayon mananisia ed ngaran na Anak na Dios et walay bilay yon andi-anggaan.
- ¹⁴ Mataletalek itayon onaasingger ed Dios, ta amta tayo a dengelen to tayo no onkerew itayod sikato na bengatlan ag onsumpa ed linawa to.
- ¹⁵ Bangta amta tayon dengelen to itayo no onkerew itayod sikato, amta tayo met ya iter to ray kekerewen tayod sikato.
- ¹⁶ No nanengneng na siopaman so agi to a manggagaway kasalanan ya ag mansusumpal ed patey, nepeg ya ipikasi to, tan say Dios itdan toy bilay yan agi. Say kipaakaran to ya et saray totoon saray kasalanan da et ag mansusumpal ed patey. Ta walay kasalanan a mansusumpal ed patey, tan ag ko ibabagan ipikasian yoy toon manggagawad saya.
- ¹⁷ Kasalanan so amin a gawan maoges, balet walay kasalanan ya ag mansumpal ed patey.
- ¹⁸ Amta tayo ya anggapoy anak na Dios ya itutuloy toy mankasalanan, ta aasikasoen na Anak na Dios, tan ag balut nadiwit na samay Maoges.
- ¹⁹ Amta tayo a say Dios so akankayaryan ed sikatayo, tan walad silong na pakaoley na samay Maoges so sankamundoan.

²⁰ Amta tayo a linma diay Anak na Dios tan initdan to itayoy pakatalus, pian naamtaan tayoy tuan Dios. Wala itayod tuan Dios—diad Anak ton Jesu-Cristo. Sikato yay tuan Dios, tan sikato yay bilay ya andi-anggaan.

²¹ Anak, manalwar kayon maung ed talintao da ray tila-tilan diriyo!

2 Juan

2 Juan 1

- 1** Sayan sulat nanlapud Masiken— Diad apilin Bii tan saray anak to, a petepeteg iran inararok. Siak tan amin met iray makaamtay katwaan so mangaarod sikayo,
- 2** makasengeg ed katwaan a walad sikatayo tan mansiansian anggad angga ed sikatayo.
- 3** Itdan itayo komun na Dios ya Ama tan si Jesu-Cristo ya Anak na Ama na bindision, panangasi, tan kareenan.
- 4** Ontan lay liket kon akarumog ed saray pigaran anak mon mambibilay ed katwaan, onung ed ingganggan na Ama ed sikatayo.
- 5** Et natan kekerewen kod sika, apilin Bii, a manaarowan itayo. Aliwa yan balon ganggan so isulat kod sika, no ag ta saya la may ganggan a walad sikatayo nanlapud gapo.
- 6** Say kabaliksan na aron sasalitaen ko et say pambilay tayon onung ed saray ganggan na Dios. Say ganggan a nadngel yo lan nanlapud gapo et saya: nepeg a mambilay kayod aro.
- 7** Kinmayat ed sankamundoan iray amayamay a managpalikdo—totoo ran ag mamimirbir a si Jesu-Cristo linma dian nagmaliw a too. Managpalikdo tan Anticristo so ontan a too.
- 8** Manalwar kayo, pian ag nabalang so nanlingetan yo, no ag ingen naawat yoy nagnap a tumang yo.
- 9** Say toon ag manasiansia ed bangat nen Cristo, no ag ingen papalumbasan to, et andid sikatoy Dios. Balet say toon mansiasiansiad bangat nen Cristo et walad sikatoy Ama tan say Anak.
- 10** No walay toon onlad sikayo tan ag to awit yan bangat, ag yo patutuloyen ed abung yo; ag yo anggan ibabano.
- 11** Ta siopamay mangibabanod sikato, mibibiang ed maoges a gawa to.

- ¹² Dakerakel ni komuy labay kon ibagad sikayo, balet aliwa lan diad panamegley na sulat, ta baleg so ilalok a makabisitad sikayo pian napilupaan ta kayo. Diad satan, magmaliw a nagnap so panliket tayo.
- ¹³ Ibabano da kayo ray anak na pinablim ya agim a Bii.

3 Juan

3 Juan 1

- 1 Sayan sulat nanlapud Masiken— Diad sika, pinablin Gayo a petepeteg kon inararo.
- 2 Pinablin kaaro, pikakasik a diad amin a bengatla wala ka komun ed maung a kipapasen tan mabiskeg komun so laman mo—a singa say amtak a kinabiskeg na maispiritun bilay mo.
- 3 Malikeliket ak nen sinmabi ray pigaran agagin angibalita a matoor kad katwaan tan mambibilay kad katwaan.
- 4 Anggapo lay makapaliket ed siak nen say pakarengel koy balitan mambibilay ed katwaan iray anak ko.
- 5 Pinablin kaaro, talagan matoor kad panaglingkur mod saray agagi, anggaman ya ag mo ra kabat.
- 6 Impaamta rad iglisia dia so panangarom. Lalon maabig no tulongan mo ra ed pambiabiahi ra, onung na makapaliket ed Dios.
- 7 Ta linma ran manlingkur ed Cristo, tan ag ira mangaawat na antokaman a tulong a manlapud saray Hintil.
- 8 Nepeg ti ran tulongan ira yan totoo sirin, pian makapinabang tayod kimey dan pangikayat na katwaan.
- 9 Nansulat ak ed iglisia; balet si Diotrefes, a labay toy magmaliw a pangulo ra, et ag to inawat iray ibabagak.
- 10 Kanyan no onla ak ditan, tawagen koy imano to nipaakar ed saray ginagawa to: saray maoges a salitan impantatalobutob tod sikami. Ag ni apera ed sayan ginagawa to. Anta ag to la awaten iray agagin onsabi, sesebelan to ray malabay a mangawat ed sikara tan papaekalen to ni ra ed iglisia!

11 Pinablin kaarok, ag mo aaligen so maoges a kagagawa; say maung so alig mo. Say toon manggagaway kamaungan et kayaryan na Dios, balet say toon manggagaway kaogsan et ag to anengneng so Dios.

12 Maung so pantatasi na balang sakey nipaakar ed kinen Demetrio; say katwaan so dilin mantatasi. Tasian mi met, tan amtam a katwaan so ibabaga mi.

13 Amayamay ni ray labay kon ibagad sika, balet aliwa lan diad panamegley na sulat.

14 Iilaloan kon magano lay pakapannengneng tan pakapantongtong ta.

15 Nawalaan ka komuy kareenan. Ibabano da ka ray kakaaro ta dia. Ibanan mo ak pad saray wadtan a kakaaro ta—balang sakey ed sikara.

Judas

Judas 1

- ¹ Sayan sulat nanlapud kinen Judas ya aripen nen Jesu-Cristo, tan agi nen Santiago— Diad saray tinawag na Dios a mambibilay irad panangaroy Dios Ama tan panagtalima nen Jesu-Cristo:
- ² Napano-pano kayo komuy panangasi, kareenan, tan aro.
- ³ Inararon agagi, gagawaen ko lawariy anggaay nayarian kon mansulat ed sikayo nipaakar ed kilalaban tayo. Balet lapud amtak a sikato yay nakaukolan, apasootan ak a sulaten ta kayo natan pian tanggoyuren ta kayon mangitalindog na pananisian inter na Dios ya amimpinsan ed saray totoo to.
- ⁴ Ta say impakasalet ed sikatayo na saray totoon anggapoy Dios et ag naimano. Ikakana ray panangaroy Dios ed minumundon pamaakaran; ipopolisay day Jesu-Cristo, say bukbukor a Pangulo tan Katawan tayo. Balet impasakbay lan abayag na Masanton Sulat so pakadusa ra.
- ⁵ Anggaman a kabat yo la ya, labay kon ipanunot nid sikayo no panoy impangilaban na Katawan ed saray totoo Israel diad impangipaway tod sikara ed Egipto, balet kayari to ya, dineral to ray ag anisiad sikato.
- ⁶ Nunot yo met iray anghil ya ag nansiansiad sakop na kanepegan tan kipapasen da; ingen tinaynan day panaayaman da. Say Dios binalur to ra na andi-anggaan a golunggolung diad aralem tan ambilonget a pasen, a diman da aalagdey pakadusa ra no Agew na Okum.
- ⁷ Nunot yo met so Sodoma, Gomorra, tan saray kaliber-liber dan baley. Lapu met ed impanggawa da ray totoo man na immoralidad tan saray kasalanan sumpad inkatoo ra, manlilikna ray dusa ed andi-anggaan ya apoy, a sikatoy pamasakbay ed amin a katoowan.
- ⁸ Ontan met, sarayan tila-tilan bumabangat, lapud saray kugkogip da, dodotakan da ray laman dan dili, balbalawen day pakayariy Dios, tan lemlemewen da ray gagalangen ya anghil.

- ⁹ Anggan si Miguel ya Arkanghil, nen akisingbatan ed kinen Diablo nipaakar ed bangkay nen Moises, ag to nitepel a sintinsiaan so Diablo na ansakit iran salita. Inkuanto, "Pampasnukan kay Katawan!"
- ¹⁰ Balet lelemlemewen na sarayan totoo iray bengatlan ag da natatalusan. Saray bengatlan amta ra lapud inkatoo ra, a singa saray amtay ayayep ya atap, so mandederal ed sikara met lamlamang.
- ¹¹ Makapasinagem so pansumpalan da, ta inalig day ginawa nen Cain! Lapu labat ed kuarta, inalig day lingon ginawa nen Balaam. Sinumlang day Dios, a singa ginawa nen Core, kanyan adusa ra met a singa sikato.
- ¹² Makarotarotak ira diad pirongo rad sikayo, lapud makapabaing a panangan da. Say laman da labat so nununoten da. Singa ra lorem ya ipapalig-palig na dagem, balet ag mangipelag na oran. Singa ra met kiew ya ag mambunga anggan panaoy panagbunga; aliling day kiew ya abagut anggad lamut, tan inate-atey la.
- ¹³ Singa ra anakakabaleg a daluyon ed dayat a saray makapabaing a gawa so bora ra. Singa ra abalbalang a bitewen a nigana rad anggad anggan sankabilongetan a pasen.
- ¹⁴ Sikaray labay ya ibaga nen Enoc, a kabyangay kumapiton kailalakan a nanlapud si Adan, nen nampropisiya, "Nengneng yo! Onsabiy Katawan a kaiba to ray libo-libon masanton anghil to,
- ¹⁵ pian sintinsiaan toy amin a katoowan tan dusaen to ray makasalanan lapud maoges iran gawgawa ra, tan lapud saray maoges a sinalita ra sumpad Dios!"
- ¹⁶ Mariklamo ra yan totoo tan managtetel irad saray arum; oonuren day maoges a pilalek na laman, mapaatagey irad panagsalita, tan papalingoen da ray arum, pian naala ray labay da.
- ¹⁷ Balet tandaan yo, inararon agagi, iray imbagad sikayo nen saman na saray apostol na Katawan tayon Jesu-Cristo!
- ¹⁸ Inkuandad sikayo, "Diad kaonuran iran agew, ompaway iray managbalaw, totoon mangoonur na maoges iran pilalek da."

- 19** Sikara yay totoon managgaway pansisian, minumundoy kabibilay da, tan ag manaayam so Ispiritu ed sikara.
- 20** Balet mampabiskeg kayo, inararon agagi, ed sankasantosan a pananisia yo. Mampikasi kayo diad pakayari na Ispiritu Santo.
- 21** Mansiansia kayod panangaroy Dios legan yon aalagdey Katawan tayon Jesu-Cristo, a mangiter na bilay ya andi-anggaan ed sikayo lapud panangasi to.
- 22** Kasian yo ray manduaruwa;
- 23** ilaban yo ray arum diad panamegley na pangyarawi yod sikara ed apoy. Kasian yo met iray arum, balet nantekep na takot so pangasi yo; bosul yoy ikakawes dan amansaay maoges iran pilalek na laman.
- 24** Diad sikato a makaasikasod sikayo pian ag kayo napelag tan makapangyarap ed sikayo ya anggapoy pakabalawan ed sikayo, tan walay baleg a liket diad mapagalang a kawalaan to—
- 25** diad saksakey a Dios a Manangilaban tayo diad panamegley nen Jesu-Cristo a Katawan tayo, so kawalaan komuy kagalangan, katageyan, pakayari, tan pakaoley, manlapud gapoy gapo, natan, tan anggad angga! Amen.

Puyan

Puyan 1

- 1** Diad sayan libro nisulat iray impuyan na Dios ed Jesu-Cristo. Impuyan na Dios ira ya, pian nipaamta tod saray aripen to ray asingger lan nakaukolan a nagawa. Impaamta met ira ya nen Jesu-Cristo ed kinen Juan ya aripen to, diad impangibaki toy sakey ya anghil to,
- 2** tan imbaga nen Juan ya amin iray anengneng to. Sikato yay pamapaneknek to nipaakar ed salitan nanlapud Dios tan say katwaan a tinasian nen Jesu-Cristo.
- 3** Maliket so toon mambabasad sayan libro. Maliket met iray ondedengel ed saray ibabaga to yan propisiya tan manusumpal ed saray nisulat ed sayan libro! Ta asingger lay panaon na pakagawad sarayan amin.
- 4** Nanlapud kinen Juan yan sulat a para saray pitoran iglisia ed Asia: Nawalaan kayo komuy bindision tan kareenan a manlapud Dios—say Dios natan, nen saman, tan say onsabi—manlapud saray pitoran ispiritu a walad arap na trono to,
- 5** tan manlapu met ed Jesu-Cristo, say matoor a tasi, say pangulowan ya Anak ya inmolid bilay, tan sikato so manoley ed saray arari diad tapew na dalin. Inaro itayo nen Jesu-Cristo tan diad panamegley na dala to, imbolus to itayod saray kasalanan tayo.
- 6** Ginawa to tayo met a sakey a panarian tan impagmaliw to tayon papari a manlingkur ed Dios tan Ama to. Say galang tan pakayari so wala ya anggad angga ed Jesu-Cristo! Amen.
- 7** Nengneng yo, sikatoy onsabi a walad saray lorem! Nanengneng na amin a katoowan, anggan saray anoyuk ed sikato. Lapud sikato, onermen ya amin iray katoowad tapew na dalin. Peteg a nagawa! Amen.
- 8** "Siak so Alpha tan say Omega," kuay Katawan a Dios a Makapanyarin-amin, say Dios natan, nen saman, tan say onsabi.

- ⁹ Siak si Juan, say agi yo tan kaiba yon maniirap, kaiba yod Panarian, tan kaiba yon mantetepel lapud pikakasakey ed kinen Jesus! Niakar ak ed isla na Patmos, lapud impangipupulong koy salitay Dios tan say katwaan a tinasian nen Jesus.
- ¹⁰ Aminsang ya agew na Katawan, niwala ak ed pakayari na Ispiritu tan nadngel kon nibeneg ko so maksil a basis, a singa tanul na trumpita.
- ¹¹ Inkuanto, "Isulat moy nanenengneng mo, tan ipawit mo ed saray pitoran iglisia a walad Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, tan Laodicea."
- ¹² Nilingaw kon nengnengen no siopay mitotongtong ed siak, et anengneng koy pitoran balituk a panangipatoonay lamparaan.
- ¹³ Diad pegley da ra ya, walay singa sakey a too ya akakawes na onsagar ed mokur so saloy to. Wala met so akabariber a balituk ed pagew to.
- ¹⁴ Say olo to tan say buek to et ampoti a singa kinapoti na bagoy karniro, o kinapoti na kapes, tan saray mata to et mandarlang a singa apoy.
- ¹⁵ Saray sali to singa ra gansan pinoolan ed palbaan insan pinasileng, tan say basis to singa tanul na mabiskeg ya agos na danum.
- ¹⁶ Sankabembenan toy pitoran bitewen ed kawanan a lima to, tan ompapaway ed sangi toy sakey a matdem ya ispadan nantopag so tarem. Say lupa to singa liaway agew ed kaptangan.
- ¹⁷ Kanengneng kod sikato, singa ak inatey ya alokbub ed saliyan to. Balet intapew toy kawanan a lima tod siak tan inkuanto: "Ag ka natatakot! Siak so sankonaan tan say sankasamputan.
- ¹⁸ Siak so mabilay! Inatey ak balet, nengneng mo, mabilay ak ya anggad angga. Walad silong na pakayarik so patey tan say Hadis.
- ¹⁹ Kanyan isulat mo ray nanenengneng mo: saray nagagawa natan tan saray nagawad arapen.

²⁰ Sikato yay niamut a kabaliksan na pitoran bitewen a nanenengneng mon sankabembenan ko tan saray pitoran balituk a panangipatoonay lamparaan: saray pitoran bitewen sikaray anghil na pitoran iglisia, tan saray pitoran panangipatoonay lamparaan sikaray pitoran iglisia.

Puyan 2

¹ "Isulat mod anghil na iglisia ed Efeso: "Sikato yay ibabaga to may sankabembenan toy pitoran bitewen ed kawatan a lima to, tan manaakar ed pegley na pitoran balituk a panangipatoonay lamparaan.

² Amtak iray ginagawam; tan amtak no panoy impankekesaw tan impanaanos mo. Amtak ya ag mo ra naanosay maoges a totoo. Sinubok mo ray mangibabagan apostol ira anta andi, tan nalmoan mon matila ra.

³ Amtak met a maanos ka, nanirap kan maung lapud siak, tan ag kinmapoy so linawam.

⁴ Balet say ag ko labay ed sika et saya: aliwa lan singa samay impangarom nen inmona so pangaarom ed siak natan.

⁵ Kanyan nunot mo no antoy naplagan mo, mampatauli ka, tan gawam lamet iray ginagawam nen saman. No ag ka mampatauli, onla ak ditan tan ekalen kod pasen to so panangipatoonay lamparaan mo.

⁶ Balet wala met so kamaungan mo, ta bobosulen mo met a singa siak so gagawaen da ray Nicolaita.

⁷ "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia! "Saray manalo itdan ko ray kanepegan a mangan na bungay kiew na bilay ed Paraiso na Dios.

⁸ "Isulat mod anghil na iglisia ed Esmirna: "Sikato yay ibabaga to may sankaaonan tan say sankasamputan, say inatey tan inmolid bilay.

⁹ Amtak iray kairapan mo; amtak a mairap-bilay ka balet, diad tuay tua, mayaman ka! Amtak met no panoy pamapaoges dad sika ray mangibabagan Judio ra, anta andi; kabyangan iray olupan nen Satanas!

- 10 Ag mo tatakotan iray kairapan ya asingger mo lan sakbaten. Dengel ka! Diad panubok na Diablo, paipriso toy pigarad sikayo; nairapan kayon samploy agew. Mansiansia kan matoor ed siak ya anggad patey, et iter kod sikay korona na bilay.
- 11 "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia! "Saray manalo ag da natawayay kumadwan patey.
- 12 "Isulat mod anghil na iglisia ed Pergamo: "Sikato yay ibabaga to may walay matdem ya ispadan nantopag so tarem.
- 13 Amtak a manaayam kad kawalaan na trono nen Satanas. Anggaman ontan, siansian matoor kad siak. Ag mo binenegay pananisiam ed siak ya anggan nen si Antipas a matoor kon tasi et pinatey dad kawalaan mo a panaayaman nen Satanas.
- 14 Balet wala ray pigaran bengatla ya ag ko labay ed sika: wala ray pigarad sikayon ontotombuk ed bangat nen Balaam ya angibangat ed kinen Balak na pankasalananan na saray Israelita. Lapud saya angan iray kakanen ya imbogat ed saray talintaoy diriyos, tan nankasalananan iray immoralidad.
- 15 Ontan met a wala ray pigarad sikayon ontotombuk ed bangat da ray Nicolaita.
- 16 Kanyan mampatauli ka! Ta no andi, onla ak ditan a tampol, tan labanan ko ra yan totoo diad panamegley na ispadan ompapaway ed sangik.
- 17 "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia! "Saray manalo itdan ko ray akaamut a mana. Itdan ko met so balang sakey ed sikara na ampotin bato a nisulat so sakey a balon ngaran, ya anggapoy makaamta no ag say mangawat labat.
- 18 "Isulat mod anghil na iglisiad Tiatira: "Sikato yay ibabagay Anak na Dios a saray mata to et mandarlang a singa apoy, tan saray sali to et singa pinasileng a gansa.

- ¹⁹ Amtak so gagawaen mo, say panangarom, say inkatoor mo, say panlilingkur mo, tan say inkaanos mo. Amtak a dakel ni natay gagawaen mo nen say ginagawam nen inmonan panaon.
- ²⁰ Balet niay ag ko labay ed sika: papaolyan moy Jezebel, say biin ibabaga ton sikatoy sakey a propita. Ibabalang to ray aripen ko, ibabangat to ran mankasalanan na immoralidad tan mangay kakanen a nibagat ed saray talintaoy diriyos.
- ²¹ Initdan koy panaon a mampatauli, balet ag to labay ya ikbanay pankakasalanan toy immoralidad.
- ²² Dengel ka! Ibontuk kod dokulan tan saray mikakaloguran ed sikato. Agaylay panirap dad man, no ag ira mampataulid saray maoges a ginagawa ra diad impiolup dad sikato.
- ²³ Pateyen ko met iray anak to, pian naamtaan na saray iglisia a siak so makaamta ed puso tan kanunotan da ray katoowan. Mangiter ak ed balang sakey ed sikayo, onung ed saray gawgawa to.
- ²⁴ "Balet sikayo ran arum a taga Tiatira, ya ag dinmengel ed maoges aangat nen Jezebel tan ag akaaral na tatawagen dan 'aralem iran bengatla nen Satanas,' ibabagak ed sikayo ya ag ta kayo la itday arum a sasakbaten.
- ²⁵ Balet pansiansia yo ya anggad isabik iray kamaungan a walad sikayo.
- ²⁶ Saray manalo tan mansiansian manggawa na linawak ya anggad kaonuran, itdan ko ray pakaoley a singa inawat kod Amak, salanti say panoley ed saray bansa. Manoley irad panamegley na baston a balatyang, tan mekmeken da ran singa banga.
- ²⁷ Saray manalo tan mansiansian manggawa na linawak ya anggad kaonuran, itdan ko ray pakaoley a singa inawat kod Amak, salanti say panoley ed saray bansa. Manoley irad panamegley na baston a balatyang, tan mekmeken da ran singa banga.
- ²⁸ Iter ko met ed sikaray bitewen na kabwasan.

29 "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia!

Puyan 3

1 "Isulat mod anghil na iglisia ed Sardis: "Sikato yay ibabaga na walad sikatoy pitoran ispiritu na Dios tan saray pitoran bitewen. Amtak so gagawaen mo; amtak ya ipapasen da kan mabilay anggaman ya inatey ka!

2 Kanyan liing ka, tan pabiskeg moy atilak nid sika, pian ag natuloyan ya ompatey. Nalmoan ko ya aliwan nagnap iray ginagawam diad pakanengneng na Dios ko.

3 Nunot mon maung sirin no anto ray nibangat ed sika tan nadngel mo. Sumpal mo ra, tan mampatauli ka. No ag ka onliing, singa ak matakew ya onlad sika—ag mo amta so oras na isabik.

4 Anggaman ontan, wala ray pigarad sikayo ed Sardis ya ag nandotak na saray kawes da. Kanyan akaampoti ran manakar a kaibak, lapud manepeg ira.

5 Saray manalo nakawesan met iray ampoti, tan ag ko ekaley kangaranan dad libro na bilay. Diad arap na Amak tan saray anghil to, birbiren ko a kayaryan ko ra.

6 "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia!

7 "Isulat mod anghil na iglisia ed Filadelfia: "Sikato yay ibabaga na masanto tan matwa a sankabembenan toy tombuk nen David; anggapoy makapangikaput ed antokaman ya ilokas to, tan anggapoy makapangilokas ed antokaman ya ikaput to.

8 Amtak so gagawaen mo; amtak a melag so pakayarim, balet inonur moyangat ko tan matoor kad siak. Kanyan nilokasan koy puirta ed arap mo, tan anggapoy makapangikaput.

9 Dengel ka! Paonlaen ko rad sika tan padakmomoen kod arap mo ray kakaiba nen Satanas a matitila tan mangibabagan Judio ra anta andi, pian nakabatan da ya inaro ta ka.

- 10** Lapud inonur moy ganggan ko a mananos ka, asikasoen ta ka met no onsabiy panaon na kairapan a pakasubok ed amin a katoowan diad intiron mundo.
- 11** Magano lay isabik. Asikasom iray walad sika, pian anggapoy makasamsam ed koronam.
- 12** Say manalo pagmaliwen kon sakey a lusek ed timplay Dios ko, tan ag to lan balut taynan. Imarkak ed sikatoy ngaran na Dios ko, tan say ngaray siudad na Dios ko, salanti say balon Jerusalem ya onakseb a manlapud tawen tan manlapud Dios ko. Imarkak met ed sikatoy balon ngaran ko.
- 13** "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia!
- 14** "Isulat mod anghil na iglisia ed Laodicea: "Sikato yay ibabaga na manngaray Amen, say matoor tan tuan tasi, a sikatoy nanlapway amin a pinalsay Dios.
- 15** Amtak iray ginagawam; amtak ya aliwa kan ambetel odino ampetang. Agaylay pampirawat kon ambetel o ampetang ka komun!
- 16** Balet lapud aliwan nagnap so inkapetang mo, aliwa kan ambetel odino ampetang, iyota ta ka!
- 17** Ikuanmo, 'Mayaman ak, tan duga ak ed amin a nakaukolan ko!' Balet ag mo amtan maniirap tan pakaskasi ka! Mairap-bilay ka, anggapoy kawes mo, tan bulag ka.
- 18** Kanyan sisimbawaen ta kan manaliw kad siak na balituk a pinapurod apoy, pian magmaliw kan mayaman. Manaliw ka met na ampotin kawes, pian nasakuban moy makapabaing ya inkalakseb mo. Manaliw ka met na tambal a para saray matam, pian makanengneng ka.
- 19** Pampasnukan tan dusaen ko ray amin ya inarok. Kanyan manseet ka, tan mampatauli ka.

²⁰ Dengel ka! Aka-alagey ak ed paway na puirta tan ontotoktok ak. No dengelen na siopaman so bosis ko tan lokasan toy puirta, onloob ak ed abung to tan mirongo ak ed sikato, tan mirongo ed siak.

²¹ Saray manalo pairungen ko ran kaabay kod tronok, a singa siak ya analo, kanyan akayorung ak natan ed abay na Amak ed trono to.

²² "Sikayo ran walay layag, dengel yoy ibabagay Ispiritu ed saray iglisia!"

Puyan 4

¹ Kasumpal to ya, walay sananey a naimatunan kon payawar: anengneng kod tawen so sakey a puirtan lokas. Insan ko lamet nadngel imay bosis a singa tanul na sakey a trumpita ya inkuinto, "Segep ka dia, ta ipanengneng kod sikay nakaukolan ya onsoblay a nagawa."

² Kabebekta, niwala ak ed pakayari na Ispiritu, tan anengneng kod tawen so sakey a tronon walay akayorung.

³ Say lupa to may akayorung mankidyam a singa ra batoy alahas a haspi tan kornalina. Aliber so trono na bonlalakaw ya ismiralda so kolor to.

⁴ Aliber met imay trono na duamplo tan apat nin trono, tan wala ray akayorung a duamplo tan apat a mamatakken ya akakawes iray ampoti tan akakorona ray balituk.

⁵ Manlalapud man ed trono so kirmat, saray tanul, tan dalagorug na karul. Walay pitoran mandarlang a lamparaan ed arap na trono; sikara yay pitoran ispiritu na Dios.

⁶ Diad arap na trono, walay singa salming a dayat a kaparparay linew na kristal. Akaliber ed trono, diad balang dapag to, so apatiran mabilay a pinalsa a napnoy mata so arap tan beneg da.

⁷ Say onaan a mabilay a pinalsa et singa lion; say kumadwa, singa kilaw na baka; say lupa na kumatlo et singa lupay too; say kumapat et singa agila ya ontitikyab.

⁸ Sanaanem na payak ira may apatiran mabilay a pinalsa, tan diad paway tan dalem na payak, napno ray mata. Anggapoy tonda so pangakanta ra ed agew tan labi: "Masanto, masanto, masanto so Katawan a Dios a Makapanyarinamin, say Dios nen saman, natan, tan say onsabi."

⁹ Saramay apatiran pinalsa a mabilay et ikakanta ray pangidayew, pangitanduro, tan pisasalamat ed samay akayorung ed trono, say mabilay ya anggad angga. Leleg dan mangakanta,

¹⁰ saramay duamplo tan apat a mamatakken ondadakmomo rad samay akayorung ed trono, tan igagalang da may mabilay ya anggad angga. Ibobontuk dad arap na trono iray korona ra, tan kuanda:

¹¹ "Katawan tan Dios mi! Manepenepeg kan mangawat na galang, dayew, tan pakayari. Ta sikay amalsad amiamin, tan onung ed linawam, niwala ra tan naitdan iray bilay."

Puyan 5

¹ Anengneng kod kawanan a lima na samay akayorung ed trono so sakey a babasaen a nilokut. Asulatan a duay pagpag to, tan sinaraay pitoran timbri.

² Anengneng ko met so sakey a mabiskeg ya anghil a mangibabandod maksil a basis, "Siopay manepeg a maneral ed saray timbri tan mangilokas ed babasaen a nilokut?"

³ Balet anggapoy nalmod tawen, dalin, o dalem na dalin, a makapangilokas tan makanengneng ed dalem to.

⁴ Inmakis ak a maung lapud anggapoy nalmon manepeg a mangilokas tan makanengneng ed dalem to.

⁵ Insan inkuan ed siak na sakey ed saramay mamatakken: "Ag ka onaakis. Nengneng mo! Say Lion a kabyangay tribu nen Juda, say matalonggaring a kabyangay boleg nen David, et analo la tan walay kanepegan ton mangelal na pitoran timbri tan mangilokas ed babasaen a nilokut."

⁶ Insan anengneng koy sakey a Kordiron manalalagey ed pegley na samay trono, a niliber na saramay apatiran mabilay a pinalsa tan saramay mamatakken. Singa pinatey so nengneng to may Kordiro. Pitoray saklur to tan pitora met so mata to, a sikaray pitoran ispiritu na Dios a nibakid sankamundoan.

⁷ Inmasingger imay Kordiro tan inala to may babasaen a nilokut a walad kawatan a lima to may akayorung ed trono.

⁸ Nen nala to la, dinmakmomod arap na Kordiro ira may apatiran mabilay a pinalsa tan saramay duamplo tan apat a mamatakken. Sankabembenan na balang sakey ed sikara so arpa tan balituk iran yaung a napnoy insinso, a sikara yay pikakasi na saray totoo na Dios.

⁹ Kinanta ra yan balon kanta: "Sikay manepag a mangalay babasaen a nilokut tan mangelal ed saray timbri to. Lapud pinatey ka, tan diad panamegley na dalam, dinondon mon para Dios iray katoowan, a manlapud amin a boleg, salita, totoo, tan bansa.

¹⁰ Ginawam iran sakey a panarian tan impagmaliw mo ran papari a manlingkur ed Dios tayo; tan manari rad tapew na dalin."

¹¹ Ninmengneng ak lamet, tan nadngel koy bosis a libo-libo tan laksalaksan anghil! Akaliber irad samay trono, saramay mabilay a pinalsa, tan saramay mamatakken,

¹² tan maksil ya inkuanda, "Say Kordiron pinatey so manepag a mangawat na pakayari, kayamanan, kakabatan, biskeg, dayew, galang, tan bindision!"

¹³ Nadngel kon amin iray pinalsan walad tawen, dalin, dalem na dalin, tan diad dayat—amin a pinalsad intiron mundo—tan inkuanda, "Naitdan komun ya anggad angga so akayorung ed trono tan say Kordiro na bindision, dayew, galang, tan pakayari!"

¹⁴ Inmebat ira may apatiran mabilay a pinalsa, "Amen!" Insan dinmakmomo tan angigalang ira may mamatakken.

Puyan 6

- ¹ Anengneng kon inekal na samay Kordiro so onaan ed saray pitoran timbri, tan nadngel koy sakey ed saray apatiran pinalsa a mabilay ya inkuanton singa karul, "Gala dia!"
- ² Ninmengneng ak et walay sakey ya ampotin kabayo. Walay akakabayon sankabembenan toy pana, tan naitday korona. Insan la linman milaban a manalo.
- ³ Inekal na samay Kordiro so kumadwan timbri, tan nadngel kon inkuan to may kumadwan pinalsa a mabilay, "Gala dia!"
- ⁴ Pinmaway so sakey a kabayon ambalanga. Say akakabayod saya naitday pakayarin mangekal na kareenan ed dalin, pian mampapateyan iray katoowan. Naitdan met na sakey ya ispadan baleg.
- ⁵ Inekal na samay Kordiro so kumatlon timbri, tan nadngel kon inkuan na kumatlon pinalsa a mabilay, "Gala dia!" Insan anengneng koy sakey a kabayon andeket. Say akakabayod saya sankabembenan toy sakey a simbangan.
- ⁶ Nadngel kod satay bosis a singa manlalapud kawalaan da ra may pinalsan mabilay. Inkuanto, "Sakey a salup na trigo labat so nasaliw na sakey a dinario a sanagew lan suildo, tan taloran salup na sibada labat so nasaliw na sakey a dinario a sanagew lan suildo. Balet ag mo dederaley larak na oliba tan say alak!"
- ⁷ Nen inekal na samay Kordiro so kumapat a timbri, nadngel kon inkuan na kumapat a pinalsa a mabilay, "Gala dia!"
- ⁸ Anengneng kod satay kabayon posisaw so kolor to. Patey so ngaran na akakabayo, tan manontombuk ed sikatoy Hadis. Naitdan iray pakayari ed kakapat na mundo, a mampatey diad panamegley na ispada, eras, salot, tan saray ayayep ya atap diad tapew na dalin.
- ⁹ Insan inekal na samay Kordiro so kumaliman timbri, tan anengneng kod silong na altar iray kamarerwa da ray pinapatey, lapud salitay. Dios tan lapud matoor ya impantatasi ra.

10 Ineyag day makmaksil, "Katawan a Makapanyarin-amin, masanto tan matwa! Panoy kabayag mi nin manalagar ed panintinsiam ed saray katoowan diad tapew na dalin tan say panusam ed sikara lapud impamapatey dad sikami?"

11 Naitday balang sakey ed sikara na ampotin kawes. Nibagad sikaran mampainawa ni ran magano, anggad nasabiy dugan bilang na saray agagi tan kakaiba ran managlingkur a napatey met a singa sikara.

12 Ninmengneng ak nen inekal na samay Kordiro so kumanem a timbri. Yinmegyeg na makmaksil, dinmeket a singa baliwan so agew, tan binmalangan singa dala so intiron bulan.

13 Apaktak ed dalin iray bitewen a nanlapud tawen, a singa kapaktak na maeta ran bungay kiew ya igos no nabagyoy maksil.

14 Naandipat so tawen, a singa lolokuten a babasaen a nilokut, tan nakal iray palandey tan saray isla ed paspasen da.

15 Insan inmaamut ed ongiongib tan diad silong na saray anakabaleg a batod palandey iray ararid tapew na dalin, saray manoley, saray opisyal na sondalo, saray mayayaman, saray makapanyari, tan amin da ray arum a totoo—aripen man ira o andi.

16 Inkuandad kapalandeyan tan saray anakabaleg a bato, "Pataan yo kami, pian ag kami nanengneng na samay akayorung ed trono, tan niagel kamid pasnuk na Kordiro!

17 Ta sinmabi lay baleg ya agew a pampasnuk da, et siopay makatepel a miarapan?"

Puyan 7

1 Kasumpal to ya, anengneng koy apatiran anghil a manalalagey ed saray apatiran sokung na mundo. Babaraen da ray apatiran dagem na mundo, pian ag onsiplug ed tapew na dalin, o diad dayat, o diad anton kiew.

- ² Anengneng ko met ya ontatagey a nanlapud bokig so sananey ya anghil a walad sikatoy timbri na mabilay a Dios. Inkelyaw tod saramay apatiran anghil ya initday Dios na pakayarin manderal na dalin tan dayat,
- ³ "Ag yo ni dederaley dalin, o say dayat, o saray kiew, anggad ag ni amarkaay muling da ray aripen na Dios tayo."
- ⁴ Insan nibagad siak so bilang da ray amarkaan: sanlasus, apataplo tan apat a libo a nanlapud amin a boleg na saray totood Israel.
- ⁵ Labinduan libo so nanlapud tribu nen Juda; labinduan libo so nanlapud tribu nen Ruben, labinduan libo so nanlapud tribu nen Gad;
- ⁶ labinduan libo so nanlapud tribu nen Aser; labinduan libo so nanlapud tribu nen Neftali; labinduan libo so nanlapud tribu nen Manases;
- ⁷ labinduan libo so nanlapud tribu nen Simeon; labinduan libo so nanlapud tribu nen Levi; labinduan libo so nanlapud tribu nen Isacar;
- ⁸ labinduan libo so nanlapud tribu nen Zabulon; labinduan libo so nanlapud tribu nen Jose; tan labinduan libo so nanlapud tribu nen Benjamin.
- ⁹ Kasumpal to ya, anengneng koy balbaleg a dagop na katoowan ya anggapoy makabilang lapud karakel da. Nanlapu rad amin a bansa, tribu, totoo, tan salita. Manalalagey irad arap na trono tan samay Kordiro. Akakawes iray ampoti tan sankabembenan da ray palapa na palma.
- ¹⁰ Ineyag day maksil, "Say kilalaban manlalapud Dios tayo ya akayorung ed trono, tan say Kordiro!"
- ¹¹ Inmalagey ya amin iray anghil a walad kaliber-liber na trono, saramay mamatakken, tan saramay apatiran mabilay a pinalsa. Dinmakmomo rad arap na trono tan angigalang irad Dios.
- ¹² Inkuanda, "Amen! Anggad angga komun a kayaryay Dios tayo so dayew, galang, kakabatan, pisasalamat, tanduro, pakayari, tan biskeg! Amen!"
- ¹³ Tinepet ed siak na sakey ed saramay mamatakken, "Siopa ra tay totoon akaampoti, tan iner so nanlapwan da?"

¹⁴ "Ag ko amta," ebat ko. "Sikayoy makaamta." Inkuantod siak, "Sikara yay totoon akaliktar ed baleg a kairapan. Inorasan tan pinapoti ray kawes da ed dala na Kordiro.

¹⁵ Sikato yay makasengeg no akin et wala rad arap na trono na Dios tan agew-labin manlilingkur irad sikato diad timplo to. Samay akayorung ed trono so mangasikasod sikara, diad panamegley na kiwawala to.

¹⁶ Ag la ran balut naerasan o naapgaan. Ag met la ra napoolay agew o anggan anton ampetang.

¹⁷ Ta samay Kordiron walad pegley na trono so mampastol ed sikara. Iwanwan to rad sobusobul na mabilay a danum, tan ponasey Dios iray amin a lua ed mata ra."

Puyan 8

¹ Nen inekal na samay Kordiro so kumapiton timbri, dinmeey tawen ed loob na kapalduay oras.

² Insan anengneng ko ra may pitoran anghil a manalalagey ed arap na Dios, tan naitday balang sakey ed sikara na trumpita.

³ Sinmabiy sananey ya anghil a sankawit toy balituk a pananginay insinso, tan linman inmalagey ed arap na altar. Naitday dakerakel ya insinso ya intekep tod saray pikakasi da ray amin a totooy Dios, insan to imbagat ed balituk ya altar a walad arap na trono.

⁴ Manlapud lima to may anghil, inmatagey ed arap na Dios so asewek na insinson napopoolan tan saray pikakasi na totoon pinili na Dios.

⁵ Insan inala na anghil so pananginay insinso, pinano toy apoy a nanlapud altar, tan imbantak tod mundo. Kinmarul ed satan, dinmalagorug, kinmirmat, tan yinmegyeg.

⁶ Insan imparaan na saramay pitoran anghil a sibuken iray trumpita ra.

⁷ Nen sinibuk na onaan ya anghil so trumpita to, inmorad dalin na kristal tan apoy a nanlauk iray dala. Apoolan so kakatloy dalin, kakatlo na amin a kiew, tan amin a mabonan dika.

⁸ Nen sinibuk na kumadwan anghil so trumpita to, nibantak ed dayat so singa baleg a palandey a napopoolan. Nagmaliw a dala so kakatloy dayat,

⁹ inaatey so kakatlo na amin da ray mabilay a pinalsad man, tan aderal-deral so kakatlo na amin da ray barko.

¹⁰ Nen sinibuk na kumatlon anghil so trumpita to, naplag a nanlapud tawen so baleg a bitewen a singa manliub a silew, tan dinmapod kakatlo na amin da ray ilog tan saray sobul.

¹¹ ("Kapaitan" so ngaran to man a bitewen.) Pinmait so kakatloy amin a danum, tan amayamay so totoon inaatey ed ininom da lapud impait to.

¹² Nen sinibuk na kumapat ya anghil so trumpita to, aderal so kakatloy agew, bulan, tan bitewen, kanyan naandiy kakatlon liwawa ra. Binmilonget so kakatloy labi tan kakatloy agew.

¹³ Insan anengneng koy sakey ya agilan ontitikyab ed liwang tan nadngel kon oneeyag, "Makapataktakot! Makapataktakot! Pakaskasi ya amin iray mambibilay ed tapew na dalin no sibuken la na taloran anghil iray trumpitan nepeg da nin sibuken!"

Puyan 9

¹ Nen sinibuk na kumaliman anghil so trumpita to, anengneng kon apaktak ed dalin so sakey a bitewen a nanlapud tawen, tan naitday tombuk na ag natokur ya abut.

² Nilokasan na bitewen imay abut, tan pinmaway so asewek a singa manlalapud baleg ya ornowan. Kanyan binmilonget so liaway agew tan say dagem lapud samay asewek.

³ Pinmaway iray dorun a nanlapud asewek tan kinmayat irad tapew na dalin. Naitdan iray pakayarin singa pakayari na alakdan.

- ⁴ Nibilin ed sikara ya ag da dederalen iray mabonan karikaan ed dalin, saray kiew, o antokaman a tanaman. Say nayarian dan deralen labat et saray totoon anggapoy marka na muling da.
- ⁵ Nibilin ed saramay dorun ya ag da pateyen ira yan totoo, no ag ta pairapen da ra labat ed loob na limay bulan. Singa ketket na alakdan no ketketen toy too so sakit a liknaen da.
- ⁶ Diad loob na sarayan limay bulan, patey lay anapen na totoo, balet ag da naalmo; labayen da lay ompatey, balet ibatikan ira na patey.
- ⁷ Saramay dorun singa ra kabayon akaparaan lan mibakal. Wala ray singa balituk a korona ed olo ra, tan singa lupay too so lupa ra.
- ⁸ Singa buek na bii so buek da, tan singa ngipey lion iray ngipen da.
- ⁹ Asakubay singa balatyang so pagew da, tan say palakpak na payak da singa tanul na amayamay a karwahin akasintad kabayo ya ombabatik a mibakal.
- ¹⁰ Walay ikul tan dita ra, a singa say alakdan. Diad saray ikul da so kawalaay pakayari ran mamairap ed saray totoo ed loob na limay bulan.
- ¹¹ Walay ari ran manooley ed sikara, a sikatoy anghil a mambabantay na ag natokur ya abut. Abadon so ngaran tod salitay Hebreo, Apolion ed salitay Grigo, tan Managderal so kabaliksan to.
- ¹² Asumpal lay onaan ya agawan makapataktakot, balet wala niy duaran onsabi.
- ¹³ Nen sinibuk na kumanem ya anghil so trumpita to, nadngel koy sakey a bosis a nanlapud apatiran suyok na balituk ya altar a walad arap na Dios.
- ¹⁴ Inkuanto may bosis ed kumanem ya anghil a walay trumpita, "Ibolus mo ray apatiran anghil ya abalur ed baleg ya Ilog na Eufrates."
- ¹⁵ Nibolus sirin ira may apatiran anghil a mamatey ed kakatloy amin a katoowan. Akaparaan iran manggawa ed saya diad sayan oras, agew, tan bulan na sayan taon.
- ¹⁶ Nibagad siak so bilang da ra may akakabayo: duan lasus a milyon.

¹⁷ Diad payawar ed siak anengneng ko ray kabayo tan saray akakabayo: asakuban so pagew da na ambalangan singa apoy, asul a singa safiro, tan doyaw a singa asupri. Singa oloy lion so olo da ra may kabayo, tan ompapaway ed sangi ra so apoy, asewek, tan asupri.

¹⁸ Sikara yay amatey ed kakatlo na amin a katoowan: say apoy, asewek, tan asupri ya ompapaway irad sangi na saramay kabayo.

¹⁹ Ta say pakayari da ra may kabayo et walad sangi tan ikul da. Singa oleg so ikul da tan walay olo ra tan sikara yay pamairap dad saray totoo.

²⁰ Saray totoon atilak ed dinmalan iran salot et ag da binenegan iray ginagawa ran dili. Ag da tinondaay mangigalang ed saray dimonyo tan saray talintaoy diriyos a ginagaway lima ra—saray talintaon balituk, pilak, tanso, bato, tan kiew ya ag makanengneng, makadngel, o makaakar.

²¹ Ag ira nampataulid panagpatey, panaganito, panagtakew, tan panagkasalanan na immoralidad.

Puyan 10

¹ Kasumpal to ya, anengneng ko niy sananey a makapanyarin anghil ya onaabeban nanlapud tawen. Akakawes na lorem, tan walay bonlalakaw ed tagey na olo to. Singa agew so lupa to, tan saray bikking to singa ra ankakabaleg a lusek ya apoy.

² Sankabembenan toy melag a babasaen ya akalokas. Intoon tod dayat so kawatan a sali to, tan diad dalin so kawigin sali to.

³ Inmingal, tan singa ungol na lion so ingal to. Kaingal to, inmebat a dinmalagorug so pitoran karul.

⁴ Kasumpal dan nansalita, mansulat ak lawari, balet nadngel koy bosis a nanlapud tawen ya inkuanto, "Iyamut moy imbagay pitoran karul; ag mo isusulat!"

⁵ Insan samay anghil, ya anengneng kon manalalagey ed dayat tan dalin, intagey tod tawen so kawatan a lima to,

⁶ tan nansambad ngaray Dios a mabilay ya anggad angga, tan amalsay tawen, dalin, dayat, tan amin a wadyad saraya. Inkuanto may anghil, "Anggapo lay makaabala!

⁷ Oras a sinibuk na kumapiton anghil so trumpita to, gawaey Dios so niamut a plano to, onung na imbaga tod saray propitan managlingkur to."

⁸ Insan nadngel ko lamet imay bosis a nansalitan nanlapud tawen. Inkuantod siak, "Laka, ta alam so akalokas a babasaen a sankabembenan to may anghil a manalalagey ed dayat tan dalin."

⁹ Linma ak ed samay anghil tan kinerew kon iter tod siak imay melag a babasaen a nilokut. Inkuantod siak, "Alam, insan mo kanen. Ampait ed eges mo, balet singa samit na dilo ed sangim."

¹⁰ Inalak imay melag a babasaen, insan ko kinan. Singa samit na dilo ed dilak, balet nen naakmun ko la, pinmait ed eges ko.

¹¹ Insan inkuantod siak, "Nakaukolan ya ibawag mo lamet iray salitay Dios nipaakar ed amayamay a katoowan, bansa, salita, tan arari."

Puyan 11

¹ Kasumpal to ya, naitdan ak na sakey a panagsukat a singa bastun, tan nibagad siak: "Alagey ka, tan sukat moy timplo na Dios tan say altar, tan bilang mo ray mangigagalang diman.

² Balet ag mo la susukaten so kuarton walad paway na timplo, ta niiter lad saray Hintil, a sikaray manggatin-gatin ed Masanton Siudad ed loob na apataplo tan duay bulan.

³ Ibakik so duaran tasik ya akakawes na sako, tan ipulong dan duay salitay Dios ed loob na sanlibo, duan lasus tan anemaplon agew."

⁴ Sarayan duan tasi et saray duaran kiew ya oliba tan duaran lamparaan a manalalagey ed arap na Katawan na mundo.

- ⁵ No walay manalin mamasakit ed sikara, ompaway ed sangi ra so apoy a mangoput ed saray kalaban da. Diad onya ompatey so siopaman a manalin mamasakit ed sikara.
- ⁶ Walad sikaray pakayarin mangikaput na tawen, pian ag onoran legan dan ipupulong so salitay Dios. Wala met so pakayari rad saray danum; nayarian da a pagmaliwen iran dala. Wala met so pakayari ran mangiter ed dalin na antokaman a salot, kapag labay da.
- ⁷ Kasumpal dan mampulong, ompaway so ayep a walad ag natokur ya abut, tan labanan to ra. Taloen tan pateyen to ra,
- ⁸ tan naonat-onat iray bangkay da ed dalan na baleg a ciudad, a dia nipasak ed krus so Katawan da. Sodoma o Egipto so maispiritun ngaran to yan ciudad.
- ⁹ Diad loob na taloy agew tan kapaldua, saray bangkay da nengnengen na saray totoon manlapud amin a katoowan, tribu, salita tan bansa; tan ag da abuloyan a nipompon ira.
- ¹⁰ Manliket ed satan ya amin iray katoowan ed mundo lapud impatey da ra yan dua. Mansilibra ra tan maniiteran iray rigalo, ta sarayan duan propita et ontan lay kairapan ya inter dad katoowan ed tapew na dalin.
- ¹¹ Kalabas na taloy agew tan kapaldua, say ingas na bilay a nanlapud Dios linmoob ed saray bangkay da, insan ira inmalagey. Agaylay inkataktakot da ray akanengneng ed sikara.
- ¹² Kasumpal to ya, arengel na saramay duaran propita so maksil a bosis a nanlapud tawen ya inkuanto, "Segep kayo dia!" Sankanengneng iray kalaban da nen tinmagey irad tawen diad sakey a lorem.
- ¹³ Diad saman a bekta, yinmegyeg na maksil. Aderal so kakaplon parti na ciudad, tan piton libon totoo so inatey lapud samay yegyeg. Tinmakot iray totoon atilak a mabilay, tan inggalang day Dios na tawen.
- ¹⁴ Linmabas lay kumadwan makapataktakot a kairapan, balet nengneng mo! Magano lan onsabiy kumatlon makapataktakot a kairapan.

15 Insan sinibuk na kumapiton anghil so trumpita to, tan walay makmaksil iran bosis ed tawen ya inkuanda, "Say panoley ed sankamundoan niiter lad Katawan tayo tan diad Cristo to, tan manarin anggad angga!"

16 Insan saramay duamplo tan apat a mamatakken a manyodyorong ed saray trono rad arap na Dios, dinmakmomo ra tan inggalang day Dios,

17 tan inkuanda: "Katawan a Dios a Makapanyarinamin, Dios natan tan nen saman! Misasalamat kamid sika ta inkanam so baleg a pakayarim, tan ginapwan mo lay manoley!

18 Akapasnuk iray Hintil, ta sinmabi lay panaon na pasnuk mo, say panintinsiam ed saray inaatey, say pangiter moy tumang ed saray propitan managlingkur mo, saray tootom, tan saray totoon walay panangigalang ed sika, atagey man o abebad kipapasen. Sikato ya met so panaon a paneral mod saray mandederal ed dalin!"

19 Alokasan ed tawen so timplo na Dios, tan anengneng ed timplo to so kaban a kawalaay sipanan. Insan kinmirmat, dinmalagorug, kinmarul, yinmegyeg, tan inmoray dakerakel a kristal.

Puyan 12

1 Kasumpal to ya, linmetaw ed tawen so makapakelkelaw a sinyal: sakey a biin say agew so kawes to, say bulan so tinoonan da ray sali to, tan nankoronay labinduan bitewen so olo to.

2 Asingger lan mananak, kanyan akaingal ed pampapasakit tan paniirap to.

3 Sakey nin sinyal so linmetaw ed tawen: sakey ya ambalanga tan balbaleg a dragon. Pitoray olo to, samploray saklur to, tan walay korona na balang olo to.

4 Diad panamegley na ikul to, ginoyur toy kakatloy amin a bitewen ed tawen, insan to ra imbantak ed dalin. Nanalagey imay dragon ed arap to may biin asingger lan mananak, pian nabwag ton tampol so ogaw no kapaway to.

- ⁵ Nananak imay bii na sakey a laki, a sikatoy manoley ed amin a bansa diad panamegley na balatyang a bastun. Balet asamsam may ogaw tan niakar ed Dios tan diad trono to.
- ⁶ Binmatik ed kalawakan imay bii, diad pasen ya imparaay Dios ed sikato a dimay pakaasikasoan ed sikato diad loob na sanlibo, duan lasus tan anemaplon agew.
- ⁷ Tinmerak ed satay bakal ed tawen! Nilabanan nen Miguel tan saray anghil to may dragon, ya akilaban a kaiba to ray anghil to.
- ⁸ Balet atalo may dragon tan saray anghil to, tan nakalan iray pasen ed tawen.
- ⁹ Nibantak imay balbaleg a dragon! Sikato man imay daan ya oleg a manngaray Diablo, o Satanas, ya amalikdo ed sankamundoan. Nibantak ed dalin, a pati saray anghil to.
- ¹⁰ Insan nadngel koy maksil a bosis ed tawen ya inkuan to, "Sinmabi lay pangilabay Dios! Impanengnengto lay pakayari ton Ari! Impanengneng la na Cristo so pakaoley to! Ta apataynan lad tawen so mangaakusan agew-labi ed saray agagi tayo, diad arap na Dios.
- ¹¹ Tinaloy agagi tayo so Diablo, diad panamegley na dala na Kordiro tan diad panamegley na impantasi rad katwaan; ag da kinawanay bilay da tan nilabay day anggan ompatey.
- ¹² Kanyan manggayaga kayo, sikayon katawenan tan sikayon manaayam ditan! Balet sikayo, dalin tan dayat, pakaskasi kayo! Ta linmeksab ed sikayo so Diablo tan agaylay pasnuk to, lapud amta ton antikey lan panaoy atilak ed sikato."
- ¹³ Nen naamtaan na dragon a nibantak ed dalin, inosil-osilan to may biin nananak na sakey a laki.
- ¹⁴ Balet naitdan imay bii na duaran payak na baleg ya agila, pian makatikyab ed pasen to diad kalawakan. Diman naasikaso ed loob na taloy taon tan kapaldua, pian naliktaran toy pasnuk na oleg.

¹⁵ Lapud saya, samay oleg nambogay danum a singa ilog ya ontombuk ed samay bii, pian naanor.

¹⁶ Balet tinulongay dalin imay bii; sinmangiy dalin tan ininom toy danum ya imbogay dragon.

¹⁷ Diad pasnuk to may dragon, insoblay ton labanan iray atilak a kabyangay boleg to may bii, a salanti saray mangoonur ed ganggay Dios tan matoor ed katwaan ya imbawag nen Jesus.

¹⁸ Nanalagey ed gilig na dayat imay dragon.

Puyan 13

¹ Insan anengneng koy sakey ya ayep ya onsasakbit a nanlapud dayat. Pitoray olo to tan samploray saklur to. Akoronaay balang saklur to, tan akasulat ed balang olo to so ngaran a sumpad Dios.

² Singa liopardo man ya ayep ya anengneng ko. Singa sali na uso ray sali to, tan singa sangiy lion so sangi to. Inter na dragon ed samay ayep so dilin pakayari to, say trono to, tan say baleg a pakaoley to.

³ Asugat so sakey ya olo to may ayep kanyan ngalngali la ompatey, balet inmabig met lamlamang. Kinmelaw so sankamundoan tan tinmombuk ed sikato ray totoo.

⁴ Inggalang na amin a totoo may dragon, lapud inter tod samay ayep so pakayari to. Inggalang da met imay ayep. Inkuanda, "Siopay miparad samay ayep? Siopay makalaban ed sikato?"

⁵ Naabuloyan imay ayep a mampasirayew, mansalitay sumpad Dios, tan manoley ed loob na apataplo tan duay bulan.

⁶ Inayew toy Dios, say ngaray Dios, say abung na Dios, tan saray manaayam ed tawen.

⁷ Naabuloyan met a labanan tan taloen to ray totoo na Dios, tan naabuloyan met ya oleyan toy amin a tribu, too, salita, tan bansa.

- ⁸ Mangigalang ed sikatoy amin a mambibilay ed tapew na dalin, a salanti saray totoon ag nisulat so ngaran da, kasakbayay inkapalsa na mundo, ed libro na bilay a kayaryay Kordiro a pinatey.
- ⁹ "Sikayo ran walay layag, dengel kayo sirin!
- ¹⁰ Siopamay niganan nadakep, nadakep a tua. Siopamay niganan ompatey diad panamegley na ispada, ompatey a tua diad panamegley na ispada. Kanyan saray totooy Dios nakaukolan a mananos tan manisia ra."
- ¹¹ Insan anengneng kon pinmaway a nanlapud dalin so sakey nin ayep. Duaray saklur to a singa saklur na kilaw a karniro, balet say basis to singa basis na dragon.
- ¹² Inkana ton amiy pakayari na samay onaan ya ayep diad arap to. Impangigalang toy mundo tan amin a katoowan ed samay onaan ya ayep a say sugat to et inmabig la.
- ¹³ Makapakelkelaw iray milagron ginagawa to may kumadwan ayep. Impelag tod dalin so apoy a nanlapud tawen, diad arap da ray katoowan.
- ¹⁴ Pinalikdo toy katoowan ed tapew na dalin diad panamegley na saray milagron ginagawa tod arap na samay onaan ya ayep. Imbaga tod sikaran manggaway talintao na samay ayep ya asugatay ispada balet ag to impatey.
- ¹⁵ Naabuloyan may kumadwan ayep ya itdan toy linawa may talintaoy onaan ya ayep, pian makapansalita may talintao tan napapatey toy amin ya ag mangigagalang ed sikato.
- ¹⁶ Impamarkaan na samay ayep so kawanan a lima o muling da ray amin a katoowan, atagey may abeba ed kipapasen, mayaman may mairap-bilay, aripen may andi.
- ¹⁷ Ag nayari met a manaliw o manlako so siopaman ya anggapod sikatoy nimarkan ngaran to may ayep, o say numiro na ngaran to.

¹⁸ Nipaakar ed saya, nakaukolay kakabatan. Nayaran naamtaay siopaman a makabat so kabaliksay numiro to may ayep, ta ngaran na sakey a too yan numiro. Say numiro to anem a lasus tan anemaplo tan anem.

Puyan 14

¹ Ninmengneng ak, tan wadman imay Kordiro ya akaalagey ed Palandey na Sion a kaiba to ra may sanlasus tan apataplo tan apat a libon totoo. Nisulat ed muling da so ngaran na Kordiro tan say ngaran na Ama to.

² Nadngel koy bosis a nanlapud tawen a singa tanul na mabiskeg ya agos tan dalagorug na maksil a karul. Say nadngel ko singa tanul na saray arpan totogtogen da ray managtogtog.

³ Mangakanta ra may sanlasus tan apataplo tan apat a libon totoo na sakey a balon kanta ed arap na trono, diad arap da ra may apatiran pinalsan mabilay tan saramay mamatakken. Anggapoy makaaral ed saman a kanta ra no ag sikara labat ya arondon ed tapew na dalin.

⁴ Sikaray lalakin malinis, ta ag iran balut akiakdul ed saray bibii; ag met ira angasawa. Ontotombuk irad samay Kordiro ed inerman a laen to. Diad amin a katoowan ed intiron mundo, sikaray arondon; sikaray onaan a nisaklang ed Dios tan say Kordiro.

⁵ Ag iran balut nantila, tan anggapon balut so kaogsan da.

⁶ Insan anengneng koy sakey nin anghil ya ontitikyab ed liwang a sankaaawit toy andi-anggaan a Maung a Balita ya ipulong tod saray katoowan ed dalin, diad balang bansa, tribu, salita, tan too.

⁷ Inkuantod maksil a bosis, "Takotan yoy Dios, tan itanduro yoy katageyan to! Ta sinmabi lay oras a panintinsia to. Kanyan igalang yoy Dios ya amalsay tawen, dalin, dayat, tan saray sobul na danum!"

⁸ Tinmombuk so kumadwan anghil ya inkuantod, "Apaktak la! Apaktak lay Babilonia a makapanyari! Initdan toy alak iray amin a katoowan tan impasoot ton inomen da—say alak na kasalanan ton maoges a pilalek na laman!"

- ⁹ Tinmombuk ed saramay duara so kumatlon anghil ya inkuantod maksil a bosis, "Siopamay mangigalang ed samay ayep tan say talintao to, tan mangawat na marka ed muling o lima to,
- ¹⁰ inomen toy alak, say alak na pasnuk na Dios ya imbales ton anggapoy lauk ed kupay sanuk to! Napairap ed apoy tan asupri diad arap na Kordiro tan saray masanton anghil.
- ¹¹ Say asewek na apoy a mamairap ed sikara mampapaatagey lan mampapaatagey ya anggapoy angga. Agew-labin anggapoy painawa da ray mangigalang ed samay ayep tan say talintao to, tan saray amarkaan na ngaran to."
- ¹² Kanyan nakaukolan a mananos iray totooy Dios, saray manusumpal na ganggay Dios tan matoor irad kinen Jesus.
- ¹³ Insan nadngel koy sakey a bosis a nanlapud tawen a kuantu, "Isulat mo ya: Manlapud natan, maliket iray totoon ompatey a manlilingkur ed Katawan!" "Tua tan," inkuan na Ispiritu. "Mampainawa la rad saray sagsagput da, ta mimila ed sikaray bunga na impanlilingkur da."
- ¹⁴ Ninmengneng ak, tan anengneng koy sakey ya ampotin lorem. Walay akayorung diman a singa too, ya akakoronay balituk tan sankaaawit toy matdem a palot.
- ¹⁵ Insan pinmaway so sananey ya anghil a nanlapud timplo tan inkuantod maksil a bosis ed samay akayorung ed lorem, "Ikanam tay palot mo tan manani ka, ta panagani la. Matakken lay aaniyen ed mundo!"
- ¹⁶ Inwasiwas to may akayorung ed lorem so palot to, tan agapas so aaniyen ed tapew na dalin.
- ¹⁷ Anengneng kod satan a pinmaway so sananey ya anghil a nanlapud timplo ed tawen, tan wala met so sankabembenan ton matdem a palot.
- ¹⁸ Pinmaway niy sananey ya anghil a nanlapud altar. Sikato yay anghil a walay pakaoley tod apoy. Inkuantod maksil a bosis ed anghil a walay

matdem a palot, "Ikanam la tay palot mo. Borbor mo ray ubas ed saray kaubasan diad mundo, ta aloto la ra!"

¹⁹ Kanyan inwasiwas to may anghil so palot to tan aborbor iray ubas, insan to ra imbantak ed panagpespesan—say panagpespesan na baleg a pasnuk na Dios.

²⁰ Apespes iray ubas ed panagpespesan a walad paway na baley, tan manlapud samay panagpespesan, pinmaway so dala tan dinmelap a say karokey to et duan lasus tan duamplon kilometro, tan limaran dangan so kinaaralem to.

Puyan 15

¹ Anengneng koy sakey nin baleg tan makapakelkelaw a sinyal ed tawen: pitoran anghil a sankawit day pitoran salot. Sikara yay kaonuran a salot, ta sikara la yay samput a pangipanengneng na Dios na pasnuk to.

² Anengneng koy singa dayat a salming ya alaukay apoy. Anengneng ko met iray analo ed samay ayep tan say talintao to, tan diad samay say ngaran to et sakey a numiro. Akaalagey irad gilig to may dayat a salming, tan sankabembenan da ray arpan inter na Dios ed sikara.

³ Kakantaen day kanta nen Moises, ya aripey Dios, tan say kantay Kordiro: "Katawan a Dios a Makapanyarin-amin matalonggaring tan makapakel-kelaw iray gawgawam! Ari da ray bansa, saray dalan mo maptek tan tua ra!

⁴ Katawan, siopay ag ontakot ed sika? Siopay ag malabay a mangigalang ed ngaran mo? Sika labat so masanto. Ondagon amin iray bansa tan mangigalang irad sika, ta anengneng na amin a katoowan iray matonung a gawgawam."

⁵ Kasumpal to ya, anengneng kon alokasan ed tawen so timplo a kawalaay Tuldan Ayamay Katawan.

⁶ Pinmaway a nanlapud timplo ira may pitoran anghil a sankawit da ray pitoran salot. Akakawes iray malinis tan masilesileng a lino, tan say pagew da abalkesan na balituk.

⁷ Insan sakey ed saramay apatiran pinalsa a mabilay so angiter ed saramay pitoran anghil na pitoran balituk a yaung, a napnoy pasnuk na Dios, say Dios a mabilay ya anggad angga.

⁸ Say timplo napno na asewek a nanlapud kagalangan tan pakayariy Dios, tan anggapoy makaloob ed timplo, anggad kasumpal na pitoran salot ya inawit da ra may pitoran anghil.

Puyan 16

¹ Nadngel koy maksil a bosis a nanlapud timplo ya inkuantod saramay pitoran anghil, "Laka yo ta ikalbo yo lad mundo ray pitoran yaung a napnoy pasnuk na Dios!"

² Linma la sirin imay onaan ya anghil, tan inkalbo tod mundo so kargay yaung to. Linmesa ray makarimdimla tan ansakisakit a giri ed saray walay marka na samay ayep, tan saray angigalang ed talintao to.

³ Say kumadwan anghil inkalbo tod dayat so kargay yaung to. Nagmaliw so danum a singa dala na inatey a too, tan inatey ya amin iray pinalsan walad dayat.

⁴ Say kumatlon angnil inkalbo tod saray ilog tan sobul so kargay yaung to, et nagmaliw iran dala.

⁵ Nadngel kon inkuay anghil ya inkargadod samay danum, "Sikay Masanto, a wala natan tan wala nen saman! Matonung ira yan sintinsiam.

⁶ Pinaagos day dala na saray totooy Dios tan saray propita, kanyan initdan mo ray dala ya inomen da. Kanepegan a nagawad sikara ya!"

⁷ Insan nadngel koy bosis a nanlapud altar ya inkuan, "Katawan a Dios a Makapanyarin-amin, talagan matonung tan tua ray sintinsiam!"

⁸ Say kumapat ya anghil inkalbo tod agew so kargay yaung to, et naitdan so agew na pakayarin mamool ed saray katoowan diad panamegley na petang to.

- ⁹ Apoolan iray katoowan, tan inayew day ngaran na Dios a walay pakayari ton mangiter na ontan iran salot. Balet ag ira nampatauli tan ag da inggalang so Dios.
- ¹⁰ Say kumaliman anghil inkalbo tod trono na samay ayep so kargay yaung to. Binmilonget so nanarian to may ayep, tan kineketket na saray totoo so dila ra lapud sakit a liliknaen da.
- ¹¹ Inayew day Dios ed tawen lapud saray sakit tan giri-girin paniirapan da. Anggaman ontan, ag ira nampatauli ed saray maoges a gawgawa ra.
- ¹² Say kumanem ya anghil inkalbo tod baleg ya Ilog na Eufates so kargay yaung to. Amagaan imay ilog, pian niparaan so dalanen da ray arin manlapud bokig.
- ¹³ Insan anengneng koy singa ra patang a taloran marorotak ya ispiritu ya ompapaway ed sangi to may dragon, sangi to may ayep, tan sangi na samay tila-tilan propita.
- ¹⁴ Sikara yay ispiritu na dimonyon manggagaway milagro. Lalaen da a tiponen iray arari ed intiron mundo, ta milaban ira no onsabiy baleg ya agew na Dios a Makapanyarin-amin.
- ¹⁵ "Dengel kayo! Onsabi ak a singa matakew! Maliket iray abangon tan ag naneekal na kawes da, pian ag ira manakar-akar ya anggapoy akasolung ed laman da, et ag ira nabaingan ed saray totoo!"
- ¹⁶ Insan saray ari tinipon ira na saramay ispiritu; diad pasen a tatawagey Armagedon ed salitay Hebreo so impaniponan dad sikara.
- ¹⁷ Samay kumapiton anghil inkalbo tod dagem so kargay yaung to. Walay maksil a bosis a nanlapud trono ed timplo tan inkuanto, "Asumpal lan agawa!"
- ¹⁸ Kinmirmat, kinmarul, dinmalagorug, tan yinmegyeg na makmaksil. Sikato la yay sankaksilan a yegyeg, nanlapu lad inkapalsay too ed tapew na dalin. Agaylay kasil to!

¹⁹ Nankatlon apisag so makapanyarin siudad, tan nagnagba ray amin a siudad ed intiron mundo. Ag akaliktar ed dusay Dios so makapanyarin Babilonia. Anunotan na Dios so Babilonia, tan pinainom to na alak, say alak na ontan lan pasnuk to.

²⁰ Naandipat ya amin iray isla tan saray palandey.

²¹ Inmoran a nanlapud tawen na anakabaleg a kristal a mambelat na ngalngalin limamplon kiloy sakey, tan apatpataan iray totoo. Lapud saya, inayew na saray totoo so Dios, ta makapataktakot yan salot!

Puyan 17

¹ Kasumpal to ya, dinmagod siak so sakey ed saramay pitoran anghil a sankaaawit day pitoran yaung tan inkuanto, "Gala dia, ta ipanengneng kod sika no panoy kadusa na makapanyarin marotak a bii, a salanti say makapanyarin siudad a nipaalagey ed abay na amayamay ya ilog.

² Saray arid dalin akikaloguran ed sayan bii, tan saray totood tapew na dalin abuek iray alak na kasalanan tan immoralidad."

³ Niwala ak ed pakayari na Ispiritu, tan samay anghil inyakar to ak ed kalawakan. Anengneng kod may sakey a biin akayorung ed sakey ya ambalbalangan ayep. Pitoray olo to may ayep, samploray saklur to, tan nisulat ed intiron laman to ray ngarangan a sumpad Dios.

⁴ Purpura tan ambalbalanga so kawes to may bii. Balituk, mabmabli ran bato, tan pirlas iray alahas to. Sankabembenan toy balituk a kupa a napnoy marorotak tan mabambanday iran bengatla a sikaray bunga na panagkasalanan toy immoralidad.

⁵ Nisulat ed muling toy sakey a ngaran a niamut so kabaliksan to: "Say Makapanyarin Babilonia, ina da ray marotak tan mabanday a bibii ed intiron mundo."

⁶ Anengneng kon samay bii abuek na dala da ray totooy Dios tan saray pinapatey lapud matoor irad kinen Jesus. Mankelaw ak a maung nen anengneng ko may bii.

⁷ "Akin et mankelaw ka?" tepet to may anghil ed siak. "Ibagak ed sikay niamut a kabaliksan na bii tan say niloganan ton ayep a pitoray olo to tan samploray saklur to.

⁸ Samay ayep ya anengneng mo et mabilay nen saman, balet inatey la natan. Asingger lan ompaway a manlapud ag natokur ya abut, tan onlad kaderalan to. Saray totoon mambibilay ed tapew na dalin a say kangaranan da et ag nisulat ed libro na bilay, nanlapu lad inkapalsay mundo, et onkelaw ira no nanengneng da may ayep a mabilay nen saman, inatey la natan, balet ompanengneng lamet.

⁹ "Nipaakar ed saya, nakaukolay kakabatan tan pakatalus. Saray pitoran olo sikaray pitoran pokdul a yoyorungan to may bii. Sikara met so pitoran ari;

¹⁰ apaktak lay limarad sikara, manooley niy sakey, tan ag ni sinmabiy sakey. No onsabi, nakaukolan a maganggano labat so panayam to.

¹¹ Samay ayep a mabilay nen saman tan inatey la natan, sikatoy kumawalon ari, balet sakey lamlamang ed saramay pitora, tan onla lad kaderalan to.

¹² "Saramay samploran saklur ya anengneng mo sikaray samploran arari ya ag ni ra ginmapon manoley, balet naitdan iray pakayarin manoley ed loob na sakey oras a kaiba ra may ayep.

¹³ Nampaparay getma da ra yan samploran arari, tan iter dad samay ayep so pakayari tan kanepegan da.

¹⁴ Labanan da may Kordiro balet taloen to ra, ta sikatoy Katawan da ray kakatawan tan Ari da ray arari. Saray atawag, apili, tan matoor a mananombuk to so kakaiba ton manalo."

¹⁵ Inkuanto met ni may anghil ed siak, "Saramay anengneng mon danum a yoyorungan na samay bii et sikaray totoo, bansa, boleg, tan salita.

¹⁶ Saramay samploran saklur ya anengneng mo tan samay ayep bosulen da may marotak a bii. Alaen da ray amin a walad sikato, tan taynan dan anggapoy akasolung ed laman to. Buagen day laman to, insan da poolay nakeraan.

¹⁷ Inseksek na Dios ed puso ra so pangonur dad labay to, diad panamegley na pankakasakey dan mangiter ed samay ayep na pakayari ran manoley, anggad ontua ray salitay Dios.

¹⁸ "Samay biin anengneng mo sikatoy makapanyarin siudad a manoley ed saray ararid tapew na dalin."

Puyan 18

¹ Kasumpal to ya, anengneng kon onleleksab a nanlapud tawen so sakey ya anghil. Balbaleg so pakayari to tan asindagay intiron mundo lapud liwawa to.

² Ineyaeyag to, "Naplag la! Naplag lay makapanyarin Babilonia! Nagmaliw ya ayaman natan na saray dimonyo, prisowan na saray maoges ya ispiritu, tan obung na amin a klasiy marotak tan makapaingungot a manok.

³ Ta inminom iray amin a katoowan na alak na immoralidad to. Akikaloguran ed sikato ray arari na dalin, tan minmayaman iray nigosianti lapud ag naperan panagkasalanan to."

⁴ Nadngel kon nanlapud tawen so sakey nin bosis ya inkuan to, "Paway kayod sikato, totook, paway kayo! Ag kayo nepeg a mibiang ed saray kasalanan to; ag kayo nepeg a nadusan kaiba to!

⁵ Ta saray kasalanan to totokdulen da lay tawen, tan ag nalingwanay Dios so kaogsan to.

⁶ Gawa yo met ed sikatoy ginawa tod sikayo; bales yo na mamidwad karakel so ginagawa to. Pano yoy kupa to na iinomen a mamidway kinabiskeg to ed samay impainom tod sikayo.

⁷ No kaonungay impanpasirayew tan impankasalanan to na immoralidad, ontan met so iter yon irap tan ermen ed sikato. Ta naynay ton ibagad sikaton dili: 'Riyna ak, aliwan balo, a manyod-yorong dia! Ag kon balut nasagmak so ermen!'

- ⁸ Lapud saya, mambabansag ya onsabid sikato iray salot ed loob na sakey agew: sakit, ermen, tan eras. Sikatoy napoolan, ta makapanyari so Katawan a Dios a manintinsiad sikato.”
- ⁹ Samay siudad panermenan tan nangisan na saray ararid tapew na dalin ya akikaloguran tan akiliket ed sikato, leleg dan nenengnengen so asewek na kapopoolan to.
- ¹⁰ Manalagey irad arawi, ta antakot irad paniirap to. Ikuanda, "Makapataktakot! Adusa ka, sikan bantug tan makapanyarin siudad na Babilonia ed loob labat na sakey oras!”
- ¹¹ Sikatoy panermenan tan nangisan met na saray nigosiantid dalin, ta anggapo lay manaliw na ilalako ra.
- ¹² Anggapo lay manaliw na saray balituk da, pilak, mabmabli ran bato, tan pirlas da; saray abel dan lino, purpura, sida, tan ambalanga; amin a klasiy ambalbalingit a kiew; saray kagawaan a garing, mabmablin kiew, gansa, balatyang, tan marmul;
- ¹³ saray kanila, rikado, insinso, mira, tan pabalingit; saray alak tan larak, arina tan trigo, saray baka tan karniro, kabayo tan karwahi, saray aripen, tan pati say bilay na too.
- ¹⁴ Ikuanda ray nigosiantid sikato, "Anggapo la ray maung a bengatlan nampilalekan mo a kayaryanen. Anggapo la ray kayamanan mo tan say gangganam; ag mo la ra napapawil!”
- ¹⁵ Ag onasingger iray nigosiantin minmayaman ed saman a siudad, ta antakot irad paniirap to. Manermen tan onangis ira,
- ¹⁶ tan ikuanda: "Makapataktakot so agawad sayan makapanyarin siudad! Gendat ya akakawes na lino, abel a purpura tan ambalanga. Gendat met a mangikakanay balituk, mabmabli ran bato, tan pirlas a pampaganggana!
- ¹⁷ Diad loob na sakey oras labat, naandipat ira yan amin a kayamanan!" Manalalagey ed arawi iray kapitay barko tan saray pasahiro, saray mariniro tan saray arum a totoon diad dayat so panlalapway pambibilay da,

18 tan ineyag da leleg dan nenengnengen so asewek na kapopoolan to, "Anggapo lay arum a miparad sayan makapanyarin siudad!"

19 Ininan day dapul so olo ra, mannangnangis tan maerermen ira tan inkuanda, "Makapataktakot! Makapasinagem so agawad makapanyarin siudad! Minmayaman ya amin iray walay barko ra, lapud kayamanan to. Balet diad loob na sakey oras, naandipat to yan amin!"

20 Manliket ka, O tawen, ta aderal la! Manliket kayo, sikayo ran totoon piniliy Dios, sikayo ran apostol, tan sikayo ran propita! Ta sinintinsiaan la na Dios lapud ginagawa tod sikayo!

21 Insan dinemet na makapanyarin anghil so sakey a baton singa kabaleg na gilingan. Intupak tod dayat, tan inkuanto, "Onyay kakasil na kitupak na makapanyarin siudad na Babilonia, tan ag lan balut nanengneng!"

22 Ag lan balut narengel ed sika iray togtog na arpa, plauta, tan trumpita! Ag lan balut nanengneng ed sika iray marunong a gumagaway antokaman, tan ag lan balut narengel ed sika ray tanul na gilingan!

23 Ag ka met lan balut naliwawaay anggan anton silewan; ag lan balut narengel ed sika so maliket a bosis da ray mankasal. Ta nagmaliw a makapanyarid mundo iray nigosiantim tan nilokom iray amin a bansa lapud panagsalamangkam!"

24 Adusay Babilonia, lapud nalmod sikatoy dala na saray propita, saray totooy Dios, tan amin a pinapatey ed tapew na dalin.

Puyan 19

1 Kasumpal to ya, nadngel koy singa maksil a bosis na amayamay a totoo ed tawen ya inkuanda, "Igalang yoy Dios! Say kilalaban, kagalangan, tan pakayari kayaryan ira na Dios tayo!"

2 Matonung tan tua ray sintinsia to! Dinusa toy makapanyarin marotak a biin mangikakayat na kaogsan ed dalin, lapud pankakasalanan toy inmoralidad. Say Dios dinusa to, lapud impamatey tod saray aripen na Katawan."

- ³ Inkuanda, "Igalang yoy Dios! Mantagey lan mantagey ya anggad angga so asewek na napopoolan a makapanyarin siudad!"
- ⁴ Saramay duamplo tan apat a mamatakken tan saramay apatiran pinalsa a mabilay et dinmakmomo ra tan angigalang irad Dios ya akayorung ed trono, tan inkuanda, "Amen! Igalang yoy Dios!"
- ⁵ Insan walay nansalitan nanlapud trono ya inkuanto, "Idayew yoy Dios tayo, sikayon amin ya aripen to, sikayon amin a mangigagalang ed sikato, matalonggaring man o andi!"
- ⁶ Kasumpal to ya, nadngel koy singa bosis na amayamay a totoo, a singa ungol na mabiskeg ya onaagos a danum tan dalagorug na karul. Inkuanda, "Idayew yoy Dios! Ta Ari so Katawan, say Makapanyarin-amin a Dios tayo!"
- ⁷ Nepeg tayoy manliket tan manggayaga; iter tayoy galang ed sikato! Ta asingger lan mankasal so Kordiro. Say nobia imparaan to lay sikaton dili;
- ⁸ akakawes lay malinis tan masilesileng a lino." (Say lino sikatoy maung iran gawgawa na totooy Dios.)
- ⁹ Insan inkuanto may anghil ed siak; "Isulat mo: Maliket iray inimbitaan ed ponsiyat bansal na Kordiro." Inkuanto ni, "Sikara yay tuan salitay Dios."
- ¹⁰ Dinmakmomo ak ed saliyan to a mangigalang ed sikato, balet inkuanto, "Aleg! Sakey ak met ya aripen a singa sika tan saray agagim ya amaneknek na katwaan ya impaamta nen Jesus. Say Dios so igalang mo!" Ta say katwaan ya impaamta nen Jesus sikatoy ispiritu na propisiya.
- ¹¹ Anengneng kod satay tawen ya alokasan, tan walay kabayon ampoti. Say akakabayo tatawagey Mator tan Tua; matonung so panintinsia tan pibabakal to.
- ¹² Singa manliub ya apoy iray mata to, tan amayamay iray koronad olo to. Akasulat ed laman to so ngaran to, balet sikato labat so makaamta na kabaliksan to.
- ¹³ Nitaksaw ed dala so kawes to. "Say Salitay Dios" so tawag ed sikato.

14 Ontotombuk ed sikato ray dakerakel a sondalo na tawen ya akakawes iray malinis ya ampotin lino, tan akakabayo rad saray ampotin kabayo.

15 Pinmaway so sakey a matdem ya ispada ed sangi to; sayan ispada so panalo tod saray bansa. Oleyan to ra yan bansa diad panamegley na balatyang a bastun, tan manlapud panagpespesay ubas, paagosen toy alak na baleg a pasnuk na Dios a Makapanyarin-amin.

16 Akasulat ed kawes tan ulpo to so ngaran ya, "Ari da ray arari, tan Katawan da ray kakatawan."

17 Insan anengneng ko met so anghil ya akaalagey ed agew. Iningal toy makmaksil ed saray manok ya ontitikyab ed liwang: "Gali dia, mantitipon kayo para baleg a ponsiay Dios!

18 Gali dia, tan akan yo ray laman da ray arari, saray hiniral, tan saray sondalo, saray laman da ray kabayo tan saray akakabayo, saray laman na amin a katoowan—aripen man o andi, abeba man o atagey ed kipapasen!"

19 Insan anengneng kon nantitipon imay ayep, saray ararid dalin, tan saray dakerakel a sondalo ra, ta labanan da imay akakabayo tan saray sondalo to.

20 Narel imay ayep, pati samay tila-tilan propita a nanggagaway milagro ed arap to imay ayep. (Sarayan milagro so impamalikdo tod saray walay marka na ayep, tan saray angigagalang ed talintaoy ayep.) Samay ayep tan samay tila-tilan propita nibantak iran mabilay ed dayat a manliub ya asupri.

21 Saray dakerakel a sondalo ra pinatey met na samay ispada a pinmaway ed sangi to may akakabayo; tan nansawa ray manok ya angan ed bangkay da.

Puyan 20

1 Kasumpal to ya, anengneng koy sakey ya anghil ya onaabeban nanlapud tawen. Sankabembenan toy balbaleg a kadina tan tombuk na abut ya ag natokur.

2 Siningkat toy dragon, samay daan ya oleg a sikato met so Diablo, o Satanas, tan binalur tod loob na sanlibon taon.

- ³ Insan to imbantak ed abut ya ag natokur, intalak toy puirta tan minarkaan to na timbri, pian samay dragon et ag to la napalikdo ray bansa ya anggad kasumpal na sanlibon taon. Kasumpal na sanliboy taon, sikatoy nepeg a papawayen a magano.
- ⁴ Insan anengneng ko ray trono, tan saray akayorung et naitdan iray pakayarin manintinsia. Anengneng ko met so kamarerwa da ray pinapatey lapud impanpupulong dad katwaan ya impaamta nen Jesus tan say salitay Dios. Ag ira ya angigalang ed samay ayep o say talintao to; ag met amarkaay timbri na ayep so muling o lima ra. Abilay ira tan manari ran kaiba nen Cristo diad loob na sanliboy taon.
- ⁵ (Saray arum ya inatey ag ni ra abilay ya anggad kasumpal to may sanlibon taon.) Sikato yay onaan ya inkiolid bilay na saray inaatey.
- ⁶ Maliket tan abindisionan iray akapinabang ed sayan onaan ya inkiolid bilay. Anggapoy pakayarid sikara na kumadwan patey. Magmaliw iran papari na Dios tan Cristo, tan manoley iran kaiba to ed loob na sanliboy taon.
- ⁷ Kasumpal na sanliboy taon, nibolus si Satanas ed aprisoan to.
- ⁸ Ompaway a mamalikdo ed saray bansa ed intiron mundo, a salanti say Gog tan say Magog. Tiponen nen Satanas iray mibakal. Say kinarakel da singa say kinarakel na buer ed gilig na dayat.
- ⁹ Kinmakayat irad intiron mundo tan nililiktub day kampo na saray totooy Dios tan say inararo ton ciudad. Balet pinmelag so apoy a nanlapud tawen tan inoput to ra.
- ¹⁰ Insan samay Diablo ya amalikdo ed sikara et nibantak ed dayat ya asupri tan apoy a nibantakan met lad samay ayep tan samay tila-tilan propita. Napairap irad man ed agew tan labi ya anggad angga.
- ¹¹ Kasumpal to ya, anengneng koy baleg a tronon ampoti tan say akayorung diman. Naandipat so tawen tan dalin ed arap to, tan ag la ran balut anengneng.

¹² Anengneng ko met a manalalagey ed arap na trono iray inaatey, atagey man o abeba ed kipapasen. Alokasan iray libro, insan alokasan niy sakey a libro—say libro na bilay. Saray inaatey asintinsiaan ira onung ed saray ginagawa ra a nisulat ed saramay libro.

¹³ Impaway na dayat iray inaatey a walad sikato. Impaway met na patey tan say Hadis iray inaatey a walad sikara. Asintinsiaan iran amin, onung ed saray ginagawa ra.

¹⁴ Insan nibantak ed dayat ya apoy so patey tan say Hadis. (Sayan dayat ya apoy so kumadwan patey.)

¹⁵ Nibantak ed dayat ya apoy so siopaman ya ag nisulat so ngaran tod libro na bilay.

Puyan 21

¹ Kasumpal to ya, anengneng koy sakey a balon tawen tan sakey a balon dalin. Ta naandipat lay onaan a tawen tan say onaan a dalin; naandipat met lay dayat.

² Anengneng koy Masanton Siudad, say balon Jerusalem, ya onleleksab a nanlapud tawen tan nanlapud Dios. Onleleksab a singa nobian akaparaan ta akapales la ya onabet ed asawa to.

³ Arengel koy maksil a bosis a nanlapud trono tan inkuento, "Natan, say abung na Dios wala lad pegley da ray katoowan! Miayam ed sikara, tan magmaliw iran totoo to. Nakaiba ra lawas so Dios, tan magmaliw a Dios da.

⁴ Ponasen ton amin iray luad mata ra. Anggapo lay patey, ermen, akis, tan sakit; naandipat la ray gendat a bengatla."

⁵ Insan inkuento may akayorung ed trono, "Natan, pasimbaloen ko ya amin iray bengatla!" Inkuantod siak ed satan, "Isulat mo ya, ta napanmataalkan tan tua ra yan salita."

- ⁶ Inkuanto nid siak, "Asumpal la! Siak so Alpha tan say Omega, say gapo tan say samput. Siopamay napgaan itdan ko na anggapoy bayar a danum a manlapud sobul na danum na bilay.
- ⁷ Siopamay manalo tawiren to ya: magmaliw ak a Dios to, tan sikatoy magmaliw ya anak ko.
- ⁸ Balet saray matakot, saray aliwan mananisia, saray marotak so panagbilay da, saray managpatey na too, saray managkasalanan na inmoralidad, saray managanito, saray manangigalang ed saray talintaoy diriyos, tan amin iray matitila—nibantak ira yan amin ed samay dayat a manliub ya apoy tan asupri, a sikatoy kumadwan patey."
- ⁹ Inmasingger ed siak so sakey ed saramay pitoran anghil a sankaaawit da ray pitoran yaung a napnoy pitoran kaonuran a salot. Inkuantod siak, "Gala dia, ta ipanengneng kod sikay Nobia, say asawa na Kordiro."
- ¹⁰ Niwala ak ed pakayari na Ispiritu, tan inyakar to ak may anghil ed toktok na atagtagey tan balbaleg a palandey. Impanengneng tod siak so Jerusalem, say Masanton Siudad, ya onleleksab a nanlapud tawen tan nanlapud Dios.
- ¹¹ Maliwliwawa yan siudad lapud walad sikatoy kagalangay Dios; mankidyam a singa alahas a haspi, tan malinew a singa kristal.
- ¹² Atagey tan makapal so padir to, tan labinduay puirta to. Babantayay sakey ya anghil so balang puirta. Akasulat ed sarayan puirta so kangaranan da ray labinduan tribu na totood Israel.
- ¹³ Taloray puirta ed balang dapag: talorad bokig, talorad sagur, talorad baybay, tan talorad abalaten.
- ¹⁴ Say padir na siudad inletneg ed labinduan bato, tan akasulat ed saraya so kangaranan da ray labinduan apostol na Kordiro.
- ¹⁵ Samay anghil a nansalidad siak sankabembenan toy balituk a panagsukat a panukat toy siudad, saray puirta tan say padir to.

- ¹⁶ Kuadradoy sukat to may ciudad: namparay kaawang tan say karokey to. Sinukat na samay anghil so ciudad: duan libo tan apat a lasus a kilometro so karokey to; onya met so kaawang tan kaatagey to.
- ¹⁷ Sinukat met na samay anghil so padir: duan lasus tan labinanem a dangan so kaatagey to, onung ed panagsukat ya ikakana na saray totoo.
- ¹⁸ Baton haspi may padir, tan puron balituk imay ciudad, tan malinew a singa kristal.
- ¹⁹ Dinikoraan na amin a klasi na mabmablin bato so pundasion na padir na ciudad. Haspi so onaan, sapiro so kumadwa, kalsidonia so kumatlo, ismiralda so kumapat,
- ²⁰ onisi so kumalima, kornalina so kumanem, krisolito so kumapito, birilo so kumawalo, topasio so kumasiam, krisopraso so kumasamplo, hasinto so kumalabinsakey, tan amatista so kumalabindua.
- ²¹ Pirlas iray labinduan puirta, tan agawad saksakey a pirlas so balang puirta. Puron balituk so dalan na ciudad tan malinew a singa kristal.
- ²² Anggapoy anengneng kon timplo ed samay ciudad, ta say Katawan a Dios a Makapanyarin-amin tan say Kordiro so pinagkatimplod man.
- ²³ Ag la nakaukolay agew o bulan a manilew ed ciudad, ta say kagalangay Dios so manliwawad man, tan say Kordiro so lamparaan na ciudad.
- ²⁴ Diad sayan liwawa manakar ya amin iray bansa, tan awiten diman na saray arid dalin so kayamanan da.
- ²⁵ Lokas a sanagew iray puitay ciudad. Ag la ran balut ikaput, ta anggapo lay labid man.
- ²⁶ Niakar ed saman a ciudad so kagalangan tan kayamanay amin a bansa.
- ²⁷ Balet ag balut makaloob diman so antokaman a marotak. Ag met makaloob irad may marotak so panagbilay da tan saray matila. Saray nisulat so kangaranan dad libro na bilay a kayaryay Kordiro so makaloob labat ed ciudad.

Puyan 22

- 1** Samay anghil impanengneng to met ed siak so ilog na danum na bilay. Malinew a singa kristal so danum ton manlalapud tronoy Dios tan say Kordiro,
- 2** tan onaagos ed pegley na dalan na ciudad. Diad balang gilig na ilog, wala ray kiew na bilay. Mambubunga ran binulan, tan saray bolung da et tambal na sakit da ray bansa.
- 3** Diad saman a ciudad anggapoy naalmon antokaman ya insambay Dios. Naalmod saman a ciudad so tronoy Dios tan say Kordiro, tan mangigalang ed sikato ray aripen to.
- 4** Nanengneng day lupa to, tan nisulat ed muling da so ngaran to.
- 5** Anggapo lad may labi, tan ag la ra mankaukolay lamparaan o liwaway agew, ta say Katawan a Dios so silew da, tan manari ran anggad angga.
- 6** Insan inkuantod siak imay anghil, "Napanmatalkan tan tua ra yan salita. Say Dios a Katawan, ya angiter ed saray propita na Ispiritu to, imbaki toy anghil to a mangipanengneng ed saray aripen to no anto ray nakaukolan a magano lan nagawa."
- 7** "Dengel kayo!" kuanen Jesus. "Onsabi ak lan magano. Maliket iray mangoonur ed saray salitan propisiya a nisulat ed sayan libro!"
- 8** Siak, a si Juan, so akadngel tan akanengneng ed saraya. Kasumpal na impakadngel tan impakanengneng ko, dinmakmomo ak ed saliyan to may anghil ya angipanengneng ed siak na saraya tan inggalang ko.
- 9** Balet inkuento, "Aleg! Sakey ak met ya aripen a singa sika, saray agagim a propita, tan saray manusumpal ed saray salitan wadyad sayan libro. Say Dios so igalang mo!"
- 10** Inkuento nid siak, "Ag mo iyaamut iray salitan propisiya a wadyad sayan libro, ta asingger la ran nagawa.

- 11 Siopaman a maoges nepeg ya ituloy toy manggaway kaogsan, tan siopaman a marotak so panagbilay to, nepeg ya ituloy toy mambilay a marotak. Balet siopaman a maung nepeg ya ituloy toy manggaway kamaungan, tan siopaman a masanto nepeg ya ituloy toy kinasanto to.”
- 12 "Dengel kayo!" kuanen Jesus. "Onsabi ak lan magano! Awiten ko ray tumang ya iter kod balang sakey, onung ed ginagawa to.
- 13 Siak so Alpha tan say Omega, say sankanaan tan say sankasamputan, say gapo tan say samput.”
- 14 Maliket iray manlilinis na kawes da, pian naitdan iray kanepegan ya on-loob ed saray puinta na ciudad tan mangan na bungay kiew na bilay.
- 15 Balet natilak ed paway na ciudad iray marotak so panagbilay da, saray managanito, saray managkasalanan na inmoralidad, saray managpatey na too, saray manangigalang ed saray talintaoy diriyos, tan saray matitila diad salita tan gawa.
- 16 "Siak, a si Jesus, so angibakiy anghil ko a mangibawag na sarayan bengatla ed saray iglisia. Siak so nanlapu ed boleg nen David. Siak so maliwliwawan bitewen ed kabwasan.”
- 17 Inkuan na Ispiritu tan say Nobia, "Gala dia!" Nepeg ya amin da ray makadngel ed saya ikuanda met, "Gala dia!" Siopamay napgaan, onasingger; siopamay malabay, mangala na anggapoy bayar a danum na bilay.
- 18 Papasakbayan koy balang sakey a makadngel ed saray propisiyan nisulat ed sayan libro: siopamay mangarum na antokaman ed nisulat dia, iyarum na Dios ed dusa to iray salot a nisulat ed sayan libro.
- 19 Siopamay mangekal na antokaman ed saray propisiyan nisulat dia, ekalen na Dios met so pinanabang tod bungay kiew na bilay tan say pinanabang tod Masantod Ciudad, ya asalita rad sayan libro.
- 20 Ibabagay mamapaneknek ed saraya, "Talagan tua! Onsabi ak lan magano!" Amen. Onsabi ka la komun, Katawan a Jesus!

²¹ Amin komun a too et nawalaay bindision na Katawan a Jesus.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2022, Vitória/ES - Brasil